

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłai,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaiš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Ssmolerjez knihicziŝczeńni w Budyschinje a je tam ja ŝchwórtlětnu pŝchedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedzeń tjoch kralow.

Łut. 2, 25—32.

Do Jerusalemskeho templa wjedže naŝ dženŝa ƙwjate ŝczenje. Jesuŝowa macž džerzi ƙwój přeni kemŝikhóđ a njeke i Joŝefom ƙwojeho ƙynka, so by jeho po wótzowŝkim ŝakonju temu Anjeŝej pŝchedŝajila a dała tón wopor, kotryž ŝpomnjeny ŝakon žadaŝche. Tak bu Ahrystuŝ hižom nětko ŝakonju poddany, so by we wŝchěm wŝchitku prawdoŝcž dopjelnił. Pŝchetož po Mójsaŝowym ŝakonju běŝche kóždu přenjořodženy ƙynk temu Anjeŝej ƙwjecženy, t. r. ja měŝchniŝta poŝtajeny. Dokełž pať bu poŝdžiŝcho jeno Leviomy ŝplah ja měŝchniŝtwo wuŝwoleny, dha dyrbjachu ƙo wŝche druhe přenjořodžene hólcžata drje temu Anjeŝej pŝchedŝajicž, ale i woporom wotwjaŝacž.

Glej, luby čitarjo, kaž ŝtaj Joŝef a Maria Jesuŝ-džecžatko w templu Bohu pŝchedŝajiloj, tak bu tež ty wot ƙwojeju ŝarŝcheju we ƙwjatej ŝczenizy temu Anjeŝej pŝchedŝajeny. Duž njeŝapomń nětko ženje, jaťo jemu ƙwjecženy pŝched nim kłodžicž!

Pŝchi ŝkladnoŝci Jesuŝoweho pŝchedŝajenja w templu ŝeŝnawamy i naŝcheho ŝczenja čzeŝcžedostojneho ŝchěđiwza a woprawdžiteho Iŝraelitu Simeona, kotryž pŝcheŝ nawa- bjenje Ducha do templa pŝchińdže, jaťo tam Jesuŝowaj ŝarŝchej ƙwoje džecžatko pŝchinjeŝeŝtaj, so byŝchaj ja njo čžinitaj po waŝchnju ŝakonja. My widžimy jeho pŝchi tym wot džecžatkoweje jaťnoŝcže najluboŝniŝcho wobŝwětleneho a jaťo blyŝcžazy pŝchitkłod tyčŝkamych, kotrymž běŝche

Ahrystuŝ i horjeŝtacžu poŝtajeny. Naŝche ƙwjate ŝczenje wopiŝuje nam wot 25. hač do 27. ŝchucžki jeho w ƙobu, wot 28. hač do 32. ŝchucžki pať jeho kħwalospěw.

„A hlaj, čłowjek běŝche w Jerusaleme, i mjenom Simeon; a tón běŝche fromny a bohabojaŝny a čžakaŝche na Iŝraelŝki troŝcht, a ƙwjaty Duch bě nad nim,“ tak ŝpocžina ƙo naŝch tekŝt. Najpředy tudy ƙwjate piŝmo wo Simeonu praji, so běŝche wón fromny, t. r. jeho wutroba bě ŝprawnje a bjeŝ ludanja Bohu poddana a wón w ƙwě- nej luboŝcži a poŝkuŝnoŝcži i njemu jeho kaŝnje džerčjeŝche. Dale ƙo wón bohabojaŝny mjenuje, t. r. wón ƙo kaž džecžo Božeje njeħnady ŝrachowaŝche a bě i wutrobu ŝta- roŝcžimy, wŝchě ŝtutki ƙwojeho žiwjenja po Božej woli na- prawjecž. Tole ƙwjate ŝrachowanje pať běŝche i džecžazej luboŝcžu ŝjednocžene; pŝchetož bojoŝcž a luboŝcž nuŝnje ģro- madu ƙluŝcatej, a i bojoŝcže ģalle luboŝcž wuħhadža, čže- hož dla tež Dr. Luther kóžde ƙwojich wuħladowanjom Bo- žich džekacž kaŝnjow i tymi ƙłowami ŝpocžina: „My ƙo dyrbymy Boha bojecž a jeho lubowacž.“

Simeon čžakaŝche na Iŝraelŝki troŝcht, t. r. na Meŝŝiaŝa, ŝchtož bě tehdy wŝchědne mjeno ja njeħo; pŝchetož ģdnž tež jeho hižom profeta ģoggai „wŝchěch poħanow troŝcht“ mjenowaŝche, dha dyrbjjeŝche tola najpředy Iŝrael na tymle troŝcže džel měč. A troŝhta Iŝraelŝki lud tre- baŝche, dokełž běŝche ŝrudny. ģižom profeta Jeŝaijaŝ tehodla wuwola: „Troŝchtujcže, troŝchtujcže mój lud, praji waŝch Bóh.“ Kóždy čłowjek ma pŝchicžinu ŝrudny ģycž; pŝchetož my wŝchitzy ƙmy i ģřechom wobcžeženi a nuŝnje troŝchtarja

potřebamy. A tola mnohy swoje hrěchi njespósnavaju, žaneje srudoby njesacžuwaju a nimaju tehodla po Ahrystušu, swojim troštarju, i žyla žaneje žadosće. Simeon čaťaťše, t. r. wón měješče žadanje po troščeze swojeho Wumóžnika a chyzšče i nim do sjenocženstwa stupič. Tak ma kóždy, kiž chze šo i Ahrystušom sjenocžič, žadanje po nim we swojej duschi sacžuwacž.

Stónčnje wo Simeonu rěka: a swjaty Duch bě nad nim. S tym chze swjate pišmo prajicž, šo bě swjaty Duch jeho i dobrými nawabami, wošebje pať i wurjadnym darom wěšččenja wobhnadžit. Tak bu jemu tež wot njeho sjewjene, šo njewumrje, křiba šo by prjedy widžit Ahrystuša teho Knjesa, t. r. Messiaša abo žalbowaneho, kotrehož chze tón Knjes swětej daricž. A tole sbože šo Simeonej dosta, jako wón psches nawabjenje Ducha do templa pschińdže a móžesche swoje žadanje po Jesušu spokojicž. Tam wón tak-rjez i Jesušom do sjenocženstwa stupi a bě swojeho wumóženja wěsty, hdyž jeho na swojej ruzy wša, prajizy: ty šy mój trošcht!

Tež ty, luby čitarjo, stejisch i Ahrystušom w sjenocženstwie, móžesč-li i žylej wutrobu wusnacž: „Mój je wšchón tón křičowany!“ Hižom we swjatej křičenizy ty i Ahrystušom do sjenocženstwa sstupi. Tola hladaj šo, šo to žane na-šdacze-sjenocženstwo njeje. Pósnanki wopravdžiteho sjenocženstwa i Jesušom šu: a) Wěrjaze wostacze pschi Jesušowej wučbje, Jana 8,31; b) lubosč mjes šobu, Jana 13,35; c) modlitwa k Bohu w Jesušowym mjenje, Jana 14,14; d) najwjetšcha lubosč k Jesuše, Matth. 10, 37. 38. — Ssrědk i spokojenju na šcheho žadanja po Jesušu šu: modlitwa, Bože šlowo a sakramentaj.

Jako měješče Simeon Jesuša na swojimaj rukomaj, sanješe wón krašny křwalospěw, kotrehož wopšhijecze běšče jeho radošna swólniwošć k dželenju wot čaťneho žiwjenja porno wěrnywješelemu pokasowanju na wulki nadawť Messiaša.

Kóždy čłowjek wobhladuje swoje žiwjenje jako najwšchishe čaťne kublo nimo Boha, kotryž jo jemu hnadnje spožči. Wón šo tehodla wšcheho hlada, šchtož mohlo temušamemu seschodžič, a pscheje šebi, šo mohł jo po móžnosći dolho wobkřowacž. Nunje nawopať běšče to pola Simeona: tón šebi wumrjecž pschejšče, po tym šo bě Jesuša wohladat; pschetož wón džeshe: „Něť pušchčisich swojeho wotrocžka, Knježe, po swojim šlowje, i měrom; pschetož mojej woczi stej twojeho Šbóžnika widžitej, kotrehož pschihotowať šy pschede wšchitkimi ludžimi, šwětlo k roškwěčenju pohanow a ke křwalbje swojeho Israelskeho luda.“

Tole běšče tón rjany křwalospěw, kotryž šo i wutroby pobožneho Simeona žórleshe. Hiščeze na kromje swojeho žiwjenja šo wón wyšokeho šboža wješeleshe, šo šlubjeneho Šbóžnika widžeshe i tym wulkim nadawťom, tež pohanow šwětlo byčž a jich i mroťoty hrěcha, njewědomosće a hubjenstwa wumóž, pschede wšchěm pať Israelskemu ludej k čzesći a k pschekrašnjenju. W sjenocženstwie i Jesušom šo jemu najwjetšche šbože na semi dosta; wón njemóžeshe potajkim žaneho wyschisheho šboža wjazy wužičž a móžeshe tehodla wješele wotšal čahnyč. Tež ty, luby čitarjo, dyrbišch swojeho Šbóžnika namaťacž a špósnačž, jeli-šo chzesch junu swoje čaťne žiwjenje šbóžnje wobšamťnyč.

Hamjeń.

Radosč na dompučju.

(Lut. 2, 22—32.)

Šlós (W. miš. harf., čjo. 122): Štóbła lubosč Boža! —

Šo šakonju džěščaj
Starškej do templa,
A woporu tam běščaj
Wučiščenja dla.
Džěčžo pschedstajitaj
Bohu pošluchaj;
Šaťon dopjelniščaj,
Dokelž šwěrnaj staj.

Hlaj! tam čłowjek šary
Štupit k nimaj je;
Njepodawa dary,
Ale wěšččenje;
Do šwětla jom' stajit
Duch je potajnstwo,
Hdyž je jemu prajit:
Šbóžnik bliži šo! —

Nawabjenje i Boha
Pschińdže do templa,
Šbožowna bě droha,
Kotruž dokonja;
Še we wěrje čaťať
Šary Simeon,
Na sjewjenje šaťať,
Wotrocžk Boži wón.

Šswjaty Duch bě jemu
Wotmošwjenje dať,
Šo šmjercž nješmje k njemu
Pschińcž, dóžž wohladat
Njeje šlubjeneho
Božoh' Šbóžnika;
Tam něť widži jeho,
Pschińdžo do templa.

Knjesa wotrocžk duzy
Špósna swojecho,
Na swojej joh' ruzy
Wša něť šlubjenoh',
Křwali šjawnje Boha
Š nowym křerluschom;
Špěšchnje jeho noha
A njebješam dže w dom.

Pušchčž něť w swojim měrje,
Knježe, wotrocžka!
Džopil w pošnej wěrje
Še do pokojaj;
Dostalo šo šbože
Wěrjazemu je,
Dopjelniko Bože
Šom' šo šlubjenje.

Šswětlo k roškwěčenju
Ša wšcho čłowjestwo,
A šbóžnom' wošchewjenju
Luda Božeho
Še wón, Boži swjaty,
Š njebješ pschischoť k nam;
Ša Šbóžnika dary,
Wodži k njebješam.

Halleluja! — prajmy
Š žylej wutrobu,
Džak a křwalbu dajmy
Bohu na njeju! —
Našche chze wón šbože,
Dokelž hnadny je;
Šswoje džěčžo Bože
Ša naš woprue. —

U.

Wěra pyta a namaka, —

to šmny w hodownym šwjedzenju na Bethlehemskich paštyrjach widželi, kotřiž křwatajz do hródže a k žlobej pschińdžechu a namaťachu — Šbóžnika Božeho. To tež widžiany džěbnischi šwjedžen na mudrych i rańšcheho kraja, kotřiž do Šerusalem pschischedšchi, nomonarodženeho krala židow pytačž, dale w Bethleheme swojeho Knjesa a Šbóžnika namaťachu. A podobnje je mať paštyřski hólčez, wo kotrymž šo šledowazy podawť powjeda, Bože džěčžo pytať a swojeho Šbóžnika namaťat, dokelž wěrjeshe, a Knjesowa paštyřka šwěra šprawnu wěru dale a hacž na kónž wjedže, šo pytaza tež namaťa — i Jesušom a we nim žiwjenje a wšcheho došć! — Wjenowany paštyřski hólčez w Afrizy běšče tam psched něšchto lětami živy. Tón, hdyž jedyn džěń wozzy pašeshe, šo i druhim paštyřskim hólzom šendže, kotryž nowy testament wobšedžeshe. Tónle hólz swojemu towařškej něšchto i njeho čitašche, mjes druhim tež to lubošne powjedańčko wo tym džěšču, kotrež je w hospodže w Bethleheme šo narodžilo. Š wulkej šedžbliwošću pošluchawšchi wón tym šlowam wěrjeshe, kotrež škřšeshe. — Žadanje šo w nim hibashe, šo mohł hiščeze wjazy wo tymle džěšču křšchecž. — „Móžu to džěčžo widžecž?“ — wón wčžipnje šo prašeshe, — o, praj mi, hdyž šo namaťa!“ —

F.

„Na mišionskej staziji“, tón drubi hólčez wotmolwi. — „Eszy ty jo hižo widžik?“ — „Ně, ja to džěcžo hišcže nje-widžach; wěm pať, so wone tam je; pschetož czi ludžo tam k njemu rěcža a jemu šhěrłusche spěwaju; ja šym to šam šlyšchal.“ — Eso spodžiwazy hólčez šo k mišionskej staziji hič rošpudži, so by šebi to džěcžo wobhladať. Blížšche ranje, hdyž swón k Božej službje swonjesche, wón sa swónkovej do kapalki džěšche. Mały pastyrški hólčez šo w kapalky roshladowasche w nadžiji, so s wěstoscju tam to krašne džěcžo sawohlada. — Na jene dobo wón džěcžo pytny, kajkež njeběšche jemu dotal hišcže priódtkšichlo, s jaknej kožinej barbu, brunymi wloškami a módrymaj wócžkomaj.“ — „To je to džěcžo s Bethlehema, kotrež widžecž šebi žadam“, wón pschi šebi džěšche, „šlónčnje šym jo namakať.“

Hdyž běšche šo Boža služba šlónčžila, hólčez polny wješela tej žonje powjedasche, kotraž bě jeho do šwojeje hěty pschijala, so je to džěcžo s Bethlehema widžal. S wopředka wona njemjedžišche, šchto wón s tym měnjěšche, ale bórny jeho mylenje špóšna. To džěcžo s módrymaj wócžkomaj mišionarej šluschesche. — Na to jemu ta žona powjedasche, šchto to džěcžo s Bethlehema po prawym je, kajke je pošdžišcho jako muž džimny dokonjať, so je tónšamy sa naš na šchizju wumrjel a nětko k prawizy Božej w njeběšach knježi. A mały pastyrški hólčez wuknjěšche Šesufa jako šwo-jeho Šbóžnika šejnacž a lubowacž. —

—n.

Dwójne krute šbudžowanje.

A. Noštny a pschibhwajny we šwěre a wěre!

— Alläište hrono.* —

Še lěto nowe s Boha nam darjene,
A Boža miłosć wobjašnja nomu czěť
Do pschichoda došč njewěšeho. —
Derje nam, so Bóh naš pschewodžuje!

S nim džimny štrošchtnje! Wutroby šbėhajmy
Še šachodnoščje! A wěcžnosći hladajmy!
— Tak postup šbožowny našch budže;
A pokoju póněžemy domoj rady.

Nječ herbštwo našche nihdy nam nješhinje!
Nječ rěcž a wěra, namrěta wot wótzow,
Nam džěň a rjeňšcho kčžěje pschezo,
So bhchmy s Boha šo wukubłali!

Budž šchlit a šlónžo Boža džě šwěra nam
Tež lěška s nowa na czěri podrožnej
Tu psches šwět domoj dužym špěšchnje,
Do raja Božeho powołanym! —

Hdyž šwět šo mota wopily w czajnosći
A šbóžnosć pyta w knicžomnych wješelach,
— Mly měšchčenjo šmy Boži hižom
Tudy a herbojo Boži junu.

Še wšchitko našche! Mly pať šmy Boži lud,
Kiž s šchryštušom ma džělacž a wužiwacž
Wšchě dary Bože, pošticžene
Na pucžu nam tu do Šanaana.

Duž budžmy šwěrnj, — wutrajni šchěščenjo!
Dóžž Šnjes šam pschindže s džěla naš sawolacž
Do wěcžneho tam wošchewjenja,
Šdžěž junu w radošči sawyškamy. —

B. Gorje wutroby!

— Sapphište hrono.* —

Šbožowna dušcha, kiž šy namakala
Šswojeho Šnjesa tudy w hnadnym czajku,
Ššchěščžeraj štajnje šwojeje šschidle kručže
A Božemu raj!

Nječješki pokoj tebi Šbóžnik mily
Škicžuje šwólnje hižo šrijedža horja
Čžajneho tudy, dokelž pastyr dobrý
Wostanje pschezo.

Wukupil tebe je šej rycžer Boži,
Twój Šmmanuel, kiž je s nječješ pschischol
Do šwěta šhudoh', so by krašnosć wěcžnu
Daril czi junu.

Njemjesta jeho šy ty wupyšchena,
Dušcha, s rjanosćju, kotraž nješahinje,
Hdyž šy woptaka jeho miłosć Božu
W towarštwje šbóžnym!

Wobkhowaj lubosć jemu njewješczinšku
Na pucžu psches šwět, doniž Šesuf tebe
Šunu powjedže mile domoj k šebi
Do nječješ k herbštwu! —

U.

* Špěwajomne pať po šwojim hlošku pať tež —

A. (532): Nětk šhwal, o dušcha! —

a B. (77): Najšubschi Šesu, šchto je twoja wina?! —

Kajkiž wušny, tajke žně.

We šelenym dole, psches kotryž šo Čžorniza wije, leži šerbšta wješ. Šjane šadowe šchtomny wšchudžom w šahrodach wokolo šhěžow šteja a pschi pucžach, kiž na pola wjedu, šu šchtomowe aleje a na gmejnskich ležomnosćach šlowežiny našadžane. Šchtož je w czajku šchtomoweho kčženja w Šdaschczach pobyl, tón je wěščje wušnal, so je luby Bóh tu wješ krašnje žohnowal.

Šsrijedža wo wšy šteješchtej psched nimale 70 lětami dwě burškej kuble, jene blisko pschi druhim. Šeju twarjenja běchu rjane a w nich bhblešchtaj buraj, kotrymajž na ničim žana nufa njebě. Šandrij Šruža a Šan Měrcžin běšchtaj tucžnaj buraj, pschetož wonaj měješchtaj najlěpsche pola a najtucžnišche šufi a we jeju hródžach šo najtucžnišchi šlót deješche a formješche. Wobaj šuškodaj budžišchtaj mohłaj hromadže prawje šbožowne žiwjenje wješč — ale twjerdaj kamjenjej dušchne njemjeletaj. Wonaj šebi žanu šschiwdu nječžinješchtaj, ale tež žane towarštwu hromadže nje-džeržješchtaj. Dobre ranje, pomhaj Bóh, dobrý wječor, to bě jenicžke, šchtož hromadže rěčješchtaj. Žadyn šebi pola drugeho ničžo njepožčowasche, žadyn šo pola drugeho ženje wo radu njeprašchesche. Šedyn druhemu jeho bohatsštwu šawidžesche a kóždy chžyšche wjetšchi bhčž a wjazy placžicž dnyšli šuškod. Šako Šandrijeje Šruži žona wumrje, šo hišcže bóle jedyn wot drugeho džěleşchtaj. Šschetož žonje běšchtej hromadže dobre šuškodštwu džeržalej. Šandrij Šruža šwojemu jenicžkemu šhneje Šětreje šakasowasche, so nječmje wjazy s Měrcžinez Šantu hracž, šchtož běšchtej tej džěščzi rady čžimilej, dokelž w jenaškich lětach šteješchtej a běšchtej hromadže wot-roštkaj.

Šružiž Šětr bě pať lóšy hólž, kiž wješnym ludžom rady šlubu čžinješche. Nan jemu žane ške šlowežto njeprašesche. Šeli šo bě Šětr s kamjenjemi někomu wokno rošbiť, dha nan praješche: šchto to wadži; ja mam pjenješy, a da je šako s čžimicž. Šeli šo bě tón

lubhy hynť hewaf nĕkajke njekhmanstwo wobeschol, rjekny nan ſo ſmĕjo: mlodoſcŕ je tórnoſcŕ. Seli ſo bĕ tón hólz we ſchuli wot wuczerja puſi doſtał, dha ſwarjesche nan na teho njeroſomneho ſchrybarja pſched wuſchomaj ſhyna. S jenyſm ſłowom: „Kruŕiz Handrij ſwojeho jenicŕkeho njewotcŕehniſche kaŕ by to bŕcŕ dŕrbjalo, ale woſtaji jemu wſchittu wolu!“ Najbóle Pĕtr Mĕrcŕinez Hanŕy klubu cŕinjesche. Seli ſo bĕ ſebi wona we ſahrodŕe nĕhdŕe nĕkajke róŕe naſadŕala, dha wón pſches plót ſalĕje a je ſwutorha. Seli ſo bĕ wona ſchatty na ſahrodŕe naſladla, dha wón ſ blótom do nich mjetaſche. Sſame lóſyſtwo wón cŕĕrjesche: Hanſka pať nĕbĕ na njeho ſta a wón mĕjesche ju po prawym teŕ lubo.

Wobaj tať wotroſcŕeſchtaj. S lóſeho Pĕtrka naſta lóſy Pĕtr Tola Hanſka bĕ pŕcŕziwa, pilna, luboſna hólczka. Wobeju pať po- trjehi jenajke njelboŕe, jaſo w ſwojich mlodych lĕtach ſtejeschtaj. Ska hroſna khorocŕ pſchindŕe do wſy. Kruŕiz Handrij a Mĕrcŕinez Jan wumrjeschtaj na nju. Pĕtr woſhrocŕi a Hanſka wob- khowa jenoŕ ſwoju lubu macŕĕtku.

Pĕtr doſta ſa ſŕmindu ſwojeho wuja, macŕĕtneho bratra, wĕſteho Michala Sĕhĕrza, kiŕ wo wſy ŕiwnoſtku wobſedŕeſche, ale hluboko w dołhach tĕŕeſche. Tón je ŕonu a dŕĕcŕimi na burſke kublo ſacŕahny, ſo by hoſpodarja cŕinił. Michał Sĕhĕr pať bĕ trochu hlupikoſty, ale hewaf dobrocŕiwa duſcha. Wón drje móŕe- ſche woracŕ, ſhĕcŕ, mlóczicŕ, ale hoſpodarſtwo wjeſcŕ, to wón njeroſymieſche. Seho ŕona nĕbĕ ŕana hoſpoſa. Wona ſtót njewot- hladaſche, pſchezo pať rada nĕſchto dobre jĕdŕeſche a warjesche, t temu bĕ njerodna a njecŕiſta ŕónſka. Tutaj dwaj dŕrbjeschtaj mĕſto ſtarſcheju pola Pĕtra ſaſtupicŕ, jcho napominacŕ, t wſchemu dobremu dŕerŕecŕ a jemu ſ dobrej radu ſkuzicŕ. Ale kať by to mó- ŕno było, hdyŕ ſamaj ſwoje dŕĕcŕi njewjedŕeſchtaj wotcŕahnycŕ, ló- ſeho Pĕtra na prawy pucŕ domjescŕ?

Kruŕiz Pĕtr bĕ ſpokojom, ſo mĕjesche tuteho ſwojeho wuja ſa ſŕmindu. Nanej nĕbĕ poſłuchał, wujej wjele mjenje poſłuchaſche. Sa njeho by nuſne było, hdy by wón nĕhdŕe na ſkuzbu cŕahnył, kaŕ je to lóŕdy cŕaſ ſa burſke dŕĕcŕi dobre a wuŕitne, hdyŕ pola zuſnych ludŕi ſo pſchiſtaja, ſo wuſnu dŕĕlacŕ a zuſny poſłuchač. Pĕtr pať to njecŕinjesche. Wón wjedŕiſche, ſo je bohatty, a woſto domach, hdyŕ mĕjesche ſo kaŕ mlody knjes. Dŕĕlacŕ ſo jemu njec- haſche, doſelŕ to nĕbĕ ſwucŕeny. Namo ſo poſdŕe ſ lŕŕa ſbĕŕe, wo dnjo ſo jow a tam waleſche. Wjeczŕor pať mĕjesche nuſne. Tĕhdy ſo dobri bratŕja a towarſchojo we kŕcŕmje ſkhadŕowachu a pola nich ſedŕo wón hrajesche a pijeſche. Po ŕnych noŕach wón tam ſhdaſche a ſwoje pjenjeſy pſchecŕinjesche. Sdyŕ pať ŕannych njemĕjesche, kŕcŕmar lubjerady poŕcŕowafche. Pſchetoz tón wjedŕe- ſche, ſo je Pĕtr bohatty herba. K temu teŕ mĕjesche wón mlodu dŕowku, t ŕĕntwje ſrału, kotruŕ by rady bohatemu Pĕtrej ſa ŕonu ſbraſcŕĕł. Sdyŕ pať Pĕtr w kŕcŕmje niłoho njenamaſa, ſ kotrymŕ by moſł hracŕ abo picŕ, dha wón ſ druhimi wjeſnyſmi hólzami po pſchaſach wo wſy wokoło bĕhaſche, hdyŕ dobrny palenz a załty wobſtaraſche, a ſo ſ hólzami po ŕnych noŕach wjeſeleſche. Seli ſo bĕchu nĕhdŕe wo wſy abo we wokołnoſcŕi reje, dha bĕ Pĕtr pŕĕni a poſledni na rejnej lubi. Wón herzow placŕeſche, hólzam a hólzam piwo, palenz a teŕ wino porjedŕecŕ dawaſche a cŕinjesche ſo wulŕy, jaſo by jcho móſcheń ŕaneho dna njemĕla.

Mjes tym jcho wuj a ſŕmindu doma cŕinjesche, ſchtoŕ chŕyſche. Wón pſcheda jenu krowu po druhĕj, ſo by Pĕtrej pjenjeſy hotował a ſam ſa ſo teŕ nĕſchto mĕł. Pſchetoz wón ſam wjele trjebaſche. Kaŕ pŕjedy prajach, dha mĕjesche wón ŕiwnoſcŕ, ale wjele dołha na nej. Dołŕnizy pſchindŕechu a pominaču jcho wo kapital a wo dań, kotruŕ bĕ na wjele lĕt winoſty. Tutu nuſu wón Pĕtrej ſkŕeſche a tón ſa njeho rukowaſche a wujowy dołh na ſo wſa. S jenyſm ſłowom: bohatty Pĕtr wot jeneho cŕaſa t druhemu

hlubſcho do ſtaŕjenja dŕĕſche a niſchto tu nĕbĕ, kiŕ by jcho napo- minał. ŕana duſcha tu nĕbĕ, kiŕ by jemu to t wutrobje poloŕila.

ŕana duſcha? O haj! jena tu bĕ, kotraŕ wot dŕĕcŕazyh lĕt w potajnym Pĕtra lubowaſche a kotraŕ budŕiſche jemu rada prajila, kať ſo wón wo wſcho ſboŕe nĕſe. To bĕ Mĕrcŕinez Hanſka. Ta je ſrudobu widŕeſche, ſo wón do ſtaŕjenja ſhwata. K nej pať wón ŕenje njepſchindŕe, haj wón, hdyŕ ju nĕhdŕe wuhlada, pſched nej cŕĕkaſche, doſelŕ ſo pſched nej hanibowaſche. Na reje a na pſchaſy pať wona njekhodŕeſche, ſo by ſ nim hromadu trjehila. Tĕho dla wona Boha proſcheſche, ſo by tón jej ſkladnoſcŕ ſticŕil, pſchi kotreŕŕ by moſla teho ſaſlepjeného towarſcha napominacŕ. Sedny dŕĕń ſo to ſta. Pĕtr dŕĕſche nimo ſahrodki, w kotreŕŕ Hanſa ſolotej plĕjeſche. Wona, jaſo jcho wuhlada, ſtaŕe a t plotej pſchiſtupi. Ach! Pĕtrje, kať dołho tola to je, prajeſche wona, ſo nejſmoj ŕaneho ſłowczka hromadŕe rĕcŕaloj! Cŕĕho dla cŕĕkaſch ty pſchede mnu? Niſchto lĕpje ſ tobu njemĕni dŕŕli ja, a tola waleſch ſo pſchezo pola kŕcŕmarjeŕ, kotſiŕ maja ſle wotpoſladanje ſ tobu. Wón ſo hanibowaſche, jaſo wona tať luboſnje ſ nim rĕcŕeſche. Sa to derje wĕm, wotmolwi wón, ale towarſchojo mje wabja. A hiſcŕe nĕſchto druge, pocŕa wona dale, mjenujŕy picŕe a hracŕe! Widŕiſch dha ty, ſo ſprawni hólzy a cŕĕſni ludŕo ſtajnje do kŕcŕ- my kŕodŕa? Cŕĕho dla tam ty pſchezo kŕodŕiſch? Sdyŕha dŕrb- tajke njerodne ŕiwjenje tola wjeſcŕ? Pjenjeſy a kublo ty pſche- cŕinjeſch, a ſchto ſmĕjeſch, hdyŕ na ſtare lĕta pſchindŕeſch? A twoja duſcha! Wopomń tu! Wopomń, Pĕtrje, ſchto by twoja poboŕna macŕ prajila, hdy by hiſcŕe ŕiwa byla a tebe widŕala, ſo ſo wo ſwoje dobre mjeno, wo ſwoje ſamoŕenje a wo ſwojeje duſche ſbŕŕnoſcŕ pſchinjeſeſch? Tajke pŕĕdowanje dŕerŕeſche ta mloda towarſchka Pĕtrej. Sĕho dha pať to tebe ſtara, rjekny wón! Sa ſhym mlody a chŕu ſo we ſwojich mlodych lĕtach ſwojeho ŕiwjenja ſwjeſelieč! Sa tebi ŕane ſamolwjenje winoſty nejſhym! K tebi ja po proſchenju kŕodŕicŕ njebudu!

Jaſo bĕ to wurĕcŕať, wróci ſo a dŕĕſche hwidŕajo wotſal, runy pucŕ do kŕcŕmy. Tam wón ŕylicŕku nóŕ pijeſche a ſpĕwaſche a mĕjesche ſwoj ſmĕch dla teho dobrego napominanja, kotreŕ bĕ jemu Hanſka dała. Sa pať plakaſche hŕrke ſhlyh luboſcŕe na teho lohzy ſmyſleneho pachola. Wona bĕ jemu wot wutrobje dobra, ale je ŕelnoſcŕu widŕeſche, ſo bĕ wón ſhubjeny.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Se Strŕeŕe pola Raſeŕ. Pjatk wjeczŕor, 21. dezembra, w 8 hodŕ. w tudomnym Berganeŕ hoſcŕenzu knjes wucŕĕt Wille ſe ſchulſkimi dŕĕcŕimi hodomny ſwjedŕĕń wotmĕ. Po rĕcŕi knjeſa Wille dŕĕcŕi Seſuſkowe narodŕenje w Bethlehemje deklamowachu. Potom ſo hrĕ „Njenadŕite hodowne ſboŕe“ a „Pĕſnych dŕĕcŕi hodomny ſwjedŕĕń“ wubjĕrnje pſchedſtajiſchtej. Wuſtupowanie, wurjekowanie a ſpĕwanie dŕĕcŕi bĕ jara dobre. Sdyŕ ſmy hiŕom na wurjadne doſonjenje knjeſa wuczerja Wille ſwucŕeni, ſo tola tón raſ we ſwojich wocŕaſa- njach pſchetŕjehichmy. Wſchitŕy poſłucharjo bĕchu ſpokojeni. Wob- dŕĕlenie bĕ jara ŕiwe, mĕſtnoſcŕ bĕ hacŕ do poſlednjeho mĕſtna wupjelnjene. Po wjeleſtroniſkim ŕadanju je ſo pſchedſtajeſje ſobotu 5. januara 1907 woſpjetowało.

„Bombaj Bŕb“ njeje jenoŕ pola knjeſow duchownych, ale teŕ we wſchĕch pſche- dawaſnjach „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtač. Na ſchtwŕcŕ lĕta placŕi wón 40 np., jenotliwe cŕiſta ſo ſa 4 np. pſchedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Nječ čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisčezěrní w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Prěnja njeđzela po tjuoh kralach.

Mat. 3, 13—17.

Swjate sczenje džěrnisčejje njeđzela nam wopisuje, tak so Anješ Jesuś wot Jana kšěčicź dawa. Duž šebi na podložku teho šameho i krótka rošpomínny:

1) Kak Jan pschi tym šwoju ponižnosć pokasuje, šcht. 13. a 14.

2) Kak Jesuś a Jan wschitku prawdosć dopjelnujetaj, šcht. 15.

3) Čžehodla bu Jesuś kšěčzeny, šcht. 16.

4) Čšto ma hlóš i njebieš na šebi, šcht. 17.

I. Tehdy (jako Jan pschi Jordanje kšěčizjesche) pschińdže Jesuś i Galilejskeje (a to i Nazaretha) pschi Jordanje k Janej, so by šo wot njeho kšěčicź dať. Jan je šo wo šwojej kšěčizenizy takle wuprajil: „Ja waš kšěču i wodu k pokucze; ale tón, kiž po mni pschińdže, je móznischi dźžli ja. Ja nješšym dostojny, so bych jeho čžrije nošyl; tón budže waš se šwjatym Duchom a i wohenjom kšěčicź“ (Mat. 3, 11). W tyhle šłowach Jan šwoju kšěčizenizu napschecžiwu staja kšěčizenizy teho, kotryž dyrbejsche po nim pschińcž (mjenujzž Meššiaš): Šeho kšěčizeniza je kšěčizeniza i wodu; kšěčizeniza teho, kiž po nim pschińdže, je kšěčizeniza se šwjatym Duchom a i wohenjom. Woda jeno šwontownje čžisčzi, wohen pak čžisčzi žylnje; po tajkim je Janowa kšěčizeniza i wodu šlabšcha dźžli wohenjowa kšěčizeniza woczakujomneho Meššiaša. A to Jan šam i ponižnosću pschi-

powjedasche. Kak wuhwalujemy pať my šwój škutť tak radhy jako to najlěpsche a najnowšche!

Nětko pschińdže Meššiaš, so by šo wot Jana kšěčicź dať. Jako Meššiaša a Šyna Božeho jeho Jan hiščeje nješnajesche (Jana 1,31). Ale so běsche wón wjetšchi, to dyrbejsche Jan wošebje i powjescžow šwojeju starscheju wo nim wjedžicž; a so bě wón šlubjeny Meššiaš, to drje wón nětko, wot Božeho Ducha roššwěčzeny, we šwojej dušchi sa-čžumasche. Tehodla wobarasche wón jemu a džesche: „Mi je trjeba, so bych ja wot tebe kšěčzeny byl, a ty pschińdžesč ke mni? W tymle čžinjenju a ře-čženju šo i nowa Janowa ponižnosć wošjewja, kotraž naš k ščžehowanju wabi. Kak jara šmy my tola pokhileni, ras „mulkeho hracž“! Njesapomínny, so Bóh napschecžiwu šteji hordym, ale ponižnym hnadu dawa.

II. Jesuś ras džesche: „Budžče jako džěczi, hewať do Božeho kraleštwu nješpschińdžecze.“ Wón žada po tajkim ponižnosć a praji wo šebi šamym: „Ja šym čžicheje my-šle a i wutrobu pokorny“ (Mat. 11,29). Duž tež wón njemóže Janowu ponižnosć ja šchpatnu mčž. Šowle pať něšto wjetšche do rošpomnecžza pschińdže, dźžli Janowa ponižnosć. Ššchetož Jesuś Janej wotmolwi: Nječ šo jeno nětk tak štanje; pschetož tak namaj pschišlušcha, wschitku prawdosć dopjelnicž. Jan ma Jesuša nětko kšěčicź, dokelž jimaj woběmaj pschišlušcha, wschitku prawdosć dopjelnicž. Še šłowcžkom nětko Jesuś podobny, so jeho w tukhwilna, we wěšnym šmyšle podria-đna poměra k Janej njebudže dale tracž. Wuras wschitku

prawdosć wobšaha jow wšhitko to, šhtož je Bóh w ro-
wíwanju šwojeho kralestwa poručil. Šhto je to w tymle
padže? Tam, hdžej je pola sczenika Lufascha wo Janowym
wustupjenju rěč, rěka: „W 15. lěcze křezorstwa křezora
Tiberiuka sta šo pschikasnja Boža t Janej, a wón
pschindže do wšhitkeho kraja wokolo Jordana a předomasche
křczenizu pokuty“ (Luf. 3, 1—3). Bóh běšche po tajkim
křczenika Jana póbłal, t wodu křcžicž, a to runje
w tymle cžaku a na tole městno. Tehodla šo jemu
pschibluschesche křcžicž. Kaž Jan jako druhí Eliáš šakonju
pschibluschesche, tač bē jeho křczeniza šakonšti škut. Křry-
štuš pač bēšche, kač t lista na Gal. 4, 4 wěny, šakonju
poddany; duž pschibluschesche šo jemu, šo wot Jana
křcžicž dacž, kač bēšche šo wón dže tež wobřěsacž, w tem-
plu pschedstajicž a, hdž bē 12lět stary, jako „hólčez šakonia“
šobu do Jerusalema wsacž dač. Hdž bu Jesuš wot Jana
křcženy, dopjelnishtaj po tajkim wobaj wšhitku prawdosć.

III. Jako Jesuš křcženy bē, wustupi wón
hnydom t wody. Kaž cži drusy, Jesuš do Jordanoweje
wody dele stupi, bu tam podnórjeny a potom šako t njeje
wustupi. Wo druhich pač rěka: „Woni dachu šo wot
Jana w Jordanje křcžicž a wušnachu šwoje hrěchi“
(Mat. 3, 6). Pola Křryštuša, kotryž žaneho hrěcha njeje
cžinič, njemóže wo wušnacžu hrěchow žana rěč byč; duž
njemóžesche jeho Jan tež niz kač tnych druhich „t pokucze“
křcžicž. Čžehodla nětko pač bu Jesuš křcženy? Jan
předomasche šam: „Čžincze pokutu; pschetož njebjeske
kralestwo je šo pschibližalo“ (Mat. 3, 2). Janowa
křczeniza šteji potajkim w najwuššichim počahu t njebjes-
skemu kralestwu, w najbližšichim cžaku pschihadžazemu.
Wona njeje jeno křczeniza pokuty, ale tež křczeniza
šwjecžisny; po prawym njemějesche šo křcženž t tym
t pokucze wjesč, ale dyrbesche šo ša šastup do bliskeho
njebjeskeho kralestwa šhmaneho scžinicž. Janowa křczeniza
mějesche se štareho šluba do noweho wodžicž. Š nej dyr-
besche tež Křryštuš, kral noweho kralestwa, do tehošameho
šastupicž; wón, dokelž žaneho hrěcha njeje cžinič, wěšo tež
bjes pokuty, cži drusy, t hrěšneho šymjenja plodženi,
pač jeno t pokutu. Jesuš bu křcženy, šo by šastupil
do noweho kralestwa, kotrehož kral wón bēšche.

Jako bē Jesuš t wody wustupil, wotewrichu šo
njebjeska nad nim, a Jan widžesche Ducha Božeho
jako hólbia dele lecžo a na njeho pschindžo. Jan
bēšche to bōšste šjewjenje dostač: „Nad kimž budžesč wi-
džecž Ducha dele lecžicž a šo wón na nim wostanje, tón-
šamy je, kotryž se šwjatym Duchom křcžije“ (Jana 1, 33).
Nětko Jan to widžesche, nětko bu wón po tajkim teho šebi
wěšty, šo je Jesuš šlubjeny Messiaš, a wón móžesche nětko
na njeho pokasowacž, šo by wón šjawný byl w Šraelu.
Jesuš bu křcženy, šo by Jan wěsčze wjedžil, šo
je Jesuš šlubjeny Messiaš, a šo by wón jeho jako
tajkeho mohł Šraelškemu ludej wosjewicž.

Jan widžesche Ducha jako hólbia dele lecžo a na Je-
suša pschindžo, a po Janowym šwědczenju wosta Duch
na nim. Hólb, wobras čžistoty a čžicheje myšle, njeje
Boži Duch šam, ale jeho podobisna (symbol), wošebje ša
Jana, kotryž mějesche w tymle šjewjenju šawdawł wot Boha
dateho pōšnacža, šo je Jesuš šlubjeny Messiaš. Šhto
pač mějesche to ša Jesuša na šebi, šo Boži Duch na njeho
dele pschindže a na nim wosta? — Jako jandžel Marji
narod Jesuškžecžatka pschipowjedasche, wón t nej dželšche:
„To šwjate, kotrež šo wot tebe narodži, budže Boži Šsyn

mjenowany“ (Luf. 1, 35). Jesuš bu jako „to šwjate“,
jako „Boži Šsyn“ narodženy. Tola kač wón jako cžlowjek
roščesche a pschibjerasche po cžele a po duchu, tač dyrbesche
wón jako Bóhcžlowjek w dnjach šwojeho cžela „dokonjany“
byč. Tón šhodžent dokonjansčze, kotrež wón ša šastup
do šwojeho kralestwa trjebasche, dozpi wón w křcženizy:
„Duch pschindže na njeho a wosta na nim.“ To Petr
w Šap. šl. tač wupraja: „Bóh je Jesuša Nazarenškeho
žalbowal se šwjatym Duchom a t možu.“ W šta-
rym šlubje buchu kralojo, profetojo a měšchnizy žalbowani
se šwjatym wolijom, kotryž ša šnamjo duchownych mozow,
šwětkla, žiwjenja a žohnowanja placžesche. Tole žalbowanje
t wolijom pošnamjenjesche, šo tute duchowne mozgy na žal-
bowanych dele cžecžichu a jich t wukonjenju jich šastojšstwa
šhmanych cžinjachu. Jako bu Jesuš se šwjatym Duchom
žalbowany, njedostachu šo jemu, kač tamnym mužam šta-
reho šluba, jenotliwe duchowne dary, ale wón dosta
Božeho Ducha w jeho žylej polnosčzi a bu wot nětk jako
tón žalbowany našč dokonjany profeta, wyschšchiměšnik a
kral, kiž móžesche tač šwōj škut wumožanja dokonjecž.
Jesuš bu křcženy, šo by wón tón se šwjatym
Duchom žalbowany (t. r. Křryštuš abo Messiaš)
byč.

IV. Napōšledku hólš t njebjes dželšche: To je tón-
šamy mōj luby Šsyn, nad kotrymž ja dobre špo-
dobanje mam. Sczenik Lufasch powjeda, šo šo Jesuš,
jako bē křcženy, t Bohu modlesche (Luf. 3, 21); tónle
hólš t njebjes je tač-rjez Wōtza wotmolwjenje na Šy-
nowu modlitwu, haj a hamjen t tešamej. Wopšhijecze
tejele modlitwy njeje nam nihdže šdželene; tola my šměny
teho wěsčzi byč, šo je šo Jesuš we šwojej modlitwie
Bohu jako to jehnjo pošticžowal, kotrež čže šwěta hrěchi
na šo wsacž. Šeli-šo je hólš t njebjes wotmolwa na
tamnu modlitwu, dha bē wona ša Jesuša to šawěsčjenje,
šo čže jeho Bóh jako hrěšnicžaze jehnjo t dobrým špo-
dobanjom pschijecž. — Janej šlužesche tónle njebjeski
hólš, t kotrymž šo Wōtž t šwojemu Šsynej pōšna,
t dalšchemu wobtwjerdženu jeho wěry, šo je Jesuš woprav-
dže Křryštuš a Boži Šsyn. — My pač, lubi čžitarjo, kiž my
do šesom Křryšta wěrimy, dajmy šo wot tuteho njebjes-
škeho hólša pohnuč, šo t žylej wutrobu prajimy: „To je
mōj luby Křryš, nad kotrymž mam šwoju najšbōžnišchu
radosč!“

Šamjen.

F.

Szřednik cžlowštwa dosta pschi křcženizy Bože šwědczenje.

(Mat. 3, 13—17.)

Hólš (W. miš. harf., cžo. 118): Štrowjena budž, rjana šwětkla! —

K' křcženizy na Jordan pschindže
K Janej šřednik cžlowjestwa,
Šo by křcžicž šo dač psches njeho;
Dopjelnjejo šakon wšchón
Pschindže wón;
Kucžicž dyrbi ponižneho,
Kotryž nawabicž šo da. —

Hdž pač křcženy Jesuš bēšche,
Šnydom t wody wustupi
Wón, a hlaj! šo wotewřesche

Nad nim njebja krašnjeje
Widomnje;
Duch pač Boži widječ bješče
Kuno hołbjej w mroczeli,

Tón na njeho dele pschińdže!
A hlej! hłóšć bo kłóšćecź da
S njebješć s miłym wobkruczenjom:
To je Ssyn mój k radošći
Lubny mi!
Na njoh' s wulkim swjesełenjom
— Wóćez k wědźi — hladam ja.

Hladajmy na Božoh' Ssyna,
Džimy sjednoczeni s nim!
Sa křědnika wón je daty
Křěšnikam nam njechódnym;
Šhubjenym
Chze wón pomhač Boži k wjaty;
Wumoženje pschińdže s nim! —

Křěčeni kmy na jeho mjeno,
Wótzej psches njoh' spodobni;
Date nam ku džěći prawa,
Wujednanym křěšnikam!
A njebješćam
Nam je pschistup hnada dała,
Kutskhóć k wěćnej radošći.

Štóbž we wěrje jeho džerži,
Tón je jeho czěła staw;
Stupajo do stopow jeho
Čžehnje sa nim k njebješćam,
— A wješćelam,

Kiž bo podawaju s njeho;
Wótž je s nim nam herbstwo da!

Gradujmy bo wobhnadženi;
Džěći kmy a herbojo
Boži! — Duž bo njebojimy
Na czěri tu podrožnej,
Čžernjojtej.
Strošćtnje s Jesušom my džimy!
Šbóžnje s nim czěć k bunczi bo. —

Wona kłuzicź njemóže.

W Romje bješče křjedź 16. lětsotetka pobožny mnich, Filipp Neri, žiwny, kotryž bješče niž jenož kwojeje wulkeje wuczenosće dla, ale tež dla kwojeje ponižnosće a šđeržliwosće daloko a ščěroko lubowany a wyškoło waženy. Niczo jemu bóle wohidne njebě, hač kamolubowatka kamolhwalnoscź se skutkami kmiłnosće. Wšcho nadpadne ščěrjenje we wězach pobožnosće wón wótrje a hješwobhladne tupjesche, hđžež jo nabeńdže. Tak bješče raš wot bamža poručnosć dostał, wěšty kłóšćtr wopytač, kotrehož abbatiska bě wuwolana, so je k wjata a so móže džiwny czinicź; wón dhyrbjesche hladacź, ščto je na tymle wudawanju wěrne. „Wšy kłóšću kłóšću, so to bóřny wunamakam“, Filipp džesche, da kwojeho mula kšedlacź a bo na puč poda. — Wjšče špróžna jěšba po najhubjenšćich drohach. Šaproscheny a masany wón do kłóšćtra dozpi, hđžež bu jako bamžowy wotpóšćanž s wješćelom witany. Šdnyž bješče bo pokydnyl, bo abbatiska k njemu bližesche a niczo křadnisčeho njewočakowasche, hač najwyschšću křwalbu. Filipp

pač na kwoje ščě womasane stupnje pokasajo džesche: „Sa čže profchu, wusuj kwojeho hošća stupnje a wurjedź je!“ — Špječžena bo abbatiska wotwobroczi, na čžož Filipp, žaneho kłowecžka njepiknywšći štwu wopušćečzi a na kwojeho mula bo křdnywšći bo k bamžej wróćečzi s tej rospratu, so abbatiska žana k wjata njeje a na nihdy džiwny czinicź njemóže.

„Ale kak móžesche ty to tak rucže wunamakacź?“ bo bamž woprascha.

„Wona njeje ponižna a njemóže kłuzicź“, Neri s wěšćosću wotmolwi.

Wušud bješče křuty, ale prawny. Dobre skutki dhyrbja bo po kwojich ponučžidlach pokudžecź; pobožnosć hješ ponižnosće njeje prawa, a kak kłuzicź dhyrbimy, je nam tón Njes pokasak. —

—n.

Krašnosć Boža w čłowječnej podobje.

(San. 1, 4; Hebr. 1, 3.)

— Šapphište hrono. —

Šjewila krašnosć bo je Boža čłowšćtu,
Šdnyž s njebješć jandžel Boži k semi šćupil
Kóž je Božu tam pola Bethlehema
S pošćelstwom šbóžnym.

Narodžik Šbóžnik je bo ludu wšćemu,
Kotryž je Křřtušć, — rěka přědowanje
Kowe s wěćnosće, tehdy šašćyšćane
Na semi křudej.

Šhubila čžemnosć bo je šćaschna nětko;
Šswětlo je Šbóžnik, kotrež rosšćwěćuje
Ludži, do křwěta pschězo pschitkřadžanych
Bo Božej radže.

Žiwjenje nowe s dobom wustupuje
Škřjedža kmiertneho tudy bėdowanja;
Ščřěšćta žiwjenja, Boži ryczeć Jesuš,
Žiwjenje dawa.

Krašnosće jašnosć je wón Wótžoweje,
Podobnosć hješča jeho pschekrašneho,
W čžěle šjewjena tudy k rosšćwěćenju
Čžemneho křwěta. —

Krosšćwěćicź daj bo, dušča, powolana
A Božemu křwěćku! Nješć bo čžemnosć šhubi
Wšča se žiwjenja, tebi šćicženeho
S Božej hnady!

Šjewicź chze krašnosć kwoju Božu Jesuš
W žiwjenju twojim, so by wobkřwěćenje
Šeho žiwjenja bylo bohateho
W podobje čłowšćej. —

U.

Kajkiž wušnyw, tajke žně.

(Potracžowanje.)

Čžak tu bě, so dhyrbjesche Šětr do měrny. Šižom wjele dnjow přjedy, hač bě wušbėhowanje w mješće, kředžesche wón s tymi druhimi, kotřiž mējachu bo s nim k wožakam šćajecź, w korečnje, hđžež woni pijachu a hrjachu, so to na niczo podobne njebě. Na postajentym dnju pač da Šětr šapschahnyč a Ščěržez wuj wjesesche

jich do města. Sřizom wo wřy woni bjesbóžnu haru cžerjachu; we měšče pať s jeneje pitweje řhěže do druheje běhachu, pijo a řpěwajo, řo řo měřčęzenjo na tón lóřy młodny lud hórřchachu. Bołpjanj řtupi Pětr pod měru, a hlaj, wón bu ř wojařam wuřbėhnjenj. Řo tym hařle řo picze a harowanje w měřčę řapo- cžęřche! Pětr placzęřche řa wřchitřich a řpěwajo wróćęřichu řo woni domoj. Řow doma pať pola forcžmy řařtachu a Pětr, jařo bě řo teź tudy dořčę napik, rořmjerřanj, řo bě ř wojařam přchřřchoł, rořbi forcžmarjeřom wofna a řchřleňřy a bě w řwojım cžinjenju řaź njemdry.

Řako Pětr nařajtra rano ř bolatej hłowu wotuczi, dopomni řo na wčęrawřřchi džen. Pjenjeřy běčhu přchęcžinjene, řa pitwo, palenz, woino a řa te rořbite wěřy dyrbjeřche forcžmarjeř placzicž, pola řotrehož mějeřche hiřom tať dořčę dolha, a ř wojařam bě wuřbėhnjenj. Řehdy wřřať bě to wofomitřenje, hđžež budžiřche řo řať a hanibował, hdyž budžiřche jeho řchťo napominał.

Alle ničťo tu njebė. Řřwėdomnje drje řchęřowřařche, mjerřanje jeho přchimajřche, ale hdyž bě řtanył, džeřche ř nowa picz a hračę a řle towarřřtowo pyřacž, řotrež jeho po řwojım wařřchnju trořřchto- wařřche.

Ř tamnym cžajřu řo ničťo wot wojeřřkeje řřuźby wufupicž njemóžeřche. Bohaty řaź řhudy, hdyž bě wuřbėhnjenj, dyrbjeřche řwój cžajř wuřřuźicž. Teź Pětr, jařo bě měřřaz nimo, dyrbjeřche narodnu wjeřřku wopuřchęcicž a do města.

Řdyž by řřjadny byl, dha řanu nuřu njeby měl. Řola wojař- łow je něřotřřžřkuli lóřy pařoł ř rořomej přchřřchoł. Pětr pať njebė nawuřnył pořřluřacž, a po řařřim jemu to jara cžęřřwo pađže, řo do wojeřřkeho porřada namařacž. Wojeřřři řhřb jemu njeřřlo- džeřche, wojeřřřa jėdž njebė jemu dobra dořčę, a wojeřřřa mřda jemu niřđže njed ořřařařche. Řeho dla řo wón jara njeřbožowny cžujęřche, hdyž běčhu řo řchřřri njedžeře minyłe. Ř řbožu — abo wjeře bóle ř njeřbožu — mějeřche wón dobreho řhoprołw. Tón wi- džeřche, řať njeřřokojny, wjedžiřche pať teź, řať bohaty Pětr je, a dawajřche dobru řadu. Řy móžeřčy pola mje, řjeřny tón, — řa tuni pjenjeř dobru jėdž a palenz řaź teź pimo dořřacž — a jeli řo řanřy pjenjeř nimařčy, řřu ja tebi pořčęcicž; řy mi to řařřacžřřch, hdyž ř pjenjeřam přchřřndžeřch. Řo řo Pětrej njemało lubjeřche. Řeho dla wón ře řhoprołřřom ř wobjedu a ř wječęři řhodžeřche, a dořelž bě nawucženy, řo wulři cžinicž a řhartoř a picza řo nje- řhajřche wotřęž, dha řebi pola řhoprołe řtajnje pjenjeřy pořčęřowařřche. Řať bě řařřo na řtarym pučžu.

Řwón wopyřtowařřche, hdyž njebė w řřuźbje, forcžmy, hđžež pijeřche a hrajeřche, řaź přjedy w Řdařřchęřach, a přchęcžinjeřche pje- njeřy, jařo by młodny řemjan byl.

Řo trajeřche lėto. Čajř bě něřřo tudy, řo by řo ř řormind- řřtwa puřchęřil. Do teho cžajřa běčhu dołžniřy cžakali. Něřř řo woni hiřachu. Řajřřjedy přchřřndže Řchęřřowny dołžniř, řa řotrehož bě Pětr rułował. Dořelž Řchęřř njemóžeřche placzicž, přchřřda Pětr, řo řo ř wuřřacženju řhřy 300 tołeř řruřy pola wot jeho burřřkeho řubla přchęřda. Řa to pominařche jeho wjeřřny forcžmar, řo řhřřřche řařřacženy byčž. Řchřto pomhařche, Pětr dyrbjeřche řřanu řuřu přchęřacž. Řeho řhoproła jemu řřicžbowanje wot 100 tołeř přchřřnjeře a řadařche řebi pjenjeřy. Řať jedyň po dru- řim wot jeho dołžniřow přchřřndže, wón řam pjenjeřy řřębařřche, a na řařřke wařřchnje bu jedyň řruřy pola po druřim přchęřdaty.

Ře tamnym cžajřu hiřom běčhu łudžo, řařřichž je něřř hiřčęže nadořčę, řořřř řadu wjedža a řadu dawaja, jeli řo ma řchťo řublo abo řřwnořčę a pjenjeřy řřęba, a řořřř to hiřom ř daloka cžuja, řo je řchťo řřlupny abo njerođny a řo jemu pjenjeřy ničřo wuřřhne njeřřku. Řo řu cži řať mjenowani pjenjeřni ařętořo abo mařřerjo, řořřř po wřřach wofolo běhaja a njerođnym buram řřaj wuřřřajaja

a řich řeřnje wurubja. Řřiz pať jeno njerođnym buram woni to cžinja, teź řuřřo jara mudřym. Řařřři burjo a řřwnořčęřřo řu bohuzel řať njewobřladni, řo řo ř řařřřimi łudžiři do wřřowanja dawaja. Řłaj, jedyň džen přchřřndže ř tebi řchřwaryň cžłowjeř w přchřřřřojnej řřřřni a řřęřuje ř tebi, řo je řřhřřať, řo řhęřčy řřwoju řřwnořčę abo řřwoje řublo přchęřdacž. Řy řam ničřo wo tym njewęřčy a přajřřch: ně. Řęęę pať řo ř tebi na řawřu řřđnje a řo ř tobu do řęčřow da. Řwón řo ř řeřřnym wobřicžom ř tym a ř druřim wudawa a po řřwřili na řwoju wěž wřřřořę pjenjeřy řřađži, řo řubu rořdajęřch, wocži rořđęřařch a řo džiřwařch, řo móžeřch řať wjeře dořřacž. Řy pať tola hiřčęže dženřa njęřhajřch přchęřdacž a řhęřčy řebi tu wěž přjedy přchęřnyřřlicž. Řa druři džen přchřřndže druři řařři mařřer, řřž ř noweho wė, tebi rořřłado- wacž, řať derje by řa tebe było, hdy by řwoju řřwnořčę přchęřdał. Řwón wjazy pjenjeř řřađža, dđžili tón, řřž bě wčęřa pola tebe, a cžini, jařo njeby teho řnał, je pať derje ř nim řnaty. Řřchęř wřřchęřne nadbėhanje řhčle ařętořow a přchęř jich řeřřne nucženje do- řtanjeřch łóřřh, wřřřořę pjenjeřy bracz, řotrež tebi řřađža. Řup řo cžini a řy dořřanjeřch řřo abo dwe řęčę tołeř řawdawřa. Řa to woni řwój inventar, řruřy a grat a řchřtož mařřch, rořřřchęřdacž, a řy cžęřnjęřch řwój pučž. Řdyž pať dyrbja řo te druhe pjenjeřy placzicž, řať je w řupje wucžinjene, dha móžeřch cžakacž. Řot je- nehoro cžajřa ř druřemu cže řupřy trořřřtuja, řačž řo napořřłeđ řřewi, řo řanřy pjenjeř nimařa. Řněřř mařřch řřořřbu, pučže na řudniřři řamř, mjerřanje a łutu řtarořčę a móžeřch wjeřřęly byčž, hdyž něřať potořřanř ř teho řařřřmatanja wulęjeřch. Řa řařřke a řemu podobne wařřchnje něřř ařętořo a mařřerjo njerořřładneho burřřřa wujebaja. Řładajęže řo řich; něřotřřžřkuli je přchęř ničy hiřo wuřřřęřanř, wo řřwoje pjenjeřy přchřřřchoł a pođže řřořřnał, řo je řřlupny byl.

(Přchřřchodnje dale.)

Řřchęřlake ř blřřka a ř daloka.

— Řy řtarořřich na to řeđžblřřnyň cžinimy, řo je něřřo cžajř, řřwoje džečęři ř přchřřjęcžu na wřřřřchę řhule řamolwicž a řo maja řo wobřhonicž, na řotřym đnju ma řo řařřke řamolwjenje řřacž. Řřhud- řřchřch řtarořřřch, řřž maja wobdarjenyň řřřnow, ř nowa dopominamř na přäparandu (přchřřřotowařřnju na řeminar) we Řojereřach, hđžež řo jutřy řařřo nowa řřadownja (řłajřa) řařřaduje. Řbđždy potřřębnř młodženz dořřanje řam lėtnje 150 řř. podpęřy, we węřřřch pađach řo teź řhulřři pjenjeř řpuřchęčęři. Řalıřche pomjeřęže podawa řřęř řuperintendenta Řuring we Řojereřach. Řale přchřřřotowařřnja ma dale teź řwój narodny wuřřitł, řo budže nadžiřa, teź řa nařřche přuřře řhule řařřo řęřřřřch wucžęřřow dořřacž. Do přchřřřotowařřnje móža pať přuřřy a řařřřy wucžomřy řařřupicž.

— Řo wřřchęř nařřřim wótžnym řřajřu řřřba řo přchřřřotowanje na nowowólbu do řhęžořřřřoweho řęjma. Řořřaldemokratořo řo přořřuja, řařřo łud nařřčęřřwacž a řřomadu na řřwój boł řęčřhnyčž. Řubř řęřřřři łudo! njedaj řo cžřhnyčž do řřęčřow teje powořčęřaje řřrony, řřž řhę njęřo řhęžořa a řřala ř řřona řřořčęřčę, ale teź njewęřu přęđuje do řřala wřřchřřřch řřalow, Řoha teho Řnjęřa. Řařřche řęřřlo budž: Ř Bohom řa řřala a řhęžořa a wótžny řřaj. Ř tołe wodž nařřch łud teź přchřři wólbe 25. januara.

„Řombaj Řobř“ njeje jenož pola řřęřřow duchownyň, ale teź we wřřchęřch přchęřdawajřnjach „Řęřerb. Řowin“ na wřřach a w Řudyřřhřnje dořřacž. Řa řchřřwóřčę lėta placzę wón 40 řř., jęřotłiwe cžřřřla řo řa 4 řř. přchęřdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će .
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěi!

F.

Serbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisčezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschěpłatu 40 np. dostacž.

Druha njeđžela po tšjoch kralach. Jana 1, 45—51.

Nathanael pschindže k Jesuše.
My wopomnjamy

1. tón pucž, kotryž wón dže,
2. to šbože, kotrež wón namaka.

1. Filippuš namaka Nathanaela a praji k njemu: „My šmy teho namakali, wot kotrehož Mójšaš w šakonju a profetojo šu piškali, Jesuša, Josefoweho šyna i Nazareth“. Duž Nathanael šnapsčezimi: „Ščto móže i Nazareth dobroho pschincž?“ Šprawnje wón wupraja, ščtož jemu na wutrobje leži. Šacž runje šebi po Měššiasu žada, jeno šłowo „Nazareth“ je jemu došč, Filippušowe šwědčenje wotpošacž. Male město Nazareth a tón Měššias šo jemu hromadže nješkodžitej. Šodobne myšle šu dženska hiščezě ša wjele postork. Šo Boža mudrosć wot šwěta šazpjene wušwola; šo šbože i maleho židowskeho luda wukhadža; šo Bože kraleštwó hušto ěžiche, potajne pucže psches ššchiz a niškosć šhodži; šo Bože myšle nješku myšle šwěta: to je, na ězimž šo jich wjele postorkuja. Woni drje ěžuja hlubšchu potřebnosć, ale šłowcžko móže jich šastrožicž. Ščtož pak še šprawnje wutrobu k temu šnješej pschindže kaž Nathanael, ščtož w šwojim dwělowanju štejo njewostowa, ale na to šłowo pošłucha: „Šój a wuhladaj!“ jo tež našoni: Šytajcže a wy namakacže. To džě je wšcha šlužba naščeje žyrkwje na waschich dušach. — Šilippušowa šlužba i tym wabjazym napomi-

nanjom: „Šójcže a wuhlajcže!“ Šotajnstwa Božeho kraleštwó šo njenamuknu kaž šwětne wědomnosćezě, ně, wone dyrbya šo we wutrobje našhonicž — wěra wurošcže i hlubosćezě šnutškomneho žiwjenja, je plód modlenja a bėdženja. Šehodla to napominanje: „Šój a wuhladaj!“ Šale wěra je jenož pola Jesuša namakacž, tehodla dyrbimy k njemu šhwatacž, šo by šo nam šesnacž dał, kaž něhdy Nathanaelej. Ščto ěžini tón šnješ, šo by teho dwělowazeho wobrocžil? Wón jemu žaneho poroka nječžini, tež žane šłowo pomucženja njepraji, ale jenicžte šłowo, kotrež jehó niž jenož pschěšwědčži, ale tež jehó wutrobu doby; „Šłaj, to je prawy Šraelski, w kotrymž žane jebanje njeje.“ Š tym šłowom, kotrež jemu najšlubšche potajnstwo jehó wutrobje wujakni, jehó najšlubšche žedženje, wšcho jehó dwělowanje hromadu padnje. Š hdyž je jemu tón šnješ špomnik, šo je jehó pod šigowzom hižom widžil, wón praji: Šabbi, ty šy šyn Boži. Nathanael je šprawnje pytał, tamna ěžicha hodžinka pod šigowzom je byla hodžina ěžicheho modlenja a žedženja. Šprawnemu da šo tón šnješ namakacž.

2. Šo šbože, kotrež je Nathanael namakał, šjewi šo jašnje w jehó wušnacžu: „ty šy Boži šyn!“ Ššchitke druge mjena šu jemu psche niške. Š wón došta i šnješoweho rta to wobšbožaze šlubjenje: „dokelž ja ěži šym rjeknył, šo ja ěže widžal šym pod šigowzom, dha wěriš; ty budžesh hiščezě wjetšche wězy widžicž, dnyli te.“ „Šy wěriš“, praji tón šnješ k Nathanaelej. Šch, šo by tón šnješ tež k nam tole wulke šłowo rjeknyčž mohł! Ššchetož

ſchtož cžlowjekojo wot naſ rěcža a myſla, ſchto je to wſchitko pornjo tej khwalbje, hdyž tón Knjeſ k duſchi rjeknje: „Ty wěrſch, ty by wěrjazy!? Nicžo nam taſ nuſne njeje ſa cžaſ a wěcžnoſcž hacž wěra. Je tebi rańſcha hodžina wěry ſeſkhadžala? Runje w naſchim cžaſu je taſ wjele dwělowanja — taſ wjele ſwětneho mudrowanja. A woni njeſu cži dwělowarjo tajſe ſprawne duſche kaž Nathanael, kotremuž je wo to cžinič, wěrnoscž namakač, ale dwělowarjo w cžlowſkim wotrocžſtwje, kotſiž ſo dadža ſaſlepicz wot njewěrjazych, ſozialdemokratifkich rěcžnikow, kiž jim wjele lubja, ale tola nicžo njedžerža. Lubi Šſerbja, kiž macže dobru khwalbu bohobojasneho luda — budžče Nathanaelojo, kiž ſu Jeſuſa pytali a namakali — džeržče ſwěru ſwojich Wótžow rěcž a wěru. To je bylo Nathanaelowe ſbože a budže a woſtanie tež naſche prawe ſbože. Kraſne ſlubjenje doſta ſo Nathanaelej: „Wot nětk budžče widžicz njebo wotewrjene a Božich jandželow horje a dele pſchińcž na cžlowſkeho ſyna.“ Tole ſlubjenje płaczi wſchitkim wěrjazy. To je rěbl k njebeſam, po kotrymž ſo wěrjazy poſbėhuja k Wótžej w njebeſach a po kotrymž ſo jim troſcht hnady Jeſuſoweje dele žórli do tyſchneje wutrobny a jich poſhlyja, hacž budže wěra ſo wobrocžicz do widženja, a cži ſwěrnici budža teho Knjeſa widžecž wot woblicža k woblicžu. Hamjeń.

Šſerbow jandžel.

Bo kraju ſerbskim khodži jandžel
Dom wot doma, wjeſ wote wſy;
Šſej, ſwěcže, pſched nim wócžko ſandžel,
Mi je wón tola widomny.
Kaž noha jeho w duzy hrała
A po wěſſje ſo woſhla
A ſemje by ſo njedótkala, —
Taſ k cžicha, k waha poſtupa.

Wón khodži poſol mjeſ Šſerbami,
Kucž jeho pſchezo dale dže
Nad horami a nad dolami
A runje taſ po runinje;
Hdyž ſandže, tam ſo ſwětko ſwěcži,
Tam měr ſo lije po domje,
Tam widžich ſtarych, kaž tež džecži
We wobſbožazym towaſtwje.

Hacž njeſe Šſerbam ſakitanye?
Hacž ma wón powjeſcž wjeſelu?
Hacž pſchpowjeda ſacžewanje,
Ach, abo kónž ſnadž Šſerbowſtwu?
We njebeſach mjeſ jandželami,
Hdyž Šſerb je hižo někotry,
Tam džel ſo bjerje nad Šſerbami;
Duž jandžel k nam je poſkany. —

(Šſerbow jandžel wuſtupi.)

„Wam, Šſerbjo, poſtrow ſwjeſelazy
Wot Boha njeſu waſcheho:
Bóh chže, ſo njeby nihdy wjazy
Waſ dótkalo ſo pſchecžiwſtwo!
Bóh wſchitku waſchu nuſu ſnaje,
Bóh wě, ſo lud ſeže mólicžki!
So ſwěrnoscž Boža wěcžnje traje,
To potaſacž chže nad wami.

Šſtyſch, ludo ſerbski, wolu Božu,
Tu wolu miłu, pſchecželnu,
Pſched Bohom klecžo na podnožu
Ja wuſhlyſchach a ſhonich ju.
Hdyž ja ju dženſa pſched waſ kladu,
D poſkuchajče k luboſcžu
Na Božu ſwajatu, miłu radu
A wotewcže ji wutrobu.

Ja wot Boha ſym wupóſkany
Na Šſerbow narod kėdžbowacž,
Kiž, pola Boha lubowany,
Šſo ſdžeržecž ma a ſaſtaracž.
Bóh wſchekomóžny wſchitke ludy
Je ſakitowacž hotomy,
A je waſch narod mały, khudy,
Pſched Bohom njeje ſazpieny.

Bóh chže, ſo byſchče ſakhowali
Šſej ſwoju ſerbsku narodnoſcž!
Bóh chže, ſo byſchče wufublali
Tych wótžow ſwěrnoscž, pobožnoſcž!
Bóh chže, ſo byſchče lubowali
Kěcž ſwoju ſwoje žiwe dny
A ſwěrnici Šſerbja ſawoſtali
Hacž do poſlednej hodžiny.“ —

(Šſerbow jandžel wrócžo ſtupi.)

Taſ jandžel Boži dale ſtupa
A pſchekhodžuje Šſerbowſtwo
A proſy, ſo ta maſa kupa
Toh' luda ſdžeržala by ſo.
Dženſ jeho wócžko na naſ hlada
A jeho rót ſo praſcha naſ,
Hacž ſmy my žiwi, hacž ſo pada
Šſny wobarali kóždy cžaſ.

Do žyrkwjow jandžel ſaſtupuje,
Kaſ ſłowo tam ſo předuje,
Hacž lud ſo prawje roſwucžuje,
So by měl wěcžne žiwjenje;
Hacž woſady ſo ſaſtaraja
We rěcži lubej, macžernej,
Hacž ſtadla paſtyrjow hlób ſnaja,
Kaž ſbóžnoſcž jich to žada ſej.

Wón ſerbske ſchule wopntuje,
Šchto džecžom tam ſo podawa,
Hacž wucžer ſerbszy roſwucžuje,
Kaž ſerbska žada wucžernja;
Hacž wucžba wutrobow ſo jima,
Hacž njeje ſa nje ſhubjena,
So duſcha nicžo k njeje nima,
Kaſ paſu ſo tam jehnjata.

Wón macžerjow ſo wopraſchuje,
Kaſ w domach ſteji k džecžimi
A naležnje ſo wobhonjuje,
Hacž roſtu w bohobojocžki.
D nělotru wón ſkóržbu ſtyſchi
Wot wurudženej macžerje,
Kiž ſo wo ſyna, džowku tyſchi,
Kiž ſo tych ſwojich hańbuje!

Dha jandžel staji swoju nohu
 A mójnje schidła rosschëri,
 Eso wróczi jako t swojom' Bohu
 A herbstu semju wopuschëzi;
 A wschitke swoje nashonjenja
 Wón nješe horje psched Boha,
 Někotry postrow pokorjenja
 Eso sbëha wot naß do njebja.

Hlaj! wysche semje, wysche swëta
 Nad krajom wótznym Łużiskim,
 Raž worjol Sserbow jandžel lëta
 We swëtke nanajjaßnischim.
 Hdž wón so wjerczi a so sbëha
 Pschez wyschcho t kónzu Božemu,
 Kónz jeho slëta, jeho bëha
 Za t wóczkom wjazh njewidžu. —

Lecz, Sserbow jandželo, lecz t Bohu,
 Wsami wot naß swoje božemje!
 Ty pokasasch nam tamnu drohu,
 Hdžez schitowar nasch wëczny je.
 Wón, wschittich ludow Snjes najwyschichi,
 Swój szeptać dżerzi pola naß,
 Smanuel, kiž próstwy kłyschi,
 Nasch Wóh je t nami kóždy czaß.

Rajkiž wußyw, tajke žně.

(Potraczowanje.)

Nasch luby Kruziz Pëtr, kiž mješesche hischëze rjane kubko w Sdaschezach, hacž runje bë wulki fruch polow a łufow wot njeho pschedaty, padže do rukow tajkeju agentow. Dofelž wschaf so w mješëze we wschëch korczmach wokoło walesche, dha so dwaj tajkaj cžlowjelaj t nemu pschidaschtaj. Wona t nim pijeschtaj a hrajeschtaj a cžinjeschaj, jako byschaj jeho najlëpschej pscheczëlej bylaj. S leßnym waschnjom taj jeho narëczeschaj, so by swoje nanowe kubko pschedač. Łohžy-smyšleny Pëtr jimaj wërjesche a jedyn wjeczor, jako bë pjany, pscheda wón, kaž so jemu sdasche, sa wyßoku placzißnu wschitko, schtož mješesche. Agentaj pak jemu mačo hotownych pienjes placzeschtaj, ale jemu jeno po sdačzu schwarnu thëžu w mješëze pschiliczbowašchtaj. Na tajke waschnje Pëtr swoje rjane burste kubko wotby a bë nëk mješëčan. Taj agentaj pak so dolho njekomdžeschaj. Wona t na kuble stot a žně na pschëkadžowanje pschedaschtaj, pola a łufi rosschedaschtaj a t teho schwarny pienjes wuwikowaschtaj. Pëtr pak bë tu thëžu w mješëze sa wyschichu placzißnu na so wsač, hacž bë winojta. A temu bë wona t dolhom wobczëžena a dolžnižy pominachu swoje pienjesy, kotrež bë Pëtr wobstaracž njemóžesche. Sa někotry czaß bu ta thëža sub hasta pschedata a Pëtr bë thudy proscheč.

Sako powjescž wo tym do jeho narodneje wßy dóndže, prajachu wschitžy: to smy priedy wjedželi, so to tač pschidžë. Nichtó žanu smilnosč t Pëtrom njemëjesche. Sena pak jeho tola wobžarowasche, to bë Mërcžinez Hanta. Sej bë žel, so bë jeje towaršch, t kotrymž bë wotroßta, na tajke waschnje wo swoje samoženje pschischol. Wona so jeho dla rudžesche, njemóžesche pak jemu pomhacž. A spodžiwanju bë to, so so wona nježenjesche. Wona bë tola bohata, pilna a póžëžywa holza a wjele bohathych a cžëžnych burstich kynow bë so sa nej praschalo. Tež jejna macž pschëzo wonjedžesche, so by so ženila, ale wona stajnje wotmolwjesche, so se žëntwu hischëze ničžo stombžene njeje, a wosta nježenjena.

Wjazh dñžli schëscž lët bë so mjes tym minyło. Pëtr bë swój czaß pola wojakow wußlužil a bë hischëze w mješëze, hdžez njewjedžesche, schto by sapočal. Rhudy bë; džëlacž so jemu njehasche a po proschenju thodžicž so wón hanibowasche. Schto

dyrbjesche cžinicž? W tym czaßu smili so nad nim tón Snjes, kiž prawy czaß pokuty a wumóženja snaje, kiž cžlowiske wutrobhy wódži kaž wodomu rëfi. Poßluchajëze, kač je so to stalo.

Jedyn wjeczor pschidžë t Mërcžinezom Polanež wuj, kiž bë Mërcžinez macžeri w tym czaßu, so bë t wudowu była, t pomozhy byl, a powjedasche, so pola Schërzež na pastyrni Kruziz Pëtr na kłomje leži a so je jara thory. Schërzež Michal mjenujžy bë, dofelž bë psches njerodne hospodarstwo wo wsch pschischol, na pastyrnju cžahnył a sa wjësneho stražnika pschistajeny. A temu bë Kruziz Pëtr pschischol a tam na cžëžtu hłowjazu thorosč t thoril.

(Pschichodnje stóncženje.)

Wschelake t bliska a t daloka.

S Budestež.* S radošču cžemy dolho na tudy 3. jan. wotdžeržany herbsti wjeczor wrócžo spominacž. Nasch lud je pokasal, so bëbi kóždu sa njón nakoženu próžu waži a so t wjësłom herbstu sabawu wita. Hodžinu do sapočatka so hoščëzat hischëze bojesche, so nihdže nichtó wo žanym herbstim wjeczoru ničžo njewë, a hlaj! hodžinu po tym bë so telko herbsteho luda nawalilo, so hoščëzat proschesche, so so tola njeby wjazh stolow do wschëch kucžikow nastajalo, dofelž je strach sa lud pschi nëkajkim njesbožu. Tu je so pokasalo, so so nasche herbstke nowiny hischëze cžitaja mjes Sserbami a so so móž a maja wliw na lud, dofelž bë so jenož psches nje wosjewjenje stalo. — S napjatej nutrnosčju këdžbowasche so na herbsti spëw. Tute wutrobu woschëwjazë narodne synki rëdžo hewal kłyschimy. Mëshany thor: „Mjana Łužiza“ bëbi hnydom wutrobhy poßlucharjow doby a někotry so džiwasche, so je tu hischëze telko herbstich spëwarčkow a spëwarjow. Wschitžy bëchu so pod wustojnym wódženjom t. kantora Ssmoły, kotryž pschi wuwucžowanju žaneje próžy lutowal njeje, sa narodny dobry skutk sšednocžili. Podpjerani pak buchju naschi spëwarjo psches cžrjódžicžku wótcžinžy sahorjenych herbstich wucžerjow, studentow a seminaristow, kiž bëchu t džëla t daloka, kamo se Sdžerje a t Hodžisčich stron, sem pschithwatali a kotrychž wschëch bë woßëbje tñjes seminarist Krahł hromadu strubil. —

Rhutine spëwy so se žortnymi wotmënjachu a mëschane thory se solami, duettami a terzettami. Tež klavër a hußle njepobrachowachu. Tu bë nëschto sa kóžde wucho. Terzett: „Stawaj mi!“ dyrbjesche tež musikalnje sžëžlanych swjëkelicž, to kraßne Gloria pobožnym Sserbam wutrobhy natwaricž a spëwy kaž: „Sserbstim wótcžinzam“, „Hdže statok mój“ a druge cžyžychu narodne cžucža kłynicž. Jara witane buchju wot poßlucharjow tež herbstke deklamazije: „Sserbow jandžel“, „Rhwalba burstwa“ a „Macžërna modlitwa“, kiž tñježny lubosnje a t džëla se sahorjenjom pschednjeßëchu.

W pschednosčku bu nam wobras Michala Frenzela psched woczi stajeny, kiž je jako pschëložëč noweho testamenta do nascheje lubeje macžërneje rëcže jedyn t najwajnischich wótcžinzow sa ewangelskich Sserbow. Schto by wón tola prajil, hdy by widžal, kač Bože kłowo tež mjes naschim ludom w někotrym domje sapróschene w kucže leži! Wažny bëbi jo, kaž wón, kiž je 20 lët dolho swoju bibliju pschëložowal a pschirunowal a lubimy swój narod, kaž wón, kiž je swoju strowosč, swoje widženje, swëtlo swojeju woczow pschi swójim džële woprowal sa swój swjaty skutk w lubosčzi sa nasch lud. Sa wobnowjenje Frenzeloweho pomnika na Budeščanskim pohrjebnisčëžu buchju psches někotre tñježny 100 hr. mjes pschitomnymi nasbërane. S cžopłymi kłowami poßžičcho hischëze t. buch. Pschizjan t nam rëczesche a poda woßëbje sajimawy roßhlad wo herbstich katechizmach.

Mjes tym bëschaj telegramaj wot Sserbow t Praha a wot

* Wocžisčëž tejele rosprawy, hižom sa tydžëšche cžiblo pschëčëlniwje pschipoßlaneje, bë so psches nëkajku smyllu w cžisčëžëni pschëhladal. Duž proßimy wo dobročiwne samolwjenje salombženeho wocžisčëža. F.

Ł. Japóſkianza Soby i Czornjowa dóſchłoj, kotrymajž ſo ſława wunjeſe, kiž i dobom teſ tym lubym hoſczam i Budyſchina, Ł. notarej Bžej, far. Urbanej, far. Schewczikej a wucž. Somerej placzeſche.

Wé hižo 1/411, jako bę program doczerpany; ale na woſje-wjenje Ł. Krahla, ſo chžyli či, kiž ſo hiſchče napoſłuchali njejſu, tu mału hodžinku hiſchče ſawoſtač, woſta wiſcho ſedžo a nět klinczeſche hiſchče někotry ſhromadnje ſpěwany wótcziński ſpěw pſcheſ jaſnje wuſwětleni, i hodownymaj ſchtomomaj pſchenu ſalu. To žro a jadro wiſcheho pał wot ſpocžatka hačž do kónza bę a woſta to jene:

„Wóh chze, ſo byſchče ſaſchowali
Eſej ſwoju ſerbfku narodnoſč,
So byſchče wiſchědnje wufublali
Tyh wótzow ſwěrnnoſč, pobožnoſč!

Wóh chze, ſo byſchče lubowali
Něčž ſwoju ſwoje žiwe dny
A ſwěrní Eſerbja ſawoſtali
Hačž do poſlednej hodžiny.

D.

Ł Delneho Wujeſda. W naſchej woſadze je ſo w ſań-
dženym léčze narodžilo 30 džečzi, mjeſ kotrymiž bę 1 njemandželſke,
a 4 mormonarodženych. Wiſhipowjedalo je ſo 16 porow, wot
kotrychž bu 14 porow tu wěrowanych, tał wjele, kaž ſa wjele lét
ſo ſtało njeje. Wože wotkaſanje ſu wužiwali wot 850 woſobow,
i kotrychž naſcha woſada wobſteji, 1053, mjenujžy 440 mužow
a 613 žónſkich, mjeſ nimi je 16 doma ſo i tym wotſchewicz dało.
Wumrjelo je jich 17 woſobow. Luby piſcheczel, kiž je ſo huſto
w ſerbfkich domach powitał w ſańdženym léčze, je Miſ. Poſol,
49 čižłow, Ł temu Pomhaj Wóh, kaž teſ Nowina; němſki Sonn-
tagſblatt i Berlina ſtupi kóždy tydžen w 52 čižłach do naſchich
ſwójbow a wěſče niž bjeſ duchowneho žohnowanja. Eſwój
ſchčženſki ſlub ſu wobnowike 25 džečzi.

Ł wulkej ſrudobu je Wóh Rudžanſku ſchulſtu gmejnu
domapntal pſcheſ tał ſažne wotſalkicze jich wuczerja Wylema
Grundmana, kotryž je wot oktobra 1901 džečzi i najwjetſchej ſwě-
rnnoſču ſaſtarał a roſom a wutrobu je wiſchěm dobrým napjelnił.
Poſlednje léto mējeſche ſo i ſhorowatoſčju bēdžicž. Na lékařtu
radu dyrbjeſche ſebi dołhi čaſ wotpocžint wuprožycž, poda ſo do
Löwenberga w Schleſynſkej do ſtroweho pomětra a lékařſkeho wot-
hladanja. Woža rada pał njebē, jecho Ł tym džečžom ſažo wróćicž
dacž. 12. ſeptembra w nožy jecho Wóh, hałle na 32 lét ſtareho,
Ł ſebi ſawoła, ſawoſtajiwſchi wudowu a 2 ſyrocze. Njebocžicžki
bē jara wobdarjeny a ſpróžniwy wuczer, kiž mējeſche woſebje
tu wēž pſchezo pſchi ſwojim wiſchědnym powoľanju na wutrobje,
ſpóſnacž, kažke wiſchelaſe družiny mochow ſo w naſchej krajiny
namakaja. Wiſchudžom pſchi ſwojim wuſhodžowanju ſa tym
hladaſche a bē ſo jemu radžilo, pſchi hatach a w holi mochi na-
makacž, kotrež nihdže druhdže njeroſtu. Ł wucženymi na wyſochich
ſchulach je ſebi teho dla piſał. Žeho ſberku mochow wobhladač,
a to pſcheſ ſchleńžu, bē Ł ſpodžowanju a Ł wuwolanju: kał wulke
ſu, Wožo, twoje ſutki! Wón wotpocžuj w mērje! — Nunje tał
je teſ Dürlichež ſwójba w Wujeſdže pſcheſ wulku ſrudobu hičž
dyrbjala. 24 létny ſyn, kiž na Židowje w fabrižy jako tyſcherſki
w džełe ſtejeſche, hdžež bē ſo hałle pſched krótkim i Bajerſkeje wot
wojakow dom wróćil, bē w nožy w ſpanju i wofnom na haſu
dele padnył. Ł wjetſcha bē jecho waſchnje, pſchi wotewrjenych
wofnach ſpacž. Wiſcheſ tuto njeſbože bē ſebi taiſku ſnutſkownu
ſchłodu ſčinił, ſo po někotrych dnjach pod žalóžnymi bolocžemi
Wóh jecho i tuteje čažnoſče Ł ſebi wſa. Žeho čželo je ſwój
wotpocžint na naſchim pohrjebniſchčju namakalo a je jecho row
móžne dopomnjenje ſa naſchu mlodoſč: ty njewěſch ſwój čaž a

hodžinu! Ale teſ čažneho podrožniſtwa a njeměra ſytych je
Wóh do raju wěčného mēra pſcheſ čižhu ſmjercž pſchekadžil:
Jana Schmita, kžžkarja w Rudej na 82 lét a Handrija Suſchku,
wumjenkarja we Wujeſdže, pſcheſ 83 lét ſtareho. Ł jecho pſche-
wodženju njemóžeſche ſo na pucž dacž jecho jenicžka, wobſtarniſcha
ſotra Marja Suſchžynowa w Tranjach, 18. mērza 89 lét ſtara,
da-li Wóh jej hiſchče tutu hnadu. Wiſchał njemóže wjazy hižom
něotre léta dołho te rjane Wože ſlužby wužiwač a Woži templ
wophtacž, ſchtož je jeje duſchi wjeſele a radoſč w jejnym dołhim
žiwjenju bylo, doma pał ſwojej duſchi ſlužbi a teſ tym ſwojim
w domje a pſchi hladanju a wocžehnjenju džečzi. Tał čžala na
Woži hłóſ, hdžež pocžehnje ſa ſwojimaj 2 bratromaj a 2 ſotromaj,
kotrež bēchu mlódsche.

Wóh tón Rnjeſ je naſchu woſadu pſched tyſchnoſčju w ſtarym
léčze hnadnje wobarnował a bjeſ wiſcheje ſaſlužby bohacze po-
žohnował ſe wiſchelaſej dobročiwnoſčju. Wón ſbudž pſcheſ Duchu
i wyſokoſčje wiſchitkich woſadnych, ſtarych a mlodych, ſo bychu
dale a bóle phtali to jene, ſchtož niſne je — to woſtanje teſ
w nowym léčze — Jeſuſ!

— Sańdženu ſrijedu je Rnjeſ duchowny Wicžež i Župoje
jako ſarał nutſčahnył do ſwojeje Wóſklincžanſkeje woſady.
Wližſcha roſprawa wo jecho powitanju móže ſo hałle w pſchichodnym
čižle podacž. Žeho žyrtwiſke ſapokaſanje ſmēje ſo pſchichodnu
njedželu pſcheſ Rnjeſa tajneho žyrtwiſkeho radžicžela Meiera.
W ſerbfkej Wožej ſlužbje budže Rnjeſ duchowny Žencž i Kamjeńza
woſadže noweho Rnjeſa ſararja pſchedſtajicž.

— Džeń wuſwolenja do kžžorſtwoweho ſejma ſo pſchibli-
žuje. Wny mamy wěſtu a krutu nadžiju, ſo ſo naſchi lubi Eſerbja
jako wótczińſzy ſmyſleny lud wopokaſa a ſo ſaſlepicz njeda. Ně,
wuwolny muž pſchi mužu w Lubijſkim wokrježu Rnjeſa direk-
tarja Webera w Lubiju, w Budyſko-Kamjeńſkim wokrježu na-
ſcheho ſtareho Japóſkianza Rnjeſa Gräfu w Biſkopizach a we
Wojerowſkim wokrježu Rnjeſa rēcžnika Baſſermann a i Man-
heima. Wny ewangeližy Eſerbja mamy teſ nadžiju, ſo budže
pſcheſjenoſčž i katholicimi Eſerbami w Budyſko-Kamjeńſkim wo-
krježu, hačž runje ſo ſphta wot wofnach katholicich wot ſta-
reje pſcheſjenoſče pſchi wólbje wotwobrocžicž. Naſchi ewangeližy
Eſerbja ſu katholicim Eſerbam pſchi ſjawnych wólbach do ſejma
Ł bokej ſtejeli a móža wocžakacž, ſo budža teſ katholicy Eſerbjo
muž pſchi mužu wolicž Rnjeſa Gräfu w Biſkopizach. Wny dopomi-
namy na poſlenju wóľbu do ſejma. Tehdom ſu jenož ewangeližy
Eſerbja to dozpili, ſo ſo Rnjeſ Kofla ſažo wuſwoli. Hdžž nje-
bychu tehdom ſerbfy wóľbni mužojo (ſpiſacžel tyčle ryncžłow
bēſche jako wóľbny muž póbla) Njebwacžidliſkeje, Raſeczanſkeje a
Minakaliſkeje woſady ſa Rnjeſa Koflu wuſtupili, njeby wón wjet-
ſchinu hłóſow doſtał. Duž pał ſebi nětko teſ prawdoſčž žada, ſo
teſ nětko 25. róžka katholicy Eſerbja hromadže džeja i ewangeliſtimi
Eſerbami a pomhaja ſozialdemokratow pſchewinycž.

28. januara budže w Žitawje ſwudowjena Geierka 101 léto
ſtara. Mēſto ſo ſa ſtaru žonu ſtara, ſo móže bjeſ ſtarocžje
žiwa byčž. Wona w ſwojim žiwjenju ženje woprabže kžora
była njeje. Wona je i kžudeho doma a je ſtajnje jara jednorje
žiwa była. Ženož porēdfo je w ſwojej mlodoſčzi mjaſo jēſčž
mohła. W mandželſtwje njeje wjele ſboža mēla. Nětko wiſchał ſo
wobcžežnoſče ſtaroby pokaſuja. Wocži ſtej woſłabnyłoj a wona
čžežto ſłyſchi. Eſwoje domjaze džełto pał hiſchče ſama wobſtara.
To ſo jej njeſpodoaba, hdžž čže něčtó ſa nju waricz abo jej
póbla pomhacž. Wona ma jara dobry pomjatł a wē ſo na ſta-
rodawne wēžy najjoſniſcho dopomnicž. Napoleona I. je wona
19. auguſta 1813 w Žitawje widžila.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je!

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske kopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Septuagesima.

Matth. 5, 1—12.

Sbóžnik džerzi swoje wulke přědowanje s horv. Pšches nje klineža te wobsožaze synti: „Sbóžni so czi!“ Pšaschej so, placza wone tež tebi?

„Móže wón tež tebe sbóžneho khwalicž?“

1. Masch ty pokutnu wutrobu, kiž so w ponižnoscezi pokhila?

2. Masch ty luboscežepolnu wutrobu pschecziwo swojemu bližšchemu?

3. Masch ty wěrjazu wutrobu, kotraž je Sbóžnikěj swěrna?

1. „Sbóžni so czi, kiž duchownje khudzi so.“ Štótó so czi? Niž czi, kiž so na duchu khudzi, na duchu šlabi. Njewěrjazy so tole šłowo ja swoj wuzitt wuzili a prajili, so je tudy Sbóžnik šam wuprajit, so je kichesczijska wěra jenož ja duchownje khudřch, njerolomnych, ale niž ja mudrych a wobdarjonych. A tola mamy runje mješ najwjetšimi duchami tak wjele džěczi wěry. Spomń na wulkih nascheho czoša, na khezora Wylema I., na nascheho lubowaneho khezora, kotrehož narědny dzeń dženska šwječimy, na Bismarka, na Moltku. Duchowna khudoba nješedži we šłowje, ale we wutrobje. Luther praji: duchownje khudy bycz, njeje nicžo druge, hač roslamanu wutrobu mēcz hrěchow dla. Bóh budže tych czeiczič, kiž so ponižuju. A ponižnoscezi pschindže duchowna šrudoba. „Sbóžni so czi šrudni, pschetož woni budža trošchtowani.“ Škóžda

šrudoba w žiwjenju dyrbi móšt bycz k temu Anjesej. To pak wostanje najwjetšicha šrudoba: Šso rudzič šwojich hrěchow dla a potom trošcht šakřyschecž: „Budž štrošchtny, mój šyno, moja džowka, tebi so tvoje hrěchi wodate.“ Ty pak dyrbišch hišcheže dale kroczič: „Sbóžni so czi, kiž hlódni a lacžni so po prawdoscezi, pschetož woni budža našnczeni.“ Wěda pschiwola Sbóžnik pola šez. Lukascha tym, kiž so polni, pschetož woni budža hlódni. Ale sbóžni, kiž so hlódni a lacžni po prawdoscezi, po wodacžu hrěchow; pola Jesuša budža našnczeni. Šsy-li pak wodacže hrěchow namakał, potom tež wopomń: „Sbóžni so czi, kiž czišteje wutrobny so; pschetož woni budža Bóha widžecž.“ Ty dyrbišch wutrobu wobarnowacž psched pschichodnym špytowanjom. Pšchezo so bēdž wo czištu wutrobu s tym šdychowanjom: „Štwor we mni, Bóžo, czištu wutrobu, so by to wotmolwjenje šakřyschał: „Ta krej Jesom Šhryšta wuczišcezi waš wot wschitkich hrěchow.“ Duž pruhuj so: móže Sbóžnik tež tebe sbóžneho khwalicž? Haj, hdyž masch pokutnu wutrobu.

2. To druge dyrbi s přěnjeho wukhadžecž. Čžuješch-li so jako hrěšnik, potom swojemu bližšchemu žyle hinat napšchecziwo štwišch. „Sbóžni so czi, kiž czišcheje myšle so; pschetož woni budža šemju wobšynucž.“ Pšytaj pschitkad czišcheje myšle! Pola Jesuša jón namakašch. Čzišcheje myšle bycz, t. r. kaž Jesuš pschecziwo druhim bycz. Mny wěmy, kať khetšje so našcha krej šahori. A tola Bóh tebi tvoje hrěchi wodawa — a ty nochžyl swojemu bližšchemu wodacž? Pšchetož „sbóžni so czi šmilni, pschetož

woni budźa šmilnošč dostacž.“ Tak dyrbiš so tež šmilicž nad šwojim bližšim, kaž je so Boh lubny Knjes nad tobu šmilil w Šhrystušu. Šdyž šwojeho bližšeho w nusy widžiš, pomhaj jemu — hdyž je so sabludžil, pytaj jeha. Tajka prawa lubošč k bližšemu wjedže k mērnošči: „Šbóžni šu czi mērni, pschetož woni budźa Bože džeczi mjenowani.“ Mērny šerscht, kiž je njebjeski mēr sa nasche wutroby dobył, chže mērnych poddanow, kiž rufu mēra podawaja a šapschimnu, mēr cžinja a mēr džerža. Luther praji: Šolojza njebjeskeho kralestwa je mēr. Duž, lubny šchesčijano, móže Šbóžnik tež tebje šbóžneho šhwalicž? Šaj, hdyž mašch luboščepoľnu wutrobu pschecziwo šwojemu bližšemu.

3. Šbóžnik wobrocza nětko šwoje wóczko do pschichoda a šjewi, tak budźa džeczi šwēta pschecziwo mi šakha-džecž. Šak husto buchu šchesčijenjo wērny dla pschescžehani! Šehodla jeha šbóžnych = šhwalenje: „Šbóžni šu czi, kiž prawdoščje dla pschescžehani budźa — šbóžni šcže wy, hdyž waš ludžo moje dla hanja a pschescžehaju a rēcža wscho šle na waš, hdyž na tym lžu.“ A wón pschistaja tón troscht: „Šo budže wam w njebjesach derje šaplacžene.“ Čžaš šchžepowzow je nimo, ale tež ty dyrbiš šchiz sa Šbóžnikom nješč. Ty mlodženjo, kiž ty njechaš se šwojimi towaršchemi šobu cžinicž w jich bjesbóžnym šluženju šwētnym žadostžam — ty dželacžerjo, kiž ty mjes šwojimi njewērjazymi šobudželacžerjemi šwoje šchesčijanstwo šakitujesč — ty mandželšta, kiž ty šwojemu njewērjazemu mandželštemu do šwēdomja rēcžiš. Čžaš je šly — nje-pschecželow je wjele — o wostaniny my šwērni, so bychmy po wschēm bēdženju mšdu wēcžneje šbóžnoščje dostali.

Šamjen.

Knjesowy wopiš towaršchow Božeho kralestwa.

(Mat. 5, 1—12.)

Šłóš (52): Šchindž tych ludži Šbóžnito! —

Knjes lud wulki widžesche,
Kiž so k njemu cžišchžesche.
Duž na horu postupi,
A rēczi tam ert wotewri.

Prēduje wo kralestwoje,
Kiž so pschiblizilo je;
Wopiš towaršchow šam da
Njebjeskeho kralestwa. —

Šchto jich k njemu šhromadža,
Šam najprjedy pokasa;
Šajka myšl jich wobknježi,
Šurasnje došč wobšwēdcži:

Duchownje czi šhudži šu,
Šotšiz šbože pytaju;
Woššchew šrudni šacžuju,
Čžišchi šemje wobšhednu.

Šedžiwu po prawdošči,
— Šašhčeni budža cž;
Ššmilni šmilnošč dostanu,
Čžišchi šraknošč herbuju.

Šotšiz mērni tudny šu,
Džeczi Bože rētaj;
Šrawdostžje dla šidženi
Džel šu i Knjesom dostali.

Ššwēt jich hrubny psche-
icžeha,
Šako blašnych sa šmēch ma;
Ššcho šle na nich wudawa,
Šunjež lža je najwjetšcha.

Dōnt to jich je na šwēcže,
Šdžez so i wjetšcha šle jim džje;
Šola junu k radošči
Šhōd jich šhutny wubēži.

Šbóžnošč jim šo dostanje,
— Šo jich woššchew wo-
stanje! —

Duž šo hižo šraduju
Tudny, doniz domoj du.

Šbóžni šu a wostanu,
Šbóžni dōndu k pokoju,
Šbóžni do wschew wēcžnoščje!
— Džel to šwērnych šbóžny je.

U.

Do prēdka — k wyškosczi!

A. Šesuf Šhrystuf je najwšchšchi šamer.

(Šan. 2, 35 šč.)

— Šškāške hrono. —

Še pošol ražnje wuštipil Knjesowy;
Šan šchcž enik ludej Šbóžnika prēduje,
Škiž štipil mjes nich hižo bēšche,
Šjesnathy dotal a žusy ludžom.

Šdyž šhodžicž widži Šbóžnika Božeho,
Šan šjawnje šwēdcži: „Šo Bože jehnjo je!“
— Šjes ludom hišchže šacžemjenym
Še i Šoha šwētlo wšchaf šesthadžalo.

Najwšchšchi šamer pytanja nascheho
Še Šesuf Šhrystuf! — Duž jeha pytajmy,
Šaž Šanowej tam wučžobnikaj,
Šotrajž šo k mišchterej štowaršchitaj!

Šak naležnje šo praschataj: Šabbi! hdyž
Ššy na hospodže? — Šowarštwo pytataj
Š nim, šotryž Šbóžnik šlubjeny je,
Šjewjeny w cžaku nětk dopjeljenym.

A namakataj šbožownaj jeha štaj
A we nim šbóžnošč, darjenu mērjazym;
Wōn šwētlo je a žiwjenje šam
Ša wšchitkich. — Duž jeha šrucže džeržmy!

B. Pytaj, dušcha, Šbóžnika! —

(Šef. 55, 6.)

— Šapphiške hrono. —

Šchto šo próžujesč, dušcha, w šachodnošči?! —
Šbēhū šo k wēcžnošči! pschetož pokoj ššicžicž
Mōže Šesuf czi bjesse wšcheho dwēla
Ššchi šebi šłōdki.

Štonašch-li šrudna w nusy wopuschžena,
Woblicžo pytaj jeha, potajene
Šeno na šhwilu tudny, dofelž bōršy
Šomhacž chže tebi!

Namakacž czi dacž šo chže dobročžiwny;
Šliško je wšchitkim, kiž šo šhromadžuja
Š próštowu dowērnej k jeha majestostži
Šłōdni a lacžni. —

U.

Špēwaj a dželaj.

Šjany kraj je Šhuringška je šwojimi horami a lēžami a dobrými, dželawými wobhdlerjemi. Šam leži wyškoto na šupnu horu šlehjena a wot wōtrch wētrow wobšchumjomana wješ Šrotte-roda. W nej stej pilnošč a šlutnimošč i domom, — pschi tym paš tam tež radoštny a špokojny šmyšl knježi, šotryž wē i mašym wješele sa lubo bracž. A to je wšchaf tež jara trēbne; pschetož rola tam horka jeno šhudobne plody dawaja, šamo bērny a wowšy šo jeno šchpatnje poradžuja, dofelž džē hōrški wētr psche wōtrje nad njeplōdnyimi polemi hōwri. Duž rēka, šnadny dobył hromadu džeržecž. Čži šhēžkarjo paš šu tež pilni ludžo. Šprōžniwoje woni wšchelake hrajki a pschedmjety sa domjazu nadobu i drjewa wu- rēšuja, šamo šchtyri- a pjeczłētne džeczi maju hižom šwōj nadawōł pschi tymle džēle a pomhaju šarschimaj, hdyž popšam pižane cžrišti,

šwériatam czémnej woczi moluja, — kóždy šwójbnj staw pomha, tak derje hacž samože, šwój khléb šakluzicž.

Tak je to hiščezje dženša, a tak bėšche to hižom psched wjele, wjele lėtami, ša njebočzičkeho džėdowj czaš. Tėhdy bydlešche tam w jenej khlėzzy khuda šwójba, š mało pjenjesami a kublom, ale š čzrjėdku dwanacze džėczi požohnowana. Nunjež bėšche w njej žiwjenje došč khduschke, blyščezachy šo tola woblicza se strowošču a radošču. Sedyn džen šo něchtó teho muža woprašča: „Kak wy to jeno šamožecze, šebi žanyh staroščow nječziničž, š wotkal khlėba dobracž ša tak mnohich?“

„Ach, luby knježe“, šnapšhecziwi na to praščany, na bohate džėcžaze žohnowanje wokoło šebje pohladnywšchi: „Kóžde pičiniče džė šwój Wótcženášch šobu, a my šmy wšchėdny khlėb tež kóždy džėn měli.“

„Spėwaj a džėlaj!“ to bėšche hešło w domje, a pod nim małe pschi khudobnej jėdži a šwėrnej pilnošči wješele wotroščezchu. Š džėczi buchy dobri, hėdni čłowjełoj. Dwaj š tych hólzow staj w tu khwilu šamožitaj šabrikantaj, kotrajž šwoje džėło nětko š wulka wuwjedujetaj a móžetaj pschi tym tak někotremu khudemu čłowjełej šakluzbu a khlėb dawacž. Ale tež we wulkih pomėrach a pod bohatym Božim žohnowanjom wonaj nješabywataj, šchto staj w jednorym wótznyh domje ša czaš šožneho džėcžatstwa naruwnyłaj, a štajataj, kaž tam, šwoje žiwjenje pod hešło: Spėwaj a džėlaj!

F.

Kajkiž wušnyw, tajke žně.

(Šfónčenje.)

Šako Šanka tutu powjesčž šklyšesche, štróži šo a wobšėdny. Našajtra pschińdže lėkar š Šchėrčezom, wopnyta khoreho Šėtra a da jemu lėkarštw.

Šchto je jeho póbłat? praščachu šo ludžo, šchto budže to placžicž? — To hudancžko bu bórny wuhudane. Dofelž bė lėkar prajil, šo khorn Šėtr w tej wložnej a šymnej paštrni ležo wostacž nješmje, dha jemu Mėrcžinez Šanka š domwolnošču šwojeje maczerje pola šebje komorku pschihotowa, do kotrejež jeho donješechu. Šom nětk Šėtr ležesche a jeho khoroščž wšchėdnje pschibjerasche. Šanka a jeje wuj Šolan jeho wothladowaschtaj. Šulka štyštnoščž khoreho čwılomasche; w bludnošči wón žalošnje wołasche a šo wobškoržomasche, šo je šwoje hubjenštwo šam šawinowal, a š temu pschezo pschistajesche: jena móže mje jenož wumóz. Ša štyštnoščž a bludnoščž wosta wjele njedžel. Lėkar dawasche šebi wšchu móžnu próžu, šo by khoremu žiwjenje šdžeržal. Š Božej pomozu šo jemu to radži. Šomału šo š Šėtrom polėpschowajche. Šichi špocžatku bė šłabh, šo wjele rėczecž njemóžesche. Widžecž pak na nim bė, šo šo jara wješełesche, jako šhoni, šo je w Šanznyh domje a šo jeho ta hlada. Šošdžišcho, jako bė šo trochu pošhłnił, šyny šo wona š jeho khorołožu a čžitasche jemu se šwjateho pišma, se špėwarškich a š druhich natwarjaznyh knihow prijėdł. Wona pak bė wješełe, šo wón š nutrnošču pschipošłuchasche a mješesche nadžiju, šo budže kaž po čžėle, tak tež po dušchi wulėkowany.

Šako móžesche Šėtr š khorołoža štanycž, džėšche wón, šo šepjerajo na šij, do delnjeje štwy. Šschetož Šanka dołhi czaš, jako bė wón we ložu šedžecž a druhdy š njeho štwacž šapocžal, do jėho komorki njebė pschischła.

Šako wón š nej dele pschińdže, šchepjetasche wona, šchto wė, hacž wješełosče abo bojoščje dla. Wón pak pschimny jeje rufu a džakowasche šo jej ša wšchitko, šchtož bė wona nad nim čžinił. Njedžakuj šo mi, prajesche wona, to je tón Šnjes čžinił; nješapomni, šchtož je wón tebi dobreho wopokasal. Šschede wšchėm pak, Šėtrje, šlub mi, šo nječasch do šwojeho prjedawšcheho žiwjenja šapadnyčž, ale šo chžesch Bohu šwój džak ša jeho hnadne wumóženje š čžezkeje khoroščje š tym šaplacžicž, šo nowe lėpsche žiwjenje powjedžesch.

Ach šdychowasche wón, ja šym š hrosneho šona wotucžil; ja pošnamam Božu šmilnoščž a twoju luboščž te mni a chžu šo wot nětk polėpschowacž. Ša pak trjebam šylnu podpjeru, šo njebych šašo padnył; chžesch ty mi ša tajku byčž? Ša chžu tebi pošłuchacž, kaž džėcžo šwojeje maczeri!

Šanka jemu na to rufu škiczi polubjo, šo chže jemu pomozna byčž, kaž šotra bratrej, ale Šėtrje, pschistaj wona, ty dyrbišč džėlacž; pschetož prošdnothodženje je šapocžatk wšcheho škeho; ty nješmjesch wjazy ani picž ani hracž ani šle towaštwó pytačž, pschetož šli towašchojo škaža šle pocžinki.

Šėtr to šlubi a pschistaj šo ša wotrocžka pola Šanki. Šako šo dale a bóle prjedawšcha čžerstwoščž a štwowščž wróczi, džėłasche Šėtr pilnje a šwėru. Wón wosta pėfnje doma a njemėšesche se šwojimi prjedawšchimi towašchemi wobkhad. Čži drje šo jemu šmėjachu, ale wón šebi š teho ničžo nječžinjesche. Ša pivo a na reje wón do forcžny wjazy nješhodžesche. Njedželški džėn džėšche te mšchi a čžitasche w bibliji abo w druhich wužitnyh knižkach.

Šwješni ludžo drje prajachu: to dołho tracž njebudže, šo je Šėtr tajki. Šeto šo minje a myšlicžka š nim. Šdyž šo pohoncžej šchudžiščezžo a prošcherjej kiž w ruzy šhrėje, dha žadny ložy nje-pušchczi. Šwjele kčženja, mało šadu. My šmy to hušto widželi, šo něchtó čžini, jako by šo polėpschowal, ale pschi přenjej lėpschej škladnošči won do šwojeho stareho njepocžinka šapaduje! Njesch jenož fermuscha pschińdže, dha budžemy widžecž, šo tu šary Šėtr šašo je. Tak bledžachu a rėczachu wješni ludžo, hdyž na Šėtra špominachu. Ale fermuscha pschińdže. — Šėtr pak wosta doma a njeńdžesche do forcžny.

Nunje fermuschny wječor šedžesche Šanka šamalutka we šwojeje delnjeje štwy. Šėtr šyže šo š nej a rjekny: Šanka, ty šy mje wumohła se škaženja; tebi mam šo džakowacž, šo šym šo na lėpschi pucž nawrocžil; wodaj mi wšchitko, šchtož šym tebi hdy šlubu čžinił. Š wutrobu rady, wotmolwi wona, jenož šo tajki wostanjesch, fajkiž nětk šy. Ach! ja chžu tajki wostacž, rjekny na to Šėtr, a chžu Boha lubeho Šnjesa prošhycž, šo by mje šwarnowal psched šym a mje šdžeržal na dobrym pucžu. Ale ja bjes tebe njemóžu živy byčž. Budž moja žona a došonjej tón dobry štutk nade mnu, šo moju wutrobu a dušchu š Bohu wjedžesch; budž ty mój dobry jandžel a čžinił mje š najšbožownišchemu čłowjełej.

Šchto chžysche Šanka prajicž? Wona bė jemu dobra a wješełe, šo bė jeho dušchu wumohła wot šmjercze. Tak džeržeschtaj taj dwaj fermuschny wječor šwój šlub, mjes tym šo w forcžmje herzy wješełe pišlachu a hólzy a holzy rejwachu, hdyž bė w prjedawšchich lėtach Šėtr přeni a pošledni byl. Šanzyna macž njemóžesche š temu ně prajicž, hacž runje žaneho praweho do-wėrjenja š Šėtrej njemėšesche. Tež drusy šo jara džiwachu, šo šebi Šanka jako bohata burška holza tajkeho prošcherja a njebolaka ša muža bjerje. Woni hłowy šchachechu a prajachu: ta wboha Šanka; lėpscheho by tola doštacž mohła; wón šo tola bórny šašo šwojim šarym pošhilenjam podda.

Šo kwapu bė Šėtr šašo š knjesom a š burom we šwojeje narodnej wšy. Šanzyne šubło bė najwjetsche w njej, pschetož wona bė wot Šėtroweho šubła wjele polow a šufow pschifupowala, jako šo wone psches teju agentow pschedawachu. Šaprėcž šo njeda, šo druhdy ša Šėtra mózne šphtowanja nastachu, šo chžysche šo jemu druhdy hracž a picž a do forcžny hieč. Ale Šanka, jeho pobožna žonka, nad nim štražowasche a wjedžesche š mudrošču wšchitke šle šphtowanja wotštronicž. Wona ženje Šėtra na jeho prjedawšche žiwjenje njedopomnjesche ani nješwarjesche, kaž to druhdy žony rad čžinja. Wona jemu wšchitko š lubošči čžinjesche, šchtož móžesche. Njedželški džėn džėšchtaj wobaj femšchi a čžitaschtaj dobre nabožne knihi. Džėławy džėn, hdyž wón špróžny š pola pschińdže, džėšche wona jemu š lubošču napšhecziwo a da šebi wot njeho

powjedacź, kať je rózne dźełto wotběžalo. Zeli jo chyzje ko jemu picź, dha porjedzi jemu karancźt dobreho pitwa, kotrej mējesche wona w pinzy. Zeli jo wón na wiki dźełsche, dha wona fobu dźełsche, so by jeho psched spytowanjom swarnowaka. Pētr njebē ženje wjazh pjany widźecź. Wón bē ko czełny a fchesczjaniski muž sczinił. Nad jeho hospodarstwom wotpoczowasche Boże żohnowanje, a jaťo bu jeju mandźelstwo s dźełczimi požohnowane, bē jeju sboże dołonjane. Sbożownišchi dom njebē nihdže namafacź, hacź tón, w kotrymž Hanka a Pētr, kiź bē ko je Saula do Pawoła pschemēnił, hospodarjeschtaj.

Njech ko praji, shtoz chze, wěrnó to tola je: dobra žona czini dobreho muža. Hdych pak je žona w domje njelubosna a njepefna, hdych je wona njeczista a njerodna, hdych wot ranja do wjeczora fwarj, dha wona mužej dom t heli czini. Wona jeho s domu wuczerja, so wón safo do hrěchow a pokhilenjom fwojeje mlodoścje sapaduje. Czitaj, shtoz mudry Salomo w Pschisłowach 31, 10 praji, a ty budźesch wěscze fobu fwēdczicź, shtoz je wot njeho předomane: shtoz sprawnu mandźelstu, shtoz sprawného mandźelsteho namafa, tón namafa něšto dobre.

Wy žony pak, kiź wy to czitacze, wsmicze fēbi Hantu ja fnamjo; a wy lósy hólzy, wrócźcze ko, dofelž je hišcze czať, so njebyšcze do skazenja sapadnyli.

Wótčinzowy row.

Chzesch něhdy fyllu ronicź
A njewěsch, hdže mój row,
A hdže to móžesch shonicź,
Hdže popledni mój sfhow?

Tón njehladať, hdžeť khwať
Eswēt fhmjertnym wunoscha;
Ně, tam hdžeť narod mať
Mój fērbiski žakošcza.

Hdžeť Sserbja rowy maja,
Esu w Bosy fhowani —
Tam moje kofcze klaja
W Bozej nadźiji.

Tam poklakń, t Bohu žiwom'
Sa dušchu pospěwaj,
A sdychuj t Wótzej milom':
„Wóh jemu pokoj daj!”

H. Wólšinski.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šsobotu, 19. januara t. l., rano w 6 hodź. wumrje tudy w Budyschjnje, nahle wot Božeje rucźki sajaty, knjes wšchšchi wuczeť em. Jan Wjela. Dzeń 8. jan. 1822 ko wón na Židowje narodzi a bē po tajkim fwoju starobu na 85 lēt a 11 dnjom pschinjeł. Po wopuschczenju Budyskeho krajnostawsteho seminara, na kotrymž bēšche ko pod fławnyim Dreflerom sa wuczeťske powołanje pschihotował, stutkowasche wón najprjódzy wot jutrow 1842 jaťo schulski witať w Kanezach, pschēhdyli ko 1844 jaťo wuczeť do Wórka a bu 1852 s přenim wuczerjom na Židowje, hdžeť je hacź do fwojeho wotpoczinka s wulkim žohnowanjom stutkował. Tola tež na narodnym polu bēšche wón s wošebitej pilnosczu dźeławy. Šižom pschi sbudzenju Šserbowstwa s dolheho spanja t nowemu žiwjenju fastupi wón hnydom fobu do rjadu naschich fławnych wulkich wótčinzow, kotřiž ko sa duchowne posbēhujenje fērbiskeho luda starachu a nětko

hižom dawno wótzow spanje spja. S naschim Radnyfērbom-Wjelu jich popledni veteran domoj dźełsche. Šandžemu frijedu, 23. jan., dopoldnja 1/2 12 hodź. fmy jeho na tudomne tuchorske pohrjebnišcze t poplednjemu wotpoczinkej pschemodželi. Poczełcžowanje a dźakowna luboscz bēšchtej jeho fhmjertne ložo a kaschcz jara bohacze wudebitej. Mjes tutej pychu widžachmy mjes druhim wulki lawrjeńzowy wēnz s dolhej fēllu w fērbstich barbach, na kotrejeť bantomaj bēchu tele fłowa wocziszcžane: Našemu sławnemu ludowemu basnikej poslednje božemje do rowa! Njech Bóh Knjez Či Twoju prócu mytuje! Budyska serbska studowaca mlodžina. — Teho runja widžachmy hišcze drugi wulki lawrjeńzowy wēnz se židžanej fēllu s tyme fłowami: Swojemu swěrnemu přečelej, serbskemu wótčincej a spisacēlej knjezej wyššemu wučerjej Janej Wjeli z wutrobnej dźakownoscu poslednje božemje praji Smolerjec swójba. — Mjes mnohimi palmami bēšche tež jena, na kotrejeť židžanymaj bantomaj tele czišcžane fłowa stejachu: Swojemu přečelej, swěrnemu Serbej a wótčincej, plódnemu spisacēlej a pēnjerjej Janej Wjeli zawdawa w serbskej lubosci a swěrje poslednju dobru nóc K. A. Fiedleť. — Šfónčnje hišcze pschispominamy, so bēšche tež Maćica Serbska pschi pohrjebnej fwjatocznosczj psches deputaziju fastupjena.

Šryj nětko row, czeťo nascheho safluzbneho Radnyfērba-Wjele fnyjazh, Boži mēr; jeho dušchi pak njech psches Šhrysta prawdoscz wēczne fwētko fwēczi!

F.

S Wóšlinka: Šsrijedu tydženja bēšche wažny fwjedzeński dzeń sa Wóšlincžanstu wořadu, pschetož nowy duchowpastyť knjes Wiczeťt czełnišche nuts do wořady. Čełne wrota pschachu Wóšlink, kať tež pucź wot Wóšlinka do Šitra. Šižom prjedy wšy Šitra jeho fwjedzeńzy jēcharjo powitachu. W Šitru jeho t ryczeťtubler s Kanig a knjes wuczeť Muder se schulstkej mlodošču powitastaj. Hacź runje bēšche jara hubjene wjedro, bēšche tola schulsta mlodošč s Wóšlinka, Čziřowa, Škastowa a Wyřokseje s knjesami wuczerjemi, rjana licžba mlodych holzow w fērbstim a němstym šdrasčzenju, t zyrkwinszy, schulzy, a gmejnszy pschedstejczerjo a Wóšlincžanste wojeršte towarstwo dolhi fruch pucza s Wóšlinka napschecziwo czahnyli. Šnjes fantor Šarka noweho knjesa duchowneho w mjenje wuczerjom, mlodoščje a wojerškeho towarstwa powita, knjes Šcholta w mjenje zyrkwinskich a gmejnskich pschedstejczerjom. Psched faru bēchu ko knježa ryczeťtublerjo se fwojimi knjenjemi festupali, noweho knjesa fararja a jeho mandźelstu powitacź. Tu pschepoda městopschedhda zyrkwinskeho pschedhdy frašnu bibliju, tež rjane róže a druge dary s pschihodnym fłowami a rynczłami ko t powitanju do rukow knjesa fararja a jeho mandźelsteje položichu. Šandžemu njedželu mējesche ko fwjedzeńste sapofasanje knjesa fararja Wiczeťta do jeho wořady. Šnjes tajny zyrkwinski radžicel Meier jeho w přenim němstym kemschenju do jeho noweho sastojństwa šopofasa. Na druhim fērbstym kemschenju knjes duchowny Šencź knjesa fararja Wiczeťta fērbstiej wořadze pschedstaji. Po kemschach bēšche ko fwjedzeństa hoščina wuhotował, pschi kotrejeť ko knježa ryczeťtublerjo, zyrkwinszy, schulzy a gmejnszy pschedstejczerjo se fwojim nowym knjesom fararjom šhromadžichu. Wóh žohnuj mišoscziwje knjesa fararja Wiczeťtu a psches njeho žyłu Wóšlincžanstu wořadu!

Š rozpominanju.

Niczo wjedzicź, je slē; niczo wuknycz chyzcz, hōrje.

* * *

Šhonjenje je dolhi pucź a droha schula.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedykatu 40 np. dostacž.

Seragesima.

Jan. 4, 5—15.

Ješuš chze łacžnosć najščeje dušče stajicž.
Wón pschińdže

1. na kóždym měscze,
2. w kóždym czašu,
3. stajecž najhlubichu łacžnosć.

1. Wón šynu šo, dokelž běšče wuštał, na tał mje-
nowanu Jakubowu studnju. Tam kłodžachu žony po wodu
a wěscze šo tam hušto něotre lohtomyšlne šłowo rěcžesche.
A tole město dyrbesche ja Šbóžnika kłětko bycž. Kóžde
město je jemu prawe, hđžež móže dušchu dobycž. Wón
pschińdže do komorki, wón je wuczil na czołmje, na kwašu,
na horje — wšchudžom chze wón dušče dobycž. Duž
dyrbimy jemu wutrobu wotewricž, hdyž šo wón k nam
bliži. Nunje tam, hđžež šo nam to njesda pschihodne
bycž, šo dušče wot Ješuša šapschimau. We wješkelym
towařstwe běšče šhubjenemu šynej, kaž by jemu nož psches
wutrobu kłol, šo šwoje šnutštomne hubjenstwo pšna. Na
pucžach powołanja je šwětny cžłowjeł druhu dušchu šesnał,
kiž jeho pokasa na to jene, šchtož je nusne. Abo na wo-
pacžnym hrěščnym pucžu tón Anješ hrěščnikew napschecziwo
šupa kaž Saulušeja pola Damaskona.

2. Hdyž běšče Ješuš wuštał „a to běšče wokoło
šchesteje šchundy.“ To je w 12. hodžiny pschipołdnju po
naschim czašu, hđžež w horzym rańšchim kraju wšchitko
wotpocžuje, hđžež šo žane lišczo njehiba, hđžež šwět wot-

pocžuje. Ješuš pak njemějesche khwile špacž. „Ša dyrbbju
džělacž, kaž dotho džeń je.“ Wón kóždžiczi czaš wužiwa.
Jemu žana hodžina psche sahe, žana psche pošdže njeje.
Nikodemuš pschińdže w nozu, rano sahe štupi wucžomnikam
pschi jěsorje Tiberiaš napschecziwo, w horzej pschipołdnischi
hodžiny bliži šo k Samaritkej žonskej, wjeczor štupi mješ
šwojich wucžomnikow š postrowom mēra. Wón pschikhadža
w kóždym czašu. Ach, šo bychmy šo tež wot njeho na-
makač dali w kóždym czašu, hdyž wón pschińdže. Wón
maš woje cžiche hodžiny — njeđzele se šwojim šabatnym
mērom — czaš pschihotowanja na konfirmaziju — wazne
mēšniki w žiwjenju, hđžež tón Anješ naš šapschimnuje.
Jemu pak je tež kóžda hodžina prawa, jeno šo je nam
prawa. Horze pschipołdnischi hodžiny, to šu hodžiny pru-
howanja. Tehdom by ty rad morkotal. Ale runje tehdy
tón Anješ šedži pschi studni š wodu žiwjenja, šo by tebe
wofschewil. Šznano je w twojim žiwjenju hižom pschipoł-
dnjo nimo, šłónzo šo k wjeczoru nakhila, wjeczor. Wo-
pomń w tutym šwojim czašu, šchtož šo k twojemu mērej
hodži. Ješuš je hotowy kóždu hodžinu.

3. Ša žonska šo džywa, šo šebi Ješuš jako žid wot
njeje jako Samaritšewe žonsšewe picž žada. Wón jej wotmol-
wi: „Hdy by ty wjedžila tón dar Boži a šchto tón je, kiž
k tebi praji: „Daj šo mi napicž,“ dha by ty jeho proby-
ła a wón by tebi dał žiwu wodu.“ Ša žonska na to
rjekny: „Anježe, wšchak nicžo nimaš, š cžimž by šebi na-
czerpał.“ Tak myšli dženska hiščeje cžělny cžłowjeł.
Łacžnosć drje tu je a dušcha praji wjedžo abo njewjedžo:

„Daj mi picz!“ Hdŷ bēsche w twojim žiwjenju hodžina, hdžež bēchu wschitke twoje pschecza dopjelniene? Ty bēsche džečzo — drje bjes starosče, ale twoje myśle džečhu hižom do pschichoda, ty bebi žadašche kamostatny bycz. Ty stupi won do žiwjenja, kam swój dom bebi sałoži, ale wono pschiindžechu nowe starosče, starosče wo džečzi. Ty bebi žadašche po starobje, hdžež budžesh smērom wuzičz mōz plody swojeho skutkowanja; staroba pschiindže, ale wona so tebi njeubjesche, dofelž wjazn niczo wuzičz njemōžesche, kaž prjedy. W swēcze so džečojte studnje. Schtōž tu wodu piye, temu chze so sašo picz. Shwatajmy k Jesuše, wōn ma žiwu wodu, kaž wōn praji: „Schtōž so pač teje wody napije, kotruž ja jemu dam, temu so wēcźnje picz njesechze.“ Ty žedžišch po troščyce sa swoje swēdomnje, po wodaczu hrēchow — khelich Božeje wjeczerje so tebi podawa, w kotrymž je woda žiwjenja. Sswjata wjeczer je ta studnja, wysche kotrež se skotymi pišmikami napišane stej: „Sbōžni so czi, kiž hlōdni a lacžni so po prawdoščzi, pschetož woni budža našyceni.“ A hdže czerpasch wodu w horzocze kschiza, w spytowanjach swēta? Twoja studžen je słowo Bože, tam beždi Jesuš pōdla; w modlitwje, w kotrež so z nim rēczišch.

Jesuš chze lacžnosčz našcheje dusche stajicž; pschetož wōn beždi pschi studni teje wody, kotraž so do wēcźneho žiwjenja žōrli.

Hamjeñ.

Sbožowny bycz.

Tamna žōnska, i kotrež Jesuš pschi sakubowej studni so rozrēcžowasche, wot njeho nawuŷny, sčto cžlowjek trjeba, so by sbožowny byl. Wōn džešche: „Schtōž so teje wody napije, kotruž ja jemu dam, temu so wēcźnje picz njesechze; ale ta woda, kotruž ja jemu dacž budu, ta budže w nim studnja teje wody, kotraž so do wēcźneho žiwjenja žōrli.“

Nēchtō praji ras, a kōždy mōže to tež wobkedžowacz, so tak mało woblicžow sbožowny napohlad sficžeja. „Tu so struchle, sprōzne, symne, swjerščne woblicža, ale mało sbožownych.“ Ale wōn tež praji: Hdŷ sčto sbožownych cžlowjekow pyta, jich tam namafa, hdžež bebi jich najmjenje nadžija. Wōmka bēsche, wōn powjeda, kiž mējesche dwanačze iēt we ložu braschna ležecž. Wona bēsche jena i najspokojnišchich, kotrychž so hdŷ wobladał a cžinjesch wjazn dobrego w tym blaku, hdžež bēsche žiwa, hacž wjele druhich.

Snaty duchowny i Bodelschwingh wo sahe wotwołanej dia-toniŷny (smilnej kotšje) powjeda: Pschi jejnym jažnym rowje macž stejeschche. Wona mējesche drje bylsu we wōcžu, ale na jejnym woblicžu i molom cžicha, sbōžna wjebełoscž ležeschche, kiž bēsche wēscze wjele wjetšcha, hacž ta boloscž. Zako bēsche požohnowanje nad shroma-džiŷnu wuprajene a poŷlednja sčtucžka wuspēwana, so macž k du-čownemu wobroczi a jemu ruku da prajižn: „Hdŷ bych tež hišcže džečacž džowkōw mēla, bych je mam wschē dafa — moje džečzo je sbožowne bylo.“

Diatoniŷsa bēsche bebi we wulkej khorowni w Bremenje pschi sawobalenju rany, krej sajēdojećzila, sčtož khwatajzny k smjerczi wjedžišche. Zako swój kōnz so bližecž cžujeschche, do sale khorych pōška, hdžež bēsche dlējšchi cžab khorych hladała a da jich wo wo-dacže proŷycz sa wscho, sčtož je pola nich skomdžila. Duž bēsche wulke hnuše hibanje mjes nimi bylo a storo wschitzy bēchu i jnym hlohom wotmolwili: „Njeje niczo pola naž skomdžila, niczeho so pscheschla.“ Macž bēsche džowku hišcže w poŷlednich hodžinach kama hladała, a jene i poŷlednich słowow je džak jejnemu knjesej bylo sa wulku hnadu, so je jej spožcžil, w jeho službje wumrjecž. Snujazn napohlad bēsche byl, jako bē macž po swojej wschēdnej

wutrajnej rēczi džowzny k sbōžnemu domojhicžu sbože pschala, a tak po prawom njebešche spōsnacz bylo, hacž so to bylsy wjebełoscže abo želniwoscže byle, i kotrymž bēsche swojej džowzny kama wočzi jacžnila. Macž je po tym powjedała: „Moja džowka mi ženje ža-dyn hinajšchi list njeje pišała, hacž polny sboža a wjebełoscže,“ a druge diatonišny so rjekke: Hdŷ bychmy ras srudne byle a nēkajka nusa by naž nawabila, swoje powołanje wobžarowacz, potom by-chmy k tutej kotšje schle; wona by nam jašo horje spomhala, a a my bychmy bōrny sašo wjebele byle. Na pohrjebnišcžu w Betjelu (pola Bielefelda) je jejný row, a na nim hrōncžto stej: S Božeje hnady so k hym to, sčtož hym“ (1. Kor. 15,10).

Sbožowne towarštwō se Sbōžnikom.*

Hlōb: Dusche pschecželo, Bože jebnjatto! —

Wjedž naž, Jesu, ty

Sswój pucz lubošny!

Kunjež psches swēt wōn dže tudn,

Kotryž cžmowny je a khudy;

— Sunu wubēhnje

Cžēr do krašnoscže! —

Maž so powołał

A nam prawo dał

Ma swój statok krašny w raju,

Hdžež na wēcźnje sbōžni maju

Bydlo pschi tebi

W twojej krašnoščzi.

Ssam naž wodžicž chžešch,

Prjedy naž kam džešch,

Duž rad nochžemy so schmatacz,

Ale chžemy spēšchnje khwatacz;

Wjmi naž na ruku,

Cžehŷ naž sa kōbu! —

Sswój sčkit sficžešch nam,

Wobrōnješch naž kam,

Sdžeržecž w žiwjej chžešch naž wērje,

Wofšchew w swōjim nam dacž mērje,

So so my sbožowni,

Jesu, pschi tebi! —

Pucz a wērnošč so,

Pola naž wschē dny;

Wostanješch nam towaršch swērnny,

Pschecžel našch a šēršchta mērny;

Maž ty njepušččičsch,

Maž so njeschubišch.

Jesu, wodžerjo,

Sswērnnych paštyrjo,

Džerž naž w swōjej Božej ružy,

Paž naž na selenej kuzny

Ssłowa swojeho,

Sswērnnyh lubeho! —

Ty so žiwjenje,

Kotrež njeshinje;

S wēcźnosčje je swōjoh' stola

Sy do hrēschneho k nam doła

Stupil i lubošču,

— Wjedž naž k žiwjenju! —

* Sawod do knižki „Kschiz a kōna“, kiž so sa pacžerške džečzi w tu khwilu cžiščči.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosť
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosť,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knižiczišcežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Estomihj.

Jan. 4, 19—30.

Wopomńmy słowo Ebóžnika: „Bóh je Duch, a šchtóž
dže šo k njemu modlicž, dyrbi šo w duchu a w prawdže
k njemu modlicž.“

Bóh je Duch,

duž dyrbimy 1. šo w duchu k njemu modlicž,

2. šo wot Ducha do wscheje wěrnosće wozdžicž
dacž.

1. Bóh je Duch! Jako džěczi šmy tónle šchpruch
hizom wukli. Ale šmy jón tež srosymili? Bóh je Duch,
tón dokonjany, to šwětko, w kotrymž žana čěmnosć njeje.
Wón je Duch, kiž našchemu duchej napschecziwo steji. Duž
dyrbiš šo k njemu modlicž w duchu, jako k Duchej
š twojim duchom. Chzeš-li šo k njemu modlicž, dyrbiš
šo posběhnyč wšche tuteje čěmneje hrěschneje semje
k čistemu šwětku, w kotrymž Wótž bydli. Ty jeho nje-
šměš k šebi dele čahnyč, ale dyrbiš šo posběhnyč
k jeho šwjatemu woblicžu. Wty šebi nješměny jenož na
pohanow myšlicž, kiž psched šwojimi pschibohami klecza,
niž jenož šo džiwacž samaritškej žonje, kotraž ma město mod-
lenja ša najwážnišche, ně, pomyšlmy šebi tež, kať wjele
šwonkowneje Božeje šlužby je tež mješ nami. Je dha nje-
dželška Boža šlužba tež pola wšchitkich modlenje k Bohu
w duchu, špodobna psched wšchewódomnym Bohom? Šchto
čěhnyje teby do Božeho domu? Lubosć k Bohu, žedženje

po nim? abo morwe šwucženje? Šduž šo w Božim domje
pošydnyšch, prošyš ty wo Bože žohnowanje k šwojej
nutrnosći? Ty šherluš šaspěwaš, šacžywaš tež, šchtož
ty špěwaš? Ty pošluchaš na předowanje, ale šy tež š duchom
a š wutrobu pódla abo šhodža twoje myšle druhdže?
Wopomńmy, šo je wysche naš wšchewódomny Bóh, ko-
trehož wóczko naš pschewodža na wšchitkich našchich pucžach.
Bóh je Duch, duž dyrbimy šo podacž š našchim duchom do
Božeho Ducha a wšchitko, šchtož naš wot njeho džěli, ša-
bnyč, šo bychmy jemu šamemu živi byli. To je modlenje
w duchu.

2. Wot Ducha pať dyrbimy šo tež dacž do wscheje
prawdy, do wscheje wěrnosće wozdžicž. Tak modlimy šo
k Bohu w prawdže. Pohladajmy na Ebóžnika pschi ša-
šubowej studni! Wón se šwojim duchom šamaritšku žonu
do wscheje prawdy wozdži. Wón jej wotkrywa jejne žyle
žiwjenje š jejnymi hrěchami, šo by ju k pošucže domjedł a
lacžnosć po šbožu w njej wubudžit a tak ju pschewodžať na
pucž žiwjenja. To je najwjetičhe žohnowanje Božeje
šlužby, šo našche modlenje tež ploda pschinješe w našchim
žiwjenju. Ach, šo bychmy šo tola kručze pruhowali, šchto
šu našche Bože šlužby hódne psched Bohom, kať wjele na-
šchich modlitwow je njewěrných. Šduž našche žiwjenje to
štare wostanje, hduž žadny plód šo njepokasuje, potom
njeje wěrne a prawe. To pať je prawa Boža šlužba,
kotraž šchescžijana pošhila, na jeho šlabosć dopomina,
k pošucže wubudžuje, ale tež š Božej hnadu š nowa
troštuje, psches štarosće a čětřjenja šwěta pošběhuje,

ſ nowemu žiwjenju pohnuwo, ſ nowej ſwěrnosczi w pomowlanju poſylnjuje. To wopomniwy woſebje nětko pſchi ſpoczatku ſwjateho poſtneho czaſu:

Boh je Duch, a ſchtóž chze ſo ſ njemu modlicz, dyrbi ſo w duchu a w prawdze ſ njemu modlicz.

Samjeń.

Rſchiž.*

Gorje do Jerusalema.

ſlób: ſlaj, cžlowcže, Bože jehnjatto! —
 A Jerusalemej wobrocžmy
 Nětk ſ duchu woczi ſ nowa,
 Na pucz ſo ſa nim podajmy,
 Kiž naſcha wón je hłowa!
 Naſch Ebóžnik Deſuſ ſ ſmjerczi dže
 A je ſmjercze naſ wumože,
 — D to je luboſcž Boža!
 Do poklecza ſa naſ ſo da,
 Kiž kraſnoſcž pola Wótza ma,
 Eſo wſcheho ſminje ſboža! —

ſchtóž luboſcž poſnał Božu je
 A nam wobohim hrěſchnym ludžom,
 Kiž roſtornhła njebjo je
 A pyta naſ nětk wſchudžom,
 Tón pokornje ſo poklonja
 Wſched ſlónžom ſwojoh' žiwjenja
 A ſ luboſcžu ſo hori
 Tu ſ Eſrědnikej a Ebóžnikej
 A ſwěrnóm' duſchowpaſtjrjej,
 Kiž ſmjercz dže ſa naſ mori.

D džeczi ſ Boha ſbožowne,
 We ſwjatej ſchcženzy jemu
 Wſchaf ſwjeczene, — nětk džatowne
 Eſo ſtajeje na pucz ſ njemu!
 Eſo wotrjekće wſchej throbloſczi,
 Eſo ſ njemu džeržcže w ſwěrnosczi;
 Wón pſcheczelnje waſ woła! —
 Duž jom' ſo ſwjeczće wopravdže;
 Waſ wuſwjeczicž ſam ſa ſebje
 Chze Knjeſ a waſcha hłowa! —

Jerusalem je njebjeſki
 Nam wotewrił ſo ſ nowa, —
 Tam ſ ſbóžnej Božej kraſnoſczi
 Eſo dže je ſylſow doła
 Wſches ſchiž a ſmjertne bėdženje
 Tu na ſwěcže, hdžež w zuſobje
 My hiſcže pſchewwamy. —
 Jerusalem njech woſtanje
 Nam Boži — žiwe žedženje;
 Tam herbſtmo wěcžne mamy! —

U.

* S knižki „Rſchiž a tróna“.

Pacžnoſcž po mammonje.

Wobras bėſche widžecž: Dwaj ſhudaj hólzaj bohy, kiž ſtaj po pucz w dobrym měrje hromadže pſchiſchłoj, lėžitaj wuhladaſchi ſwětku hrimnu w próſche, na pucz ſo ſa nim nacžahujo. W hromadže ſtaj, pjenjeſ wuhladaſchi, ſa nim hrabłoj: kaſ nahle je płomjo žadoſcže a ſleje požadliwoſcže ſo w nimaj ſapaliſo, hlaj,

kaſ je jedyn drugeho ſa wlohy doſahnył, a tón jedyn ſ mozu ſa dwėlowanja ruku drugeho džerži, kiž je ſa ſwětkym pjenjeſom wu- pſchėſtrjena. Groſna žadoſcž, kiž dobył ſbudži, ſo na młodych woblicžach woſnamjenjuje.

To je w małym wěrnym wobras wohidneho bėdženja wo pjenjeſy. Naſch czaſ jich wjele tajkich podawa. Eſa požadliwoſcž po ſamo- ženju a wužiwanju cžėla je jich wjele, ſamožitnych a njeſamožitnych, do džiwjeho hnacza ſtorhnyła, a wſchė nadobne cžucza ſaduſnyła. Nicžo cžlowjeka taſ hrubeho njeſcžini kaž mammon.

Na ſatraſchaze waſchnje je ponórjenje ſnateje łódže na morju pokaſalo, kaſte wopory nječucžiwja ſebicžiwocž žada. Wjazny dnyli 800 žonow a džeczi ſwoje žiwjenje ſhubi. A ſchto bė wina? Łódžne towaſtowo, kotremuž łódž ſluſchėſche, bėſche ſe ſanjerodženocžu cžicže njeſhmanu łódž wužiło, a tu ſamu wyſche teho hiſcže hacž najnjedoſahajzy wuhotowalo. Mužſtowo njeđoſahajſche a bėſche ſ wjetſcha zyle njeſhmane. Łódž bėſche hubjena. Mužſtowo nje- bėſche, kaž budžiſche nuſne bylo, žane ſwucžowanje w haſchenju mėło. Žadny tych wuthowarſkich cžłowkow njebu dele puſchcženj. Wuthowarſke rhyki njebėchu prawje pjelnjene. Łódžne towaſtowo, jenož po ſemſkich doſhodach žadoſcžiwje, bėſche ſ hrěſchnej lohko- myſlnocžu jej dowěrjene cžłowſke žiwjenja na hracžki ſtajiło. Nje- dyrbi tajki žalofny podawł ſwėdomnja wſchėch po mammonje lacž- nych ſe ſparnoſcže wubudžicž?

W ſymſkim czaſu.

(Dwaj ſonettaj.)

Hdyž ſhyma ſchėſka, howri, wichori,
 Eſnėh mjeczelojty ſ njebjeſ pada, wėje,
 Hdyž w nahich hałſach hroſny wėtr drėje,
 Dha ſpominam ja na czaſ nalėtni.

Ja w duchu widžu, kaſ ſo ſeleni
 Haj, luſa, ſahon, kaſ wſcho rjenje kėžje,
 Kaſ ptacžki ſpėwaju a ſlónčko hrėje,
 Kaſ kóžde ſtworjeńcžko ſo wjeſeli.

Eſo potom praſcham: Džeržiſch, wutroba,
 Ty twjerdže nadžej, dowěrjenje, wėru,
 Hdyž ſo cže dótka jėra tyſchnota?

Hdyž ſylſow ſhelich picž maſch ſ połnej mėru,
 Ma tehdy mozy twoja dowėra,
 Tež troſchtnje ſhladowacž do pſchichoda?

* * *

ſchto praſcham ſo? Hlej, wobohu wutrobu
 Tu huſto blaſnje jima poſtróženje,
 Hdyž njewjedra ſo bliža ſa žiwjenje
 A cžežke horjo budži ſrudobu.

So ſchiž ſy ſ žohnowanju doſtał tu,
 To ſpóſnawaj a njeſpuſchcž dowěrjenje!
 Eži pſchinjeſe twój Ebóžnik wumoženje,
 Kiž džėſche do prjedy cžėt cžernjomu.

D njeſapomú ty wěcžne nalėcžo
 Tam w Salemje, hdžež wyſchſche klineža pſalmu
 A róže ſbóžnoſcže ktu rjenišcho.

So kiwaju tam njeſmjertnoſcže palmy,
 To wėt, dha po ſchižju a po horju
 Eži junu ſbóžne jutry ſthadžeju!

K. A. Fiedleſ.

Bo rozręczowanju i Kulkež Surjom mlynt se žonu porěča a jej wščitko, sčtož tu žentwu nastupa, wupowjeda. Sčto pak ta praji? „Ty chzešch našču rjanu lubošnu Hańžu tajtemu njebolakej braschczicž? Ty chzešch ju, kotraž hiščezje čžaža dosč rjenišcheho bohateho namoženju dostanje, rychtarjez horbatemu hólzei dacž? ja cze prošču njeczni to! Za wěm, so jeha snješč njemóže. Ty ju tola njebudžesch k temu nufowacz? Njeměsch dha, so nufowana lubošč njetyje? A hdžez žana lubošč mjes mandželstimaj njeje, tam tež njemóže žane sbože kčezč. Puschcz tajtu žentwu i myšlow! Za pak čžu i Hańžu porěczecz.“ — To wona sčžini a tuteje žentwu dla i Hańžu rěczesch. Ale kaž bē wěščezka, tak so sta. Hańža płašasche i žylei schiju a prajesch, so so nihdy njecha i tutym rychtarjez hólzom ženicž, byrnjež tež tyžaz krocž wjazy pjenjes mēl, so jeha njemóže snješč a so je so mjelczō i jenym druhim šlubila.

Njedaloko mlyntez stejesch mala kžezka, kotraž kžudej, hubjenej a kžorej wudowje šluschesche. Ta mējesch jenicžkeho šyna, i mjenom Michal. Tōn bē runje srosčženy rjanu pachol a k temu pobožny, pilny, dželawy a pōczžimy hólz. Sčtož k jeha najwōšebnišchej kžwalbje šlužesch, bē to, so je wšchej džezžazej lubošču a šwērnošču šwoju kžoru a wobstarnu macžerku hladašche a šastarowasche. Sčtož šašluži, to jej da a hdžž bē njedželski džej, so mōžesch se šwojeje šlužby, dha bē pola njeje a jej i Wožeho šłowa čžitašche, mjes tym so mējachu druhy hólžy i holžami w korcžmje na rejach šwoje wješele. S tym bē so Hańža šesnała, teho i žylei wutrobu lubowasche. Hacž runje hušto hromadže njerěczesch taj, dha tola wobaj derje wjedžesch taj, so wščať mataj so lubo.

Sako nētł macž, kotraž wo tym ničō njewjedžiče, i Hańžu wo žentwje i rychtarjez horbatym hólzom, kotruž by nan radny widžal, rěczesch, wufna so jej wona, so niłoho njemóže lubo mēčž, kžiba jenož Šorakež Michala a so so ženje ženicž njesechze, hdžž teho njedostanje. — Macž pak to nanej wupowjeda a tōn so na to roshněwa. Teho hordoščž so hibasche, wōn to ša hanibu džeržesch, hdžž by šwoju rjanu džowku kžudemu hólzei dał. Nihdy a nanihdy ja to njepšchidam, wōn wotrěčža. Za ju njecham k žentwje i rychtarjez hólzom nufowacz, ale na žane waschne tež do teho nješwolu, so by šebi moja džowka, kotraž mōže bohateho bura dostacž, proščesch hólža brała!

Tale wēž pak bē to druge, sčtož mlynta w myšlach hrjebasche. Hańža i žylei wutrobu kžudeho Šorakež Michala lubowasche, a bohaty Kulkež Surij, hdžž bē mlynt prajit, so Hańža wo jeha šyna njerodži, so jemu wufmja, so je tak hlupy nan. To wščitko mlyntej kaž čžerit we wutrobje kašasche, a tōn wōn wutorhnyčž njemōžesch. Teho dla to žadanje w nim roščesch, so by do Ameriki wuczahnył.

(Wšchichodnje dale.)

Dopomnjecze.

O dopomnjecze, tak ty čžěpnisch wutrobu,
Kať i tobu nowa bōl so do nej šyje!
Ty rēka šy, kiž we wutrobje po čžažu
Šej šwoje rěczniščezō pschcz hčubje tyje!

F.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Duchowne mēsto we Supoji, kotrež je so psches pschepadženje knjesa šararja Wicžezka do Wōšlinka wuprōšdnilo, so w bliščim čžažu i nowa wobšadži. Kaž šlyšchimy, čže wōjnisk ministerstwo i džiwanjom na duchowne šastaranje Šupjanskje wōšady, dofelž

žaneho šerbskeho kandidatu w tu kžwilu njeje, knjesa kandidatu Šaplerja, kotrež wot Michala jako dobrowōlnik w Budyšchinje šluži, nētko i wōjška pusščezicž, so mohł jako duchowny we Supoji šastupicž. To je jara džatahōdne, so luba Šupjanska wōšada šako šwojeho dušchompastyrja dostanje.

— W bliščim čžažu so knjes duchowny Šschizan jako šarar do Kotež pschepydli. Kaž šlyšchimy, budže wōn 17. februara psches knjesa tajneho žyrkwinského radžicžela Meiera do šwojeho noweho šastojnišwa šapokasany. Tu šamu njedželu so tež jako nowy pomozny duchowny w Budestezach knjes kandidat Wōjž se Židowa šapokasa.

— Wukalanske wōlby šu so po žylim nēmškim kraju mēte. Kaž pschi hłownej wōlbje je tež našch lud pschi tutej wōlbje pokasał, so šteji we wōtčžinskaj lubošči k šwojemu wōtžnemu krajej a so kručze wustupi pschczimwo wšchēm powrōczžym šchczuwarjam, kiž čžedža porjad podrywacz a wēru našchemu ludej i wutrobny wutorhnyčž. Wōšebje krašnje a jašnje je so tale lubošč w Šerbach wopokasala. W prjedawšchim kžezorstwowym šejmje bēšche najprjedny našcha Šalka w 22 wōlbnych wokrješach wot i žyla 23 wōlbnych wokrješow wot šozialdemokratow šastupjena. Šenož Budyšto-Kamjeński wokrješ mējesch wōtčžinskzy smyšleneho šastupjerja knjesa Šrafu w Biskopizach. Pschi nētčžičej prēnej wōlbje 25. januara je so šozialdemokratam hnydom 7 wokrješow wotdobhlo a w 8 wokrješach mējesch so 5. februara wukalanska wōlba. A našch šalki lud je krašne dohčezje džeržal 5. februara. Wšchitke 8 wokrješow šu so šozialdemokratam wotdobhly a žadny jenicžki šozialdemokrata njeje so we wukalanskej wōlbje w Šalkkej wjazy wufwolil. S mulkej radošču je našch šalki kral wo tymle wukalanzu wōlby šlyšchal a šwoje mulke šradowanje nad šalkkej šwērnošču wuprajil. Do žyla po žylim nēmškim kžezorstwje šu šozialdemokratojo pschi wōlbje 36 wōlbnych wokrješow šhubili, w Šalkkej šamej 15. Bohu budž džak, so je wutrobny našcheho luda wjedł k pravemu šwētku, kotrež je čžēmnošč njewēry a powrōčženja tudy šjawnje šbudžilo. Nowy kžezorstwowy šejm je so na 19. februara do Šarlina šwołal a je dobra nadžija, so budže w nowym šendženju kēpje hacž prjedawšchi šejm sbože našcheho wōtžneho kraja rošpomnicž!

K rošpominanju.

Našchej wocži wšchitko widžitej, jenož niž šebje šameju.

Lut sboža wjazy waži dnžli punt rošoma.

Dalischje dobrowōlne dary ja wbohe armeniskje šyroty i pomozny w nufy:

Š Michalškeje wōšady psches knjesa duchowneho Šyčerja:	
L. w Š.	2 hr. — np
Wud. Šr. w Bud.	3 " — "
Š Čžornoholmežanskjeje wōšady psches knjesa šararja Wendta:	
Žona M. N. i Čžorneho Šholmza	1 " — "
	Hromadže 6 hr. — np.

W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džak.

Gōlcž, redaktor.

„Bombaj Wōb“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchch pschcdawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu łobotu w Smolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedłatu 40 np. dostacž.

Invokavit.

Matth. 16, 21—26.

Prawe smyšlenje w póstnym cza šu.

1. Njepostorkuj šo na kichizu Šbóžnika,
1 Wšmi šwój kichiz a dži ša Jesuřom.

1. Pětr temu Knjesej njesrořmi. Šemu dwoje póřnacže pobrachuje. Wón šam šwoju wutrobu njesnajesche — wón njeřosna šwój hrěch a šwoju winu. Dale wón nima prawe řošmjenje ša powołanje Meřiaša, tajkehož nam Jesaiáš wopisuje: „Šawěšće, wón njeřesche našche řhorosče a naloži šebi našche bolosče.“ Kaž židam běšche jemu njejašne, šo běšche nusne čeręjenje a wumřecže Šbóžnika. Šemřy, čłowjeczuje šebi wón to powołanje myšlesche. Šht. 23.

Wón teho Knjesa lubowasche; bojosč a štyřnosč jeho pšchi šłowach Šbóžnika šapschimnjetej. Wón jeho na žane wasčnje šhubicž njecha. Šo wón pšes tole šhubjenje jeho halke prawje dobudže, wón hiřcže njewě. Duž wuřkoczi jemu to šłowo: „Bóh će šwarnuj, to šo čzi štač njebudže“.

My tule štyřnosč wo teho Knjesa nimamy. Šeho škutk je dořonjany, jeho nadawł dopjelny. To řchesczianřka žyrkej wušnawa a je řchiz jako řriedziřcžo wěry postajila. Duž dyrbjeli dženša wšchizy ke řchizej hladacž a w řchizu šwój měr namacž. Ale jim wjele je runje ř řchesczianřskeje wučbny Jesuřowe čeręjenje, řchiz na Golgatha ř postorkom. Čzi jeni myřla, šo je štara wěra wo-

pacžna, woni čzedža to čeręjenje po šwojej myřli duchomnje wuřadowacž. Čzi druřy šu tu wučbu čřiřce přecž čžiřli. Šich řchesczianřstwo je bjes řhryřtuřa, niž na podawłki, ale jenož na nahłady a čzucža šložene. Wótre šłowo rjeknje tón Knjes ř Pětrej. Kał mnohim dyrbjal wón tež dženša pšch:wolacž: „dži wote mnje přecž; twoja myřl je čłowjecžna; wostaj šturu wěru, to šłowo wot řchiza.“ Šenož pšes řchiz pšchindže šbóžnosč. Šola na čzim póřnajemy, šo je wěra prawa? To je tón Knjes šjawnje dale w nateřcže wošnamjenil.

2. Wupřuhuj wučbu ř tym, šo čziniř po Knjesowym šłowje. Přenje žadanje je, šo šam šapřecž. To řka: my dyrbimy hotowi byč wšcheho šo wostajicž, řchtož šo ř řchesczianřkej wučbu, ř wěru, ř lubosču ř temu Knjesej njeřnjeke. My dyrbimy pšestacž šami něřto byč čzycž, wjele bóle wšchitko a we wšchitim řhryřtuř. Šotom dyrbimy šwój řchiz na šo wřacž, niž morřotacž na to, řchtož nař trjechi, ale jo wřacž jako Božu wolu, řiž ř našchemu lěpřchemu šłuzi. Tón Knjes njecha prajicž, šo je kóžde našche čeręjenje řchiz, hdyž tež jo čłowjekojo tał mjenuja, ale jenož to horjo, kotřej nař Jesuřa dla trjechi. Ša nim dyrbimy řhodžicž. Šole žadanje my rad dopjelny, hdyž nař tón Knjes po jařnyh horach wodži; ale pucž žiwjenja dže tež pšes čzemne doły. Šmy my šwólniwi, tež tam ša nim hič? Šich wjele w řchizu čžeka. Řhodžmy pał my ša nim, hdyžkuli nař wón wodži; wón nař wěřče ř wotřknjenemu kóžej dowjedže.

Šajke šwěrne dopjeljenje bóřřkeje wole wjele wunjeke.

Wotytynjenu kónz kšchesczjiana je sbóžnosć; to dyrbi naj-
wážnišče woštać. Semlke wuspěchi maja tež druhy. Do-
bytł je knano wulki, ale duscha škoduje a so stasj a
potom nicžo njeje, schtož mohło šhubjene sažo pschinjesć,
dofelž to jene, schtož jo samó, we woczomaj tajkich ludži
wážnosće njemějesche. Jesuřowa krej kama móže duschu
wumóz.

Duž wopomínny w tym kšutnym czichim póstnym
czařu, schtož k naschemu měrej so hodži. Czichi pjatl
dyrbi nař pod kšizom namatać. Tón czař njech nam
k temu kłuzi, wážnosć kšizja pósnacž a sa Jesuřom kšo-
džicž a nořycž, schtož wón na nař položi.

Hamjen.

W sahodže Gethsemane.

Hłóš: Ach, Jesu mój! —

Móz čmowa je, hdyž Jesuř dže
Do sahodny na bėdy;
Do procha wón tak srudny wschón
Šso pollafuje blėdy.

Ach, Wótče mój! — kšyn prošy twój:
Njech nimo kšjercž dže jera!
Njej' móžno pak, dha stań so tak,
Kaž chzesch, — schkit mi šficž mēra!

Sa podwolam so tebi kam,
Chžu čłowštwa wumoz i hrėcha. —
Ach, pošylń mje! — ja prošcu cze,
So njepšhĩndu do kšmėcha. —

Se kšjercžu kam twój Šbóžnik tam
Je hacž na krej so bėdžik. —
Ach wopomń to wschať, hrėšchniko,
So by rad sa nim kšlėdžik!

Daj swólnje so tu psches njeho
So jeho pucžach wodžicž;
Tež w czeřpienju a bėdženju
Mařch wutrajnje i nim kšhodžicž!

Niz, kaž ty chzesch; ně, hdyž i nim džesch,
Njech dže po jeho radže!
Dóžž pschėtrajesch a pschewinjesch,
Mėj dosć na jeho hnadže! —

Hdyž sa nim dže psches bėdženje
Cžėř twoja, kšy jom' luby. —
Duž njekomdž so, mój pschecželo,
Som' kšwoje šaplacž kšluby!

Wschaf kšlubil ty jom' kšwėru kšy
Wřhi kšwjatej kšchcženžy křucže,
— To wopomń nėt' a wopušcž kšwėt,
Tak šbóžne smėjesch pucže!

A pónđžesch tam i nim k njebjėkam
Wřches kšwėt a kšjercž do raja,
Hdžėž bėdžerjo a ryczerjo
Š nim radosć wėcznu maja! —

U.

Cłoje póstne pohnuwanje.

A. Cžehńny i Jesuřom! —

Cžehń w duchu i Anjesom, ludo kšchesczanski,
Mėť swólnje sažo, hdyž cze Jesuř woła,
So na hlóš pošluchel by jeho kłowa!
Wón pucž czi pošlucze njebjeski.

Cžah póstny njech so ropot njeřtyšchi
Mjes tobu! — wonėń hólł a hara hola!
Cžėř i Anjesom do cžėmneho wjedže doła,
Hdžėž widžecž kšwjaty Boži da so czi.

Gethsemane najprjedy wuhladařch,
Tam Šsrėdnik čłowštwa hólłi kšelich pije,
— Š nim bolosne dže šacžowanje mařch.

A na Golgacže hnėw so Boži lije
Na Anjesa kšwjateho, kiž sa tebj
Šsam podat swólny do kšmjercže so je!

B. Šapřėjny bjesbóžne waschne a kšwėtne lóřchy! —

Do bėdženja, k kšmjercži jėrej Šsrėdnik cžehnje
Čłowštwa, — přėduje so w póstnym czařu i nowa,
Kotryž na cžėř Anjesowu nař křucže woła,
Njesapomńny to wschať, kšchesczijenjo, ženje!

Milosčiwny Anjes kšód kšwój dže w Božim njenje,
Wopuschcžiwřchi krařnosć njebjeskeho stola,
Wřchego hlubje do cžėmneho stupa doła,
— To je Wótčoweje rady dopjeljenje.

Waschne bjesbóžne a lóřchy šapřėwajny,
Š Anjesom na pucž czeřnojty so swólnje štajmy!
— To nam šficžecž i trořchtom pokoj šbóžny budže.

Hdyž Anjes pschĩndže šahubicž kšwėt křobkly w kšudže
Junu hróřbnym, domoj pónđu wumoženi
Do njebjėř, tam k herbřtwu w kšwėtle wušwoleni.

C. Wocžakujny na šbóžnu nadžiju a šjewjenje Anjesoweje
křařnosće! —

Na šbóžnu nadžiju tu chžemy wocžakowacž,
Kaž podrožnižy hiřchcže pschego w zuřny kraju,
Kiž lubje k njebjeske mu hotuja so raju,
Wřchať junu Anjes chže kšwėrny kšwojich domoj wołacž.

Chže dobročiwny pschi kšebi nař wėcznje škhowacž
Do pokoja a mēra, hdžėž jom' šajpėwaju
Džaf, cžesć a kšwalbu wschitžy, kotsiž jeho šnaju;
Na wėcznje Anjes tam budže šbóžnych hospodowacž.

Tam žiwjenja jim křona pošliczi so rjana,
Tam krařnosć Anjesowa so wobhnadženym jařni,
Hdžėž njeje kšmjercž a šrudoba dže wjazy žana.

Anjes žiwjenja tam bydli i ludom wumoženym!
Šso i njepokoj a wschego wumjedženym krařni
Tam do wėcznosće herbřtwo w kšwėtle wušwolnym. —

U.

Duschowpastyrěske kłowa sa starřchich pacžerěskich džėřci.

Wny so wjeřelicže, lubi starřchi, so je wasch kšyn (abo džowka)
tónle cžah docžatať; jene a druge lube džėczjo w přėnich mēřazach

wodny a ta tak nahle roščješče, so bu zply mlynu se wščěmi twarje-
njemi powodženy.

Mlynk bě hižom prjedy štót s hródže puschczil, kiž psches wodu
pławajjo na fuchu hórku czěfajče. Někotre fwinje a košy pak
běchu so hižom tepile. Nicžo wysche njewosta, hacž so by spytał,
fwojich ludži s mlyna, na kotryž woda s mozu storfajče, wumóž.
Wón šhrabny teho dla najmlódscheho hólza a hacž pod pažu we
wodže fhodžo donješe jeho na fuchu hórku. Na to so wón
wróćzi, ale njemóžesche hacž k mlynej pschicž, dofelž móž wodny
jeho so bu storhny. Wón by šhubjeny byl, hdyž njeby Horafez
Michal, kiž bě pschiběžal, jemu k pomozny fhwatal a jeho s wodny
njewuczahnyl. Tón pak, hdyž fšyschěsche styskne wolanje mlynkez
ludži, ponóri so hščěže juntrócž do žolnow a wunješe najprjedy
Šaňžu a potom jeje macž s doma, do kotrehož so s wofnami a
s durjemi woda lijesche, mješ tym so mlynski teju hólzow wumó.

Mlynkezy běchu na tajke wajchnje wšchitzy žiwjenje fšhowali
a so Bohu sa to wutrobnje džafowachu; ale woni mějachu psches
tu wulku wodu žalofnje wulku škodu. Šdyž bě so woda na
druhe ranje trochu rosběžala a flónzo sažo mile fšhadžesche, dha bě
to wupusczenje widžecž, kotrež bě so stalo. Pola a luči běchu
s pěskom a s kamjenjemi faž wobfšyte. Wože žita ležachu k semi
pokhilene, jako by je něchtó spowalał, rěczka bě s kamjenjemi a
blótom napjelnjena, hródž a bróžen běschtej rostorhanej; a šamón
mlyn, kotryž bě psched krótkim hakle wuporjedžany, bě wšchudžom
wobfšhodženy.

Sako mlynk škodu woblada, lamajče ruzn a wolajče styskne:
ja fšym šhubjeny muž a proščer ščinjeny. Dowěćže so Bohu,
rjekny Horafez Michal, kiž pódla stejesche, tón Knjes je dał, tón
Knjes je wsał: Knjesowe mjeno budž fhwalene.

Ščto dha so ty do teho tškasč a ščto to tebe stara, sa-
wrěška mlynk, jako to flowo fšyschěsche; dži mi s woczow, ja tebe
njemóžu widžecž, ty proščerški hólče, a wostaji jeho stejo, so by
prjecž šchol. Šeho wutroba bě wot šrudoby a njepokoja pschepjel-
njena. Wšchitke jeho nadžije běchu šanicžene. Wón widžesche, so
směje nowy dołh čžinicž. Mjecž so jemu psches dušchu drějesche,
hdyž na to myšlesche, so budže Kulkez Surij jemu tuto nješbože
popščecž, a hdyž so šawróćžo widžesche, so so jeho Šaňža fwojemu
lubemu Michalej, kiž jej božemje prajesche, se fhšojtymaj woczomaj,
w kotrymajž so fšwjata luboščž bšyschěsčesche, sa jeho pomoz džafow-
wajče. W tym wofomifnjenju pak s jeho rta te flowa wudyrichu:
hdy bych jenož hižom w Amerizy byl!

Ničtó tuto jeho šdychowančžto njebě fšyschajł hacž jeho žona,
a ta nětk s lubofnym troščtom k njemu stupi, prajizy: ach, luby
Pětrje, nejšy ty fšyschajł, ščtož je prjedy Horafez Michal k tebi
rjekł: dowěć so Bohu, hlaj, tón je naš šbił, wón naš tež šahoji;
wón je naš šranil, wón naš tež wobali. — Mjerěčž mi wo tutym
pachole, šawoła mlynk rošmjeršany. Wostaj mje s tym na pokoj.
Wón je tola jenož Šaňže dla nam k pomozny pschichol, nječ jenož
dže, hdyž je jow pschichol, ja jeho widžecž njemóžu. — A tola
je wón tebi a mi a naščej Šaňži žiwjenje wumohl a so šam do
štrachosčže žiwjenja podal; njeje to džafa hódne?! — Šaj, rjekny
wón sažo, to nječ je; ale to ja praju, našču Šaňžu wón nihdy
s mojej domwolnosčžu sa žonu njedostanje.

Mjepšchehrěšch so, luby Pětrje, wotmolwi wona. Mjebudž
nahly a njerěčž mi wo Amerizy; my chžemy džělacž a fwoje mozy
napinacž, dha wšchajł so hščěže wšchitko k dobremu wobrocž!

S tajkimi flowami wona fwojeho muža šmėrowajče, ale to
flowo, kotrež bě fšyschajła „hy bych hižom w Amerizy byl“, jej
w myšlach ležesche, so so šama šmėrowacž njemóžesche. S teho
flowa wona špóšna, ščto jeho hižom dawno nješpokojneho čžini.
— To jej pscheradži, so jemu wučehnjjenje do Ameriki na wutrobje

leži wot teho čžajka šem, hdyž běchu tam Měrschězy šchli.
Mlynkezy drje nětk pilnje džělachu, so bychu wšchitko šrumo-
wali, ščtož bě jim wulka woda nanofšyla. Tež se wšy pschitha-
džachu šwólne wšchitzy s motykami a špacžemi, so bychu jemu
pomhali. S wulkej prózu bu někotre dny sa šobu džělane. Něka
bu wurjedžena, kamjenje a pěšk s polow šarowane a tak bu naj-
wjetscha šškoda sažo wurumana. Mlynške tolo sažo šlip šlap s nusu
šlipotajče a štwa s šomor bu pschihotowana, so so hodžesche
w nej byhlicž. Šenož pola a luči šebi hščěče wjele džěla žadachu
a te druge twarjenja dšrbjachu so wuporjedžecž, ščtož šebi wjele
pjenješ žadajče.

Mlynk dšrbjesche šebi s nowa pjenješy požčicž a mějesche
nětk na 1000 toleť dołha. A to jeho s nowa hšjabajče a ponižo-
wajče, so čžim hšczišcho pschi šebi myšlesche: hdy bych jeno hižo
w Amerizy byl! Šdy by wón prawy fšchěščžijan byl, dha by
fšwoju nadžiju na Boha štajil a k temu dowěćjenje mēł, so budže
tón jemu sažo špomhacž. Šeho žona a drušy pschecželjo wšchitko
šphtachu, so bychu jemu tajke myšle wučehnjjenja s wutrobny wu-
hnali. Wón pak so mjelcžo pschězo na to hotowajče, so by fwoje
ležomnosčže pschedal a wótžny kraj wopuschczil.

(Šofracžowanje.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

My hščěže juntrócž šerbskich šarschich fedžblimnych čžinimy na
wučeršku pschihotowarňju (präparandu), kotraž so s nowa we Wo-
jerezach wutewri sa młodženzow, kiž chžedža wučerjo byčž. Tež
njjenje šamožitym je móžno, fwojich fšynow tam dacž, dofelž ščždy
šchuleť něhdže 150 hšimnow lětnje podpjeru wot štata dostanje. Tež
maja šhudšchi polóženje pschi placženju šchulšich pjenješ. Tež
penšije (byhlenje) je pschi něčžičich wobštejnosčžach tunjo sa šchu-
lerjow we Wojerezach dostacž. Knjes šuperintendenta Šuring a
wučer Šiedemann rad hščěže nadrobnišche powjesčže podataj.
Wošebje lubnych šerbskich šarschich napominamy, so bychu fwojich
fšynow do Wojerez poščali, so bychu našče šerbske wošady sažo
šerbskich wučerjow dostali.

— Šafška ewangelsko-lutherska krajna šynoda je pschi fwojim
ššhadžowanju šaňdžene lěto pscheměnjjenje wólbneho šakonja sa žyr-
šwinšlich prijódkštejčerjow wobšamka a tónle šakon je so ščžny lěta
1906 na šjawnosčž dał a wot nětk placži. Dotal dšrbjachu so
čži, kotšiz chžychu pschi wólbach žyršwinšlich pschedštejčerjow šobu
wujwolicž, ščždy krócž prjedy wólbow do šapifka wolerjow šapifacž
dacž. Nětko móža so čži, kiž chžedža wolicž, w ščždym čžajku na
šarje do wólbneho šapifka šapifacž dacž. Šódla maja so pak
s podpššmom na to šwjajacž, so chžedža žyršwinške žiwjenje we wošadže
w pschesjenošči s porjadom žyršwje špěchowacž. Do wólbny so
šapifk wolerjow šjawnje wupoloži. Šdyž je so listno wupoložilo,
so sa bližiču wólbny ničtó wjazy šapifacž dacž njemóže. Šo
dofonjanej wólbje pak móže so hnydom nowe šapifšowanje štawacž.
Wólbny šapifk, sa pschichodne wólbny placžazy, wostanje a ščtóz je
juntrócž šapifšany, šapifšany wostanje, šhiba so je žyršwinške psched-
štejčerstwo nufowane, jeho s wólbneho šapifka wuššmórnnyčž, dofelž
Wože flowo šozpřawa a njelšchěščžijanške žiwjenje wjedže. Šłowe je
tež, so nufne njeje, pschi wólbje šamej s papšejkami wothššowacž,
ale so móža tež wušwolerjo rtnje fšwój hšš wotedacž.

Knjes šarať Wjazka w Šornim Wujěšdže fšwječesche psched
krótkim 25 lětny wošadny jubilej. Šłnohe džafowne pschšpšnacže
jeho šwěrneho škutłowanja so jemu na tym dnju dosta, wošebje
tež wot kollaturštwu, wot měšchěžansšej rady w Budyščinje.

— Šhžorštwowy šejm šhžor šam pschichodnu wutoru 19. fe-
bruara s trónškej rěčžu wotewri.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njeđzelske kopjeno.

Wudama šo kóždu šobotu w Šmolerjež knižiczišczerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedyřatu 40 np. dostacž.

Reminiscere.

Łut. 9, 51—56.

Jesuf je na puću do Jerusalema, šo by čerpił, kaž běšče wěšcžene. Čzaž běšče dopjelnjeny. Duzy na puću pschińdže wón do Samarišceje. Wón póbła přjedy šwojich póbłow, šo bychu jemu hospodu pschihotowali. Přjedy njeho džě ta proštwá: Wšmicže jeho horje! Čzi wobydlerjo pař šo wobaraja jeho horje wsacž. Jan a Jakub šo roshněwataj na tych ludzi a čhzedža na nich wohen š njebjes padnyč dacz; ale Jesuf jimaj wobara. Tež nětko Šbóžnik póbłow trjeba, jemu hospodu pschihotowacž. Tež na naš pschińdže to šłowo: „Wšmi jeho horje!“ A tole napominanje dyrbinj my dale njescž.

Dwoje napominanje w póstnym čzařu:

1. Wšmi Jesufa horje;
2. Njeř tole napominanje dale.

1. To měštacžto, w kotrymž Jesuf hospodu pyta, šo w tekscze njepomjenuje. Jesuf da šwoje pschińdženje pschipowjedacž. Wón je šo dał do přjedy pschipowjedacž, přjedy hacž je do šwěta pschiščoł, psches profetow. Tež džěnka šcžele wón šwojich póbłow a da prošnyč: Wšmicže Jesufa horje! Tam je wón někotrych póbłow wupóbłał, šnano dweju abo tjoch. Wón ma wjele šlužomnikow. Wšitzy dyrbja jemu šlužicž. Tež wjeřela a šrudoba šu jeho póbli. Je šo wón tebi hižom pschipowjedacž dał? Wěscže. Nětko šařo psches šłowo Bože. Wón čhze w póstnym čzařu š połnym žohnowanjom šwojeho šchiza

š nam pschińcž. Njetrjebacže wy wšitzy wodacže hrěchow? Wodacže hrěchow čhze wam dacz. Šchizowany je wam jo dobnj. Njetrjebacže wy mēr? Šchtrafa leži na nim, šo bychmy my mēr měli. Njetrjebacže wuhojenje ša šwoje ranj? Wšes jeho ranj šmy my šahojeni. Njetrjebacže trošhta we šwojim čerpijenju? Wón je waš trošht. O duž wšmicže jeho horje! Kač je možno, jeho wotpořacž? A tola šo štanje. Tam w Samariji jeho wotpořacžu, dokelž běšče šwoje woblicžo do Jerusalema wobrocžil š hiežu do Jerusalema; pschetož Samarišzy žaneho towařštwá še Židami njemějachu. Dale pschicžina, šo jeho tam horje njewšachu, je tola hišcže rošmicž. Ale ščto može to rošmicž, hdyž šchescžijenjo jeho njechadža horje wsacž? A tola je huřto ta šama pschicžina kaž tam: Haj, hdy by Jesuf do Jerusalema njeshoł! Hdy by šo wo šchizju a čerpijenju njepředowalo! Šeno šo šebi wón njeby žadał, šo bychmy šlědžili ša jeho štopami! A tola wšmi jeho runje horje jako teho čerpijaceho, šchizowaneho; daj šebi jeho wotrocžkowski šchtalt lubicž, potom budžesh runje derje šhmanj, jeho tež w šchtalcze krařnoscže wobladacz a džěla mēcž na jeho krařnoscži.

2. Ščtož je Jesufa horje wsak, ton njeh to napominanje dale njeře: Wšmicže Jesufa horje! To pař dyrbi šo na prawe wašchne štač, niž tak, kaž čhzyřhtaj Jan a Jakub wohen dele padnyč dacz na Samaritškich ludzi, kiž jeho horje njewšachu. Wěscže leži w jeju šahorjenju lubosč š Jesufej — ale tola jako šchescžijenjo njěšměmy š mječom a wohnjom ludzi š temu šnjesej wobrocžicž čhzyč

(scht. 54). Niz se slym słowom, i czelnym roshorjenjom, niz i lesczu a i mozu chzemy temu Knjesej pucz pschihotowacz, ale i czistej myslu. Niz woheń dyrbimny i njebeš dele wołacz, człowjekow sniczicz, kaž tež niz schczěpomzy sapalecz, hinał wěrjaznych spalicz — ně, hdyž chzemy, so by woheń i njebeš padnył, njech to žadny drugi njeje, khiba tón, wo kotrymž je Jesuŝ prajil: „Sswjaty Duch budže waš i wobnjom kschiczicz!“ Tutu kschćenizy Ducha chzemy šebi sa naš a sa druhich požadacz! Ach, so bychmy šhrěczy byli wot płomjenjom šwjateje lubošče i Jesuŝej! Čze-hodla jeho lubujemy? Dofelž je wón tón, kiž je pschichoł, niz so by człowjekow duŝche stasyl, ale so by je šdžeržal. Wšmi jeho horje, woštaj jemu hospodu a pschihotuj jemu pola druhich hospodu i czichim duchom!

Šamjen.

Psched wyškej židowskej radu, abo: — duchownym šudom.

Psched radu židowskej Knjes steji šwjaty,
Nasch wyschšiměchnik wěcznje miłosčiwny,
Se mózne rěczal šłowa, krašne džiwny
Mjes ludom činił, — nětk do šuda daty.

Kaž škóštnik najhóršchi tam steji jaty,
Kiž w towaštwje bě štajnym i Wótjom žiwny,
Wšchěch šrudnych trošchtat, bėdnych lěkat miły,
— Ššches měšchnikow je do šudženja wsaty.

Psched nimi prawdu Božu wobkručzuje,
So i Wótza porodženy Šsyn je Boži,
— Šim i pschihahu to wobtwjerdžuje kručže;

Pał lešč a hruba škóšč šo šjednoczuje,
So kšód šo jeho proščje i šmjereči škoži.
— Kał njewušlėdžomne šu Bože pucže! —

U.

Pokutny džej.

Čzichi pjatl a pokutny džej, to štaj dnjej, na kotrymajž čzischina knježi na torhoščezach a drohach, čzischina w domach a dworach, čzischina tež we wutrobach a duščach. Čzichi pjatl je kšičiž na Golgatha, kotryž čzischinu poruča, pokutny džej pał kšičiž w ludu a kšičiž w domje, kiž i čzichemu pschepytanju wutroby, i čzichemu šastupej do Božeho domu napomina. Haj, kšičiž je, kotryž móže šo i dobrym prawom ludowy kšičiž mjenowacz, dofelž žylemu ludej čzežko na tyle leži a jemu tak někotry bólny šwuf, haj šnana tež tak někotre „bėda“ wuwabja. W čzim wobšteji tónle ludowy kšičiž nascheho čzaša? W šatraschazej roštorhanošči nascheho luda, w hróšbnym wadženju wschelafich štronow, we wopravdže šastróžazej hidže šnapšchecznych ludowych šlawow, kotraž šjawny a šnuzškonny měr mjes ludom nanajčežšcho pohroža. To je šawěrnje kšičiž sa nasch lud, na kotrymž ma wón wulku čzežu nješč. Njednyrbjal naš tónle kšičiž do čzischiny wješč, so bychmy šebi jako kšchěščijeni pod kšičižom měrneho šeršchty ruzy šawda-wali i šwjatemu šwjassej měra a šebi šlubili, so chzemy jako bratsja w jednocže mjes šobu živi byč a woštacž. To je nascha šwjata kšchěščijanstwa pschihlušchnošč džejnišchi pokutny džej. Šrjecž se wschey gromotu, přecž se wschey hidu, i škóžnym wadženjom; pschetož se kšičiža na Golgatha kšičiž hłóž: „Nowu pschikasnju dam ja wam, so byšchče šo mjes šobu lubowali!“ — Šchtóž pał ma šwój wošebity kšičiž nješč w šwojim domje, tón daj šo i tymle kšičižom wabicž do šwjateje čzischiny šastupa do šebje šameho,

tón pytaj a pruhuj w šwojej šamšnej wutrobje, šwojej šamšnej šandženoščy, hacž wón njeje tónle kšičiž psches šamšnu winu šebi na šwojej ramjeni položił. Tajke pruhowanje šebje šameho psched woczomaj Wšchewošdomneho je lěpsche, dnyli wschitko škorženje a šdychowanje; pschetž wono naš i temu čzehnje, kotryž šranjene šawjasuje a hoi, i temu, kotryž nalemjenu ščinu njedolemi a žehliwy šužoh njewuhabnje, i temu, kotryž je prajil: „Šbóžni šu čzi šrudni, pschetož woni budža trošchtowani“, i temu, kotryž pschichoł je, so by pytal a šbóžne čzinił, šchtož šhubjene je. Duž, ty kšičižnoschery, ty kšičižnoschery, woštaj šo škorženja, woštaj šo šdychowanja, šhladuj i njemu horje i čzichej ščerpliwošču, se šwjatym dowě-rijenjom, potom njebudže tebe twój kšičiž wjazy čzischčezč, potom budže šo měr do twojeje wutroby wuliwacz, škóčki, čzichi měr, kotryž wěcznje woštawa.

F.

Na pokutnym duju.

(1. Šam. 3, 10.)

Knježe, rěcz! Twój wotročž šlyšchi,
Kiž šo we wutrobje tyšchi
Šswojich čzežkich hrěchow dla.
Rěcz! wón mjelczi, bološč čzuje,
Duŝche nusu woplakuje
A šo hrěchow wušnawa.

Rěcz, šo Tebi šlužicž mamy,
Žiwjenje čzi pošwječzamy,
Š twojej hnadu pohnučzi.
Šdyž naš Twoja šmilnošč hrěje,
Duŝcha šbóžny pokoj šmėje;
Šrěch ju wjazy njerudzi.

Wabi čželna žadosč i nowa,
Njedžiwacz na Twoje šłowa,
Rěcz a šhoštaj, šudž Ty naš!
Wutorhni dušču se štaženja
A mőž Šhryšta wumoženja
Wjedž ju na njebeški kšwaš!

Rěcz, hdyž lubošč i Tebi mrěwa,
So nam dušču i nowa hrěwa
Šswjate płomjo njebeše.
Rěcz tež, jeli dwěl naš škóčzi,
Kšičiž a horjo njebo mróčzi,
Daj nam prawe pošnacže.

Knježe, rěcz, hdyž hrěch naš jima,
Duch sa twojej hnadu pschima;
Njemjelcž tehdy, wodaj nam.
Psches krej Šhryšta wučžiščeni
Šsmny my potom wobšboženi
Čzašnje jow a wěcznje tam!

K. A. Fiedler.

Monna.

Š čzicheho škutkowanja pobožnych žónškich w jich domach je hušto žyle njewuprajomne žohnowanje sa Knjesowu žyrkej wulha-džalo. Šswjaty japošchtol Šawoł wo měrje rěczy pola šwojeho Timotheja, šo je wona předy bydlila w jeho wowzy Łoidže a w jeho maczeri Šunizy. (2. Šim. 1, 5.) Tu šlėduje druge do-štojne šnamjo i čzaša stareje žyrkwe.

Monna (tak rěšasche w šchtwórtym lėštotku žónšta w Šappa-dožistej w Małej Afiskej) bėšche šnamjo wopravdžiteje kšchěščijan-

steje mandželsteje a maczerje. Wona i nahladneje, hižom dawno kchesczijansteje swójbny wukhadzješche a bješche swěru w kchesczijanstwie ho woczahnyła. Seiny mandželski Srijehor (Gregor) pať, muž i jara wošebneho pokhoda, bješche wot mlodošče nješchesczijanstej stronje podaty. Srijehor mějesche najčefnišche sastojuństwo w měsče Nazianzu, hwoje sastojuńste pschisłuschnošče swěru dopjelnejšche a bješche i žyła se wschěmi pocžinkami debjenty, kiž psched swětom čefneho muža wuczinja. To jene pať jemu žyłe pobrachowašche, pónacze hrěcha a sjednanje i Bohom.

Monny, tejele swěrneje kchesczijancki, najhłubšche wutrobne žedzenje bješche, hwojeho mandželsteho ja kchesczijanstwo dobyč. A duž bješche to tež jejne wobstajne nutrne proščenje psched Bohom. Wšchede wschěm wo jeho hnadnu pomoz sduchowašche, so by jejnemu kchesczijanckemu žiwjenju prawu hwjeczisnu dať, so by horzo lubowaneho muža bóle hač psches słowa psches kłodzenje ja tu najwyschschu lubošč, lubošč trojeničkeho Woha, dobyč. Sejna modlitwa bu psches proščenje a srosemjenje wuślychana. Hižom bješche Srijehor móžny sacžisčez wot kchesczijanckeho psches něme přédowanje žiwjenja jeho mandželsteje shoniť. Duž ho jemu wudža, kaž by słowa psalma spěwał: „Sa swjebelam ho teho, schtož mi rěčžane je, so pónđžemy do Božeho doma“ (Ps. 122, 1.). Nad tym snutskownu wjebelosč sacžu. Wón hón hwojej mandželstej powjedasche, a tuta jeho i žylej mozu lubošče namoľwesche, so by Božemu hłošej na jeho duschu pošluchať. Wórsny na to bu wón psches kchesczenizu do shromadžiny Sejom Khrysta pschijaty. Seho wobroczenje bješche tať móžne, so jeho wjazny w swětnym powołanju njecerpiješche. Wón bu měšćnik, a jako niž dolho po tym biskop, kiž bješche jeho wufschěžil, semrě, bu ja jeho naślědnika wufwoleny, a ja biskopa w Nazianzu wufhwjeczeny.

45 lět je hišče hwoje pastyrške sastojuństwo i mozu a i milosjeću, se swěrnosću a wulkim žohnowanjom měť hač do skoro sto lět hwojeje staroby. Modlitwa jeho žony a mile ducze jejneho kchesczijanckeho ducha, kiž bješchej jeho přjódžny i žiwjenju sbudžilej, stej jeho tež potom, jako bješche i biskopom, jeho žiwe dny pošlyjalej.

Srijehorjowe a Monnyne mandželstwo bješche dlějšchi čas bjes džěči bylo. Bobožna macž hwojeho přenjeho narodženeho jako plód hwojich modlitwow wobhladowašche. Wědy bješche ho hynť narodžil, duž jeho macž do žyrtwoje na woltať donješe a scženške na malej rucžy položil, jeho tať do Knjesoweje služby hwjeczó. Srijehor, kaž tutón rělasche, pošdžischo sławny žyrtwiny wótz, je pošdžischo ham hwoju macžer husto i Hanu pschirunať, kotraž tež hwojeho wot Woha wuproscheneho Samuela temu pošhwjeczil, kiž bješche jeho jej daril. Hižo přjedy hač džěczatko i wjedzenju pschidžže, je hižo macžerne modlitwy se Khrystušej čehnichu. A jako móžesche wón lědy powjedacž, wona hižo pocža jeho i pišmom stareho a noweho testamenta, w kotrymž bješche jara domjaza, snateho činicz a i njeho jemu wschědnje duchownu žyrbu podawacž. Wošebje jemu powjedasche, so je hižom sahe se scženšimi w ruzny pschi woltařu Knjesowej služby pošhwjeczeny. To wschitko hłuboki sacžisčez na mlodu wutrobu činješche a hišče dale skutkowašche, jako bješche mlodženz pschi wopytanju wučerňjom w Athenje temu wustajeny, ho tam knježazemu pohanstwu dacž natyknycz. Modlitwy macžerje jeho stajne wobłehowachu.

Sdnyž čzesch Monnu wopisacž, dyrbišch jejnu swójbny wopisacž. Wóh bješche jej pošdžischo hišče dwě džěčzi daril, hyna a džowku, a tež tutej stej ja wopravdžitej kchesczijanckej snamjeni na wěrje a žiwjenju sefrawilej. Ssyn, Casarius i mjenom, i wyšokej čžesczi dozpi, bu kžezorski domjazny lékař, ale pschi najwyschschim blyščežu sboža a nawjedžitosče jako rjane herbstwo jeho macžerje sprawnosč a ponižnosč wobkhowa, džowka, i mjenom Gorgonia ja macžerňmi stopami plědžesche. Tón Knjes džowku přjedy macžerje

i hěbi domoj sawoľa. Na hwoju hwjercž bješche ho wona kaž na hwjedženski dženi hotowala, mandželsteho, džěči a wschěch hwojich wofolo loža shromadžila. To bješche hwjatocžnosč, na kotrejž ho tež stara macž wobdžěli. Sako ho mrějaza hižom wjazny nješdasche dnchacž, duž ho hiščeže ras hubje hibaschtej a tele słowa schepschetej: „Sa spju a ležu w měrje“. To hu Monnyne skutki, žimi hwědy jejneje wschitko pschewinjazeje wěžny. Seiny hyn Srijehor ham jeje waschnje se plědowaznymi słowami wopische: Wona bješche domjaza hosposa w Salomonowej myšli. We wschěch wězach po waschnju mandželstwa hwojemu mandželckemu poddana, bě we wěrnej pobožnosčzi jeho wučerka a wodžerka byla. Wona to čžezko dołnja, so wyšoku sdželanosč wošebje w pónacžu bójskich wězow a krutym swučowanju nutrnosče, se wschěj starobliwosću ja dom sjednoczi. Bješche po domje džělawa, sdasche ho wo pobožnych naložkach nicžo njewjedžicž. Bješche w bójskich wězach, sdasche ho jej kóžde semške wobstaranje něšto zuse byč. Wola kóždeho bješche žyła bjes džělenja. Šonjenja běchu jej njewobmjesowane do wěrjenje na móž wěrnyjške modlitwy sacžezpěke. Wona bješche tať najpilnišcha modleťka a i modlenjom tež najhłubšche sacžowanje bolosče dla hwojich a žylych čžerpienjow pschewiny. Tať bješche tajku móž nad hwojej duschu dobyła, so bě pschi wschěm srudnym, schtož by ju podešchlo, ženje žane skorženje njedala sašlyšchecž, přjedy hač ho njeby Wohu ja to džakowala. Nanajmjenje mějesche ja pschihodne, hylsy ronicž abo žarowanřku drařtu ho woblez na dnjach kchesczijanckeho wjebela.

Monna hwojich pschewiny, khiba přenjonarodženeho niž. Najpřjedy hyn a džowka semrěschtať potom po dolhej čžezkej khorosčzi nan. Wón semrě modližny, a najwjetřcha čžescž a lubošč jeho wošady ja nim i rowej džěšche. Mandželsteje hwjercž bě jejneho žiwjenja hódna. Bjes teho, so by byla wot khorowatosče abo starosče pokhilena, i modlitwy do žyrtwoje krocžesche. Tu w Božim domje, kotryž bješche jejny mandželcki, dołholětny pastyr pschi nim, i wulkeho džěla ham natwaril, ju tón Knjes i hěbi sawoľa. Najškerje wot Božej rucžki sajata, ho i jenej ruku ja woltať džeržesche, mjes tym so druhu i njebieham pošbėhujo ho modlesche a ho i tymi słowami hromadu swjese: „Budž mi hnadny, kralo Khrystušej!“ Seiny sławny hyn ja nej praji: „Sdnyž schto kaž Monna, modližny wumrje, potom ja njepřalam“.

M.

A potom?

A wěrjazemu staremu mužej pschidžže ras chwatajžny rchly mlodženz prajizy: „Wjebel ho so mnu, nano! Wo dolhim proščenju je mój wuj hwoju dowolnosč dať: něť hwēm na wyšoku schulu, so bych prawisna studowal. Něť je moje sbože hotowe!“ —

„Dobre, mój hyno“, praji stary, „něť budžesch prawje pilnje wufnyč, ale — schto potom?“ —

„Sa tsi lěta pruhowanje wobsteju a wěšče se wschěj čžescžu schulu wopuschěžiwšchi do hwojeho powołanja stupju!“

„A potom?“ —

„Potom budu hěbi wschu móžnu próžu dawacž a je wschěj hwědomitosčžu džělacž, so budžejja ludžo wo mni daloko a schěroko rěčezč, a wschitžny, wošebni a nižny budžejja mje pytač a hwoje dowěrjenje na mnje stajecž!“

„A potom?“

„Potom hěbi něšto wnschytuju, budu bohaty muž, wosmu hěbi čžestnu mandželcku a sačožu hwój dom!“

„A potom?“

„Potom hwoje džěčzi woczahnu, so budže něšto hódne i nich, kóžde to, i čžemuž ma runje dary — a wone ho derje poradža a stupja do nanowych stopjenow.“

„A potom?“

„Potom ho t měrej bynu, budu ho wješelicz nad sbožom
šwojich džěczi a wužiwacž jich luboscž a směju sbožowne stare dny.“

„A potom?“

„Potom? Nób, — pschezo njemóže cžlowjek na semi wostacž,
a hdy by to tež mohł, to sa njeho njeby žana dobrotu byla —
potom, haj potom — dyrbyju wumrjecž.“

„A potom?“ sawoła stary šašo, šapschija jeho sa rufu a
pohlada jemu do woczow: „Mój byno! **A potom?**“

Duž wobłědny mlodženž a pocža tšchepjetacž, a šylš jemu
s woczow padachu. — „Měj džak, mój wótcze“, wón na pošledf
praji, „ja běch najwážnišchu wěž šabył, so je cžlowjeki po-
stajene junu wumrjecž a potom to šudženje. Ale wot nětka
na to ženje wjazy šabyčž nochžu!“ — S.

Cžlowjek myšli, Bóh wodži.

(Bokrəcəwanje.)

Ma lěcžo, w kotrymž bě ho psches wulku wodu telko škody
stalo, pschińdže rjana nashyma. Mlynk mějesche hišcže rjenišche
žně, hačž běšche ho nadžijał. Mlyn šašo džěšche a woda nje-
pobrachowasche. Tež šyma bě sa njeho dobra, so ženje šwjecžicž
njetrjebasche. Ludžo s daloka a s bliska t njemu žito wožachu, so
mějesche wobě ruzy polnej džělacž. Wón móžešche šwoje pola šašo
wobdžělacž a wobšycž. Žito mějesche dobru płacžišnu, so móžešche
w nalěcžu wjele brěmjenjow pschedacž a 300 tolet dolha wot-
płacžicž.

To wschitko mlynka wješelesche, so bě bóle špokojom; teho dla
by šebi myšlił, so njebudže nět dale, na wuczahowanje myšlicž. Ale
šly duch hišcže pschezo w nim džělasche. Wón nitomu ničžo nje-
prajesche, ale hdyž Šoralež Michala widžesche abo pola jeho kžěže
nimo džěšche, a na to špomni, so drje mohła junu jeho džowka
tudy s wofnom wonhladacž a „pomhaj Bóh, nano!“ prajicž, abo
hdyž ho s Kulkež Surjom něhdže trjechi a tón jemu t lubu rěcžesche,
so budže junu pschichodny nan kžudeho kžěžkarja, dha jemu Amerika
s nowa do myšlow a do wutrobny lěšesche.

Šo jutrach bě ho lěto minyło, so bě Měrschěz kmótr wuczahnył.
Tón bě šlubil, so chže s Ameriki pišacž, kať ho jemu dže a wschitko
na drobne rosprajicž, kajke je tam žiwjenje a hačž je wopravdže
wěrnó, so móže šebi jedyn tam bohatstwo nahromadžicž.

Wopravdže, jedyn džěń šlubjeny a dawno docžakany list
s Ameriki na mišchtra mlynka pschińdže. W tym šamym Měrschěz
kmótr pišasche, so so jemu nanajlěpje dže. Najprjedy wo šwojim
pucžowanju tam powjedasche a nješamjelcžesche, so je jeho mórška
khoroscž jara cžwilowala a so šu husto wichory jich do stracho-
scžow na morju pschinješle. Ma to wobšchěrnje wuložowasche, šcho
je widžak a kať je w Terašu wulki kručy kraja, wjetšchi dnžli žane
rhcžěrkublo w Šafkei, sa malo pienjes šebi kupil, kať wjele wołow,
kruwow, šwini ma, so pěšchi nješkodži, ale na konju jěcha a so na
hońtwu kšodži kať chže. Wón pišasche, so wschak dyrbyja wschitzu,
wón a jeho džěczi, pilnje wot ranja do wječzora džělacž, so ho pať
jich próža derje šaplacži, so žane dawki njetrjebaju dawacž a so ma
wscheho došcž, a so sa nětotre lěta, hdyž budža wschitke pola wob-
džělane, ho nadžija, bohathy muž byčž, kať žadyn jemjan w němškim
krajju. Š temu wón pschistaji, so je njedaloko wot njeho kručy
rjaneho kraja na pschedań, psches kotryž rěka běži, so dyrbi mlynk
jenož t njemu pschińcž a tón šebi kupicž a nowy mlyn s rěšakom
natwaricž, kiž by jemu šchwarny pienjes nješl, a so chže jemu se
šwojim šhonjenjom a s dobrej radu t pomozu štejecž.

Mlynk list niž jedyn kručž, ale t najmjenšchemu džěšacž kručž
cžitasche. To bě woda na jeho mlyn, to ho jemu lubjesche. Ma
to jón šwojei žonje a džěcžom prijódcžitasche. Wschědnje pola

wobjeda a wječzerje ho wo tym, šchož w nim štejesche, rěcžesche
a cžim bóle dosta wotmyšlenje móž: tam do Ameriki dyrbimy, jeli
so šmy mudri. Mlynkowa, kotraž bě do teho cžaša wot wu-
cžehnjena wotradžala, šapocža šama do teho wěricž, so bychu ho
tam lěpje měli. Šólzy, kotřiž radu t wojašam njechachu, nanej
pschihłowachu. Šenož wboha Šańžka płakasche w potajnym
někotru šylšycžku, hdyž na to špominasche, so budže šwojeho lubo-
waneho Michala wopušcžicž dyrbjecž.

S jonym šłowom: we Čžornakež mlynje bě to wobšamtnjena
wěž, so ma ho do Ameriki cžahnyčž. Mlynk žaneho mēra wjazy
njemějesche. Wón by najradšcho hižom jutije cžahnył, hdy by
dženža mohł šwoju wěž pschedacž.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šańženu njedželu mějesche ho dwoje šapokasanje knješow
duchowneju w šerbškimaj wošadomaj. Šnjes duchowny Šschizjan,
kiž je lěto s pomoznym duchownym w Budestezach byl, bu na město
njebow knjesa šararja Šarbarja jako šarať Škotecžanskeje wošady ša-
pokasany. Šapokasanje mějesche ho w přěnich němškich kemschach
rano psches knjesa tajneho žyrkwinského radžicžela Meiera w pschi-
tomnošči knjesa primarija Wjazki s Budyščina a t šararja Wicžasa
s Šošacžiz. W druhim šerbškim kemschenju noweho knjesa šararja
knjes šarať Wicžas, kiž je duchowne šastaranje Škotecžanskeje wošady
wot minjenja knjesa šararja Šarbarja wobštaracž měł, šerbškej
wošadže pschedstaji. Tu šamu njedželu mějesche ho šapokasanje
noweho pomozneho duchowneho, knjesa kandidaty Wojza, w Bude-
ščanskej wošadže. Dolež mějesche knjes tajny žyrkwinski radžicžel
w Škotecach šapokasanje, njemóžesche šam w Budestezach byčž. Šnjes
Wojz došta teho dla duchownu šwjecžišnu psches knjesa šararja
Domaschku w šerbškim kemschenju a bu do šwojeho šastojńštwu
šapokasany. W němškim kemschenju jeho knjes šarať Šada psched-
staji. Bóh luby Šnjes žohnuj škutkowanje teju duchowpastyrjow
w jeju šastojńštwje!

— W bližšchim cžašu směja ho nowowólby do šafškeho šejma.
Duž směje ho tež nowowólba we wokrjěšu, kotryž našch šerbški
šapóšlanž Šoba šastupuje. Wly wěmy, kať šmužicže je knjes Šoba
naš Ššerbow šastupowal a duž budžemy wěšcže muž pschi mužu
sa njeho šastupicž, so ho s nowa wušwoli.

— We šafškej Šužizy ho hišcže nowy wucžěški šeminar ša-
ložil. Wšchnošcž chže jón do Wiskopiz položicž. Wschěcžiwu temu
pať město Šamjeńž šylnje wojuje, dolež je, kať wšjawi, hižom
dawno wo šeminar prošyło. Duž chže město Šamjeńž na šejmje
pschecžiwu temu wuštipicž, so bychu Wiskopizy šeminar dostale a
Šamjeńž šamo šašo nasad wostal.

— Šróštwu. Njedželu Šatare, 10. mērza, dokołdnja 1/2 12
hodž. ma ho w šchiznej žyrkwi w Draždžanach šašo šerbšte
kemschenje s wudžělenjom Božeho wotšafanja. Přědowanje směje
knjes šarať Domaschka s Budestez, šwj. špowjedž pať t šarať
dr. Šjencž s Wjelecžina. Wschitzu, kiž maja šnatych w Draždža-
nach a wokolnošcži, šarschi, kiž maju tam džěczi, chžyli jim hnydom
tuto šerbške kemschenje šjewicž a jich šwěru prošycž a napominacž,
so bychu jo wophtali. W husto šchytowanjapólnym wobšhadže
chžedža tute šerbške kemschenja sa našchich lubnych Ššerbow w zušbje
byčž móžny šwjašl, kiž jich kóžde lěto wjazy kručž s nowa se šarschi-
škim domom a se šerbškim krajom, s wěru jich džěcžatštwu a
s Wožim kraleštwom šwježe. Duž, lubi Ššerbja, pišajcže hnydom,
so by kóždy Ššerb w zušbje s cžašom wo Božej šlužbje w lubei
macžernej rěcži šhonil.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske kopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Okuli.

Jan. 11, 1—16.

Do Betanije smy wjedzeni. Dom je polny starosće a srudoby. Kak mamy so sadžeržecž, hdyž thorosć do domu pschińdže, my sšonimy.

Jesus a thori.

1. Powjesć na Jesuša wot thorych.
2. Jeho wotmolwjenje.

1. Wo Lazarušu my hewak wjele nještšichimy. Ale to je rjane šwědczenje, so Jesus jeho lubowasche, so jeho šwojeho pscheczela mjenowasche. Wón drje wschittich lubuje, ale w čašu jeho semsteho thodzenja jemu někotři wošebje blisko stejachu, kaž n. psch. Jan. A tola tež pscheczěl Jesusowy dnjam thorosće a srudoby wukšowaný njeje, Lazaruš sšhori. Sčtóz je pschi thorołozu šedžal, wě, kak běšche w domje w Betaniji. Tej šotšje měješchtej jenicžku myšł: Šdy by Jesus tudy byl! Wonej poščeletej pošla s tej powjesću: „Kotrehož ty lubujesh, tón thory leži.“ My w tym padže njetrjebamy pošla k Jesuše pošlacž, my móžemy to šami k Jesuše prajicž. „Kohož ty lubujesh!“ niz: „kiž tebje lubuje!“ My nješmemy nadžiju, so Jesus nasche proštny wukšyschi, niz na naschu lubosć k njemu, ale na jeho lubosć k nam šałowicž. Pschetoz wón mohł naš loško na hodžiny dopomnicž, hdyž jemu žaneje lubosće wopočasali nješšimy. Kak derje, so móžemy prajicž: „Kotrehož ty lubujesh!“ Wošebje, hdyž so jedna wo šbože nascheje dusche, kaž mohli šbožni byčž, hdy by

wona wot nascheje lubosće k Jesuše wotwišala. A kak rjenje, so tak je tych thorych dla, kiž Jesuša njelubuja! Šewak njebychmy sa nich prošycž mohli. Tak prošymy: „Kotrehož ty lubujesh, ša kotrehož šy wumrjeł, leži thory.“ Wón lubuje wschittich, tež najhubjeńšich, najnjedostojnišich, prózuje so wo jich dusche, hacž njebychu pschestali jeho lubosć šazpimacž, hacž so njedadža psches čezku srudobu k njemu čahnyčž.

2. To je Bože wotmyšlenje s thorosću. To je myšł Jesusoweho wotmyšlenja. Sčt. 4. Boža čješć a nasche šbože — je woboje samyšł nascheho žiwjenja. „Niz k šmjerći, ale k čješći Božej — my wěmy, kak krašnje je Jesus to dopjelnik. Ale kóžda thorosć dyrbi tajki kónž dostacž, so by šyn Boži čješćený byl.

Šdyž budže thory wuštrwjeny, dyrbi wón, so by wotpohlad hnady Božej so nad nim dopjelnik, psches thorosć roscž na šnutštownyju čłowjeku. Tež hdyž k šmjerći dže, njeje thorosć ša šchescžijana k šmjerći. Potom dže psches šmjerć k žiwjenju. Žałowne, hdy by wušud rekal: thorosć je k šmjerći psches čłowisku winu. Jesus da hiščeje dalsche wotmolwjenje — wone wobšteji w čaškanju a mjelczenju. Nawukń čakacž a škutkowacž w prawym čašu. Čakajecze, hacž moja šchtunda pschińdže! To praji to mjelczenje k šotromaj. A wón čaka, hacž je po šdaczu pošdže. To šu čezke dny ša nej — a škóncžnje wscha nadžija hinje, hdyž Lazaruš wumrje. Čžeho dla wón čakasche? To běšche wola Wótza. Tudy reka tež: Niz moja, ale twója wola so štań. Šdyž pak ta šchtunda

hiščeje hñernišcho hrožo wustupi: „Staj tola njeħanbicizimaj paduchaj, dostanjetaj wote mnje, ščtož ĩebi saħlužitaj, hdyž potom s tolstym ĩijom (na naju pschindže a naju sa kapuzu wošmje a naju wo semju čziħnje, so dħrbimoy ĩo we ĩuěhy walecž, hdyž naju potom saħy a saħy s ĩijom bije; potom, hdyž to wščitko s luboscžu a se ščerpilimoscžu sñejemoy, spominajo na ĩhoštanye ĩesom ĩħrgsta, kotrež dħrbimoy jeho luboscže dla pschecžerpicz: tam, bratsje Leo, ĩebi napisch, je dospolneje luboscže“.

A nětto łoncžu, luby bratsje Leo, wjazy hacž wščitka ĩnada, hacž wščitke dary Eswojateho Duchy, ĩž ĩħrystus ĩwojim pscheczalam poskicžuje, placzi — ĩebje ĩameho pschewinycž a ĩħrysta dla rady ĩaħbu a ĩwary a ĩschimdu a čžěħnotu sñejcž, pschetož se wščitkimi druhimi darami Božimi ĩo njemóžemy ĩordžicz, njeħbu wščaħ nasche, ale Bože. Čehodla tež japoschtol praji: Ščto wobħedžisch, ščtož njeħby wot Bohy dostaħ? Čžehodla ĩo potajsim teho ĩħwalisch, jako by to twoje byħo? Ale ĩschizy a čžěħnoty a ĩrudoby ĩmėmby ĩo wjeħelicž, pschetož japoschtol praji: Močžu ĩo ĩħwalicz, hacž jenož ĩschizy nascheho ĩñjesy, ĩesom ĩħrysta.

Ščtož twój Bóh čže.

(Was Gott gefällt — wot Pawola Gerhardta.)

Ščtož twój Bóh čže, mój ĩchescžano,
Wšmi ja lubo; njeħ sħėħnu ĩo
Tež njewjedra a ruja s praskotom,
Čži stanje ĩo — budž spokojom —
Ščtož twój Bóh čže.

Najlėpšcha Boža wola je,
Eso we nej čzišche wotpocžnje.
Do nej' ĩo rady podaj ty
A požadaj ĩej jeniczzy,
Ščtož twój Bóh čže.

Myšł Boža je najmudrišcha,
Myšł čłowjecžna paħ kniczomna,
ĩiž rucže woħlabnje, ĩo samyli
A ĩusto došč to nječžini,
Ščtož twój Bóh čže.

Duch Boži najħwėtlischi je,
ĩiž niħom' njepopscheje šle;
Wón žohnuje, hdyž ĩwarja šli,
ĩiž čžinicž njeħbu šwolnivi,
Ščtož twój Bóh čže.

Najħwėrnischa je wutroba,
Toħ' Wótza, ĩž naħ wuħhoma
A wodnjo, w nozy ščtituje
Toħ', ĩž na to rad ĩedžbuje,
Ščtož twój Bóh čže.

Mohl tola nětł tež ĩħwalicz ja,
ĩaž moja žada wutroba,
Dħy bych ĩwój rót ja wotewriħ
A s ĩħėrluschemi wuprajil,
Ščtož twój Bóh čže.

Čħył čžescžicz jeho radu wšchu
A Božu ĩnadu piče kraħnu,
Tež jeho sbožnu, wėcznu móž,
ĩiž ščutkuje psches džen a nóž,
Ščtož twój Bóh čže.

Wón ĩñjes je móžny w njeħjeħach,
Ma wščitko nasche we rukach;
Eswėt noħy a jón šdžerži ĩam,
A semja, morjo dawa nam,
Ščtož twój Bóh čže.

Wón w ĩwojej wščehomudrosčzi
Wščėħ sñaje, kaħ ĩu smyħleni:
Paħ hacž ĩej ĩrosne wumyħla,
Paħ hacž to ĩwėru lubuja,
Ščtož twój Bóh čže.

Wón ĩwoju čžriódku lubo ma —
Hdyž ĩo na ĩrėščne pucže da,
Wón s wótřym prutom ĩrosy jej,
Su wabi, hacž prjódk wošmje ĩej,
Ščtož twój Bóh čže.

Njeħ drusy dale ĩordža ĩo,
Njeħ swjeħela jich boħatštwo,
Ty wšmi paħ na ĩo luby ĩschiz,
ĩad pschecžerp wšcho, wščaħ wobħedžisch,
Ščtož twój Bóh čže.

Esy w starosczi a ĩrudoby
A w lutej ĩórkej štyšnocže,
Budž spokojom, wščaħ njeħešch ty,
S tym brėmjom čžėžkim wobdaty,
Ščtož twój Bóh čže.

Mašch wjele čžerpicz tu a tam,
Džerž Bohy ĩo, nasch ĩród je ĩam.
ĩch, štworjenje na ĩwėcže wšcho
Wščaħ njemóže, hacž jenož to,
Ščtož twój Bóh čže.

Šlaj, ruku Božu wėra ma
A čžichoscž dawa nadžija, —
Duž wobej sam' do wutrobny,
Dħy wobħedžicz b'džesch wėcznje ty,
Ščtož twój Bóh čže.

Tw'e prawo w njeħjeħach je tam,
Tež trónu, ĩñejštwo smėjesch tam;
Tam budžesch woptacz, woħladacz,
Tam wėcznje ĩo čži budže stacz,
Ščtož twój Bóh čže.

Wščel. ĩurij Bróška. 24./2. 07.

Čłowjek myšli, Bóh wodži.

(Počracžowanje.)

Mjes tym so ĩo to wščitko w młynje podawasche, ĩedžešche ĩoratež Miħaħ pola ĩmjertneho łoža ĩwojeje lubowaneje macžerki. Wona bė na ĩmjercž šħorila a wón ju ani wotomit wopusčezicz njemóžesche. Žako paħ tola ĩ njemu ta powjesčž dónđže, so młynkezy do Ameriki počahnu, ĩo wón nastróža. Wščetož nětł wjedžesche, so smėje ĩo wot ĩaħže dželicž. Esobu ĩicž wón njemóžesche, pschetož ĩ temu wón žanych piñjes njemėjesche. Młynka wo to prošycž, so by tón jemu ĩaħžu sa žonu daħ, to ĩebi nješwėrjesche, pschetož wón wjedžische, so jeho wotpočaže.

Ma to jeho macž wumrje, a wón ju se wščeje čžescžu pohrjeba. Wo pohrjebje pschenaja ĩwoju ĩħėžku podrožnikėje a džėšche

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđželske kopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihicziščežerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedykatu 40 np. dostacž.

hja Látare.

Jan. 11, 32—46.

Póŝtny čaš, šrudny čaš — a tola šo do šrudneho čaša pruha radosće a nadžije nuts šwěczi. Tak w póŝtnym čašu njeđžela Látare (t. r. wješel šo!) se šwojim wubudženjom „Wješel šo!“ A tole Látare klinczi do čžemnosće šmjercže pschi rowje Lazarušowym, hđžež Šbóžnik šwoju jutrownu móž wopokasa.

Tón mišchr je tudy — našče Látare w póŝtnym čašu.

1. pscheczel doma,
2. trošhtar šrudoby,
3. pschewinjer šmjercže.

1. Ješuš je najlěpschi domjazy pscheczel w Betaniji; ale pschi tym wschém šchiž, nusa a šmjercž nimo doma njeđže. Ššotšje jeho wolatej jako praweho pomocnika a lěkarja. A tola šmjercž pschiđže, hacž runje stej póšla- lej. Ššmjercž bóle šhwata hacž tón šnješ. Čžežke běchu to hodžiny ša tej šotšje, tak tež ša naš, hdyž šo prašchamy: „čžoho dla?“ A tola dyršimy šo w tych šyššniwých ho- džinach džeržecž tego najlěpschego pschecžela. Wón po šdacžu pošdže pschitšadža, ale jeho hodžina je ta prawa; wón je šwětko a šwětko do čžemnosće. My husto dosčž jeho puče njerošymimy; ale šhodžicž mamy po nich, niž šhablacž w dowěrjenju k jeho mozy a lubosčži. Šcht. 32: šnježe, hdy by ty tudy byl, mój bratr by njewumrjel. Wysche wschitkich šdychowanjow a morkotanjow njeh šteji wěra do

jeho mudrosčže a lubosčže. Š Marju pošyđimny šo k Ješušowymaj nohomaj: twoja wola šo štań!

Tón pscheczel pola naš wostanje; njechamy tež my pola njeho wostacž?

2. Tón pscheczel budže trošhtar. Ššmjercž wulku šrudoby pschiješe. Ale Ješuš šaplatnu, to je krotke šlo- wo a tola w nim leži telko žunjosčže a mišosčže, lubosčže a šwěrnosčže, šobucžeršjenja a trošchtowanja. Wón našču bolosčž lěpje rošymy hacž žadnu druhu; ššto by byl Šbóžnik i kamjentnej wutrobu? Jeho šobuplakanje trošchtuje, dokelž dowěrjenje šbudžuje a pošylnjuje. Ješuš hlubje widži: wón widži pschicžinu šmjercže: hrěch, a ščžehwki šmjercže: tlače; wonej šo tež jemu bližitej. Duž šo wón w duchu rošłobi (šcht. 33). Ale wón tón trošhtar wo- stanje (šcht. 40): w šrudobje, nad šrudoby, pschi šrudobje Boža krašnosčž. A hđže je twój trošhtar? Čžłowszy trošhtarjo naš husto hlubje do šrudoby pschiješu, wón pať pošběhuje nad šrudoby. Wón njewidomny k bokej šteji, šnaje najhlubšichu šrudoby, hlada do hlubošeje wutroby. Dowěr šo jemu; wón ma myšle měra, wón ma tych šwo- jich hiščeže lubšcho, šcht. 33 (tak je wón jeho lubo mět!) Ty by trošchtowany, hdyž mašch tuteho trošchtowarja k bokej.

3. Wón je pschewinjer šmjercže. Na měšče šmjercže šjemi šo móž žiwjenja. Šajka to džakna modlitwa: šyn Boži i pošnomožu Wótza (šcht. 40)! Šajki to štuť! Ššryštuššowe šłowo žiwjenja wobšhoma došyče (šcht. 44). Škamjenje šrudoby dyršja přecž, ničžo njěšmē džělicž wot

Pať s blyščezom wustupuje
 Saß' nakraſniſchim ſam,
 Sdyž džeń ſo woſpjetuje
 Soh' tſiſtalětny nam.

Na Božim poli dželal
 Muž Boži najſwěrnjšcho je;
 Wo dźiwach Božich ſpěwał
 Se khěrluſche najrjenjšche;
 Spěw jeho wobſahuje
 Wſcho, ſchtož je na ſwěcze,
 A ſ dobom poſbėhuje
 Eso t horam wěcžoſcze;
 We wěrje ſaloženy
 Muž ſteji njehnuty
 A ſ Duchu ſahorjeny
 Se ſpěwał luboſny:

Ach, poručž Bohu ſwěru
 Eswój pucž a wſchittu ſrudobu
 A wopomú ſ prawej wěru:
 Bóh Wjerſchny knježi na njebju!
 Sdyž tebe ſrudnoſcž tyſchi,
 Brosch jeho ſa pomoz!
 Wón próſtwu twoju ſklyſchi,
 Čži ſwětlo da ſa nóz
 A čže čži junu palmy
 Do twojej' rukow dacž,
 So ſměješ rjane pſalmy
 Po ſrudžbje ſaſpěwacž.

— Tak ſynti haſty jeho
 Eſu dowěrliwje klincžale
 A ſ njepokoja wſcheho
 Som' duſchu t Bohu ſbėhale:
 „Se Bóh, mój pſhecžel, ſa mnje,
 Dha nicžo njerodžu,
 Hačž žyly ſwět čže na mnje,
 Sa t Bohu ſdychuju.“ —
 Slaj! „duſcha, poſbėhú wocži
 A teho wohladaj,
 Kotryž ſo ſ rowa wrócži
 A jemu khwalbu praj!“ —

Čžeſčž Božu roſnoſchuje
 Wón ſ hloſom hačž najjaſniſchim
 Njech ſtwórbu wopisuje,
 Njech t potajniſtwam dže najhłubſchim;
 Schto doſonjala Boža
 Se luboſcž w Khrystuſu,
 — Na to jom' duch ſo ſloža
 We ſbóžnym horjenju,
 A žórlu ſboža wſcheho
 Se Jeſuſ Khrystuſ ſam,
 A ſlónzo miłe jeho
 Na pucžu t njebjeſam.

Naſ khěrluſch wodži jeho
 Pſches čžaſny lěta žyłego,
 A měr a radoſcž ſ njeho
 Tež džeń a džeń nam ſkicža ſo
 Njech ſpěwa wo pſchichodže
 Wón kraſnje Knjeſowym,

Njech klincži wo narodže
 Tam w žlobje khudobnym,
 Njech na Golgatha ſtaji
 Pod kſchiž naſ Knjeſowu,
 Njech ſ wyſtanjom nam praji,
 So žiwi w Knjeſu ſmy. —

Duž khwalbu Bohu prajče
 Nětk, kſheſcžijenjo, džaſowni!
 A ſ hloſom ſaſpěwajče,
 Raž Gerhardt, wjeſeli
 Wo Božim ſkutkowanju
 Tu woſrjedž čžaſnoſcze,
 So t Božom' ſpodobanju
 Čžěr waſcha t njebju dže! —
 Njech ſachodnoſcž ſo minje,
 Nam ſbóžnoſcž wěſta je,
 Njech na ſwěcze wſcho ſhinje,
 — Bóh luboſcž woſtanje! —

U.

Jan Kepler.

Pſchirodoſpytnik Jan Kepler ma w ſtarym a nowym čžaſu mało wučzenych ſwojeho runjecža. Wón ſluſcha t tym wyſkoko-
 wobdarjenty mužam, kotrychž Bóh ſwětej taſ-rjez jako woſebite
 dźiwny jeno ſ rěbka wobradžuje. Ale pſchi tym bėſche wón pobožny
 ewangelſki kſheſcžijan. Zało buch u wokoło lěta 1600 awſtriſkžy
 Lutheranarjo čžežto pſheſcžėhani, piſaſche Kepler jenemu, kotryž
 bėſche ſo Jeſuitam pſchiſamknyl: „Dyrbju we Schtyrſkej woſtačž
 abo dyrbju ju wopuſchčžicž? Sa čžu čži myſle ſwojeje wutrobny
 ſjewicž. Nad čžimž ſo ty ſnano wjeſeliſch, to dyrbi mje hačž
 najhłubſcho ſrudžicž. Sa ſym kſheſcžijan. Augſburgſtemu wěru-
 wuſnacžu buch ja wutrobne pſchihileny pſhes roſwucžowanje
 ſtarſcheju, pſhes huſto roſpominane pſchicžiny a we wſchėdnyh
 bėdženju ſe ſpytowanjami; tule konfeſſiju ja twjerdže dđeržu. Rudacž
 njeſkym nawuknyl. Nabožne naležnoſcže ja lohkomyſlnje nje-
 wobhladuju, teho dla tež wo Božej ſlužbje a wužiwaniu ſakra-
 mentow khutnje myſlu“.

Jenemu druhemu wón piſaſche: „Sa njebudžich wěrit, ſo je
 to tať ſlódke, ſa nabožinu a čžeſčž Jeſom Khrysta ſ małej woſadu
 bratrow ſchodu a nječžeſčž čžeſpicž, domy, role, pſhecželow a
 wótcžinu wopuſchčžicž. Roſcže pſchi martraſtweje a ſhubjenju
 žiwjenja radoſcž ſ horjom, dha je tež lohko, ſa nabožinu wu-
 mrjecž“.

Eſwoje wulke dželu, „harmonija ſwěta“, wón ſe ſlėdowazej
 modlitwu ſlónčža: „Mi hiſcheže ſawoſtawa, ſo ſlónčžnje wocži a
 ruzny wot dopoſaſneje taſle t njebjeſam poſbėhuju a ſo t Wótzej
 ſwětkla nutrnje a poſornje modli. D kiž ty ſe ſwětklom pſchirody
 w naſ žedjenje po ſwětkle hnady ſbudžuješ, ſo by naſ ſ nim
 do ſwětkla kraſnoſcže pſchėſadžił, ja ſo čži džaſuju, Knježe a
 ſtworicželo, ſo ſy mje ſwjeſelił ſe ſwojei ſtwórbu, jako ſo ſrado-
 wach nad ſkutkami twojeju rukow. Hlej, tule ſym dželu ſwojeho
 powoľanja doſonjał, ſ tať wjele duchamožu, jako ſy mi dał; ja
 ſym ſlawu twojich ſkutkow čžlowjeſam woſjewił, kotſiž budža tele
 dopoſaſma čžitacž, tať mnoho, hačž móžesche mój wobmjeſowany
 duch wot twojeje njeſlónčžnoſcže ſapſchijecž. Moja duſcha pytaſche
 tať wěrnje hačž móžno myſlicž. Eſym-li ja w hrėchach rodženy a
 wotroſčženy čžeſčž něſchto pſchednjėſł, ſchtož je tebe nje-doſtojne,
 dha mje ty wučž, ſo bych to porjedžił; buch-li ſ wobdžiwajomnej
 rjanocžu twojich ſkutkow do wuſkoſcže ſawjedženy, abo ſym-li
 ſamſnu čžeſčž pola čžlowjeſow pytať ſ doſonjenjum dželu, kotrež je

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Judika.

Jan. 11, 47—57.

Žěrschtá žiwjenja dyrbi morjeny bycž

1. po šdacžu židowskeje wyškeje rady,
2. woprawdže pak po mudrej radže Najwyschšeho.

1. Džiw w Betaniji njewěrjacych njewubudži, ale polnje štwjerdži: „Tuton cžlowjeł cžini wjele džiwow. Wostajimy-li jeho tak, dha budža wšchitzy do njeho wěricž.“ Duž chze jich hordosčž a šawiscž šlónzu wobaracž, šo by šo šwěcžilo. Ludařšzy woni šwoju šlósčž š tym pra-jenjóm kryja, šo mohł jeho lud ša krala wuwolacž. Ně-ťotši šu kaž Nikodemuš, Gamaliel pschecžiwó temu wustu-pili. Ale roššud da rót šadduzejskeho wyschšeho mě-šchnika Kajšafa, kiž wupraji, šo ma šo tón jedyn cžlowjeł Jesuř šlónzowacž, šo by šo žyly lud psched Romštimi wukhował. Kajša to šlepa, šta rada, štat wukhowacž chzycž psches morjenje jeneho praweho, kiž w nim bydli. A tak cžini njewěra dženkša hišcže we šwojej šaklepjenosčži. Šacž bychu romšzy kžžorojo abo wuczna šwětna mudrosčž abo pomwócžaza štrona našcheho cžaka Jesuřa š nowa šchizow-acž chzyli — wěšcženje drugeho psalma je šo dopjel-nilo a šo dopjelnja, njewěra njecha nicžo š historie na-wuknycž a pschezo š nowa nadběhuje. A tola móže temu, kiž hadej hłowu rostępta, jeno njemóžnje do pjaty kałacž, ale pschindženju Božeho kraleštwa njemóže šadžewacž. Bóh podcžišnje šwojej radže wšchu šlu radu a wolu. A šlón-cžnje ju šlama, šo šamyšlena mudrosčž njepschecželow bywa

hluposčž a šo jako škazenje pschecžiwó nim šamym wobro-cži. Duž derje temu, kiž njekhodži po radže njepschecželow.

2. Jesuř dyrbjesche wumrjecž „ša lud“. Wyškeje radže Boža najwyschšcha rada pschikłobuje, tola šchtož je pola tamnych ludařstwo, je pola Boža šwjata kžutnosčž. Jesuř, tón dokonjany wyschšchiměšchnik, je to jehnjo, kiž je ša wujednazy wopor wušwolene. Woporna šlužba a wěšcženja stareho šluba na njeko potašuja. Ša lud, ša žyly Israel dyrbjesche Jesuř wumrjecž, niz jenož ša tych wuczomnikow abo ša tych wukhowanych w Šella, ale tež ša tych, kiž běchu wolali „šchizuj jeho!“, ša Kajšafa a ša wyšoku radu. A nětotry dyrri posdže, ale tola hišcže w prawym cžaku na šwoju wutrobu a wróczi šo, niz w šadwelowanju wot šchizy cžekajo, ale š rošštamanej wu-trobu psched šchizom we wěrje šo pokhilo. Ša lud, t. r. ša tebe a ša mnje wumrje Šhryštuř, ša wšchitke šhubjene džęczi, šo bychu lube Bože džęczi byli. Tón lud, ša kotryž Šhryštuř woprawdže wumrjecž dyrbjesche, je žyly hrěšchny šwět. A wujednanju hrěchow žyłego šwěta dyrbjesche Šhryštuř wumrjecž, ale jenož cži budža wodawazeje hnady wěšczi, kiž do njeho wěrja a šo tak š Bohom wujednacž dadža. Tole džęcžatštwó Bože psches wěru widži hižom japoschtol šcht. 52: „šo by wón te džęczi Bože, kiž roš-honjene běchu, šhromadžil na jene.“ Wěra do křwě a prawdosčže Šhryštuřoweje cžini naš džęczi Bože a šje-dnoczi naš š jenej šwjatej wošadže, kiž drje je rošpróšchena we wšchelakich ludach a jasyřach, we wšchelakich wěrutow-

šnacžach a kiž je tola jene czěto a jedyn duch. Bóh pať šnaje šwojich, pšchetož wón šnaje wěru w jich wutrobach.

„Šhto šo wam šda, šo wón nješčińdže na tón šwjaty čzaš?“ tak prašchachu šo nješčerpliwje w Šerusalemje. Wón pať pščińdže po Božej radže na to wulke Pašah wšcheho šwěta a wočoło jeho šchiža šhromadža šo džěczi Bože. A kotřiž šu šhromadženi, prašchaju šo š nowa žedžiwje: „Šhto šo wam šda? Šacž wón pščińdže?“ Šaj, wón pščińdže pšchi wšchej štej radže na to pošlednje wulke pašah, pšchi kotrymž džěczi Bože š čerčpenjom tu-teho čzaša wuczahnu. W nowym Šerusalemje potom Šesuf džěczi Bože na wěczne hromadu powjedže.

Šamjeń.

Na Golgacze.

Šnjes na Golgatha je hróšbne dozpil šwjaty,
Šchiž tam ša njeho je proščje pošběhny; —
Šo byl š poklecza šwět hrěšchny wumoženy,
Šu ša škóšnikow do poklecza Šnjes daty.

Šako škóšnik najhórschi, mjes dvěmaj jaty
Šiž Šesuf, na šchiž šrwamny powyšcheny;
Šrosnje pšches měšchnikow hrubnych wušměscheny,
Šyššchiměšnik našch bu š kraja žiwnych wšaty.

Šrěšchnizy njech šhrobli tam šo poštróžaju,
Šokutni pať š modlenjom šo poklonuju
Ššched wóltarjom šwjatym šbóžnoh' wujednanja! —

Šěštno tam džě namafa šo wukhowanja
Ššched mšdu hrěcha, kotraž šmjercž je ša wšchěch jěra;
— Ššches Šsrědnika Golgatha je statok měra! —

U.

Nicžo njemóže naš wotdžělicž wot lubošče Božeje we Šhryštuku Šesufa.

(Šom. 8, 31—39.)

Šlób (441): Šak šbóžny šym, hdyž wotpoczaju —.

Wot lubošče tu njewotdžěli
Naš nětko nicžo Božeje;
Šsmny w Šhryštuku wšchal šapšchijeli
Džěl, kotryž najšbóžnišchi je;
Wny Wótza mjenujemy Šoha,
A š njemu našcha wjedže droha
Do njebješ domoj se šwěta,
Šdžež šróna žiwjenja nam šywa,
Šiž dostacž wěra dyrbi žywa,
Šdyž nad šmjercžu je dobyła.

Šhto šechzemy dha dale prajicž?
Še ša naš Bóh! Šhto šamože
Šso pšchecziwo nam šhrobly štajicž,
Šdyž jeho luboščž hrób našch je,
Do šotrehož šo wukhowamy,
Šo pokoj šbóžny šacžuwamy,
Ššches Šwumožnika šjednani?!
Šiž powědomoščž winy tama
Naš šbožownych, hdyž luboščž šama
Wšchě ša naš dolhy šaplaczi.

Wšchě čerčpenja tež njesamóža
Naš wotdžělicž wot lubošče;
Njech nahota, hlób, mjecz nam hroža,
Njech žaloščž jěra na naš dže,
Njech Šnjesa dla šmy pšchescžěhani
A runo wozam šarěšani;
Wšchal pšchi wšchěm horju jeho šmy
A dale bóle pšchewinjemy,
Š nim štowaršcheni š njebju džemy,
Šdžež š wotpoczinku pščińdžemy.

Tež Ššyna šwojeho šam njese
Bóh mišoščiwny pšchepušchězil,
Še se žalošče wušal wšcheje
Naš, hdyž je jeho wobradžil
Šam, pšches hrěch škaženym, ša šbože,
Šo bychmy džěczi byli Bože,
Šak njechal š nim dacž šnadnje wšcho?!
Šhto wušwolentych Božich šudžicž
Šhžyl? šhto jich lubowanych šudžicž?
Bóh ša Wótza jim dal je šo!

Wóz žana šmjercže njesamóže
Naš wotdžělicž wot žiwjenja;
Šam šbože doštanje šo Bože,
A ša šwět šhudny njebješa.
Njech jandžel, móz a šnjejštwo rěša,
Njech krašni šo, njech šórnj čžěša,
Njech, šajlež čže, je štworjenje,
— Šo Wótza njemóže nam rubicž,
A luboščž jeho nam šo šhubicž;
Našch Wujednat wšchal Šesuf je! —

U.

Štara a nowa wěra.

Njebocžiczi duchowny Wikkawšch Šarmš w Šielu w Šolsteinskej šedžešche ras š jenyym bohatym šabritantom se Šchwedškeje w jenyym wosu na železnizy. Šutón, kiž Šarmša njesnaješche, powjedawšche šo hordžo a se šwojim šamoženjom wulzy čzinjo, šhto wšcho wobšedži, a šajku hromadu pjenješ je jemu jeho šabrika wunješla. „Šlajče, šnježe“, wón praji, „nětk šym wam bohaty muž, a to wšcho, dokelž šym šo nješprózniwje prózował a te mozy, kiž we mni leža, doščž šrebal a našožal.“ Šwón dawawšche w šwojej šabrizy šchtrychowancžka džělacž. Nětk dale takle praji: „Šošymicže šnadž wy tež něšhto wo šchtrychowancžki džělanju?“ „Niz wjele, ja šym duchowny“, wotmolwi na to Šarmš. „Ah, tak, tak, duchowny wy šče, to šo mi runje šrechi“, praji tamny, „dowolče mi, šnježe, jene prašchenje. Nětk šo pšchezo wo štarej a nowej wěre rěczi. Duž mi tola prajče, šhto dha je štara a šhto je nowa wěra?“ Šarmš bě šwolniwy, jemu to rošestajecž, ale pšchistaji: „Dowolče mi, šo wam to š nekajšim pšchirunanjom wuložu.“ „Šudžče tak došrn“, praji šabritant, „ja waš wo to prašču.“ — Duž nětk Šarmš dale takle rěčžešche:

Šlajče, šnježe, hdyž Bóh tón Šnjes něčoho w jeho powolanju abo džěle se šwojim žohnowanjom šrónuju a jemu šóžde lěto tak wjele da, šo jemu hiščeže wjele wyšche wóštanje, a tón čžlowjel wóštanje pšchi wšchěm bohatštwje niški a ponižny a myšli šebi: „to šebi tola nihdy nješšym šašlužil, šo mje Bóh takle žohnuje“, ale Bóh tón Šnjes jemu pšchezo wjazy dawa a tón muž napošledku we wulšim bohatštwje šedži; pšchi wšchěm pať je pšchezo š niška a pokorny a ponižny a praji: „Ša nješšym hódny wšcheje šwěrnošče a šmilnošče, kotruž mi Bóh wopofajuje.“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja schwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Palmarum.

Mark. 11, 1—10.

Palmarum — tole mjeno njedzele naš na to dopomnja, šo Jesuř něhdy pod wjstankom jutrowných puczo-warjow do Jerusalema nuds čehnjěsche a kał jemu meje a selene hałosy na pucž sezelechu. Posdžišo je šo to prajiło, šo šu to palmy byle, šo bychu jeho čzesćili kaž šeršchtu, kiž šwój lud wopyta. To nam sczenik dokladnje powjeda. Najwjětscha waznosć tejele njedzele pak w tym leži, šo nuds wjedže do čzicheho tydženja, kaž běsche jeho nudsčehnjěnje nudsčehnjěnje k čzerpjenju. Wschetož kaž kral nudsčehnjěsche, ale kaž šłóšnik bu ša někotre dny šašudženy, čehnjěsche se šchizom na šhribječe šašo won, šo by na Golgatha wumrjet. Tak nam njedžela Palmarum praji: „Šladaj na šwojeho krala, kiž k šmjerczi dže, a pschewodž jeho na jeho martraškim pucžu!“

Kač chzemy my jeho powitacž?

1. Š poniznej a
2. š džaknej wutrobu.

1. Sczenje pokasuje nam Jesuřa jako ponizneho Šbóžnika, kotryž chze šwojich w poniznosćzi, niz š mozu k šebi čzahnyč. Těho dla wón w šeršchtinškej psyche nudsčehnjěnje do Jerusalema, ale to je jednory čzah: žani blyšchtazny štražowarjo wokolo njeho, ale w šhudej puczo-warškej draščze a na wóšle, kotryž njeběsche ša šlužbu we wóšnje postajeny, pschewodžany wot mało šwěrných. Šcht. 1—7. Ale tam čzi šwjedžeńšzy pucžowarjo jemu pschi-

wjstachu jako šwojemu wumožnitej — to jednore waschnje jich njemylešche. Tak tež naš mylicž nješmě na Jesuřu, dokelž w šwontownym blyšchtě wustupik njeje. To jednore waschnje nam jeho poniznosć šjewi a kał mohli jemu šepje hołdowacž, jemu napschecziwo hieč hač ponizni? To placzi wošebje w čzichim tydženju. Wschetož tehdom je Jesuř šo hiešče wošebje jako ponizny šjewik, je wšchu hanibu šnješt, je hješ morkotanja šwoje žiwjenje wostajik. W tym wšchěm wón nam pschwoła: Budžče mi runi a šhodžče ša mnu w poniznosćzi! Tajke napominanje je nusne, dokelž šo wot pschinarodženja k hordosćzi šhilamy. Šdnyž běsche Jesuř ponizny, kał wjele bóle dyrbinny my ponizni byčž! Šako šnješowi wučomnizy pak mamy šo tež šwětej napschecziwo jako ponizni wopokasacž. W poniznosć pokasuje šo wošebje w čzichim čzerpjenju. Wschetož nam dže šo podobnje kaž Jesuřej: my budžemy hanjeni a šazpjeni, kaž by to šłóšć byla, šo šo šchesczijenje mjenujemy. To budžemy loško hórzy a hněwni. Ale my dyrbinny na Jesuřa hładacž, kotryž je poniznje wšchtu hanibu nješt. Tajka poniznosć dyrbi naš napjelnicž, hdyž dyrbi Jesuř šeršhta našchego žiwjenja byčž. Šerdych a tajkich, kiž čzerpicž njemóža, njecha wón ša šwojich wušwolicž. Jesuř, tón ponizny, wubudž naš k poniznosćzi; to je jemu najlubšche powitanje.

2. Š džakownej wutrobu. Šcht. 9 a 10. Lud niz jenož šwoju wješekosć šjewi, šo je Jesuř tón šlubjenny pschischot, ale tež šjawnje šo Bohu džakuje, kiž chze žedženje pobožnych dopjelnicž a kralestwo wótza Davita

w starym blyščežu sažo postajicž — pschetož teho žo wot Jesufa nadžachu. My mamy, dofelž to hiščeže wjele lěpje wěmy, hiščeže wjele wjazn pschicžiny, Bohu žo wutrobnje džakowacž, so bychmy s tym Šbóžnikaj holđowali. Sdnž tež Hofianna njewołamy, hdnž Šbóžnika na pucžu četpjenja pschewođamy, chzemy tola khalicž, so je w Božim mjenje a po Božej poručnosčzi tón pschischol, na kotrehož žu wschitzn pokutni hrěchnizn wot spocžatka šwěta čafali, so je psches njeho hnadne kralestwo postajene, wot kotrehož běšče Davitowe kralestwo jenož šlabn wobraš a so žo wón tež šmjercže bojal njeje, so mohli byčž stawy jeho kralestwa. Ale my chzemy žo tež Šbóžnikaj kamemu džakowacž a to njemožemy lěpje pokazacž, hacž s tym, so na jeho ewangelijon pošluchamy a žo k njebjeskemu Wótzej pokazacž mamy. Psches pošluchnosčž a šwěrne khodženje sa nim jemu šwoju džakownosčž najlěpje pokazamy a jeho najlěpje powitamny jako šwojeho knjesa a krala a wumožnika.

So by nam čičhi tydžej žohnowany byl, dnrbi Jesuf Ahrystuf, našch fěrschta žiwjenja, kiž je kschiz nosyl, stajnje psched woczomaj stejecž a nam šwoju ponižnosčž kaž tež šwoju lubosčž šjewicž. Potom budžemy wabjeni, sa nim w ponižnosčzi khodžicž a jemu jeho lubosčž w šwěrnosčzi džakownje saplacžicž. Šamjen.

Pohrjeb a row.

Nětk k pokoju a wotpocžinku dóndže
Muž bolosčžow, kiž najhubjenschi běšče
Mjes ludžimi, hdnž sa naš k šmjerczi džěšče;
Do rowa khtneho khód jeho wunđže;

Pat s rowa wubudženy sažo pónđže
Knjes žiwjenja — do njebjěš pschekrašnjeny,
A se šmjercže, psches njeho wutupjeny,
Lud Boži sa nim do žiwjenja dóndže.

— To kšesčezijanow nadžija je žiwa;
S nej ludžo njech žo špóźni pošlunjeja,
Dobj domoj powjedže Knjes wumoženyh. —

Sdnž k herbštwu šwjatnych w šwětle dowjedženyh
Knjes šwojich junu kražni, — dokonjeja
So pucže Bože, — junu pokoj žiwa! —

U.

Pschna jstwa, abo:

Něšto khtne a wazne sa paczeriske džeczi pschi wobnowjenju kšezenskeho šluba.

Prědar Woltersdorf w Barlinje běšče šwuczeny, tym džecžom, kotrež bē wužohnowal, na druhi džen do šwojeho wobhydlenja pschińcž dacž, so by jim hiščeže něotre šlawa napominanja šobu na pucž žiwjenja podal. Tak tež šyn a džowka samóžiteje šahrodniskeje šwójby pschińdžeschtaj. Nětko žo Woltersdorf holcžki woprascha: „Ma twoja macž tež pschnu jstwižu?“ — na čož wona šlóschtnje wotmowi: „Šaj, knjes radžicželo?“ — Potom žo k jej-nemu bratrej wobročiwšchi jeho žo praschešche: „Ma twoja macž tež ranzu?“ a sažo wobkručžaze wotmowjenje dosta. Ma to žo Woltersdorf holcžki woprascha: „Puschča twoja macž ranzu tež do pschneje jstwy?“ — Mała knježnička zyle šastapjena doščž njedótkliwje a šacžerwjenjena wotmowi: „Ale ně, knjes radžicželo!“

— „Nó, wój lubej džěczi“, Woltersdorf pokracžowasche, „myšktaj šebi, pschna jstwa je wutroba a ranza je hrěch; duž žo hladajtaj, so by hrěch ženje do waju wutrobny njepšchischol!“ — S tym powucženjom da wón džěščžomaj woteńcž.

Sako běšče holza hižom jestarjena žona, wona hiščeže na tole špodžiwne duschepaschěste namuměcže spominasche a je žo hacž na tónž šwojeho žiwjenja wo to starala, so by hrěch nad nej nje-knježil.

—n.

Šlaj! jehnjó Bože, kotrež šwěta hrěchi nješe!

(Šej. 53.)

Šlós (363): Nětk wotpocžuje hola —.

Ma Golgatha Knjes čehnje
Kaž jehnjó w Božim mjenje,
So naš by wujednal;
Ma krowawnej jeho čžeri
Šoh' lubosčž Boža čžeri,
— Še do šmjercže žo sa
naš dal!

Kaž róža kražna šwjadnje,
Wišcha jeho rjanosčž špadnje,
Sdnž wujednať našch šu;
Šlaj! jehnjó Bože šwjate
Še sa wopor tam date,
— Šrěch čžłowštwu nješe
s lubosčžu!

Nch, pokutnje štuš, dušcha,
Kaž čži žo šdobnje škuscha,
Psched woltať lubosčže!
Wišchal wopor wušwoleny
A s Boha pschekrašnjeny
So na šchizžu dal sa naš je.

Ma našche měštno šupil,
Naš droho šebi šupil
Našch Šsrėdnik Jesuf je;
Dokh šaplacžil je sa naš,
Krej wažil šwoju na naš,
Mam pschju dohyl prawdosčže.

Še džiwne pscheměnjenje,
Sdnž s jastwa wumoženje
So šlicži šštnikej,
Sdnž sa hrěchnika šwjaty
Šu Boži k šmjerczi daty,
Šól našchu napoči žej.

Dal sa naš je žo khostacž,
So mēr mohl nam žo dostacž,
— Kaž šlósnič čžerpi Knjes;
Wišcha šchtrafa na nim leži,
Krej sa naš jeho bėži,
— Tak čžer nam łama do
njebjěš.

Kaž jehnjó čžishe čžehnje,
Šso njepšecžujo ženje,
Sdnž štuš k ščšanjju,
— Tak sa hrěchnikom podal
Še šwjatny žo a wodal
Šim šlósčže hrube s mišosčžu.

Šso kražni lubosčž jeho
Tak do šwěta nětk mišcheho,
Ššej ščlnych dobywa;
Sdnž sa wopor žo podal
Še hrěchow dla, je dodal
S tym prawo nam na njebjěša.

Džej šbóžny wujednanja
A samyšl šradowanja
Še čžłowštwu šškhadžal,
Sdnž jako jehnjó Bože
Mam mēr a wěcžne šbože
Še Šbóžnik Jesuf war-
bowal.

Čžesčž škuscha wěcžna jemu
Nětk Knjesej njebjeskemu,
Kiž s Wótžom kraluje;
Ša wopor pošluchnosčže
A šlužbu ponižnosčže
Wón dostať kražnosčž
Božu je! —
U.

Pawol Gerhardt a jeho khěrłusche.

A 300lětnemu narodnemu dnjej šwěrneho šwědka Knjesoweho
12. měrza 1907.

(Pokracžowanje.)

Hižom w lěcže 1657 šu Pawol Gerhardt po jenošlósbnym wobšamnjenu měšchčžanskeje radny w Barlinje sa diakona pschi Miklawšchowej žytmi powoľany. To běšče jemu wutroba radosčž, so móžesche žo sažo na město šwojeho přjedawšchego štutkowanja

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske kopjeno.

Wudawa so kóždu kótotu w Smolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Jutry.

Matth. 28, 1—10.

Marja Madlena a Marja, Jakubowa macž, džěšchtej k romej, srudnej, kulsy we woczomaj — tola njekhabłazej w lubosći k swojemu Sbožnikaj. Semja sarža. Kaž běšče so Wóczez pschi; mumarjeczu byna wobkšwědčizil, rěczy wón nětko tež rěcz kwojeje wschewomozu pschi jeho horjestaczu. Čzi wajhtarjo so nastrozichu. Njebjełki poškoł pschińdže i njebjeł. Jeho wobliczo běšče jako blyst a jeho dražta běła jako kńěh. A tam, hdžež je ksmjercž kwoju móż wopokasala, rěczy wón kłowa žiwjenja (scht. 5—7). Ssmjercž je mormwa, žiwjenje je žiwe. Ssmjercž je pōžrjeta, dobyče je dobyte. Wschił jandželsteho přědowanja je:

Budžeče stroschtņi!

1. Jesuž je žiwy;
2. Row je prošdný;
3. Sswět je pschiwinjenný.

1. Jesuž je žiwy. „Wón je stanył, kaž wón prajił je. Wschitke jeho kłubjenja su „Haj a Hamjen.“ Žony so nabojaču. Schto čže je nakwaricž? Wone nimaja wotročkowsku bojoseč, ale kwiatu bojoseč psched něšcto wulkim, kotrež dže psche wscho čłowiske myšlenje. Tak praji tež kščeženit Jan: Ja njejkym hōdný, so bych čzirowe rjemjenje wotwjasał. We tych žonach pak skhadžuje wjekeła jutrowna wěra. Duž khwataja k wuczobnikam, so bychu tež šhonili wo jich wulkim wjekele. A hdžž wone tam džeja, setka je Jesuž a praji k nim: „Pomhaj Bóh

wam! Njeboječe so!“ Wone pschijachu so jeho nohom, so bychu so pschekšwědčizile, so to kōn njeje. Wone kwoječa woprawdže jutry, dokelž su jeho žiweho wohladale.

2. Row je prošdný, tōn row, kiž běšče čłowiska kłuposeč přjedny i kamjenjom samknyła. Sngl wyschšeho mēšchnika je stamany. Kał mōža so čłowjekojō swěricž, Božim wotmyšlenjam sadžewacž! A schto widža te žony w rowje? Niž kłacze, ale kłědný jeho ruki, kiž je wschitko mudrje wjedta, a njebjełsteho pōkšla, kiž je pōkšlany. Row je psches sańdženje a wuńdženje i nowa kwoječený. Na wschitkich kšcheczijskich rowach kēdža jandželjo a přěduja: Sbožni su čzi mormwi, kiž w tym kñjesu wumru: Ssmjercž, hdže je tvoje žahadlo? Hdže je, hela, tvoje dobyče? Jesuž je žiwy, duž je mi ksmjercž sańdženje k žiwjenju.

3. Sswět je pschewinjenný. Njedyrbjachu so te žony bojecž, hdžž na křwatowu ksmjercž Sbožnika mykłachu? Njedyrbjachu so bojecž, so tajke něšcto tež na nje pschińdže? Ale jutry wopokasachu, so je mōž křwěta slemjena. Semja je saržala, pschetoz křud je so na nim stal. Wajhtarjo su roščěkali. Schto pomhaja jim hlebije, mjecže a schkity? Jandžel přěduje: „Glaj, wón přjedny waš pōńdže.“ Niž jenož dženkā, ale wschitke dny hacž do kōnza křwěta. Kōšwjasany sngl wyschšeho mēšchnika je snamjo čłowškeje njemozny. Sswětlo njemōže so wot čzmy sacžnicž, wěrnosć niž wot njewěrnosće swwjasacž. Jesuž praji: „Džicže a pschpowjedajče to mojim bratram! Žony dnyrbja pschi-powjedžerki jutrowneje powjesče sa wuczobnikow byč. Dženkā hšchče spyta křwět horjestacže Sbožnika sa bajku

wudawacź. Ale njech śwět woła a herjeka — my jo lěpje wěmy — dobycze jutrowneho fěrschtu dže dale śwój dobyczetśki pucź! Bajka njedawa móż nad śwětom, šmjerczu a rowom. W nim pať, tym horještanjnym, mamy trošcht, móż a žiwjenje. Bosbėhńcze šwojej woczji: Stare je sascħto, hlaj, wsħitko je šo nowe scźiniko!
Hamjeń.

Jutrowna radośc a nadźija.

Alincź radościjwe nětko wsħudźom halleluja!
Kral krašnosće je jutrowniczklu s rowa stanył,
Strach psħed šmjerczu je jerej wumoženyħ spanył,
Duź halleluja dobywaśke sanosħuja.

Njech wutrobj wsħe wožiwjene posħakuja,
Šdyź ryhele je twjerde s durjom rowa scźahnył
Knjes žiwjenja a t Wótzei prjedy naš šam cźahnył
Do njebješ, hdźež šo šwěryħ palmy posħicħuja! —

Hlaj! krónu žiwjenja a palmy! šħicħi mēra
Kral jutrowny tam psħewinjerjam wobħnadźenyħ,
Šdyź wudźerźeli psħi nim šu hać do stónčzenja.

— To žywa šħesħcħijanam šawěscħuje wēra,
So herbstwo w šwětle dostanje šo wuswolentym
Tam, hdźež šu wosħewjaze mēra wobħdenja. —

U.

Wón je žiwy! —

Šdyź D. Luther s šħwilemi struchly a šrudny bēšħe, šo kóždy cħaš s tym šłowom trošchtowašħe a wosħewješħe: „Wón je žiwy!“ — Cħasto wón tute šłowa s křydu psħed šo na blido napiša; haj, na wsħe durje a scźeny wón pišašħe: „Wón je žiwy! Wón je žiwy!“ — Šako bu ras prašħany, šħto cħze s tym prajicź, wón wotmolwi: Šesuf je žiwy, a njeby-li wón žiwy był, njebycħ šej žaneje hodźinki žiwy bycź žadał. Šeno dofelž wón žiwy je, budžemy teź my psħes njeħo žiwi, kaź wón šam praji: „Ša šym žiwy, a wy budžecze teź žiwi!“ —

—n.

Dobywaśke jutrowne wysħanje.

(Psalm 118, 15. 16 a Šan. 14, 19c.)

Hłóš (519): Wozucźe! tón hlóš waš woła.

Wozucźil je Knjes se spanja,
A šlónzo jutrowneho ranja
Nam sešħadźało blyšħeħaze! —

Psħelamal je durje rowa
Knjes žiwjenja, kiž s mozu woła
Naš t šwětklu, stawy šwobodne;
Šmjercź psħewinjena je,
Šso krašni žiwjenje,
Halleluja!

Duź špěwajmy,
Haj, wysħajmy!
Šso s Knjesom žiwyħ šwajajmy!

Žiwy šym ja! — Šesuf praji;
Šso jako ryczeť Woži staji
Psħed woczji struchlyħ towaśħam;
Šmjercź a hela psħed nim cħeħa,
Kiž fěrsħta žiwjenja šam reħa,
A wodzeť našħ je t njebješam.
Teź žiwi budžecze
Wy, kotsiž moji scħe!
— Šbóžnik šwědcħi;
Nam nješmjertna
Šo dostala
Še radośc s Knjesom jutrowna.

Hłowa wón, my stawy jeha
Ššmy, morwi wožiwjeni s njeħo
A wubudženi se spanja;
A herbstwu raja powołani
Tam njebješħeħo s nowa šħmani
Ššmy scħinjeni psħes Šesufa;
Nam šlónzo jutrowne
Še s nim wsħať šħicħene. —
Halleluja!
Nětł dobycze
A wysħanje
Nam do wěcħnosće nješħinje! —

U.

Martrať Ignatius.

Pod romskim kħežorom Trajanom, kotryž wot 98 hać do 117 po Šhr. knježesħe, biskop Antioħije, Ignatius, kiž bē wu- cħobnik japosħtola Šana, w lěcħe 107 martraťku šmjercź počerpi. Šako mjenujzy kħežor na jenyħ wójniškim cħahu do Antioħije psħińdže, wón špomnjeneħo muža Wožeho t šebi šħaša a šo s nim takle do rēcħe da: „Kajti šy ty bohastabywať, šo niž jeno našħim wuħasam nješpóšħuħašħ, ale teź drubich t tešħamšnej blašnosćji šawjeduješħ?“

Ignatius wotmolwi: „„Theophorus (to je cħłowjeť, w kotryħž Wóħ bydli) njemóže šo bohastabywať mjenowacź. Šdyž pať mje ty bohastabywarja mjenuješħ, dofelž šym nješħeħeť pohanišħ psħibohow, dħa tole winowanje psħijimam.““

Kħežor šnapsħeħiwi: „Pray mi, šħtó je Theophorus?“ A Ignatius dźesħe: „„Tón, kotryž ma Šħryštuka we šwojej wutrobje.““

Duź rjekny Trajan: „A njewěrišħ ty, šo psħibohojó teź w naš bydla, kotsiž tola ja naš wojuja psħeħiwo našħim nje- psħeħeťlam?“

Ignatius wotmolwi: „„Šeno jedyn Wóħ je, kotryž je njeħo a šemju, morjo a wsħo, šħtož je w nim, šħworil, a jedyn Šesuf Šħryštuf, kotreħož kralestwo je moje herbstwo.““

Na to rjekny Trajan: „Teho kralestwo, ty prajišħ, kotryž bu wot Šilatuħa šħiħižowany?“

A Ignatius dźesħe: „„Teho, kotryž mój hrěcħ s jeha šaklad- nikom šħiħižowašħe, a kotryž wsħu lescź a šlóscź šatana tym pod nobi da, kotsiž jeha we šwojej wutrobje nosħa.““

Duź praji kħežor: „Mašħ ty po tajšim teħo, kiž bu šħiħižowany, we šwojej wutrobje?“

Ignatius wotmolwi: „„Haj, psħetož pišane šteji: Ša cħzu w nich bydlicź a w nich kħodźicź.““

Na to wupraji Trajan šlėdowazy wuħud: „Dofelž Ignatius wuħnawa, šo wón teħo psħi šebi nošy, kiž bu šħiħižowany, dħa my psħiħasamy, šo by šo wón šputowany do wulkeħo Šoma psħinješħ a t šabawje luda dźiwim šwěriħatam woprował. A kaź bēšħe kħežor porucźil, tak šo šta.

F.

Pawol Gerhardt a jeho khěrłusche.

W 300lětnemu narodnemu dnjej šwěrneho šwědka Rnjesoweho

12. měrza 1907.

(Pofracžowanje.)

2. Jeho khěrłusche.

Něhdže 120 khěrłuschow je Pawol Gerhardt spěwał. Wošebje w mlodych lětach je tekame pšpnił. Něhdže 40 šu šo šhromadne wobšedženstwo našeje ewangeliško-luthersteje zyrkwje šezniše a wone šo spěwaja w našich Božich službach. Šam Pawol Gerhardt tute khěrłusche hromadził njeje a šnano w šwojej ponižnosći šebi ani na to pomyšlił njeje, šo mohle šo wot našich wošadow w Božich službach spěwacž. Dolež pať jich rjanosć a wažnosć pšnachu, je wot lěta 1648 do spěwaškich pšiwšachu. Přemi šhromadny wudawš doktorja Jan Surlj Ebeling 1666 w 10 šeshtwach š hłobkami. Wšrtj běšče tónle wudawš ros-pšchedaty a nowy naklad bu nusny. Wot teho čaša je šo wjele nowoczišćow štało.

To drje móže šo prajicž, šo je Pawol Gerhardt najwšchšchi šhodženš w našich khěrłuschach dozpił. Wopšchijecze je naše ewangeliško-lutherste wušnacze, wěra Lutherowa do šameho šłowa Božeho a wěra reformatorow. Šchtož naši wótzojo w Augšburgu wušnachu, to je šrijedžina khěrłuschow našeho wot Boha wobšhadženeho khěrłuscherja. A tola šu jeho khěrłusche hinasche hacž Lutherowe. Khěrłusche reformazišeho čaša wupraja š wjetšcha šhromadne wušnacze wěrjazeje wošady a rěča teho dla š wjetšcha we wjetščinje: Wš wěriny wšchitzy do Boha; jed'n twjerdy hród je naš Boh šam; ta šbóznosć jow š nam pšchitšadža. Pawol Gerhardt pať njerěči jako hłob wošady, ale wušhadža wot stejnišćeža paršchonšeho pšchewědčjenja w jednocze; wjele khěrłuschow šo šapocžnje š „ja“: Šak powitam ja tebe, Ša šo czi, Božo džakuju! Ša šym wšchón Bohu poddaty!“ A to je wěšće pofracžowanje — wěra wošady je šo paršchonšta wěra, wobšedženstwo wutrobny šezniška, wona je pšchewšča pšches wutrobu khěrłuscherja. Šchtož je khěrłusche tať ludowe šezniško, je wutrobnosć, kiž š nich rěči:

Wjes jeho khěrłuschow njemohli šebi po prawom myšlicž naše zyrkwinske lěto.

Hdyž adventki čaš pšchindže, šaspěwamy š Pawołom Gerhardtom w našich Božich domach:

Šak powitam ja tebe,
Mój Jesu najlubšchi;
Šak šapomnju ja šebje,
Čže džeržu w wutrobi.

Hdyž nowe lěto pšchindže, špěwamy:

Něť š Boha šaspěwamy,
Čžesć temu Rnjesej damy,
Kiž na naš š hnadu hladať
A mozy došč je nadať.

Šod šchizom na Golgatha šaspěwamy wutrobu=šimazy čžichipjatkowny hłobš:

D hłowa, krawonje šbita
A pošna bolosćow,
D hłowa, š šměchu šwita
Š tej kónu wot čžernjow!

A šwjatki, hdyž najwšchšchi troščtať dele pšchindže, wšštamy:

Čžehň nuts do šwojoh' rodu,
Budž mój hłicž w wutrobi,
Kiž ty pšches šłowo š wodu
Mje š nowoh' porodži.

A taž zyrkwine lěto, tať pšchewšchijujuja Pawola Gerhardtowe khěrłusche naše žyle šchewšchijanske žiwjenje:

Štaň, wutroba, a špěwaj,

Ššo Božej hnadže džiwaj —

šaklinczi rano; a hdyž wjecžor šo na šemju lěha, šo ruzy šchitnjetej a rót šo modli:

Něť wotpocžuje hola,
Škót, ludžo, měšta, pola,
Łón žyly šwět šnadž špi.

W pruhowanju my šo pošbėhujemy:

Še Boh mój pšchecžel ša mnje,
Dha nicžo njerodžu,
Šacž žyly šwět čže na mnje,
Ša š Bohu šdychuju!

a pod čžěžkotu šchizja šo troščtujemy:

Ač, porucž Bohu šwěru
Ššwój pucž a šrudobu,
A wopomň š prawej wěru:
Boh šnježi na njeby.
Wšón lošť a wětrny wodži,
Tež wšchitke mróczele,
Šucž, po kotrymž šo šhodži,
Šym šwojim šjewicž wě.

(Pšchichodnje ššoncženje.)

Džěčatka, lubujče šo mjes šobu!

Šako Šesufowny japoschtol Jan pošlednje lěta šwojeho žiwjenja w Šfesu pšchewšwasche, wón tež pšchi najwjetšchej čželnej šlabosći ženje njefatomdžowasche, šo do šhromadžšnow wošady nošycž dawacž a w nich pšchitomny byčž. Tola wobšchěrnje š wošadže rěčecž, taž bě to hewak čžinił, njeběšče čžesćedostojnemu šchědžiwzej we jeho wššokoj štarobje wjazy móžno; wón wobmješowasche šo tehodla na pšchivolanje: Džěčatka, lubujče šo mjes šobu! Dolež pať tole napominanje njepšchestajnje wošpjetowasche a šhromadžšnje ženje něšchto druhe a nowe njeprajescche, bu wón ššoncžnje praschany, čžehodla tola pšchewo tušamu wěž naspomina a wobtwjerdža? Dolež je to Rnjesowa pšchifasnja, wón wotmolwi, a hdyž šo ta dopjelnja, dha je došč.

F.

Sprawneho Boh njewopuschzi.

Šowjedaničško je štaršcheho čaša.

(Pofracžowanje.)

Wěharjež Šětrowa šhěžta štejesche w R. pšchi šonzu wšy. Njebychu-li něšotre hrjady hišćeže džeržate, by šo wona dawno do hromady špnyła. To by ša Wěharjež Šětra jara njersaze bylo, pšchetož wón ju njeby mohł šako natwaricž.

Šo žylej wšy bě wón jako njefnicžomnił derje šnaty. Wšón w štale džěłasche a budžiče-li šradny byl, by šo se šwojimi jara derje šezniwicž mohł. Šemu pať čžyšče šo pšchewo jara picž, a woda jemu na žane wšchnje ššodžicž njechasche. Teho dla mješsche štajnje palenzowu bleschu pšchi šebi a njemóžescche bjes njeje živy byčž. Pšchi džěle wodnjo wosta wón tať něšak štróšby, ale wjecžor bě pjany taž šwinjo. A jeho njefbožu pucž do štały, w kotrejž wón džěłasche, nimo forčžmy a palečnje wjedžišche. Štano drje tam něšak nimo trjechi — ale wjecžor jeho čžert ša wšchě wlošy nuts čžehnjescche. Hdyž na to pjany dom pšchindže — a to šta šo šždy džěň — dha šwarjesche žona, wjetšche džěčzi šo jemu šmējachu, mješsche šo ššowachu pušow dla, kotrejž wón wudžělesche. Pšchi tym wón šakrowasche a leštrajške šłowa šo š jeho erta šhpachu, taťkež hišćeže ničto njebě šlyšchal. Wo dnjo šhodžachu džěčzi po

proščenju abo franjachu na polach; wječor wone, pschińdzachu-li dom, tam a jow ležachu. Po zhlým domje bě njeczistosc, nusa, khudoba, nahota a hlódb. Wo někajkim kšesczjianskim waschnju, wo semšchikhodženju, wo Božim słowje, wo paczerje-spěwanju njebe žana rěč.

Do tuteje swójbny pschińdze Surij, so by so woczahnył; do tajšeje mordaskeje jamy bě jeho gmejna pschedala. Njedyrbjesche so jow po czěle a po duschi skasyc? Sdnyž so wopomni, so wón we tutym domje nicžo dobre njewidžesche a njeflyšesche, so dyrbjesche s Běharjez džěcimi po proščenju khodžic, so te jeho k wschellkemu lóshstwu wabjachu, so dyrbjesche hlódbny bycz a w nje- czistosczi so walecz: dha so jedyn njeby džiwacz mohł, by-li so sanjerodžil.

Spodžiwne pak je, so bu tuta šyrota pschede wschitkim šlym wobarnowana. Njebjeski Wóczez hladasche sa Surjom se swojim mišym wołom a džeržesche jeho se swojej prawizu na prawym puczju. Marja žaneje próžy njelutowasche, so by skazjenje wot jeho dusche wotwobročila a napominasche jeho k wschemu dobremu, kaž macz swoje džěczo, a Seńka, jeje džowka, starasche so sa njeho kaž šotra sa swojeho bratra a našnczowasche jeho s pomastami, so njetrjebasche ženje hlódbny bycz. We schuli pak wón jara derje wufnjesche. Wón mějesche dobru głowu a posasowasche wošebne dary. Starý knjes wuczeť njemóžesche jeho došć dołhwalicz, so tak rjenje pišasche a derje licžesche. Surij bě jako pěkne a po- božne džěczo wotrostł.

Jako bě czaš tudy, so mějesche se schule hicz a kšesczjianski šlub wobnowic, nasta praschenje, schto dha dale s nim budže. Njech so pschistaji, rěkasche w gmejnje, dha šebi khlěb a draščenje šašluži; my jemu nicžo wjazny njedamy. Tón hólz je jara šlaby, prajachu drusy, njech krawstwo wufnje; našch wješny krawz Bětsch pocžina starý bycz, njech tón jeho wošnje, dha mamy šažo krawza wo wšy, hdyž tón wumrje. Darmo jeho njewošnje — rěčachy najmudrišchi, a najlěpsche budže, so do Němzow czehnje a so šam sa so stara.

Mjes tym bě so Marja hižom sa njeho starała. „Schto chzesch wufnycz, Surjo?“ so wona jedyn džěń woprašča. „...Ach““, rjekny wón, burške džělo so mi njelubi, dokelž šym šlaby na stawy; starý knjes wuczeť radži so bych najlěpschi byl, hdy bych mohł pschekupstwo wufnycz, dokelž móžu derje pišacz a licžic““.

„Pschekupstwo?“ Marja wotmolwi, Bože dla, schto šebi myšlisch; k temu šluscheja pjenjesy, a tych ty nimasch. My dyrbimy na něschto drahe myšlic!“ —

Tola pak Marji tuto žadanje Surjowe s myšlow njepšchińdze. Sej so sčasche sa Surja najlěpsche bycz, hdy by so něhdže do města dacz mohł, a hdy by to k jenemu pschekupzeji bylo. Wona mějesche wuja, kotrehož šyn bě pschekupstwo wufnył a wot teho bě kšychala, so wschal so to s lohkim wuwjescz hodži. Duž wona tu wěz mjelczo pschi šebi pschemyšli a nikomu, najmjenje swojemu mužej nicžo wo tym njepraji.

We měscze pak bě pschekupz, s kotrymž so wona derje snajesche. Wona we jeho klamach wschitko kupowasche, schtož so do hospodar- stwa trjebasche a teho runja tež Měrczin želešo, a schtož hewał tam bjerjesche. Tutón pschekupz wjele na Surja a Marju džeržesche, dokelž wobaj wscho s hotowymi pjenjesami placžeschtaj. Wón bě pscheczelniwy a duschny muž a jeho žona druhdy Marju na schalku kšofeja pscheprošy. Wonaj žaneho džěcza njemějeschtaj, a dokelž móžeschtaj šerbžy rěčecz, mějachy šerbžy burja wjele dowěrjenja k nimaj. Marja bě jimaj husto swoju domjazdu nusu wustoržila a myšlesche šebi něł: ja k Libuschy póndu, tón budže mi derje radžic, schto mam s Surjom cžinicz.

Senu šobotu psched jutrami džěšche Marja do města a do

Libuschy klamow. „Dženža je šyma“, praji knjeni Libuschina, jako ju wuhlada, „njehacze schalku kšofeja pola mje wupicž?“ To bě dobra škladnoscz sa Marijne wotpohladanje. Wona pschekupzeji a jeho žonje wschitko šwupowjeda, schtož jej na wutrobje ležesche, fak je so jej s Surjom schlo, fak je jeho macz wumrjela a wona so po nim horje brala, fak je wón s Božej pomozu pschede wschitkim šlym wobarnowany a we schuli derje wufnył, so je šmjercz khudy cžlowjek a so chze radny pschekupstwo wufnycz a tak dale.

Libuschy a jeho žona s džěłbranjom pschipošluchaschtaj a na- pošledku bu wuczinjene, so chzetaj Surja k šebi wsacz a so dyrbi wón schěscz lět pola njeju sa wuczomnika bycz; so pak njehataj šebi nicžo sa to žadacz, hdy by Marja so sa jeho draštu staracz chzyla. Ta do teho s wješelom šwoli.

Libuschy a Marja hišesche wucziničy, so Měrczin wo žylčej wěžy nicžo šhonicz njeshnje, ale so dyrbi pschekupz na gmejnskeho prjódštejerja list pišacz a prajicž: Sa šym škšychal, so macze khudu šyrotu w gmejnje, kiž ma wošebne dary a lósch k pschekupstwu; pošczelče mi teho hólza; ja chzu jeho darmo pschekupstwo na- wuczicž.

Gmejnski pschedstejer w N. a wschitke stawy gmejnskeje radny woczki rosdžerjachy, jako tón list s města dostachu. Měrczin praji: „To Bóh wě, s wotkal je tón wo Surju šhonił; njech s tym hólzom špyta, ale ja wěšesču, to nicžo njebudže, pschetož Surij je pschec- ski hólz a jemu bórny cžeknje.“ Dokelž pak šebi Libuschy nicžo sa Surjomu wuczbu nježadasche, šwoli žyla gmejnska rada rad do jeho žadanja a Surij cžehnische po jutrach do města, so by pschekupstwo wufnył.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šsrjedu 27. měrza šwjeczesche knjes kantor Šjelka w Rakezach šwóji 25lětny šastojnski wuczerški jubilej. W rańschich hodžinach špěwasche jemu jako swojemu wódžerjeji žyrkwinski chor rańschi postrow, 23. psalm: „Tón Knjes je mój paštyr.“ Nlano w 9 hodž. běsche so w schuli šescho: schulste pschedstejiczerstwo, šastupjerjo žyrkwinskeho pschedstejiczerstwa a knježa wuczerjo a prěnja schulska rjadownja. Po wuspěwanju kšerluschy wustupischtej dwě holzy a knjeja jubilara se šbožopscheczajej schtucžku postro- wišchtej. Na to jemu prěni hólz a prěnja holza 1. rjadownje šbože pscheczaj. Na to mějesche knjes šarar Šólcz krotku rěč, w kotrejž so jubilaraj sa jeho šwěrne špóžniwe škutkowanje džako- wasche. Šemu Bože žohnowanje pschejo na dališche škutkowanje pschepoda w mjenje schulskeje gmejny krasny teppich a w mjenje žyrkwinskih prjódštejerjom rjany wobras se žiwjenja našcheho Šbóžnika. W mjenje schulskeho pschedstejiczerstwa pschepoda knjes rendant Želder rjany dubowy stol. Šopoldnju postrowichy knježa kollegojo knjeja jubilara se šwojimi šbožopscheczemi a pschepodachy jemu jako dar rjany wobras. Bóh luby knjes žohnuj, kaž hacz dotal, jeho škutkowanje w žyrkwi a schuli!

— Šsrjedu po jutrach je šerbški džěń — šhadžowanje Maczžy w Šserbskim Domje! Šserbja, hotujče so na šerbški džěń do Budyšchina.

„Šombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch psche- dawarňach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na schtwórcz lěta placzi wón 40 np., jenotliwe cžiška so sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh će khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihcizšczerńi w Budyschinje a je tam ja schiwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Quasimodogeniti.

Jan. 20, 19—23.

Měr budž s wami! to je jutrowny postrow teho Anjesa. „Nětk wulki měr je bjes kónza, wscha štoržba kónz je wsaka.“ Měr, wěstosć wěry su njebjeste dary, kotrež horjestanieny šwojim wuczobnikam jako jutrowny dar njebesche. Ale šchtóž chze je dohycž, dyrbi teho Anjesa wohladacž, jeho šłowa wěsty bycž! „Glaj, ja šym pola waš wschitke dny hacž do škónčzenja šwěta? Šdyž wón tež widomnje wjazy mješ naš njestupi, wón šo tola šacžuwacž dawa, hacž runje widžecž njeje. Wócžko wěry dženska hišcže teho Anjesa widži, pschetož wón je žiwy a je pola naš.

Tón Anjes šjewi šo tež nad nami w mozy šwojeho horjestacža,

šo by 1. wěru pošylnik;
2. měr dawał.

1. Šcht. 19. 20. Tón Anjes pošylni wuczobnikam wěru s tym, šo šo jim žiwy wopokaže. Duž šhubi šo wscha šrudoba, „czi wuczobnižy šo šwješeliču. Šeho hnadyšpolne wócžko šako nad nimi wotpocžuje, woni šlyšcha jeho šłóš. Tole žohnowanje horjestacža Šhryštušoweho, tole pošylnjenje wěry ša wschitkich wuczobnikow dale traje. Šdyž je wón wot šmjercže horjestanyl, je wón žiwy a knježi do wěčnosće, je žiwy w towaštwje s tymi šwojimi, je pola nich wschitke dny. Ale jene wuměnenje je: našcha wutroba dyrbi pošna žedženja na njeho wobrocžena bycž,

dyrbi wješele mēcž na jeho šłowje. Šhtajmy w pišmje a wšmijmy Šeluka, wo kotrymž šwědczi, horje. Šdyž šo twoja wutroba njemóže namatacž do wěrnosće šłowa, hdyž njecha pschezo hišcže džecžazy, ponižny duch wěry, radosć nad tym Anjesom šhadžecž, hdyž pschezo hišcže dwěluješch; pohladaj, s wotkal tuto dwělowanje wuhadža, šo njeby dlěje bjes wutroby byl, kotraž šo w tym Anjesu wješeli. Wěda tym, kiž njewěrja hordosće, šwětnje lubosće dla, kiž w nich bydli. Derje tym, kiž maja žadanje po wěrje, kiž maja wolu wěricž. Derje jim, pschetož tón Anjes šnaje našchu wutrobu, wón šrosymy našche myšle wot daloka. Šiches šwojeho ducha chze naš pošylnicž a pschihotowacž, šo bychmy šo šwješelili, hdyž teho Anjesa wohladamy.

2. Š postrowom měra dawa tón Anjes s dobom móž měra. Šemški měr tón Anjes njedawa. Wón džě šam na šemi šwontownje měra měl njeje. Ale njebjesti měr wón dawa, kiž je wyschšchi dnyli wschitkón rošom, kiž šo wopišacž njeda, ale jenož šacžuwacž dawa. Tón měr je plód horjestacža Šhryštušoweho; psches šwoju šmjercž je wón hrěchej móž wsak, jón na drjewje šchiza woprował a s tym njepschecželstwo mješ Bohom a nami wutupił. Našchich hrěchow dla je wón wumrjel, našcheje prawdosće dla je šbudženy. Šdžež pak je prawdosć, tam je měr (Štomš. 5, 1). Těhodla mamy šo wješelicž: njebjesti měr wotpocžuje nade wschitkimi tymi, kiž wjazy w rowje hrěchow njeleža, ale šu s Šhryštušom duchownje horjestanyl, kiž móža we wěrje prajicž: Ša šym žiwy, niž pak ja, ale Šhryštuš je žiwy we mni. Wěra dyrbi tu bycž, šo bychmy měr měli.

Gdyż dwelujesć nad Bożej luboscźu, hdyż ƚo bojiscć
 ƚmijercze, hele — masć ty potom mēr, możescć ƚo wje-
 helicź? Gdyż pać wēriscć, je mēr twój. Potom reka:
 Mēr budź s tobu, ty pokutny hrěschniko, wotpołoź brēmjo
 hrěcha pola fchizja Sboźnika. Jesuś steji tebi t bokej.
 Mēr budź s tobu, kiź ƚo ty pośledne bėdźenje bėdźiscć.
 Jesuś je ƚmijercź pōzriel do dobycźa, wona žaneho žahadla
 wjazy nima. W mērje s Bohom wschitko leži, po cźimź
 ƚebi nascha wutroba žada. Wōn wosmje wschu staroscź,
 wschu srudobu, dawa pokoj, radoścź, žiwjenje, sbōžnosć.
 Kotiź maja mēr s Bohom psches naschego Anjesa Jesom
 Ahrysta, czi wjeźela ƚo w tym Anjesu. Hoōmy sa tym
 mērom, kiź naś pschewodźa do wēcźneho žiwjenja. Jenoz
 sctōź jōn ma, mōže sańcź do bydlenjom wēcźneho mēra.
 Hamjeń.

Skhadźenje jutrowneje wēry.

Anjes wozuczil se ƚmijertneho je spanja
 Na tseczi dzeń a živy stanyl s rowa!
 — To powjesć jutrowna je cźlowstwu nowa,
 A radoścź sbōžna jutrowneho ranja.

Duź jutrowny czaś ƚwjedzeń sestawanja
 Nam se ƚmijercze budź wumožonym s nowa,
 Wschaf mōznie t žiwjenju naś struchlych woła,
 Se žōrlo njesachodnoh' sradowanja.

Mōj Anjeze! ty, mōj Božo! — pschewinjenty
 Tam t wērje Domasć sbōžnje pōsnawasche,
 Gdyż Jesuś pschewēdczil ƚam bėsche jeho,

So živy woprawdze, se ƚmijercze wuwjedženy,
 Se Ssrėdnik cźlowstwa, — to je sbože nasche;
 Nam žiwjenja ƚo polnosć sćicźa s njeho! —

Pohnuwanje k jutrownemu žiwjenju.

Nalēczo a jutry kraźne
 S nowa seshadźachu nam;
 Słōnzo blyschezi ƚo tak jaźne,
 Stwōrba sbėha t njebjeśam
 S nalėtnim ƚo roscźenjōm,
 Schtomroncźk spėwa s wjeźelom.

Njechala ty, duscha, spėwacz
 Stworiczelej milemu?!
 Njechala dze rady dźelacz
 A cześci Bożej s radoścźu,
 Gdyż ƚy jutry ƚwjeźicźa
 S Anjesom žiwym sbudžena?

Stanyl živy Anjes je s rowa,
 Sa nim stawaj t žiwjenju!
 A sradowanju wōn cze woła,
 Hreje tebe s miłoscźu;
 Žershta žiwjenja cze twój
 Na pucz t Wōtzej wabi ƚwój.

Živy wōn je, s nim budź živa
 Safo jeho njewješta!
 Gdyż s nim czechnjescć radoścźiwa,
 Njejima cze njeroda;

A njebjeśam ƚo hotujescć,
 Na kwaś s Anjesom wēcźny dźescć.

Jutry junu saświtaju
 Nowe czi we njebjeśach,
 Gdźež dźel sbōžni s Anjesom maju
 Tam po czaśnych czerpienjach;
 Kwaś tam jehnjecźowy je,
 Na nim wēcźne wyśtanje.

Gdyż je tu czi seshadźalo
 Nowe hižom žiwjenje
 S Jesuśom a sawdawł dało
 Pschichodneje kraźnosće,
 O tak budze blyschcźaze
 Sunu herbstwo njebjeśke! —

Duź tam t herbstwu njeswjadnemu
 Krucze pschėstrijewajmy ƚo!
 Hrechej wotrjełimy ƚo wschemu,
 Anjesa dźeržmy žiweho,
 Kotryž hłowa nascha je
 A naś domoj domjedze! —

U.

Kschcźeńza njeje jeno ƚama woda.

Egiptowska kralowna Kleopatra bėsche nėhdy mōzneho
 Romjana Antoniuśa na drohotnu hosćzinu pscheprosħla a tola
 jemu niczo druhe dale njeschēdstaji, dylki maću schlicźku s ƚiśalom.
 Ale wona bė w nim parli rosmofacz dała, kotraž poltsecza tuny
 słota placzesche. Tak po sđaczu teź schcźeństa woda dale niczo
 njeje hacź „ƚama woda“, ale Wōh je wschē polkadny njebjeś do
 njeje ponōril a kōzdu jejnu kapku do najdrohotniśchich parlow
 pschewobroczil. Duź praji dze teź D. Luther: „Sa ƚym schcźeny
 a khodzu t Božemu blidu; to niczo druhe njerēka hacź: Njebjō je
 mi darmo date a je mōj dar, a ja mam rukowanje sa to. F.

U.

Pawol Gerhardt a jeho khėrlusche.

A 300 lėtnemu narodnemu dnjej ƚwėrneho ƚwėdka Anjesoweho
 12. mērza 1907.
 (Pofracźowanje.)

3. Žohnowanje jeho khėrluschow.

O hłowa krawanje sbita. Tōnle hnuzny khėrlusch je
 nėkotreho sproźneho podroźnika we wumrjeczu troschtowal; woźbeje
 poślednej dwė schucźny stej mōzny troscht sa wumrjecze. Pėħnjel
 hrabja Leopold Bjedrich Stollberħski bėsche t romsko-katholskej zyrkwi
 pschistupil a horliwje sa ƚwoju wėru wustupowasche. Safo pać 1819
 s nim do ƚmijercze dźeśche, bėchu to ewangelske spħy, kiź jeho
 troschtowachu. W poślednich hodźinach klinčesche psches katholske
 paczerje ewangelski khėrlusch. Sħho dźowka kleczesche pschi ƚmijert-
 nym ložu a spėwasche: „Gdyż dyrbyju wotħal czaħnycz, ƚo njedźel
 wote mnje!“ A s tym ewangelskim troschtom je wōn — tōn ka-
 tholski — wotħal czaħnył. — W ƚydomlėtnej wōjnje bu general
 ƚmijertnje franjenty. Wōn Boha prėjesche a teź na ƚmijertnym ložu
 Bože ƚłowo na njeho sacźiscźa njećinjesche. Duź jeho dostojny
 Frankfurtski senior Fresenius wopyta a jemu poślednej dwė
 sħucźny teho khėrluscha wuspėwa. To sħufowasche na tu khudu
 duschu. Wōn dyrbjesche jemu te ƚłowa pschezo saħo spėwacz.
 W mērje s Bohom wōn wuħny.

Nėtk s Boha sa spėwamy, cześcź temu Anjesej damy.

Tónle thěrłuscy hudźbnił Jan Sebastian Bach wošebje lubowašce. Eslawny hudźbnił we wykofich lětach wošlepi. Žako jeho 1. jan. 1750 superintendenta Dryling wopyta, so by jeho trošchtował, praji Bach: „Ža žym to lěto s Božej pomožu derje nastupił, wone budže drje moje pošlednje. Žako tele ranje s tymi žwojimi Pawola Gerhardtowny thěrłuscy spěwacy: Nětk s Boha saspěwamy, a my k tej šchtucžny pschińdžecmy:

Dopomni so sabludženyh

A pytaj sabludženyh.

Daj žiwnošč k hudyh ludžom

A wobstaraj wšchěch wšchudžom,

mi s dobom myšl psched dušchu stupi, tak budža so twoje džěczi bóršy žame modlicž dyrbjecž; njepšchestawajžy klicžesche w mojej dušcy: „So dopomni wopušcženyh!“ W tym žamym lěcže stary Bach wumrje a Bóh luby Anjes jeho žwójbu wopušcžył njeje.

Stań, wutroba, a spěwaj! Tónle ranjši thěrłuscy bu württembergskej saradžy Barbarje Hochstetterowej žmjertny thěrłuscy. Wona tón thěrłuscy juntrócž w domjazej nutrnosčzi spěwajce, cžila a strowa. Žako pak běšce pošledne žłowa wuspěwala:

„Daj, Anježe, k wšchemu sbože,

Budž wutroba dom Boži,

Njech so tw'e žłowo stanje,

Hacž dušcy k njeju cžehnje.“

dyh žasta. Boža rucžka běšce ju šajala a jejna pošlednja modlitwa běšce so dopjelniła. —

Wšcy wažnej škladnosčzi juntrócž wójwoda špominajce na wošmu šchtucžku. Rano 16. oktobra 1813, džěń bitny pola Mölkerna, hrabja Wartenbergski pola Schkeudizom se žwojimi offizěrami pschi žwacžinje žedžesche, hdyž pschikasnja dóńdže, so dyrbi njepšcěčela nadběhomacž. Wójwoda běšce runje žwoju ranjšcy nutrnosčž wotměł a tón thěrłuscy wucžital: „Stań, wutroba, a spěwaj!“ Tónle thěrłuscy jemu hišcže psches wutrobu klicžesche a žwoju šchleńžu wupi s tymi žłowami:

Njech mi po twojej hnadži

So moje džěko radži

So spocžatk derje póńdže,

Wšcy k dobrom' kónzej dóńdže.“

Šhutnje džěchu wšchitžy do bitny. Bitwa bu dobyta.

(Wšchichodnje škónčenje.)

Wužitnosčž žerbskeje rěcže.

Hacž-tež-to je žerbska rěcž wužitna! Šerbska rěcž, kiž ma wjazy gramatiskich twórbow dylki němsta, je rošwivanju myšljenja wulžy špomozna; teho dla so žerbscy hólžy, kotšiz wopradowže žerbski myšla, na gymnastiju pschi wufnjenju žužnyh rěcžow s wjetšcy wu-šnamjenjeju. Ale wužitk žerbsčiny psches wucžerńju won daloko do žiwjenja žaha. Němžy žadaja sa našcy něcžišcy cžaf pódla němčiny šnajomosčž dweju nowišcēju rěcžow: franžowšcēju a jendželšcēju, a někotryžłuli na wufnjenje teju žameju rad wjele pjenješ waži, dokelž pschi pučžowanju do wukraja abo doma we wobkhadže s ludžimi druhich narodow bjes njeje bycž njemóže. Temu abo tamnemu cžescženyh cžitarjow žnadž so to tak nufne nješda; ale wón mi (ja se šhonjenja rěcžu) na žłowo wěć, a kóždy mlódschi daj žebi wote mnje radžicž, so šhroble njedyrbi wufnjenje rěcžow šakomdžicž, hdyž so jemu, kaž wošebje na gymnastiju, škladnosčž k temu pošlicž. Wšchetož — tež wothladujo wot wužiwanja literatury — ničto njemóže wjedžecž, hacž budže wón pschichodnje na měrnej wježy žedžecž, kotraž je s jenej abo dwěmaj rěcžomaj došpolnje špokojom, abo hacž žnadž do wobštejnoščow pschińdže, kiž šnajomosčž někotryh nowišchich rěcžow wužitnu abo tež njewobkhadnje nufnu cžinja. Tak daloko žmy s praktišimi Němžami žyle pschesjene, kotšiz germaniške a romaniške jashki wobjimacž pytaju:

ale my hišcže něšcyto wjazy žadamy; pschetož šchtož němške mjesh pschecroči, tón lohko do tajkich krajnow dóńdže, hdyž ani germaniška ani romaniška rěcž njedokaha. To widžimy hižom w najbližšcjej bliškosčzi, w žužodnej Ruskej, hdyž je najwjetšcy džěl krajow wot Eslawjanow wobhdleny. Tudy, kaž tež w Pólškej a Ruskej, je wifowanja a žlužby dla hižom tón abo tamny lužiski Šserb pobyl, kiž žebi se žerbskej rěcžu psches kraj pomhašce. Wo wužitku žerbsčiny wjedža tež stari ludžo powjedacž, kiž móžachu so we wójnje s rusimi wojakami atd. žrěcžecž, a kotšiz pschi tym lěpje woteńdžechu, hacž žužodni Němžy. Cžim bóle pak w našchich cžafach wobkhad ludow mjes žobu (psches želesnizy atd.) pschibjera, cžim nufnišcy bhwaj — na cžož žu němžy pschecupžy s džěla tež hižom žedžowacž počeli — šnajomosčž šnajmješcy jeneje žłowjanšcēju rěcže. Šchtož pak jenu rošemi, namala so lohko do wšchitkich druhich jako žotrowskich rěcžow. A tónle wulki wužitk, kotryž budže so w běhu lěštokow pscheco šjamnišcy pošawacž, podawa nam našcy luba macžerńa rěcž, našcy žerbsčina. Teho dla žebi ju šhwalmny a hajmy jako wošobnu dobrotu, kotryž je Boža mišosčž nam wobradžila!

Dr. Pf.

Sprawneho Bóh njewopušcžzi.

Šowjedacžto se starschego cžafja.

(Šotracžowanje.)

Wjedž lět bě so minylo. Šurij bě škoro dwazycži lět stary a bě wotrostk kaž šchmřecžł w lěšu. Šemu so derje džěšce a wón bě so do teho cžafja jara derje jadžeržal. Wšchecupž Libušcy so hišcže njebě kał, so bě teho hólžy k žebi wšal. Wšchitkišcého a žmanišcého wucžobnišcy ženje njebě mēł. Šurij bě wšchitko derje nawufnył a bě pschecželny pschecžimo kóždemu, kiž do Libuščiz žlamow pschińdže. Š mlódyimi hólžami wón pschitšojne žortny wjedžesche, a se starymi ludžimi so wón s pschecželnimosčžu šetkowajce. Šlamy běchu pscheco pošne luda, wošebje žobotny džěń, hdyž běchu w mēšcže žitne wifki, pschetož Šurij se Šserbami rjenje žerbscy rěcžesche, kotšiz žebi jow žwoje pošrebnosčže kupowachu.

Stary Libušcy teho dla wjele do žwojeho wucžobnišcy džeržesche a jeho žona jeho lubowajce, kaž by jeje džěcžo byl. Ničto žo pak bóle nad tym njewješesche hacž Šarja. Šeje wutroba bě pošna džaka pschecžimo Bohu, so bě so jej tón škutk s Šurjom derje radžil a jeje džowka Šeńka, kotraž bě mjes tym wotrostka, mēšesche, hdyž do mēšcy pschińdže, tak jara wjele pola Libuščez kupowacž, kaž ženje přjedy. Wšchitžy ludžo běchu Šurjej dobri; cžeho dla njeby dha Šeńka jeho lubowacž žmēla?

Šenož dwaj běšchtaj, kotraž nad tym žaneho špodobanja njemēšchtaj, so mēšesche so Šurij tak derje. To bě Šercžin a jedyn drugi. Šercžin so na to hněwajce, so bě tón šhudy hólž lěpje šwobletany dylki někotry wješny burški žyn, a njemóžesche to šnješč, hdyž Libušcy jeho šhwalesche. My budžemy hišcže widžecž, rjekny wón, so ta wēž dobreho kónžy nješmēje; Šurij ma pjenježny šaschčž pod žobu, šchto wē, kał móže to wupadnycž; hordosčž pschińdže psched padom.

Běšce pak hišcže jedyn, kiž Šurjej dobry njebě. To bě Jan Šmoch, wjelelětny pošoznik w Libuščownyh žlamach. Tón bě wuwufnył a přjedy hacž bě tu Šurij pschishol, lubosčž a do-wěrjenje žwojeho šnješa wužiwaj. Nětk pak so jemu šdajce, jako byšchtaj šnješ Libušcy a jeho mandželšcy bóle na Šurja džeržaloy dylki na njeho. Wón bě šorbaty a niž rjany pašol, a cžim bóle to jeho mjeršajce, hdyž ludžo, kiž cžyžyhu něšcyto kupicž, so najradšcy na Šurja wobrocžachu a žebi wot teho pošlužecž dawachu. Tež bě wón Němž a bě na teho žerbskeho pašola šly, kiž se Šserbami a Němžami jenaf rjenje powjedacž wjedžesche.

Wot njepopschecza a sawiscze sašlepjeny myšlesche tón na to, so by Surja do njesboža pschinjeł. Wjele krócz bě hižom swojemu knjelej prajil, so so jemu sda, jako njeby we pjenježnym laschcžu telko pjenjes było, kaž by po jeho liczbomanju we nim bycz dyrbjalo. Knjes Libuscha běšče jemu na to wotmolwił, so dyrbi na to derje kedžbowacž abo bě jeho s tym wotpokasał, so bě prajil, wón so myli. Jan Amoch pať pschezo sažo wonjedžesche a pschi tym wosta, so tam a hem toleť pjenjes pobrachuje, kiž je nutsbrany, kaž chyzšče s wěstoscžu wjedzecz. — Dyrbjal to Surij bycz, kiž kradnje? rjekny pschi hebi knjes Libuscha, ale pschistaji hnydom: Wóh swarnuj, tón hólz je sprawny; wón nicžo njepschecžinja, to móžno njeje, so by mje tón jebał.

Ša nětotry čaš pschińdže Jan Amoch sažo s swojemu knjelej, prajizy: „nět móžu s wěstoscžu rjez, so je paduch w našchim domje. Ša hym“, wón pschistaji, „wjele njedžel na to kedžbu měł, hacž njebych teho, kiž pjenjes s laschcža franje, wukłedžil a nješkim niťoho trjedžicž mohł: teho dla hym wo dnjo, hdyž niťo w kłamach njeběšče, wěšte wjetšče kručchi pjenjes se snamjenjom posnamjenil, a wjecžor abo na drubi džen jechu tešame prjecž.“

„Šchtó pať dyrbjal to bycz, kiž mje tať wobkradnje?“ rjekny knjes Libuscha. „Šaj“, wotmolwi Jan Amoch, „to Wóh mě! ja hebi tež na něťoho myšlicž njemóžu; tola pať w našchim domje dyrbi tón paduch bycz; my chzemh tola pytačž, hacž so nihdže nicžo póla žaneho šlužobnika njenamata.“ Libuschiz knjes na to dlěje pschihladowacž njemóžesche. Wón sawoła swoju šlužobnu czeledž a kóždeho ščinja bu pschepytana. Jan Amoch šam šwoje smachi wšchudžom šwotanka, so by pokasał, so paduch njeje. Nihdže nicžo njebě namakacž. Napošledku bu tež Surij sawołany a dyrbjesche swoju ščinju wocziničž. Šo krótkim pschepytanju, hlaj! bu měščł namakany, w kotrymž bě wjele pjenjes šhowanych. Knjes Libuscha jón rošwajasa a w nim běchu na pjatnacze toleť a mjes nimi tež tajke, kotrež bě Jan Amoch, kaž bě prajil, se snamjenjom posnamjenil.

Šchtó mohł Libuschowy hněw wopišacž, s kotrymž wón na Surja šahrima! Hacž runje jemu Surij prajesche, so je njewinowaty a so njewě, kať šu te pjenjes do jeho ščinje pschihle, dha bě tola knjes Libuscha tať rošłobjeny, so by Surja nabił, hdyž njebudžišče jeho žona, kiž na tu haru hem pschiděža, jeho wot teho wotdžeržala. „Prjecž s mojeho doma“, wolašče wón kaž pol njemdry, „ty njedžatny hólczje!“ Měrcžin mějesche prawje, hdyž mje psched tobu warnowasche; cžiń, so na měšče s mojeju woczow pschińdžesč, hewať cze se pžami s domu wuczěrju.“

„Ša póńdu“, rjekny Surij, „ale Wóh je mój šwěđł, so hym njewinowaty; měšče džal sa waschu luboščž, kotruž šče mi wopokasali; a Wóh wodať wam, so mi tajku njeprawdu cžinicze a mje wot šo honicze.“

Na to šhrabny Surij šwoje woblecženja, kotrychž wjele nje-mějesche, a sawali je s kochlemi do brěmjeschka a wopuschcži Libuschowy dom.

(Šchichodnje dale.)

Stare Šserby a štari Šserbjo.

Šserbjo, kiž pola Němzow „Wenden“ rěłaja, šu narod wulkeho šłowjanskeho luda a wobydłachu něhdy wšchón kraj wot Bobra hacž do Sale a s Šchmrěłowym horam. Š polodnju mjesowachu s Čzechami a s polnožy s Lutyzami, a na tutej štronje cžehnjachu šo jich mjesy něhđe wot šjenocženja Wódry a Warty hacž s šjenocženju Lobja a Sale. Woni wobštejachu s mnohich šplahow. Wot tych běchu Šužicženjo a Milcženjo najwobšebnišchi. Šamnym šluschesche kraj, kotryž šo něťo Delnja Šužiza mjenuje, tucži wobydłachu pať krajinu, kotrež šu pošdžišcho mjeno Šornja

Šužiza nawdali. Š štarschim čašu njerěłasche Šornja Šužiza hinať hacž Milška abo milčžanski kraj, a jeje wobydlerjo běchu wšchudžom jako Milcženjo abo milčžanszy Šserbjo šnacži; pošdžišcho pať pocža šo Milška wot zušych s něťčičim mjenom mjenowacž a je šwoje stare mjeno žyle šhubika, hacž runje našch lud hišcže dženknišchi dženi jenož Delnjołužicžana sa Šužicžana špóšnawa.

Ššłowjenjo byđla w Šuropje tať dołho kaž Šeltojo, Šermanojo a Šomanojo. Šižom w najštarschich čašach běšče wšchón kraj, kiž mjes adriáškim a narańškim morjom šo rošpschecžera a wot Wódry hacž do žórlow Dněpra a Dona došaha, jich šamšne wobšedženštwo. Woni běchu štajnje jedny s najwjetšich europiškich ludow. Š krajnow, kiž w dženknišchej Šólskej na wobemaj štronomaj Wipšly leža, pschicžezechu najškerje Šserbja do horjeka špomnjeneho šerbškeho kraja a pschi špoczatku ščesteho lěštotka widžimy jón wot šamych Šserbow wobšadženy.

Šštož šwontowne napohladanje Ššłowjanow a s nimi Šserbow nastupa, dha šluscheja do najrjenišchich ludow indo-europiškeho šplaha. Woni licžachu šo štajnje s tym narodam, kiž w šhěžach a domach byđla. Šo bě wina, so šo najradšcho na ratařštwo abo rólništwo škožowachu. (Šo je dotal tať, a Šserbjo šu hebi jako ratarjo wšchudžom wulku šhwalbu dobyli. Šeho dla hebi w Němžach rad šerbšku czeledž pschistajaja.) Šatarjo pať šo dołho rjemješła, pschekupštwu a wšchelatič wunamakanjow šmžnyčž njemóža. Ššłuh je šłowjanske wunamakanje.

(Šchichodnje dale.)

Wšchelake s bliška a s daloka.

— Na šerbškim dnju dopođnja wotně šo 33. nalětna ššhadžowanka šerbškeje študowazeje mlodžiny, kotraž bě wot študowazych a hošči bohacze wopytana. Šodachu šo rošprawy a rěčesche šo wo namjetach sa 34. šłownu ššhadžowanku: Šłowny štarschi, štud. theol. Šapleť s Šipška, 1. podštarschi, vacat, 2. podštarschi, knjes abiturient Wjazšławł w Šrašy; měštno 34. šłowneje ššhadžowanłi, Šart. Dale rošpomničhu šo džěka a nadawłi študowazeje mlodžiny a hdyž běchu hišcže wšchelazy knježa porěčeli šahorjaze a šhutne šłowa, škóncži šo šhromadžišna se špěwom: Šasche Šserbštwo.

Šetuschja šłowna šhromadžišna budže w Šufezach; t. cž. hl. štarschi je knjes štud. theol. Šyž w Šrašy.

— Na šeminarje w Šubiju je tež jedny Šserb wotšhadne pruhowanje šhwalobnje wobštal, knjes Šěrnik s Šlufšcha, šyn knjesa šararja Šěrnika. Wón pschińdže sa wuczěrja do Šłaleschcz. Něťko šo tež žyřkwinske wuczěrške měšto, kotrež je hižom wot pschekhdlenja knjesa žyřkwinskeho wuczěrja Šětrika do Šrodžišcžza wupróšdnjene, s nowa wobšadži. Knjes Šolan je šo sa žyřkwinskeho wuczěrja powołať.

Na wolijowej horje pola Šerušalema šo němsli ewangelški hošpiž natwari, kiž budže wošebje sa pučžowarjow s našchcho wóžneho kraja. Šo je jara nusny twar, pschetož wščitke druhe ludy maja hižom tajki hošpiž, hđžež pschebyłł namakaja. Wošebje šajimaze je, so šo tónle twar štanje na wolijowej horje, s kotrež je wuhladať na šwjate měšto, hđžež je našch Šbóžnik šhodžil. Šakladny šamjeń je šo položil 1. haprleje. Wšchšchi dwórški předať Šryandr mějesche šwjedženštu rěčž. Hošpiž šměje 50—60 ložow sa hošči a šhornch, kiž wuhojenje pytaju. Šyřkej je hnydom pschitwarjena a móžesch do njeje s dwojimi durjemi wot šwjedženšteje šale šańcž. Šěža, kotraž budže krašny wuhladať, budže 60 metrow wššoka. Šutry 1910 dyrbi šo twar pošwjecžicž. Wón budže 2,455,000 šřitnow pšacžicž; 1,350,000 šřitnow je hižo nawdatyč, tať so ma šo hišcže 1,100,000 šřitnow nasběracž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihicizšczerńi w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu špšchedplatu 40 np. dostacž.

Misericordias domini.

Jan. 21, 15—19.

Nasche šczenje wuklincža do Anjesoweho napominanja „Bój ša mnu!“ Kaž je to wot Pětra šebi žadał, tak žada šebi tež wot naš.

Bój ša mnu!

1. Šhto k temu šluscha? My dyrbimy nascheho Anjesa a Šbóžnika š wutrobu lubowacž. Šichetož šchtóž jeho njelubuje, njemóže tež ša nim kłodžicž. Móžemy pak tež temu Anjesej šwoju lubosć runje tak šwjedžeńšy šawěšćicž, kaž to Pětr čzinješche na jeho praščenje? To je wažna wěž šwědomja. Tež Pětr nješměđžesche to praščenje lohko wsacž. Teho dla šo Šbóžnik š wotpohladom tróžy prašča, šo by šebi šwoje wotmolwjenje derje rošmyšlil. A Pětr móžesche se šnutškowneho špšchěšwědčjenja wotmolwicž: „Anježe, ty wěšch wschitke wěžy, ty wěšch, šo ja čže lubuju“. Mohli tež my tak prajicž? Ale w naschej wutrobje bydli hušto wschelatora druha lubosć, šotraž nasche myšle napjelnja a lubosć k Jesušeji mori; to móže być špšche wulka lubosć k žonje a džěčom, k powołanju, k pjenješam a tublam, pola druhich šašo nječžišta lubosć k lóšchtam a žadosćam. Wjele jich šebi myšli, hdyž šo jich prašchesch, hacž Jesuška lubuja, šo šo to šamo wot šebje rošny. Ale to šo šamo wot šebje njerošny. Šichetož tón Anjes Jesuž dyrbi nasche žyłe myšljenje napjelnicž a to je jara čžežto. Ššchi kšutnym pruhowanju najšterje namašamy, šo šebi najšterje špšche mało na šwo-

jeho Šbóžnika myšlimy. Duž budž nam Pětr we šwojej horjazej lubosći žimy špšchitkad lubosće, hdyž tež w bojosći špšched čžłowjekami juntrócž podleža jako šlabý čžłowjek.

2. Šhto šebi tón Anjes wot naš žada? Wot lubosće k Jesušeji wotwišuje žohnowane wukonjenje nascheho powołanja. Pětr běšche wupadnył se šwojeho powołanja jako wuczobnik. Tón Anjes jeho pak šašo š noma postaji: „Paš moje jehnata. Paš moje wowžy!“ Paštyrški hamt dyrbi Pětr dale wješć, ale niz wón šam — ale wschitzy jeho wuczobnižy. Kaž běšche Pětr we šwojim powołanju šwěrný, dyrbi kóždy mjes nami Jesušowu ponižnosć po šwojich mozach dopjelnicž. Š tym móže kóždy potašacž, hacž šwojeho Šbóžnika lubuje a ša nim kłodži. A kaž wjele je kóždemu dowěrejene! Jedyn ma šwóžbu, druhi šlužomnych, tšeczi šchulerjom, šchtwórtý wošadu, pjaty špšcheczelow a šušodow. To je nasche paštwišćczo; špšchetož wschitzy, kiž šu nam dowěrejeni, šu wowžy Jesom Šhryšta. Wuczobnik Jesušowý dyrbi, kaž dobry paštyr, wutrobu ša druhich měčž.

3. Šhto nam tón Anjes do přědka praji? Niz wulku čžesć a šbože, kaž šo we šwětnym powołanju woczafuje. Pětrej to Šbóžnik do přědka praji, šcht. 18., a šhto je š tym myšlene, wujakni 19. šchtucžka: Pětr dyrbi ša šwojeho Anjesa a we šlužbje teho Anjesa šwoje žiwjenje wostajicž. To je šo piecža w Romje štało. Ša naš w našim čžaku to reka: Šdyž wy ša Jesušom kłodžicže, šmějecže wjele wot šwěta čžerpicž. Pětr bu kščižowany, my dyrbimy na druge čžerpcjenja špšchihotowani być.

Štůž ſo wottraſhicſz da, njeje Šbůžnika hůdny. Štůž
chze ſa Šbůžnikom khodſicſz, dyrbi ſo prjedy khutnje pru-
howacſz, hacſz teſz w cſetpjenju pſchi nim wutraje.

Jutry ſu naſ wubudſile, ſa Šbůžnikom hicſz, kiſz je
dobycſetſzy ſ rowa wuſchoł. Nawukůmy wot Pětra, ſa
Šbůžnikom khodſicſz w luboſcſzi, w ſwěrnocſzi, w cſetpjenju.
Hamjen.

Šbůžnoſcſz jutrowneje wěry.

Šsam paſtyř Tejuſ dobry je a wodſi
Na paſtwu ſbůžneho naſ ſwujoh' ſłowa,
Šdyſ pſchekamał ſa naſ je durje rowa
A jako towarſch ſwěrný ſ nami khodſi.

Mětk wěra jutrowna měr do naſ plodſi!
Do twjerdeho ſo potajamy ſhowa,
A nadſija je wumoženyh ſtowa;
Šim poſoj Knjeſowy najſklůdscho ſłodſi.

Knjeſ žiwý je a ſ nim ſu ſjednocſeni
Mětk jeho wěrjazy, kaſz ſtawy cſěła;
Še hłowa wón, a zyrkej cſěło jeho!

O kał ſmy pſcheſ njeho dſžě wobſboſeni! —
Naſ k žiwjenju je jutrownemu ſhrěła
Wſchak ſwěra Knjeſa njebjefkeho. —

U.

Pruhowanje, kotreſz ſ rowa ſtanjeny Knjeſ ſ dſžecſiwucſerjemi a duſchowpaſtryjemi wukonja.

(Jan. 21, 15—17.)

Šlůb (40): Na Tejuſa ſamoh' njech wutroba hlada! —
Knjeſ ſtanjeny ſhromadſil půſłow ſej běſche;
Šlej, luboſcſz jich pruhowacſz pſchecſzelnje chſzſche;
Wón Šchimanej Pětrej to praſchenje ſtaji,
Hacſz wjaz', dſžli druſy, joh' ſ luboſcſzu haji? —

Haj, Knjeſe! ty wěſch, ſo cſe lubuju ſprawuje,
— Tam wucſzobnik miſchterej wotmolwi ſjawnje.
A k njemu Knjeſ dſžeſche: Paſ jehnjata moje!
— Budſ dſžělo a ſadanje lube to twoje!

Pał druhi raſ ſaſo Knjeſ k Šchimanej rjeknje:
Maſch lubo mje, Pětreje? — A wucſzobnik pěnje
Šom' wobkrucſa ſ nowa: Šo lubuju tebje,
Wěſch, Knjeſe! ſam nochzu pał wuſhwalecſz ſebje.

Knjeſ na to jom' porucſi: Wozzy paſ moje! —
Ma tſecſi raſ hiſchcſze pał praſchenje ſwoje,
Hacſz wucſzobnik woprawdſe lubuje jeho.
Duſz ſrudny bu Pětr, a ſtyſl rěcſi ſ njeho:

Ty Knjeſe! wěſch wſchitko; wěſch, lubuju tebje!
— Tak cſeſzu wſchu wucſzobnik ſwali ſe ſebje
A ſ nowa Knjeſ pſchikafa: Wozzy paſ moje!
Njech wjeſele pſchezo to woſtanje twoje! —

Tak půſłow Knjeſ ſwojich ſam pruhuje krucſe;
Na ſwoje jich docſzahnycſz khutne chze pucſe,
Šim woſjewja wolu ſ tym pſchecſzelnje Boſu.
Šo dſžělo jich ſluſiło duſcham by k ſboſu.

Ach, lubujmy Knjeſa! njech luboſcſz naſ cſehnje
Šom' ſluſicſz, kiſz nochze naſ wopuſchcſzicſz ženje!
Haj, wutrajnu poſaſmy luboſcſz a wěru!
Wón, miſchter a Šbůžnik, wſchu krónuje ſwěru! —

U.

Pſchiwěra.

Pſched njedolhim cſaſom bu wuſtojny lěkar małeho měſtacſka
k ſſhorjenemu dſžecſzu ſawołany, wuſaja jemu trěbne lěkarſtvo a
běſche pſchewědcſem, jo naſajtra hiſom na pucſu polěpſchenja na-
deñcſz. Měſto teho namafa wón małeho patientu pſchi ſwojim
bliſſchim wopycſe wo wjele ſtraſchniſcho ſſhorjeneho a pſchi wſchěm
lěkarſkim průzowanju dſžecſzo po minjenju nětotrych hodſinow wu-
mrje. Šemu bě tale wěz zſle njewopſchijomna, a wón macſet
nuſowacſhe, jemu prajicſz, ſchto je ſo ſ dſžecſzom ſtało, a hacſz je
wono nimo wuſaſanyh ſrědkow něſchto druge wuſiło. Duſz ſo
macſz ſkóncſnje wuſna, ſo je wona na ſuſhodſineje radu ſwojemu
dſžecſzu polił na łopjena ſwojeho wuſſhnjeneho njewjeſtneho wěnz
picſz dała, dokelſ je jej ta „myrtowy tej“ jako najwěſcſiſchi ſrědk
w padach khoroſcſze porucſila.

Lěkar ſbytki napoja pſchepſhtowacſhe, a pſchi tym ſo wupokafa,
ſo běſche wěnz ſ cſinjeny h myrtowyh łopjenow wity, kotreſz běchu
ſ jědojtymi barbijnami barbjeny. Tak běſche njeſboſowna macſz
ſama ſwoje dſžecſzo ſajědojczila, — dokelſ wona blaſniwym radſe-
njam ſuſhodſineje a jejnym ſympatiſtim ſrědkam wjazzy doměry
ſpoſcſi, dſžli wuſaſanjam roſomneho lěkarja.

Pſchiwěra, kotraž ſwjadnjenemu wěnzey abo wodſe, jutrownicſku
w nozy cſěranej, a teho runja ſpodſiwne mozy ſohnowanja pſchi-
piſuje, wozuſobnja wutrobu Boſej ſwjatej luboſcſzi, dawa ſo do-
wěry na druge wězy ſepjeracſz, hacſz na cſož dyrhjala jenicſzy
twarič: na Boſu miłoſcſiwmu pomoz we wſchey nuſy a ſtrachoſcſzi!

F.

Pawol Gerhardt a jeho khěrluſche.

A 300 lětnemu narodnemu dnjej ſwěrneho ſwědka Knjeſoweho
12. měrza 1907.

(Škóncſenje.)

Mětk wotpocſuje hola. Pawola Gerhardtowe khěrluſche
běchu lubowane wot poboſneje macſerje w Šchwabſkej. Šdyſ wona
tón luboſny wječorny khěrluſch ſpěwacſhe, ſo jejny hólczk ſe ſtyk-
njentymaj ruſomaj k nej kłócſeſhe, a to běſche wobraſ kaſz jandſe-
lowy. Šólczk bórſy tón khěrluſch nawukny a wobkhowa jón ſa
ſwoje zſle žiwjenje. Wón bu poſdſiſcho ſławny pěſnjeř Wjedrich
Šchiller.

Ša ſo cſi, Boſo, dſžakuju
Ša wſchitku dobrotu
A twoje ſkutki roſnjeſu,
Šdſžeſ ſym a hdſžeſ ja du.

Tónle khěrluſch lubowacſhe ſławny ſtarožitnoſcſeř Winkelmann
Wón do katholicſkeje zyrkwe pſchěſtupi a běſche w Štalſkej žiwy.
W zuſnym kraju pał ſebi huſto na ſwoju domijnu myſleſche a ſa-
cſiſche dſžecſatſtwa a mlodoſcſe woſiwichu. Wón ſebi ſadaſche,
ſo ſaſo na ſtarolubowanym khěrluſchu natwaricſz. Duſz ſadaſche
ſebi ewangelſte ſpěwacſte, tola tón khěrluſch w niſy njeſtejeſche.
To jeho ſrudſi, ſo ſpěwacſte na blido cſiſny. Tak běſche wutroba
ſ tym khěrluſchom ſroſcſena.

Ach, porucſz Boſu ſwěru
Šswój pucſz a ſrudobu!

W ſchleſyſkej wójnje 1806 ſo 30 dragunarijow do ſary dobu
a ju wurubichu. Šarač a ſaračka ſyly ſłakajſhtaj, jako wojazy
w domje ſahadſachu. Šdyſ dſžowka tule hruboſcſz a bolocſz ſtar-

ſcheju wiđžeſche, wſa harfu do rukow a ſ jaſnym hloſom tónle kherluſch hrajeſche a ſpewaſche: „Ach, poruč Bohu ſwěru ſwój pucž a ſrudobu!“ Prjedy hacž beſche doſpěwala, ſo cziſche durje wocžinichu a kommandanta ſaſtupi a mile rjekny: „Bobožne džečo, ja ſo wam džaſuju ſa tole natwarjenje. Budže ſměrom, ſa tſi hodžiny wuſwobodžu waſ wot waſchich pſcheſcžeharjow a wam ſo ničžo njeſtanje.“ Tole ſlubjenje wón tež dđeržeſche. Prjedy hacž ſo tſi hodžiny minychu, bechu wojazy wjeſ wopuſchcžili. Pawoła Gerhardtowy kherluſch beſche džiwy cžinił.

Pſchi woblehnenju měſta Wittenberga 1813 beſche žyke wobdlerſtwo we wulfej nuſy. Kulki do měſta lětachu. Duž ſo pſchi wſchěm ſtraſche mlody duchowny Nicž ſe ſtarym khebětarijom na pucž ſtaji, ſo by ſtary žyrkej pſched wotpalenjom ſaſchowal. Wonaj džeichtaj na wěžu, hdžež kulki do murje lětachu. Sena kula do wěže nuts ſlecža a ſapali. Wonaj woheń poduſchſchaj. Duž ſtary khebětari ſ wulkim hloſom ſaſpěwa: „Ach, poruč Bohu ſwěru ſwój pucž a ſrudobu“, a prjedy hacž beſche kherluſch wuſpěwany, tſelenje pſcheſta a žana kulka jeju trjehila njebeſche:

Ţaj, ſpěwajmy ſ Pawołom Gerhardtom w ſrudobje a cžěbnoſcžach:

Ach, poruč Bohu ſwěru
 Eſwój pucž a ſrudobu
 A wopomń ſ prawej wěru:
 Bóh knježi na njebju,
 Wón loſt a wětry wodži,
 Tež wſchitke mróczele,
 Pucž, po kotrymž ſo kłodži,
 Tym ſwojim ſjewicž wě.

Stare Sserby a ſtari Sserbjo.

(Ełbncženje.)

Sserbjo mějachu rad měr ſ zuſymy, bechu ſprawni a dobrocžiwi, ſchtož tež jich Boža ſlužba, jich prawa, waſchnja a domjaze žiwjenje wobſwědča. Boha wjerſchneho cžesčachu jako ſtworiczela njebeſ a ſemje, pódla njeho pał mějachu nižſchich bohow, kaž Běloboha, Čornoboha, Eswjatowita, Djaſa, Pſchipołdnizu, Esmjertnizu atd., kotrymž jako hrědnikam mjeſ ſobu a mjeſ wjerſchnym Bohom homjadla, wowzy, ſad a wſchelake plody woprowachu. So budžichu cžłowjekow woprowali, to da ſo jenož pola někotrych ſłowjanskich ſplahow pſchi narańſchim morju dopoſaſacž; tam pał be tajke waſchnje ſ zuſby pſchichlo a trajeſche jenož krotki cžaſ. Woni wěrjachu do žiwjenja a wotrnanja po ſmjercži. Pſchi naležnoſcžach žyheho kraja wobſamkny tež žyly lud; w ſwojej ſwójbje mějeſche pał jeje ſtarſchi njewobmjese ne knjeiſtwo. Sa ſaſtejenje ſjawneje Božeje ſlužby, krajnych naležnoſcžow a ſudow, ſa dohladowanje pſchekupſtwa a ſa wothladanje wójny a měra wuſwolachu ſo ſaſtojnizy na powſchittownych ſhromadžiſnach. Žižom w praſtarym cžaſu mějachu ſwoje ſakonje, kotrež ſo wot nana ſhnej roſpowjedowachu abo tež wot měſchnikow ſ reſami (do drjewa wurčjanymi ſnamjenjemi) napiſowachu. Wſchitzy Sserbjo bechu ſwobodni; tola ſo, jako do němſkeho ſuſodſtwa pſchindžechu, někajki roſdžěl ſtawow pola nich ſapocžinaſche. Njewólniſtwo a wotrocžſtwo ſu Sserbam Němzy pſchinjeſli. Starych ludži ſwěru hladachu, a ſo ſu jich morili, je hola wunamaſana bajka a njepſchecželſka ža.

Sa ſhorych a ſhudych ſtarachu ſo ſdobnje; tehodla njebechu mjeſ nimi proſcherjo a krajbludđerjo. Žich wubjernu hoſpodliwoſcž, kotraž ſ jich pſchinarodženeje dobrocžiwocžje wuſhadžeſche a kotruž ſa ſwjatu pſchibluichnoſcž mějachu, njemóžachu tež jich njepſchecželjo doſhwalič. Žony, kotrychž mandželſku ſwěroſcž Bonifazij wulzy jara khwali, ſmėdžachu wſchudže po woli pſchihadžowacž. Wyſche rataſtwa, pežólniſtwa, hońtwy a kublanya ſtotu wobſhadžowachu

ſo woſebje ſ wifowanjom. Spěw, hudžba a reje bechu jim najluſche ſabawy. Woni bechu woſebni cžěbłoj, kowarjo, twarzy, jěrcharjo, rjemjenjerjo, hewjerjo a reſbarjo. So poſdžiſcho wot 11. a 12. lětſtotka ſem pſchekupſtwo a rjemjeſło kónz bjerjeſche, ſo jich měſta hinjechu, ſo hruboſcž a lěnjocž pola nich pſchibjeracſchtej, na tym njebechu woni wina, ale jich němſzy potłócžowarjo, kiž kóždeho Sserba ſ wyſchſchich ſtawow wuſamkachu. Dolež Sserbjo rataſtwa lubowachu, dha rad wójnu njepocžinachu. Woni njebechu žadny krajdobywacſki lud; hdžy pał mējachu ſebje a wótcžimu pſched njepſchecželom wobaracž, wojowachu ſ najwjetſchej wutrobotocžu. Tuta be wſchudžom wuwolana.

Pſchi tak mnohich dobrych pocžinkach namaſataj ſo pola Eſłowjanow tež dwaj žaloftnaj njepocžinkaj: njejednota a zuſolubſtwo, kotraž ſtaj jim hacž do dženſniſkeho dnja ſ najwjetſchej ſchłodže byloj. Dla jich njejednoty móžeſche jich kóždy jenož trochu roſhladny a móžny njepſchecžel ložy pſchewinycž a to cžim ſterje, dolež ſo tež cžaſto Eſłowjenjo namaſachu, kiž zuſnikam pomhachu. To je bohuzel hiſchcže dženſniſki džen tał, pſchetož Sserbjo ſu Sserbow najhóſchti njepſchecželjo a pytaja, kał bychu jich ſahubili. Zuſolubſtwo, ſo bych hiſchcže dale na nęcziſchich Sserbow ſkladnoſtnje ſpomnił, kčžeje tež pola Sserbow. Pſchetož hdže nadeńdžeſch wjetſchu poſhilnoſcž: zuſu rěcž, zuſe waſchnje, zuſu narodnoſcž wyſche ſwojeje wuſbchowacž? Hdže ſlyſchich huſcžiſcho w zuſej rěcži rěcžecž, hacž mjeſ ſamſnymi Sserbami? W najnowſchim cžaſu drje pocžinaju ſo bóle ſjednocžecž a ſo jako lud ſacžuwacž; w naſchich dnjach pocžinaja drje tež Sserbjo pſchi ſjawnych ſkladnoſcžach ſerbszy rěcžecž a w towarſchnym žiwjenju ſerbsku rěcž nałožecž, ale to ma ſo hiſchcže jara wjele bóle pſchiporjecž, prjedy hacž móžemy prajicž, ſo ſo ſa ſwoju ſerbsku narodnoſcž tał jara ſtaramy kaž Němzy ſa němſku.

J. E. Smoleſ.

Sprawneho Bóh njewopuſchcži.

Ţowjedańcžko ſe ſtarſcheho cžaſa.

(Ţotracžowanje.)

Naſymny polnóžny wěr pſches pola a kufi wujeſche a we wjerſchach ſchtomow ſchumjeſche. Wiſcže wožoltnjene ſo po ſemi waleſche a wěr ſ nim hrajeſche. Njebo be ſe ſchěrymi mróczelemi pſchifryte a ſemja mokra wot deſchcžikow a mróſow, kiž bechu napadale. Čžmowa nóž beſche ſo na ſemju roſſchěrika a žana hwěſdžicžka njeſwěcžeſche pucžowarjej, kiž ſamlutki po dróhy džeſche. Tutón pucžowal pał be Surij. Kaž drėmazemu be jemu bylo, jako be ſ Libuſchcz doma wuſchol. Tu be ſo jemu derje ſchlo. Wón, ta kħuda ſyrota, be tudy měſto namaſal, hdžež lubocž jeho wofſchewjeſche, a cžłowjekow nadeſchol, kotſiž ſ nim derje mējachu. Nětk be wón na jene dobo do zuſby wuſtorcženy, ſa paducha dđeržany wot tych, kotrymž by rady najſwěrnichu džaſownocž wopoſaſal, a njemějeſche žaneho měſta, hdžež by domach bycž, žaneho cžłowjeka wjazy, kotremuž by ſo we lubocžci dowěricž mohł. Wón ſo njemóžeſche prawje dopomnicž, kał rucže be ſo to wſchitko pſcheměnił, ani wuhudacž, kał bechu te pjenjeſy do jeho ſchijnje pſchichle. To wón jenož wjedžeſche, ſo bechu ſo tam namaſale ſo be ſo Libuſchcz knjeſ na njeho roſhńewal a ſ hrubymi ſłowami na njeho ſaſhadžal a ſo tola ženje žadny pjenjeſ jemu kranyl njebe.

Pſchi ſpocžatku cžyſche ſo wón do N. wobrocžicž a tam powjedacž, ſchto be ſo jemu ſtało. Marja a Leńka, jemu wutroba prajeſche, budžetej jemu wěricž, hdžy jima praji, ſo je žyly njewinowaty; tej budžetej jeho wobžarowacž a troſchtowacž, hdžy wo tej njeprawdže ſlyſchitej, kotraž je ſo jemu ſtała. Ţaj, tam cžyſche wón ſ woprėdka, hdžy ſ měſchcžanſkich wrotow džeſche, al

Měrczin, tak budže řo tón jemu řmjecř, tak budže tón jeho witacř!

Hdyř wón to přchi řebi pomyšli, dha řo we nim hřóř hibařche, řiř prajeřche: ně! njeř budže, řař budže, tam njemóřeřch hieř.

Hdyř dha řař řo wobrocřicř? Hlaj! to wón njewjedžeřche. Teho dla džeřche wón po dróř dale. Móřny wiohor řchumjeřche, řhny lodojty deřchcřil jeho macžeřche. řurij nicřo wo tym nje- cřujjeřche. We wřbach, přcheř kotreř přchińdže, přř řchcřowřachu, nóřni wajhtarjo trubjachu, ale wón ř jeneho řónza nuts, ř druheho won džeřche. Wón njemóřeřche přlacř — ale wutroba bě jemu cžeřka — ta myřl jeho hřjebařche, řo bu wot řwojeho dobrocřela řa paducha džeřžany. Hdyř dže, to řo njepřařcheřche, jenoř to jene jemu naležeřche, řo by dalořo precř přchicřol wot měřta, ř kotrehoř bě řař poř wuhnaty.

Dróřha wjedžeřche přcheř hory a dořy, přcheř pola a lěřy, řurij wo to njerodžeřche. řařo řwitařche, řo hřóř namafa, wón řař nicřo přchi řebi njemejeřche, řadyn řuff řhlěba, řadyn řrořchil pjenjeř. Ř temu řapocřa cřucř, řo je řpřóřny. řtawy jeho bolachu a pola wutrobny jeho řalařche. Drasta běřche přchemofana a njerřnjeřche jemu na cře. řhna jeho řchabjeřche a nořy pocžeřchtej jemu řchepotacř. Do řoka wolořo njeběřche řana wjeř, řane wo- bydlenje widžečř. řslabořeř dale bóle přchibjerařche, wón dale njemóřeřche — wón řo přchi dróř na hromadřu řamjenjow řhže — a tam ležo wofa.

řslóncřko bě řmeř tym řeřhadřalo a řhny njerřnjenje nařtalo. řurij ležeřche poř moryny přchi dróřy. řodřina po hodřinje řo miny — a runje dženřa tu nicřto na dróř ani njeńdžeřche ani řo njewjeřeřche. Wokořo 9 hodřin řař přchijedže wós. W nim ředžeřche řnjeř, wonka pola pohoncřa jeho řluřžomniř. Džeřcže, řawořa řnjeř, jako běřhu řo měřtu přchibliřili, hdyř řurij ležeřche; džeřcže, tu jedyn cřlowjeř leři. řohladařmy, řchto je řo jemu řtalo. ř tajřimi řlowami wuřfocřiřchtaj řnjeř a jeho řluřžomniř ř wofa a pořběžeřchtaj řurja, po řdacřu moryneho. Wón je hřchcže řiwy, praji řnjeř, jako bě jeho přchepřtař, donjeřmoř jeho ř wofu. řa to řadřiřchtaj řurja do wofa a řnjeř pohoncřeř přchawořa: jědř, řchtoř móžeřch, řo dom přchińdžemy.

* * *

W řžeřtej, něřotre mile wot řařřich mjefow, leři w pľódnym dole wjeř a přchi jeje řónzu na horje řteři řnjeři hřóř. řa tym hrodže w řjaneř wulfej řtwje řtejeřche řhorolořo a w nim bědžeřche řo mřodny cřlowjeř ř cžeřkej hřowjazeř řhorocřu. řiřom wjele njedžel bě ta řhorocř trala a leřař bě dwělowař, hacř budže ju móř řahojicř. Wěřche řař jene ranje, řo tón řhory, řiř bě we řwojeř bludnořcři wřchelle dřiwe řečže wjedř, ř měrom řpařche, a po dořhim řpanju wotucřo wokořo řo pohladowařche.

„Hdyř dha řhny?“ praji wón ř stareř řonje, řiř pola jeho řhorolořa ředžo jeho wothladowařche, „řchto je řo řo mnu řtalo?“

„řmėrujče řo, moje džečřo“, řjekny ta řónřka; „wř řeře pola dořnyř ludři a řeře dořho řhory byli; hjeřče řo na ředřbu, řo řebi řchřodu njeřčiniče, hdyř něř wjele řečřicže; řnjeř leřař je to twjerdže řafař.“

řurij, přchetoř to bě tón řhory, wocři řchěrořo wocřinjeřche a njemóřeřche řo na řane wafhnyje dopomničř, řař je do řajeje řtwy přchicřol. Wřchitřo řdawe řo jemu řuře byčř a teř tu řónřřu wón njeřnajeřche. Dofelř řař přcheř měru wulřu řlabořeř w řtawach cřujjeřche, přchemoh jeho ř nowa řpanje. řeho řhorocř bě řo přche- cřiřnyřa a to řpanje přchipowjedařche dořru nadřiřu, řo budže wu- řtrowjeny. řařo řo ř nim džeř wote dnja dale bóle poľepřcho- wařche, řhoni wón pomaku wřchitřo, řař bě řo ř nim měřo. řje- nujřy tón řnjeř, řiř běřche jeho na dróřy ležo namafa, bě jeho do

řwojeho wofa řadřil, a hřom na pucřu řpřtař, řo by jeho ř řiwje- nju řbudřil.

W bliřřim měřeře, do řotrehoř bě přchijěř, běřche řo jemu to teř ř leřařřtej pomozu řadřilo. Dofelř řař bě nad tym mřodnym cřlowjeřom řpodobanje měř, bě wón jeho řobu na řwóř hřóř wřař, řo by řo dale řa njeho řtarař. řam řař bě řurij do hřowjazeje řhorocře řapadnyř, řař řo wón wjele njedžel w bludže ležeřche. řón řnjeř řař bě ř dobrocřiweř řmilnořcřu řa leřařřtu pomoz a řa wřchitře řwěrne wothladanje řtarobliwy pohyř a wjeřeřeřche řo jara, řo to njebě podarmo byřo.

D řajta řiwa džeřfomnořeř řo w řurjoweř wutrobje horjeřche, hdyř wón na to řpominaweř, řař bě w řwojeř nuřy wumozęra a tudy w řuřbie řajřu hořpodu namafař! W něřtreř horzeř modlitwje bě wón řwojemu řohu řuřon džeř přchijjeřl, a jako móžeřche je řwojeho řhorolořa přeni řrocč wuřtupicčř, padže na řwojeř řolenje řwjeřeleny, řrořchřowany, wofřchemjeny řhwalbu řwojemu řnjeřej w njeřjeřbach řpěwajo. ř wutrobnyři řlowami wupřaji wón řuřon džeř teř řwojemu pomozniřej, řnjeřej ř ř., řiř řo hřuřto ř njemu řhže a nad tym řwjeřeli, řo bě řuteho mřodřenza přcheř řořu pomoz wot řmjereče a hubjenřtwa mohř wumoz. řurij njenujřy bě jemu je řpřawnyř domęrenjom wřchitřo wupowjedař, řař bě řo jemu wot řwojich mřodnyř lěř hacř do řeje hodřiny řchřo, w řotrejř bě přchi dróřy poř moryny ležo wofař. řnjeř ř ř. řař, wjeřřři wřřchřchi, řiř bě řtarobny dla ř wjeřřřej řluřžby řtupil a tudy na řwojim hrodže, řdaleny wot řwěřneho ropota, řwoje řiwjenje wjedžeřche, hjeřjeřche wutrobnyje džeř nade wřchitřim tym, řchtoř řurij jemu powjedařche.

Něřotru hodřinřu ředžeřchtaj řtary řnjeř a mřodny pachoř hromadže a řřladowařchtaj řadu, hdyř by řo řurij wobrocřil a řchto by řapocžečř měř. řom hieč řo jemu njeřaweřche; temu řnjeřej wón teř dlęje wobčeřžny byčř njemóřeřche, hacř runje tón jeho wot řo njepuřchcři!

Wěřch řy řchto, mřodny přchecřelřo, praji wón jedyn džeř ř řurjeř? Wóřna řařuřřich přchecřiwu řřanzowřam we bliřřim cřařu wudhři. Njeřaweřch do wofařow hiečř? Wóř řhny we Wini je pola hřuřarow řteři; na řeho budu piřacčř. řy řy řchwarny pachoř, móžeřch derje piřacčř a liečicčř, řy móžeřch ř tym řwoje řbože řčřiničř.

Niečřo řurjeř lubřche njebě dřiřli to. řař wón wokořo pořřni- zow pořohřnowany wot řwojeho lubeho řnjeřa ř ř. ř dořrej na- dřiřu do Wina pucřowařche, řo by tam ř hřuřaram řchř.

(řřchichodnyje dale).

Wřchelake ř bliřka a ř daloka.

— řnjeř řarař řencřka we Wochofach je řo 1. haprjeje řhorowatořeře dla na wotpocřinř podař. řa jeho řwěrne duřchow- pařřřřřtvo je jemu řral řjad cžeřwjeneho woryořa řpožeřil, řotřyř bu jemu přchi jeho wotřalenju wot řnjeřa řuperintendenty řwja- točřnyje přchepodaty.

— W řřuřřej řuřiřy řu řo dořhody wucęerjow wot 1. hapr- leje na 1200 hřiwnow powhřhite. řař řu něřřo dořhody na tym řamym řřhodžeřřřu řař w řařřej.

— řowa řeleřniřa ř řařeř do Wójereř řo hãřle 1. juliřa 1908 wotewři, niř, řař běřche přjedy wotmyřlene, hřom w řutym lěče.

Dofelř dyrhjeřche řoburedaktor přař řndženja dla řhowanja řwojeho bratra hřom přchipoldnyřu do Drãdřžan wotřečř, wofa w ařtillach 14. cřiřřla, řehny hřchcže njeřeřtajanřch, řiečřba cřiřchcžeřřřich řmyřřřow řtejo. řola budž dla řutowanja měřřna jeno na to řpomnyje, řo ma na řř. 55 přeni řhnečřl př- njeje řchřucři řeřačř: „Dopomň řo w opuřřchcęenyřch“, a řo dyrři řo w řhnečřřu přcheb pořřlednyje řchřucři tehořřameho ařtilla mjes řlowečřy „a řwoju“ řlowečřo wón řařunbyčř.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

Jubilate.

Jan. 21, 18—23.

Wo kšicžu, kiž mějesche Pětr jako japoschtol njescž, kłowo šwjateho pišma rěczy. Alle kóždemu wuczobnifej płaczi: „Šchtóž šwój kšicž na šo njewosmje a ja mnu njehdže, tón njemóže mój wuczobnik bycz.“ A kóžde čerpcjenje, niz jemož pschescžehanje Khrysta dla, dyrbi šo kšescžijanšy snjescz. Duž to praschenje:

Kak nješe kšescžijan čerpcjenja, jemu wot Boha napoložene?

Wón praji:

1. Kaž wón mje wjedže, tak dyrbju hieč;
2. Hdnyž wón mje wjedže, tehdom chzu hieč;
3. Dofelž wón mje wjedže, móžu ja hieč.

1. Kšětsje nawalnemu, šamowólnemu Pětrej tón Knjes šjewi, šo budže šo pod šwonkowny pschah potulecz dyrbjecž. To běšche jemu čezko, ale wón šo podda; pschetož tón Knjes je prajił: šchtož wón čini, je derje činjene a dyrbi šo tež jemu špodobacž. Wón dže je runje šwoju luboscz temu Knjesej wušnał a najkrašnišche powołanje je šo jemu pschepodalo; kak mohł šo wobaracž, tež čezkotu snjescz?

Kak my šo šastrožimy, hdnyž čerpcjenje na naš pschindže! My šmy šebi něšcto wotmyšlili a bóršy bychmy wotnyknjeny kónž dozpěli; na jene dobo je wšchitko hinał. Man a hospodar wješeli šo šwojich dla, šo do přědka dže — duž dyrbi šo na khoroložo, šnano na

šmjertne ložo lehnyč. Wacž we njewustawazej lubosczí šwoje džěczy woczehuje — wona dyrbi šastacž, dofelž čželna šłaboscz ju wobjima. Šchtož ma šchto ša wěšte a najpotřebnišche, wón dyrbi jo šhubicž.

Wón dyrbi. Alle kak je to čezko! Derje nam, šo my wěmy, šo to šlepy pschypad njeje, ale šo je Boža ruka nad nami, kotraž wjazy na naš njepoloža, hacž my njescž šamóžemy. Ššmy-li temu Knjesej w lubosczí pschihileni, potom budžemy šo tež, kaž čezko nam tež budže, w ponížnej pošlušnosczí pod Božu khostazu ruku pošhilecz móž. Našch trošcht wostanje: Wón je tón Knjes! a našch roššud: Wón njeh čžini, šchtož šo jemu špodoba.

2. Praschenje wšchaf š tym hiščeže ke kónzej njeje. Hdnyž tež něčto wě: Ja dyrbju runje to čerpcicž, dofelž ma tón Knjes to ša dobre — wón šo šašo prascha: Čžehodla runje nětko, hdnyž šo mi to najmjene pschihodži? W štarobje dyrbja na Pětra čžezke dny pschicž. Wón šo drje praschescche: „Čžehodla runje w štarobje?“ ale wón mjelczi.

Kak šo kšescžijenjo tež njetrjebawšchi prascheja, hdnyž kšicž pschindže. A tola dyrbjeli wjedžecž: Tón Knjes šam prawy čžaf šnaje. Wón wě, hdny je mi khostanje wužitne, hdny šym ša pruhowanje šrały a šylny došcz, šo bych druhim š pschikladom był. Duž budž našche hěšto: Kak a hdny Bóh čže. A kajli dobytł ma kšescžijan wot tajkeho poddacža, tajkeje ščerpliwosczje, ponížneho pošhilenja pod Božu wolu! To budža ramjenja šylnišche pod čžezkotu. To šu njelicžomni kšicžnoscherjo našhonili. Pohla-

dajmy do swjateje historije. Abraham, Izaak, Jakub, Josef — tak su woni nawukli czakacz w dowěrjenju na teho Anjesa! Hdyž tež woni w czafu swojeho podružnistwa wschitke slobjenja dopjelnjene njewidzachu, woni hladachu we wěrje a nadžiji k njebestemu wótnemu krajej a wješeli wotšal czahnychu. A temu dyrbi tež pola naš dónč, so w dobrych a slych dnjach, w žiwjenju a wumrjeczu swólniwje a wješele Božemu wodženju so dowěrjamy. Potom smějemy so mjenje praschecz a skoržicz.

3. Potom smėje kšesčizian pschezo krašnišče našonjenja Božeje hnady. Pětr so prascha, hač tež Jana podobne trječicz njebudže. Tón Anjes jeho powuczi, so ma w Božim kralestwje kóždy sam swoje powołanje. Schtóž je swěrnny w swojim powołanju, na druhich njehlada, hač maja wjazny abo mjenje czěpicz, ale směrom a stroschtuje swój pucz dale dži. Wón wě: Tón Anjes wjedže mje a je pola mje, duž so mi niczo stacz njemóže.

Kak husto so stawa, so kamo dobri kšesčizienjo w czěpjenju hischče so praschejo na druhich, knano na njewěrjazych sobuczlowjekow hladaja, kiž maja so po sdaczu wjele lóžo. Abó někotreho boli, so tak hjes sadžewanja kaž druzi sa Sobóznika skutkowacz njemóže. Tehdom dyrbišch so jenož hnadneho wodženja Božeho troschtowacz. Dale myšl pošylja a wofschewja wutrobu. To nawuknjesh, so swětne a kšesčizianske sbože stej něšto wschelake. Kšiz je kšesčiziana pucha a čěšne snamjo. To je kšesčizianska msda: Psches kšiza ke kónowanju. Kšiz je schula Boža, w kotrejž chze jedny tak a druzi hinał wodženy bycz. Skónczje pak, hdyž tón Anjes pschindže (icht. 22), wón kóždemu swěrnemu wuczobnikaj msdu da.

My njewěmy, kajke czěpjenja naš hischče potrechja a hdy na naš pschindu. Ale to budž nam wěste: Tón Anjes swojich wjedže. Schtóž so jeho dzerži, temu budže pschezo lóžo, tež čěpicz, hdyž Bóh chze.

Kaž Bóh mje wjedže, tak chzu hič
Psches wješele a srudžbu;
Tež w tyšchnosczi chze wofschewicz
Mje Bóh psches swoju wuczbu,
Kak rjenje wón mje sastarał,
Psched njesbožom je sathowal,
To junu w swětne widžu.

Samjeń.

Wyskanje jutrowneje wěry.

Mjech halleluja klinczi radoščiwje
Nětk w jutrownym nam czafu rjanym,
Do sradowanja sbóžnoh' powołanym;
Wschal žiwj Jesuž je, nam kónzo mile!

Mjech wješele we nim je našče žiwe!
Nam sbóžnoscz data w druhim njeje žanym;
Do mēra Anjesoweho wufhowanym
Soj' wobliczo so jasnī milosčiwje.

Esam Jesuž žórko našcheho je sboža
A kherlusch jutrowneho sradowanja,
Hdyž šrēla naš je luboscz jeho Boža.

Slaj! jeho wutroba nam wobhnadženym
Se městno sbožowneho wufhowanja,
Psches njeho k herbstwu w swětne wumoženym.

U.

Jesuž domoj k njebestam swoni.

(Jan. 16, 16—23a.)

Stóš (W. miš. harf., czo. 265): Hdyž namata duscha swój statok a dom? —

Slaj! po małej khwili mje njewidžicze;
A po małej khwili pak widžicze mje!

— Tak wobšwědczil Jesuž je wuczobnikam,
Hdyž k njebestam domoj hič žadašče sam,
Domoj, domoj,

Hdyž bydlenje

Tam blyščezaze ryczerjej hotowe je.

Hdyž pšbli so mjes' sobu wopraschuju,
Schto Jesuž k tym dawa jim k wopomnjenju,
Wón njewěstym wobtruczja se swěrnoscju:

Wy budžecze plakacz a žaloscžicž tu,

Haj, haj, haj, haj,

Se horjo tu;

Pak k radoščju samenicž horjo wam chzu!

Wschal k bolosczu džeczó macž porodžuje;

Sej duscha pak stysknawa njewostanje:

Wschal žaloscž do wješela pschemeni so,

Do wstavanja stonanje radošneho;

Sbožo je so

Sej dostalo,

Duž srudoba wschitka je shubila so.

Tak macže nětk, praji Anjes, srudobu wy;

Waf widžecz pak sažo chzu radoščiwj.

Esó wutroba dyrbi wam rošwješelicž,

— To wješele njemóže ničto wam šbicž!

Sažnoscz, krašnoscz

Se junu tam,

Hdyž bēdžerjam kónu ja žiwjenja dam! —

Ach, khwatajmy do njebest k Jesužej w dom

Tu k zusožy k jutrownym sradowanjom!

Wón šeršhta je žiwjenja blyščezazeho,

Sa myto chze kameho swěrnym dacž so.

Haj, haj, domoj

Nětk khwatajmy,

Dóžž na wěcznje k Jesužom w njebestach šmy! —

U.

Nawopacžnosczje.

Luby čitarjo! S twojej wěru do Boha so husto twoje žiwjenje psched Bohom njesnješe. Pschetož ty wěrišch do Boha — njepočasujesh pak žaneje Božeje služby. Ty wěrišch do jeneho Boha — a mašch pschibohow porno njemu kaž Laban. Ty wěrišch do wěczneho Boha — a sadžeržujesh so, kaž by wón semrjety byl. Ty wěrišch do wschewōdomneho Boha — a nochžesh swojemu swědomnju psched nim rēcžecz dacž. Ty wěrišch do wschewomudreho Boha — a w kóždym wofomiku czi wón něšto prawje njeczini. Ty wěrišch do wschewomóžneho Boha — a strachujesh so, so czi cžlowjekojó něšto sežinja. Ty wěrišch do wschewošchudžomneho Boha — a chžesh so kaž šadam psched nim sšhowacz. Ty wěrišch do milosčiweho Boha — a prajish k rēdka: Šhwal teho Anjesa, moja duscha! Ty wěrišch do swjateho Boha — a njewufujesh so čzi, džesch-li k njemu. Ty wěrišch to praweho Boha — a njebojish so jeho šudženjom. Ty wěrišch do wěrneho Boha — a njedowěrišch so jeho šlowam. Ty wěrišch do sbóžneho Boha — a na jeho njebesta nještajesh nadžiju.

F.

wo kotrymž je wón jim tak wjele powjedał a kotremuž ma šo wón nimo Boha džakowacž, so wón hižom dolho w jenym pólskim pohrjebnišćezju njehnije. Mišchtrka, kotraž běšče njesnatemu dobroczelej šwojeho lubowaneho mandželiskeho hižom husto Bože žohnowanje na wšchěch jeho pucžach pschala, i kuchinskimi durjemi spěšchnje do jstwy fastupi a i najpscheczelnimišćimi postrowjenjemi droheho hošća i woběmaj rukomaj witasche. Potom pať bórny sašo won khwatašče, so by dvě tucžnej hušnyž sarěšala a šwjedžen-
sku hošćinu pschihotowala, na kotruž šwoje žyle pscheczelnostwo psche-
prošnyč da. Rowať pať pschezo sašo wuwola: To dyrbi mi ra-
dostny džen byč! a wobjimajše a koschese šwěrneho towaršča, kotryž hišće pschezo žyle woněmjeny do wšcheho hladasche a nje-
móžesche rěč prawje namafacž.

Nó, hušnyž buschtej wopjeczenej, mišchtrka pschedpoložowasche, šchtož na teler džěšče, a hłódnny krawž njepomnjesche, so běšče hdy tak krašnje hošćowal. Pschi tym powjedasche jemu towaršči mišchtr šwoje dotalne podeńdženja a kajki šbožowny wufónž šu tešame psches Božu miłosć wšale. A jako běšče šo krawž na-
šnyč, dyrbjesche tež wón šwoje pošlednišče nashonjenja i na-
wjedženju dacž, kiž běchu wěso prawje černjote pucže byle a tak šrudnje klincžachu, so dobra mišchtrka njemóžesche i plakanjom psche-
stacž. Wschitžy pschitomni buch hnučzi, počinachu zušbnika pschi jeho wotowrjenym powjedanju lubo mēč a žadachu, so čžyl wón pola nich šwoju pucžowaršku šepjeru šložicž. Šchto bóle ja měštacžkom mēra žedžesche, džyli našly luby krawž? Šeho hišće žyma pscheběhowasche, hdyž wón na šněhowe mjeczele myšlesche, i kotrymž běšče šo wón w tak někotrej šymje bēdžicž dyrbjal. Š radošću wón tehodla ščinijeny namjet pschija, bu wot džakow-
neho towarškeho mišchtra na šbžde waschnje podpjerany, bu wo wšy i mišchtróm, woženi šo i čžěšnej džowku pobožneje šwójby a šwjebeli šo Božeho žohnowanja w bohatej mērje, so móžesche bjes štarosče šwoje čžafne žiwjenje wjesč a wobšamknyč.

Tak běščaj wobaj, kowať na krawžu, a krawž na kowarju nashoniloj, šchtož Širach w 6. šlawje praji: „Šwěrnny pscheczěl je trošcht žiwjenja; a čži, kiž šo teho Šnjesa boja, namafaju jeho.“

F.

Sprawneho Bóh njewopuschći.

Šowjedančžo se štaršcheho čžafša.

(Šotracžowanje.)

Běšče w lēčze 1809, džěń 21. a 22. meje, so bu wulka bitwa pola Šperna pschi Dunawje njedaloko Wina bita. Na tym jenym hoku roškasowasche Napoleon, na druhim wjelwójwoda Šhorla. Šižom přeni džěń, 21. meje, běchu Rakušy wješ Špern dobyli a Franzowšow i njeje wuhnali. Druhi džěń, 22. meje, bē bitwa horžyscha džyli předy. Wjelwójwoda bē nōž předy mosty wot-
torhacž a spalicž dał, kotrež běchu Franzowšowo psches Dunawu twarili, a po tajkim šo čži pošlednišči, wotřěnjeni wot šwojeho wójšča, móžnje wobarachu.

Wjelwójwoda štejesche na jenej hōržy, so by mohł žyle bit-
wischězo pschewidžecž. Adjutantojo jěchachu jow a tam, a roš-
noschowachu jeho pschikafnje. Šej hōržy i napschecža, na kotrež wón štejesche, mējesche šo horze bēdženje. Tam běchu mjenujžy, tež na jenej hōržy, Franzowšowo bateriju šažžili, kotruž woni twjerdže šastupowachu.

Rakušy, kotřiž špōsnachu, so wot teje baterije žyla bitwa wot-
wižuje, běchu hižom wjele nadpadow na nju čžinili. Ale hdyž šo jej bližachu, dha buch wot telko kulow witani, so buch žyle rjady psches nje potorchane a šnicžene. Pschezo buch nowe regi-
menty pschecžiwu tej bateriji wodžene, ale pschezo sašo wot njeje

wróčzo šbite. Wjele hodžinow, haj žyle dopōdnje bē tuto bēdženje trało. Wjelwójwoda Šhorla běšče pschikafnju dał, so nješnje šo ta baterija pschepuschecžicž, ale dobyč. Psches točženu šchleńžu móžesche ju wón widžecž. Dha na jene dobo regiment hufarow nadpad na tu hōrku ščini. Šule lētachu a hwišbachu a wulki džěl hufarow padže, tež wyschł, kiž jich namjedowasche. Šižom čžyčchu woni zofacž. Dha šo jedny i tych nižšchich wyschich šebra a jěchajše na tu bateriju a ša nim čži wšchitžy, kotrychž konje nje-
bēchu šatsčelene. Šo krotkej bitwje zofaja njepscheczěljo, a hufarowo škocža se šwojich konjom, wobrocža kanony a tšeleja i možu ša nimi. Čži drje i nowe možu šo sašo bliža, ale hufarowo njedadža šo traschicž a bēdža šo kaž lawy. Šako bē jim regiment pšchčow k pomozny pschichoł, honja woni njepscheczělom i teje hōrki a wob-
twjerdža tu bateriju. Psches tutōn podawł buch Franzowšowo jbiečzi a dobyče bē na hoku Rakušich.

Wjelwójwoda Šhorla bē derje widžal, so mējesche šo dobyče baterije jenicžy šhrobłosčzi teho mlodeho hufara džakowacž, kiž bē na čžolo šwojeho regimenta šupil a šo přeni na njepscheczělom dał. To bē mišchtršchuka, praji wón, jako widžesche, so Fran-
zowšowo zofachu, a jěchajše tam, hdyž hufarowo štejachu, so by šo woprašchal, šchto je jich namjedowal. Wy šče mloda krej, ale šhrobly wojak, praji wón, jako tōn mlody hufaršči leutnant pschēd nim štejesche. Ša waš ša wyschka postajam; wy šče hłódnny, so wy dale šwój regiment namjedujecze.

Tōn pať, kiž bē šebi tudny na bitwischězu pola Šperna tajku čžesč dobył, bē Šurij, ta šhuda šhreta. Tōn, kiž běšče hišće pschēd tšjomi lētami w Šibuschēz šlamach w mēčze jako pschepuški wučžomnik zokor wažil a šhosej pschedawal, tōn tudny něł jako hufaršči wyschł we šwojich mlodych lētach psches šlawneho wjel-
wójwodu wulku šhwalbu wužiwasche. — Ššlawu jemu!

(Šschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Dwaš knjesaj wučerzej, šantor Šeł a wučer Wicžas w Bufežach, šwjeczěščaj šandženy tydžen na dobo šwój 25 lētny šastojnšči jubilej. Wěšče žadny pschipad, so dwaš knjesaj wučerzej w tešamej wšy tōn šamy džěń jubilej šwjeczitaj. Šimaj došta šo wjele wopokasmow lubosče a wječžor wuhotowa šo šwjedžen-
šča hošćina, na kotrež šo šastupjerjo wošady bohacže wobdžěllichu. Bóh luby Šnjēs žohnuj jeju škutkowanje kaž hacž dotal do dalo-
teho pschichoda.

— Paduch w bliskej Šruskej šary se šwojim njelubym wo-
pštom počžesčuje. Wón je šo najpředy dobył do hndlenja knjesa duchowneho w Šrōdku. Někotre dny po tym je šaru knjesa super-
intendenty w Šaganje woprašal a tež pola knjesa duchowneho w Bunžlawje je paduchštwu wuwjedł. W Šaganje je jemu 500, w Bunžlawje 100 hriwnow do rukow padnylo.

— Wot 1. meje šmēje jěšdnny porjad na želešnicach wšchelake pschemēnjenja. Wróčne jěšdne šharty (retourbillets) wjazny njebudža. Ša to budže jednory billet tuńšči. Tež budže jěšba se špěšchnym čžahom něšchto tuńšča.

— Dwaš powětrojěšdnaj štaj w ballonje psches pošnbzne morjo pschelecžiloj. Wšonaj trejabščaj wot Šarlina do Šendželškeje jenož 19 hodžinow. Wšoprawdže špodžiwne, i šajkim šhwatkom ma šo jěšba i ballonom psches powētr.

Daliske dobrowólne darj ša wohe armeniske šyrotj i pomozny w nušy:

Š Šorschisškeje wošady psches knjesa šararja Šrūgarja 10. hr.

W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džal.

Ššleč, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjež knihicizšczerńi w Budyšćinje a je tam ja šćiwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Cantate.

Matth. 20, 18—20.

Tole słowo Bože nam praji:

Ač krašnje tón Knjes šwój sbóžnikowski skutk na
semi wobšamkny.

1. Wón sjewi šwoju wschehomóz.
2. Wón poruczi, rospšchěšćeracž jeho kralestwo.
3. Wón šlubi, šo čže stajnje blisko byčž.

1. Na horje sjewi šo tón Knjes šwojim wuczobnikam. Jako jeho wohladachu, padnychu někotři psched nim dele. Někotři pak dwělowachu. Duž wupraji wón te słowa, kotrež wscho dwělowanje poraža: Mi je data wschitka móž w njebjěbach a na semi. Dženša jich wjele dwěluje, šo je Křystuš wěrný Bóh. Čłowšće dopokašma ničžo njewuczinja. Š temu Knjesej dyrbinny chwatačž a jeho słowo šlyšćečž: Mi je data wschitka móž. A wón je twój Šbóžnik, kotryž šmě tať wo šebi rěčćečž, twój dobry paštyť. Móž je jemu data, niž na wěšty čžaš, niž š někaškim wobmjelowanjom: Wschitka móž, na pschezo. Wón ma šašo džěla na knježeršćwje a krašnosćzi Wótza. Šesuš Křystuš knježi jako kral w njebjěbach. Wón šam móže š Bohu prajicž „ja čžu“ a na semi, hdyž wón praji, štanje šo. „W njebjěbach a na semi“ to je našcha šbóžnosćž; wón tón skutk, kiž we wutrobach wěrjazych šapocžnje, pschewjedže hačž do njebjěš, hdyžž jeho skutk psched Bohom wěčžnje placzi. Šuba wutroba, móžesč šo šastróžicž, šo mašć tajkeho móžneho pomocnika a knjesa? dyrbjeli šo boječž,

kichecžijanšćeje zyrkwje dla? Ani helšće wrota njebudža ju pschewinyčž. Bojišć šo šwojeho žiwjenja? Budž wěšty, kaž Šětrej na morju, podawa wón tebi šwoju wschehomóžnu ruku. Bojišć šo šmjercže? Wón je šmjerczi móž wšať. Šemu je tajka móž data, dokelž je šwój nadawšć na šo wšať a dopjelnik, čłowjekow wot hřeča wumóz a wokoło šebje šhromadžicž w kralešćwje Wótza.

2. Šajki Knjes ma móž, pschitašnju, porucžnosćž wudacž: „Džicže a wucžče wschitkich pohanow a šćhćicže jich w mjenje Wótza a Ššyna a šwjateho Ducha.“ Niž š mjecžom, ale še šłowom hnady, š ewangelijom mēra dyrbja wuczahnyčž. W jeho mjenje dyrbja wabicž: Šójćže šem wschitzy, kiž wy špróžni a wobčžeženi šćže. Šapošćtoli šu po tej pschitašni čžinili, a ta pschitašnja džensha hišćće placzi: „Džicže!“ Šsłowo a šćhćženiza štaj taj šredčaj teho Knjesa. Bože kralešćwo njedyrbi jenož twarjene byčž na našchu wēru, ale tež na tón skutk, kiž Bóh nad nami šćutkuje w šwjatej šćhćženizy. Wot špocžatka šwojeho žiwjenja šćejšć pod šćhćženšćej hnadu. Šo dyrbi tebi móžny trošćt byčž: ja šym šćhćženy na mjeno trojenicžkeho Boha. Dokelž šy šćhćženy, mašć tež porucžnosćž, Božu wolu čžinicž. Ša porucžnosćž je tež twoja, mišionšći šćutk dokonjećž. Nawukń jón lubowacž. Šjet š wutrobu džěl na roššćerjenju Božeho kralešćwa a ty žobnowanje w šwojej wutrobje šacžujesč. A tajka pošlušnosćž tež šwoju mšdu namaka.

3. „Šlaj, ja šym pola waš wschitke dny hačž do šćónćženja šwěta“. Niž jenož kral možy a krašnosćže wón

je, ale tež dobry pastyr, šwěrnny wodźer, pscheczelny troschtar. Jako tajki chze wón pola naš bycz wschitke dny. Tudy na šwěće njeje bēdženja kōnz. Wulka je mōz nje-wěrnny. To chze wutrobotosc spadnycz, hdyž Bože kralestwo po šdaczu do přēdka njekroczi. Wjele nusy a hubienstwa je wschudže. Wschudžom šu sprōzni a wobczēženi. Budžczē štroschtari! Wōn praji: „Ja šym pola waš“. W tym mamy najwjětše žohnowanje. Šcho chze muczobnik Jesušowy šebi wjazy žadacz, khiba šwojeho Šbōžnika šameho? A wōn tu je, hdyž jeho tež njewidžimy, hdžēž czēmne mrōczalki pohladanje šaczmija. W nusy šebi myšlimy, šo šmy wot Boha wopuszczēni a runje tehdom je wōn najbližšchi. Šdyž je něščto, na czimž je wěšczē pōšnacž, šo tōn šnjes tu je, dha je to jeho kšchiž. Jesuš a kšchiž šluschataj hromadže. Bjes kšchiža njemōžemy tudy žaneho Jesuša mēcz. Šchtōž chze jeho bycz, nješe jeho šnamjo. Derje nam, šo mōžemy šobudžēlacžerjo bycz ša jeho kralestwo. Šnadne šwětlo jeho woblicza šwēczi šo do wschēch, tež do najmješchich prōzowanjom ša jeho kralestwo a czini je wulke a krašne. Šichetož jemu je data wschitka mōz w njebjēšach a na šemi a wōn je pola naš wschitke dny hacž do škōncženja šwēta.

Šamješ.

Wješele nad bliženjom šwjatkowneho hošcža Božeho.

Šantate! Šaspēmajczē šnjesej rjenje!
Šam pōšlacž štroschtarja chze lubošneho,
Šiž pschekrašnja nam škutkowanje jeho
A šrudnym škicža štroscht a wosšchemjenje.

Wōn š njebjēš pschiudže w Jesušowym mjenje
A nam wopuszczēnym šem do šwēta šleho
A š njebjēšam naš pschemodžuje š njeho;
— Ššes njeho doštanjemy pschekrašnjenje.

Šsam wučer, wodžer, rēcznik našch je mišy,
Šnaš š modlenjom psched Wōtzom šastupuje,
A šawdawš herbštw a našeho je šwjaty.

Šak pschēzo šwoje tudy czini džimy
Ššrijedž šwēta hrēšchneho, hdyž wušwjećuje
Šnaš wobohich, nam ša wobnowjerja daty.

U.

Jesuš lubi štroschtarja pōšlacž.

(Šan. 16, 5—15.)

Šlōš (W. miš. harš., čjo. 73): Šiž mam šloty wandrowški.

A Wōtzej du, šiz pōšlal mje
Š wēcznosczē do šwēta je;
Wš mje njeprašczēže šo,
Šdže du něščto šhwatajo? —

Wušcha wutroba šo rudži,
Dušcha podarmo šo šludži;
Dobre je wam, šo w dom du;
Pōšlacž štroschtarja wam chzu!

Šrēcha, prawdy, šuda dla
Boži Duch šwēt pokhošta:
Šrēcha dla, šo njewēri,
Šprawdy dla, šo njewidži

Dale mje, hdyž š njebjū czahnu,
A wschē šamolwjenja španu
Ša jeho něšč njewēru,
Šdyž šo š Wōtzej šawrōczu.

Šsuda dla, šo šudženy
Ššschta czēmnosczē je šly;
Ššcheminjeny hižom je,
Šiž ma na naš šforženje;
Šprawo šhubil wōn je šwoje,
Dofelž wumōženje moje
Šošaha do wēcznosczē
Ša wschēch, — duž šo wješclczē!

Wjele hišczēže prajicz mam
Šwobim, štruchšym, ššlabym wam;
Do wērnosczē pokaže
Šucz paš Duch wam wērnosczē;
Šeho wobšwēdcženje jašne
Čžinicž budže wam wscho krašne,
Šchtōž šym pschipowjedal šam;
Ššchichod š dobom ššewi wam.

Ššchekrašnjecž wōn budže mje,
Dofelž wschitko moje je,
Šchtōž wam šechže pōšlicžecž
A waš šbōžnje roššwētlecž. —
Duž waš mišocž moja kšnje,
Šdyž šwēt šly wam jamu rnje.
Wješclczē šo štroschtarja,
Šeho pōšczelu wam ja! —

Štroscht je ššlōdki woprawdže,
Šo šnjes pschišchol šwērnny je
A pōšlam šwojim na šwēcžē,
Ššchemwazym w šušobie;
Nēščto nješju wopuszczēni
Šeho šbōžnje wobšnadženi;
Šola nich šnjes wōštanje,
Šaž jim ššlubil hnadnje je.

Ššladajmy wschak š njebjēšam,
Ššorzo žadajmy šej tam!
Štroscht šo pōšny doštawa,
Šdyž nam jašnosczē šššthadža,
Šažtež pola Božoh' ššola
Budže, hdžēž naš š šebi woła
Šesuš pscheczel najlēpschi,
Šiž naš czēhnje š šbōžnosczēži! —

U.

Šjedžak.

Šněščto wobšedžesche dejmant we jeho hrubej podobje. Wōn bēšche ššlyšchal, šo w tym šamjenju wurjadny ššlyšczēž leži, tola njewjedžišche wōn jōn tocžicž. Wššštojnny wumjelž tule prōžu nadewš; wona njebēšche ššnadna, džēlo paš šo jemu wubjernje poradži. Wobšedžer ššlyšczēsche šo něščto se ššwojim dejmantom pschi mnohich ššwjedžēšskich šššadnosczēch a ššaby wumjelža, ššotremuž mēšesche šo wōn ša tole wješele džakowacz.

Šchtō je tōnle dejmant? Džēcžo š drohotnym darami; wučer je tōn wumjelž a jeho dary šu, š ššotrymiž wōn dary džēšcža wšštworja, šaž ma šo džē tež dejmant jeno š dejmantowym prochom

tożić. Wiele próżny dyrbi wumjety nałożić, prjedy hacž fu dźeńca dary rozwite, a jeno njesłóncžna sczerpliwoscž, se žiwoscžu a mudroscžu sjednocžena, samože dozpicž, so słóncžnje hólczez jako idželany młodženz a muž psched nami steji. Man a macž pał po mało létach na próžu a dźeło luboscžiweho a dobroczelstweho wuczerja i wjetšcha sapomnja.

F.

Njedžela.

Šabat njeje žana cžlowška naprawa; wón je Bože šwjate wustajenje. Bóh je jón saložil se šwojim wotpocžinkom na šednym stwórbnym dnju. Tehodla žada wón najprjedy wotpocžowanje. Wotpocžink trjeba kóžde stworjenje. Wotpocžink trjeba šamo semja, so by wodychnyla wot šwojeho lécžneho dźeła. Wotpocžink trjeba cžlowjek. Na semi je šama próža, šame dźeło. W pocže šwojeho woblicža dyrbinu šwój khléb jěscž. Duž dyrbi cžeło šwój wotpocžink męcž. Šchtóž je žylicžki tydžen šhileny pschi šwojim dźełe stejal, tón čže šo tež ras šrunacž. Tehodla pschifasuje Bóh: „Šchěscž dnjow dyrbiš ty dźelacž a wschitko šwoje dźeło scžinicž; ale tón šedmy džen je šabat teho šnjesa, twojeho Boha, na kotrymž njedyrbiš žane dźeło dźelacž“.

Tola wotpocžink cžeła njeje tón jenicžki. Kóždy šchescžijan ma šwoje šwonłowne powołanje. Kóžde powołanje ma šwoju wofebitu družinu. Šedny ma psches žyly tydžen myšle wifowanja a wobšhoda; drugi myšli na šwoje rjemješło; šeczi šluži jako dźelacžer šwojemu šnjesej; džecžo dźeła ša šwoju šchulu. By-li to bjes šastawki dale šchlo, dha bychu šo mozny dušche šghrowale. Tehodla dawa nam Bóh džen šwobody a wotpocžinka.

Mješ tym šo šo pał ja tutón džen šwojeho šeniškeho powołanja wšdawam, dyrbiu na druge powołanje myšlicž. Dušcha dyrbi staroščam a myšlam wschédneho žiwjenja wucžeknyčž. Šsobotu dže šebi dźelacžer po šwoju mšdu, wot kotrejež čže šo wón šlédowazy tydžen žiwicž. Ale cžlowjek njeje živy wot khléba šameho; jeho dušcha je tež hłódna a lacžna po prawdošcži. Šhléb a wodu žiwjenja cži luby Bóh njedželu podawa. Duž je njedžela parła dnjow, móg tydženja, žórko pusčžiny. Šuby cžitarjo, načož ju, š čžemuž je wot Boha wustajena!

F.

Njedželu rano.

Ty wotpocžinko w puštych honach,
Wot palmow měra wobdaty,
Ty cžerstwe žórko w šuchich štronach,
Dnjo šwjatocžny, budž witanj!

Šo šwjecžu š tobu Bože mjeno,
Šo mojej lacžnej dušchi daj;
Mječ Šbóžnifej ja šlužu jeno,
Šso jemu šghnu š nohomaj.

Dženš próža, starošč njesamože
Mi dušchu jimacž š tyšchnotu;
Šo prawje šlyšchu šłowo Bože,
Šsej modlo šwjecžu wutrobu.

Ššlyšch, dušcha! hižom šlincža šwony
Šaf jašnje š wěže žyrlwinšej;
Šuž nastaj nošy na te štrony,
Šiž wjedu š templu, š woltarjej!

K. A. Fiedler.

Proščečka.

Ša cžaš drohoty kłodžesche něhdy njesnata proščečka, kiž drje běšche jara kłodohnje, tola cžicže šdrasčžena, po wšy wotolo a proščesche wo jałmožiny.

Šola někotrych domow bu wona š hrubymi šłowami wotpokasana; pola druhich dosta jara šchpatny dar; jeno jedyn kłodny bur šawola ju, dokelž běšche kšetro šhama, do cžopleje štwy nuts, a burowka, kiž bě runje tykanžy pjekla, dha jej rjany wulki kruč wot nich.

Šasajtra buchu wschitžy cži ludžo, pola kotrychž běšche ta njesnata prošhla, do hrodu š wječeri pscheproščeni. Šako do jědžneho šala šastupichu, wuhladachu male šlidko pošne drohotnych jědžow, a wulku šaslu š mnogimi šalerjemi, na kotrychž tu a tam kručš plěšniweho šhléba, por bėrnow abo horšika wotrubow ležesche, š wjetšcha pał š žyła ničžo widžecž njeběšche.

Šnjeni hrodu pał džesche: „Ša běch tamna pschedrasčžena proščečka a čžyly w tymle cžašy, hđež šo kłodny tak hubjenje wjedže, wasche dobroczelstwo pruhowacž. Šutaj dwaj kłodaj cžlowjekaj jowle pohoščičhtaj mje, tak berje hacž móžeshtaj; wonaj jěštaj tehodla nětk šo mnu a ja jimaj hiščeže létny pjenješ wustaju. Šy drušy pał wšmicže š tymi darami ša lubo, kotrež šče mi poščicželi a tule na šalerjach widžicže. Ššchi tym wopomńcže, šo budže šo wam junu w tamnym šwęcže tež tak poščłowacž.“

Šlej, šajkiž jow twój wušny je,
Šo junu dušcha w njebju žnje.

F.

Putnik.

W jonym rjany hrodže, wo kotrymž hižom dawno žadny šamjen na druhim ležo wostal njeje, běšche něhdy jara bohaty rječer živy. Wón wjele pjenješ na to načoži, šwój hród prawje krašnje wudebicž, kłodny pał wón mało dobrotow wopokasowasche.

Duž nětko ras kłodny putnik do hrodu pschidže a wo nóžnu hospodu proščesche. Škječer jeho hrušje wotpokasa a džesche: „Šónle hród njeje žadny hoščenž.“ Šutnik rjekny: „Šowolcže mi jeno šti prasčenja, dha čžu šašo hič.“ Škječer šnapschecžiw: „Ša tole wuměnenje šmęcže šo pschezo praschecž. Čžu wam rady wotmolwjecž.“

Šutnik šo jeho nětko woprascha: „Šchtóha drje prjedy waš w tymle hrodže bydlešche?“ — „Šmój nan!“ rječer wotmolwi. Šutnik šo dale praschesche: „Šchtó tu prjedy wascheho nana bydlešche?“ — „Šmój džed!“ rječer rjekny. „Ššchto budže drje po wami w nim bydlicž?“ praschesche šo putnik dale. Škječer džesche: „Šda-li Bóh, mój šyn!“

„Šmó“, šnapschecžiw putnik, „šhdyž kóždy jeno šwój cžaš w tymle hrodže bydli a pschezo jedyn druhemu měštno rumuje — šchto dha šče wy hewał tudy hacž hoščo? Šónle hród je potajkim woprawdže hoščenž. Šnjewačže tehodla tak wjele na to, šo byščeže tónle dom tak krašnje wupyšchili, kotryž waš jeno krotki cžaš hospoduje; cžicže radšcho kłodny dobrotu, dha natwaricže šebi wobštajne bydlo w njebječach.“

Škječer šebi tele šłowa š wutrobje wša, wobšhowa putnika psches nóž a bu wot teho cžaša šem dobrocziwicžki napšchecžiwu kłodny.

Ššcha krašnosč šwěta šahinje,
Šchtož dobre cžinišch, njesańdže.

F.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwá woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Rogate.

Matth. 6, 9—13.

Na pohrjebnišczeru wulkeho města běšče so młodzenz, kotrnyž běšče po žadosczimym žiwjenju šake wumrjel, khował. Duchowny njeběšče pschi khowanju był. Pod šaczišczerom khotneho wokomiknjenja špyta jedny pschewodžer i najmjenšcha Wótczenasch wuspěwacž. Někotre próstwy wuspěwa, potom wusna: ja jón wjazy njemóžu. Tak tež druhi a třeczi. Štónčnje wot šukodneho rowa stara maczerka pschistupi a Wótczenasch wuspěwa. Ta móžesche. Móžemy my Wótczenasch spěwacž? To praschenje ma šwoje prawo w našchim čzaš, pschetož tónle podawš wobrasuje našch čzaš. A šamo Wótczenasch w pomjatkú měcz, njerěka hišczer, jón modlo spěwacž móž. Podarmo jón Luther njeje najwjetšeho martracja na semi mjenował, a podarmo tež njeje šam wusnał, so jón šam hišczer prawje njemóže, runjež je stary a wučeny doktor. Duž wopomńmy žyle nusnje to praschenje:

Wóžesch Wótczenasch spěwacž?

To móže jenož tón, kiž wě, so je

1. Bóh Wótz,
2. našch wschittkich Wótz,
3. našch njebjeski Wótz.

1. „Teho dla wy so tak modleže!“ Bohanjó so tež modla, ale ke komu a kak? Tež Šrael tule pschipluschnoscz dopjelni, ale tschepotajo. Tež šwětné džěczi to čzinja, ale jenož w nusy a k njesnatemu Bohu. Šinał my kšeseczi-

jenjo, hduž šmy psches Šhrystuža Boha ša Wótzá pšnali, na kotrehož móže so tež najšhudschi, šamo hrěšnik wobroczič. W tej pschitasni, jeho Wótzá mjenowacž, leži rukowanje wuštyščenja. — Dany so my psches to wabicž k pilnemu, džěczazemu modlenju? To so tola rosumi, so so džěczo we wschěch wobstejnosczech, we wješelu a šrudobje, najprjedy na šwojeho Wótzá wobroczi. Ale kaž dženska wjele džěczi, runjež hišczer njesralych, šwojemu čželnemu nanej psches głowu rosče w šhrobłoscz, jich hišczer wjele wjazy šwjaš i njebjeskim Wótzom rosčwjaš a jeho mjeno jenož šakrujo do rta bjerje. A šamo pschi wschědnym špěwanju Wótczenascha šebi pschezo na to njemyšla, šchtož hnydom w přenim šlowje leži. Tu pobrachuje pak džěczaze doměrjenje, pak džěczaza ponižnoscz, pak šapomnja, so jenicžka próstwa wo čzašnych kublach — a to wo wschědnym šhlěbje rěczi, pak pschewidža, so rěka: twója wola so štań. Tak mamy hišczer wschitzny wuknyčž, pschetož jenož tón so prawje modli, kiž je šebi wědomny: Bóh je Wótz, ke kotremuž so modlu! A to

2. našch wschittkich Wótz: Šajši troscht, so my to šami njespěwamy! Šaž husto jo spěwamy, wěmy so jako stawny wulkeho luda Božeho. A hduž modlitwa jenicžkeje wěrjazeje dusche, hduž k wutrobje dže, šwoje wuštyščenje namaka, tak budže hagle, hduž wschitzny hromadže psched Boha štupja! Tak pak nješmě jo ničto šam ša so spěwacž, pschetož ničto njeje šam ša so Bože džěczo. Šóžda mjela so i tym „našch“ šběhnje. Šhudy džělaczer je Bohu runje tak luby, kaž kral na trónje. Tež twój njespschecžel je do Wótczenascha wob-

šamknjeny. Tak móže jenož tón pravje šwój Wótčzenašch špěwacž, kiž to „našch“ Wótčez s wutrobu šapschimnje a šwojich bratrow a šotry w Šhryštušbu do šwojeje mo-
dlitwy wobšamnje.

3. „Wótče našch, kiž šy w njebješach“. Hdže šu te njebješa, wo kotrychž Šhryštušb rěczy? To je šwjate kra-
lestwo duchow, hdžež je Bóh wschón šjewjeny a hdžež wot
njeho wukhadžaza šbóžnosť šo psche wschittkich žórli, kiž šu
tam šanicž mohli. Žyle do njebješkeho njemóžemy tudy na
šemi pschešadženi býč, ale njebješa móžemy tola tak daloko
tudy hižom měcž, kaž my bójške šwětlo, mój a měr na šemi
nješemny a na tym Wótzu we wěrje wišamy. A to wuczja
naš te šłowa „w njebješach“, šo móžemy šo jenož s wu-
trobu š njemu bližicž, kotraž je čžišta wot wscheho, šchtož
šo do jeho blisťosče nješodži, a napjelnjena je s pobožnymy,
na njeho šłoženyymi myšlemi. Wótčzenašch, s hinašcheje
wutrobny špěwane, wuhlada na wukšlyščenje nima. Bješ
šwašneje drašty njenamašach město w njebješkim kraleštwje.

A nětk šo prašamy, hačž móžemy Wótčzenašch
špěwacž abo niž. Štejmny ša tym, šo teho Wótza pschezo
šěpje pošnajemy, pschezo nješebicžnišcho našchich bratrow
lubujemy, pschezo šwobodnišcho šo wysche šachodneho pošbē-
hujemy, potom tež junu tam dóndžemy, hdžež te šłowa
„w njebješach“ wjazy š Wótčzenašchu pschistajicž njetrje-
bamy, došelž budžemy šami w njebješach pola našcheho
Wótza.

Šamjen.

Pohnuwanje k proštwje wo šwjatkowneho hošča Božeho.

Rogate! Proščeže, šo wam budže data
Wšcha polnosť wješela a šbóžnoh' mēra,
Kiž wobhnadženy posćicžuje wēra,
— Tak došanje šo pucha šhudym šwjata.

Šlaj! štruchłošč budže wšcha a wina wšata
Šreč s dušche, hdžž je Šejušowa šwēra
Šu wukšwjećžila, šo šmjereč šama jēra
Še na wēčžnje ša wumoženy ch jata.

Duž dowērliwje proščeže, wumoženi,
We Šejušowym mjenje wo dar Boži,
Kiž doštačž wam šo dyrbi potreblwym!

Dar Boži najšbóžnišchi, wobhnadženi,
Wam hšecž je Boži s njebješ, kiž čžer šłoži
Šad šwoju š wam džē š troštom miłosčžnym! —

U.

Ludžo, proščeže jedny ša drugeho! —

(1. Tim. 2, 1—3.)

Šłób („Špěw. wješ.“ Š. Šil., čjo. 5): Šnježe, ty šy našcha jašnosť! —

Wótza njebješkeho prošča
Džecž Bože dowērnje;
Šprawne na wutrobje nošcha
Wšcheho čžłowštwja bēdnosče;
Šróštwja s modlenjom je nucž
A Wótzej pschišć, kaž Duch joh' wucž.

Šotřebni šu podróžnyž
Šohnowanja Božeho

Na šwēcže tu ludžo wšchitžny;
Nuša čžiščež žoždeho! —
Šchtož šo š Wótzej pschibližuje,
Tom' wón pomoz posćicžuje.

Ša wšchēch čžłowjekow džē prošchmy,
Ša kralow a ša wječchow,
Na wutrobje šwērnje nošchmy
Čžezu čžłowškich starosčow!
Š proštwu, s džatom pschikhadžejmy
A Wótzej, — dušche polóžejmy!

Wótčez čže wšchaš dobročžiwny,
Šo my jeho prošchmy;
Šohnowacž čže šlužbu mišy,
Šotruž čžinja wotročžny
Šeho š našchom' špodobanju
W šrutym šwojim powošanju.

Šo po Božej hnadnej woli
Šokojnje tu na šemi
Šiwjenje wješč čžiche mohli,
Kaž šo šwērnym šaleži,
— To budž našche požadanje,
Wodlenje a šdychowanje!

Wšched Šnješom to miłosčžnym
Dobre je a špodobne;
A špodobanju jeho žiwym,
Šam býčž Wótčez šwērnny čže;
Wšched šlym čže naš wobarnowacž,
Bošacže naš požohnowacž. —

Šejuš, wyschšchimēšchnik, wucž
Š Wótzom rēcžecž dowērnje.
Šječ naš šnamjo jeho nucž
Boha prošhecž nuternje,
Šo kaž džecž doštawamy,
Šchtož my šhudži potrebamny! —

U.

Našch wšchēdny khlēb daj nam dženska.

Wo šwjatym Wótčzenašchu šo na Rogate přēduje. Ššrjedžna
próštwja je ta wo wšchēdny khlēb. Šajka nušna wēž, šo tule proštwu
wopomnjamy, kiž nam wšchēdnje wošebje blisťo štupa, hdžž šo
štaršchi, džecž, šlužobni ša blido šyđaju abo ša wšchēdny khlēb
w počže šwojeho wobličža džēłaju. Šak trēbne je to w čžaju,
hdžež šo jich wjele pschi šyťosčž, derjehicžy, brojenju a wullich
žadanjach dla jēdže na lubny Boži wšchēdny khlēb njedopomnja.

Wšchelazny, kiž šu w drohich lētach abo we wšnyje tradacž
dyrbjeli, budža šo dopomnicž na wažnosť khlēba. A my wšchitžny
čžemy to s molom, hdžž šebi psched wocž štajamny, šajka nuša a
šłób w dalokich štronach šušodneho ruškeho kraja nětko hiščeže
knježi. Šječ šo tu někotre powješče s tamnych krajnow (naraš-
šcheje Ruškeje nad rēku Wolga) šžēla:

Šahladny tam byđlazny krajan pišche (wokoło noweho lēta):
„Do žyła šu něhdže 3 milionny, kiž maja pod šłódnej nušu čžerpicž,
mjēs nimi němžny šašyđlenžny (kolonistoj) nad Wolgu. Šacž do
oktobra bēšche hiščeže šbyť žita a šłota. Nětk je to jenicžke, šchtož
móža šłódni hiščeže doštačž, khlēb se žožžoweje muš, šłomy a
hdžž wyščo pschišć, wotrubow, a ma napohlad kaž „mēšchežza
s njerjada a šemje.“ Džecž šu husto po žylych dnjach wot šušche-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy kobotu w Šsmolerjez knihiczišcžećni w Budyschinje a je tam ja schiwórtlětnu pschodpřatu 40 np. dostacž.

Bože stpěcže.

Zap. skutki 1, 1—11.

My wopomnjamy, hdyž bym kwyjeden Božeho stpěcža hromadže kwjeczili,

ważnosć Ahrystuškoweho knjebjustpěcža sa jeho kralestwo.

1. Wón ředzi k prawizy Božej;
2. Wón sažo pschindže.

1. Nasch Sbožnik, kiž běsche hiscže 40 dnjom mjes kwojimi wuczobnikami křodzil, bu horje sběhnjeny, so wjazy i nimi njethodžesche. Wěso we wažnych wofomiknjenjach řo wón řjewi. Schcžepan jeho wohlada we kwojej kmjertnej hodzinje, Saulus psched Damastuřkom tež jeho hloř sařklyřha — ale tola je wón horje sběhnjeny. Duž řo wyschšche řjednocženje se Sbožnikom řapocžina: Hlaj, ja řym pela wař wschitke dny hacž do řkóncženja řwěta. Wón je woprawdže pschitomny a my móžemy to řacžucž. Na řwěcže po řdacžu knježi druhe knjeřstwo — jow řběha řo njepschecželstwo pschecžiwu Ahrystuřkej, řurowosć, řawisć, hidženje. Ale tola psches řwět dže druha wyschšcha móž a cžemnosć řacžeri. To my řami na řebi řacžuwamy, hdyž budžemy cžischischi, lubosćiwischi, cžisćischi a řěpschi a pschecžiwu řtarem u cžlowjekej wojujemy. Schto by pómhalo Ahrystuřkowe wodženje řwěta, hdyž njeby nam k řěpschemu bylo? Wot jenotliweho cžlowjeka řo wono dale rořřherja, řaž to nam wuczobnizy tudy dopořasuja. řak tworja řo řchescžijanske wofady, a jim řo dawa dar

nascheho powyscheneho Sbožnika. Džeń Božeho stpěcža leži řriedž njedželow Kogate (modlče řo) a Graudi (wuklyř!), t. r. Sbožnik, kiž je k njebjekam řpěť, modlitwy wuklyřhuje. řak tež přenja řchescžijanska wofada řtajnje pola njeho wukřow namaka. Ařhwatajče k njemu, wy řrudni, wobcžženi, tyřcheni! řak tež to nałožujemy na jeho kralestwo; tež w naschim cžasřu řteji pod jeho pschitřecžom. A hdyž řurowa řwětna móž řwoju hłowu posběhuje a woła, nam tola placži: „řón, kiž w njebjekach bydli, řmějo řo jim.“ Njebjeski wodžer řodž řwojeje zřkřwe wěcže nawjeduje. A temu wón dawa řwoju móž i wřkofosće: „wy móž řwjateho řucha dořtanječe.“ A tole řlubjenje řo řwjatki dopjelni. A temu pať bě nusne, řo řo řsyn k řotzej wřocži. řětko móže řebi po řwojim dořonjany woporu wřchitřon dořny a dořonjany dar wot řotza řa tyř řwojich řadacž. řies Ahrystuřkoweho knjebjustpěcža njepschindže řwjaty řuch. W nim mamy rukowanje, řo řo wschitke nasche modlitwy wuklyřha. Wón, nasch powyscheny Sbožnik, řa to rukuje.

2. Wón sažo pschindže. řcht. 11. „Wy Galilejřy mužojo, řchto wy řtejo do njebjek hladače? řón řesř, kiž je wot wař horje wřaty do njebjek, řak pschindže, řaž jeho widželi řcže k njebjekam horje řpěcž.“ řcht. 8. Sbožnik praji: „Wy budžecže moji řwědkojo.“ řo je wěcže wažne a cžěžke řamolwjenje, pómřany powyscheneho Sbožnika byč. řichetož jow placži: „řohladařmy na njeho, kiž je řpocžatř a řónž nascheje wěry.“ řichi naschim řkřtowanju w Božim kraleřtwje mamy hladač a ředžbowacž

na teho, kiž sašo pschińdže. Ale s teho mamy tež bohaty trošcht. To našču nadžiju pošylnja: „Niž jako bych jo hižom sapschijał abo hižom dokonjany był, ja honju pač sa tym, so bych jo sapschijał, kaž ja wot Khrystuša Jesuša sapschijaty bym.“ Čezke drje pschińdu čašy w našchim podróžništwje — tež ja japoschtolow — ale móž nam štheadža wot našeho pschekrašnjeneho Šbóžnika a šwjedžen knjebjušpěčza nam pschezo sašo wutrobu pošylnja. Pschetož hdyž k njemu šhladujemy w tej nadžiji, so wón sašo pschińdže, budžemy tež se šwojimi šnopami pschi puczu štejecz, so bychmy jemu je pschinješli w ponižnosći a žně jeho kralestwa s nim džerželi wěčnje.

Šamjeń.

Próstwa wo dopjeljenje šwjatkowneho šlubjenja.

Exaudi! Wušlyšch, Šnježe, šdychowanje
Nětk šwojich wěrjaznych a póščel jeho
K nam, trošchtarja wschał šlubjeneho! —
S nim najbohatsche doštanjemy wukublanje.

Najkrašnišche je šwjatkowne džě žohnowanje,
Šdyž hošča, Šesu, ščelesch njebješeho
K nam s wěčnosće, so polnosć wscheho
My šboža mamy s nim a šradowanje.

Wot Wótza k nam a Šsyna pschikhadžazy
Šsy, Ducho Boži, nam sa šawdawš daty
Ty herbštw a džěčžom Božim radošneho.

Šsy wolij, s wješelom naš žalbowazy,
K krašnješ Jesuškowny, wodžer šwjaty
Se šwěta do towarštw a jandželskeho. —

Dopjeln nam, Šesu, šwoje šlubjenje!

(Šan. 15, 26—16, 4.)

Šlób (162): Pschińdž, Šnježe Šesom Šhryšče! šam.
Šdyž trošchtarja k wam póščelju,
Kiž pschińdže s Božej wěrnosću,
K wukhadža wot Wótza šam
— Šón wote mnje b'dže šwědežičž wam! —

K šwědežičž tež wy budžecže!
— Šnjes k pošlam prajil šwojim je;
Wschał wot špocžatka pola mje
Wy byli šwěni moji šče.

Šwět budže šty waš pschěščěhacž
K do šmjercže waš podawacž
Šso w myšli šlepej šludžiwšchi,
So s hidu Bohu pošluži.

Šak čžinicž hruby budže wam,
Šaž šhmany k wschēm je hrosnosćam;
Wón Wótza nješnaje a mje
K šlepy wbohi wostanje.

To šym wam s čžašom wosjewil,
So žadny njeby wam byl džiw,
K wy šo njepohóšcheli,
Šdyž šlóbčž wam čžinja šjesšóžni. —

Šlej, šajta šwěra paštyška
Šso pošnacž s milych šłowow da,
Kiž jako lubym towaršcham
Še pschecžel Šesuš prajil šam!

Wón lubuje naš woprawdže,
Šam šwěrnny pschezo wostanje;
Šež trošchtarja nam pošcele,
Kiž pschekrašnješ nam jeho je.

O Šesu, mily Šbóžniko,
Špožčž, so by dopjelnił šo
Šam šhudym twoje šlubjenje,
So štheadžecž šyrbi wješele! —

Nječ twój Duch šwjaty trošchtuje
Šaš móžnje, hdyž šo šlě nam džě,
Nječ jeho jašnosć lubošna
Šam do dušche šo wulawa!

Exaudi! Šnježe wušlyšch naš,
Šdyž šwjatkowny šo bliži čžoš! —
Nječ radoščž nam je njebješta,
So trošchtar naš k nam pschikhadža! —

U.

„Ja šo njehanibuju.“

(Se žiwjenja wyšokosťežazeho muž a.)

Šchtóž by psched 50 a wjazy létami w Draždžanach na bibliškich a mišionškich šwjedženjach šo wobdželał, by madobneho, čžěščedosťojneho knjesa pschezo widžał. Pschi tych wschelach wobnožkach žyrkwinskeho žiwjenja šakškeho šlowneho měšta by teho štareho šemjana na wjeršchu abo na wažnym měščje trječil. Niž jenož mješ duchownymi běšche derje šnath, ale tež w diaconišškim wustawje runje tak derje kaž w šchulach. Ša jenu šchulu je šam, kaž tamny hejtman w Šapernaumje, dom natwaril a nad jeho wrotami napišal: Žadny drugi grunt ništo njemóže šaložičž šhiba šón, kiž je šaloženy, kotryž je Šesuš Šhryštuš.

Šchtó bě šón pobožny muž? Šo bě přjedawšchi krajny minister Šetlev hrabja s Šinsidel. Šot šwojeho dwaznteho léta se šwěrnosću šwojemu krajnemu wótzej Šjedričeš Augustej škužesche. Š mutnych, čžěškich čžašach jeho šón sa šwojeho ministra pošmenowa, a šydomnacže lét je hrabja šwojeho šamolwjenja-pošneho šastojništw a hladał. Šeho žyle prošowanje pschikškuschesche wječheš a krajej.

Šle wón bě niž jenož šwěrnny šlužomnik šwojeho šemškeho, ale tež njebješkeho knjesa. Š čžašu, jako jich wješle šwjeršchneho roššwěšlenja abo šjawnu njewěru poštasche, kiž s Šranzowškeš šem pschińdže, wón šwoju nabožnu myšl njetajesche, ale šo šjawnje a šprawnje k Šeskeš Šhryštuškej pošnawasche. Šbiblija běchu jemu knihi žiwjenja. Šdyž by w kraju mišionške towarštw nastalo, by jemu pschistupil a jeho najšwěrnjšcha šepjera byl. Šokhe léta běšche s pschedšhdu mišionškeho wodžerštw (kollegia). Ša wošiwjenje mišionštw mješ Židami da wažne pošiw. Šako pschedšhd a šakškeho šlowneho mišionškeho towarštw šo žiwje sa rošpschěščžeranje bibliow w Šakškej štarasche. Šyrkwicžka w Diaconišškim wustawje je wot njeho do čžista, Šletcherški šeminar s džěla natwarjeny. Šeho darniwosćž běšche wulkotna, a pschi tym njedawasche wón šewej ružy wjedžičž, šchtož prawa čžinjesche. Šnamjenja džaka wón s tym šłowom wotpošasa: „Šchto čžecže šo mi džakowacž? Šo wschał šo wschitko šamo rošym. Šžakujecže šo tež kuli, šo běži?“ Še šwojim wužšcham wotřešju běšche njepročžiwny šastojnik

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw čě!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščejeńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostać.

Sswjalki.

Jap. skutki 2, 1—13.

Wuczobnicy běchu w Jerusalemye šhromadzeni a čakaču na šwjatki. A šwjatki pschińdu. Mózne snamjenja pschipojedaja, šo šwjaty Duch s njebjěš pschińdže. Nahlě schumjenje šta šo s njebjěš jako mózneho wětra a napjelni zylj dom, w kotrymž šedžachu. Jasyki běchu jako wohenjowe k wohladanju. Wohen šahorjenja pschińdže se šwjatym Duchom a my widzimy, šhto tón wohen skutkuje: woni buchuwšchitzu polni šwjateho Ducha a počachu rěčecž s druhimi jasykami. Tajke běchu přenje šwjatki — tajke dyrba šwjatki pschězo šašo byč, tež w našim čašbu. My trjebamy šwjatki.

Našchemu čaškej nowe šwjatki!

1. Nowe schumjenje!
2. Nowy wohen!
3. Nowe jasyki!

1. „Nahlě šta šo schumjenje s njebjěš jako mózneho wětra. To šu te swony, kiž šwjatki nutšswonja. Wětr je štajnje snamjo Ducha byl. Duch šaduma jako wětr. Wěšit pschinjeke nalětny powětr a čopłotu a rostaje lód, wón pak šlama tež najšhlniške šhtomy w lěšu a podnóri lódže na morju. Tak je tež šwjaty Duch šwětně knještwa šnicžik, špjecziwých duchow šlemik. A njewidzimy šašakých duchow powróčenja, tak šo woni hibaja w našim čašbu! To naš na to pokasuje, šo my šwjaty wětr trjebamy, móž s wyšokosće, kiž wšchitke njepšchěželste mozy pschě-

winje. Šswjatkowne swony swonja — wěšit s njebjěš duma. Šswjaty Duch pschińdže we wěšitu. We wěšitu pschińdže na čłowjeka, hdyž wón s nowe křutnosću Šbožnika šapschimnje. To pschińdže wón we wchorje šrudoby — tehdy je twoja wěra rostla, šo móžesche špěwacž: „Ša šym pschěš šhryšta šrawne rany tón prawy grunt nětk namakał.“ Ale wón pschińdže tež w čichim dumanju. Tak je wón na tebe dumał we wšchelim hnadnym wóđenju twojeho žiwjenja, hdyž wutrobu wošchewi jako čerstwy wěšit s njebjěšeho wótzneho kraja. Duž špěwajmy: Š šwjaty Ducho, pój wšchak k nam jako schumjenje mózneho wětra pschěčziwo njepšchěželškim mozam a jako šadumanje mileho wěšita k wošchewjenju našchich wutrobom.

2. Nowy wohen! Wohenjowe plomješča běchu wšche widžecž w podobje jasykow. Wohen wučizčzi a hrěje. Najki běšche to wohen 1. šwjatkowny šwjedžen! To je plomjo lubosće s Božeje wutrobny, kotrež šo na Golgata najjašnišcho palešche. A tajki wohen džěiche tehdom pschěš wutrobny wuczobnikow a pokasa šo bóršy w 1. šwjatkownej wošadže. Wona bu šhřeta a šahorjena, tak šo bu šahroda Boža. A tam wohen dže do Samariskeje, do Galileiskeje. We wšchěch čašbach je šo wohen Ducha palik. W čašbach pschěščěhanja wón běšche, kiž mlodych a starých s tajkej šmužitocězu napjelni, šo šamo jich čwilowarjo šo šastrožichu a wobrocžichu. Wohen lubosće běšche, kiž rycerjow won wjedžesche do šlubjeneho kraja jako šchizerjow s tym heškom: „Bóh to džze!“ A šhto da Lutherowym šlowam tajku móž, našch zylj lud

ſbudzić? To bęſche ſwjaty Duch, kiż bęſche woheń luboſcze ſapalił. Je tón woheń mješ nami? My trjebamy woheń, pſchetoż kſheſczijanſtwo je hiſcche ſymne. A luby kſheſczi- jano, hdyż ty wopomniſch tu luboſcź ſwojeho Ebóžnika k tebi, njedyrbjala ſo twoja wutroba ſahoricź, ſo ty ſaſpěwaſch: „Luboſcź, ja ſo poddam czi, chzu twój woſtać wobſtajnje!“ Jedyn naſchich Wótzow je wuprajil: O luboſcź, luboſcź k temu njewidomnemu kralej, ſwjata duchowna luboſcź, kať ſbóžni ſu twoji ludžo! Woni kłodža w radoſczi, kotraž je tykaz króć kraſniſcha hać radoſcź, hdyż pſcheſ kćžjaze nalětne ſahony džemy. Bješ luboſcze Jeſuſkomeje žane ſwjatki. Tón woheń my trjebamy.

3. Nowe jaſykli! Móž ſwjateho Ducha, kiż je wutroby wučobnikow napjelnił, dže pſcheſ rót, ſo ſ no- wymi jaſykami rěcza — to je rěcź ſwjateho Ducha. To je rěcź džěczi Božich — prawa macžetna rěcź. Ale rěcza teź wſchitzu tule rěcź? Wona ſo powjeda w rańſchich a wjecžornych pacžerjach, — wona je rěcź ponižoſcze a lu- boſcze. Powjedamy my tu rěcź w naſchim žiwjenju? Hdyż ſcže wot Boha žohnowanje doſtali we ſwojich domach, na ſwojich džěcžoch, potom dyrbicže ſpěwacź: Ahwal teho Anjeſa, moja duſcha, a njeſapomii jeho dobrotow! My ſpěwamy rjane ſwjatkowne kherluſche. W nich je ſwjaty Duch žiw, kiż wutroby poſbėhuje. Chžemy ſpěwacź ſ wu- troby, wot ſwjateho Ducha napjelnjeneje, potom ſpěwamy teź ſ nowymi jaſykami:

O ſwjaty Ducho, pój wſchať k nam,
Bydl we naſ ſ twojej hnadu ſam!
Samjeń.

Radoſcź nad doſtatkem Božeho ſwjatkowneho dara.

Sahorjeni ſ Ducha žiwje ſawykajmy;
Eſwjatkowne je ſlubjenje nam dopjelnjene!
Džěczi Bože, ſ Duchom ſwjatym wobdarjene,
Ahěrluſch nowy ſwjatki Anjeſej ſaſpěwajmy!

Ahwalbu, dzał a cžecź jom' wobhnadženi dajmy!
Eſwjatki nam ſu bydla ſbóžne ſawěſcžene;
Eſmy wſchať Bože džěczi, ſ Ducha wuſwjećene,
Duž ſej ſawdawť herbſtwa njebjekſeho hajmy! —

E Duchom ſwjatym ſ Boha wobronjeni džimy
Wjeſeli do powolanja ſwjatkowneho,
So ſwět ſhubjeny ſa Anjeſa dobywamy!

Hdyż tať ſ Anjeſom džěl ſej dobry wuſwolimy,
Lud ſmy dobycža a wozny paſtwy jeho
A ſa ſawdawť herbſtwa Ducha jeho mamy. —

U.

Wažnoſcź ſwjatkowneho podawka.

(Zap. ſk. 2, 14—18.)

Glóſ (134): Hdyż Jeſuſ Ahryſtuſ, Boži Eſyn, —

Bóh na ſwjatki je dopjelnil,
Echtož bęſche dawno pſchilubil,
Hdyż rěczał pſcheſ profetow je
Wo kraſnym nowym pſchichodže,
Kiż wěrných troſchtuje. —

Džiw widžecź da ſo njewſchědny
W Jeruſalemje ſwjatkowny,

Hdyż Duch ſo wulať Boži je
A cžłowſtwu pſchijnjeſł žiwjenje,
Kiż nihdy njeſhinje!

Eso ludžo wulzy džiwachu,
Sič wjele džachu mješ ſobu:
Echto podawť ſmėje na ſebi? —
Pať druſy jich ſu hanili:
Ezi ſu ſo wopili!

Tať ſanicžuja bješbóžni,
Hdyż wučobnižy Anjeſowi
We ſwjatym Duchu rěcžachu
A móžnje wſchitzu ſwědcžachu,
Echto džimy Bože ſu.

Na hrube kóſtynch hanjenje
Pětr poſtanywſchi rěcžekſe:
Wy židži, lubi mužojo,
Wy tu Jeruſalemčzenjo!
Nječ wěž wam praji ſo;

Budź wſchittim wam to ſjewjene,
A moje ſłowa ſapſchimúcže:
Ezi pjeni njejku ſawěrnje,
Kaž wopake je wuſdacže;
Něť hiſcche ſahe je!

Je tjecza haſle hodžina
Dnja, k modlenju džě ſwjećena,
Duž pjanoſcź njeje woprwdže,
Echtož ſpodžiwni tu widžicže,
— Ně! to džiw Boži je!

Echtož pſcheſ profetu Joela
Eso w Božim ſłowje woſjewja,
— To nětko dopjelnjene je,
To je, ſchtož tudy widžicže,
— Džiw kraſny Boži je!

Bóh prajil je: Sa wulecź chzu
— Po ſnathm wam wſchěm ſlubjenju —
Džě na wſcho cžělo widomnje
Wot Ducha mojob' — žiwjenje,
To ſwjatkowny Duch je!

Wſchón narod a wſchě ſtaroby,
Kaž knježa, tať teź wotrocžy,
Pſcheſ Ducha mojob' ſwjećeni
A ſ darami teź pſcheni
Mi budža ſlužobni.

Glěj! dary Ducha ſwjateho
Něť wſchudžom dadža widžecź ſo;
Wón Bože dawna pōſnacže,
A žiwjenje je ſwjatkowne
Pſcheſ njeho ſkicžene! —

To ſwjatkowneho podawka
Je wažnoſcź, cžłowſtwu ſjewjena,
— Duž ſradujmy ſo wutrobnje,
So wulať Duch ſo Boži je
A dawna žiwjenje! —

U.

Slamana pódkowa.

Sedhn bur se fwojim małym fhnkom Surjom psches polo dżesche. „Slej“, nan ras buzny po puczju rjetny, „tu leži kruch pódkowy na dróšy! Sběhnú jón a tykú jón do kapšy!“

„Ach“, Surk dżesche, „to dže ani prózy hódno njeje, so fjo sa nim fshilu!“

Nan želešo mjelcizny sběhny a jo febi do saka fny. W bližschej wšy jo wón komarjej sa kroschit pscheda a sa njón wišchnjom fupi.

Wobaj džešhtaj dale. Szónzo wulzy jara palešche; daloko a fšeroko njebešche žaneho doma, žaneho fštoma a žaneho žórka widžecž. Surk bē tač lacžny, so nimale sawutli a njemóžesche sforo wjazny sa nanom flēdomacž.

Duž da nan kaž pschpadnje wišchen padnyčž. Surk ju tač žadoscžiwje sběže, kaž by floto byla, a hnydom i njej te rtej fjedže. Po někotrych krocželach da nan sažo wišchni padnyčž, Surk fjo runje tač fpešchnje sa njej fshili. Na tole wašchnje nan Surkej wfšhitke wišchnje fešbēhacž da.

Sako bēchu nětko wišchnje wfšē a Surk pofblednju fje, fjo nan fmešizny wobrocži a dżesche: „Slej, budžishe-li fjo ty sa pódkownu junkturčž fshilit, njetriebasche fjo ty sa wišchnjemi sfoturčž pokhilečž.“

Fdyž na wēž maču njedžiwajš,
Dha hiščeže i mjeišchej prózu majš.

F.

Drohodne felicžko.

Dwē dzowzy, Herta a Hilža, džešhtej do mēšta, a kōžda nješeche czežki korb polneho fhadu na fhribjecže.

Herta njepšhestajnje morfotajšche a fdychowajšche; Hilža pač fjo fmešesche a jeno žortowajšche.

Herta dżesche: „Ja njewopšhijam, tač móže cži na fmejecže hieč! Twój korb je dže runje tač czežki kaž mój, a ty wo ničžo fhlnišča nješy dži li ja.“

Hilža wotmolwi: „Sa fhm wēšte felicžko f fwojej czeži pschipołožika, a tač ju lēdma cžuju. Cžin teč tač!“

„Aj!“ wuwoła Herta, „to dyrbi drohotne felicžko bječ. Sa chžyła febi fwoju cžežu i nim teč rada polōžicž. Fraj wfšat mi tola, tač wono rēka.“

Hilža fnapšhecžiw: „Tole drohotne felicžko, kotrež wfšē wobcžežnosče wolōža, rēka — fčžerpliwoscž; pschetož:

Byčž cžeža fda fjo malicžkosčž,
Fdyž pschidajš f cžeži fčžerpliwoscž.“

F.

Tši fshklešny.

W jenej wotewrjenej stwi mudreho, fhdomdžefacž lēt stareho Salomona na jentym podstawku tši fshklešny porno febi fejachu. Na prēnej bēšche mjeno „fpofojnoščž“ wofnamjenjene; wona bē tołsta a mutna a fjo jeno bluto bljščesche. Druha, hižom jašnišchich a lubošnišchich barbom, mēšesche napišmo: „wjekełoscž“. Tsecža pač, i mjenom „radosčž“, bēšche jašnje bljščesčaza kaž roža a dejmant, a jejne barbno fhbolesche fjo kaž safēr a rubin. Na jene dobo wiohor wfšē tši fsemi wriješny. Duž fjo fshklešna radosče do tybaž kruchow rošrašy; wjekełoscž mēšesche rospuklinu; jeno fpofojnoščž bēšche njewobšfodžena wofšala.

F.

Sswjatkowny khērluš.

(Gerol: Palmblätter. N. Folge.)

Sswjatk fjo pschisčle, nětk pscha fjo lēšy a hola,
W fwojedžešfkej fufni fjo bljščeža wfšē fahrodny, pola;
Sahony ftu,
Njebješa krašnišche fjo,
W nalētnej psche teč rola.

Sswjatk fjo pschisčle, duž pschidž f nam, o Ducho ty fwojaty,
Níž bu ty fwētej we fpočatku na wodach daty,
Potom teč tam
W Jerufalemje bu fjam
Do doma, wutrobny lathy.

Sažo pschidž, fatschaš ty fštomowe hałošy nětko,
A fwojatocžnej fhwalbe fbudž kopješka, fwelza — haj wfšitko,
Trawicžki tu
Wožiw teč f faspēwanju,
Lubošny nalēča fwētko!

Šchromadžuj ptacžatka i lēšow a i žykeho fraja,
W khērlušchach fwojich njech fhwalbu a cžeščž Wōtzej praja;
Šchfowrončžki cži,
We nožy fhlobiki
Nadostnje spēwy njech haja.

Do žyrtwojow pschidž teč, žno falkinča fwony do fraja,
Mōžnje njech i nowa saš piščečele bhrglow nětk hraja;
Fšhitaj, so
Anjesowe fšutki teč fjo
Wōšišcho pschipowjedaja.

Dōtk fjo ty jaška wučerjom f fwēdčenjam fwērny.
Dōtk fjo teč wutrobom cžlowjecžich f cžešččenjam wērny,
Njech fhwala cže
Kaž kōški najpolnišche
Tudy je žiwjenjom mērny.

Fschidž wfšat do domow, cžin hrošnych a wobožnych cžilny,
Šwadnikow fmēruj a fhobjeny cžin sažo miłny,
Špokojiwšchi,
Š jandželskim fšowom ach dži
Wujednacž w roškorje žiwny.

Šchēdžiwzow dopomni, tač džeržesche Anjes, fštož je fhlobik,
Mandželskim połaž, fšto jedyn je druhemu lubik;
Młodžinu, haj
Šhroble teč napominaj,
So jej cžert njeby mēr rubik.

Fschidž teč do komorki fhorny a wbohich nětk i nowa,
Sahoj jich, rječ jim najfhłōšche a fbudžaze fšowa;
Do wutrobny,
Njebješki trošhtarjo ty,
Fšhitkim kladž fmērniwe fšowa!

Wobfhłōdkuj mrējazoh' woblicžo, o fwjaty Ducho,
Wotewt sa njebješki dom jemu wofo a wucho.
Š pomožu pschidž,
Dobycža khērluš njech klinečž
Do dušche jemu, o Ducho!

Fšhel. Surij Brōšf 6/5. 07.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihiciziscežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedžen šwjateje Trojizny.

Šap. štutki 2, 38—39.

Sswjedžen šwjateje Trojizny, kiž nam wobšamkuje to šbože, kiž s njebjes dostawamy — wot Boha Wótza, Šsyna a Šswjateho Ducha.

Hnada trojenicžkeho Boha je našch šchit, našch pucž k šbóžnosći.

Rak jón džemy, to praji nam šwjatkowny předat japoschtol Pětr:

1. Čziń pokutu!
2. Šapschimń Božu hnadu!

1. Šswjatkowne ščenje nam powjedasche wo přenješ šwjatkownej wošadže: „Woni šapoczachu rěčecž s druhimi jašnkami, kaž jim tón Duch da wurěčecž.“ Šswjateho Ducha móž so wopokasuje. „Šhto sechže s teho hycž? tak běšche to praschenje na šwjatkownym dnju. Ale po Pětronym předowanju běšche to druhe praschenje wutrobny a šwědomja: „Šhto mamy čzinič, so bychmy šwjatkowneje hnady džělomni byli?“ Derje nam, hdyž so tak praschamy, kaž tam čzi ludžo na přenich šwjatkach. Derje temu čzłowjekeš, kiž tole praschenje we wutrobje šaczuwa: „Šhto mam čzinič?“ so bych dobre čzinił, šchtož šym šakomdžil, so bych hñewej Božemu čzetnył? Pětr dawa nam rasnje a jašnje to wotmolwojenje: „Čziničze pokutu!“ Pšchemyšleže šwoju myšl, wotwobrocžezze ju wot teho, šchtož so Bohu njespodoba, čžekajezze hřechej!

2. Ale našch njebjeski Wóczež je tež šama hnada a lubosć. Wšchitku šwoju lubosć a hnadu je wón do Šchrystuša položil. W nim je nam šwoju wótzowštu wutrobu šjewil. W nim wón nam napschecžiwu pšchindže. Šeho dla wita wón pokutnych hřěšnikow w šwojim domje, k šwojej wutrobje. Duž Pětr wustupi: „Dajeze so kóždy šchecžicž na mjeno Šesom Šchrysta.“ Šschćeniza je šredč hnady, naš s Šchrystušom šjednocžicž. Šso šchecžicž dacž je wopokasmo měry do teho Šnješa. My šmy šchčeni. Mamy my wěru do teho Šnješa? Šdyž ju nimamy, ni-mamy džěla na nim. Šotom je nam pokuta nusna. Duž prošmy teho Šnješa wo prawu wěru! W Šchrystušu nam Bóh šwoju hnadu poškieza. Šapschimńmy ju! W ewangeliju wo šwojim Šsynu wón nam tu hnadu napschecžiwu nješe. Wěrmý do ewangelija, so bychmy pošni byli Šswjateho Ducha. „Pšchetoz wam a waschim džěczom je so to šlubjenje štało, a wšchitzy, kiž daloko šu, kotrychž Bóh, našch Šnješ, budže powołacž.“ Duž čziničze pokutu a wěczze do ewangelija, potom dostanjecze to šlubjenje wot Wótza jeho Šsyna dla: dar Šswjateho Ducha (šcht. 38). Tak budže Boži Duch, kiž je šapoczal tón dobry štutk, jón tež dokonjecž. „D Wóczež, daj nam šwojeho Ducha šwojeho Šsyna dla!“ To budž našcha prošwa na šwjedženju šwjateje Trojizny, a čžezč budž Wótzej a Šsynej a Šswjateho Duchej, kaž je bylo wot špoczatka, kaž je a budže wot wěcznosćezze do wěcznosćezze.

Šamjeń.

Jako Trojeniczi bo Bóh we swojich skutkach wošjewja.

Stóš (561): Šny dha, o Jezu, mi zyle to wobliczo šhowal?! —

Šlubokošć bwojata bo wotkrywa pschezo nam s nowa,
Šdyž bwojata Trojiza čłowjekow hrěšnych naš woła,

S ponižnosću

W polornym rošpomnjeczu

Bóšnacž trošcht Božeho słowa.

Bóh je Trojeniczi, wěčny Wótz, Šsyn a Duch bwojaty,
Se słowa šjewjenja Božeho wěrjazym šnaty,

Štworil je naš,

Šdyž ša naš pschischol bě čaš,

So by nam wodnych byl daty.

Wumohla s hrěchow a šmjercže je lubošć naš jeho,
Škotryž k nam s wěčnosće pschischedichi do šwěta šleho

Šbóžnik našy bu

A našchemu wujednanju,

So šmy džě prawi psches njeho.

Wušwjeczil Duch je naš bwojaty psches šchcženju a wěru,
So s nami šhodžo, naš psches słowo wołajo šwěru

A wumožnikej,

Škiz je naš wufupil šej,

A čže nam dopomhacž k měru.

Šajke nam šbóžne bo potajništvo wošjewja tudy;
Psches słowo žiwjenja wschitke Bóh šnicža šam šludy! —

Špokorjej bo,

Žiwjenje wušwolejo,

Šarod wschón psched Bohom šhudy! —

U.

+ Šchtó je mój bliššchi?

Měhdy bo jedyn předač w bliskosći šwojeje wšy na šamotnych pučach wušhodžowasche. Šdobom wón někajke škwlenje a štonanje šašyšchi. Duž na tu štronu džě, s wotkal tute šynki žalošćenja wušhadžēju, a namata šhudeho, wot šymnizy nadpadnjeneho Žida, kotryž budžišche wěšće wumrjel, njebudžišche-li bo jemu bóršy pomož dostała. Předač, šobuželny, šchesczjanški muž, hnydom do wšy wróczo šhwata, wošstara šebi wós, pschinyje šhoreho do wosa a jědže potom s nim do šwojeho domu. Šedyn tydžen po druhim šašidže, přjedny hacž šhoru šwoju štrowošć šašo dosta. Předač je šwojimi šwóšbnymi nješbožowneho wotšladowasche, džeržesche jemu šekarja, pošćješche jemu šrebnu jědž a jeho šamo s pjenjesami šastara, jako běšche šhoru wuštrwjeny a mőžesche šwoje pučowanje šašo nastupicž.

Šdyž nětko šon šhudy Žid do šliškeho wulkeho města pschindže, šdžez wjele bohathy Židow bydlešche, wón šwojim wěrtowaršcam powjedasche, šak je šo šon šromny předač jemu napschecziwo wopokasač, a šo budžišche wón zyle wěšće wumrjel, njebudžišche-li bo šonle nadobny muž nad nim šmilil. Duž tamnišchi Židža pjenjesy škladowachu a šupichu špomnjenemu předarjej rjany čašnik, porucžichu tež jenemu šchesczjanškemu wumjelzej, šo by čašnik s rjany wobrašom wudebil. Šon pak žane šěpsche šnamjo na čašnik pschinyješ njejedžišche, džyli to tamneho Šamaritškeho, šiz běšche šmilnosć šwojemu bliššchemu wopokasač. Židža pak k temu mjelčachy — a čašnik s wobrašom wotpóšlachy.

F.

Šswěra napschecziwo Šbóžnikej.

Džowka wošebneho šastojnika šhěžora w Marokko mějesche pobožnu šchesczjanšku njewołnizu. Šutrna modlitwa tejele njewołnizy čzinješche šajki šacžiščez na šmodu muhamedanku, šo šo wona wot njeje w šchesczjanškej wěrje rošwucžowacž da. Bóh tule wucžbu šak požohnowa, šo bu přynžesyna bóršy došpoknje wěrjaza šchesczjanška a Šhryštuša psched šóžnym čłowjekom jako šwojeho Šnjesa pošnawasche, hacžrunje derje wjedžišche, šo šmėje tuteho pošnacža dla šmjercž pschecžerpicž. Wot tych, kotřiž s njej wobšhadžachu, bu wona pak proščena pak pohrožena, šo by pschi šislamje wostala; ale to wschitko wona jeno jako špytowanja wobšhadowasche, šotrež ju w jejnej wěrje jeno hiščeže šole wobšwjerdžowachu. Ššoncžnje tež šhěžor, jejny nan, šašyšcha, šajke pscheměnenje běšche šo s jeho džowku štało. Šwón šo nad tym štróži, da šwoju džowku k šebi pschincž a šo ju woprašča, hacž je wona šchesczjanška. Šwona to wobšwědeči a s šobom tež šawěšči, šo šo nadžija, hacž do šwojeho ššoncženja šchesczjanška wostacž, a šo ničšo šamóž njebudže, ju k wotpadej wot jejneje noweje wěry pschinyješ. Šultan jej hnydom je šmjercžu hrožesche. „D“, wona džesche, „ja šo šmjercže njeboju a čžu ju wutrobnje radny šwojeho Šnjesa Šesuša dla pschecžerpicž. Šschón šwět njebudže žanu šak hroššnu šmartru wumyšlicž, šotraž mohla mje wot njeho džělicž“.

Ša to bu wona šudnikej pschepodata, šotrež ju šmjercže winowatu džeržesche. Duž jejny nan špyta, jejnu wutrobu hiščeže je šlubjenjemi k wrócženju k muhamedaniskej pohnuč. Šwón jej wošebje najwošebnišcheho muža šwojeho šralesstwa pošćičowasche. Šež to běšche šodarmo. Šwulkej wješelosću wona wotmolwi: „Šuly šwět je psche šhudy, šo by šo mi Šhryštuš, mój jeniczi štrošcht a moja najwššišča radošć, s nim wurěčecž mohł. Šbóžna šmjercž je mi wjele lubšča, džyli nješbožowna ženšwa. Š polnej wěštosću wěm, šo je muhamedanška wěra šame jebanšwo, a s zylej wutrobu čžu s lubošče k temu, šotrež je ša mnje wumrjel, šwoje žiwjenje šhubicž!“

Ša to bu šmjertny wušud nad njej wuprajeny a tež hnydom wufonjany. Šyle nještrachocžiwje wona šwoju šłowu pod šekeru pošoži. — Šo šta šo w šěče 1619.

F.

Bóh kšosta tych, kotřiž jeho mjeno njewužitnje wužiwaju.

Ššěče 1733 džěšchtaj dwaj wojakaj, Šrāba a Šimmermann s mjenom, w Delnej Šužizy na šowolenošć. Ššyline njejedro jeju došćahny. Duž pschindžeschtaj na šole polo a wušladaschtaj pašnyškeho šólza na šolenomaj šlecžo a, šklobuk w rukomaj džeržo, šo k Šohu wołacž. „Šólče, štaj šebi šwój šklobuk, abo njejedro čže do šrušow rošbije!“ jemu Šrāba w hroššnej lošškomyššnosći pschiwola. Šědy pak běšche wón hiščeže džekacž šrocželow šchol, dha šlyšł jeho šameho k šemi šrašy, a šaloko přecž šklobuk šaradženeho šanjerja šlecža.

Ššodobne šta šo w šydomšletnej wójnje: Šako šyrbjachu Šakuščenjo šěsto Šizn, šotrež běšche 27. augusta 1759 do jich rukow pschischto, šašo wopuschčicž, šosta šomandant pschifašnju, wobšwjerdženja šrostšělecž. Šunje jako mějesche šo to šacž, pschiczeže čžežke njejedro s mőžnym šliwšom. Šytmišchtr je šwojej šchwadronu w jenej šahrodže, nješaloko šwjerdžišny šězajej, na wuššód wězy čžakasche, a štejesche, šo by šo psched šesčezom šrył, pod jenym šchtomom. Šako šo šylnje šahrima, wón šelesche a te šanjerške šłowa wuwola: „Šaj, šhimaj ty jeno tam šorka we šwojich nješješach, my čžemny bóršy šěpje šhimacž!“ Šóršy na to hiščeže

ras njewjedro byri. Wlyst fajędže do shtoma a mori — ryt-
mischtra, kiz bu tež na tymle městnje pohryebany. Jeho ludžo pak
pokni stracha a stróželow wotfal jěchachu.

F.

Či krašne počinki.

(Psalm 92, 2. 3.)

To něšto krašne je,
Čže, Božo, hwěru khwalicz
A tebi wobstajnje
Tež džakny wopor palicz.
D sbóžny tón, kiz wě
Čso tebi džakowacz
A wodnjo, w nozy tež
Twu hnadu pschipojdacz.

Erod. thér. 3, 26. Jes. 40, 29—31.)

To něšto krašne je,
Hdyž tyszchnoscz wulku mamy,
So tehdy sczetpliwje
Na Boha woczakamy.
Njech hólz tež wustawa
A mlodzenz woslabnje;
Kiz czaka na Boha,
Móz nowu dostanje.

(Hebr. 13, 9.)

To něšto krašne je,
Hdyž budže wobtwjerdžena
Pšches hnadu, człowjecze,
Wutroba rospróschena.
Čhtóz khabla šo, tón je
Wschón khrobly, bojasny;
Čhtóz wěri, steji pak
Na skale složeny.

Nětk wuprosch šebi došč
Te troje wězy krašne:
Džakownoscz, sczetpliwoscz
A krutoscz — brónje czafne.
D Božo měra, spožcz,
So czěko, duscha wscha
By wopofasala
Čso tu bjes porofa.

Pšhel. Surij Bróšk 3./5. 07.

Kropimuka.

Sedyn wulki šwjedžen, ja kotryž běchu šebi nimale wschitzu
wjěšni wobhdlerjo po šwojim samoženju lěpšchi wobjed pschi-
hotowali, móžesche macz bohateje šwójby khudobny dla jeno kropimuku
a karan wody na blido stajicz. Erudnje džěczi na khudobne blido
šhladowachu; tola macz jim s pscheczelnym woblicžom t tutemu
wobjedu kasasche. „Ach, lube džěczi, mi bě tež žel, jako polimku
warjach a karan pjelnjach; ale ja na to pomyšlich, kak je Anjes
Jesuf na Kananejškim kwapu šwojim lubym wuczobnikam tež
karanj s wodu pjelnicz dač a tola jim wodu do wina pschemobro-
czi. Budžče trošchtne! wón tež na naschu jědž a na nasch napoj
šwoje žohnowanje položi“. Na to wona swucženu blidnu
modlitwu wuspěwa, ale s woschbitej nutrnosczu, tak šo šo wócžka
džěczi na nju složichu:

Wschindž, Anježe Jesu, budž nasch hósč,
A žohnuj, šhtož šy nam wobradžil! Šamjen.

Nětko šo ša blido šekhdachu, jědžichu a pijachu. Čónkróč
šwucžena jědž hinač šlodžesche. Čžim wjazy šo jědžishe a pijesche,
czim wjěšelsche bywasche blidněstowarstwo, tak šo durbjelsche šo šame
nad tym špodžiwacz. „Widžicze wy“, macz ščoncžnje rjetny, „šo
bě Anjes Jesuf nasch hósč a nam šwoje žohnowanje da?
Džakujmy šo jemu!“

Našyczeni wschitzu wot blida stanychu, džakowachu šo a
khwalachu jeho mjeno s tym pósnačom, šo běšche Anjesowa mišoscz
jim czělnje a duchownje šwjedžen wobradžika.

F.

Wšate nalěcžo.

(Sonett.)

Daj, nalěcžo, nětk šwojim kwětkam kčěwacz
A wupysch Božu štwórbu s krašnosczu;
Šbudž ptacžkow šradne špěwy we hajju,
Daj ščónzu s njebjia módriny šo šměwacz.

Hdyž budže luboscz se wschěch šchtomow špěwacz,
Nam w žórle šchutotacz, wěcz w hajnišchczu,
Dha šnawo w tajkim šbožu šacžuju,
So čže tež moju wutrobu mi hrěwacz.

D bėda czi! šhto hladašch, wutroba,
Tu ša šbožom, kiz bu czi něhdy date
A kotrež taji šańdženosczče morjo? —

Čšto tebi pomha krašnoscz nalětna?
Šlej, twoje nalěcžo, wot dóńta wšate,
Čzi šawostaji tyszchnoscz, jěre horjo! —

K. A. Fiedler.

Dobra wutroba pod hrubjanym kabatom.

(1. list šwj. Šetra 3, 9.)

Šowjedanačžo se šawostajenštwu Šana Šjela.

„Wojazy czahnu! Wojazy czahnu!“ tak wołajo pschihnachu
junu šobotu wječor hólčzata do wšy. „Kajli to retomaš pschynych
wojakow czehnje! Šslyšicze pišćacz?“

Na Šowarjez tšechu bě dołhi rěbl složeny, a jich Michalk bě
po nim rucze hacz na ponosch horje a wołasche wjěšely bele:
„Daj, woprawdže czahnu! Nascha macz šo wschaf wojakow boji;
ale nan šo jich njeboji a ja tež niz. Šójče w štok horje!“

Borno wjěwjerčkam šlětachu hólčzata ša nim, a hladaču
s wulkimaj woczomaj t Draždžanskič drósy. Někotre pacholki škalachu
domoj, tu nowinku šjewicz.

Ach, kak šo maczerje a hospošy štróža, a kak jim wutrobny
štarostnje khodža! Kak šo tych zušbnikow boja, njewjedžo, šhto to
bncž šechze.

Bójče šo, bójče! Šranzowšoj du, a czi pjecza mjedomi
njejšu. Šhěžor Napoleon jich psches nasche štrony na Rušow
wjedže. Tych čžedža do šemje pobicz a jim potom wscho šebrazč.
Ach, woni šu khlóšczi a horby, nahly a šurowy lud. Wascheho
pima a palenza nješechzu widžecz, ani najšłódnisheho niz. To na
šmjecze lija. Šwina kasaja šebi a pjecženjow wschelafich a bėleho
khlěba, runjecza zaltow. Wasch najdróžšchi palenz jim njebudže do
doščče dobry; wasch najrjeišchi khlěb jim njebudže do doščče
bėly! — —

Š delnjeho šónza wšy štejesche drjewjana kšěžka. Wobštarny
mužik tu bydlesche se šwojej khorjazej žónku.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mama
Njeh ěi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske kopjeno.

Wudawa ho kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyšchinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njedžela po šwjatej Trojizny.

Šap. škutki 2, 42—47.

Prěnja kšheszczijanska wošada našch jašny
pšchiklad:

1. W čyštej wěrje a w žiwjenju;

2. W towaštwje š Bohom a w bratrowskim
towaštwje mješ šobu.

1. Prawa wěra njepšchindže bjes pokuty a wobroczenja (šchtuczka 43). Pokuta je nam hušto něšchtoswonkowne, nakhwilne pohnuwanje čucza. Prawej pokucze a wobroczenju pač dyrbi šastroženje šwědomja přjedny hieč, wona dyrbi šo narodžicž š bojošcže pšched šwjatym Bohom, š nutškowneho nashonjenja bójškich šhoštanskich a hnadnych džiwow. Čžim hłubje tač pokuta wutrobu šapschimnje, čžim hłubšcha a wěšczišcha budže tež našcha wěra. My nawuknjemy pravu wěru, kotraž šo šłoži na wucžbu japoschtolow a Šbóžnika. Čžlowjelojo šu we wšchěch čžašach špytowali, druhu kšheszczijansku wěru, kotraž je lóžšcha, špodobnišcha, ša našch čžaš pšchihodnišcha, napravieč. To rad wucza a wěrja něšchtos druge, hacž šwjate pišmo wuczi abo to wopač šebi wuložuja, njeh je š wotpohladom abo bjes wotpohlada. To je wopacžna wěra. Šena kšheszczijanska wěrnosčž a jena kšheszczijanska wěra je, mjenujžy ta, kiž šteji na wucžbje japoschtolow a teho Anjesa. Do teje wucžby mamy šo pšchezo bóle podacž. Pšchezo hłubje dyrbimy čžerpacž, šo byčmy ju

pšchezo lěpje šrošmili a do wutroby wšali, pšchezo bóle w njej roštli. Šdyž našche pošnacže štajnje njepšchibjera, potom wone wotebjera a š tym tež našcha šnutškowna móž, našcha wěra, našche kšheszczijanstwo wotebjera. Tež we wěrje rěła: dale rošcž a šo rošwimacž k pšchezo wjetšchej dokonjanosčži. A šwjate pišmo je tač hłuboke, šo móžemy hacž do kónza š njeho čžerpacž.

2. Prěnja kšheszczijanska wošada wobhladowašche šo jako šwjata šwójba Boža. Woni běchu wšchědnje hromadže w templu (šcht. 46); woni natwarjachu šo hromadže w šwjatym pišmie (šcht. 42); woni njepšechu pšched Boha šwoju modlitwu (šcht. 42. 47); woni šwječachu hromadže Božu wječer (šcht. 42. 46). Čžujemy šo tež my tač jako modlaza wošada, jako šwjata šwójba Boža, štajeni na tu šamu hnadu Božu w Šhryštufu? Prěnja kšheszczijanska wošada běšche nutrnje šjednocžene bratrowske towaštwosť (šcht. 44—47). To njebě žana šwada mješ nimi, žadny rošdžěl mješ bohonymi a šhudnymi, wyšokimi a niskimi. Woni čžujachu šo wšchitžy jako bratija w Šhryštufu, pšches teho šameho Šbóžnika powołani k tej šamej šbóžnosčži. Še šame pšchišlušchnosčže — te šame prawa. A našche kšheszczijanske wošady šu roštorhane pšches žyrkwinske štrony a paršchonsku hordosčž. Wulka kšheszczijanika žyrkej je džělena do wošebitnych žyrkwow, kiž w njepšchecželštwje pšchecžimo šebi šteja. Měšto lubosčže widžimy hidženje, měšto měra wojomanje. A njehje tež našcha ewangelika žyrkej tu myšl jednoty šhubila? Čži prěni kšheszczijenjo běchu šahorženi w prawej

pomhazej a šmilnej bratrowskej lubosczi! (šcht. 45. 46). Zady njechašche psched druhim něšto płaczić. Woni mējachu wschitko psches jene a w lubosczi wschitke njerunosče wurunowachu. To bėšche šobudželaza luboscž a šmilnosč, kiž tež do hėtow šhudoby a hubjenstwa šhodžesche — prawa bratrowska myšl.

Duž tež nad přenjej wošadu Bože žohnowanje a Boža pomoz wotpoczujeschtej. Bóh činjesche džiny mjes nimi. Woni mējachu hnadu pola zyleho luda; woni činjachu wulki saczišchez pola Židow a Gricow psches šwoju pobožnosč a šwoju bratrowsku luboscž. Žich pschikladne žiwjenje psched Bohom a cžlowjekami bu tež najmóžnišche mišionske předomanje: „Tón Knjes pschida wschėdnje tej žyrkwi, kotsiž buchu šbóžni.“ Kunajmy šo tym přenim šchesčžijanskim wošadam, potom budže tež žohnowanje wot naš wukhadžecz do wscheho šwėta.

Šamjen.

Šswjatkowna wošada.

Saposcht. škutki 2, 42—47.

(Gerof: Šfingstrosen.)

Šlaj, woni wostachu we wucžbje wobštajni,
Wot šlaky šboža nejšbu ženje twochnyli.

We šwėrnym towarštwje kaž bratšja štejachu,
We wješ'lu, šrudobje šo džeržo ša ruku.

A pschezo łamachu tón šhlėb džek wote dnja,
Na Knjesa myšlwišchi, kiž jim to pschikasa.

Šso šahorjachu tež mjes šobu k modlitwam
A š nutrnosčju šhladowachu k njeješam.

A bojosč napjelni nětk wschėch, kiž widžachu,
Kaš krašne škutki Knjesowi tam činjachu.

Kaž prawo njeješke wscho maju psches jene
We šwėrnej lubosczi a šawisč njebėšche.

We Božim templu rad šo wschėdnje seńdžechu,
We domach tam a šem tón šhlėb tež łamachu.

A Boha w lubosczi kaž džeczi šhwalachu
A wschudžom mjes ludom tež hnadu mējachu.

Bóh pak je pschisporjak tu mału cžrjódžicžku,
Ša pschibėrała je kaž roša w šwitaniu.

D šbóžne šera wy we krašnej jašnosčzi,
Še wasche šwėtko dha nětk haštko we žyrkwi?

D rjany mėšazo, ty meja lubošna,
Šsy š twojim ščzenjom dha šo wėcznje šhubila?

Kiž nam šy šhubjene, ty šbože šchesčžanste,
Ach, njemže wrócžicž k nam cže našche wolanje?

Ach, paradiso našch, nam šanknjeny šy šaš'!
D kajki šherub dha je š njeho štorcžik naš?

To šwėta šakoń je, šo, šchtož mašch dobrego,
Cži tudy na šemi na šhwilku dosta šo.

Šdyž dženska paradiso nam hnada wobradži,
Naš š njeho cžlowški hřech žno jutšje wucžeri.

Šdžež dobre šymjo tu psches Šhrysta ššhadžesche,
Šam njerjad wošpocz cžert šo rucže próžuje.

Šchtož wot Boha pak je, šo minyč njemóže;
Šchtož Bóh Knjes płodžik je, to nihdy nješhinje.

Nječ hroža šrupy, wět' a šchłódnje cžėtwiti,
Šlaj, Šhrysta pscheńza keže a šorno došrawi.

To šrawi w horzocže, tež we njemjedrie tu
Ša tamny žnjowy džek wšchak š Božej pomozu.

Duž wojuj, wudžerž tež, ty Šhrysta wotrocžko;
Šso dopomń, š wotkal šy, ty šwjate mėšchništw.

Špomń, š kajkoh' ducha ty bu junu płodženy,
A š kajkim młokom ty bu junu šubłany.

Duž wostań wobštajny we wucžbje Knjesowej
A nihdy njewostup wot šlaky špomoznej'.

Džerž pěknje š bratrami ty dobre towarštw
We wješ'lu, šrudobje wódž š nimi šwėru šo.

Ššchi bližje Knjesowym šhlėb husto łamaj tu,
Měj Šhrysta w pomjatku a jeho pschikasnju.

Tež šapal wschėdnje ty šej płomjo modlitwy,
Nječ wėrna nutrnosč šo hori š wutrobny.

Dha budže we šchizju, we nušy, tyšchnosčzi
Duch Boži š troštarjom a š radžicželom cži.

Šak, Boži ludo, ty tež budžesch w njeju štačž
A Knjesej lubemu šo wėcznje džakowacž.

Ššchel. Šurij Bróšł 4./5. 07.

Ščėrpliwošč.

Šako šhorowaty Šellert, we šwojim cžazu professor w Šipštu, pschi tamnych štrawotnych žbrčach cžėškeho kraja pschešnywasche, hđžež šo wón š mnohimi runeho wotšhorjenja nadžijesche, trječhi wón š nahladnym mužom hromadu, kotryž bėšche šo psches šchtyrzeczi mil daloko šem pschinjesčž dał, šo by pschi tešle študni jeno něšto polóžnosče šwojich wulžy bolosčžiwych cžėrpienjow namakał, a kotryž po wschėch wobcžeznosčžach dołheho pučžowanja njenadenđže, šchtož pntasche, ale š kóždym dnjom jeno wjazy pohórščenja šacžuwasche a šo na pošledku bjes pomozny tšjoch a wjazy wošobow wjazy pošbėhnyčž njemóžesche. Wo tutym cžezko prušowanym cžėrpienju Šellert šwojim pschecželam pišasche:

„Wón bėšche tón najšhoršchi a tola najščėrpnischi muž w žylej šupjeli. Šeho žyle cžėlo bėšche wicž, a tola, tak rucže hacž jeho bolosčže jeno něotre wotomiki wopuščžicžichu, bė jeho woblicžo pošbožna špokojnosčž. Wón žohnowasche mje ša wscho, šchtož ja k jeho duchownemu wofšewjenju činjach, š wutrobny m džakom, a na pošlednje trošchtne šłowa, kotrež wón na šwój cžezki domojpučž š mojego erta šebi žadašche, jako jemu se šlubjenjom šwjateho pišma pschivolach: Njeboj šo, ja šym š tobu! Nještróž šo, ja šym twój Bóh. Ša pošhlnju tešje, ja tež tebi pomham, ja šbžeržu tešje š prawizu šwojeje prawdosčže, — na tele šłowa štyšny wón, k njeju horje pošladnyšchi, šwojej

tšepjetazej ruzy a dželešče ǰo wote mnje s najwutrobnjšim hnučjom."

To je jedyn pschklad, ǰo bėsche mjes mnohimi čzerpjerjemi najčzerpjazyšči, mjes mnohimi khorymi najkhoršči s dohom tež najščzerpnjšči a najmėrnivjšči, potwjerdženy wot ǰwėdka, kotryž bėsche ǰam w schuli čzerpjennow čehnjenny, pscheczel čzerpjazeho čžwjestwa, kotryž pať tež duchow spytacz rošymješče, hacž woni s Bohom abo bjes Boha psches woheť horja džėchu.

F.

Schto je wėsčjšče?

Wobšedžet wulkeje banki ǰo tny, kiž čžychu pola njeho pjenješy na dať dacž abo pjenješne papjery kupicz, stajnje praschėsche: Čžecze wy derje jėšč abo derje spacž? Hdyž čžecze derje jėšč, dha ǰebi kupče papjery, kotraž wyšoku dať dawa.; hdyž pať čžecze derje spacž, dha ǰebi kupče wėštu papjery, kotraž ǰnadnu dať dawa. To bėsche mudry pjenješnik; a hdyž jeho ludžo tať mudri bėchu a čžychu radšcho wobstajne dobre spanje mēcž, dhyžli něfotre krótke dobre dny wužimacz, dha drje jim žane spadnjenje banki tať kšėtje ničžo šchtkodžilo njeje. A tola mđža tež tele wėšte papjery, kiž nišku dať dawaja, ǰo šhubicz; a tať dyrbi škėncžnje tón, kiž čže žyle dobre spanje mēcž, hiščče čžičče hinaschi rezept mēcž; tutu radu jemu dawa jap. Pawoł w listče na Timotheja w 6. stawje 6. schtucžy:

„Wulki dohnyť pať je, schtőž bohobožny je a došč ma na tym, schtož jemu Bőh da.“

K.

Rhutne ǰlowo w prawym čžasu.

W lėcže 1815 semrje snaty dr. Claudius Buchanau, kiž bėsche skutk ǰwj. mišionstwa w Indiskej šbožownje do přėdka wjedł a nowy testament do persišteje a hindostanskeje rėcže pscheložil. W ǰwojej młodošči bė wón kšėtro ǰwėtnje smyšlenny byl. Suntrėcz ǰo s wėštm burom se schotiskich horow trečchi, kiž bėrny poča wo nabožinskich wėžach rėčecz a ǰo sa jeho mėnjenjom praschėsche. „Nimam žaneje nadžije“, wotmolwi Buchanau, „šym kaž łopjeno bėleje papjery“. Duž wotmolwi bur: „Bjećče ǰo na ledžbu, ǰo čžert ǰwoje mjeno na nje njenapiša“. Tole ǰlowo Buchanau ženje nješapomni, wono bu jemu nastork t pschemyšlenu, a bėrny bu wón tón wulki bohawučženy muž, sa kotrehož je snaty.

K.

Stawisna Rhrystušoweho pschekrašnjenja.*

1.

Nanje jutrowniczki.

Mat. 28, 1—8; Marť. 16, 1—8; Lut. 24, 1—8; Jan. 20, 1. 2.

Hdyž ǰabat minyl bėsche ǰo, — njedželu

Došč sahe rano tam s Marju Madlenu

A towašchkomaj hiščče druhe

Žonske ǰo podachu t rowu Rnjesa.

2. Šej šhotowawšči wonjaze wėžy — je

Nėtk nješu; Rnjesa čžychu rad žalbowacz. —

A hlaj! ǰo semje rženje wulke

Šta; pschetož Rnjesowy jandžel pschińdže.

* To je druha (krótšha) položja rukopiša: „Stawisna Rhrystušoweho čzerpjennja a pschekrašnjenja po ǰwj. 4 ičenilach. Šharmonisowana rošprawa we 31 špėwach po staroklassiskej mėrje“ —, kotraž ǰo po ǰwojich džėlach a kruschłach tudy njech potracžowajo s džiwanjom na čžas žrtwineho lėta najpriedy podawa. — Špėwajomne ǰu hrona pať po ǰwojim ržanjym, hlubošacžutym přėnjotnym hłobu, kaž jón n. psch. „Wulka miš. harfa“ pod čž. 27: (Ja nasdala šym krašnjenje wuhladať atd.) šlicža, pať tež po: „Nėtk kšwal, o dušha!“ atd. (w „Špėwastich“ čž. 532).

3. Tam s njebeš dele stupiwšči wotwali
Wón kamjeť s duri rowowych namėščže
A na njón ǰyže ǰo, a bėsche
Woblicžo jeho kaž ǰapot blysta.

4. A drašta jeho ǰněhej ǰo runasche;
Pať stražowazy s bojoscžu štrőžichu
Šso wulžy, ǰo kaž mormi bėchu;
— Dala je krašnosčž ǰo widžecz Bőža! —

5. Pať žonske t rowu pschińdžechu šhwatajžy,
Hdyž ǰlónžo runje šhadžėsche jutrowne,
A džachu štruchle: Schtő nam kamjeť
Čžėžki wšchaf s rowowych šwali duri? —

6. A pohladawšči t rowu tam pytnychu,
Šo kamjeť hižo bėsche ǰo wotwalil;
— Wšchaf jara wulki kamjeť bėsche. —
Duž dale šańdžechu nuts do rowa.

7. A njenam'kachu Rnjesowe čžėlo tam. —
Še starosčž pschewsa; pať Marja Madlena
Šso wotšaliwšči t Bėtrej pschińdže
A jeho towašchkej, pőškej druhom',

8. Kiž luby bėsche Šesušej wőšėbje,
A t nimaj džėsche: Přecz wšali Rnjesa nam
Šsu s rowa šradžu, a my nětko
Njewėmy, hdyže ǰu joh' položili. —
(Pschichodnje dale.)

U.

Dobra wutroba pod hrubjanym kabatom.

(1. list ǰwj. Bėtra 3, 9.)

ǰowjedaničžo se šawostajenstwa Šana Wjele.

(Potracžowanje.)

Š bubnjatej wutrobu pschińdže starž domoj. Wocžiniwšči durje šhladny najpriedy na s dyrkotom čžakatu macžer a potom na wocžakowatych hoščzi. Šrudny a štruchly jim palenz na blidko štaji a ramjeni ščahujo šrošymicz da: Nihdže ničžo wjazy na pschedať njeje.

Na to jeho tón bėšman, tón čzerwjenny hłowacz, s pjasčžu do boka štorčzi. Duž šbojana žonska šakšikny a po pomoz šchřekotacz počža.

Šnydom čžyšče ǰo sa to tón hepjelať s puřami do njeje dacž. Ale šhnėwany muž, tať pokojny čžłowjeť hacž bė, ǰo psched tu s tšepjetom wołatu štupi, ǰo by ju šchital a krył. Duž ǰo tón šlobity brodacž s pjasčžomaj hrožo na njeho šmėri, a tamaj tež štawaschtaj.

Šnydom wuskocži štarčža s durjemi na wješ, s žylej šchiju wołajo do wšy a šchicžo.

Š teho bu wojakow hrosa. Šo njebychu dla hrosnych nješstutkow wot ǰwojich wšchtkow ǰnadž kšostani byli, ǰo sa blido šhdnywšči počžachu jėšč, schtož bė psched nimi na blidku. A dofelž bė jėdne a dobre, a dofelž jim žoldk wišasche, štachu nimale wšcho, butru tať bjes hańby lėpjo, ǰo bu šchincžka přėšdna hacž na dno.

Mjes tym našč štarik na pol mormej macžeržy po šhodže horje do łoža špomha, ji t pokojju rėcžo tať wjele hacž mđžno. A hdyž bėsche ǰo pospokojila, pušččzi ǰo t wojakam dele.

Škėrcžiczki Bőžeho kšlėba bėchu pod blidko šmjetal. Šedyn bėsche ǰo do rubčžka šmortal a jón do luta šchlipnył.

Nětk chychu so lehněč. Nan s kólnički něotre woklepje pschi- njeke, so by jim wó jstwie nařkał. To běše s nowa tym hordym wobusam wopaf; dóniž pak jeho s ramjenjom sčahowacž a posrudnje šhladowacž widžachu, a běchu wot pucžow s daloka mucžni, so šakrujo pschěstrěchu k spanju. To bě jich modlitwa na nóz.

Nan jim dobru nóz pschejo, stupasche k lubej maczeržy horje. Ta we ložu runje horje šedžo na njeho čakasche, pinajo wuschy, hacž so šnadž šašo s nim štokaja abo trasch bija. D kať běše šrudna, hdyž bu wón tu, trascheny štokany wšchať, tola šminjeny pulow. Potom šo s šhěrlušchom porucžo do Božeju rukow, hronješchtaj hiščeže s nutrnej duschu tu šchtucžku:

Precž, precž, s tej šlósčzu čertowškej,

Riž jako lamy ruje!

Ta šhěža škuscha Šesubej;

Mječ s měrom wotpocžuje!

Ta šhyla jandželšta

Še nař nětk wobdaka.

Ta njebudže šo wot nař hnucž;

Duž džicže, čertojo, šwój pucž!

A pschistajišchtaj hiščeže to dowěrne hrono:

O Šesu, moja pata,

Mi k pschikrywanju data,

Šhrěj šwoje kurjatko!

Šdyž rosdaja čert šhlamu

A šwět mi rhye jamu,

Dha šdžerž ty šwoje kurjatko!

Macž na to Bohu poddata wušny; naney pak hiščeže dolhi čaš žadny špar nochyšče šerničžy šawrěčž.

Nasajtra šahe trompejta po wšy piškasche. Šnydom bu wó jstwie deleka ropot. Mots rospřaji maczeržy Marschi, šcto ma to rěkačž a naprošy ju, so jeho wot šebje puščeži.

„Njeboj šo, macžě. Ta trubiza wojakow wola. Šestawacž dyrbja; pošnědacž čzedža a potom pocžahnu dale. Džakowano Bohu!“

Na to pschiswoli wona, so by šo wot njeje dať.

Delka bě šhwatne draščenje a na pucže hot. Šich poršty potašowachu na blidko a hubu. To rěkasche: Mucže nam šnědanje štaj.

Dokelž bě widžal, kať wčera čerwjenej hłowje to kofaze mloko po šchiji džěšče, wón do pincžki štokči a pschinjeke w štoku wječžorne dejwo a liny je do šchle. Potom jim poštoku šhlěba na blidko šadži a štaji noweje butry.

Šdrasčeni běchu a špašani na pucž. A dokelž bě widžecž, so je jim šnošyť, šctož jenož ma, šo ša blidko šhdyňwšchi pocžachu jěčž.

Alle Bóh njedaj, šajš šakrot bu to!

Šdyž bě šo wčera pocžalo wolačž: Wojazy čahnu! bě Marscha w štróželach runje wječžorne dejwješchko do mlócžinka lała, a pschi tym bě pschepašla, so štaj dwaj kofazaj kofmikaj w mlozy. A tón šly hamtora, čerwjeny hłowacž, jej pntny. Šlobny wón torže tu šchlu a Motšej to mloko mješ wocži šidny a šahna šo, jako čhyť šudohje do hłowy čžišnyčž. Alle Mots jemu s durjemi wujě, a šchla šo wo durje rošbi.

A mješ tym wolaču bubony na wšy: do rjadow, do rjadow s wami!

Nětko dyrbjachu šhwatačž, duž šhrabajo brónje mějachu šo won. Čerwjeny hłowacž pak hiščeže přjedny šbntk Božeho šhlěba wo šhachle šmyšny, so trječena šhachliža na křuchi přyšny.

Na wšy šestupachu šo hordžate rjady, a potom čehnichu bubnujo a piškajo se wšy.

Šólčata w ničim hacž w kofšlach a w šholowčžkach běžachu

šhladajo dolhi pucž s nimi. Wješnjanam wšchitkim hrajesche duscha, so je to žyganske ludžiško wot nich.

Naschej starušchaj špěwaschtaj Bohu šradowny džak, so wjele hórje njeběše bylo. Potom šberaschtaj čžriopy a rjedžeschtaj, šctož běchu čži wohidni hoščžo šanješchwarnili.

Na wšy štejachu čžriódki ludžika se wšy. Šsušhodej štoržesche šušhod, koflich je hepjelow měł. To běše kóždemu hrošno a džitwo, přchetož tehdy bě hiščeže Franzowša našch pschecžel. Šaj, tyšazy Šakšow a Šrukow, a mješ nimi Šserbow njemala šhyla, pomhachu tehdy Franzowšam. Šdyž běchu čžile we pschecželškim kraju tať hřubi a hřosni, dha běda tym wobohim ludžičžkam w njepšchecželowym kraju!

Mješ tym so běše na wšy tajkale ššoržba, našch štarif pschi šwojej starušchzy wosta a hladasche ju; hlej, štrach a štróžele běchu ju wohóršcho jiale.

Šo šhwili šwonjachu šemschaze šwony, dokelž bě njedželški džěň. Alle tu njedželu běše šemscherjow mjenje hacž hemať, dokelž bě bojoscž, so mohť šo jim nowy retomaš nawalicž. A kóždy bě šatorhnyeny.

Šobožny Mots šebi s kaschčžika poštilu wša a čžitasche jimaj s Božeho šłowa.

(Ššchichodnje dale).

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šańdženu šřjedu mějesche šo šwjedžen šwonkowneho mišjonštwu w Šornym Wujejdže. Rospravu wo šwjedženju podamy — dali Bóh — w pschichodnym čžišle.

— Budyške poboczne Šustaw-Šdolfške towašstwo budže lěšha šwój lětny šwjedžen w Minakale šwjecžicž. Džen šwjedženja w bližšchim čžaku šjewimy.

— Ššchi škladnoščzi narodneho dnja škala Šjedřicha Šugusta je minister šnutskownych naležnosčžow s wěštosčžu wupřajiť, so šo w našymje šakšemu šejmej nowy wólbny šakon pschedpokoži a budže na šaložku wurunanja wšchelakich šlawow šaloženy a so šo nadžija, so budže k špokojnosčži luda. Š teho je pójnacž, so ma wyschnosčž nacžijš noweho wólbneho šakonia, kaž čhye jón pschedpokožicž, šhotowany, so pak jón njecha přjedny, hacž šo šejm šeńdže, na šjawne dacž.

— Šraunšchweigšta je 8½ měšaza, wot šemřecža přnyza Šlbrechta Šruskeho, šjes šnježerja šhyla. Šańdženu wutoru je šo nowy šnježer wušwolil, a to wójwoda Šan Šlbrecht Šeklenburgški, kotřyž hižom přenje dny noweho tydženja do Šraunšchweigške pschińdže.

— W Šreibergu je šhudy pošlužomnik wulke šbože herbštwu měł. Wón herbowa wot wuja we Šinje, kotřehož wón ani nješnajesche, 100,000 hřiwnow. Š nim štej hiščeže dvě šotšje šbožownej, kotřejž štej tež telko dostalej.

— Šrudne powjescže pschińdu s Čhinesiškeje s Šongšonga a se Šhanghai. Tam je šo němška mišjonška štaziya Šimchou wot čhinesiškeho luda wupuščžika. Mišjonarojo buchuwšhowani. Šedna šo wo ludowy šběžk, dokelž je šo lud rošhoril, so šo dawki šběhachu.

„Šombaj Bóh“ njeje jenož pola šnjeshow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawarňjach „Šserb. Šlowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ģi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščejeći w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedykatu 40 np. dostacž.

2. njedzela po šwjatej Trojizy.

Šap. skutki 3, 1—10.

Nasch text nam powjeda přeni džiw japoschtola Pětra pschi rjanych durjach templa: wuhojenje khromeho, kiž by tam šmilne dary prošyl.

Wuhojenje khromeho pschi templowych durjach w Jerusaleme.

1. Kak so sta?

2. Šhto chze nam prajicž?

1. Templ mějesche durje, kotrež běchu wošebje rjenje wupyschene a tehodla „rjane“ rěfachu. Tam jich wjele won a nuts khodžesche. Tam šadžachu wšchědnje rano khromeho, so by prošyl šmilny dar wot tych, kotřiz do templa khodžachu. Jako tam jedyn džeń šedžesche, pschińdžeschtaj dwaj mužej. To běšchtaj Pětr a Jan. Wonaj tež jako šchesczijanaj templ lubowaschtaj a šo porjadnje tam modleschtaj. Jako šo pschibližischtaj, wón prošcho na njeju pohlada. To jimaj wutrobu hnujesche a Pětr sawola: Pohladaj na naju! A hdyž wón na njeju pohlada, na-džiwschi šo, šo něšcho wot njeju dostanje, džesche Pětr: Šslěboro a šloto nimam, šchtož pak mam, to šamo czi dam: W mjenje Jesom Šhrysta, Nazarenšeho, poštań a khodž! A šapschijawschi jeho ša jeho prawu ruku, pošbže jeho a hnydom buchu wobtwjerdzene jeho nobi a kosče. Tak mějesche šo to wuhojenje.

Kak šo sta? Něchtó je prajil: Napohlad braschneho hnujesche wuczobnikomaj wutrobu. Rjane durje templa

powjedachu jimaj wo najrjeńšim mješ cžlowškimi džěcžimi a š jeju woczow šwěcžesche šo Jesuškowa lubosć. Šacž je tak bylo? Tak wjele je wěšte: Ššmilnosć teho šnjesa šwěcžesche šo š jeju woczow, š wulkej šmilnosću šta šo to wuhojenje. Ale niz jenož š wulkej šmilnosću šta šo to wuhojenje, ale tež š wulkej wěstosću wěry. „Šslěboro a šloto ja nimam.“ Tak praji japoschtol. A wot teho, šchtož jeho rót rěczi, je jeho wutroba polna a pschěšwěd-cžena. Šdyž wón sawola: W Jesuškowym mjenje štań a khodž! šo to šta. Tak wulka běšche šmilnosć, tak wulka tež wěstosć wěry.

Alle kaž wulka běšche tež ta šmilnosć, š kotrež ja-poschtol tón škutk dokonja, a kaž wěrypolne a mózne běšche tež jeho šlowo, tón woprawdžity dokonjet wón njeběšche, ale tón, na kotrehož mjeno wón pokasa. Dokonjet běšche tón šchizowany. Šož běšche wón přjedy džimny cžinil, tak tež nětko. Jenož psches njeho móžesche šo to wuhojenje štacž.

2. Šhto chze nam prajicž? Tón džiw cžinjesche wulki šacžisčez. Najpřjedy pola khromeho šameho: Wón khodžesche a štakasche a khwalesche Boha. Kak móžesche to hinať bycž? Wón prošchesche wo jalmožinu a bu štrowy. Šchtož hišchže njeběšche samohl, móžesche: štejecž a khodžicž. Wulki běšche šacžisčez tež pola luda. Woni widžachu, šo khodžesche a khwalesche a pošnachu jeho tež. Wěšo běchu napjeljni š džitwanjom nad tym, šchtož šo štało běšche. Wože škutki dyrbja šacžisčez cžinicž we wšchěch cžasach a kaž husto je ššyschimy. A temu šu šo štałe — a tež tónle škutk.

A šhto chze nam nětko prajic? Tón stutt šo sta we wulkej wěstosczi wěry a i pokasanjom na Jesuſowe mjeno. Wón dyrbi nam prajic, šo je Jesuſ tón pomoznik. Kajkaž je tež škoda, wón móže pomhac. Na njeho móžemy, na njeho dyrbinu twaric. Czim wěščišchi šy we wěrje, czim rjeišcho je ša tebj. To wuhojenje šta šo tež i czoplej wutrobu. Š wěru njeje došč. Wěra dyrbi luboscž skutkowacž. Došč njeje, šo šmy šwěrnj we kemschi-khodženju a modlenju, my dyrbinu tež luboscž mēcz, a niž jenož luboscž se šlowami a jazykom, ale tež luboscž se skutkom. Šenož tam, hdyž stej wěra a luboscž šjednoczenej, tam je prawe žiwjenje w Šbóžniku a tam je Šbóžnik tež blisko se šwojej pomozu.

Šamjeń.

Wošebnosć nabožiny.

Nadobny Gellert, kotryž 1769 jako profesor w Lipsku 54 lēt stary wumrje, we šwojich pschednoschach wo wošebnosći nabožiny takle praji:

„Ša šym pjeczdzěšacž lēt žiwu był a wschelaše wješela žiwjenja wužiwal. Žane nješy ša miše wutrajniše, njewinowacziše a wošbožownišche byle, dnyž te, kotrež je moja wutroba, wot zunich putow nabožiny wobmješowana, po jejnej radže pytała a wužiwała; tole wobšwědcžam na šwoje šwědomnje. Ša šym pjeczdzěšacž lēt žiwu był a wschelaše czěžniwoščje žiwjenja pscheczěpil, nješym pak nišdže wjazy šwětkla w czēmnoščzi, wjazy šylnosćje, wjazy troščta a wutrobotosćje w horju namakał, dnyž pschi žorle nabožiny; tole wobšwědcžam na šwoje šwědomnje. Ša šym pjeczdzěšacž lēt žiwu był a stejach wjazytrócž psched wrotami šmjercže, a šym nashonił, šo nič, haj nič, bjes wumšacž, hacž bójška móž nabožiny nješamóže strachi šmjercže pschewinycž; šo nič, hacž šwjata wěra do našeho Šbóžnika a Wumožerja njemóže štyšneho ducha pschi roššudnym pschestupje do wěcznosćje pošylnicž a šwědomnje, naš wobšforžowaze, šmērowacž; tole wobšwědcžam jako psched Bohom!“

F.

Šwonow pschewod.

(Špitta: Šawostajene špěwy.)

Nješkyšich ty šwonu šwonicž?

Šotuj nětk šo, wutroba,

Šotuj šo, mój luby šyno,

Kemschi wone wołaja.

Šwonile šy něhdy tebi,

Nješy wjedzil: Čzechodla?

Nješdžesč mōž, hdyž junu šwonja,

Tež šo praschecž: Čzechodla?

Hdyž či šwonjachu ras přeni,

Do žyrtwje cže nješechu!

Šlaj, ty nič, nješy šhonił,

Šo cže Rnješej šwjeczachu.

Wopomń, kajke žohnowanje

Wótz či dal je potajnje.

Nješchestajnje Boža luboscž

Bjes proštwy naš lubuje.

Nješy husto kemschi pschischol,

Hdyž cže šwonu wabjachu?

Do žyrtwje ty i cžežu pschińdže,

Š loškej džěšche wutrobu.

Šunu šwonu budža wołacž
A rjenišchemu pscheyntu;
Šotom nješbóžesč kaž džensč,
Lubi tebj ponješu.

Čłowške džěči tudy cželo

A wotpoczintej pschinješu;

Šandželjo pak nješu ducha

Šorje k wěcznom' wješelu.

Šurij Šróšt.

Čičha myšl Filipa Melanchthona.

Filip Melanchthon, špišacžel našeho droheho Augšburgšeho wěruwšnacž, nješěšche jeno hłuboko wučeny muž, ale našožowasche tež kaseń luboscže a cžicheje myšle šamo pschi najwjetšich ššchidženjach, kotrež mēšesche wón se štrony šwojich pscheczimnikow pocžěpč. „Nad tym kōždy pošnaje, šo wy moji prawi pošli šče, hdyž - luboscž mješ šobu macže.“ Tole Rnješowe šlowo pytašche Melanchthon we šwojim žiwjenju dopjelnicž. Šako bē D. Luther wumrjel, bēchu lutheršy theologojo jara kēžbliwi, šo njeby šnano žana žusa wučžba do žyrtwje poššalēšla. Na tym woni žyle prawje cžinjachu; ale jich horliwošč bēšche tola cžasto psche nawalna a njedawasche šo pschezo šjednocžecž i tej luboscžu, kotraž „to šwoje nješyta, šo njenaduma, na šle nješyšli.“ Tež Melanchthon pschińdže do pošhlada, jako by wón pscheczł wopacžneje wučžby był, a wošebje bēšchaj to dwaj wučženaj, kotraž jeho i wulkim nawalom pschimaschaj, Šiander a Šlacijs, kotrejuž wučžba tola šama wot bludow cžišta nješěšche. Šiander šo šamo hanjenjow Melanchthona njewšdawasche a tešame we wjazorych polemischich pišmach wurjekowasche. Tola Melanchthon to se ščžepnoščju šnješe, rēčesche pschi kōždej škladnosći šhwalobnje wo Šianderowych šašlužbach a jeho rošomštwje, dopomnjesche šo džakownje pscheczłstwa, kotrež bēšche jeho předy i tymle bohawučženym šjednocžalo, a špominasche na njeho štajnje i wššowawženjom. Tež Šlacijs, kiž bēšche tola Melanchthonowu wučžbu wužiwal a mnohe dobroty wot njeho dostawal, jeho i džiwjej nahłosčju pschimasche; ale Melanchthon wosta tež tutemu pscheczimnej napscheczimo kōždy cžadž cžichomyšlny muž a mōžesche něhdy wo šebi prajicž: „Ach, Bohu budž džak a šhwalba, šo ja žaneho cžłowjeka nimam, kotremuž bych nješcheczłšy šmyšlenny był!“

F.

Tak mala!

W starym mēšče Athenach blyšchczesche šo marmorowy templ, kiž bē pschibohej Žeušej pošwjecženy. Templ je dawno rošlamany; jenož 16 stolpow tuteho krašneho twara hišchcže džensč blisko pschi šebi steja. Šruch dale wot nich tež tji druge stejachu, ale jedyn i nich je šo psched 40 lētami we wichoratej nožy šyppnył. Šchto pak bē pschicžina jeho šyppjenja? Wichor! Tola tež najšylnišchi wichor njebudžišche jemu nič, šeschčodžil, hdy by mala mrowja i pschicžinu njebyła. Ša bēšche delka na stolpje džertu namakala a bē dale do njeje ryła; tež druge mrowje bēchu pschikhwatale a se šwucženej pilnosčju hromadže do stolpa ryle, tak šo škōncžnje wulka džera nastla. Šallad stolpa bu pošdryty a stolp pocža šo šhablacž; ras w nožy pak stolp padže, kiž bēšche lētštotki dolho mōž wētra pschētrał.

Tak mala hacž mrowička je, mōže wona tola tajki stolp k padej pschinjesč. Tež někotryškuli hrēch šda šo či tak mały byč a tola mōže wón twoju wutrobu do najwjetšeho nješboža pschimjesč. Šo bē jenož male jabluško, kaž kōžde druge, kotrež Ševa se šchoma wotšchcžipny, ale i tym šhubi wona paradis. Někotry cžłowjek šebi myšli: mala kža nič, nješchčodži, a tola mōže wona

wutrobu sajědojczic. Šdy by šo ty paducha prafchal, f čim je wón šwoje kradnjenje šapoczal, by wón čzi šnano rjekt, šo bē to nēšajfi pjenježt, fiž wjele hōdnofcze njemēješche, a tola wón jeho f wulkemu hrēchaj šawjedže.

Mējczje tehodla kēdžblime wōczko na tele mrowje, šotrež chzedža šo do wašchich wutrobow dohrywacz!

K.

Tón najšlynišchi.

(Šo nēmškim.)

We wješnej forczmje šedža pacholjo,
A mloda mōž nad nimi blyščezzi šo;
Šad kōždy šwoju šylnošcž wušbēha,
Šaž njemēla na šwēcze runjecža.

„Dwaj mēchaj pščenžy na šhribjecze wotnješu“,
Šan rjekt, „f dwora horje na šubju.“ —
„„Wōš rēpy““, Šandrij wotmolwi, „„paš ja
Čzi f pola domoj wješu do dwora.““

„„Šhto dale to?““ šo jimaj wušmja Šurij,
„„Ša čžu tej picželi tam šady duri
Šacž na najwjšchšchu horu lohžy horje njescž.““
Šak pyta kōždy f hordom šwoju čžescž.

Miž dalofo wot forczmy šteji hēta,
W njej šhuda šwōjba bydli dolhe lēta;
Šan šchemžuje tam, šlepa, džēla,
Ma wodnjo, w nožy čžeže doščž a hnēwa.

Šdžež wōškom džēczi na šhlēb čžakaju
A štary džēd čže šwoju potrebu,
Šam njeje žana lohfoščž žiwjenja,
A wjetšcha nuša mjēšchju wotmēnja.

Šchemž brēmjo nješe lēto wot lēta,
Mječh kōčzi tež, wón tola nješhabla. —
Mječ', luby pšhecželo, wón šhlynišchi
Šacž tamnych šhrobolakow jašyfi? —

A dale delka wo wšy šhorj leži
Ma ložu dolhe lēta; pōt jom' bēži
Wot čžoka dele; dych jom' njepšchiūdže,
A žadyn štaw šej hibnyčž njemōže.

Wōn leži čžicho; žane morkotanje
Šam nješhlyšchich a hrube porošwanje.
Wōn pšchemwinje a nješe f ščerpnoščžu
Šwōj šhchizž tak dolho, f rjanom' dohycžu. —

Mječ' wōn, mōj pšhecželo, najšhlynišchi?
Mječ' wjetšchu šhlynoščž potašal, hacž čzi,
Šiž f haru pšchi pije šo hordžachu,
Šso nješpytanych mozow šhwalachu? —

K.

Šwēdczenje lēkarja.

Štary lēkar Šeim, jedyn f najšlawnišchich lēkarjow w Šarlinje († 1884), napiša juntrōčž do knihow šwojich wšchēdnych našho-njenjow: „Wōžo, kaž šo čzi džakaju, šo šym šo w čžafu narodžil, w šotrymž mōžu nowy štestament čžitacz. —

K.

Blēda žona.

Ša harfu tajnu šnaju
We šhowje čžichomnym,
Šdžež blēda žona hraju
Ma f wōczkom šhlyšojtym.

Šak džiwje wona pšchima
Šej harfje do trunow!
Mje jēra bolofcž jima,
Mži ta hra do wušchow.

Ach, šastaš f tutej hudžbu,
Ty blēda hraješka!
Ty tužnu budžišch rudžbu,
Šež šchfodu harfa ma.

Šdže šhincža harfy hrona? —
We čžłowštej wutrobje;
Ša tajna blēda žona
Paš tyšchne horjo je.

K. A. Fiedlef.

Štawišna Šhryštufoweho pšchekrašnjenja.

1.

(Šokracžowanje.)

9. A hlaj! tam f žōnškim muštaj dwaj štupiwšchi
Štaj wupyšchenaj f draštu najjašnišchaj.
A štrōžiwšchi šo pošhlichu
Woblicžo wone wšchē f šemi šwoje;
10. Paš f jandžel jenoh', mlodženža pšchneho,
Ma prawej ružy tam na to widžichu,
Tōn f bojašniwym mile džješche:
Mještrōžče, žōnške, šo wurudžene!
11. Wēm, Šazarenštok' Šešuša pytače
Wj, morjeneho na šhchizju hanibnym;
Šhto žiweho wšchaf pola mormyčh
Pytače?! — Mjeje tu pšchekrašnjeny!
12. Wōn štanył je! hlaj! tu je to mēštacžko,
Šdžež položili bēchu joh' mormeho,
Šso dopomūče joh' šłowa jašnoh',
Šotrež wam prajil je w Šalilejštej:
13. Šsyn čžłowški dychi do rukow hrēšchnikow
Šso dacž a čžerpicz na šhchizju mrežazy
A na šhčzi džēš šažo štanje!“ —
(A jeho šłowow šo dopomniču.)
14. Duž hnydom džicze, powješče pōšlam joh'
A Šētrej, šo je Šnjes štanył je šmjercže!
A hlaj, wōn pōūdže prjedy waš tam
Do Šalilejšteje, kaž je prajil.
15. A widžecz jeho budžeczje woprawdže.
Hlaj! šym doščž jašnje to šamo prajil wam.
A wone špēšhnye f roma džēchu
Wojašne, f wulfej paš wješeloščžu,
16. Šso špēchowaze, šo bychu pōšlam joh'
Šo wōšjewike; tola bē štrachota
A hroša na nje pšchischla hrošbna,
Duž ničžo niškomu njeprajachu. —

17. Hódžež krašnosć Boža widomnje siewi ho,
Tam czěło hrěščne na dosć ho postroža,
A t wystanju je duscha něma,
— Widžecž to dadža nam kłabe žónste. —
(Schichodnje dale.)

Dobra wutroba pod hrubjanym kabatom.

(1. list swj. Pětra 3, 9.)

Powjedańczo se sawostajenstwa Jana Wjele.

(Potracžowanje.)

Pol lěta a chwilu bě tralo a s nowa chwatachu Napoleonowi wojowarjo psches nasche Sserby. Ale hdže běšče piškanje a bubonom bubot? Hdže běchu smahowaze thorhomje?

To njeńdžesche s horda na wulke dobyče ani njebě to bunčaty czah s dobyteje wójny. Hdže je tón blyšćy s kónšćeho lěta a hdže ta blyšćotna pycha?

Sedřeni, rósdrjeni, trundlaczi, bėdni a mucžni, hlódní a lacžni, brudni a šrudni himpaju lampajo po šerbškim kraju. A lěta jich woblicžo t jutru won stajene njeje, ale czólo jim steji t šapadnei stronje. —

Čža běšče byto, ščtož běšče Napoleon wěšćezit, šmjerdzata čža. Semu ho pocža na hordu blyšćatu kónu hnój šidacž. S ruskeho šněha a lodu bě dyrbjal s hanibu czekancž, wostajšči žykeho wójšča.

A to hordžite šhrobolne wójško? — Ščtož šabite njebě abo njeběšče w tšćěšćanzach šmjeršto, to ho se šwosabjenymi štawami po naschich drohach a pucžach domoj czerschasche. —

Šich šhěžor bě drje šej, lecziwšči wodnjo a w nozy, po nowe hromady krutyh wójnarjow pobyt. Wón drje bě Rušow a Šrušow w budyškim kraju s bitwišćez a t Šchlesynškej šklóczit: ale bórny šašo dyrbjesche psched nimi nasad. Rušoj, nětko s Šrušami w šlubje a w šwajšku, honjachu jeho a wšče jeho wójšča t tym štronam, hdžež Bože šklóncžto t šwjatofu šhodži. Šubjenym šbytkam s tych lóni tak hordnyh a šazpjatyh Božeho dara, ach, tak jim nětk šuche škórcžicžli po ščiji džěchu! Šak prošachu wo ššibku plěšniwego šhlěba, njech bě tak twjerdy a czorny kaž čžyšče! Šrubym šnještkam runječa běchu tu lóni s hordosčžu byli a drěli, a nětko bě kóždy kaž šwutlenty šlěpž. A hlejče, milotni Šserbja džělachu s nimi pošledni kuš!

Nětajke pašmo šdrječmjenyh pěšćkow ho jene popoždnje pschjwacži do teje wšy, hdžež běšče šarik Wots se šwojej štarušćku Marschu. Šeno nětotši s nich, šbytki wot jeneje s tych rošbitnyh czřjódow, nješechu brón. To nasta wolanza wo šhlěb. A ščtóz hišćezje mějesche, krajesche ššiby. Ale ščto mohł šhlódnjenyh tradanzow našćezicž?

A šlyšćicže džě? Ščto ho to ššeli? Ššeleja šnano tych ludži, kotřiz šej nješadža pošlednju hušćezku wudřecz? — Šola to njemóže byč. Ššchato tak šplóšćeni czěšaju se wšy, njech tež te ššabnjene šolena rža. A wulki je czah, ho na nobi pušćezicž, tak mucžne a bėdne hacž šu.

Šlej, te wšy hromadka lóžkich šofakow jěcha. Čži honja a šoja Šranzowšow, a šždeho morja, kiž njecha ho podacž. Šak ho jich ššere wutrajne šoniki wjesu, jako by s wichorom ščlo!

Šěžče, czěšanz! Do šertow psched wami šěžče! Šruske pišku dolhe, a wótre jich šonzy šalaju na šmjerč!

Šak šunkrócz ho hišćezje čži nětotši ššelerjo štaja a wuššela pošledni ššelk, a ščtyrjo Rušoj s šonikow padnu.

Ale nětk bėda Šranzowšam! Šotřiz tych šertow psched šobu dospěli nješku, hdžež měli nětajki wucžet, s pišami ššalani na šemi

mru, a s ranow ho lije a bywaju czěrwjene luže. A Rušoj wórcza ho wotšal, šbėhnywšči šwojich ščtyrjoch ranjeny —

Šary je šonž, a wješņjenje hładaju psched wješ, nacžahowajo ščije. Šwješ je wójakow prošdna, a njeje nišdže niž jeneho zušbnika widžecž.

(Schichodnje dale.)

Wšhelake s bliska a s daloka.

— S Draždžan. Čžescženi šš. duchowni we wščěch šerbškich wošadach ho s tutym naležnje a wutrobnje prošča, šo čžyli jutje w Božej šlužbje nasche šerbške šemšćenja, kiž šmėju ho ššecžu njedželu po šw. Trojizy, 16. junija 1907, pschipošdnju 1/2 12 hodž. w Ššchiznej žřtmi w Draždžanach, wosšewicž. Šřěšowanje šmėje t šarat Šada s Budyšćina, špowjedž s Božim wotšafanjom paš t šarat Domaschta s Budestez, něčžišći wódžer šerbškich šemšćenjom w zušbje.

— 20. meje šwječezesche šerbške mišjonške towaršćwo šwój ššenny šwjedžen w Šornym Wujesdže. Š wěže ššrowjachu ho pschiblišowazych hošči smahowaze thorhomje. W 2 hodžinach šapocža ho šerbške šwjedženške šemšćenje, a mějesche w nim ššjes šarat Mikela s Malešez šwjedženške šřěšowanje na šalozku Šomš. 10, 12. 13 a nutřnym poššucharjam wuloži: Šomhajmy dale njescž mišjonštu thorhoj s tym heššom: „jedyn Ššjes wššče wššitkich; jena ššžnosć šawššitkich“. W 1/2 4 hodžinach šapocža ho němške šwjedženške šemšćenje a šřěšowasche ššjes šarat šš. theol. Ššencž s Šetliž wo ššecze Šomš. 16, 11: „Šowe žiwjenje w Ššřystušu duscha mišjonšćwa. Ša woboje šemšćenje czėhnjesche šwjedženški czah s hudžbu a pod šwonjenjom šwonow nimo šary, hdžež ššježa duchowni do czaha šastupichu, do krašnje wupyšćeneho Božeho doma. Š čhoro ššewachu džěčži pod wódženjom ššjesa šantora Šubizy šwjedženški ššew. Ššolleka, na šerbškim šwjedženškim šemšćenju ššerana, wucžini 107 hr., na němškim 106 hřiwnow. Wššče teho ho ššjesej šararjej Wjazzy hišćezje 4 hr. 40 np. do rušow da, tak šo žyła ššolleka wunješe 218 hr. W 3/4 6 ho w hošćezowej šahrodže wot ššjesa šararja Wjazki šwjedženška mišjonška ššromadžšina wotewri. W nej řeczesche ššjes mišjonar Šroša, ššotřiz je 8 lět w Ššidštej na polu Ššipščanzšćeho mišjonšćwa ššutkowal, wošebje wo Šamulach a ššutkowanju mišjonarow njes nimi. Wón běšče tež wšhelake wězy s Ššidšćej šobu pschjnjekł, ššotřez běchu jara šajimawe wobšladacž, tež ho wjele mišjonšćich ššišow pscheda. Šapošledk pošřezča wošadny ššjes šarat džakne ššowa a s ššerlušćom „Ššječ Bohu džakuje“ ho řjany šwjedžen ššončži.

R rozpominanju.

Ša šebi šamym džěšacž, je najmudřišće, najššžnišće džěto.

* * *

Šščitko ššabla, hdžež wěra pošradhuje.

Listowanje. K. f. B. w Zh. a k. f. K. w K. najwutrobniš džak za lubošiwu pošpjeru.

Šřjedženla. W nastawczku „Ščezřšiwosć“ 22. čžišća čžitaj w 11. řyncžtu czěšřerju (měšto czěřpenju), w 28. řyncžtu paš człowjestwa (měšto czowjestwa).

„Šomhaj Šob“ njeje jenož pola ššjesow duchowny, ale tež we wščěch pschedawarňach „Ššerb. Ššowin“ na wšach a w Budyšćinje dostacž. Ša šštwórcž lěta płacži wón 40 np., jenotliwe czžišća ho ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihičiščyczerńi w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njeđžela po šwjatej Trojizny.

Šap. štutki 4, 8—22.

To wažne słowo, kotrež Pětr wurěcza a kotrež je jadro nascheje křesćizjanskeje wěry ša wschitke cěły, klincezi nam džěnša do wutroby:

„Njeje w žanym druhim šbóžnosć; tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date cžłowjekam, w kotrymž mohli šbóžni być, hacž jeno mjeno Jesuš.“

1. Žane šbože bjes njeho, to dopočasuja jeho nje-pscheczeljo;
2. šbože š nim a w nim, to dopočasuja cži wucžobnizy;
3. wscho šbože psches njeho, to dopočasuja wschizny, kotřiz do njeho wěrja.

1. „Njeje w žanym druhim šbóžnosć!“ Žane šbože, žana šbóžnosć bjes njeho, to dopočasuja jeho nje-pscheczeljo psches šwoju njemóz a psches šwoje štaženje.

Šhto samochu pschecziwo temu Anjesej? Woni widžachu teho cžłowjeka, kotryž běsche wustrowjenny a nje-mějachu nicžo pschecziwo rěčecž. Woni widžachu, kaž běsche šjawne, šhtož šo dobrego psches teju japoschtołow šta — a to přecž njemózachu. Woni pschifasachu, šo bychu mjel-cželi wo Jesušu, ale šhto jim pomhašche? Woni šebi njeswěrjachu ruzy na njeju položicž, pschetož lud jimaj pschiwškowasche. Woni šu njemózni pschecziwo nimaj! Haj hiščeže wjazy, žaneho šboža njenamałaja, ale štaženje. Dofelž njeběchu wopomnili, šhtož š jich měrej šo hodžesche,

wotšud wójny na nich cžafasche. Dofelž běchu teho šacžikli, kiž dyrbjesche rózny kamjeń jich doma, jich wěry, jich šboža a žiwjenja być, njedyrbjesche jedyn kamjeń na druhim wostacž wot jich domow, wot jich města, wot jich templa. Štaženje bjes njeho! A džěnša? Njemóz jeho nje-pscheczelow. Wjele šo rěči a pišche pschecziwo Jesušej — to je wopacžna wědomnosć, njewěra. A tola njemóža nicžo druge pschinesć, lěpschu wucžbu postajicž, lěpsche žiwjenje žiwi być, hacž je wón živy byl. A hdyž woni widža, kaš je šjawne, šhtož wón cžini w štutkach lubosće nascheje křesćizjanskeje zyrkwje, w štutkowanju jeho lubosće na wutrobje a žiwjenju jenotliwego křesćizjana: woni to přecž njemóža. Woni nicžo pschecziwo temu njesamóža: To twarjenje tu šteji, kotrež je natwarjene na rózny kamjeń, kiž je Jesuš Křystuš. Jeho wucžobnizy přěduja ewangelijon. Wulki lud jemu pschiwšuje.

Woni paš šami? Šich žiwjenje ma tónšamy běh: Šich šbožu pobrachuje prawa króna, jich džělu prawa móž, jich štutkowanju najwšchšchi wottřknjenny kónz, jich šrudobje najlěpschi trošcht, jich wumrjecžu jenicžka nadžija. Wobhladij šebi jeho nje-pscheczelow! Woni dopočasuja: Žane šbože bjes njeho.

2. A potom wobhladajmy šebi jeho wucžobnikow. „Woni paš pohladachu na Pětra a Žana křoblošć.“ Š wotkal ju mějachu? Woni wjeđžachu: Tón Anjes je š nami a: To je to šbože, kiž my šwětej nješemy. „Mój njemóžemoj wostajicž, šo bychmoj njerěčaloj, šhtož šmój widžaloj a šlyšchaloj.“ Njeje to wěrnosć?

Prëdarjam naschego czaša mohla tež khrobloscź a radoscź spadnycź, hdyž swoje czeźke pomolanje fastawaju a tola tał mało plodom wohladaja. Woni drje prëduja, kchesczijenjo drje klyšha, ale tola po tym njeczinja. S wotkal radoscź? Jene móže nař a wschittkich stroschtnych a khroblych šdzeržecź pschi wschittkich frudnych nashonjenjach; to je ta wëstoscź: Tón Knjes je s nami a s nim nasche sbože.

3. Njeje w žanym druhim sbóžnoscź. Wschitto sbože psches njeho. To řu nashonili: czi wuczobnizy, tón khromy, milliony s nimi.

Šy tež ty to nashonil? Twój Sbóžnik je k tebi pschihadzał a řwoju sbóžnoscź tebi posticzował pschi wuczbyje w řhuli, pschi konfirmaciji, w kóždej Božej řkuzbje, pschi řwjatym wotkasanju, hdyž řy stejal pschi rowach řwojich lubnych. Njetrjebasch tole sbože wjele bóle hacź wschitto druhe na řemi? Wón je, kiž tebi jo dawa: Jezuř Khrystuř, kiž hody wot Wótza pschińdže, teho Wótza tebi pokasuje, kiž jutry řmjercź pschewinywschi twoje wumrjecze pschekrařni, kiž na Bože řpëcze wëcznu domišnu tebi wotewri, kiž je tebi řwjatki řwojeho Ducha póbłak, kiž chze tebe wot řemje k njebeřam wjescź. To je twoje sbože, twoja sbóžnoscź.

A wo nim chzyni my mjelczecź? Ně, my njemóžemy wostajicź, řo bychmy njerëczeli, řchtož řmy widželi a řklyřeli. Haj, my chzemy wobřwëdczicź se řłowom a s myřlu a s řhodženjom:

„Njeje w žanym druhim sbóžnoscź, tež njeje žane druhe mjeno pod njebjom date cźlowjeřam, w kotrymž mohli sbóžni bycź!“

Samjeń.

Do puczowanja.

(S. Heermann. † 1647.)

Šso w Khrysta mjenje na pucz dam,
Kiž pschińdže řam wot Wótza k nam
S najkrařniřchego bydlenja
Do doła tutoh' hubjenřwa.

Šchtož w jeho mjenje řapocinješch,
To wjeř'le, řtroschtne dokonješch;
Psches žohnowanje Knjesowe
Šso wschitto radži najlëpje.

O Knježe, wjedź mje prawy pucz
A njedaj mi řo wot njoh' hnucź;
Ach won a nuts ty pschewodź mje,
Dha pónidže wschitto sbožownje.

Tež pschitaž řwojim jandželam,
Šo pschewod luby, řhlyny mam,
A s nimi řwërných towarřchow,
Kiž wotdzeržuja řkóřnikow.

Wjedź k sbožu moje dźëlo řam
A, Knježe, pschuwjedź mje tež tam,
Šdžež pschińcź a dóncź ja myřle mam,
Mi wotewr durje k wutrobam.

Šo horje wosmu rady mje,
Šdyž noha dale njemóže.
Haj k tajkim ludžom pschuwjedź mje,
Kiž lubuja cze wopravdže.

Do twojich rukow podam řo,
Haj cźëlo, duřchu a tež wscho;
Na wschittkich mëřtach tu a tam
Šso jenož tebi poruczam.

Ach řwarnuj lubu mandželřku,
Dom, dźëczi se wschej czeledžu,
A wscho, řchtož ja tu wopuscžu,
To hladaj, Knježe, s miloscžu.

A hdyž řym derje dokonjal,
Šchtož dokonjecź bëch prijódt řej wřal,
Dha wjedź ty řařo domoj mje,
Raž mje ty prijedy wuwjedže.

Tež daj mi nam'facź hješ řchody,
Šchtož s hnady wobradžil mi řy.
Ša tajke řwërne wodženje
Mëj dzał, mój Božo, na wëcznje.

Suriř Bróřk.

Je twoja macź hiřchcze živa?

Njedžela bë a ludžo dźëchu řemřchi, pschetož řwony bëchu hižom dawno wuřwonile. Nnje řuapřhecza bëřche řorcžma, a psched njeř řëdžëřche matrořa abo kóđžnik, mëjeřche ruzy psches wutrobno řřchizenej, trubku w hubje a k temu řazpivawje pschihladowasche, řak ludžo řemřchi dźëchu.

Duž pschińdže duzy po pucz muž se řwojimi řpëwarřkimi pod pažu, dźëřche nimo kóđžnika, pschipadne na njeho pohladnywschi, a kóđžnik tež na njeho pohladny a to se řmëwřom, jařo by pomyřlił: ty blařniko, řchtoha hiřchcze do zyrkwje bëhařch! Muž tónle pohlad řrořmi, wosta stejo a řo woprařcha:

„Pschëczëlo, nochzeřch řobu do Božeho domu?“

„Në“, wón njepschëczëlniwje řamórcza, wobroczi řo a trub-
zyny řur psches řamjo wuduwasche.

Muž pak potracžowasche: „Pschëczëlo, ty řy wëřcze řë dny pomël; — je twoja macź hiřchcze živa?“

Kóđžnik na to myřlnje zusemu do woczow hladasche a mjelczëřche.

„Šdy by twoja macź tudy byla“, muž potracžëřche, „ta by řo jara řrudžika!“ Dale wón nicžo njeprajeřche a dźëřche do zyrkwje. Kóđžnik prošcže psched řo hladasche a dořho w myřlach řëdžëřche. Potom řaže, cziřny trubku precź a dźëřche pomalu psches hařu do Božeho doma. Jenicžke řłowo „macź“ bëřche jeho duřchu trjëchilo
F.

† Sbóžnoscź w Jezuřu.

Řap. řř. 4, 12.

We žanym druhim sbóžnoicź njeř,

Tež žane druhe mjeno

Njeř w řwëcze date cźlowjeřej,

Nař sbóžni Jezuř jeno;

Haj wón, našch Sbóžnik jenicžki,

Se pucz a wodžeř k sbóžnosczi,

Šdžež mëra palmy wëja.

Nařch dořh dže Jezuř řaptaczi

A wufupi nař s hele,

Šdyž na řchizu řmjercź pschëczëřpi

A pschëtra martry wjele;

Wón wumó nař se řwojeř řwju

A woblecze nař s prawdořcžu,

S tym wujedna nař s Bohom.

Wón Jeseŭ jeno njerěka,
Wón je, ſchtož mjeno praji;
Wſchaſ pomoz, troſcht wón ſa naſ ma,
Hdyž hrěcha móž naſ daji.
Haj, ſkutk je ſ mjenom pſcheſjene:
Wón pyta, ſchtož je ſhubjene
A duſche ſbóžne čžini.

Njech mjeno Jeseŭ w duſchi mi
Duch Boži pſchekraſnjuje;
Eswět to, ſchtož wono ſnamjeni,
Džě ženje njeſačžuje.
Raſ mohł tež roſom ſapſchijecž,
Schtož bójſti blyſhcž ma roſkřwětlecž?
Ně, ſa ſwět je to tajnoſcž.

Ach, njech ſo mjeno Jeseŭſa
Raž ſlónzo we mni jaſni,
Tak ſo móž jeho wuſnama
Mi we duſchi ſo kraſni;
Dha haſnu hrěcha tyſchnoſcže
A Boži měr mi w duſchi kčže,
Haj, dha ſym ſbóžny; hamjeń.

K. A. Fiedler.

Bjesbóžny.

Skłowo „bjesbóžny“ je w naſchej rěčži po něčžim barbu pſchijało, kotruž wono ſ woprědka njemějeſche. So mohł pola naſ do podhlada bjesbóžnoſcže pſchińcž, dyrbi čžłowjeſ hižom ſjawne bohahanjenja wuſtorſkowacž abo ſ woprawdžitym njeſpſhecželom nabožiny bycž. A tajkich je tola poměrnje jeno mało. W myſli ſwjateho piſma je ličba bjesbóžnych wjele wjeſſcha; po nim wona wjele ſtotyſaz wopſchija, kotřiž ſebi ſwoje žiwjenje ſami napravjeju, ſwoje pučže ſebi ſami wuſwoleju a nabožinu — najebacž kotru — jeno jaſo wobmjjet a pychu ſwojeho tudyhycža wobhladuja. Čžile ludžo ſo njemało dživacž njebudža, hdyž budže ſudniſ na nje- bjeſtim trónje ſ nimi junu jaſo „bjesbóžnymi“ wobkřadžecž. Schto? Njeſhodžachmy dha my kemschi? Njeſhdachmy w ſynodach a ſamo w zyrkwinskich radach? Njewobdžělachmy ſo my na ſche- ſčžjanskich ſhromadžisnach? Njeſkřadowachmy nahladnu ſummu ſa dobročjeſte wotpohlady?

Haj, tak je! ſudniſ rjektaje, to wy wſchitko čžinjeſhcže. Ale ja, tón Knjeſ, njeběch to ſriedžishečžo, wokoło kotrehož ſo waſche žiwjenje hibaeſche, niž to ſlónzo, kotrež wy wobkřowaeſhcže. Niž na moju hnadu wy ſwoju nadžiju ſtajeſhcže, ale na ſwoju móž a na ſwoje ſamſne móženje. Bjesbóžni ſmėja wjele boloeſcže. Někotryžkuli mjeſ nimi ma je hižom w čžafnyh žiwjenju; woni wſchitžy paſ je we wěčnoſcži ſhonja. Tam budža woni potom wěčnje bjeſ Boha.

F.

Stawisna Křriſtuſoweho pſchekraſnjenja.

(Poſkřacžowanje.)

2.

Marja Madlena.

(Mat. 28, 9. 10;) Mart. 16, 9—11; Lut. 24, 9—12; Jan. 20, 1—18.

Hdyž Jeseŭ ſtanył rano na přenim dnju
Bě po ſabacže, — wón Marji Madleni
Eso ſ přenja ſjewi; ſ njeje wuhnał
Eswobodžet něhdy bě ſydom djablów.

2. Džě rano ſahe njeđželu, jaſo ſhcže
Bě čžma, tam Marja Madlena pſchischedſchi
Won k rowu widži, ſo bě kamjeń
Přecž ſ duri rowownych wotwaleny.
3. Duž wotběžawſchi k Přetrej a poſolej
Tom' druhom' pſchińdže, kotrehož woſebje
Knjeſ lubowaſche, jimaj prajo:
Přecž wſali ſ rowa ſu Knjeſa woni! —
4. A njeſnajemy, hdyž joh' ſu ſſhowali. —
Duž wuńdže Přeter a druhi wučžobniſ
A k rowu wonaj wobaj běžo
Pſchińdžeſchtaj; tola bu druhi přeni.
5. Do přědka běžo křětiſſcho krocžeſche,
Hacž Přetr, a předy njeho džě doběža
Na měſtno wonkach bliſko měſta
— K rowu a naſhili nuts ſo hnydom.
6. A ruby ležo wuhlada, njeſańdže
Paſ nuts do rowa. — Duž ſa nim Schiman Přetr
Tam pſchischedſchi do rowa ſańdže
A ruby widžeſche položene,
7. A rub tón pótny, ſ kotrymž bě Knjeſowa
Wſchaſ byla hłowa wobwita, ſloženy
Niž pódla rubow, ale k ſtronje,
Hromadu ſwaleny ſ boſa ležo.
8. A ſpodžiwaſche pſchi ſebi nad tym ſo,
Schtož ſo bě ſtało. — Duž druhi wučžobniſ
Tež poſtupiwſchi, kotryž pſchischoł
Najpřeńſchi k rowu bě, — ſam nuts ſańdže.
9. A widžo dale wěrjeſche wopravdže —
Ach, njewidžischtaj piſmo, ſo dyrbejeſche
Knjeſ ſ morownych ſtancyč! — Duž nětk džěſchtaj
Přecž ſaſo k ſwojemu wučžobniſaj. —
10. Paſ Marja ſtejo pſched rowom plakaſche
A placžo ſtruchla do rowa pohlada
A dweju jandžel w bělej draſcže
Wuhlada ſedžo tam žarowaza.
11. Hlaj! jenoh' k hłowam, drugeho k nohomaj,
Hdyž čžělo běſche Knjeſowe ležalo,
A k njej taj ſamaj džěſchtaj: Žónſka,
Schto tola placžeſch doſcž wurudžena?! —
12. Ta džěſche k nimaj: Knjeſa ſu mojeho
Přecž wſali; wboha, hdyž jeho ſſhowali
Esu, ja paſ njewěm. — A hdyž tole
Wurěcža, wobrocži ſo na ſady.
(Pſchichodnje dale.)

Dobra wutroba pod hrubjanym kabatom.

(1. liſt ſwj. Přetra 3, 9.)

Powjedańcžko ſe ſawoſtajenſtwa Žana Wjele.
(Poſkřacžowanje.)

„Hacž drje tam žaneho na pol morweho ležo woſtajili njeſu?“
ſanjeke želniwy Motſ. „Najlubſcha macže, njeboj ſo ſama.
Wſchitłón brónity lud je ſo minyl. Wobhladam w ſtoku, hacž nje-
byla žanemu pomoz. Saſuń ſej durje!“

Dokelž bē ſebi wēſta, ſo tola žaneje wotrady njeje, hdyž jeho želna wutroba wabi a nuczi, jemu dowoli hicz a proſcheſche jeno: „„Mano, ale ſo tola božedla hladaj, ſo žadyn tyh brodaczow, kiž ſ wulkim rypatom na konjoch jēdža, ſo na tebje dohladał njeby! Mje hraba wo tebje ſyma, a ſtawy mi ſ tſchepjetom du!““

„A na wſchitke boki ſo wohladowajo, ſkroczi wón do teje ſtrony, hdyž bē ſo po jeho ſdaczu poſlednje tſelenje ſtało. Žalofny napohlad! Tu ležachu krawjate czēla mormych Franzowſow. Sy, tónle ſo pohibny. Tamle tón tež. Ale to bēchu jenož poſlednje doſtorſki ſmjercze.“

Erudnemu Motſej placž do woczow ſtupi. Wón pſchi ſebi ſdychny: „Mój Božo, njeje tu žaneje pomozy móžno? Sy, hlej wſchał, tamle hiba ſo tež. Tón hiſchcze ſwudychał njeje. Mjemohl tón ſnano žiwjenje dohycž?“

Wón pſches mormych ſkrocziwſchi t jemu ſo pſchi nim na ſemju klawny, najebacz kraweje ſemje. Potom jeho poſadži pod ramjo wſawſchi a do czōla ſraženy klobuk jemu ſczahny. „A czē! Sako bē klobuk ſ womorneje głowy, wuleczi ſadženemu hłuboki ſmych.“

Rajka to nadžija želnemu Motſej! S khwatatej ruku ſwotpina bēdnuſchej ſuknju. Potom tu do prēdka wiſatu głowu horje poſbēhny. Na to ſo womornemu ſamlnjena huba pohibny a poſkrēbny dyh. To pomharja ſ wjeſelom pſchenu. — Pſchi ſamym mormemu w ſchiji ſakorſny; na to ſo wōczto pohibny, a potom ſebi tón ſbēhnjeny ſ wobēmaj rukomaj na głowu ſajē.

„Nētko ſ tym wobohim tał rucze hacž móžno do loža dom!“ prajeſche Motſ. Ale nihtó tu njebē, kiž budžiſche t njeſenju ſtaricej ſ pomozy byl. Tola tu wožiwjazeho ſaſo ſamolutkeho ležo woftajicz a do wſy po ſaru dōncž abo pomharja pytačž? Mjebny drje mjes tym do dycha pſchiindženy ſaſo wodnyha ſbył? Tu njeje niſajka rada. Motſjo, ty dyrbiſch jeho njeſcz! Ale to hubjenje džeſche. Wojał, hacž runje ſuchi kaž kōicz, njebēſche lohki, a nimo teho bē wjetſchi hacž Motſ.

Mapinajo wſchē mozy, kotrež bēchu jemu hiſchcze w ſlētjnemych ſtawach woftale, hipaſche ſchēroko ſtupajo ſ nim. Wōrny pał naſta jemu nuſa, ſo by wotpocznył. Ale kał to? Eſo na ſemju ſydnycz, to njebyło mudrje. Kał by ſo potom ſe ſwojeje czežu ſaſo poſbēhnycz mohł? Mjebē hižom pſched khwilku ſpytał, kał czeže je ſbēhnjenje? Ale hjeſ pomotpocznijenja njechaſche hicz. Duž poſyže ſo, ale na czo, hdyž bē tam plono ſ wobeju bokow? Na mormeho ruſkeho konja, ſ boka ležazeho, hdyž bē jeho franzowſka kulka pſches głowu tſēlika. Eſedžo maſaſche ſtyſny a kēdžbny, hacž hubjenjej wutroba khodži. Ebēhnwſchi na pſchedowſ phtatej woczzi, kowarjez wotrocžla wuhladny, jatneho hōlza. Duž ſahwiſda na porſt, ſo ſahwiſd daloko ſleczi, a potom kiwaſche ſ mahatej ruku.

Kiwanž pſchibēža w ſtoł. Ale pſchihnowſchi proſchenu, ſo by franzowſkeho wojaka do wſy njeſcz pomhał, chyſche ſo ſarjez. Senož ſ luboſcze t ſtaremu Motſej da ſo na poſledtu nawabicž. Tał bēſche móžno, njemōžneho muža nēkał do Motſoweho wobydlenčžka donjeſcz.

Marſcha mē wulzy ſdžiwanej woczzi a njemōžeſche do teho pſchińcz, ſchto mēło tola to bycz. „Spēchuj ſo, macze“, proſcheſche ſtarik, „a naſczel jow na ſemi lēhwo, a cžimnoj, ſchtožkuli móžno, ſo njetrjebał wobohi cžlowjeł žiwjenje puſchcžicz.“

Wojaka na ſtanje ſkožiwſchi, ſmlowi ſtarz: „nētko budž proſchena, macze, podaj mi rucze te krjepki, kotrež ſym tydženja ſa tebje pſchinjeſł!“ Macž potroſchku njewōlna džeſche: „„Te budža jemu tola ſmorže ſchto pomhacz; to dže ſu žonjaze krjepki.““ Na to pał wón wotmolwi: „To jenož w božemje daj; njech ſu, kajkež to ſu. Wſchako ſu mózne!“ A wona jemu je poda.

Duž wón kaž ſmilny Samarita, pſchi wo ſebi njewjedžatym

ſo klawnywſchi, jemu nēchto tyh krjepkow do huby puſchczi, a woczafny na to, kajke to budže. Ale wſcho nicžo. S hubjenym domoj-njeſenjom njebē to hinał, hacž ſo bē ſo womora hłubſcho ſczemniła.

Duž ſaſo ſtyſny Motſ hubjenjej nēkotre krjepki do huby puſchczi a woczafny ſ nowa, hacž ſmēje žaneho wuſpēcha. Pſchi tym maſaſche po lēwym boku, hdyž je wutroba, hacž ſo tam hiba, dōnž bē ſo do hroſy dał, hacž-tež-to tón tał hubjenje njeſeny do- cžahnył njeje.

A hlej, naſchemu ſmilnicej nadžija do woczow ſtupi. Wo- wocziniwſchi woczzi bēſche tón ſandželenž ſmychnył. W runym mērjenju hladajo na njeho, ſtyſnywſchi ruzy ſawōla Motſ: „Džakowano lubemu Bohu! Wón pſchithadža t ſebi! A pytnywſchi dychowych ſtorſow, kiž pocžachu rucziſcho khodžicz, proſcheſche žonu: „Podaj mi ſudobje ſ wodu, ſo jeho do woczow ſmyju. Tajki wón cžlowjekeje podobny njeje, połny ſydnjeneje krowē!“

Ale ſchto to? je dže to wērno? Prjedy ſo na to dohladał njebē, ſchtož bē Marſcha ſe wſcheho ſpoczatka pytnyła: Tón cžlowjeł ma czeſwjene wloſy! A dale: wón ma tež na cžole blufnu!

„„Eže, nano““, wuſjēli Marſcha ſ kſpaleho erta, „hinał to na nihdy njeje, to je tón ſ czeſwjenej głowu, njeſtraſnik tón, kotryž je namaj loni tał hjeſbōžnje pyrił. To ſo njemyłu. Tcho cži ſnaju a byrnjež hiſchcze hōrje do woczow ſuchi a blēdy a ſdrjeny byl. A ſ tym ſo tu pſelchowacz chywoj?““

„Spokoju ſo, macze“, wabjeſche Motſ. „Njeje Wōh tón Knjes prajil: Mjefmilni njeſmēcze bycz? Eſchtož Božeje ſmilnoſcze trjeba, kaž mój, tón dyrbi tež hubjenym ſmilnotu cžinicž. A njeje nam prēdał w poſlednich kēmiſchach do duſche ſchczēpil, ſo dyrbimy ſchjwdnikam ſ dobrotu placzicz? Najlubſcha macze, njebudž tał hnēwna, ale mi wōheho hubjenja wothladacz pomhaj!“

A Marſcha bu ſwōlna a ſmilna, dokelž bē hewał mileje duſche.

(Pſchichodnje dale).

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Knjeſej zyrkwinkemu wuczerjei Krawzei w Minakale je ſo wot miniſterſtwa titul „kantor“ ſpožczil. Tcho runja je ſo knjeſ wuczeł Hofer w Hornjej Hōrny ſa wyſchſcheho wuczerja pomjenował.

— Sańdženy ſchtwōrtk mējeſche ſo w Budyſchinje konferenza wſchitkich lužiſkich knjeſow duchownych pod wodženjom knjeſa taj- neho zyrkwinkewo radžiczela Meiera.

— Sańdženu ſrjedu mējeſche ſo wulke ludliczenie w zhyłym nēmſtim khēzorſtwje. S dobom ſo pſchi tym na rataſtwa a rjemje- ſło džiwaſche, tež na ſawēſčenje pſche invalidnoſcz. Wjele ludži ſo bojeſche, ſo ſo tole liczenie ſ tym wotpohladom ſtawa, nēhdže dawki pomyſhecž. To pał móže ſo t ſmērowanju prajicz, ſo to ani myſł njeje. Pſchetož to liczenie ſo jenicžny ſtawa, ſo by wyſchnoſcz pſchehlad mēla wo ſtejniſchcžu rataſtwa a rjemjeſta w naſchim wōtžnym kraju. Prēnje tajke liczenie ſta ſo 1872, druhe 1895. Wētufche liczenie bēſche khētro wōſchērne a wōbcžežne a je liczerjam wjele prózy cžinito. Pſches 300,000 liczerjom je to džeło liczenia dobrowōlnje wōſtarało.

— Najdłējſche dny pſchinjeſe ſaſo pſchichodny tydžeł. Naj- dlējſche dny ſu wot 21.—24. junija. Eſlōncžko ſchadža hižom rano 1/4 hodž. a khowa ſo hałle wjecžor do 1/29 hodž.

— Ežeže hrimanje ſ wulkimi ſliwkami je ſaſo ſańdženy tydžeł pſchinjeſł. W Kamjeſzu bu rataſ Hofer, kotryž ſ koſu ſ pola domoj džeſche, wot blyſka moryeny. Tcho žona bu czežko po- hluſchena.

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Čsmolerjez knihicziščetni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu přehledatu 40 np. dostać.

4. njedžela po swjatej Trojizny.

Jap. skutki 4, 23—31.

Jako běščaj Jan a Pětr s jastwa puščćenaj, pschindžestaj wonaj k tym swojim a pschpowjedastaj jim, šchtož jimaj čzi wyschšchi měšchnizy a starschi běchu prajili. Duž džakna modlitwa so k Bohu posběhuje. Pschetož woni wjedža a saczumaju, so jako kšesćizienjo pod pschikryčom Božim steja.

Pod Božim pschikryčom je kšesćizian stroschtny kóždy čaš!

1. Jed'n twjerdy hród je našch Bóh šam;

2. Brón dobra, šylna škala.

1. „Jed'n twjerdy hród je našch Bóh šam“, to staj taj wučobnikaj nashonitej. Za wošada běšče šrudna byla, jako běšče powjescž pschischla, so šu šarifejšy teju wodžerjow šajeli. Ale to dnrbjesche tež pruhowanje byčž ša tu přenju wošadu. Woni dnrbjachu nawuknyčž, šo niz na čłowjetow špuščžecž, ale na Boha šameho. A ta wyšoka rada šebi nješwěri, tymaj wučobnikomaj něšchto šleho čžinicž a jeju čžwilowacž. Kšesćizianstwo je hižom móž. Woni šo luda boja a jeju puščžca. Woni nashonja: „Jed'n twjerdy hród je našch Bóh šam.“ Taj wučobnikaj šo šašo k nim wróčžitaj. Šmužicze staj šo šadžeržaloj. Poniznaj a poddanaj wyschšochči, tola šrutaj a wěštaj staj šwoje wušnacž wušnałoj ša teho šnjesa. A tak tež stroschtnaj pschindžetaj k tym swojim a pschpowjedataj, šchtož jimaj čzi wyschšchi měšchnizy a starschi běchu prajili.

A šchto šo na to šta? Šhwala šnano jeju šmužitoscž dla? abo šwarja na wyšoku radu a jeju škóscž? Šduž njepschecželjo šahadžuja, je pschikluschnoscž kšesćizijana, niz šo rošhorjecž, ale wješkele we wěrije Boha kšwalicž. My škšschimny přenju kšesćiziansku džaknu modlitwu, kotraž je špěwana na šaložku rjaneho 2. psalma: „šnježe, ty šy tón Bóh, kiž čžinit šy njebjio a šemju a morjo a wšchitko, šchtož we nim je.“ Š štworicželej njebjesow a šemje woni horje hladaju. Wón je tón wšchomóžny, wón móže tym swojim pomhacž a je to nad tymaj wučobnikomaj šašo šjewiž. Jed'n twjerdy hród je našch Bóh šam — tak škinczi pschesh tule džaknu modlitwu. Tajke pohladanje k Bohu, kiž šam šnjejštwo wodži, w kotrehož ruzy my šmy a našchi njepschecželjo, to dawa džecžom Božim we wojowanju pschecžiwio njepschecželitemu šwětej s džěla prawu šhrobłoscž wěry w tej wěštočzi: „Je Bóh ša naš, šchto móže pschecžiwio nam byčž?“ a dawa na druhim šoku prawu poniznosčž, šo šo wšdawšchi wšcheje šamopomožy a wjecženja šudženje temu pschewostajamy, kiž pravje šudži. 2. psalm je dopjelny: „Čžoho dla šbehaju šo pohanjio a ludžo wumyšla šebi prošdne rěčze? škralojio šemje pschistupja a šnježa škladuja hromadže radu pschecžiwio temu šnjesej a jeho šhryštubej.“ Móžnych doščž je šo šbehnylo pschecžiwio temu šnjesej šesubej. Wyschšchimešchnizy a pišmawučženi šu čzi přeni byli a tak je šchło psche wšchitku šhistoriju kšesćizianstwa. A tola — „jed'n twjerdy hród je našch Bóh šam“ — woni jenicžy čžinja, šchtož je Bóh přjedy postajil. Škaž měješche škajšas prawo:

Jedyn człowiek dyrbjesche wumrjecz sa lud, so bychu wschitzny sbóznj byli, tał dyrbja njepšheczeljo kamj pomhacž twaricz na Božim kralestwje. Woni drje kamjeń wot twara Božeho kralestwa prjecz swalu, hdžež ma ležecž, so bychu šo nowe kamjenje na njón twarile. Tón Knjes wobkhowa dobycze! „Jed'n twjerdy hród je našč Bóh kam!“ wón je našča pomoz we wschěch nusach, kiž naš trjehja. Duž njewo-pokazmy šo njehódnj jeho pschitrycža, doměrmj šo jemu, stajmy nadžiju na njeho, wón budže wschitko derje czinicž.

2. Pod Božim pschitryczom je šchesczijan štrošchtny kóždy czaš. Pschetož wón je: „Brón dobra, šylna škala.“ To taj wuczobnikaj wopokasujetaj. Jeho šlowo je jich brón, jeho džiw jich škala. Pohladaj na jich hroženja! to je to jenicžke, š kotrymž na šwojich njepšheczelow pokasaja. Woni chzedža prajicž: Wty na jich hrožaze woblicža wjazny njehladamy, my šo njebójimy jich škutkow, to je twoja wěž, o Knježe, kotremuž to pschewostajamy. Pohladaj na jich hroženja a pomhaj nam! Wty šo njewobaramy. A ty š twojim šlowom šy našča brón.

Duch šchesczijanškej ewangelškej modlitwy rěcži š teje modlitwy. Niž kaž Jan a Jakub tehdom: Bóšcel woheń š njebješ — ale „daj šwojim šlužobnikam, so bychu se wschěj šhroblošču twoje šlowo rěczeli. A jich škala: Jeho džiwny. „Košpšestrěj šwoju ruku, so bychu wuštrowjenje a zejchi a džiwny šo štale psches to mjeno twojeho šwjateho džěšča Jesuša.“ Štrowošč czěla je tón Knjes mnohim dał. Ale pschede wschěm chze wón pschijnješč štrowošč dušče a šo by tale štrowošč, tole wuštrowjenje dale krocžilo, dyrbi tale modlitwa bycz próštwá našchego šhoreho czaša. Do natkazych hrěšchnych šhorošczow našchego czaša dyrbi nuts škutkowacž džiwna móž Jesušoweho mjena. To je ta prawa škala, na kotrejž štejimy w njepšheczelškich móřškich žolmach našchego czaša. Šow mašch šwoje brónje — niž czělnje, ale duchowne. Š Božim šlowom, wy štaršchi, woczehńcže šwoje džěcži. Š Jesušowej lubošču šetkajcže šo, hdžž šnano njejednota šo šafy-dluje šo twojeje wutrobny. Šdžž je Bože šlowo našča brón, budžecže tež džiwny widžecž, džiwny, kiž wutrobny wuhoja a šahoja. W Šhryštufowym Duchu namafacže pošoj a měr.

Jed'n twjerdy hród je našč Bóh kam,
Brón dobra, šylna škala.

Šamjeń.

Ja wěrju wodawanje hrěchow.

W tym czašu, hdžž běšče D. Luther jako hawšchtynski mnich w Erfurtškim kłóštrje žiwny, měješče wón wjazny krocž hodžiny wulkeho a czežkeho špytowanja. Šaj, ras šapadže wón do tał czežkich myšlow, šo šo wón šchtyri dun dołho do šwojeho mnišškeho pschebytka šamkny a ani jěšč, ani picž nochžyšče. Šlónčnje durje jeho pschebytka š mozu wotewrichu a škuboko-šrudženeho š hudžbu šašo š trochu wjekelšchim myšlam pschijnješchu, kotrež pał šo bórny šašo do šrudoby pschewobrocžichu. Duž jedyn džěń štary kłóštrski bratr š njemu pschistupi a wuczita jemu japoschtokške wěrwwušnacže. A pschi šlowach: „Ja wěrju wodawanje hrěchow“, padže tał-rjež šwětko š njebja do czěmneje dušče Marczina Luthera. Wot tuteje hodžiny běšče wón měr namafal, tola niž něhdže psches mylaze dowěrjenje na šamšnu šašlužbu, na tał mjenowane dobre šutki, ale psches wěru do Božej hnadny. A tale wěra wošta to jašne šwětko, kotrež jemu w jeho žylym žiwjenju šwěcžesche.

F.

W horju.

Ach, njebjo kryje mrokota;
Šdže wošta jeho módrina? —
Mi njeje strach: Nad mrokami
Šso Bože wócžko šyboli.

Kač howri wětra džiwja móž!
Ššče czěmna bywa hušto nóz. —
Šlej, dušča, runjež ššepjeta,
Wě tola, šo ma Šbóznika.

Nad wona š njemu dóščla by
Do njebješkej wótcžiny;
A pschi tym czaša ššerplimje,
Dóžž wón ju wumóz njepšchindže.

Šódž prochna tu mi šemja je,
Šu loško wichor rošlamje;
W nej štejo š njebju šhladuju
A škožu nohu na kromu:

A dašch-li pokim, Knježe ty,
Dha wotštorczu šódž do šady,
Šso šchwihnu tebi š rukomaj,
Šónž jěšby je, ja wyškam: kraj!

Šaj, radny chžyl ja š tebi hicz!
Chžěšch pał mje dlěje wotajicž
W czěmnych nožach, wichorach,
Dha dušču šylit, šo nima strach.

Nječ wona w horju, tyšchnošči
Tu š czěšči šluži šwěrnje cži,
Dóžž njewošč: „Proch wuklecž šo,
Něť pschindž, mój šwěrnny wotrocžko!“

K. A. Fiedler.

Šsnano je hišcže šchricžka nutska.

Dwaj pscheczelej džěšchtaj w jenym wulkoměščje po kanalu dele. Duž wuhladajšchtaj našdala šbėženju luda a šhwatašchtaj š temule měštnu. Tu běchu runje džěcžo š wody wuczahnyli, kotrež běšče do kanala padnylo a ša kotrymž dyrbjachu dlěššchi czaš pytač. Wjeswědomite bu wono do šukodnej špomožniveje štažije njebene; nimale wschitzny mějachu jo ša morwe. Taj pscheczelej šlědowajšchtaj: wonaj chžyšchtaj woczakacž, hacž šmēja wožimjenške pošpyty, w štažiji nutska pschewošate, wušpěch abo niž. A mješ tym šo czašajšchtaj, wobhladowajšchtaj šebi wobras nad šastupom do štažije. Tam běšče nad durjemi jandžel wošnamjenjeny, tón džeržesche hašnjenu pocharnju a duješče do njeje. Pod wobrasom pał šteješče napišane: „Šsnano je hišcže šchricžka nutska.“ Tole šlowo dawajšče tymaj pscheczelomaj wjele myšlicž; pschetož jeju nadawł běšče, ša šhubjenymi a šabludženymi šhodžicž, do tymjenišczow hrěcha a njepoczintow šapadnjentym š pomozh bycz. Wulžy šo šwjekelšchtaj, jako šmėdžišchtaj šašyšchecž, šo je špomnjenje džěcžo šašo š žiwjenju wotucžile.

„Šsnano žehli šo hišcže šchricžka nutska!“ Tole šlowo dyrbjeli šebi wschitzny cži štajnje pschew woczomaj džeržecž, kotšž maju na druhich džělacž; kotrychž powolanje je, pytač a š Jesušej wodžicž, šchtož je šo w czěrjenju šwěta šhubilo a wot Boha šbaliko. Tale nadžija pał ma wukhadžecž š teje lubošče, wo kotrejž šwjaty Šawoł w 13. šlawje 1. lista na Šorinthiškich w 7. šchtucžy

praji, so wona wscho wěri a wsche ho so nadžija. My cžlo-
wjejojo ta lohko sczerpliwosce sbywamy, hdyž potajnu schriczku
njewidžimy, a fmy ta lohko pokhileni, nadžiju spuschežic a mēnicž:
Wscho je shubjene; wschitko je podarmo!" Sara husto sdawasche
so woheń w thachlach hižom wuńdženy; tola wustojna hosposa
namaka hišcže něotre žehliwe wuhliczka w popjele a wjedžišče
sa krotki cžaf woheń sažo sadželacz, so so rjenje palešče.

Kak džakowni dyrbimy my fami bycz, so mamy Anjesa, fiž
flabe plomješcho snjedowuduma a fiž žehliwy fužoh njewuhafchuje!
Sa cžaf fwojeho semskeho běha so Anjes Sesuf s jenej Sama-
ritku do rēče da; wón widžesche w tej hluboko padnjenej žónstkej
so hišcže schriczku žehlicž a pytasche žadanje po sbóžnosći w nej
sbudžicž. Kak rady budžišče wón tamneho bohateho mladženca
do thodženja sa nim pomolat! Wschetož pod staroscžemi fwēta
totrež wutrobu mlodeho muža pjelnjachu, widžesche tón Anjes tola
tež hišcže schriczku wěry potajenu. Swojeho fampneho wu-
czobnika, Sudascha Schariotha, wo kotrymž wón berje wjedžišče,
so jeho posdžišcho pscheradži, je wón s wulkej sczerpliwosču nohł
a njeběšče jeho hišcže spuschežil, jako jemu w domje Marje w Betha-
niji jeho njenadobne smyhlenje a jeho lafomnistwo fwarjo wotkry-
wasche. Tež we wutrobje schacharja, kotryž porno Sesufej na
schyžu wifasche, běšče schriczka potajena, kotraž bu wot cžerpjazeho
Wumožnika sbudžena, ta so so s hlubiny jeho dusche ta próstwa
wudobny: „Anježe, spomń na mnje, hdyž do fwojeho kralestwa
pschindžesč!“ Wo naschim Anjesu stej pišane: „Malemjenu scžinu
njubudže wón dolemicž a žehliwy fužoh njebudže wón wuhafnyčž“
(Sef. 42, 3), a sažo: „Sa čžu to shubjene sažo pytačž a to sa-
bludžene sažo pschijewječž a to franjene wobalečž a to flabe po-
schiniczž“ (Czechiel 34, 16).

F.

Macžerńy kolebny spěw.

(B. v. Strauß.)

Spi, moje džěčatko, spi;
Hižom wscho drěma a spi:
Sajecžł tež wotpocžink ma,
Stacžatka w hnešdaschach spja,
Wowžki wschě f měrej žno fu,
Kwětki so sandželichu;
Sandžel tež wócžžy ty mi,
Spinkaj wschaf, jandželko spi!

Měšacžł mēr na horach ma,
Swěšdy so sascholja;
S wchokich njebjehow wón,
Luby Anjes, scžele cži fón;
Jandželjo pschithadžeja,
K džěčatkam pohladaja,
Žohnujo spěwaja cži:
Spi, moje džěčatko, spi!

Jandželow wójška nětk du,
Wotoko lóžka cži fu,
Sswěru cže wodžewaja,
S schidłami machotaja;
Wuńdu do krafnosče saž,
Proschu rad Boha sa naž.
Kucže sthłń rucžžy ty mi:
Spi, moja duschinka, spi!

Jurij Bróšť.

Sczenik Jan a rubježny hejtman.

Sako běšče Anjesowy japoschtoł Jan woheń horja pscheschol,
pschedstejesche wón wošadže w Cefu. Na próstwy biskopow wón
tež fušobne wošady wophtomasche, w nich wucžerjow sapofasomasche
a porjady pschedpišomasche. W jenej tajkej wošadže sesna wón
mladženca s jara interessantnym woblicžom a porucži jeho woše-
bitej starobliwosčiji jeneho fwědomiteho wucžerja. Tónle mlody
čžlowjeł bu schčženy a běšče něšcto cžafa jako schesčžijan živy.
Alle psches šle towarštwu samjedženy, so wón próbništwu a nje-
poměrnosčiji poda; a slóncžnje wón ta hluboko padže, so bu s na-
wjedowarjom něfajšeho rubježneho pašma. Sa někotry cžaf so
Jan pschi skadnosčiji sa tym mlodym čžlowjełom praschesche a wot
jeho wucžerja shoni, so je wón nětko psched Bohom morny a so
jako rubježny hejtman horowiny njedaloko žyrkwe wobhdli. Jan
so hnydom na spomnjene měštno poda a da so wot rubježnikow
sajecž. „Wjedžče mje“, wón džesche, „f fwojemu nawjedowarjej.“
To so sta. Mlody rubježny hejtman widžesche jeho pschitčž; tola
jako w nim stareho, cžesčjedostojneho japoschtoła póšna, jeho haniba
pschewsa, ta so so do cželanjja da. Jan jeho scžehomasche a sa
nim wolasche: „Wóji fyno, cžehodla cželafsch psched fwojim nanom,
kotryž je njewobronjeny starž? Njeboj so, hišcže je nadžija sa
tebj. Wěť mi, Khrystuž je mje pólkal.“ Mlody čžlowjeł sasta
a hótžy plakasche. Jan pał jeho sažo do towarštwištwa sches-
čžijanow pschinješe a jeho prjedy njewopuschčži, doniž njebu
w bójškej hnadže sažo wobtwjerdženy.

F.

Stawisna Khrystušoweho pschekrafnjenja.

2.

(Pofracžowanje.)

13. A Anjesa pntny stej došč blisheho,
Pał njewjedžišče, so by fám Sesuf byl. —
K nej Sesuf rjeknu: Žónstka, schtoha
Placžesč ty, toho dha pytasč?! — powěš!
14. Ssej pomyschliwšchi, so džě je sahrodnił,
K njom' na to džesche: Ssch-li joh' prjecž ty nješł,
Mi powjes, hdyž fu jeho složil,
Dha jeho wsacž čžu ja wobšožena.
15. K nej Sesuf rjeknu: Marja! — Duž wobrocži
Sso wona rchle, prajžy radoštnje:
Kabbuni! — to je: Luby mišchtrje! —
Anjes džeiče f nej: Sso mje njedótkń proscže!
16. Wschaf hišcže nejšym horje stpěl f fwojemu
Sa Wótzej. — K bratram mojim pał doschedšchi
Sim praj: Du horje f fwojom' Wótzej
A s dohom f waschemu nětko Wótzej.
17. Haj, f fwojom' Bohu a s dohom f waschemu
Džě Bohu — domoj f njebjeskej krafnosčiji!
— D wobkručenje je to drohe!
— Gradujmy žiwje so, wobhnadženi! —
18. Duž f wuczobnikam nětk Marja Madlena
A f tym, fiž byli s nim běchu, pschischedšchi
Sim žarowazym, polnym placža,
Sjewjesche: Widžila fym ja Anjesa!
19. A so je tajke f nej rēčal pschecželny. —
Pał fami, kotfiž flhšchachu pofelštwu,

So wón je žiwý a ƚo sƚewít
Sej bēšche, — tola to njewērjachu. —

20. Hdyž tamne žóniše f pōžlam pak kƚwatachu,
So wobkŵēdczike jim bychu poželstwo,
Slaj! duž je Jēsuš pošetkawšchi
Pšhecželnje strowjo f nim takle džesche:
21. Šsam Bōh wam pomhaj! — A f njemu stupiwšchi
Šso nohow jeho pšhijachu wješele,
Na kolenomaj pšhed nim ležo.
— D fajka radošč to sa nje bēšche! —
22. Duž Jēsuš džesche: Njebojče dale ƚo
A šhedšchi prajče to mojim bratram wschat,
So bychu šchli do Galilejškej!
Tam budža widžecž mje, — kaž šym prajk.
23. A pošpēschizy jēdnacze Anješowym
Wšcho wosjējachu a f nimi druhim wschēm;
Paš ƚłowa tym došč džiwne bēchu, —
Wapnicžkam podobne jim ƚo šdachu.
24. A njewērjachu poželstwo šawrjeni.
— Wšchat wēricž lēnja woprawdže wutroba
Še předomanje najšbōžnišche;
— To tudy widžimy najšjawnišcho. —
(Pšchichodnje dale.)

Dobra wutroba pod hrubjannym kabatom.

(1. list šwj. Pētra 3, 9.)

Powjedańczo se šawostajenstwa Šana Wjele.
(Pškracžowanje.)

Wōjny ƚu f cžerta! Mohl to šchtō rošomny přecž? Njeje to sa cžerta radošč, hdyž cžłowjeka druhich cžłowjekow kōnzowacž widži, kotřiz ƚu šnano pēnišchi dŵžli wón šam, a! kotřiz jeho nihdy a nišaf škchidžili njejšu? Njeje to sa cžerta radošč, hdyž cžłowjekam pšchifasacž šhŵšchi, druhich cžłowjekow bjes winy do šmjercze tšelecž a kašacž a rubacž? Šchtōžkuli w tym krawwym rjemješle steji, a šchtōž ma po pšchifasni kōnzowacž a rošliwacž cžłowjecžu krej, njebudže tōn ƚo po cžaku šhrosnicž a šdžiwicž, hacžrunje je w mšobženškich lētach šemschazu wutrobu mēš? Nječ wšchat je wērno, šo f wōjnow ƚo wrōcžēja někotřizkuli, kotřymž te krawwne morješste džēla njejšu wutrobu šašyle; dha wšchat je tola tež wērno: tŵch cžrjōdka je šnadna. Šenicžny tōn, kotřiz je f naroda pēny a dušchny, a je jeno we wōjnach, kiž pšhes lēta trajachu, wodžiwit a trašch wodjašnit byl, ƚo šašo špēni a ščłowjecži.

Š tym wojašom f cžerwjenej hłowu bē podobnje. Wot naroda šem wón njebēšche džiwuch a šahadžat byl. Ale hrubošč a hrosnota woješteho rjemješla bēchu wina, šo bē ƚo w njefōncžnych wōjnach šeršawž šłoboty do jeho wutrobny šažral. Nětko pak hubjenštw, šłabošč, šhorosč a bolosč tu škaženu wutrobu do wucžby wsachu. Šabŵšchi Boha bē hordy a hruby kaž Turka pšhed lētom do Rušjeje cžahnył. Ale tam bē ƚo šwošebil, bē pšchi šamom šmjersnył a f hordom nimale šderył, a nětk ničžo hacž f hanibu cžētanž a hubjenž. A hlejče! Šdžež bē tu loni tak borkal a šorkal a f wobidu woral, roščesche sa jeho hubjenštw lubosč a šmilnosč. Šežizy na šhorolēhŵje mējesche šhŵile, šej nadrobno rošklasč, šajki je worakawž byl. A pod Wožim šrudowanjom ƚo šašalka wutroba šmjehčži. Š kaš džatnymaj woczomaj hladasche na šwojeju šmilnosč, hdyž jemu polēšchka škicžeschtaj, wjelež bē něšaf pšchi jeju

šhudobje móžno! Šak husto dawasche jimaj sa njewustawate wot-
hladowanje džatownu ruku! —

Wōn se ščērpněj lubosču pašeny woczerštwjecž počza. Šak nadžija našta, šo po něčim dobudže noweje mozny, šo mohł do šwojeje domišny docžahnyč. Ale ta wješeła nadžija mylesche jeju a jeho. Wo tydžen dale, a šjawnje bē widžicž: wōn docžerštwi f cžēška. Mozny šastachu pšchibŵwacž; pocžachu hluchnyč a dawachu widžecž: to budže najšterje šmjercž. Šehodla nawabi Marscha šwojeho Motša, šo by sa šhorjaka bōrny po šnješa duchowneho šchol. Šōn tež bjes šomudy pšchindže, šo by jeho woprjajal, přjedy hacž šłabnjaty se šmjercžu wušnje. Duchowny bēšche wēšo franžowskeje rēče šwēdomny šnes. Šak bēšche lohfo, šo šrošymy dužy, tōn na-
šmjertnit je džē katholicški. A dokelž bēšche tōn duchowny pašnyč tež w šhorosčach šhonjeny muž, štoro kaž wucženy lēšaf, bē jemu jašne: tu cžēlneje pomožy njeje; tu bliži ƚo šmjercž. Šo šjewiwšchi štarŵmaj, pšchistaji hiščeče: „Pšeni pucž še katholicšemu šnješej šararjej dōndu a jemu wschitko rošpraju. Bōrny tōn se šmjertnej šwječžišnu pšchindže.“

A kaž ƚo to wotrēča, tak tež ƚo šta.

(Pšchichodnje škōncženje.)

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Šchwōrcž lēta ƚo šašo še kōnzěj pšchibližuje a listo-
nosčerjo šašo pšchifhadžēja, šo bychu ššafanja na šlowiny pšchijimali. Duž je nětko tež najlēšcha škladnosč sa tŵch, kotřiz našche šerbste njedželške šopjeno „Šomhaj Bōh“ hiščeče šobu njecžitaja, šebi jo ššafacž. Šnježa duchowni rad ššafanje pšchiwosmu a móžecže šebi potom „Šomhaj Bōh“ škōždu njedželu pola nich wotewšacž. A wŵ lubi cžitarjo, kiž wŵ w nim šwoje njedželške natwarjaze cžitanje macže, dopomūče šwojich pšhecželow a šušodow, šo je nětko f 1. julijej dobra škladnosč, „Šomhaj Bōh“ šebi ššafacž a šobu cžitacž.

— Pšchichodnu njedželu šmēje ƚo šapokšafanje noweho šnješa wŵšchšcheho šararja Šōhlera w Šamjeńzu, kotřiz je ƚo na mēšto šnješa šararja Grafa wušwolil, kotřiz je ƚo 1. haprlēje na wot-
počžink podal. Dokelž šu hižom wot pošledneje šaršteje wōlby wobštejnoscže w mēšče Šamjeńzu šhētro roššchcžēpjene, je f wutrobu pšhecž, šo by tale wōlba f šmērowanju špřkŵińškeho žiwjenja šlužika.

— Šan August Šunza, šchewški mištr w Šermanezach, kotřiz je 27. meje 39 lēt šary wumrjel, je sa mišionštw mješ pohanami 100 hriwnow wotšafal. Bōh šapšacž jemu jeho lubosč f šwjatemu škutkej mišionštw w šbōžnej wēčnosčži!

— Želešniza f Šojerez do Šōšnižy je dotwarjena a ƚo 25. junija wot wšchnosče pruhuje a potom šjawnosčži pšchepoda. Šak je potom šjednocženje Šojerezow f Šrōdkom pšhes želešnizu došonjane. Nadžijomnje budže tež f lētu w tym šamym cžaku želešniza f Šakēž do Šojerez dotwarjena, šo budže ƚo 1. julija po nej jēšdžicž mōž. Šednanja f tŵmi wobšedžerjemi ležomnosčow šmēja ƚo na šakškim šoku 9. a 10. julija w Šakēžach a w Šomorowje, a f temu ƚo pšchihoty, pšchiwōženje twarškeho materiala, pšchifamtnu, tak šo twar ƚo f počnej wēštosčžu 1. šeptembra šapocžnje.

— W šudženju pšhecžitwo wohnjowej woborje w Šiebenlehnje w Šakškej, kotraž je mēšto teho, šo by pšchi wohnju f pomožy byla a woheń hašchała, šapalowała, a twarjenja šnicžowała, je ƚo šašdženu wutoru wušud w Šreibergu štal. Šži wobškorženi, mješ nimi škomandanta wohnjowej wobory, kiž 3 lēta 6 mēšazow šho-
ššarnje došta, šu f jaštwu wot 7 mēšazow hacž do šhoššarnje wot 3 lēt 6 mēšazow ƚo šašudžili. Pšchepytowanški šudnit pšhed šudom wupraji, šo hiščeče položja njefšufłow wotkřyta njeje.

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knižničisčyczeńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

5. njedžela po šwjatej Trojizy.

Zap. skutki 5, 34—42.

Gamalielowa rada we wyškej radže pschińdže se rta muža, kiž nicžo njeje, khiba šymny mudry šwětny muž, kotryž žaneho šahorjenja nima ša Bože kralestwo, ale je we šwojej wutrobje šymny. A tola leži w jeho radže hluboka wěrnosć. „Redžbujče na tych čłowjekow, šchto byščeže měli činić!“ Wón napomina, na Boži hlóš kedžbowacž w historiji, wón widži Bože šlědy na tych pucžach, po kotrychž je šwój lud wodžil, wón žada, šo bychy šo pluwcy wot pschenžy džělile, hdyž jeho předomanje japoschtolow šymneho wostaji. Tak wopomínmy tež my Gamalielowu radu we šwojim žiwjenju. Redžbujmy šami na šo, šchto je w naš čłowjecžne wašchnje, čłowjecžna wola. Tak móže Gamalielowa rada nam wubudženje byč ša naše žiwjenje, ša našch pschichod.

1. Šchtož je čłowjecžne, to šahinje;
2. Šchtož je wot Boha, wobšteji.

1. My šmy w čašku žiwi, kotryž šo runa tamnemu čaškej přenjeho kšesćijanštwa, dokelž šo tež wschitko džěli, dokelž šo wschudžom wari a hori w ludu. Šhrystuš je ta škala w rězy šwěta, na tej škale džěla šo žolmcy k prawizy a k lěwizy, nimo žana žolma njemóže. Wón je tym jenym rókny kamjen jich myšljenja a škutkowanja, šalóžny kamjen jich žiwjenja, kaž wěrzajej wšadže w Jerusalemj, kotraž š měrom štejesche w torhazyh žolmach hanjenja a pschescžěhanja; tym druhim je kamjen postorka, kotryž

šu čěžblojo šacžišli. Wcy w našim njeměrnym čašku šlyšchimy šchumjenje wodow a žolmow, kotrež šo žolmja wokolo škaly kšesćijanštwa. Na jenym bohu šašlyšchich wołanje hidženja, ty je čžitaš w njewěrzazyh nowinach, je šlyšchich š erta njewěrzazyh, kiž šriedža w kšesćijanštwe bydla. Ale Bohu džakowano š drugeho boha kšincža šynki lubosče, špěwanje tych šwěrnyc, kiž šo šhromadžuja w Božim domje, kiž domach šo modla a temu šnjesej šluža. Ty chžesch wěšče tež do tych šwěrnyc šlushecž, kiž šu tak-rjež te žolmcy na prawizy. Ale tak štejiš k temu šnjesej? Še to njewomasane kšesćijanštwo, modlenje w duchu a we prawdže? Tež w našim čašku tajžy mudri postawaja kaž Theudas, kiž chžedža nowe kšesćijanštwo natwaricž po šwojej šwětnej myšli a bóršy je rozpróšcheny jich čłowjecžny twar a jeho pschiwšowarštwo. Ššchetož to běšche čłowjecžna mudrosć. Šusto šo wopacžne falschowane parole a drohotne kamjenje pschedawaju — njeje tež wjele wopacžneho a njepraweho wašchnja w kšesćijanštwe — a njeleži nam blisťo to praschenje: „Mam ja tu dobru parlu, pravu šutnju prawdosče? Še moje kšesćijanštwo čłowjecžne abo Bože? Še jenož postočene abo čžiste hacž do jadra? „Še-li rada abo tón škutk wot čłowjekow, dha budže šahinycž.“ Gamaliel mějesche prawo. Tež přenja wšadka mějesche hižom šwoje šlabosče a blecžki. Šak bóršy šhubi šo rańšcha roša! Še dyrbiš tež ty pošnacž, kiž ty we wyschšich lětach šy. Še twoja wutroba hiščeže tak čžopla, kajkaž běšche, hdyž šo horjesche w přenim wohenju lubosče? Šóršy pschiń-

džechu spytowanja šwěta a wona wustudny. To cźłowjecźne bywa tak lohko i knjesom nad nami. Duž płaczi Gamalielowa rada: „Schtož je cźłowjecźne, to njech sahinje. Wobhladajmy šebi tež našce Bože službu! Kunaja šo Božim službam přenjeje wošady? Schtož pschindže swontowneho waschnja dla — tón pschinješe šwět, cźłowjecźne do Božeho domu. Wjele je pola naš cźłowjecźneho — to njech sahinje. Nusna je šylnišca ewangeliška šwěrnošč, wjetšca radošč sa teho Knjesa, wjetšca wobstajnošč a rošbudžennošč. Schtož we mni, w naš i tym psches jene njeje, to je cźłowjecźne, to njech tón Knjes w naš sahinje da.

2. Se šwěcžatymaj woczomaj steja czi japoschtoli psched šudom. Gamaliel něschto šaczu wot jich snutkowneje mozy a radošče, wot mozy jich skutka a šłowa, hdyž wón tež to hiščeže njesrošymi. Tehodla wón praji: „Se-li pak ta rada abo tón šutt wot Boha, njebudžecze wy to móž škasycž.“ To běšce rada poškušneje wutrobny, kiž pschecziwo Bohu wojowacž njecha. Šso powjeda, šo je tež Gamaliel šwoju msdu dostał ša šwoju šwěrnu dobru radu. Wón je pjecža wukhowany wostał pschi wutupjenju měšta Jerusalema a hiščeže potom 18 lět žiwny był. Jeho rada je wěrnošč štajnje a pschezo. My widžimy, kač czi šwědžny Šhryštušowi dale šwój pucž džeja. Woni jich šchwifachu a šakafachu jim, šo bychu njerěčeli w mjenje Jesušowym. Woni pak woteńdžechu i wješelošču, woni šu czi dobywarjo a štroštni do pschichoda hladaja. Ewangelij je jim šhorhoj, kotruž wyšoło dđerža, škała, na kotruž šo šaloža. Schtož je wot Boha, dale wobšteji — to płaczi tež našcej žyrtwi. To bójške nam ničto wfacž njemóže. Njech tež czi nješchecželjo hanja, woni šu šwěrne šlawy šchescžijanskeje žyrtwie hižom hušto pschescžehali psches cžwilowanja, ale wone šu w pruhowanjach wobštałe. Šutt reformazije je dobył, hač runje bamž a šhěžor pschecziwo njemu šteješchtaj. Čžehodla šutt mišionštwu do přědka šroczi pschi wščem pschecžiwjenju pohanow a hanjenju šamo šchescžijanow? „Se-li tón šutt wot Boha, njebudžecze wy to móž škasycž.“ Š tymle šroštnym pohladanjom my do pschichoda hladamy. Šdyž mašch ty we wutrobje to prawe šbože, kotrež nješinje, žiwu wěru do šwojeho Šbóžnika a w tajkej wěry jeho šameho, kiž wěcžnje wostanje, potom šměrom šwoju drohu džesch a hladasch na šwětle šahony wóžneho kraja, kotruž tebi wostanje, hdyž dyrbišch še šemškeho wotšal hič.

Šamjen.

Šlób i Božeho kralestwa.

Šichž Šhryšta, Bože kralestwo
Se pohóšcht mnohim ludžom;
Šich njewěra a hida šo
We žyrtwi šhlemi wšchudžom;
Šajradšcho bychu šnicžili
To kralestwo, kiž šaloži
Našch Šbóžnik i dušchow šbožu.

Šdyž wono pak šutt cžłowški njei,
Šiž wot tuteho šwěta,
Dha šteji w mozy nješješči
Tu jako Boža hěta;
Šu hela pschemóž njemože,
Šchit jejny Šesuš Šhryštuš je
Šacž do škónčjenja cžaka.

Njech, Knježe, tvoje kralestwo
Šso dale rošpschescžera,
Daj, šo šče pschezo rjenišcho
W nim pobožnošč a wěra;
Šaj, njech czi šlinczi na šwěcže
Čžescž, šhwalba po wščem cžłowještwe,
Čže šoždy kraj njech šlawi.

Tež nješchecželam žyrtwinym,
Šiž tvoje mjeno hanja
A še žiwjenjom šjesbóžnym
Čže pschezo i nowa ranja,
Čžyž džiwny hnady pošafacž,
Šim i wobrocženju dopomhacž,
Šo tebe i nami šhwalu.

Wšchěch wěrjazych pak twój Duch cžět
A wušwječžui jich wolu,
Šo šmēja w šwojej dušchi měr,
Do twojich šasnjom šwolu;
Wšchěz hlubje njech Duch šaloži
Šich w twojej šwjatej wěrnošči,
Dha nješima jich cžěmnošč.

A tak we Božim kralestwe
My i wěrjazy mi wěmy,
Šo tam we raju krašnoščje
Šchat woczafowacž šmēmny,
Šiž Boža hnada wobleka
Tych, kotřiž wěrja do Šhryšta,
Šso jeho šchiza džeržo.

K. A. Fiedler.

Wobrašy i pola šnutšowneho mišionštwu wot lěta 1906.

Špišuje M. w M.

1.

Wothladanje šhornych na kraju.

(Šo rošprawje krajneho towarštwu ša šnutšowne mišionštwu w Šakškej 1906.)

Hižom dvě lěče je towarštwu ša šnutšowne mišionštwu w Šakškej žónšce (nježenjene, ženjene, šwudowjene) počžalo rošwucžecž, šo bychu šhornych na kraju wothladowale, kiž maju teho trjeba. W minjenym lěče buchu 15 tajkich wot žyrtwinškich přjóđštejerštwom a družich i wuwucženju porucženych. Šajmlóđšcha běšce 21 lět, najšarsčha 58 lět štara. Šajprijedny buchu wone w diašonišynškim (šotrowskim) domje w Draždžanach a Šipšku 5 njeđžel dołho rošwucžowane, potom hiščeže pjecž njeđžel do měštnow date, hdyž je hižom wothladanje šhornych psches wuwucžene šmilne šotry (diašonišny) šarjadowane. Šamne žónšce, šo pišche, šu wšchitke i wošebitej nješpóžnimošču wukle, tež te štaršche, a něšotre šo jako wošebje wobdarjene wupošafachu. Šošwucženje ma šo w lěkarškich wěžach, wukładowanju šwjateho pišma, šnutšownym mišionštwje, wo pschichodnym powošanju wothladowanja šhornych. Wšyšce teho w šhorowni diašonišynškeho wustawa rošwucženje wo wšchelakich polach škutkowanja došlawaju.

Ša 29 wježnych wošadow je nětko hižom i tajkimi wothladatšami šastaranych. Šich džělo je najprijedny pola woprawdže šhornych. Šnutšownje a šwontownje šhori šo i rošomnošču wothladuju. Wothladatški šawobaleju, podawaju lěkarštwu, špomóžuja, pošložuju cžěžkoty; tež na nušny porjad a cžištošč w domje šedžbuja a šo tež po nješastaranych džěčoch doma šorjebjeru; wšyšce teho na šejnacže wšcheho, šchtož je ša cžilošč a cžerštwošč trěbne, šwoju

kedžblivosc' wobroc'zeja. Wothladaŕki ſo, hdžež je trjeba, ſa njedželniczu ſobu poſtaraju taž ſa cžeſchne džečzi. Wědnych a na ſtarobnu ſlaboſc' cžeſpjaznych ſobu wopytuja a na wſch' waſchnje jim jich cžeſpjenje polóžec' pytaja, tež pſches ſłowo woſchewjenja a ſbudženja, pſches cžitanje ſ biblije a ſe ſpěwaſſich. Wnjſche teho tež nózne ſtraže na ſo bjeru a bėchu to w ſańdženym lěcže na 20, haj na jenym měſtnje 50 króc' cžinile. Najke žohnowanje leži w jich džeſe, kotrež pod lěſarjom (a babu) doſonjeja, ſamo tež w jich napſhec'žimo-ſtutkowanju pſhec'žimo alkoſolej (wopilemu picžu), kiž je jim ſobu k ſbožu domow na wutrobu položene.

Tu někotre pſchipoſnawaze ſwědcženja. Na jenym měſtnje piſchu: „Wothladaŕka je pſchezo hotowa k ſluženju a hladanju ſhorjenych w powołanju ſhornych. Bjes ſtruchloſc'je a wotwlotowanja na te najbóle pſhec'žiwne džeſa dže, taž ſo ſu prijedawſchi pſhec'žiwnižy ſhornychhladanja nětko k dohladanju pſchilſchi a ſo powſchitkomnje tele wothladanje jaſo wužitna a dobroc'želſka naprawa ſpoſnawa.“ Druhđe: „Hladaŕka wužiwa dowěrjenje lěſarjom, knježſtwa a duchowneho.“ Jedyn lěſar piſche: „K ſwojemu ſwjeſelu móžu wobtruc'žic', ſo je M. M. (mjeno) ſ wulkej luboſc'zu, wutrajnoſc'zu a wuſtojnoſc'zu ſhornych w M. (mjeno) wothladowala.“ Woſpjet je ſo wuprajilo, ſo je tole nowe naprawjenje ſo jaſo dobre a požoſnowane wopokalaſo a powſchitkowne dowěrjenje we woſadže dobylo.

Wnjſl ſa dobroc'žiwosć je ſo wot ſawjedženja wothladowanja ſhornych poſbėhnyla. Bróžowanja ſa lěpſche wothladanje pſches poſhljazu žyrbu a t. d., ſa podpjeranje potrebnych nejſu podarmo woſtala.

Žyrkwinske prijódkſtejeſtwa, gmejnſka rada abo woſebite towaſtwa (ſjednocženje) ſo ſa ſarunanje wothladaŕkow ſtaraja — ſ wjeſcha wone tola darmo ſtutkowac'ž njemóža. W jenej gmejnje je ſjednocženje ſa podpjeranje wothladaŕki a wothladanych naſtalo, kiž ma hižom 200 ſobuſtawow.

Taž jene dobre ſ druheho wuſhadža. Wnj móžemy ſo nad tym jenož ſradowac'ž a pſhec'ž, ſo bychu ſo dale we pſchezo wjazy woſadach prijódkſtejeſtwa namaſale, kiž bychu ſ jaſnym wóc'žkom a cžoplej wutrobu tele žohnowanje ſpoſnawali a ſebi pſchibroc'žic'ž pytali. Wóh daj pať tež wotewrjene, dobroc'žiwne ſchec'žijanſke wutrobny mjeſ žónſtmi, kiž bychu ſhmane k tajkemu ſtutkowanju byle. Wulki džať ſluſcha krajnemu towaſtww ſa ſnutſkowne miſionſtwa, kiž chže tež tole lěto ſažo nowe roſwucženje (kurſus) wotđeržec'ž a taž prózu roſwucženja na ſo wſac'ž, tať pjenježne wopory njec'ž. W lěcže 1906 bėchu to pſches 800 hr. (Pſchichodnje dale).

Khryſtuſ w maczernej wutrobje.

(Spitta.)

W ſtwic'žy ſwojej ſedži maczer,
Wſchi nej' jejne džeč'atka,
Kiž na lube, fromne wuc'žby
Maczerne rad kedžbuj.

Knjeſa we wutrobje noſcho
Džeč'om k nejju hladac'ž da;
Te ſo jejnej' ruſi džeč'za,
Sejnu luboſc'ž ſpoſnaja.

Džeč'zi ſwěru pſhec'želowu
Njepntaja druhđe ſej,
Dofelž jeho namaſaja
We wutrobje maczernej.

Wſchitko džeč'atko tu ſpyta
Poſa ſwojej' maczerje:
Wſchitón troſcht a wſchitku pomož,
Nadoſc'ž tež a wjeſele.

Wutrobny ſchow maczeriny
Se taž wěrna ſwjatniza,
Hdyž tam džeč'zi bjes ſtaroc'že
Eſwojoh' Knjeſa nam'ſaja.

Surij Bróſſ 16./5. 07.

Twój Knjes wſchitko, ty ſam ničzo! —

Jan. 3, 30.

Nimo ſažo džeť je ſana ſchec'ženikow,
K wyſtoſc'zi ſlónzo ſ nowa doſroc'žilo,
Pſchibhwanje lěta ſ tym ſo doſonc'žilo,
Sapoc'žal ſo ſ dobom ſachod nowy;

Čaſ ſo w ſtworbje pſchibližuje žnjowy,
Hdyž je ſymjo kóžde bórny doſramilo
A plód po ſakonju krutym poſſic'žilo. —
Běſche, cžłowjec'že, twój wuſhw dotal ſtrowy?! —

Koſc'ž a pſchibhwoč'ž móž we tebi chže Boža;
Njeroda pať cželna dyrbi wſchėdnje hinyč',
Dofelž k poſtupej ſy ſtajnom' powołany!

Dofatť ſwěrnemu ſo poſſic'žuje ſboža. —
Chžeſch-li ſchłodowanja wěc'žneho ſo ſminyč',
Spěchuj ſo dže; ſwěrnny budžeſch krónowany! —

U.

Stawisna Khryſtuſoweho pſchekraſnjenja.

(Boſrac'žowanje.)

3.

Khód do Emmauſa.

Lut. 24, 13—35. [Marť. 16, 12. 13.]

A hlaj! dwaj wot nich džeſchtať tón ſamny džeť
Do měſtka, kotrež ſchėc'ž džeſac'ž honow bė
S Seruſalema wotſdalene,
Emmauſ ſ mjenom, — doſc'ž ſrudnaj wobaj, —

2. A ſej mjeſ ſobu rēc'žechtať wo wſchėm tym,
Schoť ſo bė ſtało. — A jaſo rēc'žechtať
Tať mjeſ ſobu ſo wopraſchuj,
Poſda ſo, ſo k nimaj Seſuſ dóńdže;

3. Eſo pſchibližiwoſchi Knjes ſ nimaj kroc'žechte;
Pať jeje woc'ži džeč'žane woſtachu,
So njeſnajechtať zuſobniſa;
Ale něť rēc'žec'ž wón k nimaj poč'ža:

4. To kajke rēc'že mjeſ ſobu matať wój
Tu duzy ſrudnaj? — Duž jedyn wotmolwi,
Aleoſať ſ mjenom, k njemu prajo:
Eſy ty ſam jenic'žki zuſbniť tudy —

5. W Seruſalemje, kotryž by njewjedžať,
Schoť w tych dnjach ſtało w měſc'že ſo tymle je?! —
Knjes k nimaj džeſche: Najke? — prajtať!
Wonaj pať wutrobu wuſhpajo —

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw ée!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicizšcžeńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

6. njedzela po šwjatej Trojizy.

Sap. skutki 6, 1—7.

Hižom tehdom w přenjeji křesćijanskej wošadze w Jerusalemskej dla rozdželenja darow lubosče křudym mórcenje nasto. Hdyž tež czi japoschtoli šwěru na to hladachu, so by so wschitko prawje cžinilo, njeje so pschi šylnym roscženju a pschibjeranju wošady porědko stalo, so wudowny jim bliže snatych šebrejskich přenje dostawachu a so něhdže wudowny Grichow šapomnichu. Šchtóž ma w našchim cžasju hladanje křornych we wulkich wošadach, dyrbi hušto mórcenje šlyšecž, so tež tajzy šmilne dary dostawaju, kiž to trjeba nimaja, a tola so hušto tuczi mórcžazy jako czi mjenje potrebni wupošajaja, kiž samohli so šami ja šebje a tych šwojich staracž, wošebje jako czi, kiž došojni nješku. Ššhezo prawje pruhowacž a to prawe trjehicž je jara cžezko. Cžim wjetšha je potrebnosč, so so šastaranje křornych po móžnosčji šarjaduje a so wschitko jenemu nje- napožo. Ššlowo šwjateho pišma da nam hladacž do porjada křornych-šastaranja w přenjeji křesćijanskej wošadze, do njedostatkow, kotrež so bórny pošasachu a tak bu jim wotpomhane psches pošajenje šastojnikow almožinow.

Powołanje šastojnikow almožinow w přenjeji wošadze.

1. Potřebnosč tehle powołanja;
2. Došojnosč k temule powołanju;
3. Žohnowanje tuteho powołanja.

1. Japoschtoli běchu šastaranje křudnych w Jerusalemskej wošadze najprjedy šami šobu wobštarali. Tola pschi roscženju wošady nastachu njedostatki. Wono šta so mórcženje wot Grichisich, 1. šht. Wucžobnizy pač so tehodla šraujeni njecžuwachu, kaž bychu so mylicž njemohli, ale pošluchachu na te hložny. Woni w powołanej šhromadžisnje wuprajichu, so je jich najwážnišhe powołanje šlužba na šlowje Božim a so mohla tale jich hłowna šlužba psches to cžerpjeć, hdyž měli dale šobu šastaranje křudnych wobštaracž. Wěšo w malej wošadze je žyle dobre, so jeje wodžer tež šlužbu na křudnych šobu šastara. Tam so wobštejnosče lohko pschewidža, tam „podpjera“ tak lohko do wopacžnych rukow njepščiudže. We wulkich wošadach pač je nušna potrebnosč, so by so šastaranje křudnych šarjadowale a jenotliwe wokrješy so wěštym šastojnikam pschipošajale. To duchowny šam wobštaracž njemóže. Ššchetož jow ma so potrebnosč a došojnosč křudnych pruhowacž a to je jara cžezka wěž. Tež w Jerusalemskej cžujesche so potrebnosč po šastojništwje Diaconow. Japoschtoli, hdyž tež wot teho wothladamy, so cžyžu w bližšim cžasju jako mišionarojo do druhich krajow cžahnyč a so dyrbjachu tehodla druhim šwoje škutkowanje na Jerusalemskej wošadze pschepodacž, czi japoschtoli njemóžachu tež wjazny džělo šastaranja křudnych šami došojecž.

2. Duž woni namjetuja, so by so šastaranje křudnych hinač napravilo, šht. 3. Šónle namjet namaka pošne pschihložowanje. „Ša rěč so žylej šhromadžisnje špodbasche“. Wošada mějesche šama wušwoljeć tych mužow,

te kotryniz mejesche domerjenje. A na fajkich mužow dyrbjesche dżiwacz? Sht. 3. „Kotřiz dobru khwalbu maja a řu polni řwiateho Ducha a mudrořze.“ Duř řo řydom mužow wufwoli, mješ nimi duchamöznj Schčžepan. Řod řhromadneř modlitwu a ruzynařladženjom buchü do řwojeho powořanja řapořasani. Řadn njebeřche řo řapo-wjedřit. Řöřdy beřche k tej řkuzbje hotownj. Teř dženřa řa köždeho njeje, tole řastojniřtvo řařtaracz. To dořcz njeje, řo ma neřtö dobru khwalbu a je řwernj ř kubřom, jemu domerjenjm. Tajki dyrbi teř wot Ducha a lubořze řhryřtuřkowneje napjelnieny hycž, wot ducha řmilnořze teho, kiž bu řhudy, řo by nař wobohaczil a kiž je tym řwojim we řwojej wořadže řhudyh na wutrobu polořil a na řhudnych a hubjenych wořady pořasujö prajiř: „Schtöž wy cžinili řeze jenemu mješ tymi mojimi najmjeřřimi bratrami, to řeze wy mi cžinili.“ Węřze wy, řak je řřowo „almöřina“ nařtalo? To wotřhadža wot grichifeho řřowa, kiž řeka řmilnořč. Šmilnořč dawa řalmöřinam prawu waořnořč. Schtöž wutrobu nima řa řhudnych a hubjenych, tön řhmany njeje k řkuzbje řičeřcžijanřeje řmilnořče, řičeřcžijaniřeho řařtaranja řhudnych. Ta řebi njemyřli jenöž na wotwobroczenie cželneje nuřy. Šmilna duřha řilža řry wupraji: „Naiřeřře hladanje řhudnych je hladanje řhudnych duřchow“. A temu řlišća řylna wera a horřlwa lubořč. A temu pař teř řlišća prawa mudrořč, řo njebychu řo dary na wopacznyh mješze dawale a řo njeby řmilnořč wořady wot pořadřlwyh a njedořtojnyh wuwu-řila. Tajka mudrořč je teř jara nuřna přchi prořowanjach řičeřcžijanřeje řmilnořče w nařchim cžayu.

3. Žohnowanje řarijadowanja hladanja řhudnych w přenjej wořadže. Tole žohnowanje řaczuchü najpředy potrebne řtawy wořady. Ale teř na powřchittowne žohnowanje řo pořaje: „To řřowo Bože rořčjeřche a tych wuöžobnikow w řerusalemje bu böřny jara wjele.“ A temu je teř tole napravjenje pomřalo. To be cžucz, řak řwjtakownj Duch řkuttowařche we wořadže, řak řylny beřche wřchittkich řwjarařy řwjajř lubořze, řak řo nuřa bratrow jařo řhromadna nuřa wobhladowařche. Bratrowřke towarřtvo, duřha ř duřchu řjednöčena! To cžinjese mözny řaczieřcz na tych, kiž ř dalöka řtejachu. Šamo meřchnizy buchü tej węře po-řlišchni. Wot praweho hladanja řhornych teř dženřa wjele žoh-nowanja wukhadža. Tön řnjeř chžyl, kotrehož lubořč je porucžila, řo řo mamj lubowacz, teř wořadam nařcheho cžayu wobradžicž tajkich řwernych řastojnikow /almöřinow, kiž řu wuhotowani ř mozu ř wöřkoleče, ř lubořču a mudrořču!

Hamjen.

Ja mam wulki lud w tym meřze.

Sap. řř. 18, 9. 10.

(Geröř.)

Slaj, ja mam wulki lud w meřze tu,
Möj lubj, pohladaj na řřchow morjo;
Wřče duřche je žiwnořču řchewicz chzu,
Wřchaf w řheřřkach, hrodach nam' řařch hlöd a horjo.
Wřchäch tebi porucžam, möj wotrocžko.

Duř řtaraj řo!

Slaj, wulki lud! Drje cžeřcži baala
řich wjele, wřchudžom řwetine řařhadženje;
Řař řnjeřej řnata je teř cžrijödžicžka,
Řiž tamnym ludžom řwöřniwa nej' ženje.
Duř njęřtorž, řo cži cžežke dželö je;
Řnjeř ř tobu dže.

Slaj, wulki lud! Duř dželaj njeřprořnje;
Čzi wjele date je, mařch wjele řřonicz,
Duř njemyřł řej, řo dželö w röřach řče,
Daj köždom' řwojü lubořč řchčedreje řhonicž,
'Mož řwjatof mařch, hdyž ř tobu řönzej dže,
Dořcz potom je.

Slaj, wulki lud! Řjewidžicž cžrijödy tu,
Řiž k Božom' domej řhodža ř hromadam?
Mařch lubořč k wřchittim wowřam wutrobu,
Šo řhczil by je prawje ře řřowami,
Dha řdyhuj, řo řnjeř k dželü wobradži
Teř Ducha cži.

Slaj, wulki lud! Řjeřapomü jehnjata,
Řiž w lubořči řnjeř wřřche druřich řtaji;
Řjeř řwöt teř njeřwernj řo pořasa,
Řöt möčřkich tola jemu khwalbu praji;
Duř pořař lubořnje ty dželczatka
Na pařtryja.

Slaj, wulki lud! Špominaj w řmilnořči
Ma wřchäch, kiž řhudži, řhori řu a řrudni,
řim placži řřowo, kotreř řpořoji,
řaj, wřchittim, kiž řu po prawdořcži hlödni.
Ač, přchinjeř wobohom' ludu řweru ty,
Trořcht řnjeřownj.

Slaj, wulki lud! teř njewotwobrocž řo
Wot tych, kiž w řwötnym blöče řwöj löřcht maju;
Šo řmeja drje a tola řrawwi řo
řich wutroba; wřchaf pomoz pořadaju;
D phtaj řhubjenych, möj wowęčerjo,
A njeboj řo!

Slaj, wulki lud! hdyž wöcži, ruzj wřchaf
Řjemöža dořczahnycz wřchäch wotpadnjennyh;
Duř řdyhuj jařo řwernj meřchnik řak:
„Čzi porucžam ja, řnježe, řabludžennyh,
Šo řtaraj řam řa řwoje řadřlo tu,
Šsam njemöžu.“

Slaj, wulki lud! D junu řjany dnjo,
řdyž přched meřchnita řtořom najwřřřčeho
Še řadřlom řwojim řböřny řjewiřch řo,
A woprujeřch jo řa mřdu lubu jeho,
Dha řtejřch w řwötle ty a řadřlo wřcho,
Šso řradujö!

Suriř Bröřř.

Přeni řčheřcžijenjo.

Přeni řčheřcžijenjo njemęjachu řo řak derje řaž my. Mň n. přch. řo njedželu řwojü najleřřchu drařtu woblecžemj a damj wjeřeřemu řwonjenju ř węže řakřincžecz, a potom přchilhadžeju wjeřni ludžo w dolřich piřkanyh řjadach po pöřnyh pucžach a na drohach, a řpew řemřcheryom řlincži möžnje ř wotewřjenych žyřkwinyh durjom do wjeřki, řo je to radořč pořľuchacz. Řak to neřdy njebeřche. Řohaniřy řheřorojo a řich bohotojo řčheřcžijanow na wřče möžne wařchnje potľbözowachu a přchęřčehachu. Wřchetož woni wernořč njelubowachu a meřjach řtrach wo řwoje pohaniřke řemple, a nochžychu, řo by řrapjeny lud k pöřnacžu přchilřchol. Tu řo řta, řchtož be řeřuř řwojim wuöžobnikam řak hũřto do předy

prajil: „Woni budža waš pschesczéhacž a podacž do žaloscze a budža waš moricž, a budžecze hidženi mojeho mjena dla wot wschitkich ludži.“ — Ale kschesczijenjo tež wjedzachu, so bëshce wón prajil: „Sbóžni scže wy, hdyž waš ludžo prawdoscže dla pschesczéhaju; tehodla budžecze wjebeli a sadujcze so.“ Duž so woni tež w pschesczéhanjach wopofasowachu kaž soto w schtrějejskej pjezy. Woheń njesamóže soto snicžicž, ale jo wot splawa czěczi, so so hišcže rjenišcho blyšcži.

Pschede wschēm pał hidžachu wyhozy pohanskeho śwěta śwjate šhromadžisny kschesczijanow. Woni rosschěrjachu wo nich wschelake ške prajenja a pschibłodženja. Pschetož jich czěche bójske žiwjenje wosta śwětnje smyšlenym potajne a bëshce jim wušmėch a pohóršch. Tehodla woni šhromadžisny kschesczijanow tajnje wušlėdžowachu, dawachu je wot wojakow wobstupicž a hušto wschitkich šurowje moricž abo šjawnje spalicž a wotprawjecž. — Tola kschesczijenjo czim nutnišcho hromadu dđeržachu a tak derje wschě strachi kaž tež czafne kubla bratrowszy mjes šobu džělachu. A nješmėdžichu-li so w człowskih bydlenjach na wšach a w městach šhromadžowacž, dha šhadžowachu so w podsėmskich prósdnjeńzach a lėbach a šhwalachu Boha.

Stawisna Khrystuškoweho pschekrašnjenja.

3.

(Potracžowanje.)

11. A k nimaj džesche Knjes hišcže njesnaty:
D kak scže wbošy hłupeje wutroba
A lėnjeje wy wėricž wschitko,
Schtož Boži rėczeli šu profeczi!
12. Kak? Njedyrbjesche Khrystušk to czėpicž wscho
A domoj šašo šańcž k šwojej krašnosczzi?! —
A pocžinawšchi k Mójšafowych,
Kaž dale wschitkich profetow rėczzi, —
13. Tak wuložesche jimaj, schtož rėczane
Bě wo nim w pišmje pschi wschitkich škladnosczžach. —
A pschibližachu so k tom' městku,
Hdyž džėchu, — k domišnje wuczobnikow.
14. A, jako dale hicž chyžł, wón czinjėsche. —
A nušowaschtaj wonaj joh', prajizy:
Ach, wostań š namaj, dofelž bliži
K wječoru so, a je džėń so minył! —
15. A nuts wón džėšche šawostacž pschi nimaj.
A šta so, jako ša blidom šedžišche
Nėtk š nimaj, wšawšchi khlėb wón š džakom
Šamasche jón a jón jimaj poda.
16. Duž woczi jeju jimaj so šjafnišchtej,
A dopóšnaschtaj jeho tu namėscže;
A wón so jimaj hnydom šhubi.
— Šajke bě džiwne to podėndženje! —
17. A wonaj džeschtaj mjes šobu š džiwanjom:
D njechorjesche we namaj wutroba
Šso naju žiwje, hdyž na puczju
Nėczesche š namaj tak miłoscziwje —
18. A namaj pišmo wotewri šlepyhaj?! —
A postanywšchi hnydom so wróczišchtaj
K Šerufalemu šašo špėchnaj;
— Wutroba czėrjesche jimaj nošy. —

19. A namafaschtaj w towaštwje hromadže
Tych póbłow wschitkich jėdnacze š druhimi,
Kiž š nimi bėchu šhromadženi,
— Čzi jimaj wjebeli wosjėwjachu:

20. Tón Knjes je stanył se šmjercže woprawdže
A je so šjewil šawėscže Šchimanej! —
A powjedaschtaj jim nėtk wonaj,
Schtož bëshce na puczju tam so štało, —

21. A kak wot njeju pósnaty na tym je,
Hdyž wudžėlesche khlėb jimaj ša blidom. —
To njewėrjachu jimaj tamni.
— D kak je wutroba k wėrje lėnja! —
(Pschichodnje dale.)

Boža pomoz w nušy.

Sprawny Šserb, š njenom Mėrczink, bëshce najėtk małeho knježeho kubleschka a bė so hižom dwazeczi lėt na nim šwėru prózowal, so by so š tymi šwojimi š czėscju šewiwił. Nėkotre hubjene lėta, hdyž bė wulka šuchota była, bėchu jeho w jeho hospodarštwje kšetro dele šnješte, a czėžko jemu padže, lėtny wotnajeńšti pjenjes knjesej w prawym czafu płacžicž. Prjedy bė so jemu derje došč schło, so mėšesche czeladnikow, wotrocžka a šlužobnu holzu, pschistajeneju. Dofelž pał bėchu, kaž prjedy prajach, nėkotre lėta ša šobu žně škupe, bė wón nušowany, czeladnikow pušcžicž. K šbožu bėchu jeho džėczi š Božej pomozu tak wotrostke, so móžesche š nimi šwoje hospodarštwu wjesčž. Najczėžšche lėto bė ša Mėrczinkes nana to pošlednje lėto było. Šrupy bėchu jemu našymny šyw, kiž dobre žně lubjesche, škafyle; šamón nalėtny plėd bu psches nje jara wobščkódženy, a po tajim bė do přėdka widžecž, so budže nusa w jeho domje. Šeho knjes, wot kotrehož bė to kubleschko wotnajał, bė drje jemu pošojzu wotnajeńškich pjenjes špušcžik, ale jemu pschi tym prajil, so budže druheho najėnka hladacž, hdyž hacž do našymy nješaplacžzi, schtož je š prjedawšchich lėt winojty.

To pał bė ša Mėrczinkes šwójbu šrudna wėž, so budža to mėšto dyrbjecž wopušcžicž, na kotrymž bėchu telko lėt w wschěj pobožnosczzi a pilnosczzi šwoje žiwjenje wjedli, a wošebje džėczom to do hlowny nječasche, dwór a dom wostajicž, hdyž bėchu so narodžile a wotrostke. Wschitzy drje pilnje džělachu a to šwoje po móžnosczzi šwėru wobstarachu, ale šrudnje šebi powjedachu, hdyž bėchu na polu abo na luzu, so drje tu dlėje wostacž njemóža. Wschitko wschaf lėtšja jara rjenje štejesche a šwymy bohate žně lubjachu. Schtož psches polo džėšche, š hlubokim hnuczom na te krašne žita š jich czėžkimi kšofami hladajšche a teho Knjesa dobrocziwosczž šhwalesche, kiž tych šwojich na mału šhwilku domaphta, ale šašo jim w prawym czafu šwoju šchczėdriwu pomoz šjewi. Wschitzy bėchu wjebeli w nadžiji a so teho bohateho žohnowanja troštowachu, kotrež lėtusche žně lubjachu. Šenož Mėrczinkes hólzy a holzy, hdyž rož šhycžechu, so njemóžachu wutrobnje wjebelicž. Še šrudnym duchom woni šwoje džėlo czinjachu, pschetož woni šebi prajachu, so drje tu pošledni ras žněja, dofelž nan hacž do našymy winojty najėńški pjenjes njebudže płacžicž móž.

Tež Šanka a jeje czėtk Šańža šebi wo tym powjedaschtej, hdyž w kėrkach ša krawicžki trawu žnějeschtej. Šańžla bė so njenujzy w mėscže narodžila a wotrostla. Šeje šarschej njebėšchtaj bjes šamoženja byłoj, ale psches wohnjowe nješbože wo wišcho pschischłoj a wumrjeloj. Mėrczinkes nan bė tu šhrotu k šebi wšaf a ju na wšy je šwojimi džėczimi woczahnył. „Schto dha so rudžič, Šanka“, praji Šańža, hdyž widžesche, so so tej šylšy š woczow do trawicžki ronjachu; „ty wschaf mašch tola nana a macžer a hdyž je runje ša naš wschitkich nješbože, so njemóžecze tu dlėje na kuble wostacž, dha tola dyrbišch na to špominacž, schtož

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ło kóždu łobotu w Smolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu přichedplatu 40 np. dostacž.

7. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Sap. štutki 6, 8—15; 7, 55—59.

„Wy macze wjele czerpicž mojego mjena dla“ běšče tón Anjes šwjatim wuczobnikam wěščežil. A bórny ło tole wěščeženje dopjelni. Lědy je ło přenja wošada sa-ložila a czerpjenja ło tež sapočnu. Pětr a Jan buschtaj přched wyšoku radu stajenaj. A hladať khorň Schčžěpan bu přeni krawatny šwědł sa ewangelij. S nim sapočnje ło dołhi czežki czaš pschěščežanjom sa šchěščežianom.

Prěni krawatny šwědł sa ewangelijon.

1. Kať wón wo šchrystušu šwědčzi;
2. kať wón sa šchrystuša czerpi;
3. kať wón s šchrystušom wumrje.

1. Schčžěpan nještara ło jenož sa cžěłne derjehicze jemu poručenyh kłodnyh — ale wón je pódla duchow- paštyť. Se semštim darom sawostaji w hětach nusy tež duchowne žohnowanje a s tym wobšwědčzi, ło ewangelijon njewobšteji w prošdnyh šłowach, ale so je duch a žiwjenje a bójška wěrnosć. Njeje to jaknosć krašnosć šchrystušoweje? Jesuš šedzi pola samaritškeje žónškeje a prošy wo wodu; hnydom pschindže rošrěčžowanje na wodu, kiž ło do wěčžneho žiwjenja žórli. Wón našežzi 5000 a jich myšl šłoži na tu jedž, kiž woštanje do wěčžneho žiwjenja. Wón wubudži mormonyh a praji: Sa šym to horjestawanje a to žiwjenje. Widomny dar je jeno šnamjo njewidomneje hnady, jenož sałožkny kamjeń sa natwarjenje dušche.

A njeđyrbi ło tež s twojeje wutrobny, s twojeju

woczow, s twojich šłowow něšto wot šchrystušoweje krašnosće wón šwědčicž? A we twojej wošłnosći, njechajš se šwojeje wošobu šwědčicž sa wěrnosć ewan- gelija a šchrystušowemu duškej a lubosći w tebi knježicž dacž?

Pohladajm, kať tón jednory Schčžěpan nad šwjatimi šrěčžniwymi šdžěłanymi pschěčžiwnikami knježi. Schčžěpan njeje bohaty na duchu, ale ducha pošny, pošny šwjateho Duša. Jednore šłowo wo šchizžowanym šchrystušu, židam pohóršcht a šricham hluposć, ło tu krašnje wopo- tašuje jako bójška móž a bójška mudrosć. Duž džiwa njeje, ło niž jeno to, cžehož bē jeho wutroba pošna, pschěš rōt wuńdže, ale so ło tež jeho woblicžo šwěčžesche. (šcht. 15.)

2. Wón czerpi sa šchrystuša, w pošlušnosći sa nim kłodžo (šcht. 11—14; 56—57). Tón Anjes běšče k šwo- jim wuczobnikam prajił: „šchtōž chze sa mnu hič, tón wšmi šwój šchizž na ło a poš sa mnu!“ To běšče wón do přědka prajił, ło njebychu ło na nim pohóršchowali a na jeho wěrnosći dwělowali. Někto pschindže tole kłodženje sa tym Anjesom pschěš šchizž a czerpjenje. Židowška wyschnosć staji Schčžěpana pschěd šud a pyta wopacžnyh šwědłow, runje kaž pola teho Anjesa šameho. A Schčžěpan wē, so ma sa šwjatim šbōžnikom kłodžicž, a wón dže pošlušny pucž czerpjenja sa teho Anjesa. To tež my wěmy a šwój šchizž nješemy. Ale kať? to je wažne pra- ščenje. Wy đyrbimy hič w cžichej myšli a ščerpliwosći pucž czerpjenja, kaž ło wón podda do wole šwojeho Wótza. Kaž šchrystuš sašo nješwarjesche, hnyž šwarjeny bu, nje-

hrožešče, hdyž čerpnješče, ale wscho temu poruczi, kiž pravje budzi, taž tež Schčžepan. Ščžeplywje njebešče wschitke čerpnjenja s Šhrystušom.

3. Wón wumrje s Šhrystušom, hdyž wón sa šwójich nješčeczelow prošy (šht. 59), kaž je to tón Šnjes tež čžinič. A to plačzi tež sa naš wschitkič, hdyž šo tež wot naš nježada, šo bychmy jako martrarjo wumrjeli. Šhtož šo k šmjerczi bliži, dyrbi šwój dom wobstaracz, to njerěka jenož, se šwojeje šwójbu a s tymi šwojimi šwoje naležnosče sarjadowacz, ale tež se šwojimi nješčeczelemi do čžista pschincž. Šhžemy-li šwoje rachnowanje s njebjekami čžinič, šo by naš žana wina njewobškoržowala psched Božim trónom, potom dyrbimy tež šwojim winikam jich hrěchi wodawacz. To dyrbi naš posledni skutk w žiwjenju byčž, potom tež šmilnosč dostanjemy na dnju šudženja. Š wješelej nadžiju poruczi Ščžepan šwojeho ducha do Jesuše ruki. Pschetož wón je tym šwojim šlubik: Šdžez ja šym, tam dyrbi mój šlužobnik tež byčž, a šwěrnny šlužobnik, kiž je hacž do kónza pschětrač, běšče Ščžepan. Kaž šurowy a čžwilepolny běšče tež jeho kónz, wón běšče tola „wušnjenje“. Wón položi šwojeho ducha do Jesuše ruki a wjedžišče, šo je derje šhowany kaž džěčžo w macžetnej ruzy hacž k wješelemu wotučženju.

Hdyž my se šwojim Šbóžnikom šhodžimy w žiwjenju a čerpnjenju, potom budže tež nóz našcheho wumrjecža wot Jesuše ruki krašnosče wobšwětljena a ty móžesh šo wuškowacz do ruki šwojeho Šbóžnika w šbóžnym woczakowanju wotučženja pschi wutrobje Božej. Duscha, horje k njebjekam! Šamjen.

Wumož naš wot šleho.

Š přěnich čžahow ščšesčžianstwa je nam wot jeneho stareho žyrtwinského špišaczela šlědomaze powjedanečžo wukhowane. Šomski šhěžor Domitian, šurowy pschescžehar ščšesčžianow, běšče šhonil, šo šu hiščeže někotři potomnižy s Šhrystušoweje šwójby w Šalāštinje šbytkni. Wón da tych ludži k šebi pschincž a šo jich woprašča, hacž šu woni s Dawitoweje šwójby rodženi a kaš wjele kublow maju. Woni džachu, šo hromadže male šamóženje wobšedža, s 39 jutrow kraja wobštejaze, kotrež šami wobdžělaju a wot čžehož šwoje dawki plačža. Pschi tym pokajowachu šwojeje wot džěla mošlatej ruzy. Wón šo jich na to wo Šhrystuš a jeho kralestwo wuwoprašchowasche, hdy, kaš a hdyže šo tošamo šjewi. Woni wotmolwichu, šo to njeje žane šwětna, ale njebjeste, njewidomne kralestwo a šo šo wono na kónzu šwěta šaloži; potom Šhrystuš we šwojeje krašnosčzi pschindže, budže žiwych a mornych šudžicž a kóždemu po jeho škutfach plačžicž. Šako šhěžor to šlyšesche, šazpawasche wón šymplojšosčž tychle ludži a da jim njewobškodženyh hičž. Woni šo na to domoj wrócžichu a jako Šnjesowi pschitwusni hiščeže wjele lét čžišče a njewobšedžbowani žyrtwi pschedšejachu.

Čžile jednori ludžo šu wobras wschěch wěrných ščšesčžianow. Woni šu s kralowského rodu, pschetož „Šhrystuš je naš kralow a měšchnikow ščžinič psched Bohom“, ale žadny nima šbacža wo wyšokěj dostojnosčzi, kotruž je jim tón Šnjes dač; woni šu k njebjeskej šwobodže powołani, ale šu hiščeže pod čžiščezom čžěžkeho džěla živi; wschitko je jim wotkasane, ale hacž do nětko jim jeno hiščeže někotre pjedže semje pschibšuscheju; woni šu pola Boha w čžesčzi, ale dyrbja šo jako šymplojšiči ludžo šazpawacz dacž; woni dyrbja wěčžnje živi byčž, ale šu hiščeže šmjerczi podčžiknjeni. Šunje kaž bě Dawit hižom ša krala žalbowany, jako wón hiščeže ša šadlami šwojeho nana šhodžesche; jako Šawl lebiju do njeho mjetasche a jeho wschědnje se šmjertnym štrachom

pohrožešče; jako wón wotehnaty a kaž do klatby daty mjes Šilisterami wokoło bludžesche a ani dlon kraja njewobšedžesche: taš nješe tež ščšesčžian šwój poklad w hlinjanych šudobjach a čžata na šjewjenje šwojeje krašnosče we wěčžnym kralestwo Šesom Šhrysta. Šak rosdžěla šo ščšesčžian wot šwětného čžlowjeka. Šutón ma wscho šwoje w pschitomosčzi a njemóže ženje k wěrnemu wobšedženštwu pschincž, dokelž šo jemu pschitomosčž pschezo pod rukomaj pominuje; ščšesčžian je tež w pschitomosčzi živy, ale ša pschichod, a jeho lubosčž, jeho žedžiwosčž a nadžija je tamnemu njebjesnemu šerbštwu pschitwobročžena, kotrež jeho s bješdwělněj wěštosčžu junu woczakuje. Wón je tehodla s dobom woboje: šhudy a bohaty, mały a wulki, niski a nadobny, šazpjeny a krašny. Wón hižom nětko triumfiruje, hdyž na šbóžne „junu“ myšli; ale w pocžahu na čžiščez pschitomosčže a horjo tuteho čžaha dyrbi šo wón hiščeže modlicž: Wumož mje wot šleho!

F.

Šswěrna wutroba.

(Š. Šlemming.)

Šrawa wutrobina šwěra
Ma najwyššichu plačžišnu;
Šbožowny je, polny měra,
Kiž wě šwěrnny wutrobu.
D kaš moje myšle hraju,
Šo ja šwěrnny duschu šnaju!

Šječ je noha šboža šhroma,
Šječ je šbože nještajne;
Šswěrna wutroba ta pomha
Šschewincž, ščtož pschecžiwne.
D kaš moje myšle hraju,
Šo ja šwěrnny duschu šnaju!

Šona jeno radoščž šwoju
Šwidži w druhoh' šprawnosčzi,
Šruhoh' nusu ma ša šwoju,
Šjedžěli šo w čžěšnosčzi.
D kaš moje myšle hraju,
Šo ja šwěrnny duschu šnaju!

Lubosčž rad ša šbožom hlada,
Šohatštwo šo rošdrjebi,
Šjanosčž rucže hinje, pada,
Šswěrna duscha wobšteji.
D kaš moje myšle hraju,
Šo ja šwěrnny duschu šnaju!

Šječ šym tu, njech šym ja druhdže,
Šrawa šwěra nješhabla,
Špokojom je pschezo wschudže,
Štanje šaš', bě padnyla.
D kaš moje myšle hraju,
Šo ja šwěrnny duschu šnaju!

Šicžo škódsche, hacž hdyž šwěrnny
Šswěrnny duschu namaka;
Šuž šym ja tež šradny, měrnny,
Šbože Šesuš k šwjaskej da.
D kaš moje myšle hraju,
Šo ja šwěrnny duschu šnaju!

Šurij Šróšt.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihičiŕšcežerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

8. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 8, 26—39.

Komornik i Muristeje i Jerusalema domoj čěhnje. Wón čěhnje psches pucžinu, ale na pucžowanju wón požyljenje sa šwoju dušcu pyta. Wón je šebi šwjate pišmo šobu wšak na domojpucž. Wón šam njewoštanje. Tón Knjes pošćeze jemu praweho pucžowanšeho towařšcha. Tón šo stara sa prawe rosmotwjenje. Wón jemu Šilipa pošćeze. Tón jeho nuts wjedže do praweho pošnacža wěrneho šboža a měra k žohnowanemu domojpucžowanju. Tak namaka wón prawe žohnowanje. Wón dosta šwjatu ššćenizy a jako pucžowar Knjesowy čěhnješche i wješełošcžu po šwojej drošy hacž k wrotam njebjeskeho Jerusalema.

Domojpucžowanje komornika i Muristeje — pucžowanška historija našeho ššćescžijanskeho žiwjenja.

1. Wšmi šobu prawe pucžowanške knihi;
2. Prošch teho Knjesa wo praweho pucžowanšeho towařšcha;
3. Nješ domoj prawe pucžowanške žohnowanje.

1. Na pucžowanjach maja ludžo šobu pucžowanške knihi. W nich hižom do wotpucžowanja čitaja a šo na pucžowanje hotuja, a wone šu tež dobre dopomnjecže na pucžowanje. Šhtóž čže wot pucžowanja wužitk mēcž, tajke knihi šobu šjerje. Tež komornik ma pucžowanšku knihu šobu — to je kniha profety Šesajaša. Tu wón šobu domoj wša a wón tež duzy w tej kniŕš čitашe. Ty

mašch wjazy — šchtož je profeta Šesajaš wěšćezit, je dopjelnjene. Čžitашch tež ty we šwojej bibliji, kiž čže tvoja pucžowanška kniha byčž? Čžitашch tam rano a wječzor? Wbo leži jenož w šhamorje abo šapróšchena w rózku abo trjebaja bibliju jenož tvoje džěcži w šchuli? Komornikowe domojpucžowanje — našcha pucžowanška historija do njebjeskeje domišny. Tvoje powołanje je tón wós, na kotrymž šedžišch. Čžak a lěta šu te konje, kiž jón čžahnu. Mašch nětko tež bibliju pschi šebi abo je šawalena do pucžowanšich šmachow? W hdyž čžitашch, čžitашch tež tak wótišje, šo to tvoje džěcži a tvoja čželedž šlyšchi. Džerž, šchtož ty mašch, ewangeliste ššćescžijanstwo. Biblija je twój poklad — wona dyrbi byčž našch duchowny wšchědny šhlěb.

2. Na pucžowanju mamy tež rad towařšchow. To šo lóžo a lóšchtušcho pucžuje w zušym kraju, hdyž mamy pucžowanšeho towařšcha. W tón Knjes nam na džiwne walchnje hušto tajkeho towařšcha pschiwjedže. Tež komornikej wón towařšcha pošćeze. Šandzel rěčžesche k Šilipej: Dži k połdnju na drohu, kotraž wjedže wot Jerusalema do Šazy. W tam nadeńdže wón teho komornika, kiž čžitашche 53. štam profety Šesajaša, ale wón njerošymy, šchtož wón čžita. Bóh tajkich towařšchow pošćeze. Tam tymaj wucžobnikomaj na pucžu do Šmauša pschitowařšchi šo Šbóžnik. To njetrjebашch se šwojeje wšy wuńcž, a tola mašch pucžowanšich towařšchow na pucžu šwojeho žiwjenja. To šu twoji štaršchi, kiž je tón Knjes tebi dał na špocžatku twojeho žiwjenja, šo bychu tebe wodžili, woni šteja pschi

wofu twojeho pucžowanja. Tež tón Knjes huſto runje w prawym čaſu poſćzele towaſſcha mladoſće, ſo dyrbi ſcheſćijan poſdžiſcho wuſnacž: Sdy byh teho njenamakał, ſchtó wě, ſchtó by ſo mu bylo? Derje temu muzej, kiž móže ſwoju žonu, derje tej žonje, kiž móže ſwojeho muža wobhladowacž ſa towaſſcha na pucžowanju pſcheſ puſćzinu tuteho ſwěta. Sběžne to mandželſtvo, hdyž je wós komornika, na kotrymž mandželſki a mandželſka hromadže be- džitaj kaž komornik i Filipom. Proſchmy teho Knjeſa wo praweho towaſſcha na pucžowanju ſwojeho žiwjenja.

3. Schtóž prawje pucžuje, ſměje tež něſchtó wot ſwo- jeho pucžowanja. Komornik mějeſche bohate žohnowanje. Filipuſ jemu wukładowaſche kraſny 53. ſtaw profety Jeſajaja. Filipuſ předomawſche jemu ewangelijon wo Jeſuſu. Komornik čujefche, ſo je namakał, po čimž ſebi jeho duſcha žada. Duž ſebi žada, ſo by ſchcženy byl. Filip džeſche: je-li ſo wěriſch i žylej wutrobu, dha móže ſo derje ſtačž, a wón wotwolwi: Sa wěriju, ſo Jeſuſ Khrystuſ je Boži ſyn. A wón čehnjeſche i wjekeſoſću ſwoju drohu, pſchetož Jeſuſa mějeſche we wutrobje. Schtóž ma Jeſuſa, móže i wjekeſoſću ſwoju drohu čahnyčž. S nim čehnjemy pſcheſ zuſbu do wěczneje domiſny.

Hamjeń.

Wobraſy i pola ſnutſkowneho miſionſtwa wot lěta 1906.

(Wo roſprawje krajneho towaſſtwa ſa ſnutſkowne miſionſtvo w Saſtkej 1906.)

3.

Schula ſa male džećzi.

Lubofne, najlubofniſche miſje wſchěmi ſnano ſu přenje něžne nalětné kwětki. Tajke kwětki ſu naſche mólcžke w domach, hdyž ſu ſo roſwiwacž počjale a powjedacž trochu nawukle. Krajke lubofne powjedanje tych 3- abo 4lětnych, krajke woprawdže něſchtó natwa- rjaze jich jednore, ſprawne waſchnje, te přenje ſchtucžki, njewinojte hrajki! Pětna tajka čerjódka maſkich čłowjetow. A kał žohno- wacž je, hdyž ſo po ſtrowym, wjekeſnym, ſcheſćijanſkim waſchnju tał roſwiwaju!

Džatakódně ſu ſchule ſa male džećzi, w nowiſkich čaſach dale bóle ſeſaložowane: džećzi wot 3 hač do 6 lět, ſa kotrež ſtarſchi doſčž khwile nimaju, džećzi dželazeho luđa pſchede wſchěm — w městach, na wſbach, pſchi wulkich dworach, ſo ſhromadža na woſebitym měſće pod ruku wuwučeneje žónſkeje (tnježny); tam wjetſchi džel dnja pſchewaju, nawuknu male ſhtucžki, ſpěwy, modlitwy, hitorije, ſpěwanje, činja ſebi hrajki, napinaja ſwoje přenje duchowne mozy we wučbjje, hudancžkach atd. A woſebje dobra je tajka přenja ſchula a wot ludži pſchipoſnawacž, hdyž ſo w ſcheſćijanſkim duchu wotměwa.

Wěſće wy, ſo mała ſcherpatka kóžde lěto wot kollekty poſut- nehó dnja tež ſa tajku wěž ſo ſkladuje? W Draždžanach pola diakonihyſkeho (kotſijſkeho) wuſtawa je nimale 30 lět pſchihotowaſſka wučerńja (ſeminar) ſa wučerki pſchi ſchulach ſa mólcžke džećzi. W dobrym ſcheſćijanſkim duchu ſo wjedže. 1906 běchu tam 47 ſchulerkow; jutry 1907 24, Michala 1906 12 pruhowanje wob- ſtachu. Wſcho do hromady je jich tam 730 wuwučentych; a tute ſtukuja pſchi wjazy dnžli 100 tajkich ſchulach ſa mólcžke, pał maja tež w domach ſamožitych ludži ſwoje polo dželanja. Wty budžemy wſchitzy wěſće rady ſcherpatku čyčž dacž ſa wulzy wažny ſtuk, ſo ſo tajke čłowſte pupki k lubofnym kwětkam roſwiweja.

Nětk pał hiſčče dajče ſebi prajicž, kał je ſo tamna wučerńja tehodla woſebje požohnowana wopolaſala, dofelž je wóžerka,

bohata w Boſy a jeho žohnowanju ju žyly čaſ wóžila, doniž je, 5. junija 1906, k ſwojemu Knjeſej domoj ſchla.

Mina Reicheltez wona reſaſche, i kótkka ſotra Mina mjeno- wana. Šotra tehodla, dofelž běſche diaconiſa. Tejny nan běſche pſchi towaſſtwe dželal. Njeboćicžka piſche: „Schorjenje ſa po- wołanje wučjenja a wučehńjenja hižom ſahe we mni pſchecze ſbudži, w tutym junu požohnowane polo ſa ſwoje dželanje namakač. Mojei ſtarſchej běſchtaj i tutym pſchecžom mojeje wutrobny žyly pſchecze jene a dječji mi wjekele dowolnoſčž k nawuſńjenju wučehńjenja maſny.“ Něſchtó poſdžiſcho běſche, ſo wo někažkim měſtnje ſwojeho dželanja piſche: „W tutej (žonje) namakach, ſa čimž běch dołho žedžika, woprawdže pobožnu, wot ſcheſćijanſkeje luboſće a poniž- noſće napjelnjenu ſcheſćijanſku. Hodžiny, kiž ſym i nej w khut- nyh roſrěčžowanjach pſchewyła, mam ſa najſbožowniſche ſwojeho žiwjenja. Sejne pobožne doměrjenje na Boha mjje w čěmných khwilach wjekeſelſchu ſčžini hačž ſejſke lékařſtvo. W tutym běſche tež, hdžž ſo roſbudžich, ſwoje žiwjenje diaconiſyſtemu pomolanju poſwjećicž.“

Wo nej potom dale reſa: „Maſcha ſotra Mina roſhnyjeſche mlode wutrobny ſa pomolanje wučjenja pſchi ſchulach ſa male džećzi woprawdže ſchorjecž. Kaž běſche tole pomolanje jejne wjekele a tež to woſta, hč wona roſemila, je druhim drohe a kraſne činicž. Kaž wona te male ſama i wutrobny lubowaſche, bu tež tule luboſčž ſamohyła do druhich wutrobom wuliwacž. S tej ſamej luboſću, i kotrejž te male na nej wiſbachu, běchu jej tež te wulke ſchulerki pſchihilene.“ Wona bu i nimi tež w ſwiſtu woſtała a i nimi wobhľadžala kaž mačž a i do bom kaž ſotra.

Wona njebeſche woprawdže ſtrowa. Huſto bu wot khoroſćow domachpytana. Ale wona džeržeſche ſo kručze, ſo i Božej pomozy wſcho mylaže w ſtrowojči ſašo pſchewiny. Huſto bu na nejſpraw- noſčž čerpila, ale teho dla dželó njewuwoſtažila. Ma kónzu bu hiſčče wot čežkeho čerpjenja ſapſchijata. 3. džen ſwojatkow čjiſche a mernje wudyha, 65 lět dožpwiſchi.

Eswjatki ſu ſwjedčej Knjeſoweje zyrteje. Wty prajimy k ſkóncženu: Sdyž ſtuk, kiž ſo w kraju na mólcžkich čžini, tež ſnano naſche domy njenaſtupa, dha tola zyrtej. A jejnemu ſbožu čyly tón Knjes, kiž je ſchitowač ſnutſkowneho miſionſtwa, tež tónle ſtuk na małymi dale pſchispojecž a požohnowacž! —

(Pſchichodnje dale).

Sserb rodženy Sserb ſwěrnny woſtań! —

Sdyž je w ſerbſkim kolebka čži ſtała kraju,
 Namrel jako Sserb by ſ wótzow herbſtvo rjane,
 Kotremuž ſo ženje ſamoženje žane
 Njeruna, — kaž ſwěrnny wſchitzy Sserbja praju;

Wſchitzy, kotſiž mačžerńnu rečž prawje ſnaju,
 Gaja ſej ju jako kublo lubowane,
 Kotrež k wukublanju polnemu je khmane;
 S zuſbowanjom narunanja njephtaju.

Njeromny njech ſo i zuſej rečžu daji,
 Woprawdžity Sserb rečž mačžerńnu ſej haji,
 W ſerbſchczinje ſo dale lěpje wukubluje.

Njech ſej wotrodženž, kaž wol, žwał zuſy žuje,
 Rodženy Sserb pſchezo mačžeri budž ſwěrnny,
 So by pětnje ſcheſćijan woſtał i do bom wěrnny! —

U.

Stawisna Khrystuſowego pschekraſnjenja.

4.

(Pofraczowanje.)

8. A wón to wsawſchi psched nimit jědźiſche
 A ſi dobom khatnje naſwari njewėru
 A wutrobu jich na doſcſz twjerdu,
 So bychu w ſtruchloſczi ſawoſtali, —
9. Tym njewėriwſchi, kofiz psched druhimi
 Wſchat ſbudzeneho bėchu joh' widźeli.
 A dale dźeſche: To ſu rěcze
 Te, kotrej rěczał ſym k wam ja prjedy, —
10. Hdyž hiſcſcze ſi wami wobkhadžach po cźele,
 Wam wobkwėdczejo, ſo wſhitko dopjelnicź
 Eso dyrbi, ſchtož je napiſane
 Wo mni we ſakonju Mějſaſowym —
11. A we profetach, kaž tež we kherluſchach. —
 Tak roſom ſlepy wotewri njemudrym,
 So ſroſemili bychu piſmo,
 Kotrej wſchat ſjawnje doſcſz kwėdczi wo nim.
12. A raſnje dźeſche: Piſane takle je,
 A czerpicź Khrystuſ dyrbjeſche woprawdźe
 A na tjeſzi džen ſaſo ſtanycź
 Se ſmjercze —, w kotrejž je ſa ſwėt pobyl, —
13. A w mjenje ſwojim pokutu pėdowacź
 Dacź bjeſe wſchėmi ludźimi ſi woadacźom
 Dźe hrėchow, — kaž je ſawėsczene, —
 Spocźawſchi tu we Jeruſalemje.
14. Wy paſ ſcze teho wſchitkeho kwėdkojo! —
 A ſaſo dźeſche Jeſuſ k nim luboſnje:
 Mėr ſi wami budź! Kaž mje je pōſtlaſ
 Wōcźez, tak pōſcźelu tež waſ wſchitkich.
15. A jaſo prajil to bėſche, dunu wón
 Na nich a dźeſche: Wſmicze dźe ſwjateho
 Tak Duchu! Kotrymž woadcze wy
 Hrėchi, tym wodate ſu woprawdźe, —
16. A kotrymž wy je ſdzeržicze, ſdzeržane
 Tym ſu woprawdźe! — Tole je ſnjefowe
 Doſcſz jaſne ſłowo ſi poknomožu
 Najwjecze, ſkiczenej pōſtlam jecho. —
 (Pſchichodnje dale.)

Boža pomoz w nuſy.

(Skōnczenje.)

Jaſo ſo zuſniſ na puczowanje hotowaſche, ſtupi Mėrczintez nan do komory, w kotrejž bė khory ležal, a proſheſche jecho, ſo by wot njeho pjenjeſy brał. „Wy chzecze do Hamburga“, praji wón, „to je daloko wot jow; we waſchich létach tak daloki pucź pėſchi cźinicź njemōžecze, khiba ſo ſi nowa ſhoricze; tu bjercze tak wjele wote mnje, hačž wy trjebacze, ſo mogli ſo na pōſcze wjeſcſz.“

„Mój luby pſchecźelo“, wotmoltwi na to zuſniſ, „wy ſcze mi tak wjele dobreho wopokaſali, hdyž ſym tu khory pola waſ ležal, ſo ſo wam ſa to dodźakowacź njemōžu. Kaſ rady bych wam to wſhitko ſarunał, hdy bych mohl, kaž bych chyzł. D ja ſym lėpſche dnų widźil, nětk paſ ſym khudy muž! Moje mjeno je Branzl;

ja bėch pſchekupz a bėch ſebi wulke bohactwo nahromadźil. Me na jene dobo mje njewože na njewože potrjechi. To mōže nětk 17 lėt bhyč, ſo ja w tutej wokolinje wulki kruch pjenjeſ ſhubich. Sa ſo džen a nōž ſi ertrapōſtom wjeſech, ſo bych w prawym czaſu do Hamburga pſchichoł, hdyž lōdź na mnje czaſaſche, na kotrejž mėjach ſo do Londona pſchewjeſcſz. W Londonje paſ dyrbjach waſnych pſchekupſkich naležnoſcjom dla na drugi džen bhyč. Hdyž do Hamburga pſchidźech a na lōdź ſtupich, pſchidźech haſle ſa tym, ſo bėch ſwōj waczoł ſi 3000 ſlotymi ſhubil. To paſ je ſo jenož tu njedaloko wot waſcheje wſy ſtacz mohlo, pſchetož tu bėch ja na khwilu ſi woa wuſtupil a pſchi tym bė ſo mi waczoł najſterje wuſunyl. Dolež dyrbjach do Londona, lōdź paſ njemōžeſche dlėje czaſacz, piſach jenož ſi khwatom někotre rynczki na mi ſnateho redaktora jennyh hamburgiſkich nowinow, ſo by tōn nawėſchtł wo mojej ſchłodze wocziſchczał a ſo dale wo to ſtarał, ſo bych ſhubjeny waczoł ſaſo doſtał. Me kaž ſym pōſdźiſcho jhonil, dha ſu ſo tute rynczki na nělajke waſchnje ſhubile, a dolež dyrbjach ſo ſi Londona hnydom do Ameriki pſchewjeſcſz, njemōžach ſo dale wo tu wėž ſtaracz. We Londonje pſchidźech pſches banferot pſchekupza, pola kotrehož mėjach wjele pjenjeſ ſtejo, do noweje ſchłodny, dolež po-kojzu ſwojeho zyleho ſamoženja wotbnyh. K mojej wulkej ſrudobie pſchidźe k temu na mnje ſi Hamburga powjeſcſz, ſo bėchu wėriczելjo jeneho dobreho pſchecźela, ſa kotrehož bėch rukował a kiž bė do Ameriki czełnył, tu poſlednju pokojzu mojego ſamoženja na ſo ſcžahnył. Na tajke waſchnje bėch ſa tſi njedžele zyle wokhudnył. Sa mōžach ſapocźecź, ſchtož chyzch, ja w ničim žane ſbože njemėjach. Sa mōžu wam prajicź, ſo ſym huſto najwjecze nulu czerpil. Tola bjes nadźije njėſym a mam domėrienje k Bohu, ſo mje njewopuschczi. Glaj! dobry pſchecźel, kiž bė kaž ja pſches prjedy pomjenowany banferot w Londonje do ſchłodny pſchichoł, je mi piſal, ſo je ſebi tōn pſchekupz, ſa kotrehož ſym rukował, w Americy wulke ſamoženje dobył a ſo chze mi jaſo płaćicź, ſchtož ſym pſches njeho ſhubil. Hdy by temu tak bhył, dha bych na ſtare dnų mėl, ſchtož k ſpokojnemu žiwjenju trjebam.“

Mėrczintez nan bė ſi wulkej kedźblimoſcžu na rěcze ſwojeho hoſcza poſtuchał, a jaſo bė tōn ſi powjedanjom ſaſtał, ſawoła wón: „Boža rada je dźiwna, a jecho mudroſcź je kraſna; budźcze bjes ſtarocze, mój luby; tuto burſte kublo je waſche kublo, wy pſchewbacze we ſwojim domje, ja ſym dotal jenož ſaſtojnil waſcheho ſamoženja bhył; pſchetož wy ſcze tōn, kiž je tōn waczoł a te 3000 ſlote ſhubil a ja ſym je namakał.“

Wobſchėrnje wupowjeda na to Mėrczintez nan wſcho, ſchtož my hižom wėmy. Wón dźeſche a pſchinjeſe waczoł a knjeſ Branzl jōn ſeſna jaſo tōn, kotryž bė ſhubil.

„To ja paſ wopſchijecź njemōžu, ſo wo tych nawėſchtach ničzo ſhonili njecze“, praji Mėrczint, „kotrejž ſym do wſchelach nowin ſtacijcž dal. S mojeje ſtronny je ſo wſhitko ſtało, kaž tež ſe ſtronny wyſchnoſcze, ſo by to woſjewjene bhył. Nětk paſ bjercze to, ſchtož wam ſluſcha, ja wam wſhitko wotſtupjam.“

„Mój luby pſchecźelo“, wotmoltwi knjeſ Branzl, „kaſ mōžecze to prajicź; ſchtož mi ſluſcha, to je jenož tōn kapital, kotryž bė we waczołu; ja bych jara njedžakowny bhył, hdy bych ſebi wjazy žadał; k temu ſym ja wam wjele wjazy winojty, pſchetož wam mam ſo dźakowacź, ſo ſym jaſo ſtrowy. Dajcze mi, ſchtož trjebam, ſo mōžu do Hamburga jecź; khowajcze tak dolho wſcho, ſchtož macze; ſi Hamburga budu wam wſcho dalſche piſacz.“

S huutej wutrobu roſzochnowa ſo knjeſ Branzl ſi Mėrczintez nanom a ſi jecho ſwōjbu a ſe khlſami we woczomaj wopuschczi wón dom, w kotrymž bė tak wjele lubocze naſhonil. Sa mēkaz pſchidźe ſi Hamburga liſt na Mėrczintez a tōn mėjeſche ſo tak:

Moji najlubſchi pſchecźeljo! Mi ſo jaſo derje dže. Sa mam wjazy ſamoženja, hačž ſa ſwoje ſtare dnų trjebam. Dźeczi

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočěń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa ńo kóždy kobotu w Smolerjez knihecziščezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

9. njedzela po swjatej Trojizy.

Dap. štutki 9, 1—9.

Saul, kotrehož ńmy hižom jako njepšechzela kšesćizjanskeje zyrkwje pschi ńmjerczi přenjeho martrarja Šchžěpana seńnali, wón jako wuczeńje na pschesczěhanje kšesćizijanow do Damasłona. Jako wón na drósy běsche, wobkřwěczi jeho nahle ńwětło s njebjes a wón padnywšchi na semju kšyščesche hlóš: „Saulo, Saulo, sčto pschesczěhasch ty mje?“ Saul ńo we wutrobje sastrózi a ńo prascha: „Sčto ńy ty, ńnjeje?“ A wón dostanje to wotmolwjenje: „Da ńym Jesuś, kotrehož ty pschesczěhasch. Čžežto čzi budže, pschecziwo wótremu łopacz?“ To ńłowo rěsa jemu kaž mjecz psches dušchu. Wón pšnaje w ńamokbudženju ńwoje wulke njeprawo a tšchepotajo ńo prascha: „ńnjeje, sčto čzesch, so bych čzinił?“ S tym ńłowom wobroczi ńo k temu ńnjeje.

Saul budže Pawoł — wobras nascheho wobroczenja.

1. W štysknosći ńo wutroba ńama ńudzi;
2. psches pokutu a wěru pschińdze k temu ńnjeje.

1. „Saul pak naduwasche ńo hiščezě s hroženjom a s mordowanjom pschecziwo pšklam teho ńnjeja a džěsche k wyschšchemu měšnikkej a proschesche jeho wo listy do města Damasłona na schule, tak, hdy by wón někotrych, kiž ńo k temu puczju džerža, mužškich abo žónste, namakał, so by jich jatych wjedł do Jerusalema“. Tak ńapoczina ńo historija, kiž nam powjeda wobroczenje Saulowe. Za-

hadto běsche ńo jemu do wutroby dato, jako pschi kamjeńjomanju Šchžěpana pódla ńedžesche. A jeho naduwanje běsche ńame pschikřwjanje jeho ńmutskowneho njeměra. Wón hiščezě wótremu wojowanje pšpřta pschecziwo wěrnosći, kiž čze jeho wutrobu wobjimacz. Mny po čłowškej myšli bychmy ńebi myšlicž mohli, so nětko čzaš njeje, w jeho roshorjenju ńo Saula dótkacz, so ma ńo čziščischa hodžina woczakacz. Tón ńnješ pak lěpje wě, hdy je prawy čzaš. Hdyž je čłowjek w roshorjenju, hdyž je pschischoł na najwyschšchi sčhodženč hřeča, hdyž wutroba kłapa, stawy tšchepotaja — tehdom wón hlóš Boži lóžo sašlyšchi. Tehodla hlóš Boži w tajkich duchownych strachotach wošebje strazuje, tehodla tón ńnješ runje tehdom pyta a je někotreho namakał kaž Saula. To praschenje: „Saulo, Saulo, sčto pschesczěhasch ty mje?“ jeho kaž blyšł trjechi. Tole praschenje jeho dotalne žiwjenje sašudzi. Častróžazy to wotomil sa dušchu, kotraž je ńo wot Boha wotwobrocziła a na dobo tole ńnješowe praschenje sašlyšchi. Čłowjesej dyrbi ńwětło sešhadžecž wo jeho dotalnym ńbudženju. Hdyž ńy ty na wopacznyh puczju, njeńmjesch čzakacz, so tón ńnješ tebe psches tajke džiwne sšewjenje wubudzi; wón pak tebe wěsće wola wótšje a čzišche, w hńewje a w hnadže: Hdyž dyrbi mlodženz, kiž je w ńwětnych žadoszczach žiwy byl a na napominanje nana a maczerje kěžbowal njeje, na dobo štupicž k rowej nana abo maczerje a jeho wutroba ńo w štysknosći a sčudobje wije, tehdy ńo tón ńnješ prascha: „Saulo, sčto pschesczěhasch ty mje?“ Hdyž kšesćizijan loškomyšłnje ńwój puczž dže a ńwoju

piejnjeny był a žónskim czelnje a duchownje služil. Wo wulhowarnjach sa padnjene sabładžene žónske, kiž su na wschelafich městnach w kraju, je so i dźela hižom rosprawilo. —

Ma sa spomoženje domjazeho žiwjenja wobsteji sa holzy i wsch: schich woršctow wulnjetnja. Domjaze hospodařstwo so w Maczernej Haninej schuli w Draždžanach wučzi: pschede wschēm maja so tu knježny na to polasowacž, sčto je sa kšesčizianste knjeistwo trébne.

Wulzy wažne běchu tež w minjnym lěcže „pučžowanste wuwuczowanja (kursy) sa warjenje“. Wobšebicže roswuczowane wučerki, 11 wscho hromadže, su 40 tajkich kursow džeržale na wšach a w městach a psches 1000 žónskich (i wjetšcha nježenjenych) roswuczowale w domjazym hospodnju, pschede wschēm warjenju. Na někotrych městnach mějesche so roswuczenje hižom druhi, tšeczi, na jnym žamo sčtwórtu krócž. Žadanja po tajkim sa dobre domjaze byče jara wužitnym skutku so žamo njedachu wschitke spokojicž. Sa minjene 5 lět su wscho do hromady 18 wučerkow psches 3700 schuletkow roswuczowale — mjēs poplednišchimi tež 78 žonow. Sčto so njeby sradowa, sčto kšesčizianste myhl wscho spytuje a dokonja sa sbože doma a luda. Haj, swontowne so to poplejšche sda, sa čelne žiwjenje služaze, tola tak jara ma to swist tež se snutstownym sbožom! Kello njepokoja, hněwanja w mandželstwach dla hubjeneho hospodnja a tak huřto ma so tež wot žonow woczěpicž, sčtož je so na holzách abo tež psches jich winu sakomdžiko!

Město Draždžany přeni krócž 500 hriwnow sa wučeruju sa warjenske kursy dari, ministerstwo snutstowneho pomoz i 1000 hr., snutstowne mišionstwo i 750 hr. poskiczi.

W Budyschinje je Marcziny wustaw, kiž čže mlode holzy sa (lěpšchu) službu, kaž tež sa hospodnje na kšesčizianskim podložku se wschei wustojnosču a hódnosču wuwuczowacž. Njēch staršchi we Łuzicy so dale bóle na njón dopominaja.

(Schichodnje dale).

Schtomik dopomnjecža.

Sedyn nan pučžowasche psches morjo do dalokeho kraja. Přjedy hač wotšal čehnjesche, wón wsche žwoje džěczi hromadu sawoła. Wón žam pač mějesche sčtomik w ruzy, a woni jón hromadže řadžichu. Duž nan džěsche: „Hdyž na tónle sčtomik pohladnjecže, dha spomnecže na žwojeho nana w dalinje! — Přjedy hač sčtomik tšeczi krócž sakcžěje, nadžijam so sažo pola wař byčž, řechze-li Bóh!“ To prajizy, nan wotšal čehnjesche; a sčtomik řecžějesche rjenje a lubošnje přenje lēto. Ale jako nětko nan psches morjo jědžesche, posbēže so možny wichor, kóžž so na skale rozrařy a nan bu w žolmach pohrjebany. Duž džěczi plafachu a řelachu měřazy dokho; pschede wschēm pač, hdyž sčtomik pupkow nabywasche a řecžějesche, jón wone wobstupowachu a plafachu. Na to jedyn pschecžel njebočičkěho, ř džěcžom pschistupiwšchi, řekny: „Slějče, tón sčtomik je řwój wuřnam řhubil a je so wam do bolosče pschemobročil; duž dajče mi jón wotštronicž a něhdže druhdže řadžicž, so wař jeho napohlad dale njērudži!“ Duž džěczi jenomřbnje wotmolwichu a džachu: „Ach ně, wotšajče nam tón sčtomik! Njēřecžěje nam tež radosčž na nim, ale řylřna bolosčž — dha řu to tola řylřny lubosče a bolosče džěcžazaje ředžiwosče. Ach ně, njēmizče nam tón sčtomik!“

F.

Džerž, sčtož mařch, a Bóh čže řchkita! —

Sšerbja, kiž řče ludžil mjēs ludami mařny,
Salthowajče herbstwo i wótzow pschēzo řjane,
Sšwěru hajče řebi lublo wuwolane,
Řotrež dostali řče jako Ššerbřtwa řtawy!

Sšwojich řětnych wošebnosčow wuřnam prawy,
Wótzow řlawnych řwojich řerbřkich wařchne řhmane,
Něč jich džeržče jako řęřlo lubowane,
— Wuplod w Bóžej winizy tak budžče řtaly!

A hdyž móž a řecžž so njēřschecželřta mēri
Ma wař, so by rubila wam řambženje
Wařche, i wótzow namřete, — řo njemotajče!

Wěru wulhowajče řej, hdyž řbōřčž so řčēri;
Wlāřnemu řo řwētej njerunajče řenje,
— Dowěru na Bóha wschōn čžāř řrucže řtajče! —
(Schichodnje dale.)

Stawisna Řhryřtuboweho pschekrašņjenja.

(Řokracžowanje.)

5.

Domasch.

Jan. 20, 24—29.

Řač Domasch jedyn i dwanacže towarřchom,
— Wón, mjenowany Didimuš mjēs nimi, —
Tam pschi nich njebē, hdyž Řnjēs pschindže,
Duž džachu ř njemu čzi druřy řbřli:

2. Sšmy teho Řnjēša widžili řawēřče! —
Wón ř nim řač džesche: Se-li so njewidžu
Sa w rukomaj joh' pschēřthmaj
Hospđaze blušny, — řym njewērjazy.
3. **A** njēřknu-li porř řwój do hospđazych
Sa blušnow řamřch a ř dobom njēřkožu
Do bōla jēho řwoju rufu,
Njēbudu wēricž ja dwēłowazy. —
4. **A** po řyđženju řbřli joh' bēchu řo
Tam řhromadžili řažo do towarřtwa,
A Domasch i nimi, řořoč wōohi,
Duž pschindže Řesuš ř nim miłosčizny, —
5. Hdyž durje bēchu řamřjēne řwērđže dořčž,
Tam řtupi řřjedža do řyřly widomnje
A: Mēř budž i wami! — mile džesche.
Řotom řač ř Domaschej džesche řnyřdom:
6. Sšwój řyřli něřk porř řem a mojej wōhľadaj
Tu ruzy, řodaj rufu tež řwoju řem
A řolož ju do mořoh' bōla
A njēbudž dale džē njewērjazy!
7. **Budž** wjele řřerje wērjazy wōprawdže! —
Řač Domasch něřko i pokornym modlenjom:
Wój Řnjēže a mój Bōžo! — džesche.
— Wušnacže wēřny to jēho bēřche. —
8. **A** njom' Řesuš džesche: Dofelž mjē, Domascho,
Ššy widžil, wēřišč! Ššbžni řu řawēřnje,
Řiž njewidžiwšchi tola wērja! —
— Tak je Řnjēs Domascha ř wērje pschemohč.
(Schichodnje dale.)

Rhudy tkalz a jeho biblija.

Podal F.

Do hlubokich myšlow ponórjehy, stejesche rhudy tkalz Marcžin pschi wofnje a hladafche psches mutne selene schkleny f wjebnej zyrkwi, kotruž móžesche se swojeho domcška widžecž. Runje běsche so f popoldniškej Božej službye wustwonilo; burjo a burowki džěchu w njezdělstej pyšce mjes kězējazy mi lipami pohrjebnišcžja do swojeho Božeho domu. O tak rady budžisče jim Marcžin pšledował! ale wón džě njemóžesche we swojim wotnoschenym domjazym woblecženju swjatnižu wopytacž, a jeho njezdělsti ropr běsche so w sańdženy tydžer wulkeje nusy dla pschedacž dyrbjal.

Tak stejesche wón nětko w tyšchnych myšlach, stychnowšchi ruzy a f potulenej hłowu pschi wofnje, setrě šebi f čařami šyly f woczow, schtrychny swoje potne schědžiwe wlošy f čžola a šłoži potom sašo bluki hlad f njebeřam horje. Ščbněnjje wotewri wofno a šhladowasche se žedžiwoščju po pólnym pucžu dele, kotruž f blifto-ležazemu městu wjedžišche. Tam běsche so rano jeho mandželsta Marja podala, so by šebi wot bohatych ludži, ja kotruž bě Marcžin džělal, stary dołh wuplacžicž dala. Na dženska bęchu ju škasali, dženska so f městosčju nadžišesche, so swoje pjenjesh dostanje, a chžysche potom hnydom trěbne wobleczenje sa nana šupicž, so mohł tola sašo luby Boži dom wopytacž. Těhodla rhudy tkalz tak žedžiwoše sa tym pucžom hladafche, po kotrymž dyrbjesche jemu pomoz w jeho wulkej čžěpnosčži pschińcž; pschetož drařta jeno njebē, kotraž jemu pobrachowasche, ale tež pošledni kruč hšlęba běsche wón f wobjedu šjědl. Ščbněnjje wuhlada wón swoju žonu našdala pschińcž; ale, Božo mój, tak pomału, tak šrudna so wona bližesche! Tak štuženy, tak šhablawy jeno čžłowjek džę, kotremuž je so tež pošlednja nadžija šnicžila. Duž Marcžin wofno šacžini; wón njemóžesche tónle napohlad šnjescž, waš f pošcžěńšesche deski swoje pošlednje kubljo, swoju wulku bibliju se šłotym řeřom, kotruž běsche hižom jeho džěd wobšedžil, a wotewri šchesty štam swjateho Mateja.

Nětko Marja do nišesche štwicžki šastupi; jejne tyščne woblicžo pytasche so podarmo f lubosčžiwemu poštrowej rořjařnicž; wona chžysche řečecž, ale njemóžesche; šyly, kotrež so f jejeju woczow wulinychu, a prošdnej ruzy bęchu jejna řeč. Šolny šwěrnejje lubosčžje schědžiwož šchepotazu prawizu swojej mandželstej napschecžiwio wupšchestrje, šapschija jejnu ruku, šłóćesche ju tak dołho a tak wutrobnje f poštrowej, kaž by chžyl doměrjenje do struchleje dušche mandželsteje šłóćicž a, žaneho drugeho šłowa njewurjeknyšchi, wón se swjateho piřma f hłoškom čžitasche: „Njestarajče so sa wašche žiwjenje, ššto byschče žědl a pili; tež niž sa wašche čžělo, ššto byschče so woblekli. Njeje žiwjenje wjazh džyli žědž? a čžělo wjazh džyli drařta? Šohladajče na ptali pod njebeřami! Wone njeřbja, wone nježu ani njeřhowaju do bróžnjow; a wašch njebeřski Wóćez je wšchaf šęžwi. Njeješče dha wy wjele wjazh džyli wone? A čžehodla štaracžę so wo drařtu? Šohladajče šilije na polu, tak wone rořtu! Wone nježělaju, tež njeřšchadu. Ša praju wam, so tež Šalomo we wšchitkej swojej krařnosčži njeje tak wuhotowany był, jako jena tych šamych. Šdnyž teho dla Wóh trawu na polu tak wodžewa, kotraž dženska šteji a so našajtra do pjery čžšnje, njedyrbjal wón to wjele wjazh wam čžimicž? O wy małowěriwi!“

Tole schědžiwož wučžita, potom so wón mjelcžizy pschi wofnje pošnydny a w swjatym piřmie rořhladnje blotkawasche; jeho mandželsta pař šebi se ščórzuškom mokrej woczš šušchesche a na to šrudnje džesche: „Ššto pař dyrbimoj nětko šapoczecž, nano? Mój džě žanych pjenjesh a žaneho hšlęba w domje nimamoj. Šodarmo šym w měščje wo šifale šařluzęnu msdu prošyla; pschetož hnadna

knjeni so runje do wosa šydařche, jako ja dóńdžęch, a chžysche f něšajsemu šwjedženjej jęcž. „Ša nětkole šhwilu nimam““, wona řekny, „wy dyrbicžę šašo pschińcž!““ na čžož pohoncž do šonjom šchwitny a wotjědže. W domje pař mi prajachu: „Šnadna knjeni hařle sa tydžer sašo pschińdže.““ — Ař, ššto dha dyrbimoj šapoczecž! Mój džě žyle ničžo wjazh nimamoj, a poščžowacž tež ničto nochže, pschetož šłoždy šforži na hubjenty čžaf. O wy bohacž! ludžo, byschče-li wy wjedželi, tak je rhudemu wokoło wutroby, nje-dyrbjala dha so wařcha duřcha nad nim šmilicž?“

Takle woha Marja šforžesche, a šyly macžachy f nowa jejne blęde a šdrene woblicžo.

(Ššchichodnje dale.)

Wšchelake f blifka a f daloka.

— 18. julija je so w Šipřku šaložny kamjen ša towarštwomy dom „Šužiškeho předařskeho towarštwu“ položil. Mnoha licžba přjedawšchich šobustawow běsche so f teje wařnej swjatocžnosčži w Šipřku šeschla.

— W Njeřwacžidle so w bližichim čžafu f twarom tepjenja do Božeho doma šapoczņje, so budže w pschichodnej šymje šašo jedyn Boži dom naščęje šeršesche Šužizy f tej derjecžinjazej nashču wuhotowany, kotraž jenož f špěchowanju našchich Božich šlužbow a wořebje tež f špomozęnju nutrosčžę šluži. Šschetož štara bajka, so so w zyrkwi ničto našymnicž njemóžę, je drje šwój šónž namařala, a to je tola bjes dwęla, so nutrosčž čžęři, hdyž čžłowjek šymu mreže a w zyrkwi dyrkože, dokelž so šhřęcž njemóžę.

— Šakuba šmy měli šańdženy šchtwórř. Wón je wařny džęř w protřny ratarjow, wořebje dla žnjow, kotrež so domoj šhowaja. W štarym čžafu je so tón džęř tež běřnowy džęř mjenowal, dokelž šmędžachy so štrowoščę dla wot teho dnja hařle krajne běřny pschedawacž. Dokelž so něotre šažne družiny f wultraja pschwožuja, to wařchnje wjazh njeřlacžši. Šschiwęra praji, so desčęžit na tym dnju žoldže šlasy, a so wjele šněha pschińdže w šymje, hdyž so wjele wozkšw na tym dnju na njebeřach pošaže. Na Šakuba šu tež přęnje kruřchwy řate. Šdnyž Šakuba šłónžo šwęcžši, maja so dobre řadowe žně a fruta šyma woczafacž, tola hdyž pař je wokoło Šakuba desčęžit, šasy to žnjowe žohnowanje.

— W Šchlesynškej psches wulku wodu naštata ščłoda je jara wulka. Ščłoda, kotraž je pschi řęřach na hacženjach a twarach naštala; šama f najmjęńšcha 200,000 hr. wučžini. Šrudny je w tu šhwilu napohlad w řjanych „Włotach“. Wšchitko je jedyn jęřor. Šola a luři šteja pomodžene. Šsyno, kotrež hšchče domoj šhowane njebē, abo trawa, kotraž hšchče šteji, je škazena. Še šelenym piřowanjom šłotu je so šastacž dyrbjalo a na jeho měřto je šuche piřowanje šupicž dyrbjalo. Dokelž pař na šelenym piřowanju pobrachuje, budže jich wjele nuřowanych, šwój šłot pschedacž. Tež druge póšne plody so řaža. A f temu tež pucžowarjo tam njeřschišhadžęja, wot kotrychž so wjele wobhdleryow „Włotow“ žwi.

R rořpominanju.

Wjele pschecžow šu row špokojoščę.

* * *

Wudrošč bjes pobožnosčę je kwęřka bjes wónje.

* * *

Dobry šutř čžini tež mrócžny džęř šařny.

Šorjedjenje: Na štronje 114 čžišla 29 čžitaj w 5. řyncžku „Šowařstwje“ (měřto towarštwje) a w 9. řyncžku „dařchaj“ (m. dařchu). Tež ma na řtr. 116 w 1. řyncžku pošlednjeho artilla měřta Šamora „Šannovera“ řęřacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěi!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Smolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

10. njedžela po Ɣwjatej Trojizny.

Sap. skutki 9, 10—22.

Saulowe wobroczenje je džiw hnady Božeje. Džiw hnady Božeje je wobroczenje kóždeho cžłowjeka. My widžimy, kať pola SauluƔa snutskowne wobroczenje, kotrež Bozi Duch skutkuje, pokračuje:

1. Wón Ɣo modli;
2. wón widzi;
3. wón předuje.

1. Schtož běsche JesuƔ Ɣam sapoczał, ma staw woƔady w Damaskonje dale wjesć. AnaniaƔ dosta porucžnosć, jeho psches ruku-nakładowanje a kšćeniznu do towarstwa Ɣwjateho Ducha pschimsacž. AnaniaƔ Ɣo wěso tehole porucženja nastrožja. Jemu je, kaž by chžyl hłowu tyknyć do lawoweje khlamy. Ale tón Anjes jeho do přědka směruje: „Tón tebi wjazy njeschodži. Glej, wón Ɣo modli!“ Tři dny je SauluƔ se Ɣobu wojował. Skóncžnje Ɣo-podda. Wón Ɣo modli; sthknjenej ruzy stej wot sastarskeho to snamjo, i kotrymž Ɣo pschewinjeny wojowať sa poddateho postaji a Ɣo na hnadu a njehnadu pschepoda. Wón Ɣo modli, to je snamjo, to je móž khorosće pschětrata, kaž pót na cžole khorcho.

Głaj, wón Ɣo modli! To je přenje snamjo wobroczenja tež dženska hisceže pola naƔ. Njewobrocženy drje Ɣo tež modli, ale to je Ɣamy skutk hubow kaž pola pohanow abo Ɣamohordženje psched Bohom kaž pola teho farisejskeho abo nakhwilne sahorjenje. Prawu kšćesćijanstu modlitwu,

kiž i wutrobny wukhadža, ponižne, džěcžaze modlenje w JesuƔowym Duchu a njenje namakach pola Ɣamach wobrocženyh. Pschetož schtož Ɣo woprawdže modli, tón i tym sjewi, so pomozny potreba, so je njemóžny, ale wón ma tež to pschewědženje, so wschewomóžny Bóh žiwjenje cžłowjekow wodži a Ɣo jemu k Ɣlužbje podda. Tam je prawe kšćesćijanstwo, hdžež je modlenje snutskowne cžerjenje a hdžež wschitko, schtož wob džěń Ɣo stawa, bywa wabjenje k modlitwoje, hdžež potajkim kšćesćijan žyle žiwjenje do Ɣwětla Božeho staja. Głaj, wón Ɣo modli! W tych Ɣłowach sačuwamy wješele dobrego pastyrja nad namakanej wowzu.

2. Wón widzi. SauluƔ bu na pucžu se Ɣleposcžu bity k Ɣwojemu ponižowanju; wón tón, kiž Ɣo nadumawšce i hroženjom, dyrbi Ɣo wjesć dacž kaž džěcžo; dale pať dyrbi jemu Ɣlužicž k Ɣamopruhowanju, so Ɣo Ɣam pšnaje. Přjedy běsche Ɣo hordžil na Ɣwoje pšnacže a Ɣwój rosom, wón dyrbi pšnacž, so je hacž dotal Ɣlepy byl, Ɣlepy sa kraƔnosć kšćizowaneho Anjesa. Jako pať AnaniaƔ ruzy na njeho položi, „padžechu wot jeho woczow jako schupisny“, tež wot jeho duchownych woczow, wón pšna i jaƔnosću Ɣwoje dotalne Ɣludženje. Kať wjele mjes nami kłodži se sawjasanymaj woczomaj! W senskich wězach Ɣo snaja, ale Bože Ɣłowo je jim samkujena kniha. Woni wótrje wopacžnosće druhich pšnaja, wošebje kšćesćijanow, ale schtož Ɣo jich Ɣamach džerži, sa to Ɣu Ɣlepi. Sswój wuzitk woni snaja, ale schtož k wěcžnemu mērej Ɣluži, je jim potajne. Schož pať je wobrocženy, ma jaƔne pohladanje, wón snaje Ɣebje a Ɣwoje Ɣlabosće, Ɣwět a jeho jebanstwo. Wón nje-

widzi jenož khostazu ruku, kotraž jeho trjehi, ale tež wótzowstu ruku, kiž khostazn prut džerži k našchemu sbožu.

3. Wón předuje. Hdyž je so pošylul, dže Pawol do towarštwy pobjlow a so s tym sjawnje k nim pójna. Tež to je wažne, so so wobroczeny křesćijan s wojich sobuškřesćijanow njehańbuje a s nimi w bratrowskim wobkřadže steji. Potom sańdže tež do schulow a pschipowjedasche s wojim přjedawšchim wěrytowarštam, sčto je so stalo. Wty dnyrbjeli sibi myšlicž, so by psched tajtim s wědčenjom wscho pschecziwjenje wotmjelklo. Tole Pawolowe s łowo same džiwjenje a hñew wubudži. To dopokasuje, so tón, kiž wěricž njecha, tež njewěri, hdyž so jemu tež Jesuś siewi. Pawol pak so njeda sastróžicž. Prawy s wěd křistuśowoy so teje horzoty, kotraž jeho setka, njeboji, ale wón wě, tón sñes wjedže k dobyczu, hdyž tež dže psches cžežke cžasny.

Samjeń.

Głaj, wón so modli!

Sap. sk. 9, 11.

(Gerof.)

Głaj, wón so modli!
 Teho, kotryž Schčěpana je moril,
 Njeboj so, dži k lawej, kiž je sšhoril,
 Teho lěhwo bu nětk s wjatniza.
 Mordar, s tynnywschi sibi s wojej ruzny,
 Wčera hanjesche sčče sñesa dužny,
 Jesuśej pak dženska k hwalbu da.

Głaj, wón so modli!
 Saul, tón woslepjeny sibi žada,
 So by s wětko spožčiča jom' hnada,
 A njebešam wón hlada pławajo.
 Wutroba je s tynna, w horju s próžna;
 Kosbila je jeho rufa wótžna:
 Ananišo, dži, trošchtuj joh'!

Głaj, wón so modli!
 Pscheczel twój, se žokmow wutorhjeny,
 Napol morny leži, woslabnjeny:
 Wón saš s dnyhny! wješly prajičny to.
 Budže s Božej hnadu w hrěchach jaty
 Wuwjedzeny a saš sñesej daty,
 Sandžel saspěwa: Wón modli so!

Głaj, wón so modli!
 Mordarjowe jastwo — kajka jama! —
 Nětk pak, hdyž wón s wojej ruzny lama,
 Pschistuś k njemu, k hroble njeboj so!
 Teho wutroba je womjehčžena,
 Měrna nětk, hacž tež je wotšbudžena. —
 Wumožena je, — hdyž modli so.

Głaj, wón so modli!
 W s wětněj puschčiny je dospč so s phtal,
 W s klužbje nješwěrněj sibi sbože phtal;
 Na tolenach nětk — s hny s hujeny.
 S kubofo, haj kubofo je panyl,
 Domoj sašo chže, je hižom stanyl;
 Nětk so modli — duž b'dže sbožowny.

Głaj, wón so modli!
 Kiž bě s wojej' njewěry so k hwalil,
 Wot Boha so pschězo bóle s dalil,
 W s mjerči s pomina saš' na sñesa.
 S wój Damaskuś nam'kal je a Boha,
 Saš' je wěra džěcžatstwa jom' droha.
 Sñeže, wušklysch tajloh' s chacharja!

Głaj, wón so modli!
 Seli jedyn Saul saš' pschěhuje,
 A tebi, sñeže, ruzny pschěhuje,
 — Teho horjo nikoh' nještara, —
 Dha wschaf, s milny Božo, siew so jemu,
 Pschězel s wojoh' jandžela ty k njemu,
 Sčzel tež jemu Ananiša!

Suriy Brósk.

Knihy wschitkich knihow.

Wóh tón sñes na wschelake waschnje k cžlowjekam rěcži; ale jeho rěč my halle potom prawje s klyšimny a rošymimny, hdyž na s wjate pišmo abo bibliju, po tajtim na Bože wurjadne siewjenje kěžbujemy. Sak lube a drohe našchim přjedomnikam s wjate pišmo běsche, njech s lědowaze rynchli pokasaju:

Sakski k hurwječny Jan Suriy II., kotryž wot 1656 — 1680 kñežesche, jašnje s pójna, so je Bože s łowo knihy žiwjenja; duž wón bibliju niž jeno sam wschědnje cžitasche, ale ju tež pschi kóždej s kladnosčzi druhim poručowasche. Tež da ju wón w jara rjanyh wudawku cžisčěcž a wobdarjowasche s nim wschitkich tynšamnyh, kotrymž chžysche wurjadnu hnadu wopokasacž; woskěbje by wón pobjanzow zupnyh mozow pschi jich wotkřadže s nim pocžesčžowal. Něhdy mějesche tež k hěžorstwo-awstrijski pobjanz božemje prajicž, a Jan Suriy da jemu, dokelž bě katholic, město biblije juwele jako dar pschepodacž. Tola pobjanz pschinješnika prosčesche, so wschaf chžyl juwele sašo wróczo wsacž a s wojeho kñesa nawabicž, jeho kaž druhich pobjanzow s bibliju pocžesčžicž, kotraž by jemu najlubšche dopomnjecze byla. To k hurwječna wulzy s wjebeli, a wón pobja jemu niž jeno exemplar s wojeye biblije, ale k temu tež hišcžze wrócžene juwele.

Kune s wědčenje wo bójskej mozny s wjateho pišma wotpokoži tež macž s ławneho přěnjeho ostindiskeho mišionara Ziegenbalga, kotryž 24. junija 1683 w Polčžnizny s wětko s wěta wuhlada. W pschlednej hodžiny s wojeho žiwjenja wona mjenujny s wojeye džěcži k s wojemu s mjerntnemu ložu sawola a džesche: „Lube džěcži, ja s hny wulki poklad nahromadžila, jara wulki poklad s hny wam nahromadžila.“ Sako so najstarscha džowka woprascha, hđže tónle poklad leži, wona wotmolwi: „W bibliji jón phtajcže, moje lube džěcži, tam jón namafacže; pschetož ja s hny kóžde kopjeno se s wojimi s hlyami macžala.“ Teke s łowa džěcžom njesapomnite wostachu. F.

„Jenož jeho!“

Wuž běsche, wulzy s džělany a nahladny; tón mějesche we s wojeye džělacžerči taslicžku wišajo, na kotruž běsche s křdu tej s łowje napisał „jenož jeho!“ Pschězo jemu pschěd woczomaj stejeschtej; a tak rucže, hacž běle křdowe pišmo pocža njejašne bycž, je sašo ponowi. Tola niž jenož na cžornej taslicžžny jemu tutej s łowje stejeschtej, — ně — hišcžze rasnišcho w jeho wutrobje. Duž semje jemu lubowana mandželska. Kune hišcžze tak bohaty na s wotkownym sbožu, tak bohaty na s wěrněj lubosčzi, bu s jenyh dobom k hudy kaž prosčer. Pscheczel k njemu pschischedšchi phtaj jeho trošchtowacž; polny s wobucžucža s kicži jemu ruku: „Wny wbohi, k hudy, kelko seže s habili?“ — „Wsch.“ — „Sčto seže s howali?“

— „Nicžo.“ Duž pať hlubokoſrudženy a cžežkopruhowany muž poľafa na tamnu taſlicžtu: „Wſchitko ſhubiť, jenož jeho niž! Nicžo njeſthowať, jenož jeho!“

Plataza cžlowiſka duſcha, ſnajeſch ty tež pſalmiſki ſpew: „Gdyž ja jeno tebe mam, dha ja nicžo njerodžu wo njebeſa a wo ſemju. Hacz mi runje cželo a duſcha ſawutlitez, dha wſchať ty by, Božo, kždy cžaſ mój wutrobny troſcht a mój džel!“ (Pſ. 73, 25, 26)?

K.

+ Dobre skutki.

D. Luther praji: Dobre fromne skutki ženje dobreho, fromneho muža nječžinja, ale dobry, fromny muž cžini dobre, fromne skutki, tať ſo dyrbi na kždy pad najpriedy woſoba dobra a fromna bycž pſchede wſchěmi dobrými skutkami, a dobre skutki ſcžěhuja a wukha-džeju ſ dobreje woſoby. Runje kaž tež Khrystuſ praji: Snižy ſchtom njemóže žanych dobrych plodow pſchinjeſč. Nětko je ſjawne, ſo plody ſchtom njenjeſu, tať ſo tež ſchtomy na plodach njerofu, ale ſchtomy njeſu plody, a plody roſtu na ſchtomach. Kaž dyrbja nětko ſchtomy priedy bycž dyžli plody, tať dyrbi cžlowjeť we woſobje najpriedy fromny abo ſty bycž, priedy hacž wón dobre abo ſe skutki cžini.

F.

Stawisna Khrystuſoweho pſchekraſnjenja.

(Poſtracžowanie.)

6.

Knjeſowe ſjewjenje pſchi Tiberiaſkim morju.

Jan. 21, 1—14.

Eso potom Jeſuſ póbſlam tam pſchi morju Tiberiaſkim ſjewi. — Pať taťle ſo ſim ſhromadžentym ſjewi ſažo,
— Gdyž běchu na dželu wuſchli ſwoje.

2. Eſu Schiman Pěter, Domasch, Nathanael, Niž ſ Kany běſche tam Galileiſteje,
A bynaj wobaj Zebedeja,
Kaž hiſchče druhaj dwaj wucžobnikaj.
3. Čži ſhromadžili běchu ſo pſchi morju. —
A nim Schiman Pěter džeſche: Hicž lojicž ja Čhzu ryby. — Woni ſ njemu džaču:
Dha ſ tobu ſobu my tež hicž čžemy.
4. Duž woteńdžeču a ſ molom do kždže
Tam ſaſtupichu; ale bě podarmo;
Wſchať nalojicž ſo njeporadži
Nicžo jim ſpróžnimym w tutej nožy. —
5. Gdyž nětk pať rano běſche, hlaj! ſtejeſche
Na brjoſy Jeſuſ; ale čži mužojo,
Joh' wucžobnizy, njewjedžichu,
So by to woprawdže ſam byl Jeſuſ.
6. A nim Jeſuſ džeſche: Džecž, — ſchto cžinicže? —
Hacz tola — rjekicže — nicžo jeſč nimacže?! —
Čži wotmolwichu jemu: Nicžo! —
Wón pať ſ nim pſchecželnje na to džeſche:
7. Eſcž na boť kždže pſchěſtrjeječe ſ prawizy,
Dha ſpoſojenje namaťacž budžecže!
Na to dže ſwólmi pſchěſtrječu ju,
— Ale ſchto tola ſo nětko poda? —

8. Glej! njemóžachu bycž dale docžahnyč
Dla rybow wjele, kiž běchu we bycži. —
Duž wucžobnik, tón Knjeſej luby,
A Pěterej džeſche tu: Eſam je Knjeſ to! —
9. Gdyž Schiman Pěter byſchjeſche, ſo je Knjeſ
To ſam, wón ſ koſchlu wopaſa hnydom ſo
(Wſchať nahi běſche — byl pſchi džel —)
A ſo dže do morja puſchcži dele;
10. Pať póbli druſty pſchińdžeču na kždži,
(Gdyž tam wot ſemje njeběču ſdalenj;
Stej něhdže jeno dwě ſcže lohcži.)
Čžahajo ſ rybami bycž ſa ſobu.
11. Gdyž wuſtupili běchu pať na ſemju,
Tam wuhle woni widžichu kładžene,
A ryby na nje poľožene,
A ſ dobom khlěb běſche ſobu póbla.
12. A nim Jeſuſ džeſche: Pſchinjeſče wot rybow
Eſem, kotrež runje nětko ſcže ſtožili! —
Tu Schiman Pěter dele ſtupi
A na to wucžeže bycž na byche;
13. Za rybow wulkich běſche najpoľniſcha,
Sich běſche poľdra ſta a tſi w hromadže
A runjež jich tať wjele běſche,
Tola bycž poľna ſo njeroforže! —
14. A nim Jeſuſ džeſche: Póbječe a ſnědajče!
Pať mjeſ póbſlami ničto ſo njeſwaži,
Schto by ty? — jeho proſče praſchecž;
Pſchetož nětk wjedžichu ſo bě Jeſuſ.
15. Duž pſchińdže Jeſuſ, wa khlěb a da jón jim,
Tež teho runja ryby jim ſkicžeſche. —
Kaſ tſecži běſche, ſo ſo ſjewi
Póbſlam Knjeſ po ſwojim horjeſtaču.
16. O kajta miľoſč Knjeſowa běſche to,
So taťle lubje póbſlam ſo ſjewjeſche! —
Wón Ebožnik je a towařſch ſwěrnny;
Wobkhadža ſ nimi najpſchecželniſcho! —
(Pſchichodnje dale.)

Stote ſłowa wo ſwjatym piſmje.

Žid, kiž běſche w nowym teſtamencze cžitať, rjekny: Eſym jaťo cžlowjeť, kiž je ſłote pjero namaťať a nětko žaneho měra nima, doniž njeje teho ptačka ſameho namaťať. — Luther bibliju mjeno-waſche plódnny ſchtom, ſ kotrehož, tať huſto hacž jón tſchapeſch, nělajki plódky plódky wotpadnje. — Filoſof Doča praji wo bibliji: Bóh je jeje ſtworjeť, naſcha ſbžnoſč je jeje wotpoľadanie a jeje wopſchijecže je wěnoſč. — Jaťo ſlawny jendželſki ſpiſacžel Walter Scott na ſwojim ſmjertnym ložu ležeſche, pſchivoľa wón ſwojemu bynej: „Daj mi knihu!“ „„Kajtu knihu, nano?““ Duž mřejazy ſo ſhrabawſchi rjekny: „Mój byno, mamy jenož jenu knihu, to je biblija“. To bě poľednje ſłowo tuteho bohacže wobdarjeneho ſlawneho muža. — Naſch ſemrjetny kžžor Wylem I. raſ wupraji: Saťlad a ſkala, na kotruž ſo ja a my wſchitžy dyrbimy ſapjeracž, je ta cžiſta wěra, kajtuž cže biblija wucži.

K.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěi!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

11. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 10, 25—33.

W šćenju na dženznišchu njeđželu praji Šbóžnik: Šchtóž šo šam pomyschuje, budže poniženy; a šchtóž šo šam ponižuje, budže pomyscheny. Š tym wosnamjenja wón ponižnosć jako wóšebity pocžink, kotruž šebi žada wot ššesćizijana. A šwjate pišmo pschego šašo napomina k ponižnosći psched Bohom a čłowjekami. Dženka mamy dweju mužow: Pětra a Kornelija, kiž štaj pschiklad teje ponižnosće, kotruž mamy wopokasacž psched Bohom a psched čłowjekami.

1. Pětr šjewi prawu ponižnosć psched čłowjekami;

2. Korneliuž šjewi prawu ponižnosć psched Bohom.

1. Korneliuž, kiž běšče wyschši wójska w Šasariji, je wóšobny, nahladny Romški. Wón běšče drje pohan, ale pobožny, bohobožny muž. Wón je po Pětra póškal a Pětr k njemu šastupi. Šdyž Pětr šastupi, padže Korneliuž k jeho nohomaj. Wón šebi myšli, šo je jemu jako póškej Božemu tajku čješć winojty. Ale Pětr jeho posběhny a praji: Štawaj, pschetož ja šym tež čłowjek. To je prawa ponižnosć, kotraž w kóždym šobucžłowjeku, kajejež wěry tež je, bratra widži. Wona pak je jara žadna, něhdy pola Židow, kiž mējachu wschittich pohanow ša njeczistych, šo do jich domu nještupichu. Tež Pětr je ju halle nawuknyčž dyrbjal (šcht. 28.) — žadna tež pola pohanow; pschetož romšzy šhěžorojo šebi žadachu, šo by šo lud k nim modlił. A tale ponižnosć je dženska hišćež žadna. Wamž

šo posběhuje a žada šebi, šo šo katholiczy ššesćizijano psched nim poklonuja. Njeje pak tale hordosć tež šřjedža mjes nami? Niž jenož pola wyšokonarodženyh, kiž šebi myšla, šo jich šemjanski narod jich wušběhuje wysche druhich čłowjekow, tež na kóždej wšy ju namakaj, hdyž bohaty rycžekublet abo wobšedžet na šhěžkarjo, kiž ma křuwicžku, hordže dele hlada. Wot Pětra móžemy nawuknyčž prawu ponižnosć. Wón w Korneliju pohana wjazy njewidži, pola kotrehož mohł njeczisty byčž, niž teho Romškeho, t. j. štaw wot Židow hidženeho luda, ale čłowjeka, kajiž je šam. My njemóžemy šwontowne wschelatofšće mjes čłowjekami wotštronicž, ale my šabycž nješmemy, šo šmy psched Bohom wschitzy runi, čzi šami hrěšchizy, teje šameje hnady potrebni. Šaj, nješabudžmy, hdyž psched druhim čłowjekom štejimy, Pětrowe šłowo: „Ša šym tež čłowjek.“

2. Šcht. 30—33. My widžimy, šo je Korneliuž jenož po mjenje hišćež pohan, niž pak we wutrobje. We wobšhadže se Židami je wón teho jeneho Boha póšnal a pyta šebi jeho špodobanje dobyčž: wón šo posčzi, wón šo modli, wón čzini štutki šmilnosće. A šo je jeho pobožnosć čzista, widžimy na tym, šo Bóh tón šnješ, kiž wutrobny šnaje, jemu wotmolwjenje da. Šcht. 30. 31. Korneliuž je potajkim Božu hnadu a špodobanje namakal. Wón pak dyrbi hišćež po Pětra póšlacž; wón to čzini a žedžiwje na njeho čzaka, šo by šlyšchal, šchto ma jemu wot Boha prajicž. Šcht. 32. 33. Šchto pak dyrbi hišćež Pětr? Šchto Korneliušej hišćež pobrachuje?

W našchim dženšnišchim sczenju (Luf. 18, 9—14) mamy farisejskeho, kiž je šo kaž Korneliuš modlit, posčizil, jałmožiny dawal. Tón je s tym jara spofojom, šo šamo Bohu džaťuje: Ja šo tebi džaťuju, Božo, šo nješkym jako drušy ludžo. Korneliuš nawopať hiščeže spofojom njeje, wón wě a čuje, šo jemu to najlěpsche hiščeže pobrachuje. Scht. 33. W tym šjewi šo ta prawa ponižnosć pšched Bohom. Kať wjele mamy my to hiščeže wufnyć! To je něščto rjane, hdyž je čłowjek w šwojich wobstejnoščach spofojom a na wyschšche njehlada. Wono pať je tež hrěščna, straščna spofojnošč — t. j. šam se šobu spofojnom być, hdyž šebi ščesczijan rěči: Kajkiž šym, tajki šym prawy a dobry, ščto móže mi hiščeže pobrachowacž? Kať wjele tať myšli! Dofelž šu ščeczeni, konfirmowani, dofelž porjadnje te mišči a š spowjedži šhodža, porjadnje něščto ša škutki ščesczijanšceje lubošče wopruija, dofelž šu dobri nanojo, šwěrne maczerje, pošlušni poddanojo a šwonkownje čješne žiwjenje wjedu, šebi žaneje dalscheje starošče wo šbože šwojeje dušche nječinja. Šich šamospofojnošč potom šo najbole šjewi, hdyž čješke domachpytanje na nich pščińdže. Potom šo prascheja a škorža: Ach Anježe, čžehodla šy ty nam to čžiniť? Š čžim šym ja to šašlužil? Čžehodla mam ja runje čžerpicž? Šim pobrachuje ta prawa ponižnosć pšched Bohom. Našch Šbóžnik šhutne šłowo wurěči: Hdyž šče wščitko čžinili, ščtož šče čžinicž winojči, šče wy njeuwžitni wotrocžy. Šwoje pobožne ščesczijanšce žiwjenje, mój ščesczijano, ma šwoju čžescž, twoji šobucžlowjetojo tebe w tym čžescža a lubuja, ale pšched Bohom šo teho šhwalicž nješmješch, hdyž čžescž wopravdže ponižny być. Šawoť nječ je tebi š pščiładom: Niž jako bych ja hižom šapšchijať abo hižom dofonjany byť; ja honju pať ša tym, hacž bych jo šapšchijať, jako tež ja wot Šhryštuša Jesuša šapšchijaty šym. Korneliuš, kiž pšči šwojich jałmožinach a dobrych škutkach š Pětrei rjeknje: „My šmy něť wšchitzy pšched Božim woblicžom, šo bychmy šlyšcheli, wšchitko, ščtož tebi wot Boha je roščasane, nječ nam puć pokasuje š prawej ponižnosći pšched našchim njebješkim Wóťom. Pšched Bohom a jeho šłowom šhibujemy we hłubokej ponižnosći a š šwojemu Šbóžnikej šhladujemy w nutrnej modlitwje.“

Šamjeń.

B u ě.

Še šačžucžom radošče widžesche mudry wucžer Šanušč ja čžaš žnjow šnatu wješelu hibanžu a nušnotu, pilne šyčjenje a hromadjenje na požohnowaných šahonach a potom talle š šwojim wucžomžam rěčesche:

Žně runaju šo šwjedženškej hoščinje, kotruž hospodať šwojim džěčžom wuhotowa. A šwjedženški džěń dawasche wón někotrym šwojich džěčži wšchelatore dary, a dawasche jim tať bohacže, tať pšhecželniwje a luboščiwje, šo jim šylša džaka a radošče do wocžow šupi. A něotre mješ nimi wón hješ wobdarjenja wot šebje puščęži. Duž wbohe wrěčžo šupichu, a š jich wěčžka wužbrli šo tež šylša, tola to njeběščhe šylša wješela, ale ta, kotruž bološč wuronja.

Š wutrobnyh hnučžom to čži šbožownišči bratsja widžachu a kaž š jenyh rtom džachu: Ně, to nje móže wola naščeho dobreho nana być, šo dyrčjeli šo wy rudžicž, mješ tym šo šo my jeho dobročiwosče wješelimy; a kať mohli my šami šo wješelicž, tať dolho hacž waš šrudnych widžimy! Ně, pójče a wšmicže tež wy šwój džěl wot teho žohnowanja, š kotrymž je dobry nan naš wob-

daril! — Tať woni džachu a dawachu š mišoščiwěj ruku; a jašne bu woblicžo tych, kotřiž hjerichu, hiščeže jašnišche pať woblicžo tamnych, kiž běchu dawali; pšchetož šbóžnišcho je dacž, dylži bracž.

Duž nan je špodobanjom na nich wšchěch pohladowasche a džesche: „Budžče mi žohnowane, moje džěčži! Wy šče moju myšli šhudale a po mojej wutrobje čžinile. Žaneho mješ wami njeběch šabyl, kať mohť ja to? Wy džě šče wšchitzy moje džěčži! Ale š wotpohladom roščželuju ja šwoje dary tať, šo šo šwjast bratrowšceje lubošče š dawanjom a branjom mješ wami twjerdscho šwježe, a šo jedyn š mišoščiwosčju, druhi š džakownosčju šnadobni. Wy šče moju myšli šhudale a mojej wutrobje derje čžinile; duž budžče mi požohnowane, moje džěčži!“

F.

W žnjowym čžasu.

W lěčžnyh bohastwje ja widžich
Krašne žita š radoščju;
Žnježy žno je pošyž čžyčhu,
Duž šej kožu šlepachu.

W šrijedža widžich wšchelte kwětki,
Mědre a tež čžerwjene;
W šheluščach jich jašne šrepti
Šybola šo rošome.

Alle tam tež wóšty běchu,
Ščere, hrošne, kalate,
Tola wot Božeho šłóncžka
Wšchitko pošlocžene je.

Dolho štejo pšchiladowach,
Wjedro bě tať pšchetužne;
Duž džě jene pšchirunanje
Šimale mi pšchipadže.

Ach, kaž tajke žnjowe polo
Še tež našče žiwjenje;
W kotrymž w šrudobje a wješ'lu
Šrawja škutki čžlowjecžne.

Nješu šhwilki šradowanja
Šwětki mědre, čžerwjene?
Še starošču wóšty wšchelte? —
Žnjež pať našch? Šłaj, šmjercž to je.

Šurij Bróšť.

Nan a šedmjo němi šynojo.

Šomnjecžahódna je šawišna nahladneho měšččžana, nana šedmjoch derješoščenyh šynow, kotřiž pať běchu wšchitzy němi. Dyšnosč nad nješbožom šwojich džěčži nana wobštajnje we wutrobje žerjesche, a wón nje móžesche wopšchijecž, kať jeho Wóh pšched druhimi nanami tať šurowje domaphtasche. Něhdy wón šwojich němyh šynow na jenu šušodnu nuknizu wjedžišche, hdyž běšche pola štareho šchwajzarja čžerstwe młoko, butra a twarožť dostacž. Dyšchny nan šobuželnje na šwojich šynow hladašche, kotřiž štrowi a čžerwjenołizacž ša blidom šedžachu, ale běchu — němi. Ššylšy šo jemu po ližomaj ronjachu, a wón š njeju šdychny: „O Božo, š čžim šym to šašlužil?“

Šary šchwajzar, kiž to wšchitko pytny, nana na boť wša a še šwucženej šprawnosčju džesche: „Ša derje widžu, Waš rudži, šo šu Wašči šynojo němi; — ale ja šo teho njeđitwam. Wěšče hiščeže — ja džě waš wot młodosče šnaju — kať Wy jako

hólczeż ptaczkam wofa kładzeſchcze, a hdyż je popadnyſchcze, jim jaſyſt ſe ſchije wutorhnyſchcze a jim ſe kóſtnym wjeſelom ſaſo leczić daſchcze? — Wěſcze to hiſchcze? — Kaſt huſto ſym Waſ war-
nowa! — D te ptaczatka pod njebjom, kotreż nětko je ſwojim
ſpěwom Boha wjazny khwalicź njemóžachu, ſu Waſ wobſtoržile, a
Wy njedhybicie ſe rta ſwojich dźěczi ženje kłódko nanowſte mjeno
klyſchecź!“

F.

Flattich a muchi.

Stary Flattich, we ſwojim czaſu wulzy luboſcziwy a cziho-
myſlny ſaraſt we Württembergſkej, njejedźiſche w poſlednich lětach
ſwojeho žiwjenja ſtoro ničo druge hač w mlóžy rajſ. Raſ
w lécznym czaſu, hdyż je jara wjele muchow, jeho woſebna knjeni
wopyta. „Alle“, ta dźeſche, jaſo jemu ſt wobjedu ſchliczku w mlóžy
rajſa na blido ſtajichu, „kaſt móžecze Wy, knjes ſararjo, telko
muchow dla jěſcź? To ja njemohla taſ wokolo ſebje czerpicź.“

„Snadna knjeni“, ſtarz ſnapschecziwi, „ſtwa wſchaſ je ſa
naſ wſchěch wulka doſcź. Glejete, mucham ſt ſpodobanju ja bjes
ruba jěm; a ja ſym teho mēnjenja, cziſte blido je runje taſ cziſte
kaſt cziſty rub, a dawa ſo teſ lóžicho ſaſo ſmycź, dhyžli rub wu-
plokacź. Hdyż nětko moja ſchliczka jedže na blido pſchińdže, ja
lžizu woſmu a ſczinju na nje tu a tam kuſczić rajſa. Na to
ſchllu pſchitryju, ſo njeby žana mucha do njeje padnyla. Mjes
tym ſo ſo potom ſt blidu modlu a poſydnju, ſu ſo moji hoſczo
teſ ſeſydnali a mje na pokoj woſtaja. Lubny Bóh wſchaſ ma
wſchelake ſtworjenja we ſwojim ſwěcze.“

F.

Stawisna Khrystuſoweho pſchekraſnjenja.

(Boſtracžowanje.)

7.

Pětr a Jan.

Jan. 21, 15—23.

Hdyż poſnėdali bėchu paſt w hromadže,
Nětk Jeſuſ dźeſche ſt Schimanej Pěterej:
Braj, Schimanje mi Zonawony,
Lubujesch bóle mje, dhyžli cziſle?! —

2. Wón ſt njemu dźeſche: Haj, Knježe, wěſch to ty,
So cze mam lubo! — Njeknu Knjes pſcheczelnje:
Paſ jehnjata mi moje lube! —
S noweho ſaſo wón ſt njemu dźeſche:

3. Braj, Zonawony Schimanje, tola mi:
Hač mje woprardže lubujesch wutrobnje?! —
Haj, Knježe, ty wěſch, ſo mam lubo
Tebje ja ſt wutrobu! — Pětr dźeſche.

4. Knjes ſt njemu rjeknu: Paſ moje wowzy mi! —
Raſ tſeczi ſt njemu dźeſche Knjes wurasnje:
Braj, Schimanje mi Zonawony,
Lubujesch woprardže Knjeſa ſwojoh?! —

5. Bu Pěter-ſrudny, ſo ſt njemu tſeczi raſ
Knjes khtutnje dźeſche: Lubujesch tola mje?
A dźeſche ſt njemu: Knježe, wěžy
Wſchitke wěſch; wěſch, ſo mam lubo tebe! —

6. A njom' Jeſuſ dźeſche: Paſ moje wowzy mi! —
Czi ſawěrnje ja, ſawěrnje praju to:

Hdyż mlódschi bėſche, paſeſche ſo
Ssam ty a dźeſche, hdyż runje chyſche;

7. Hdyż stary budžeſch, tehdy paſ roſſchěrſch
Ty ružy ſwojej, a drugi budže cze
Dže wopaſowacź a taſ tebe
Bomjedže, hdyž ſebi njepožadaſch. —

8. To wobſwědczenje jemu paſ prajeſche
Knjes, ſt tajkej ſmjerczu pſchichodnje Boha b'dže
Wón khwalicź, krawnje pſchecžehany;
A hdyž to prajił bė, ſt njemu dźeſche:

9. Bój ja mnu krucze! — Pětr ſo paſ wobroczi
A wuczobnika wuhlada khodžazoh'
Sa nim, kiž Knjeſej lubny bėſche,
Kiž jom' teſ ja blidom bliſto bėſche, —

10. Tam na wutrobnje Knjeſowym ležazy,
Hdyž ſt njemu rjeknył bėſche pſchi wjeczeri:
Schto pſcheradzi cze, Knježe? — woſjerb!
— Tehole widžiwoſchi Pětr dźeſche:

11. Schto, Knježe, tónle dhybi paſ docžakacź?! —
A njom' Jeſuſ dźeſche: Chy-li, ſo woſtanje,
Hač pſchińdu, ſchto to tebe ſtara?
Sa mnu pój ty! — pſchezo bjes komdženja

12. Duž mjes bratrami wuńdže rěcź ſpodžiwna:
Dže tónle ženje njewumrje wuczobnik;
A Jeſuſ ſt njemu njeprajeſche:
Njewumrje tónle, — ně; ale dźeſche:

13. Hdy bych to ſechył, ſo tónle woſtanje,
Hač ſaſo pſchińdu, — ſchto tebe nastupa?!
Taſ radu Božu potajiwſchi
Pětra Knjes ſwojeho wuczi mile.

14. D kajka ſwěra woſjerwa Boža ſo! —
Ssam paſtyr dobry Jeſuſ je woprardže;
Wón ſtadko ſwoje pſchewodžuje,
Doniž je ſhromadžił ſt ſebi njeje. —

15. Se ſobu ſwjaſał ſwojich je najtwjerdſcho,
So njepſcheczelſtwo žane jich njeſbije;
Se pola nich hač do ſkóncženja. —
Sawěrnje, žiwny je pſchekraſnjeny! —
(Pſchichodnje dale.)

Khudy tkalž a jeho biblija.

Bodał F.

(Skónczenje.)

Mlyn, wot ſamožiteho Schcžěpana wobhydleny, ležeſche nje-
daloto wſy w luboſnej dolinje, kotraž, powodžena pſches ſchumjazu
rětu, ſtadkam bohata žiwnoſcź poſticzeſche. W plotach ſt dornychiny
a czerňowych róži, ſt kotrymiž bėchu jenotliwe luſi wobmjelowane,
mėjeſche wulka ſyła cziſtych ptaczatow ſwoje pokojne bydleniczo a
ſt kóžbeho keraſchla jich radoſtny ſpěw ſaſlincžowacze; bruki a
mjetele wſchěch družinow a hromadžate pežoly buncžachu wokolo
juſchnatych podſtawkow nalětnych kwětkow; hładke howjadwa paſechu
ſo tu a tam we wyſokej trawje, a paſtyrjej po boku wotpocžo-
wachu ſwěrne pſy w kłódku ležějaznych ſchtomow. Wſchitko
dychaſche radoſcź a czerſtwe wjeſele žiwjenje; wſcho ſchewjeſche ſo

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Šmolerjez knihizisčyczerńi w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

12. njedźela po swjatej Trojizny.

Sap. skutki 12, 1—11.

Czežke domapytanje pschińdže na přenju kšesćizijansku wošadu. Herodasch složi ruzy na swěrnnych wot gmejny, so by jich čzmiłował. Wón stónzowa Jakuba i mjeczom a Pětra do jaštwa šadzi. Pschi wsćim czežkim doma-
pytanju nješlyšimy štorženje a morkotanje. Přenja kšesćizijanska wošada swój kšiz sczerplimje nješe a Pětr poda so do Knjesoweho wozdenja. Kšesćizijanska wošada šnaje prawy šredk, šwětlo pschinjesć do čzěmnošće šrudoby. Gmejna modlesche so bjes psčestacža k Bohu. Wona šměrom čzaka, hačž tón Knjes pschińdže a Pětra i jaštwa wuwjedže. Tole pruhowanje a džiwne pschepom-
hanje teho Knjesa jenam wuczba ša jaštwo nascheje šrudoby a kšizja.

Sčto wuczi naš jaštwo kšizja?

1. Budže sczerplimi w čzěšnosći!
2. Wobštajni w modlitwje!
3. Čzakačže dowěrnje na pomoc teho Knjesa!

1. Psches Herodascha pschińdže pschescžehanje na přenju kšesćizijansku wošadu. Tónle šurowž, kiž ani židowskeje wěry dla, ša kotruž wón wutroby njemějesche, ale jenicžy, so by psched ludom špodobanje mět, šmědžesche přenju kšesćizijansku wošadu pschescžehacž — a my so praschamy: „čzehodla to tón Knjes dopusćež?“ Wón móže tež čzinjenje pschecžiwnikow do šwojeho bójšeho wozdenja nutšwacž a k šěpschemu wobrocžicž, kaž Šosef něhdy šwo-

jim bratram praji: Wy šebi myšlesće so mnu šě čzinicž, Bóh pak je jo derje čzinił! Wuczobnizy Knjesowi dyrbjachu so wupruhowacž we wohenju šrudoby. Š teho domapytanja šlyšimy Knjesowe napominanje: „Budže sczerplimi w čzěšnosći!“ Šatub je šměrom do šmjercze šchol. Wo jeho wumrjecžu so powjeda, so je so jeho škoržnik nad jeho sczerolivosćžu tak natwaril, so bu tež kšesćizian a kaž Jakub šwoju wěru se šmjercžu šahglowa. My so drje praschamy: čzehodla dyrbjesche tónle swěrnny šwědk tak šah šwoje žiwjenje wostajicž? Ale wošada dyrbjesche so troštomacž: „Sčtož čzini Bóh, wscho dobre je!“ Šdyž kčžejazy mlodženz w kčžejazej mlodosczi šinje, šdyž budže lubny nan abo šwěrna macž nahle psches šmjercž přecž torhnyeny, čže nam tón Knjes prajicž: „Budže sczerplimi w čzěšnosći!“ Tule čzichu sczerplivosćž wobladamy tež na Pětrje, kiž šměrom mjes wojakami špi a do Knjesoweje ruki so poruczi. Wón w rjeczafach a tola šwobodny w tej wěštosći: „Moja dušcha je čzicha k Bohu, kotruž mi pomha.“

2. Tule sczerplivosćž ma šwoje pošyljenje w modlitwje. „Budže wobštajni w modlitwje!“ „Pětr pak bu w jaštwe džeržany, ale zyrkwina gmejna modlesche so bjes pschestacža k Bohu ša nješo.“ Herodasch wschitko špyta, ale jemu šteji mózne „pak“ napschecžiwno: modlenie zyrkwineje gmejny. Šhryšostomuš je něhdy wuprajil: „Modlazej gmejnje Bóh nicžo šapowjedžicž njemóže.“ Modlenie — to drje šu šłowa, ale tola šłowa mozy a žiwjenja; šłowa, nutšdate wot šwěrneje bratrowskeje luboscze a jej

dnocze w duchu, wone wobdawaju krala na trónje, naschich ewangelskich bratrow w rozspróschenu, hyna a džowku w zusbje, tych, kiž su w strasche, spytowanju podležeć. W modlitwoje pschińdže do wutroby snutskowna wěstosć, so Bóh tym swojim pomha, kaž je sa nich najlěpje. Duž čakaaju

3. dowěrnje na pomoc teho Anjela. Woni temu Anjesej wschitko poruča po słowje psalmisty: „Ja posběham swojej woczy k horam, wot kotrychž mi pomoc pschińdže!“ A tón Anjes da Pětra i jastwa wuwjesć a my widžimy w pomocy jasnje porst Boži. Pětr chwali teho Anjela. „Swětło śwěćesche so w jastwoje.“ Hdyž křesćijan leži na čezkim khoroložu a khorosć so wobroczi k polěpschenju, njeje jemu tež, kaž by śwětlo śwěćilo do jastwa jeho khorosće? A spominajmy na čerpjerja na křěžorskim trónje, na křěžora Bjedricha, kiž čerpjesche na šmjertnym čerpjenju! Hdyž wón swoje čerpjenje sczerpliwje nješesche a we swojich bolosćach modlo k njebiešam hladašche a tón Anjes jeho wjedžesche i jastwa dolheho čerpjenja do šahonow šbóžneho měra, hdžež žana srudoba a bolosć wjazy njebudže, nješesche to tež pomoc a wumoženje, so so śwětlo do čemnosće śwěćesche? Słyšchmy a wopomny w jastwoje swojeho křizja a čerpjenja k swojemu snutskownemu a wěčnemu sbožu: „Budźće sczerplivi w čěžnosći, wofstajni w modlitwoje a čakaјće dowěrnje na pomoc teho Anjela!“

Samjeń.

Bnjowe wješele.

(Gerol.)

Esó ponórijó kłóncžko, nětk w Boži domčt dže
A žnjeńž swoje džělo tež dołonjał je;
Nětk šbėrajće knopy a šhromadźće so,
Dom wróćće so, wješele sawyštajo;
Njesapomńće pak Wóćezja křwalicž.

Wy džěcžatka do přědka! jastafajće,
Kaž w rozžy wy lubosne kwětki nam seže.
Šechže nješhjecže, duž tež nježnějecže,
Wótž njebieški tola waš našycžuje,
Kiž tež rapatow rapanje šlyšči.

Nětk i wěnzami pyščeže, wy holecžata, so,
Wy mlodženzy k rejam pak hotujće so;
To po prózy rady wam popšchate je.
A wobradži Bóh škote žohnowanje,
Šsebi šami tež dom twaricž šmécže.

Wam mužškim je próza nětk šaplacžena,
Wam žonam je pomoc wscha žohnowana.
Šaš' šlyšči so na hunach klepotanje;
Došć muški a khlěba šaš' k žiwnosći je,
Duž so njeboj, so mali b'dža tradacž.

Th šchědžiwzo, husto wschał widžil šy tu,
So šhadžaze lěta šaš' šahadžachu.
Šaj, čašy so minu, Bóh šwěrnj pak je,
Šoh' šmilnosć wschał pschězo so wobnowjuje,
Šiščeže w štarobje nošy wón swojich.

Tež pschistupče, šhudži, a pschisanćiče so.
Došć kłóštow je na polach, špokoјće so!

Kiž něhdy je Wošej wutrobu hnuł,
A šuthu je w zusbje tak křagnje wjesć mohł,
Tón tež dženska na šhroty špomni.

Nětk šera te wječorne hašcheja žno
A i dołow nóz šbėhuje rošowa so.
Wšcho woczichnje, pola su wupróšdnjene;
Tam horkach pak wójšto to njebiešte dže
A wschě hwěšdy čjesć špěwaju Bohu.

Surij Bróšt.

Wobrasny i pola snutskowneho mišionstwa wot lěta 1906.

(So rosprawje krajneho towarštwja ša snutskowne mišionstwo w Šatškej 1906.)

6.

Rospšchescžěranje dobrjch pišmw.

Ras kubler džesche: „Njedželste kopjeno ja njedžeržu; my a čzeladni mamy kemsch a hiščeže k temu bibliju a špěwaške; to došaha. Wšche teho potom te papjern woloło leža“. Šo šdacžu žyle prawje. Tola njech je tež biblija (a přědowanje) a špěwaške našch khlěb, a my čžemy tež tu prošycž: Našch wschědnj khlěb daj nam dženska, dha tola kóždy wě: Khlěb šam ša žiwjenje by prawje njedošahał. A kóždy šnaje i katechisma, kaš našch Luther praji: Wšchědnj khlěb pak je jědž, picže, atd. Š derjeměčžu čžlowjet wschelafeje a to niž jenož křuteje, ale tež mjchteje a škódnjeje jědže trjeba. Tajku čže nam Ššerbam „Šomhaj Bóh“ a „Mišionški pošot“ podawacž i pěknymi powjedańčkami, i dobrjch jadrom, kotrež wschědne žiwjenje roššwětla, se špěwami a nastawkami, kiž su ša dom a křesćijanške žiwjenje wužitne, se šdželenjom wo wošadnym a žyrkwinskim žiwjenjom, kiž našch čžaš nastupaja a pošaza, kaš křesćijanštwjo, lubosć, wěra wonkach mjes našchim ludom do šjawnosće šupja. My Ššerbja wěmy, kajke žohnowanje nam dale biblijski pučžnik i wubranyhmi šchpruchami a šchucžkami wopošasuje a dale knihowne towarštwjo. Wone našch narod i dobrej žyrbu wobštara pódla biblijskeho towarštwja. Š hdy by němški narod jenož tajke dobre knihi mēł, by so tež bóle pschi štarjch křesćijanškim duchu šdžeržal. Tola njemějmy jenož woczy ša Ššerbowštwjo.

Wot snutskowneho mišionstwa šdžeržane wobšteji w kraju „towarštwjo ša rospšchescžěranje křesćijanškich špišow“, kotrehož pschědšyda je k. wšchšchi konsistorialny radžicžel a duchowny pschi křiznej žyrkwi Dibelius w Draždžanach. Lěto wot lěta towarštwjo wudawa a w našchim ludu rospšchescžěra: Tndženšte přědowanja i napišmom: „Njedželški trošcht“, dale (němški) biblijski pučžnik a potom tež „Šatšku ludowu protyku“ (kotraž je jako dobra křesćijanška jara nušna pschi wulkej šyle šwětnych a šamo njekřesćijanškich němškich protykw). Ša tuto towarštwjo šmy na přěnim pokutnym dnju šobu škladowali. Pschińdu wschał tele přědowanja jatym w jastwach k pomocy a čžiščeža so tež ša to druhe špišy, na pschiklad pschecžiwjo wopikštwu, ša pincžnizy k hodam. Tež so do dalšchich štron w kraju rošnoscheja. Towarštwjo ma tež dvě knihowni ša lud w Draždžanach, i kotrejuž so kóžde lěto wjazy tyšaz šwjastkow wupožčuju. Šdyž wopomnišch, kajku wažnosć ma dženska čžiščežane šłowo ša našch lud, a so dopomnišch, kajki žohnowanj šacžiščež šy ty i nekajšeho špiša a to šnano tež i jenicžkeho nastawka doštal, dha budžesch so wješelicž, so snutskowne mišionštwjo pomha pschecžiwjo njepšchewidomnej šyle njedobrych a njeknicžomnych papjerow, špišow, knihow dobre rospšchescžěracž. Tež ministerštwjo ša tutej knihowni 500 hriwnow dari.

Šdyž hiščeže ras na tamne kublerjowe šłowa pschińdu, so ludžo (čzeladni a t. d.) maja bibliju, špěwaške a kemschenje, dha mam pak tola pschistajicž: Wužiwaja tež je prawje? W našchim

czaſu dyrbi woſebje mlódschi cźlowjeſ hiżom woſebje derje fſche-
ſcźijanszy woczebnjeny hycź, hdyż wón porjadnje ſam je žada a
wuźiwa. Wono ma ſo to nětko runje prawje bliſko klaſcź a po-
ſficjeć. Rſchecźijanski dom, hoſpodať, hoſpoſa maju tu waźny
nadať.

Dodźakowacź ſo tež njemóže towařſtwu, kiź chze ludej napsche-
cźiwo pſchińcź a ſo mjenuje: „Towařſtwo ſa darmotne roſpſche-
ſcźeranje biblijom a fſchecźijanskich ſpiřow“. Darmo chze dawacź.
Hižo 34 lět wobſteji a pſchede wſchēm tajkich, kiź žaneje njedže
nimaja, ſ fſchecźijanski kopjeńkami a maľnymi natwarjazy
piřmami ſaſtara. Tať cźi, kiź maja na ſaſtaniſchcźach abo pſchi-
cźahach želeſnizow njedźeľſtu ſľuźbu, „Njedźeľſki poſtrow“ doſtanu,
teź druſy, kiź dyrbyja pſchi wobſhadže ſkutkowacź — wſcho hro-
madže kóždy tydžeń ſ 10,000 łopjenami. Teź wothladarjo želeſniſkich
cźarow do ſwojich kſeźkow předomanja a traktaty (natwarjaze kniźki)
doſtawaju, kiź kaź dobry pſchecźel ł nim pſchilhadžeju abo wjele bóle
wot jeneje kſeźki ł drugej kłodža. Piřes 50,000 ſpiřow ſo
w Němſkej tať kóždy tydžeń roſpſchecźera. Darmo towařſtwo tež
w ſańdženym lěcže 321 biblijom, 206 nowych teſtamentow, 819
dželow ſwojateho piřma (ſwj. ſcźenja ſ pſalmami) roſdari, mjeſ nimi
230 biblijom ſa ſchuľke dźeći. Woprowdže jať troſchtowazy,
ſpomoźny pſchecźel pſchińdže tať mjenowany pſchecźeľſki liſt na jatyh
hody do 16 wuſtawow ſa jatyh w 3250 cźiřlach w němſkim kraju,
teź 45 ſwojatyh piřmow ſa nich wudželene bēchu tajzy pſchecźeľjo.
Towařſtwo je pſches 7000 hrimnow ſa roſdželene ſpiřy a hewať
hiſcže 4000 hr. trjebať. Szobuſtawy a wyſchnoſcź ſu ł temu
ſwēru ſpomoźne byle. A teź ty budžeſch ſpoľojom, hdyż ſhoniſch,
ſo ſy ſcherpatku w koľlecze ſa ſnutſkowne miřionſtwo, ſ kotrejeź
je towařſtwo 375 hr. doſtať, ſobu podať. Tať njech pſches naſchu
ſobupomoz kľeb žiwjenja a dobri pſchecźeľjo dale w roſpſchecźera-
nyh dobryh piřmach naſchemu ludej žiwjenje a dobrotu pſchi-
noſchuja!

Stawisna Chryſtuſoweho pſchekraſnjenja.

(Boťracźowanje.)

8.

Anjeſowe ſjewjenje na horje w Galilejſkej.

Mat. 28, 16—20; Marť. 16, 15—18.

Do Galilejſkej' jednacze pógli ſo
Eſu ſhromadźili na horje, hdžeź bēſche
Sich ſkaſať ſebi Jeſuſ žiwny,

— Tam chzyſche ſ nowa ſo wſchitkim ſjewieć.

2. A jako jeho widźichu, modlachu
Eſo woni ł njemu; — někotſi woſtachu
Pať njewēſcźi, ſo dwēlowachu;
— Ach, je dha móžno to hiſcže pſchezo?! —
3. A pſchiſtupiwoſchi rēcžeſche ſ nimi Anjeſ
A džeſche ſjawnje: Móź data wſchitka mi
Se we njebjeſach a na ſemi.
Tehodla dźicze něť do wſchoh' ſwēta!
4. A wucźe ludy wſchitke a předuje
Wſchať ewangelij wſchitkemu ſtworjenju!
A w mjenje Wótza jich a Eſyna
Rſchcźicze a ſwojateho Duča wſchitkich!
5. A wucźe dźerjeć wſchitko jich, ſchtoź ja wam
Eſym kaſať jako Anjeſ wſcheho ſtworjenja!
Schtoź wēri a je fſchcženy, budže
Ebóžny; pať ſudženy njewērijazy! —

6. A budža zejchi pſchewodjeć wērijazyh;
Eſu tele: W mojim mjenje dže wuhonjeć
Eſych duchow budža, ſ jaſylami
Nowymi rēcjeć a hady ſahnacź.

7. A budža-li picź něhdže ſchto ſmjertneho,
To nihdy ſchłodzić njebudže niczo jim;
Na khoroh ruzy klaſcź tež budža,
A lēpje budže jim wobſboženym. —

8. A hlaj! ja ſ kralom pola waſ wſchitke dny
Hać do ſkónczenja zyleho ſwēta ſym!
— D kaťke to je pſchilubjenje!
Wyſtajmy! ſ kralom je Jeſuſ žiwny! —
(Pſchichodnje dale.)

Boži bud.

Boťwedańcźto ſ lēta 1822 wot Jana Wjele.

Jana, to rēka: džeń ſwojateho Jana je nimo, a bliſto je
džeń ſwojateho Saľuba. Hižom ſyľu ſo žita, doľeľ ſu do czaſa
ſrale. To lēto je njeſmilna ſuchota ſ knjeſom a cźlowjeľow tyſchi,
pſchetoź wot ſwojatkow ſem ani kapki Božeho deſcźiľka pomēli
njejſu. Eſlónzo ranje po ranju krejczērmjene ſkłodža, džeń a
džeń pali a ſmali, a jedny wjeczor kaź druhi ſo khowa kaź žehliwa
kula. Ruže a hatki ſu dawno wſchē kuche. Rēki a rēcźki ſľabnjeja
wſchēdnje, džeń wote dnja mjeńſche. E lacźnotu tradate hory a
hole, ľuki a pola proſcha wo Boži deſcźiľ. Eſyna ſu woſtale
rēdke a kuſche, a ſtradane žita ſu do czaſa bēle. Hdžeź ſtupiſch,
ſo trawka pod ſtopu drjebi kaź wuſchjeny wrjób. Eľot na paſt-
wach ſa wodu jaľli; ptacźina kureći a ſtona, a jelena žabľa ſa
wjele njedžel na deſcźiľ hrjechtaľa njeje. W kēſchach ſo woſhada
kóždy njedželu wo deſcźiľ modli, jako tež doma poboźne duſche
kóždy džeń ſpēwajo proſcha:

Eſmil ſo na wſchēm ſ hnadnej wolu,
Schtoź tu ł tebi ſdychuje!
Wſchako wſchōn ſkōť ſam na polu
Twoju ſmilnoſcź ſwolacź chze.
A tebi ſemja žakoſcźi,
Hdyż ſo ſ hēzu roſdrjebi,
A wſchēch ľudźi popľakanje
Ejewja cźi jich požadanje.

Na to chzyľ ty ſ hnadu hladacź,
Kiź ſy wſchewōdomny!
Njedaj wſchať nam dlēje tradacź,
Wopomā, ſo naſch Wóćez ſy.
Njeſaſtorcź naſ do ſmjercze,
Ale ſdzerź, ſchtoź žime je.
Njech ſo zyle njeſtajemy,
Ani hľoda njewumrjemy! —

To je tydžeń do ſwojedenja ſwojateho Saľuba, popoľdnju
w tjoch hodžinach. Eſlónzo njeſmilnje kaľa. Róžda pruha je
žehliwy kľoť. Žnjenzam ſo pōť ſ woblicza ľije. Schto by ſo do-
trēwacź mohľ? Boľladaj na njebo ł poľodnju horje! Boľladaj
ł wjeczoru won! Njebo njeje wſchať módre, ale je ſchēre a nabēľ
kaź woloj. Móžeſch hdže žaneje mrócźalki widjeć? Eſuſchaty
wēriľ je hižom pſches tydžeń wot ranja ſtať. Dženſa je ſo leħnyť
a ſpi. Ani najcženſche ſtwjelcźto ſo njemóže hrjebnyć, tež pohibna
woſnza niź, kotraž hewať ſtajnje a ſpochi ſ łopjeſchkom tſchaſy.
Młuchi a tſchecźi pyťaju krej, kaľajo ſ njemdrnymi pyťkami ľudźi a
ľkōť. Na paſtwach ſkōtu runje kaź na polach žnjenzam ſtaja ſo
wodyh. Dyrbi to dlēje tať woſtacź?

A měſtu ſe Eſloneje Bořcźicze lacźny kōń woſyl pomaľu czeħnje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

13. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 14, 11—22.

Pawoł a Barnabaš pschińdžetaj do čěškosće, dokelž lud, te štutki lubosće wohladawšči, ma jich sa bohow a chze jimaj woprowacž. Pawoł jim wobara. Ale bóršy so wschitko pschemobroczi. Naschězowany lud chze Pawoła kamjenjowacž. Ale kamjenje jemu njeschodža. Wón štaže a džěšče do města.

Pawoł w Dystrije.

1. Šwětnu čěscž wón wotpołaje.
2. Kamjenja šwěta jeho njemorja.

1. Lud chze jimaj bójšku čěscž wopofasacž. Tajtu móž je Pawołowy džiw na wutrobach měł. Šhto je činič? To so tak lohko njerosšudži. Pschetož to je štraschne, lud na dobo s jeho šahorjenja wutorhnyč. Potom so šahorjenje lohko do džiwjeho rošhorjenja pschemobroczi. Šhto ma Pawoł činič? Njehiba so čěscželakomnosć w jeho wutrobje, kotraž tak rad nasche wutrobny napjelnja? Ně, wón smuzicze napschecziwo štupi tajkemu pschesběh-njenju. Chzemy my tych wobohich pohanow w jich šakle-pjenosćzi wobžarowacž? Njěstawa so tajke pschibójštwo dženska hišče? Wulžy mužojo, wumjelžy, spěwarjo, spěwački so kaž pschibohojo čěscža. Njedyrbjalo so tež tudy ludu pschimołacž: my šmy šmjertni čłowjekoj? Pawoł je šromeho wustrowił. Šchesczijan tež šhudemu pomha, někotreho trošchtuje. Ale kaž dha, hdyž woni tebe

tajkeho štutka lubosće dla šhwala, so šy dobry čłowjek — njehiba so potom twoja hordosć we wutrobje? Tajta hordosć je šla waka, kiž na wutrobje žerje. „Budž šhwalba Bohu šamemu“ dyrbi tehdom nascha wutroba spěwacž a pschecziwo hordosćzi wojowacž. Šši wěžy je Bóh šam sa so šchowal, so čłowjekow prawo njeje: Ššud, wječenje a šhwalbu.

2. Woni pschińdu, Pawołowi njepschecželjo. Pola japoschtolow je kaž pola Šbóžnika: Dženša: Šosianna! a jutsje: Šschizuj jeho! Pawoł ščetpliwje dže psches to pschescžěhanje. Woni šu jeho kamjenjowali a mēnjachu, so je mormy, ale Pawoł štaže: jako mormy a hlaj, wón je žiwy. Wón so bjes bojosće do města wróczi a da wošadže woptamacž šłódku plód šschiza. Wonaj pošylnišchtaj dusche wuczobnikow. Tak je porjad w Božim kraleštwje, so mamy psches wjele tyschnosćow pscheńč. Šole prawidlo šchesczijanškeho žiwjenja šebi napišajmy w duchu na ščěny šwojich domow, wysche šhoroložow, napišajmy na šschize wonkach na pohrjebnišcžu. Ššches šschiz te křonowanju. Šprajilo je so: Ššchi šmjecžu šwjadnje žyrkej, čim wiažy pať šylšow pscheliwa, čim rjenšcho so wona šeleni. Ššotšiz se šylšami roššywaju, budža s wješkosćžu žnjecž.

We horju a šrudobje
Šrawja plody wěčnosće!

Šamjeń.

Bnjeński džakny khèrlusch.

(Quandt.)

Khwalcze toh' Bnješa mi i wyškofim khèrluschom nètto,
Eswèrnemu Wótzej njech khwalbu a cžescž dawa wschitto!

A wuškwej nam
Dycze je wobradžil ham
Sastarsku — a sažo nètto.

Wón je tak scžetplivy, šmilny a wulka joh' hnada,
Khrysta dla wón nam tež hrèchi a winy wschě woda.

A nashyczenju
Khlèb nam a potrjebu wschu
Dał je — haj, schtož duscha žada.

Wot Božej' dobroty wabicž šo t pokucze bajmy,
Pšched jeho woblicžom wschědnje šo ponižowajmy;

„Swarnuj ty ham
Na roli wutrobom nam
Sšyw a žně!“ tak w wěrje prajmy.

So bychmy junu na njebjestich honach žně měli —

— S jandželskim wójstom ach rady je šwjeczicž tam chžyli: —

Duž, Božo, daj
A na tu stronu naš staj,
Hdžez khwalicž wěcžnje Cže šměli.

Suriy Bróšk.

Sšynu, šwoju macž lubowazy.

Jedyn šlawny pruski general běšche we šwojej mlodošcži i panoschom na dworje Bjedricha Wulkeho. Wón njemějesche žaneho nana wjazh, a jeho macž šo we šwojim wudowstwje khudobnje žiwjesche. Jako dobry šyn šebi wón pšchejesche, šo mohł jej i podpjeru bycz; ale wot jeho mšdy njehodžesche šo nicžo parowacz. Tola šlónčžnje wón šrědk namaka, něščto ja nju šašlužicž. Šóždu nóz durbjesche jedyn i panoschom wo jstwy pšched kralowej lěhar-nju štražicž, šo by jemu t šlužbam byl, by-li něščto požadał. Někotrym běšche to pšche wobcžezne, tehodla pšchepodachu, běšche-li rjad na nich, šwoju štraž rad druhemu. Khudy panosch pocža, tele štraže ja druhich na šo bracz; wone buch u jemu šarunowane, a pjenjesy, kotrež ja to dostawasche, wón potom šwojej macžeri scželische. Šas njemóžesche kral w nožy špacž a chžyliche šebi něščto cžitacz dacž. Wón šlinskasche, wón wolasche; tola ničto njepšchińdže. Šlónčžnje wón šam štaže a do pódłanskeje štwy džěšche, šo by wohladał, hacž tam žadyn panosch njeje. Tudy namaka wón teho dobrego mlodženza, kotryž běšche štraž nadewšal, ja blidom šedžo. Pšched nim ležesche list na jeho macž, kotryž běšche pišacz šapoczal; tola wón bě pšchi pišanju wušknył. Kral šo pšchivacz i špoczatk lista cžitasche, kotryž mějesche šo takle:

Moja najlěpscha, najlubowanischa macži!

Dženka je nètto hižom tšecža nóz, šo ja pjenjesy štražu. Šloro njemóžu to wjazh wudžeržecž. Tola šo wješel u, šo šym nètto šažo džekacz toleč ja Waš šašlužil, kotrež šam i tutym scžel u.

Šnuty nad mlodženžowej dobrej wutrobu, da jemu kral špacž, džěšche do šwojeje štwy po dvě ról i dukatow, tynny jemu do kóždeje šapšy jenu a lehny šo šažo do kóža. Jako panosch šažo wotucži a te pjenjesy we šwojimaj šapšomaj namaka, móžesche šebi drje myšlicž, i wotkal šu pšchischke. Wón wschaf šo nad tym wješelesche, dokelž móžesche nètto šwoju macž lěpje podpjeracz, tola šo tež šdobom štróži, dokelž běšche kral jeho wušknyeneho namakał. Šašajtra rano, tak rucze hacž te kralej pšchińdže, wón dla šwojeho

šlužbeneho šmyška pokornje wo wodacze pšchesesche a šo jemu ša tón mišosčživy dar džakowasche. Dobry kral jeho džěczazu lubosčž khwalesche, pomjenowa jeho hnydom ša offizera a dari jemu hišcže šummu pjenjes, šo mohł šebi wschitto nakupicž, schtož ša šwoje nowe šastojństwo trjebasche. Šadobny šyn na to pšchezo wyschšcho postupowasche a šlužesche pruskim kralam jako šmužiky general hacž do šwojeje wyškofeje štaroby. —

„Dobroty, štaršchimaj wopofasaneje, njebudže nihdy šabyte.“
Šnihi Širachowe 3, 15.

F.

Cši pohladny.

Šas bu pobožny muž prashann, šak to pšchińdže, šo móže šebi pšchi wschěm žiwjenskim horju tola tajku šmèrnivosčž wobarnowacz. Wón wotmolwi: „Šo i teho wuškadža, šo šwojej wocži derje na šedžbu šjeru; pšchetož wschitto šo pšches šmyška t wutrobje dohnywa, ale tež to dobre.“ — Ša dalšchu prasheni, šak to cžini, wón džesche: „Šóžde ranje, prjedy hacž na šwoje džělo a mjes ludži du, šwojej wocži rošpomnicze na tši wěžy šložam: Šajprjedy je t njeju pošbėhuju a šo dopomnjam, šo je moje šlowne džělo a šamer mojeho žiwjenja a škutowanja tam horjeka. Šotom nashilam je t šemi a wopomnjam, šak malo mēštna trjebam, šo bych junu w njej šwój row namakał. Šlónčžnje wokoło šebje pohladuju a šyku tnych wobšedžbuju, kotrymž šo hišcže hubjenscho wjedže dnyli mi. Ša tole waschne troschtuju šo wscheho horja a šym je šwětom a cžlowjekami pokojnje w Bošy živy.“

F.

Šlój wótžny kraj.

Šrajo rjanty, wuškoleny
Wot Boha mi t wužitku,
Š něžnym ščžěwom wupyšchenty,
Š lubosčžu cže poštrowju.

Ši šo hori kóžda žywa,
Šonórjam šo do tebe;
Šwoja rjanosčž cžicha, miša
Šwutrobu mi šbėhuje.

Šěczki šybola šo jašnje
Š cžemnych hajow, tynjenjow,
Šowjedaju šebi bašnje
Štarodawnych krašnosčžow.

Šiše pruhi šlónčžlo i njebj
Šcžele polam wótžowškim,
Šrónuje pót pilnoh' džěla
Š žohnowanjom njebjestim.

Šješki debja rošpróšchene
Šubosnje kraj lužiski;
Še šchtomami wobroščžene
Šwitaju cže štatofi.

Šješky pał we nich bydli
Šud po rěcži šnaty cži;
Šžělawy šo t Bohu modli,
Š šemšchach jeho pocžesčži.

Ššwèru dobre waschnya khowa,
Šot wótžow jom' namrète;
Šmacžernu rěcž hacž do rowa
Ššwjatu džerži na wěcžne.

Šudo šbožowny a mērny,
Šaž šej tuto bohastwo;
Šha cži cžerstwoščž Šóh tón šwèrny
Šdžerži, štajnje žohnuju. —

Šješka něžna pał mi šywa
Š Šožim domom i daloka;
Šam, hdžez rěka bėži niša,
Štejesche mi kolebka.

Š mlodošcži tam šonjach rjenje,
Šóždy šuczit šnaty mi
Šbudži šbožne dopomnjenje,
Š nutrnosčži nawabi.

Šóh cže, droha šemja, žohnuj!
Šo rěcž mojich šylšow je;
Š jednocze pał Šóh lud žohnuj,
Šohhadžazy wot tebe!

J. Kř.

Dr. Marcin Miruś.

Marcin Miruś, we swojim času dwórski predař a zyrkwinski radziciel w Drażdżanach, bęšce prawje śwěrnny predař Božeho słowa a sjednoczi se swojim předomaniom čisteho słowa tež bjes poroka čistje žiwjenje. Duž wón porno lubosći a počesćowanju tež wjele hidy a pschescžehanja namaka. Seho hłowny pschecziwnik bęšce kanzler Krell, a s tutym swjasaschtaj so bohuzel jeho kollegaj, Salmuth a Steinbach. Dofelž jeho njepscheczeljo widžachu, so jemu na druge waschnje seshkodzicž njemóžachu, dha so skóncz-nje t pschiskłodzenju wobrocžichu a rosshěrjachu, so je Miruś wo thurwjěřchu njepschihodnje rěčal. Čza je pschezo móžna brón w ruzy šeho, a tať tež tudy Dr. Miruśowi njepscheczeljo tať daloko pschinješechu, so bu wón wot swojeho fastojnstwa wotšadženy a na twjerdžisnu Königstein do sajecža póbšlany. Tola Bóh podtlóčzenych njewopuscheci. Tež Miruś bu se swojeho jastwa sašo puschženy a posdžischo wot wójwody Hendricha Juliuša Braunschweig-Lüneburgskeho sa předarja na dom do Halberstadta pomolaný.

F.

Sahrodnik,

Sedyn sahrodnik šadži shtomik wošebje dobreje družiny. Sašo bu tónšamy wjetšchi, wón šhlyne šhmuty čžerjesche; tola sahrodnik s kóždym nalěčom a s kóždym lěčom wjele tyčšamych šwotrěša; to bęšce džiwje drjewo, kaž wón prajesche, kotrež hałosam šchodži, jim mjeshu přjecž bjerje a je žhly s šhlódkom počahuje. Pschihlawowaze džěczi so nad tym džiwachu a njemóžachu tole čžinjenje wopšhijecž; tola sa někotre lěta shtomik šwoje přenje plody njeshesche, kotrež džěčom krašnje šłodžachu. Sahrodnik pať s pschirěšowanjom šhmutow pschezo pokraccžowasche.

Shtomik je džěcžo; sahrodnik staj nan a wučer. Džěcžu so wot Boha dobre dary a krašne hnucža wudžělene; tola wone lohko šdžiwja a dobre na čžěle a duschi škaža; duž dhrbitaj nan a wučer džěcžo stajnje w dobrym rospokasowacž, je mytowacž, jemu porokowacž a jo šamo thostacž. Potom škóncžnje hódny mlodženz a muž, dobra džowka wotroscže. Pschezo pať dhrbi čžlowjel to a tamne na šebi porjedžecž.

F.

Stawisna Khrystuśoweho pschekrašujenja.

(Pokraccžowanje.)

9.

Anješowa poklednja rěč wo Božim kralestwje.

Lut. 24, 49; Sap. št. 1, 3—8.

Ššo šjewik Jesuś po swojim čžerpjenju
 Wě japoschtolam žiwj psches wšhelate
 Šsam wopokasma najmóžnišche
 A da na shtyrzeczi dnjow so widžecž —

2. Šim w čžěle nowym a s nimi rěčesche
 Wo šbóžnym Božim kralestwje lubošnje
 A šhromadžiwšchi jich, kaž pastyr,
 Pschitasa, so bychu njeshodžili —

3. Š Serusalema, ale na Wótžowe
 Tam pschilubjenje čžakali pošlušni;
 Wšchal hlaj! (wón džesche) póbšlacž čžu ja
 Šslubjenje swojeho Wótža na waš,

4. Šiž jasnje došč scže šhlyšcheli wote mnje;
 W Serusalemje měscže pať wostańcže,

Šacž s wyšokosče wobleczeni

Budžecže s mozu wy dotal šlabi! —

5. Wšchal Jan je s wodu šchecžik, ale dhrbicže
 Wy s Duchom šwjatym šchecženi byčž; dołho niž
 Po tyč dnjach. — Čži pať, kotřiž bęchu
 W hromadu pschishchli, joh' woprašchachu —

6. A džachu: Šnježe, postajšch na tón čžaš
 Ty Šisraelske kralestwo sašo nam?! —
 Wón pať t nim džesche: Šjeshłuscha wam
 Čžaš abo šchtundu wšchal wjedžicž šamu, —

7. Tu, kotruž Wócžez połožil do swojej'
 Še šam džě mozy; ale wy šwjateho
 Móz dostanjecže Duchu, kotřiž
 Pschihńdže na waš we Serusalemje.

8. A niž tam jeno šwědkojo budžecže
 Wy moji, ale w žhlym tež židowškim
 A Samaritškim kraju, kaž tež
 Ššamo hacž do kónza semje wšchudžom! —

(Pschihodnje škóncženje [2. džěla].)

Boži šud.

Povjedančžo s lěta 1822 wot Jana Wjele.

(Pokraccžowanje.)

Mjes tym pať rěšnikowa pobožna mandželska s džěscžomaj doma sa blidom šedži, šbhchujjo šhlynywšchi ruzy. Šbóždemu woblicžu šhlyšniwej woczi s šchepjetom na wokno džetej, kať jedyn blyš po druhim blěštnje kaž wohniwy šmij. Na blidže špěwarške leža, a macž so po kóždym blěšku wótšje s ničy modli a džěscži špěwatej šobu:

„Wy, Božo, sašlužili šmy
 Š tať jara wjele hrěchami,
 Šo šurowje naš moril by;
 Wy nješšmy tebi pošlušni.
 Dha wšchal šmy twoje džěcžatka
 A twojej' pastwy womečicžki.
 Twój lud, kiž hrěchi woplaka,
 Ššo twojej' hnadže porucži.“

A žokto-čžerwjene blyški so šelluja dale a bóle, a džěscži plakatej wótšje a wona wótšišcho špěwa:

„Wy njewěmy so potajicž,
 Šdy bychmy pscheběželi šwět,
 Ach, hđže dha čžyli wbošy byčž?
 Wšcho štworjenje rži jara nět'.
 Wy twoju hnadu phtamy,
 Šiž kóžde ranje nowa je;
 Šu jeno šebi žadamy,
 Šiž se wšchej' nušy wumože.“

Šhlyki torhaja dlěje a hórje ludži a šfót. Šroša sašhadža nutška a wonka. Temu rěšnikoj na pucžu štróži so kón psched blyškownym blěštom. Wón šplóšcheny štoka a šhludnjeny hanja. — Wbošyl so, šrašnywšchi wo kamjeń, šwróczi, so rěšnik na hłowu do pucža šleczi a šebi nohu šlemi. Šjewjo tam w deschčowej liježy leži a njemóže stancž, a krej so jemu lije. A pschi tym tón žadlawy čžlowjel Wjěršchneho hani a šakliwa blyšl. — — A mjes tym so pobožna žona s džěscžomaj horžhšchne modli:

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihiczišceječni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

14. njeđzela po swjatej Trojizy.

Sap. stutki 15, 6—12.

Pawoł stutkuje jako mišionar mjes pohanami. To je jich wjele křesćijanow, kotřiz so se židowskeje wěry pschistupili a šebi wot pohanom wobřěsanje žadaja. Duž roškora hrosy. Ale japoschtoli namakaja prawy pucž, to praschenje roškudžicž. Japoschtoli a starschi so šendžechu. To běšche přěnja křesćijaniska zyrkwinska šhromadžisna w Jerusaleme w lěče 52. To běšche nusna šhromadžisna, pschetož na nej mějesche so roškudžicž, kotry pucž wjedže do njebjeskeho kralestwa. Dolhe rošřecžowanje so mějesche — potom Pětr štaže a wupraji, šchto je jadro našeho křesćijanstwa. „My wěrimy, so psches tu hnadu teho knjesa Jesom Křysta šbóžni budžemy — Židži tak derje kaž pohanjo.“

1. Š hnady.

2. Psches wěru do Jesom Křysta.

Hnada pschihotuje nam pucž do njebjeskeho kralestwa. Njedyrbimy so wjeřelicž, so je nam Bóh psches Křystuša durje do njebjeskeho kralestwa wotewrit? A cžehodla dyrbjeli šebi pucž, kaž katolska zyrkej, njetrjebawšchi porčezicž? Š roškamaney wutrobu so psched Bohom pokhilamy a wusnamamy: „My š nascheje mozy njemóžemy š tebi pschicž!“ To je jenicžki pucž šboža, na kotryž Pětr pokasuje. Duž mjelcžesche zyła šhromadžisna. To stutkowasche. Šob šloty artitel so wschitzny poddachu: „My mamy ša to, so cžłowjek prawy budže bjes šakonja stutkow,

jeno psches wěru.“ Ale tola tošamo wojowanje šašo pschindže w cžaku reformazije a Luther njeje nicžo druge cžinik, hacž Pětrowe přědowanje šašo wospjětował; jeho zyle stutkowanje njeje nicžo druge, hacž wuloženje Pětroweho šłowa: „My wěrimy, so psches tu hnadu teho knjesa Jesom Křysta šbóžni budžemy, kaž tež našchi japoschtolizny wótzajo.“ My pak njechamy jenož hladacž na katolsku zyrkej, kotraž tudy wóšstupuje wot Pětroweje wucžby a japoschtolow; cžzemy so tež praschecž, hacž podobne wucžby a myšle tež mjes nami nješbu, so cžzedža ludžo š druhimi durjemi do njebjeskeho kralestwa, hacž š tymi, kiž je Křystuš wotewrit a kotřez řekaju „hnada.“ Tajke myšle hibaja so we wutrobach duchownje hordych, kiž šebi něšchto wjedža na šwoje dobre stutki; kiž so we wutrobje posbėhuja, a cžzedža šebi njebjeska šašlužicž a myšla: „tajkich stutkow dla dyrbjal Bóh jim hnadny bycž.“ Bohu njemožesč hnadu wotkupicž. Šduž je Bóh tebje psches hnadu šbóžneho cžinik a ty so teho wjeřelisch, potom cžin tajke stutki š džakowanjom, ale niz, so by měl šašlužbu psched nim. Pschi Pětrowym šłowje wostanje: „Š hnady budžemy šbóžni.“

2. Psches wěru. Wěra štej nosy, š kotrymajž š Jesušeje bėžisch, štej ruzny, š kotrymajž hnadu Božu a Křystušowu šašlužbu šapschimnjesch. Šěwina njewěra hnadne durje šamkny, wěra je šako wotanka. Tym š Jerusaleme, so šo pohanam psche lohko cžinjesche, dokelž so šama wěra wot nich žadasche. Pětr jim wotmolwi: „Bóh njecžinjesche žaneho rošđželenja mjes nami a mjes nimi a

wucziszejsche psches wëru jich wutrobny.“ A je to wopravdže tajki lohki pucz — pucz wëry, abo mjehki sahlcwczk t wot-poczowanju? Wëra naß dele czëri wote wschittich bebicznich myßlow, wot semskich myßlow. Wëra njeje móžna bjes praweje pokuty. A móžesč ty pokutu czinicž bjes poniznosče? Ty dyrbišch hakle prawje sacžucz, kať khudy ty by, potom budžesč sdychowacz: Božo, budž mi hrëschnikej hnadny! Pokutnu rozslamanu wutrobu dyrbimy t hnadnym durjam pschinjesč. A temu dyrbimy so kami saprëcz. Kať je t tobu, lubny kchesczijanano? Sdy by Böh tön Anjes tebje dženka na khoroložo položil a ty by smjerczi blisko byl a bebi myßlił na Boži kud a kwoje hrëchi, sčto chzesč czinicž? Chzesč hrëchi t myßlow wuhnacž? Wone pschezo sašo kwoj hlóß sbëhaja. Chzesč je saplaczicž se kwojim samoženjom, se kwojim sawostajenstwom? Sčtož czorne je w twojim žiwjenju, tola czorne wostanje. Ženo hdyž je muž, kiž tebje t hnadny do njebješ pusčezji, móžesč nuts sańcz. A tön je Jesuß Khrystuß. „Wny wërimy, so psches tu hnadu Žesom Khrysta sbóžni budžemy.“

Samjeń.

Psches hnadu!

(Sap. st. 15, 11.)

Psches hnadu junu sbóžnosč smëju,
 Tať we wërije praj, wutroba!
 Psches hnadu mëra palmy žněju,
 Sdyž wobjimam kchiz sbóžnika.
 To wëczna wërnosč wostawa:
 Nam hnada njebjo wotanka.

Psches hnadu! Duž so njespusčezamy
 Na dostojnosč a pocžinki;
 Wny Khrysta krej a prawdosč mamy,
 Njej sbóžny trošcht to we dušchi?
 Ssmjercž naß nëtk traschicž njemóže,
 Naß hnada t njebju powjedže.

Psches hnadu! Džerž so teho kłowa,
 Sdyž hrëch cze tama, czwiluje;
 Slej, Khrysta krej wo hnadu wola,
 Sdyž stejisch w prawej pokucze;
 Sacz runje bë kbyn shubjeny,
 Psches hnadu Bože džëczjo by.

Psches hnadu! Pschi tym sawostanje,
 Ta wërnosč ženje njelhabla;
 S tym trošchtom stawaj kóžde ranje,
 Wón budž czi wëry kótwiza;
 Psich wschëdnje do wutrobny fej,
 So hnadu mašč psches Khrysta krej.

Psches hnadu! D ty sbóžna wëra,
 Kať ty mi dušču woschewjesč!
 Ty, moje žórlo trošhta, mëra,
 Kať miły jandžel so mnu džesč,
 Sacz junu wrota Salemske
 Mi Boža hnada wotankuje!

K. A. Fiedler.

Wobrasny t pola snutskowneho mißionstwa wot lëta 1906.

(Po rosprawje krajneho towarstwa ja snutskowne mißionstwo w Sakskej 1906.)

5.

Staranje ja młodženzow a mužow.*

„Kať pětne a lubosne je to, hdyž bratřja w jenej myßli hromadže bydla.“ Čzřjōda młodnych mužow a młodženzow, w strowošči, bylnosčji a kczëwje stejazyh, je pschezo rjany napohlad! Wny so wjekeliny w Božim domje, hdyž žyła była młodženzow t nëschporam pschikhadža. Wny pať radny njemidžimny, hdyž woni halefajo a wołajo w hromadže wokoło czahaja abo pijo w koczmach khdaja, njelkmane rëczje wjedžo a knadž hšichče hōřiche sapoczinajo. Kchesczijansta lubosč njeje srudne rozsprōschenje młodžimny na strachnyh a sawjednyh mëstnach a skladnosčach widžicž mohla a je w mëstach a na t wjetřcha bōle wjetřchich wšach towarstwa młodženzow (młodnych mužow) sačožila a t temu tež ewang.-lutherste mužste towarstwa pschisamknyla. Kať pětnje a lubosnje je, hdyž so po džële powołanja a sašo t pokhynjenju ja nje khtnje a kchesczijanšy smyßleni młodženzōjo a mužōjo t natwarjenju, spëwanju, dobremu stowarščenju hromadu namačaju! Tudy dobre šte pschewinje.

W minjenty m lëczje je sašo 5 tajkich towarstwow w Sakskej pschisstupilo t wulkemu swjaskej tchle towarstwow: swjast wopřchimnje 214 towarstwow, psches 13,000 šobustawow. Wón kwojeho „Bōkła“ wudawa a ma tež t wužitku wëžy kamo kwoju knihownju. Swjast a knihownja stejitaj pod „wothladarjom swjasta“, a jeho pschedkhdaja je knjes dwōřiki přëdar Kretschmar w Draždžanach. 6 towarstwow maja kame kwoj wošebity dom, 76 so w sarskich domach a žyrkwinskich twarjenjach, mjenšchi džël w hoščenzach a někotre w šjawnyh twarjenjach (radnižy, šchuli, turnarškej sali a t. d.) šhromadžuju. W tu khwilu 11 ludži skutkuje, kwoju žyłu mōž a kwoj žyly čaš ja towarščnu wëž woprūjo. S towarstwami je t wjetřcha tež roswuczowanje w rëczach a wšchelakich potrebnosčach powołanskeho žiwjenja (knihowjedzenje) swjasane a tež w piřkanju posaunow (trubow). Kōžde lëto so posaunski kwojedžen wotmëwa. A tšpazy njelabudu, kajki posbëhowazy sacžisčëž je posledni tajki kwojedžen 27. meje 1906 w mëščje Döbelnje čžinił: 300 piřkazyh bëšche pschisčlo. Snutskach a swonkach Božeho doma Bohu t čžezčji piřkach. W Döbelnskej rosprawje so rjenje piřche: To bëšche kwojedžen, kajkiž je našche mësto lëhdy hdy do-žiwilo. Tu njebë žadny dom, žana kwojba, hdyž njebudžichu wulkotnu mōž synkow sacžuli byli, kiž wot tutyh piřkarjow pschemōžaza wuhhadžesche. Kať šu někotremužkuli kwoětnemu čžlowjekej kchly hnučža a wjekela we wōczku so blyščezile, jako kchly khoršchwarnyh posaunistow psches Boži dom saklincža a jako wot hornjeho torhosčezža t mōžnyhmi synkami so t njebju čžisčezesche: „Njebješa wupowjedaju Wëczneho khwalbu.“

Młodeho mužža žiwjenje je huřto čžahanje a puczowanje. Kať wšchelake šu skladnosče a sawjedzenja, tež we wojerškim žiwjenju! Tu so ja kchesczijanški wojerštomny swjast džëla. W Lipřtu so wojazy hižom w kwojim wošebitym statoku šhromadžuju, kotryž je wojerške sarjadnistwo pschemostajilo. Sa „dom wojatow“ je Lipřt twarške mëřtno pschemostajilo. Wëšo je t twarjenju kamemu wjele šřëdłow trëbnyh.

Sa puczowazyh, wošebje rjemjeřnikow, šu „hospody“ natwarjene: Tu je domjazy kchesczijanški porjad a čžëlne woschewjenje. Dolež šu tež njelkchesczijanste, sozialdemokratiste hospody nadeńcz, maja hospody snutskowneho mißionstwa t džëla čžëžke stejisčezjo a maja ja polëpschëzenje a posbëhnjenje swonkownyh

* Tönle 5. wobras kłučha po prawym do 33. čžibla, hdyž je smylnje 6. woczisčezany.

naprawow cžim dale cžim bóle wulke wudawki. Njech šo pschecze-
low wězy pschezo wjazy namakaja: Sčto njeby šo na hospodu ja
tamneho mješ rubježnikow padnjeneho w pschirunanju dopomnik!
Šdyž móžesch we swojim měrje domach pschebhwacž, potom šo tež
ras na tych dopomnišch, kotšiz šu wonkach!

Lutherški swjast tež wobsteji ja duchowne a cželne postaranje
lódžnikow, a najše sakške towarstwo ja snutskowne mišionstwo
ma džel na tym, dofelž wschať tež s nascheho luda a kraja šynojo
na lódžach šlužbu cžinja. Do najmjetšicheho města Ameriki pschi
brjošy atlantiskeho morja, Noweho Yorka, je šo duchowny wupóžlak,
šo by sa šakóženje hospody (stazije) ja lódžnikow škutkował. Se
Sakškeje je šo sa nju 2000 hriwnow dalo. Duchowny je hižom
dobry nutškód namakal, šo by tam najradšcho wulki dom ja něm-
škich lódžnikow natwaril.

Sečzi po wupušcženju s jastwa šchescžijansku šlužbu husto
šhonja. Dželacžeske statoki (kolonije) chzedža bludžazym a šabludže-
nym šwoje wrota wotewricž, šo bychu woni šašo na něšto wěšte
pschischli. Wjele rukow, ale jedyn duch: wjele šlawow, ale jena
dušcha: to je ta pytaža Šbóžnikowa luboščž. Wona pschezo šašo
nowe pucže pyta a namaka, ale wschitke wjedu k šbožu žiwjenja a
k šbóžnosčži dušche. —

Poklecze Bě.

W lécze 1774 šo džewjecžlětny hólz Beckert w městacžku
Freiburg pola Naumburga psched wječžorom s jonym šwojich
štaršich šobuschulerjow, s mjenom Förster, k šchibjeńčnej horje
won pschekhadžowasche. Běšche to runje na šmėřkach, jako s bliska
šchibjeńžy nimo džěšchtaj. Žorta dla Förster šwojemu šchulskemu
towaršchej napschibnje a štrachocžiwje pschiwola: „Beckerto, tamle
je šchibjeńžy cže wola!“ Šólz šo nawalnje wustróža a cžerjesche
pošny štracha a nabojenja do města wrócžo. Šyle wotpjaty šo
wón na šhlódnu šamjėntnu šawku psched štaršchiskim domom šydže.
Wóršy na to wón epileptiske napady dosta, kotrež běchu jemu bjes
dwėla nahle štróže, s nahšym wotšhlódnjenjom na šamjėnju šjedno-
cžene, pschicžahnyše. Šhorosčž lėto wot lėta pschibjerasche. Štónčž-
nje wón po njewuprajnym hubjenštwje, 31 lėt štarh, pod šatrasch-
nymi widliščžemi wumrje. Förster pak běšche šebi nješbože
šwojeho pschecžela tak jara k wutrobje wšal, šo wón do cžěžkich
myšlow šapadže a w Torgauskej bludnižy šwoje žiwjenje hižom
prjedy hacž Beckert štónčži.

F.

Šlawišna Šhryštušoweho pschekrašnjenja.

(Štónčženje.)

10.

K njebju špěče.

Mat. 16, 19. 20; Luk. 24, 50—53; Šap. št. 1, 9—11.

W tón Šnješ, jako porěčzał s nimi bě,
Šich wuwjedžiwšchi hacž do Bethanije
W posběhnywšchi ruzy k njebju
Požohnowa jich tam k wobšamtnjenju.

2. W šta šo, jako požohnowa jich wón,
Ššo wot nich pušcžzi, k njebju šo šbėhajo;
Wšchať posběhnjeny bě, šo woni
Widžichu to, a wša mrocžel jeho —

3. Šrijecž psched woczomaj jim, a bu do njebješ
Šnješ horje wšaty a je šo k prawizy
Tam šydnył Božej pschekrašnjeny;
Woni pak modlachu nětk šo k njemu.

4. W jako ja nim hladachu do njebješ
Ššchi horjespěcžu jeho do krašnosčže,
Šhaj! Duž dwaj mužšakaj w běkej drascže
Šteješchtaj pschi nich a takle džěšchtaj:

5. Wš Galilejšy mužojo, ššto wy tu
Do njebješ štejo hladacže žedžiwji?
Tón Šesuš, kiž je wot waš wšaty
Šorje do njebješ, tak šašo pschińdže, —

6. Šaž tudy jeho k njebješam horje špěcž
Šče šwješeleni widžili wopravdže! —
K Šerusalemu na to woni
Wrocžichu s wulkej šo wješelosčžu —

7. Tam s horh, kotrež rėřaju Wol'jowa;
Ta hora leži blisko dosčž pschi mėsčže
Šerusalemje, pucž ja šabat,
W běchu štajnje we templu Božim.

8. W cžescž a šhwalbu Bohu tam dawachu
W jenej myšli k proštwje a modlitwje
Ššo šhadžowachu wschitžy wschėdnje. —
W džěchu won dale pošli Boži.

9. W přėdowachu s pomožu Šnješowej
Nětk wschudžom, kotryž šłowo jich wobtwjerdži
Ššes džiwny, kotrež w njenje jeho
Cžinjachu pschėde wschėm šwėtom šjawnje.

10. — Tak pschekrašnjeny Šesuš nětk kraluje,
W šnješštwje jeho kralowške wostanje;
Wón do wėčžnosčže kral je krašny;
Štworjenje wscho je jom' podcžišnjene!

11. Duž halleluja wyššajmy Šbóžnikej!
Wón pola šwojich wostanje wschitke dny
Šacž do štónčženja, — paštyč šwėrny,
Škotryž naš wodži a wobšchituje. —

12. Šžėr jeho wjedže cžasto dosčž psches cžernje;
Šak šónž je šbóžny. — Duž jeno k njebješam
Ššo ja nim krucže pschėščerajmy! —
Šrónu da žiwjenja šwėrny Šesuš! —

Boži šud.

Šowjedańčžo s lėta 1822 wot Šana Wjele.

(Štónčženje.)

Šdyž běchu rėřnika wotwjesli, šanješe želna šowarjež macž:
„Tón wobohi hubjenty cžłowjek! Wóh chžyl šo šmilicž a jemu
hinašchu wutrobu dacž. Ša šnaju, šakki je wón djašowat. Wóndy
hagle mi jeho žona s placžom wustorži, tak jej wutroba šrawi
jeho žadlaweho jashka dla. Wón šo njeboji Boha a duž je na
šwoje bjesšbóžne šłowišta hordy, a najbóle tehdy, hdyž je šo wopil.
Njech wschať by pil, ale niz tak bjesšbóžnje šlať, šo mohle šo
šamjėnje šwėlacž. Šo widžimy s woczomaj hnadny džiw Boži, šo
jeho hacž dotal Boža rucžka šajala njeje. W to by šo móžebhčž
dawno hižom štało, njeby-li jeho pobožna žona tak horzo ja njeho
prošyla. Šak husto jemu se rženjom rėčži a jeho se šyštom prošy,
šo by šo tajkeho cžerčženja wšal. Šle bohuzel podarmo prošy,
a nimo teho je sa pėkne proščenje bita. — Šaj, Wóh chžyl šo
šmilicž a jemu tu šamjėntnu wutrobu šmjehčicž. Ššnano šo

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždnu šobotu w Esmlerjez knihičisłežerńi w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

15. njedžela po šwjatej Trojizy.

Sap. skutki 16, 9—15.

Wošni šlyšchi Pawoł wrostiwu Mazedonskeho muža: „Pšchindž dele do Mazedonskeje a pomhaj nam!“ A Pawoł nastaji šo do Filippa, pschetoz wón je Boži pokiw šrošymik. Lidia je přenicžka wošady w Filippje, wona bu šščežena. Wona m awotewrjenu wutrobu, fotraž ewangelijon se žedzenjom pschiwosnje a praweho lékarja Jesom Šhryšta pyta a namaka, kiž šahoji jejnu a jeje krajanow nusu. Wulka je duchowna nusa, hdyž cžłowjeł Jesuška njesnaje.

Duchowna nusa žedži po Šhryštu šu.

1. Žyly pohanski šwět šdychuje:
Pšchindž dele a pomhaj nam!
2. Šenotliwa dušcha prošy: Šańdž do
mojeho doma a woštań tudy!

1. Tam pschi morju w Troas šteji Pawoł a widži na druhim boku hreškeho morja Šuropišku. To je drje šo jeho dušcha prašchala, hacž je jow jeho skutkowanju mjesa štajena abo hacž nomy nadawł jeho wola. Duž jemu pokiw wot teho Šnjesa šameho wošni pschindže. Nětko je jemu roššudžene: Šchescžijanštvo ma šo do wšcheho šwěta rošnjesež. Duž nastaji šo hnydom do Filippa, kiž běšche hłowne město Mazedonskeje. Tehdom rańšche šera šboža ššhadžachu nad našej Šuropu. Přóstwa Mazedonskeho muža běšche přóstwa žyłje Šuropy š jeje duchowneje nusy. A hlaj, žyła Šuropa je dženska šchescžijanška.

Šchescžijanštvo je žohnowanje ludow, hdyž pschindže. Ale my tež nješměmy winowateho džaka šahyež. Dženka my na Pawołowym měsce štejimy. Žyly džěle šwěta w duchownej nusy nam pschiwolaja: Pšchindže a pomhajče nam! Tak pschiwola nam wbohi Šndiski, kiž je podtkóženy — tak pschiwola nam cžornuch š Afriki. Pohaniška duchowna nusa wola wo pomoz. Šlaj, nad tobu je ššhadžala jašnosč š wyškosčje. Ty šy šchescžijan a mašch hnadu w Šhryštu šu a šnajeseš pschikasnju jeho lubosče, šo mamy wbohim pohanam pschinjesež šwětlo ewangelija. Pomhaj! Ty drje njemóžeseš tam cžahnyež kaž Pawoł do Mazedonskeje. Ale š darami lubosče, š nutrnymi modlitwami móžeseš jim pomhacž a prošyež, šo by Bóh žohnowal džělo našchich mišionarow. A nješabudž, kaž cžemnosč je šo tež šako léhala na našch wótzny kraj. Nusa wola wo pomoz: Pšchiwěra a njewěra, šrudoba a hubjenštvo, cželna a duchowna nusa. Šhryštu šu móže šam pomhacž a wón skutkuje psches šnutškwone mišionštvo. A ty dyrbišch tež pomoznik byč w tym skutku. Džělaczerjo šnutškwoneho mišionštwa maja wšchudžom šwoje polo skutkowanja, hdyž móža w Jesušowym duchu pomhacž. Šo pač bychmy w jeho duchu lubosče skutkowacž mohli, dyrbimy šo najprjedy prašchecž, kaž je našcha wutroba, bydli w nej Jesuž šam, dyrbimy jeho najprjedy prošyež kaž — Lidia:

2. Šańdž do mojeho doma a woštań tudy! Na

šabatny džen japoschtoli pšched měštom předuja. Woni maja Božu službu. Jena bohobojašna žónska pať, s mjenom Lidia, pošluchasche. Wona kedžbowasche na Bože słowo. Šbóžni šu čzi, kiž hlódní a lacžni šu po prawdošči, pšchetož woni budža našyczeni. Tón Anjes bēšche jej wutrobu wotewriť. A Pawol ju kšchczi je jako přenicžku nascheje Eropy. Wona pať s tym hišcže spoťojom njeje, ale praji: „Šeli šo mje ša tu džeržicže, šo ja wěrju do teho Anjesa, dha šańdžče do mojeho doma a wostańcže tudy.“ Wjele kšchescžijanow drje šo s tym spoťoja, šo šu kšchczeni. Lidia japoschtolow horje wosmje do šwojeho doma, šo by jim w lubošči šlužika, šo by Šesufowy duch byđliť w jeje domje. A my wēmny, wona bē prawa wuczobniza Šbóžnika, kotraž w šmilnej lubošči škutkowasche w kšchescžijanskej wošadže w Šilippje. Šeje dom bu šhromadžišna kšchescžijanow a wučet ša kšchescžijanow w čašbu pšchescžehanja. Šbóžnik čže byđlicž w našich wutrobach, w našich domach, šo byčmy w jeho duchu škutkowacz mohli kaž Lidia w duchownej nusy našeho čašba, kotraž naš wšchudžom wobdawa a wo pomoz woľa. Duž wotewmny jemu šwoje wutroby, potom tež šacžehnje do domow w lubošči a pošluchnošči, potom tež s nami pōńdže po pučach našeho pomolanja. Wón čže byđjenje pola naš čžinicž tudy na šemi, šo byčmy tež junu pola njeho byđlicž mohli w njebjestim wótznyim domje.

Šamjen.

Čroscht w horju.

Šdžž tyšchnošče
A štrachi čže
Tu čžafaju, čzi hroža,
Dha njeboj šo!
Wóh widži to,
Čže kryje hnada Boža.

Nječ mrokota
Čže wobdawa,
Wšchal jeho šlónzo šwēczi.
Šlej, we horju
Tež špěwaju
Tu pšalmny Bože džēczi.

Duž tón puč dži,
Kiž wuřwoli
Wóh tebi k drohowanju;
Wón wjedže čže
Tež pšches čžernje,
Ty s nozy pōńdžesch k ranju.

Kičiž na šo wšmi,
Kiž pōšla čzi
Wóh še šwojeho tróna;
Wón pomha nješč,
Čže pšches kšchž wješč
Čže tam, hđžež kiwa tróna.

Tež štarošče,
Kiž čžiščča čže,
Čžič' wšchē na teho Anjesa!
Šlej, pšches njeho
Tu štaja šo
Wšchey čžafnej nusy mjesa.

A škudžič ty
Pšches puščžiny
Kaž wowza wopusčžena,
Twój pařtyr čže
Tam pytač dže,
Wón šnaje šwojich mjena.

Duž k njemu dži,
Wón šahoji
Čži hrēcha křwawne rany,
A junu čže
Dom powjedže,
Šdžž bēh je doťonjany!

K. A. Fiedler.

Wobrašny s pola šnitskowneho mišionštwa wot lēta 1906.

(Po rošprawje krajneho towarštwa ša šnitskowne mišionštwo w Šafškej 1906.)

7.

Wojowanje pšchecžiwu wopikštwa a njepōzcžiwosčzi.

To štaj najštrachnišchey nješchecželej našcheho ludoweho žiwjenja. A wonaj štaj šylnaj. Šeju pšchewinjene wopory widžič s hromadami: wopory wopikštwa bóle šjawnje, wopory njepōzcžiwosčže bóle potajnje. Wo wjele, wjele tyžazach plačži tak widomnje, šchtož pišmo praji wo čžlowjetach do lijenžy: „Woni šu čželo“. Šchtož hrēšchne čželo požada: picže bjes mērny a rošomnošče a to tajkich picžow, kiž wabja a šawjercža (alkoholište) a doťonjenje čželneho lōšhta a lořkota — na to šo žyle podadža. A šo mjes našchim lubym šerbskim ludom tajkich njeje, njeħodži šo prajicž. „Njewēšče wy, šo wasche čželo je templ šwjateho Duča, kiž we waš byđli?“ (1. Kor. 7, 19).

Šjawne je štaženje pšches alkohol w domjazym kšchžu, w jařtwach, kšžach ša khorých, bēdných, duchacžerpjazych.

Rónž lēta 1906 šo přenja hojeřnja ša picžkow wot towarštwa „šafškich ludowych hojeřnjow“ w Seefrieden pola Moritzburga wotewri. Duchowny šwoje šłowo na šchpruch tuteho doma šačži: „Ša čžu pomoz pōšlacž, ja čžu mēr dacž na tutym měšče, praji tón Anjes Šebaoth.“ Dom pošlicža rum šo 20. Šastup ma šo došwōłnje štačž. Wušamkjeni šu khorí, kiž na čželne hinjenje, natřkowaze khorošče, padamu abo khorošč duča čžerpja, tež khorí, kiž dla wopikštwa hižom na šmucženje myšlow (Delirium) čžerpja. Mimo pišmow ma šo šlubjenje wotedacž, šo čže khorý s najmjeńšcha šchtwōrcž lēta w hojeřni wostacž a to šwoje ša šežiwjenje a t. d. šaplacžicž. Šlacženje ma šo po štych klassach: 1. klasa 2 hr. ša džēń (wošebita štwa), 2. klasa 1 hr. 75 np. (štwa ša dweju), 3. klasa 1 hr. 50 np. (štwa ša štych). Dořelž tež nješamožicži pšchitħadžeju, je šo klasa k jich podpjeranju šačžila.

Niž jenož wopicža, ale s žyla wšcheho alkoholiskeho picža šo šdžeržecž, k temu pyta šwjast „mōdreho kšchžiča“ došycž. Tutón na njewužitk alkoholiskich picžow pošasuje, a wošebje s Božim šłowom wutrobny pyta wōbtwjerđicž. Šwjast, kiž ma něšchto štow pšchewiřowarjom w Šafškej, a po tyžazach šobuřtawow do žyla, s wulkim žohnowanjom škutkuje. Wjele šachowaných přjedawšchich picžkow šo ša jeho pomoz Bohu džakuje. Šwjast dořta ša šwoje přožowanje (pšches rošpšchecžeranje pišmow a pšchednošchki w kraju) tež s krajneje kollekty pošutneho dnja 250 hr. k pomozu.

Wopikštwo a njepōzcžiwosčž stej šjednocženaj nješchecželej. Korčžny w měštach, wošebje we wulkich, njepōzcžiwosčž špēchujaj; a kať šawjercženje hłowow w korčžmach a na reiwanskich šubjach wšchudže čžēmne čželne štuťki ša šobu čžehnje, to drje nikomu potajne njeje. — Tež tute lēto šu tak mjenowane „Madlenine wuřtawy“ do hanibneho žiwjenja šapadnjene žónške pšchijimowale a hladať. Ša pošnu pōzcžiwosčž šwjacž čže šwojich šobuřtawow šwjast „bēleho kšchžiča“. Tutón měješche šańdžene lēto šwjedžen w Draždžanach, hđžež je šo wot lēkarškej a nabožinškej štronny k štammužam naležnje rēčžalo a je šo wōšamklo, wažnošče wēžy dla tajke hromadupšchidženje šašo tole lēto wotmēcž.

Šjenježna pomoz je šo podala ša šamērny „towarštwow ša pōzcžiwu žiwjenje“. Šich džēľby šu w žyľym kraju rošpšchene, tež šu šo šašo pšchisporile. Wošebje w našchim šnarańšchim džēľu Šafškej je šo jich škutkowanje mělo. Towarštwo pišma wudawa (němške), kaž jene s napišmow „pōzcžiwu wutroba“ ša pačerške džēczi, a druhe pšchimēřjene wotroščazej młodžinje (na kraju tež žónškej młodžinje), wošebje tež šlubjenym. Ša rekrutow a wojaľow je wňšokōštejazy offizēr pišmo pišal s titlom: „Pšchecžiwu nješchecželej w potajnym“. Špišy šu po tyžazach rošpšchecžerane a dňrbjalo hišcže dale bóle do luda pšchicž.

So žadnu čaš, kaž daloko tež je po svetnym pschischol, tonle hrěch njepshewinje, našč čaš i nowa wučzi, hdžež ma so wo-
brjedž kšhesčijanstwa pschecziwo wifowanju se žónskimi sa nje-
póžčiwosčž sakroczičž. W Lipsku je so k temu towarstwo založilo.
W Parisu běšche wulke šhromadženje, kiž wo tym jednasche. 26
wšchělich ludow a narodow běšche na tutym šhromadženju (inter-
nationalnym kongressu) fastupjenych. Wšchě šdžělane ludy wšchaf
su so pschecziwo tutemu sahanibjazemu wifowanju šjednocžile.
Wšchednosčki a nowiny dale šjawnišcho napschecziwo wustupuja.
Kajka žalosčž, hdžž su so njewólnikam (schklosam) puta wotewsale,
so tu wot njepšwědomliwych bjesbóžnych čžlowjekow nowe šwjašti
nakladuja, a to niž jenož čželej, ale tež duschi. Warnowacž je
kóžda žónska, kiž so šama do zuseho města abo kraja podawa, so
by šebi pučž psches žiwjenje pytała. — Njech kšhesčijanste domy
i dwojakej šwěrnosčžu dženša steja w bėdženju napschecziwo wopil-
stwu a njepóžčiwosčži. Lohka myšl, kaž by tajki hrěch dale ničžo
na šebi njeměł, wulke škaženje sa šobu čžehnje.

Kongres pschecziwo alkoholej.

Spoczatk měšaza augusta mějesche so šhromadženje, kajkež
hišchže bylo njeje, k roszajšnjenju, wuradžowanju a wojowanju
napschecziwo wulkemu njepsheczelej štróšbeho kšhesčijanškeho ži-
wjenja — alkoholej. Wón běšche we hłownym měšče šchwedškeho
kraja, w Stockholmje. Š zylje Europy su so fastupjerjo wėžy
štróšbosčže a šdžeržliwosčže tam šjednocžili. W Schwedškej, kaž jen-
dželskeje, franžowskeje, němškeje a danškeje rěčži je so jednalo. Kongres
je žyly thdžen tral. Kralowski prynž Gustav Adolf šam je jón
i rěčžu wotewril. A šchtož běšche jeho kóna: kral Dškar čžyšche
šam w kralowskeje šahrodže šwjedžen dacz, pschi kotrymž bėchu so
wšchitžy wobdžělnižy pscheprošyli a mėjachu přeni kóčž pschi dworje
a drje i žyla přeni kóčž pschi nėkajkim kralowskim abo kšžorškim
dworje Europiskeje šawjercžaze picža do žyla wuwostacz. Wot
wšchěch bošow je so nusa a škaženje alkohola rospominala. Wšched-
noschowało je so na pschiklad, kajki nadawł ma šchula pschecziwo
alkoholej, kajki žónske, dale kajku móž ma alkohol w podrucžu ludo-
weho žiwjenja, na duchowne džělanje, kajke městno w mlodžinje,
we woještwe a t. d.

Šajimawe je nėšchto se šawisnow šchwedškeho kraja w tutym
nastupanju škšchecž.

Šo šfizecžilėtnej wójnje (1648) bėchu duchowne picža, wošebje
palenz, žadlawe šapuščenje tam nacžinile. Čžafš běšche šamo, hdžež
so w kóždym burškim dworje palenz palešche. Šakon tak njeno-
wane „palenje sa domjazu potrebu“ domolesche. Š šhwilemi buchu
so hłošy škšchecž dake, krajeje a ludej hrožaze škaženje wotwobro-
czicž. Šodarmo. Škaženje dale bóle pschibjerasche, so pschi kóždej
jėdži a tež hewaf w kóždym hospodarštwje bjes rošmyšlenja palenz
wužiwachu. Wšched poldra sta lėtami šakon wuńdže, kiž wšcho
palenje šakasa. W lėcže 1771 so žně njeradžicžu a lėto po tym
bu džělanje a pschedawanje šchwedškeho palenza šakasane. Šši lėta
po tym so džělanje palenza sa prawo kóny (kšježerstwa) pschi-
powjedži, kiž čžyšche tuto prawo pschenajecž. Šotom pač buchu
jenož wot kóny (kšježerstwa) šameho paleńnje šaložene a prawo
jenicžkeho pschedawanja palenza sa nju šshowane. Šo tajkim: Čžim
wjazy so jeho šupowasche, čžim bóle so krajnemu lėpschemu šku-
žesche. Škšotryžtuli kralowski hróš škšuzesche sa paleńnju abo sa
šhowańnju. W lėcže 1785 buchu psches 13 milionow litrow na-
czinjene. Tuto prawo (monopol) dołho njewobstejesche; pschetož
wone šamyšł dawasche sa njelicžomne jebanje a potajne palenje.
Wšched što lėtami bu domam jich stare prawo palenja šašo wróčžo
date. Wškele nad tym běšche tak wulke, so šapoczachu wjele bóle
picž, hacž hdy hewaf. W lėcže 1830 krajne wuphtanje wušlėdži,
so buchu kóždolėtnje w Schwedškej psches 48 milionow litrow

palenza nadžělanych, šchtož psches 150 litrow na wošobu wučžini.
Dospolne škaženje psched durjemi stejesche sa čžesčž, hospodarjenje a
čžělnje žiwjenje. Šud pač so hišchže w prawym čžafšu šam na
šebje dopomni. Ša warnowanški hłóš šhutnych, šmužitnych mužow
so po žylym kraju kaž šwjata wójna šbėže. Šreformy nastachu.
W lėcže 1860 bu domjazje palenje dospolnje šbėhnjene.

Wšched šfizecži lėtami su so počžale towarstwa sa dospolne
šdžerženje wot duchownych picžow šaložowacz. Šwone maja psches
320 thšaz šobustawow. Tute su tež wužiwanje po mērie šacžiške.
Wšches što městow w krajnym šejmje dohwšchi su wopravdže
dobre wulafnje sa kraj pschecžišchžale.

Nusa je ludej mjecž sa wojowanje do rufi škščika. A tak
i wjetšcha bywa. Šo by tež našč lud a fastupjerjo teho šameho,
haj wšchitžy rošomni so rošhladowali, dha by so jim pschezo lėpje
tež pola našč kšježaza nusa w nastupanju šawjercžazych picžow
wotkryła a bychu bóle hišchže hacž dotal mjecž k wotwobaranju
posbėhnyli. W Norwegiskej njekmė so, — tak wužitne by to tež
sa němški kraj bylo, — na pschiklad wot mjecžor 10 hacž do rano
8 w městach žadnu palenz pschedawacz. Dale tež domolene njeje,
jón na tajkich dnjach a pschi tajkich škladnosčžach, hdžež wulke
čžrijódy luda so hromadu šbėža, pschedawacz — tak na dnjach wóšbow,
wušbėhnjenja k woještwe, wifow a hermankow.

Sawód.*

(Sapphiške hrono)**

Šawisna šnata tu so posčicžuje
Š rospominanju, kotraž njefestari
Šni njefwadnje, dofelž šajimuje
Čžlowške wšchě džecži.

Šbóžnik čžlowštwja je, kotryž wumožanja
Šokonjal je škutk jako jehnjo Šože
Škrejo na šchžžu a je prawdosčž dohwł
Š tym žyle pošnu.

Šchtož kaž hrěšchnik so k njemu bliži špróžny
Šytajo pokoj, temu wofšchewjenje
Šyrbi dostacz so pola Šwujednarja,
Šotryž je Šesuš.

Šójče šem te mni! — rėka pohmwanje
Šastyrja dobroh, i kotrymž k šebi wabi
Šesuš hrěšchnikow; pschetož dołh je hrěšchny
Šapłaczil sa naš.

Čžehń tehodla rady i Šnjesom šwojim
Šo pučžu šmjertnym, kotryž potafuje
Šóštna šawisna! — Šudž nam žóčžo šboža
Čžerpjenje jeho! —

* Do špėwow: „Šawisna Šhryštufoweho čžerpjenja a pschetražnjenja“
— totrež 1. džěl nėł ščžhje.

** Špėwajomne pač po šwojim hłóšu pač tež po (77): „Šajšubšchi
Šesu, šchto je tvoja wina!“

I.

Šawisna Šhryštufoweho čžerpjenja.

I.

Šarja Šesuka i jeho pohrjebje žalbuje.

Šat. 26, 1—13; Šarł. 14, 1—9; Šan. 12, 1—8.

Bliža jutry so; do Šerufalema

Čžehnje tam Šesuš jako jehnjo Šože;

Čžerpicž čžyšche wón, so so dopjelnila

Šada by Šoža.

2. Wyščschi měščnizy ſu ſo ſhromadžili,
Piſmamuczeni ſ nimi, ſtarſchi luda,
— Radu ſkladuju, chzedža ſ lešču Knjeſa
Simacž a moricž.
3. Tam w Bethaniji w domje Schimanowym
Gotuja wjeczeſ jemu jeho lubi;
Martha ſlužeſche; paſ ſa blidom ſedži
Lazaruſ ſ Knjeſom.
4. Marja wa ſchleńzu wody narodoweje,
Roſlamawſchi ju wona žalbowaſche
Moſy Knjeſowej, dokeļž czeſczič jeho
Džakowna chžyſche.
5. S wonjenjom žalby bu dom napjelnyjny;
Judasch a drusy ſo paſ roſhněwawſchi
Grosnje ſwarjachu: K čzemu tajka ſchłoda
Ludy ſo čzini?!
6. Budžiſche pſchedacž mohła woda droho
Eſo ſa pjenjeſy, a dacž khudym ludžom
S njeje wudobytk; — tola Judasch runje
Grosny bě paduch. —
7. Dajče ji pokoj! — na to Jeſuſ džeſche;
Wona je dobre dała wopokaſmo
Ejawnje luboſče, kotraž ſapomnjena
Njebudže nihdy.
8. Khudžinu macže pola ſebje pſchezo;
Mimacže paſ mje; pſchetož žalbowała
Je mje k pohrjebej, kaž ſo po wſchěm ſwěcže
Wobſwědžeč budge;
9. Hdžež ſo předomacž budge ewangelij,
Pwjedacž ſo tam k jeje wopomnječzu
Budže wobſtajnje, ſchtož je dokonjala
Woporna luboſč. —

(Pſchichodnje dale.)

Radoſtny pſchijěſd.

Šchtóž ſrudny wuczahny a ſo potom ſ radoſčzu domoj wita,
tón ſo nad tym wěſče wutrobnje wjeſeli. To paſ je ſo Saſtemu
ſhurwječkej Zanej Bjedrichej Wulkomyſlnemu ſtało. Žato
tónſamny mjenujžy w lěče 1552 po pječłětněj krutej jatbje, kotruž
běſche wón ewangelſkeje wuczby dla počzeſpicž dyrbił, ſaſo do
Roburga pſchijědže, jeho žyłe měſto ſ horliwym wyſtanjom witaſche.
Porno rjenje pſchěnym hólčžatam ſtejachu knježny ſ rucžanym wěnzami
we wloſach a počachy ſ hložom ſpěwacž: „Čže, Božo, khwalimy!“
Bobožny ſhurwječny njemóžeſche ſo, jako to wſchitko widžeſche a
ſlyſcheſche, ſylſow ſdzeržecž a džeſche k ewangelſtemu biſkopej Miłkaw-
ſchej ſ Amſdorfej, kotryž ſ nim we woſu ſedžeſche: „Šchtó ſym
ja ſmjertny a hrěſchny čłowiek, ſo ſo mi tajkale czeſč doſtawa?“
Amſdorf wotmołwi, ſo je to jeno ſpočatk a ſo budže wón junu
wjele lěpje a kraſniſcho witanjy jako bėdžeſt Khrystuſowj, kotryž je
we wulkim horju dobył a pſchewinył.

F.

Wótcžinske ſonetny.

(Poſtracžowanje.)

C. Bóh je ſwěrnj, duž budž měrnj!

Hdyž do čžaſa wróčeſo hladasch ſańdženeho,
Ludo ſerbski, widžiſch pſchezo něſchto dwoje:
Wſchelku njerodu a njepočžinki ſwoje,
S dobom ſčzeſplimoſč paſ Wótža njebjeskeho!

Sawicž ſ njejednotu je wſchał forjeń ſeho,
Kotraž čaſto kaſyla je tycže twoje;
Njedžak, ſwójſkoſč, pſcherada je žórlo tſoje,
Kotrež ſ winu běſche ſchłodowanja wſcheho,

So ſy kraj a kraleſtwo a knjeſtwo ſhubit,
Šchtož je wſcho ſly njepſcheczel čzi rubit;
— Tola ſhubiła ſo njeje Boža ſwěra!

Duž njech ſchita rěč čze macžeſna a wěra! —
Bóh je dotal ſawoſtał čzi pſchezo ſwěrnj,
Spóſnawſchi to pokucžej ſo a budž měrnj! —
(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— S Draždžan. S wjeſelom naſ napjelni tydženja podata
powjeſč, ſo ſu naſche ſerbske temſche ſaſo bliſko. Šerbska Boža
ſlužba je pſchichodnu njedželu, 15. ſeptembra, dopońja 1/2 12 h.
w ſchiznej zyrkwi w Draždžanach. Šwjatu ſpowjedž ſměje ſaraſ
Domaschka ſ Budeſtez, předomanje ſaraſ Mróſak ſ Grodžiſčca.
Sa žyłe lěto mamy mało ſkladnoſče, předomanje w lubej macže-
nej rěčzi ſlyſchecž; tehodla je naſche wjeſele wulke, hdyž ſo ſerbska
Boža ſlužba ſaſo pſchibliža. Wutrobnje proſymy, ſo chžyl kóždy,
kiž wažnoſč džela Božeſho kraleſtwa ſa naſch lud a ſa naſche duſche
ſnaje, powjeſč wo ſerbskim temſchenju roſnoſchowacž, ſo by kóždy
wo nim ſhonil. S naſcheje domiſny, ſ lubeje Lužicy, chžyli ſnatym
a pſcheczelam do zuſby hnydom piſacž a ſwěrnj ſtarſchi chžyli
ſwoje džeczi napominacž, ſo bychu ſerbsku Božu ſlužbu wopytali
a ſo na žadny pad pſches něfajke knicžonny ſadžewli wot njeje
wotdzeržecž njedali. Wny Šerbjo naſchej ſtaročziwej zyrkwinskej
wſchnoſčzi doſčž džakowni byčž njemóžemy, ſo nam naſche Bože
ſlužby w macžeſnej rěčzi ſdzeržzi. Tehodla, lubi Šerbjo ſ bliſka
a ſ daloka, hdyž ſo nam pſchichodnu njedželu ſchizna zyrkej wo-
tewri, dyrbi žyly ſerbski lud ſ Draždžan a wokoliny ſo w njej
ſhromadžicž. Bóh to daj!

Zyrkwinske ſwjedženje, kotrež maja ſo kóžde lěto w měřazu
ſeptembrje w Draždžanach, ſu ſo w ſańdžěnym tydženju wotměte.
Saſte hłowne miſionſke towaſtwa mějeſche jako přenje ſwoju
ſhromadžinu w towaſtwowym domje. Na to wotmě ſo 93 lětny
ſwjedžen hłowneho bibliſkeho towaſtwa w knjeninej zyrkwi, hdyž
knjeſ ſaraſ Morgenbeſer ſ Roſweina předomawaſche. 136 hólzam
a hólzam ſ Draždžanſkich ſchulow ſo biblije darichu. Wječor po
tym běſche miſionſka ſhromadžina. Miſionar Kanig (jeho džed
běſche ſaraſ w Kluiſchu) rěčeſche wo předomanju mjeſ pohanami
w Nyanda.

— Měřaz ſeptember je pſchichoł, wón paſ to ſamo njeluboſne
woblicžo pokajuje, kaž w přjedawſchim měřazu, ſymu a deſčcžik.
Hdyž ſo w ludu praji: Junu dyrbi tola lěčžo pſchińčž, dha ſo
w tutym lěčže njedopjelni. Woblicžilo ſo je, kaſ wjele ſmy
deſčcžikowych dnjow měli. W juliju je ſo na 25 dnjach deſčcžik
ſchoł, w auguſče na 14 dnjach.

— Šeptember je poſledni měřaz, w kotrymž ſtare tolerje
hiſčče plačža. Se želenjom ſo dželimy wot ſtareho pjenježneho
kruča, na kotryž je ſo lud ſwucžil. Měſto tolerjow budže ſo
wjazy 5 hrinow wudawacž. Runje paſ tele kručy, dokeļž ſu
pſche wulke, ſebi hačž dotal njeſka ſpodobanje luda dohycž mohle.
Hdyž paſ ſtary tolet po wobſanjenju khezorſtroweho ſejma ſo
minje, dyrbiny ſo do teho podacž. Na to paſ čzemy dopomnicž,
ſo by kóždy na to džiwal, ſo by tolerjowe kručy, kotrež ma hiſčče
w ružy, w tym měřazu wudał.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosk,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šsmolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

16. njedžela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 16, 22—34.

Šawol je pschischoł do Šuropy, ale šchto tam na njeho čžaka? Wón bu do jastwa čžišnjeny a to do najhłubšeho jastwa. Nětko šebi či njepscheczěłjo myšła: tam šu wěšće džerženi. Wokolo polnožy pak šo Šawol a Šilaš k Bohu modleschtaj; duž šta šo hnydom wulke šemjerženje. Šrunty jastwa buchu hnyte a naměšće buchu wšchitke durje wotewřene. Ššches tónle podawš pak jastnik we wutrobje šarža. Wón padže Šawolej a Šilašej k nohomaj a rjekny: Šchto mam čžinicž, šo šbóžny budu? — a wón dosta wotmolwjenje, kotrež jemu wěčžnu šbóžnosć šjewi.

Wóh tón Šnjes tym šwojim durje wotewři:

1. Jastwowe durje.
2. Wutrobine durje.

1. Šawol a Šilaš bušchtaj do jastwa čžišnjenuj, hdyž štaj runje šapoczalój ewangelij pschipowjedacž na Šeuropiškej šemi. Njeddyrbitalj šadwělowacž na možy ewangelija, hdyž budže jeju štutkowanjju wobarane a wonaj čžišnjenuj do čžěmneho jastwa. Ale šchto powjeda našch tekst: Wokolo polnožy pak šo Šawol a Šilaš k Bohu modleschtaj a šhwaleschtaj Boha. Njeje to hižom móž Boža, šo šamóžetaj w rječžasach a šwjastkach šo modlicž? Še to šrudne šdychowanje š jich erta? ně, to šu šhwalogne šhěrlušche. To je móž Boža w jastwje. Nohi w kłódže, wutroba w njebjekach, rót polny šhwalenja šwjeczitalj jastwo Boži dom

a špěwataj šwoje šhěrlušche w tym šyntku: „Dha wšchat wořtanu ja štajnje pschi tebi!“ Dale džiwna Boža šlužba dopomnja naš na podšemske Bože šlužby w katakombach, w podšemskich pohrjebniščezžach w Romje, hdyž šo šchescžijenjo pschi rowach šwojich lubnych w polnožy ššhadžowachu a modlachu. A tón Šnjes, kiž šwjastki rořłama, je dženkša nam blisko kaž tehdom. Wón čže šwjastki šrudoby rořłamacž tym, kiž maja k njemu nadžiju, a my šebi jeho prošnyj do žarowazyjch domow, do jastwow šrudoby, hdyž je čžěmna nóz. Šchtož móže šo w jastwje šrudoby modlicž, temu wón šo bliži. Njejšy hižom na šebi šacžul tu móž, kotraž tebe wušwobodži psches teho, kiž je prajil: „W šwěcže macže wy štyřnosć, budže paš dobreje nadžije, ja šym šwět pschewinyl.“ To je našcha dobyčěřka móž w tyřchnych nožach. A hdyž je tebi čžežto, psched tobu šteja psches ščěřpliwosć w čžěřpienju wupruhowani šwědkojo, kiž šu wjeřeli w šrudobje. Šchčžěpan štejelche š pschekrašnjenyj woblicžom mjes šwojimi njepscheczělemi, martrarjo džěchu šměrom do šmjercže, huřto taš měrnj a wjeřeli, šo buchu wojazy, kotřiz jich k šmjercži pschewodžachu, psches jich šměrnosć ša šchescžijanřtvo dobyčži. Šuř špěwasche džakne psalmy, hacž jemu kur šchčžěpowža dny njesahacži.

Tón Šnjes pošna šo k Božej šlužbje w jastwje. Wón rječžaly rořłama. To tež ty našhoniřch: hdyž šo tebi tež luby, wot šmjercže wřaty, šašo njeda; ty budžeřch pschězo wěšćišchi, „šo je wón žiwj.“ Tón Šnjes tym šwojim durje wotewři: jastwowe durje, kaž tež

2. wutrobine durje. Jastnik chze šebi žiwjenje wšacž. Me Pawol w mozy ewangelija wobara jemu. Jastnik tšchepotawšchi padže Pawolej a Silašej k nohomaj. To njeje wjazy tšchepotanje wo jeho jastnikowe pomokanje, ale to je styšnosć wotuczazeje dusche hrěšnika. W tym mamy šo jastnikowej runacz. Tajke semjerženje dyrbi pschińcž, šo by šo kamjeńna wutroba roslamala, wutrobine durje dyrbja šo wotewricž psches džim Božeje wšchekomozy a dobrocziwosće. A tajke semjerženje dyrbi tón plód mječ kaž w Filippje. Tajke nožne hodžiny pschińdu, šo bychmy se spanja wubudženi byli a šo prascheli ša šbožom, kiž šo njeroslama, po žiwjenju, kiž w šmjerczi njepšchestanje. Wutrobine durje šo wotewrja, šo by won klincžalo to praschenje: šhto mam činić, šo šbožny budu? A na to najwážnišche praschenje dusche pschińdže to wulke wotmolwjenje: „Wěr do teho Knjesa Jesom Khrysta, dha budžesch ty a twój dom šbožny.“ To je wotmolwjenje na wšchitke praschenja žiwjenja — to je wuhudanje wšchitkich hudancžkow, kotrež mamy w tutej čašnosći.

Wěrć! — to je to jene a tež wšchitko — wěrć, t. r. šo do Jesušowemu rukow poddacž. K hudym šo ewangelijon předuje; drubi wucžek njeje w njebešach a na semi, hacž tón kšičž na Golgatha. Jesuš je naš kñjes, jemu šo poddamy we wěrje; to je tón skutk, kiž šo wot naš žada. A skutk dyrbi šo štačž, pschetož tón Knjes chze tež psches naš wutrobine durje wotewricž. Duchowny Kogel w pschednosćku praji: „Španski martrač ležesche w jastwoje. Daloko wot njeho w druhich jastwach ležachu bratsija jeho wěrny, tež teho winowani, šo bėchu bibliju čitali a roššěrjeli. Duž šo wo šanknjene durje klapa a praji: Ty šy šwobodny. A šhto bėšche jeho přenje šlowo, jako pschi tej pomjesči postoczi: „Y los otros t. r.: a či drusy?“ Wón šebi na tych šobujatnych pomyšli. Bjes nich šo jemu jeho šwobodnosć šda položajna byčž. Šhtož je šam wumoženy, temu šo w duschi hori to praschenje: či drusy, ty a twój dom? Šdyž špėwamy: „Wšchitkich šwjastkow pschelamarjo!“ dyrbi tónle šhėrlušč tež tón šwjast byčž, kiž naš hromadu šwjasa w domje a wošadže w tym wulkim wušnacžu: „Ša šo njehanibuju ewangelija wot Khrysta; pschetož mōž Boža je, kotraž šbožnych čini wšchitkich, kotriž na to wěrja.“ Tak našonimy, šo tón Knjes tym šwojim durje wotewrja:

Jastwome durje a durje wutrobom!

Šamjeń.

W nozy khorosće.

(Gust. Knaf.)

Šym-li w nozy bjes spanja,
Šhladuju na Jesuša,
Kiž tak husto njeje spal,
Šdyž je ša mnje wojował.

Jeho šyšš mam psched šobu
A tu wulku tyšchnotu,
Š kotrež wón tam w šahrodže
Se šmjerczu šo bėdžesche.

Tam je wón šo spanja wšdal,
Klecžo wo mnje prošował;
Krawawne krepki kapachu
Šorže š potom na semju.

Šhtož wón ša mnje pschecžerpi,
Na mōj hrěch mje dopomni,
Kiž by do šuda mje dał,
Njeby wón mje wujednal.

Š jeho hnadu pschifryty,
Š jeho krewju křepjenty
Ša nėtł w duschi pokoj mam,
Š swojej woczi šandželam.

Šurij Bróšš 8./6. 07.

Wobrašy š pola šnitskowneho mišionstwa wot lėta 1906.

(Šo rošprawje krajneho towaršstwa ša šnitskowne mišionstwo w Šatskej 1906.)

8.

Šmilne šotry a bratsija.

Bratsija a šotry bėchu šebi w přėnich čašach kšchescžijanstwa wšchitžy jedyn druhemu. Lubosć, š kotrež bėšche štanjeny Knjes tych šwojich bratrow mjenował, jich šjednocžesche: Woni čujachu šo jedyn druhemu we wutrobje bližy a bėchu šebi w skutku špomozni. Tola wšchak buch bėšš wošebiczi „bratsija“ a „šotry“ ša skutk šmilnosće postajeni; jich nadawł bėšche pschede wšchėm, w Khrystušowej lubosći a myšli šlužicž. Šich mjeno hižom na to polajowasche: Diafonojo rėčachu či bratsija a diafonišny šotry.

Diafonojo (bratsija) bėchu nėhdy či přėni, dženska tuczi bėlenasad štupja. W Šatskej šlušchesche w šandženym lėcže k šotrowskemu wušstawej w Draždžanach 642 šotrow, w Šipstu 135, w Borsdorffe pola Šipsta 45, k bratrowskemu wušstawej w Morizburgu 108 bratrow. To je wšcho do hromady psches 900, kotriž pak hišchže we wušstawach šo na šlužbu šmilneje pomozny pschihotuja, pak hižom tam a šem w fraju w njej šteja.

Šlužba šotrow je š wjetšcheho džėla šlužba na šhornych a bėdnych. Dopomń šo na šmilneho Samaritšeho. Wone ju w 208 wošadach na wyšokich a niškich, haj najnižšich dokonjeju. Kajta šbožna šlužba to, čėlu lėkarštwu a polōžnosć škicžicž, duchej a duschi se šlowom šbudženja abo wucžitanjom š Božeho šlowa a špėwarškich wošchewjenje podacž. Tam a šem tež kaž Samaritški darmo pošyljenje šobu pschijėšu, pošyljazu jėdž, picže, lėkarštwu, haj š pomozu druhich šmilnych wutrobom nėtotre „krosche“ wyšche teho podadža. Šelko tyžaz domow je š jich pschińdženjom a šluženjom wobšboženych!

W 44 šhorownjach bėchu pomozne.

Wjele, wjele „domow“ a wušstawow je jim šwoje durje wotewrjale. Tu šu domy ša bėdnych, domy k wocžerštwjenju ša žony a mužow, domy k wocžerštwjenju a k pošyljenju šlabuškich džėczi (Bethlehemske wušstawy mjenowane), ša wothladanje a wocžehnjenje mjėnšchich džėczi (džėcžaze šchule mjenowane). Diafoniša wodži „džėcžidom“, kiž bu w Šornjej Lėžnižy (pola Draždžan) njeđzėlu Šubilate wotewrjenty. Tutón dom, wot nadobneje knjenje šaloženy, je k temu postajeny, džėczi se šwōjbow pschijimacž, w kotrychž psches šhorosć abo šmjercž maczerje žaneho wothladanja abo wocžehnjenja wjazy mječ njemōža. Na tym šamym mėštnje je „džėcžidom Nazareth“, kotryž njemandželške džėczi wot jich druheho lėta šem pschijimuje, jim wothladanje a kšchescžijanske wocžehnjenje pošlicžuje. Tajkich džėczi je tam w tu šhwilu 28. W džėcžazym domje Bethesda šu šo pod ruku šotrow 85 brašchnych a hubjennyh džėczi wothladale. Hižom přėdy je šo w našchim šopjenu na hošpody ša žōnske, šlužobnižy, šchule ša domjaze hošposynje špominalo, kotrež pod wodženjom diafonišow šteja. Wjele dobreho ša čėlne a duchowne žiwjenje šo tak š diafonišiškich domow žėrli — tež w Šerbach hižom (w Nješwacžidškej wošadže, w Michalškej a

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa so kóždu łobotu w Smolerjez knihiczišćežerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

17. njedźela po swjatej Trojizny.

Sap. štutki 17, 16—31.

Wawoł w Athenje, w měsće mudrosće. Šchto je cžłowjek, to běšče to wulke hudancžko, i kotrymž so mudri sabjerachu a tole psches jene njepschindžechu. Wawoł jim tu prawu mudrosć přěduje. Wón ju nima kam se šebje, ale wón je tu wěrnosć wot teho nawuknył, kiž i njebješ na semju pschindže.

Wěra do Ahrysta nam šjewi, šchto je i cžłowjekom.

1. Š wotkal je pschischol? Š Božeje ruki.

2. Čzemu je cžłowjek na šwěcze? Boha pytač a namačacž.

3. Šdže wón dže? Šched Bože šudženje.

1. Šcht. 23—25. Wawoł Athenskim praji: „Ja widžu, so wy we wschěch wězach jara pschibójšy šče.“ Woni nicžo njewjedžachu wo Bohy; jich pschibohajo — běchu cžłowške myšle wo Bohy a tehodla tak hubjene a šhuduške kaž cžłowške myšle. Šchi tajkej njestroschtnosći pač běchu polni bojosće psched bójštwom. Wo tym šwědči tón wotkal, kiž je šwjeczeny temu njesnajomnemu Bohu. Tež tym Boham chzedža šlužicž, kotrychž njesnaja. Na to šłoži so Wawoł: „Ja pschipowjedam wam teho šameho.“ Šenicžki Bóh je wam njesnajomny — tón jenicžki, jeho dyrbicže šesnacž, wón je šwět šezinił; wschitko, šchtož je, je štutk jeho rukow, plód jeho ducha. Wón njeje myšl a wotwobras cžłowjeka, ale cžłowjek je jeho myšl a

šnamjo. Nětko je hudancžko wuhudane, i wotkal je cžłowjek pschischol: wot Boha.

To je přědowanje, kiž je nam džěnka hiščeže wazne. „Š Božeje ruki!“ Šajke mamy ja to dopokasmo? Šěpsche hacž mudri šwěta ja šwoju mudrosć, my mamy Šesom Ahrysta. Wón je wóznny dom a Wótza wohladał a jeho šnamjo, kiž běšče šacžmite, najjašnišcho na šebi nošyl, je kam wo šebi prajił: „Ja šym wot Boha“ a nam do pomjatkta pschinješl: Wy šlushecže k Bohu, pschetož i jeho ruki wy pschindžecže. Š tym pač je nam tež

2. date, k čzemu je cžłowjek na šwěcze? Boha pytač a namačacž.

Šcht. 26. 27. Wšchitke druhe nadawki cžłowjeka nasad šstupja. Šak cžłowjek tónle nadawł šapschimnjuje a dopjelnjuje, to wucžinja jeho hódnosć. Woboje, Boha pytač a namačacž, je našch nadawł, niz pytač šamo, šchtož chžychu niz jeno ja najwjetschi nadawł, ale tež ja najwjetsche šbože cžłowjeka wudawacž, pschetož wjetšche šbože by bylo, lačny žórlo pytač, hacž i njeho so napicž.

Šdže móžesch jeho pytač a namačacž? Wawoł praji: Šistorija waš k wobojemu wódži, pschetož wona šjewi mudru radu Božu, kotruž wón w ludowym žiwjenju šjewi. Tež grichiski lud wón do šwojeje rady wobšamny, ale woni jeho njepóšnachu. Šcht. 29. Duž wona jo šama njesamóže, hewał bychu so ludy dyrbjale psches nju k Bohu wódžicž dacž. Šesuf škam prawy pucž pokasuje. Šeho nam Bóh da, niz so by wón Boha namačacž dyrbjal; wón měješche, šchtož my pytač dyrbimy. Duž móže wón

Sjewicz, kajke so cizlowske žiwjenje wopokaže, w kotrymž je Bóh, kotrež je hakle prawe žiwjenje. Wón móže nam prajicz: Pola mje namakajch ty Boha; ja chzu tebi pomhacž, Boha namakacž. Sdnyž ty moje dla k Wótzej pschińdžesč, potom masch ty je; moje dla wón tebi džeczaze pravo da. Potom by dozpił, schtož dyrbišch, twoje žiwjenje je žiwjenje i Bohom, napjelnjene wot jeho mozy. Duž pytajmy a namakajmy Boha pola Jesuša — a to čim bóle, dokelž wěmy

3. hźe my džemy? Psched Bože budjenje. Tak praji nascha wěra. Ahrystuš je nam wopisno wostajil, kajke dyrbi žiwjenje w Bocy bycz. Nětko dyrbimy po nim činicž a febi wot njeho pomhacž dacž, hacž budže wón śwět budžicz.

Jeho budjenje budže prawe, ničjo njebudže so pschewidžecž, ani małe ani wulke. Ludžo bychu rad to budjenje přeli — tola podarmo. Wono wěscze pschińdže. Duž džerž so k Jesušej w pokucze a wěrje. Potutu činicž, to rěka čelacž se swojich hrěchow kaž se so palazeje kěže; wěricž rěka — niz něščto sa wěrne džeržecž, ale wot Jesuša živy bycz. Wonej sđzeržitej w budjenju a wěrne sežinitej: S Božeje ruki, pschi Božeje ruzny, do Božeje ruki — to je sbóžny staw.

Samjeń.

Witaj, nashma!

Dy i njebieš žohnowana,
Na wjeplach bohata,
Dy i plodom wobczěžšana,
A nam witaj, nashma!

Dy žahle hlóncžko smilisch,
Blódb frawisch i njenahla
A i darnej ruku žiwisch,
Schtož twój dar potreba.

Dy w swojich pruhach mila
Na lukach, sahrodach,
Ssy w swojich kwětkach žiwa
Bo horach, po dolach.

Na barbach hischče krašna
A i blyhčezom debjena
Kaž psychna družka kwapna,
Nam witaj, nashma!

Handrij Zejler.

Wobrasny i pola snutskowneho mišionstwa wot lěta 1906.

(Po rošprawje krajneho towarštwu sa snutskowne mišionstwo w Sakskej 1906.)

9.

Wobšamlnjenje.

W rošprawach towarštwow k wobšamlnjenju i wjetšcha sličbowanja pschińdu. Lute pokazuja, kak i towarštwom po swonkownym steji a tež kak wjele luboscze k wězy po snutskownym w nim bydli. Krajne towarštwu sa snutskowne mišionstwo wo někotrym tykazu powjeda, kotryž je dostalo, pak wot wyschnoscze (tež ministerštwu), wot wokrješnych (mjeńšich) a měščezanskich towarštwow sa snutskowne mišionstwo (i Draždžan, Lipska, Chemnizy a Birny), wot sobustawow, i wobšadow, psches wotkasanje, pschinosčki a šberki.

Tež ty, luby čitarjo, by drje, abo jako dobry kšchescžijan, žyle wěscze to šwoje dal, mjenujzy pschi kollecze přenjeho pokutneho dnja. Nasche šerbste wobšady maja drje i wjetšcha wobšebitu luboscž sa tule kollektu. 1906 běšche so w 7 wobšadach psches 25 hriwnow, w 7 psches 50 hr. a w tšjoch (wulkich) šamo psches 100 hr. w kollecze w Szerbach nahromadžilo.

Schto čyžli k wobšamlnjenju nusnišche febi prajicz hacž to: Mějmy stowarščenje na skutkowanju snutskowneho mišionstwa! Wjele dobrych kšchescžijanow tu čini w šwajšku, schtož by jedyn šam njemohl. Šak wažne je stowarščenje!

Psches 700 hr. je so wot tak mjenowaných „towarštwow“ tež nawdalo. Šišeče šłowo wo „towarštwach“, kiž snutskowne mišionstwo haji. Čži, kiž maja jenu myšl abo jene wotpohladanje, so stowarščuja. Tak stawy „módreho kščiža“ pschecžimo wopisťwu, „běleho kščiža“ (pschecžimo njepečiwoscži) so husečičcho šjednocžuja, so pošylničž a natwaricž; tak nimale we wšchěch štronach šakšeho kraja (tež w druhich krajach) so kšchescžijanszy a derje smyšleni šhadžuja, so bychu towarštwu w kšchescžijanštwu widomnje a čzujomnje měli, špěwali, so modlili a i Božim šłowom so natwarjeli. Šakšich „towarštwow“, kiž so wysche Božich šlužbow we wšchědných domach abo šalach maja, so w kraju psches 200 licži. Šwajšk je se šobu šwajša. Na wjetščku steji „bratrowska rada sa hajenje krajnych žyrtwinskih towarštwow (gmejnstwow)“. W minjenym lěče je „rada“ šašo dweju wothladarjow jim postajila (jeneho w Lubiju). Wšcho hromadže steji nětkle runje 16 dželaczerjow w jejnej šlužbje k wothladanju gmejnstwow w Šakškej a narańškej Thüringskej. Do „rady“ šlušcha licžba duchowných a njeuchowných (mišionar Bóhma jako wothladat krajneho towarštwu). Wjetščk dželanja a žiwjenja towarštwow běšche 1906 hlowna konferenza w Chemnizy, kiž běšche wot wjazy hacž 2000 wopytana. Šłowny pschednoščk měješche tu profesor Šhmels i Lipska wo „Jesušowej krašnosčži“, wot njeuchowných (njemučenyh) měješche ewangelista Šeiz rēcž wo „šwječzenju“. Towarštwu so wot žyrtwineje wyschnoscze podšjeruja. A wone maja wěscze šwoju wažnosč w tym, so skutkuja sa šwječzenje čłowjeka a wušběhuja (kaž je so w Chemnizy štało) k temu wěru do kščižowaneho a štanjeneho Šbóžnika psches šwjataho Duchu, psches kotruž na šary Šadam we naš wotemrjecž a Jesušowe žiwjenje k mozy a knježenju pschińcz. Štrach leži husto w tym, so wone na parschonške čzucze a nasche pohonjowanie wjazy wažnosče kladžeja hacž na pucž a móž Božu we šłowje a duchu. Šich nadawł je, niz so na parschonške natwarjenje wobmješowacž, ale skutkowacž sa wobmješowanie žiwjenja tež domjazeho (i mladžinu, čzeledžu), dželacž i duchowpastyrjami jako „šobuměšchnizy Boži“, we wobadže, w žyrtwi a i žyła w šwěče po pucžu, kiž je nam wot Boha a běha čžašow pokazany. Runje w čžežkotach škutkowanja a bėdženja šemje a šwěta so hódnosč kšchescžijanštwu šjewja. Škaženy a šty šwět ma so dobycz sa Wumožnika a jeho kralesťwo. Šesnaj kóždy pschezo lěpje škutkowanie snutskowneho mišionstwa, dha budže so jeho wócžko roškwětlíč a wutroba rošščericž. Nje-wěra je šylna móž nascheho čžaša. Tež na jejne wotwobrocjenje je febi snutskowne mišionstwo w lěče 1906 myšlilo. Roswucžowanški kursuš k šakitanju kšchescžijanštwu wěry a jejneho štejnišchčža a škutkowanja (apologetiški kursuš) je so w Šarlinje měl. Derje roswucženi mužojo šu psched wjazy džyli 600 wobdželnikami wo wšchelatich jow šlušchazyh praschenjach pschednošchowali. 26 šakšich duchowných je dželbralo a wšchelazy wot tuthych šu so hotowi wuprajili, pschednoščki k rošjašnjenju a k wobaranju kšchescžijanštwu psched ludom w kraju mēcž.

Runje w Šakškej je wšchat nadawł k temu čžim dale, čžim bóle roštl. Šozialdemokratiški rēcžnik Štern kaž wjele pschednoščłow wo pschirodospucze jón štajeja. A hjes wobšebiteho pschihotowanja kaž

bjes darow bo tutón lědy hodži dopjelnicz. Tež krajne konfistorstwo je bo i pschiswolenjom pjenježnych podpjerow i spomnjenemu kursej w tej myšli wuprajilo.

Sedyn tamnych pschednoschtow je bo měł wo themje: „Safitariska wažność křesćijanskeho skutowanja lubosće“. Haj, najwjetschu wažność sa schitowanje křesćijanstwa ma žiwjenje we wěrje, kotraž je w lubosći džělawa. To chze snutskowne mifionstwo. Rač daloko wone to samože, je wone se swojimi wustawami a prězowanjom sa wothladanje, sakhowanje abo wutorhjenje wobohich čłowjekow po duschi a po čžele dopokas sa wěčnu wěrnosć a wykotość křesćijanstwa. Sa to tež my džělajmy a spěwajmy!

Modlicy bo a dawacy.

Sedyn bur, kotrehož bróžnje běchu se žitom napjeljene, mějesche to waschnje, bo wschědnje modlicy, so chzyl bo Bóh luby Anjes tež sa potrebnosće nusutradažnych staracz; tak bórny pač hacz nělajki khudy i njemu pschińdže a wo malicžosć žita proschesche, by wón wotmolwil, so nicžo wysche nima. Jako bēsche bo bur jedyn džet tež sa khudych a wopuschčžentych pomodlił, jeho by i njemu džesche: „Sa šebi pscheju, nano, so bych twoje žito wobšedžik.“

„Schtaha mohł šnadž i nim čžinicz, mój šyno?“

„Sa bych twoju modlitwu wušlyšchal“, džěczo wotmolwi. —

My móžemy šwoje modlitwy šami husčžischo wušlyšchowacy, džžli to wěriny. Jesuš praji: „Khudych macže wy kóždy čžas pola waš“, a kač wjele šwojich modlitwow móžemy my šwušlyšchecž, šmy-li pschezo šwólniwi, dobrotu čžinicž!

F.

Stawisna Křystuškoweho čžerpjenja.

(Potracžowanje.)

3.

Pschihotowanje jutrowneho jehnjecža a nobimčeže.

Luf. 22, 7—14; 24—30; Jan. 13, 1—20.

(Mat. 26, 17—20; Mar. 14, 12—17.)

Jutry blislo šu. Bēsche Jesuš pósnał,
So je čžas pschischoł, so by i Wótzei wróćik
W dom bo se šwěta; — kač bē šwojich hajil
S lubosćžu tudy,

2. Wobštajnje mily tač jich lubowasche. —
Prěni džet šłódkich je nětk pschischoł šhlěbow;
Šehnjo jutrowne ma bo po šakonju
Šarěšacž i nowa.
3. Pětrej a Šanej je wón nadawł štajil:
Pschihotujtaj nam i jědži požadanej
Šehnjo jutrowne! — Wonaj šwólnaj džeschtaj:
Šdžeha to žadašch?
4. Džitaj do města! — džesche Jesuš i nimaj,
Čžlowjek, hlaj! šetkacz budže w měsće waju,
Wódnny šaran tón nješe, džitaj sa nim
Nutz, hdžez wón póńdže.
5. Š hospodarnej tam doma rjekitaj: Mišchter
Šebi da prajicž: Šso je čžas mój šbližil,
Džeržecž i póšłami pola tebe jutry
Požadam šebi.
6. Šdže je hóštny dom, hdžez bych jěscž mohł jehnjo
Jutrowne i nimi? — Š wón lubju wamaj

Wulku pokaze, kiž je wudebjena
S rubami rjenje.

7. Šhotujtaj jo tam! — Š taj wucžobnikaj
Pschischedišchi i měštu, kač wón prajil bēsche,
Wschitto nam šaschtaj a tam šhotowaschtaj
Jutrowne jehnjo.
8. Jako schtunda džě pschińdže, wón bo šydnny
S póšłami i šlidu. — Šle šwada šbēhny
Nětk bo mjes nimi, kotry byčž najwjetschi
Džeržantny dnybjal?! —
9. Jako nětk hižom bēsche do wutrobny
Šudašchej dač čžert, so by podal jeho,
Šesuš wjedžishe, so bē Wóćezž jemu
Dowěrik wschitto,
10. Š so wot Boha bēsche pschischoł, i Bohu
Wróćzi nětk bo tež, štaže wot wječzerje
Wón a šložiwšchi šwoju draštu šchórzuch
Wopaša šebi.
11. Šalawšchi potom wodu do mjedžeńžy
Šapocža póšlam nobi myčž a trjesche
Še se šchórzuchom, i kotrymž wopašantny
Bē jako wotrocžk.
12. Š Šchimanej Pětrej nětko Jesuš pschińdže,
Š i njom' tón džesche: Anježe, dnybjal nobi
Šy mi moje myčž!? — Šemu na to šrucže
Wotmolwi Jesuš:
13. Šštož ja čžinju čži, to ty nětko njewěšch,
Šhonišch pač potom ty jo. — Duž Pětr džesche:
Nobi nanihdy moje myčž mi, Anježe,
Njednyrbisch ty šam!
14. Šjebudu-li ja tebe myčž, dha nimašch
Šaneho so mnu dale džěla wjazh!
— Šhutnje wotmolwi jemu mišosčžiwny
Mišchter a pschecžel.
(Pschichodnje dale.)

Ššepjetaj, hracžko!

Šowjedańčko wot Šana Šjele.
(Potracžowanje.)

Dwanacže lět pošdžischo bēsche wón hracžk, tórny a štwjerd-
njentny hracžk, šydaty nóz a nóz sa šhartowym šlidom. Šmandželškej
šnjeneine wóćžko, pluwate w šylšach, jeho njehnu, a proštwy štyl-
neje wutrobny bo teho štwjerdnjenza nochžychu jimacz.

Šajšeho šónza to šmėje? Šaschi džědojo prajachu čžasto:

Šeli bo i pokucže naprošhčž njedasch,

Šsameho šebje to do hele pschedasch.

Š te jich pschisčłowa i mudreho šhonjenja rěčža. Šotajkim móžemy
šhudacz, i šajkim šónzom to temu šemjanej wuńdže, jeli-so bo na-
šasacz nochže.

Šohacžzi bēchu, ale šbožowni niz. Šschē čžezje pjenježnych ša-
rijadow mějesche wboha šemjanta nošhčž. Šschē starosče šhospodar-
škeho žiwjenja bēsche wón po něčžim na jeje ramjeni šwalal. Šš
džěczata bē jimaj Šóhlybnjes dač, štrowe a čžerstwe, pěšne a lube.
Šo najštaršche džěczo bē holicžo dwanacžich lět, i šmenom Šanetta,
po šerbšku Šanka. Šotom bēsche Šudita, lět šydom, a šecže džěczo
bē hišhčže na rukach nošhčentny šynt.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyšcinje a je tam ja schtwótlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

18. njeđzela po Ɣwjatej Trojizy.

Sap. štutki 19, 23—40.

Wysche teho teksta, kiž nam powjeda sběžł w Cěsu a jeho směrowanje, mohli my Ɣłowa 2. psalma napisać: „Rostorhajmy jich swjastki a czišćimy wot Ɣebje jich schtryli. Ale tón, kiž w njebjesach bydli, Ɣměje Ɣo jim; tón Anjes hani jich.“ Albo hišcže lěpje Ɣłowa 93. psalma:

Tón Anjes je wysche wulkich wodow.

1. Rěki posběhaja Ɣwoje schumjenje.
2. Tón Anjes pař je hišcže wjetšchi we wyšokosći.

1. W měsće Cěsu je japoschtol Pawoł dolho přědował a jeho džěło njeje podarmo bylo. Wjeno Anjesa Jesuša bu khwalene. Duž pař Ɣo tež pschecziwjjenje sběha. Wodžet pschecziwjjenja je slótnik Demetriuř. W Cěsu stejesche krařny templ Diany, kotryž do džiwow Ɣwěta liczesche a w kotrymž Ɣo pjecza s njebjes padnjeny wobras bohowski khowasche. Wot tuteho templa wón małe wotwobrasny, Ɣlěborne klětki džělasche, kotrež Ɣebi pućowarjo rad jako dopomnjeńku kupowachu a Ɣobu domoj bjerichu. Tale dobra warba wotebjerasche, hdyž Pawoł evangelion přědowasche. Pschiboha mammona je Ɣo Pawoł dótknył, a to wón njeczerpi. Hdyž Ɣo wo pjenjesy a kubło jedna, Ɣo wutroba hnydom rořhori. Demetriuř sběžł swjedze. Hdyž je jemu wo to czińicž, Ɣo na pjenjesach schkoduje, wě wón to derje s tym pschikryć, Ɣo wón sastupi sa cžesć templa a bohoweje. Wón zyle pobožnje rěći: Bohowa

je w strasche; wón rěći wóćezinszy: wón ma lěpsche města we woczomaj. Tym pomoznikam a džělaczerjam potasuje strach khudobny a hłoda, dokelž džěła njesměja, a s tym žadosće sahori. Sběžł rořče. Lud wali Ɣo na torhoschežo. Tam chzysche žid Aleksander rěćecž, Ɣnano s tym wotpo- hľadom, hidjenje pschecziwo kchesczijanstwu hišcže bóle rořhoricž; ale woni jemu njeđachu t Ɣłowu pschicž, ale wolachu na dvě hodzinje: „Wulka je Diana Cěsistich!“

Pschecziwo Ɣebicznosći a Ɣamowuzitkej je kchesczija- janstwo stajnje wojowacž měło; tehdla Ɣu schłowowi wikowarjo a palenzowi wikowarjo wojowali pschecziwo miřionstwu. Na móšćen Ɣo cžłowjetej pschimnyć njeřmje. Wokřebje slě je, hdyž Ɣebi Ɣebicznosć hišcže mantl na- pójšnje, kaž bychu najdrožsche kubla cžłowjestwa w strasche byle. Někotre rasne Ɣłowa wschitto wuczinja; někotsi wolarjo hromadu luda Ɣobu storhnu. Kař Ɣu to spytowali, kchesczijanstwo s tajkim wolanjom potorhacž: Wědomnosć, řdžělanosć, rořjajšjenosć, dwazhny lěstotetk, Ɣwobodnosć — t. j. wulka je Diana Cěsistich! A pschezo je to ta Ɣama cžělna Ɣwětna myřł, kiž Ɣo njecha schtrařowacž dacž wot Ducha Božeho.

2. Hdže je dženska ta Diana? Nichtó Ɣo wjazy t njej njemodli. Hdže je jejny templ? Ezame rořpadanki hišcže to město potasuja, hdžež je stejał. Nad Cěsom knjezi polměřaz — Turka, dokelž Ɣu přěnju lubosć wo- pušcžili. Ale evangelij je Ɣwój dohyczeriski puć schol. Tón Anjes je wjetšchi we wyšokosći, wjetšchi hać Diana. Duž Ɣmy stroschtni: Tež najdžiwsche wody Ɣo rořběhnu.

Pschi skale kšesćizjanskeje zyrkwe rosbije šo blasniska lódz šwěta.

Alle tež my dyrbimy kručzi a šwěrnj bycz. Batwol šo njeboji: wón chze šwědczenje wotpołożić ša teho Anjesa; tola wón tež njecha pscheswazliwy bycz: wón šo do mar-trarštw a nječičeži. Wón šwoju wolu podda radže pscheczelow, dokelž wě, šo je to tež Boža rada. Szamo pohanska wyschnoscž (kanzlet) dyrbi ša njeho šastupicž: Šdyž šo nēczeje pucze Bohu špodobaja, wón tež jeho nješcheczeljom špokoji. Woni dyrbja wušnacž: Wón njeje žadyn hanjeť nascheje bohoweje. Dianu wón pomjenškil njeje; wón pať je pošbėhnyť šwojeho Anjesa. Tať šo žada čiča šwěrnoscž w kšesćizjanskim žiwjenju, psches nasche kšodzenje! Boha pošbėhowacž, Šbóžnika wulkeho čžinicž pschede wšchēm šwětom.

Šobožny muž šo modli a my š nim: O Anježe Jesu, tebi stej wěšit a morjo poškluschnej, šmėruj šakha-žzenje ludow a nascheho čžela a křwě pschecžimo tebi!

Šamjen.

Šchtož ščele Bóh, je dobre wšcho.

Šdyž čžičeži čžežke horjo čže
We tymle čžašnym hubjenštwje,
Šdyž dušcha jeno škóžby kšyšchi
A widži, kať šo šlaby tyšchi —
Dha wopomń, luby kšesćžano:
Šchtož ščele Bóh, je dobre wšcho.

Ty rjeknješch šnadž: čžaš čžežki je;
Ně, wón je pošol miłoscže.
Nšchizž kóždy, kiž Bóh ščele tebi,
Tež jeho wulka hnada debi.
Duž štrošchny budž a wopomń to:
Šchtož ščele Bóh, je dobre wšcho.

Anjes Jesuť špašche we lóžži,
Wón w prawy čžaš pať wotucži.
Tež nať wón nješabyma ženje,
Šdyž štrach a nuša na nať čžehnje.
Nječy wichor howri, njeboj šo:
Šchtož ščele Bóh, je dobre wšcho.

Masch bėdžicž šo tu š tyšchnoscžu,
Se wšchellkej nušu, je šmjercžu,
Dha š dowėru a w ščejpliwoscži.
Twar na Boha we wyškoloscži.
Wšmi, šchtož wón da, šo trošchtujo:
Šchtož ščele Bóh, je dobre wšcho.

Tych, kotrychž Bóh Anjes lubo ma,
Wón hušto š horjom pošchwika;
Šchtož we dušchi pať wėru nošy,
Šnje róže, hđžež wón čžernje wošy.
Duž njeť šwój kšchizž, mój kšesćžano:
Šchtož ščele Bóh, je dobre wšcho!

K. A. Fiedler.

Wichor a šchkit.

Šedyn hólčez bu wot šwojeju staršcheju do mēšta pošklany a doščahny na dróšy stareho, pošbožneho muž a, š kotrymž wón potom šwój dalšchi pucž džěšche.

Wonaj pschindžěšchtaj do rjaneje topolneje aleje. Džen bėšche wichorojty. Šo šhwili šchėdžimž pschi jenytm štarym, toľštytm topole pošajta a k hólčezej rjekny: „Mój šyno, njenadpadaje čži nēcšto, hdyž nimo topolow džěšch?“ Pschi tym wón ruku pschecžimo wėtrej pošbėže.

Hólčez pschemyšlowasche, šchto mohť wón šnano mēnicž, a wotmolwi: „Šaj, pschi toľštych šdonkach šym wokolim psched wichorom wulhowany, tať doľho hacž šchtom runje psched nawalnym wichorom šchkituje.“

„Tať je“, šchėdžimž džěšche; „mje šwješela, šo ty to pytnješch. Šaj, tu je na wokolim tať čžicho a domownje. A to tež došaha, nam na našchim pucžowanju tón trošcht dawacž, šo po wšchěch wichorach kraj wotpočžinka a mēra pschindže, hdyž domoj dońdžemy. Daj jeno Bóh, šo šmy na tym pucžu, kotryž nať domoj do-wjedže!“

Taťle wón rēcžěšche a jako bu hólčez š doroscženytm mužom a druhe wichory žiwjenja jeho trječichu, jemu tole šłowo stareho muž a hušto pschpadže, a wón jo nětko wjele lėpje rošymješche.

Tola kať rėkaju tele šylne šchtomny pschi pucžu, psches žiwjenje wjedžaznym, pola kotrychž nascha wutroba bójšku čžičšinu šacžuma, wostawamy-li pschi nich stej? To šu žime šchtomny šwjateho pišma. Škóžde biblijše hróncžko, kotrež šo nam psched šurowymy wichorami do wutroby šacžičežuje a wulzy trošchnje wo Božej luboscži rēcži, je tajki šchtom.

F.

My njedyrbimy wopacžnje pschšahacž.

Psched dlějšchim čžašom bėšche jedyn muž š Thüringskeje dla nėkajšeho pschestupjenja w šudniškim pschepytanju. Pschi tym wón wopjet wobkručžěšche: „Šeli-šo šym to, čžehož mje winuja, woběšol, nochžu šmėrom na šwojim ložu wumrjecž.“ Šotom wón hiščeže š wopravdžitej pschšahu wobtwjerdži, šo je njewinowaty. Wón pať wopacžnje pschšahasche. Na to šo wón po šdacžu žyle mėrny do šwojeje domišny wrócži. Čži ludžo, kotřizž bėchu šwėdžy jeho wopacžneje pschšahi byli, jeho nēcšto pošdžišcho ščėhowachu. Bėšche hižom wjecžor. Šako dyrbjachu nětko na šwojim domojpucžu nimo nėkajšeho nadwišneje škaľy hič, škincžěšche š jeneje wudrižny štonanje a škwlenje k nim horje. Woni rucže dele šhwatachu a namakachu tudy tamneho wopacžneho pschšaharja. Wón bėšche psches škaľu dele padnyť a bėdžěšche šo je šmjercžu. Šrijedy hacž wumrje, šo wón hiščeže wušna, šo je wopacžnu pschšahu wot-położit.

Anježe, njedaj nam w hrėchach wumrjecž! My ženje njewėmny, hacž to šłowo, kotrež wurjeknyšmy, nasche pošlednje šłowo njeje.

F.

A tola niz pošbožny.

Šohabojašny Ludwik Šarms-Šermansburški je šamšneho šhonjenja ščėhowazy podawť powjeda: Šas do jeneje wšy pschindžech, hđžež muž a nadeńdžech, kotryž bė mi jako wošebje wu-prawdženy kšesćizjan wopišowany. To bėšche mi čžim bóle šwješela-že, dokelž Bože šłowo na tamnym mēštnje wjele njepłacžěšche, a moja wutroba tola tať jara bratrowskeho towarštw a potřjeba. Tón muž nimo teho do šamožitych a widženyh ludži šklusčěšche, a to mi teho muž a hiščeže dróžšcheho čžinjěšche, dokelž šo wšchať, kať je šnate, šamožicži a widženi ludžo š wjetšcha Šbóžnika hanibuja; pschetož hinať ras njeje, hacž šo wšchať blasn bycz dyrbišch psched šwětom, chžěšch-li Jesušowny wucžobnik bycz. Tež wopravdže w nim muž a namakach, kotryž porjadnje njedželu dopoľdnja a popoľdnju Božu šlužbu wopytowasche, tež porėdfo wón š tydženškeje Božej šlužby wumosta. Š jeho domje šo štajnje rańšcha a wjecžorna nutrnoscž wotmėwasche, štajnje šo k blidu a wot blida špėwasche, a

to so tež tehdy sta, hdyž běchu wošebni hojčo pola njeho na wo-
pnyče. Wón hwěru k Božemu blidu khodžesche a wjele rjanyh,
křesćijanskich knihi a i biblije čitajesche. Hdyž sčto k njemu
přichůdže, so wón najradšo wo duchownykh wězach sabawjesche.
Wóžecže hebi lohto myšlicž, so so i wutrobu temu mužej přich-
samknyh. Sako běch tam dlějšchi čaš byl, ždym druhdy prajicž
křtyšchach, so je tón muž jara skupy, a hdyž bě wo jeho mužiti
činič, hebi tež njesprawnosče a jebanstwo domolesche, haj nělotreho-
žkuli čłowjeka i lichomstwowom wuzyzowasche. Sa to njeměrjach,
přichetož došahazy a se stokrócneho šhonjenja wjedžach, so hwět
pobožnyh četpíč njemóže a hebi najwjetsche kžě dowola, so by
so na nich hrěschil a jich hanil. A kwojej najhlubšej srudžbje
dyrbiach so pak tola přehwědčicž, so woprawdže skuposč jeho
wobohu duschu wobknežesche. O tak šym jemu na to jeho hrěchi
přehed woczi stajal, jemu to dopočasowal, so lafomny je přichibožny
čłowjek, a skuposč korjen wšeho šeho, jeho počasowal na po-
hórschenje, kotrež runje přehes njeho so stawa, dokelž so jeho dla
pobožni jako ludakjo hanja. Wšcho bě podarmo, wón so na
kemschithodjenje, čitanje, k Božemu blidu-khodjenje powočasche,
čehoždla jemu šbóžnosč pobrachowacž njemóže. A tak je wón
wumrjel a do wěčnosče woteschoł. Ale wón runje tola pobožny
njbě! —

—n.

Stawisna Khrysturoweho četpjenja.

3.

(Kotracžowanje.)

15. Džesche nětk Schiman: Šsamej nosy mojej,
Knježe, niž jeno, ale ruzy, hlomu
S dohom wučizč mi! — Tola Žesuf rjetny
K swólnemu dale:
16. Ščtož je wotmyty, temu wjazy trjeba
Šsebje myč njeje křiba jeno nosy,
Wšchón wšchaf čisty je. A seže čističi nětko;
Tola niž wšchizy!
17. Přeradnič jeho jemu snaty běšche,
Tehodla džesche: wšchizy nješče čističi! —
Sako nobi smyl bě nětk wučobnikam,
Sako so křdny, —
18. Prajizy: Wěšče, ščto ja wam šym činik?
Něfacže Wšchter mi a Knjes wy prawje,
Tehodla, hdyž ja, kiž šym Knjes a Wšchter,
Wnyl šym wam nobi,
19. Dyrbicže tež wy hebi nobi rjedžicž
Šwólnje mjes kóbu; přichetož přichitlad podal
Wam i tym wšchitkim šym, so tež popluželi
Wšchče, kaž ja wam. —
20. Šralojo hwětni knježa; milosčiwí
Něfaju móžnym knježa, wam pak hinač;
Přichetož wjetšchi tón dyrbi byč mjes wami
Sako najmlóbschi,
21. Wošebnišchi tež njech je jako wotrocž!
Ščtoha je wjetšchi? Kiž sa blidom kědži,
Abo křložobnik? — Sa pak šym mjes wami
Sako wasch wotrocž!

22. Šawěrnje, praju ja wam: Wotrocžł wjetšchi
Dyžli Knjes njeje, ani pošol wjetšchi
Njeje dyžli tón, kotryž w mjenje jeho
Póšlal je kwojim.

23. Dokelž to wěšče, seže wy šbóžni, hdyž jo
Čziniče. — Wšchitkich ja was derje snaju;
Mi je wědome, kotrychž k křložbje kwojej
Šsebi šym wolik;

24. Ale, so pišmo so by dopjelnilo:
„Š nohomaj tón mje, kiž mój křlěb je, tepže.“
Nětk to praju wam, přichdy dyžli stanje
Wórsy so wšchitko,

25. So wy, hdyž stalo so je, byšchče křucže
Wěriš wšchizy, so ja šym tónkamy;
Wěrně šawěrnje je to, ščtož wam praju
Se křlowom křutnym:

26. Šorje ščtož wošmje, hdyž ja póšlacž koho
Šměju, tón wošmje mje džě horje kamoh';
Ščtož pak přichija mje, tón je teho přichijal,
Kiž je mje póšlal.

27. Wobstajni přich mni seže pak šawostali
W čistnosčach mojich. A ja šawostajicž
Wam čžu křalestwo, kaž mi šawostajil
Wóčez je luby,

28. So so mnu k blidu kědžo jěč a picž tam
Budžecže w raju mojim, Šraelskich
Šplahow dwanacže i dohom křdžicž kami
Na stolach kědžo! —

(Přichichodnje dale.)

Ššepjetaj, hracžko!

Kwojedaničto wot Šana Wjele.

(Kotracžowanje.)

Wjecžet bě nimo. Šolcizy sa blidom kědžo sa šchulu wutnje-
šchtej. Přich ložu na stole kědžesche macž, ji na klinje křnuscht,
nětko ščilětny. Štyknywšchi rucžy wón wjecžornu modlitwu špě-
wasche, kotryž bě šerta šwěrneje macžerje wutnył. Přštoncža běšche
tam kóbu. Mallemu čžyšchtej so šernicžy šawrjecž. Duž jeho
macž přštoncži poda, prajizy: „Šhotuj jeho k měru!“ Šolcizy
ššepetajo džeschtej: „Man je šašo Wóh wě hdyž šchol. Š wjecžora
tajki šmjercž-šurowy i durjemi džěšche.“

Do wocžow šdrjena a šblědnjena macž na to džěščomaj ničžo
njerjetny, ale šběhnywšchi blukej wócžy hladasche šdychuju na
wječ, kaž čžyła do njebyš hladacž. A holicžy džeržeschtej mjelk.

S dohom so křwatny tept na šchodže šebra a šbliži so na
přehed štwine durje. Štróžele šajachu knjeni, so na šmjercž do-
blědny. Tu so do duri kopny a štorcži. A hnydom so sa durje
torhny, so mostachu ščěroto štejo. — To bě jich nan. Šněw a
pjanosč a šloby hladachu i jeho čžěl-blědeho woblicža na nich.
Wocži jemu džiwjej létajo džěšchtej. Do šřjedž štwy šmorcžo
štupiwšchi škasa wón i dybawej šchiju: „Žona, pjenješ kěm! Šich
dyrbju wjele mēcž!“

Čži knježnicžy so w štróželach sa macžernym křribjetom
ššhowaschtej. A šbudženy malki šawrěščeža i hložom, a šbojana
přštoncža přichitocži k lóžku.

Běšche knjeni tež w štróženju jata, tola šaž hnydom wutrobu

dobu. Kruteje myšle a dobrego švédornja hubjenemu mužej snapšhecza stupiwšchi džesche: „Mój mužo, na Boha spomni, na Boži šud! Pjenjes či nohzu a njemóžu dacž! Ty tola“ — Dale njebešche šlyšhecž, šhto praji. Wón pschewoła jeje hłóš s dybatym křom: „Sto šlotych šym pschěhrał a čžestne mjeno jim šawdal, šo šaplacžu hišcže dženska wjecžor. Nošymišč? Daj mi! Daj w štofu! Abo stanje šo šlě!“ — Džęcžata wrěšcžachu šchicžo wšchě tš.

„To bylo š hrěchom, čžyła-li tajkemu bludnikej dacž, kotryž naš wšchitich do šhudoby štorfa!“ jemu se šmužitym hłošom mandželška šnapšhecžiw.

Duž hrabny wón ša klucžom š pjenježnemu kašcžej. Wona paš jemu tón štorhnywšchi štupi šo š wrěšcžatym džęcžom. Šloby a pjanošč pschewšachu jeho hišcže bóle. Na ščženje wišasche jeho wojekški tešak. Ša tym wón hrabny, a pěštoncža makkeho š póbšlacžka wša. Šludny hracžk š tešakom š mandželškej štupi. Wón pėnjesche pėny a wrěšacche wo klucž.

„To njebudže nihdy! Njedam či klucža! Ša čžu byčž ša džęcži macž! Ty njeišy jako jich nan! Ty — —“ a to bešche jejne pošlednje škowcžko. Š tešakom do přědkow nakłóta wali šo na šein. Džęcži hjes hłóša wostachu. Pěštoncža š hólčžkom na ruzy šchifasche štyšna a čžyšche š durjemi čžeknyčž. Wón šašuny durje a čžyšche něk na nju. Wona paš na jenej ruzy hólčžatko džeržo š drugej temu tyranej blido pschěd nošy šwrocži, šo šo wón do njeho šakopny a na šemju wali. Tak jemu wujewšchi šlecži pschěš komorne durje a po ššhodže dele, a wustocži na hašu won. Tu wošasche š žyšej šchiju a možu: „Na pomoz! Na pomoz! Bože-dla, na pomoz! Čžert je šo wottorhnył!“ To šlyšcho tón šašobjenž pošlednje šbytki rošoma šby.

Ša wboha nakłóta knjeni bė pod ložo šjěla. Wón na nju šo wrocžiwšchi čžyšche šo ššhilicž a pod ložo kašacž. Duž jeho šaršcha knježnicžka šanka šchicžo š wobėmaj rucžkomaj ša ruku šaja, macžerku wobrocž. Wbohe to džęcžo! Š džeržadkom tešaka do hłowy štorčženej liny šo krej. Na to ju šakhadžer š lėwizu šhrabny a na šemju wjerhny. Ša se ššronju do rózka blidowych podnoži šlecžiwšchi hjes myšlow wosta.

Tón pschewrotny šlobjenž čžyšche šo š nowa na knjeni dacž. Mjeišcha holicžka bešche šo pschěd macžer šaknyła, šo by ju kryła. Štyšnywšchi rucžy prošesche nana, šo by tak pohanski njebył a niž macžerku kašak. Ale rošom bė jemu wujek. Pod ložo hrabajo šapschija knjeninu šufnju a šrawajatu mandželšku š podloža ščžahny.

To džęcžo šo na macžer pschěštrje, šo njebu kašana. Tajkale džęcžaza lubošč by šnano pohana hnuła. Ale šamo to džęcžo bu klóte, šo žyřasche krej, a lėtachu šchiki, kiž bychu šurowym šurkam pschěš dušchu ržale.

(Ššchichodnje ššoncženje.)

Wótcžinske sonetty.

(Ššoncženje.)*

C. Prawje tón šo bėdži, kotryž ša šwobodu šlėdži. —

Ač, šwjašany a šputany wšchón šhodži,
Šchtóž žušbuje a herbštwi šedžbu nima
Wot wótzow namřěteho, ale pschima
Ša poššotkom, — šhto wo šłoto wón rodži?!

Wón jeho nješnaje, a jemu šłodži
Kaž mėd, šhtož šššobne je a možy jima;
Wón dale drėma, hdyž šo šrašnyje hrima.
— Ač, wozucžejcže š najmješšcha, wy młodži!

* Dalšche džěle, š tymi dotal tudy šščženyymi, bórny jako wošebita šbera wunđu pod napiškom: „Wokšejne wonješčlo“ atd.

Šřecž se šwjaškami wšcheje njerodnoščje!
Něčž macžerku šej pěštoncže a hajcže,
Šo ščžěhi njemorja waš njewušchnošcže! —

Še wotrodženž najhóřšchi, šchtóž šam woli
Ššej njewólništw, — duž šo wšchitžy štačže
Do džěla, šo džě šwobodni byčž mohli! —

U.

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Šchtwórtk 10. oktobra dopokdnja w 10 hodž. šmėje šerbška hłowna duchowna konferenza šwoju našymšku šhromadžišnu we „winowej kicži“ w Budyščinje. Šo nej šmėje knihowne towašštw šwoje ššhadžowanje, šo by šo lėtne ššicžbowanje pschědpoložilo.

— Š Draždžan. Njedželu tždženja jako na ššecžej njedželi mėžaza šeptembra mėjachu Draždžanžy Šserbjo po šwucženym wašchnju šwoje šerbške šemščenje w ššchiznej žyřkwi. Dokelž hižom rano dešcžak padasche a křotko do šapocžatka Božej ššlužby šo šynje dešcžowasche, bešche štrach, šo budže šemščenje malo wopytane. A tola ma tež w Draždžanach někotryžkuliž daloki pučž do Božeho doma, podobnje kaž we Łužicy. Čžim bóle šwješelazh bė nahladny wopyt. Špowjednych bė 138. Přědowanje, kiž bė na njedželški štext šložene, mėješche š. šaraš Mróšacž š šrodžišcžča, špowjednu wucžbu š. šaraš Domaschka š Budestez. Ššchichodna šerbška Boža ššlužba w ššchiznej žyřkwi budže, da-li Wóh, 8. de-zembra, to je njedželu 2. adventa.

— Pošlednje wobnjowe nješbože w Šarlinje je šašo jašnje dopokasalo, kaš šo našcha luba šhěžorka ša hubjenych a čžerpjazyč stara. Wona šo wopokasuje jako prawa Šamaritiška. Šastaranje hubjenych je wošebje šariadowany wotbžěl w hrodže, hdyž šo wšchitke tele naležnoščje wopomnja, proštwy šo pruhuja a šhěžoržy pschědpoloža. Šdyž šo nėšajka pošřebnošč polaja, šo tež proštwi wušlyšchi. Ššchi tym šo šhěžorka šama wobhoni, haj, wona prošy njelutuje, šo by šo na mėcže šamym pschěšwědčžila, šajka je nufa a hubjenštw. A šo šo wona pschěš šwonšowne šdacže šaššepicž njeda, wo tym šwědčži ščžehowazh podawł. Ššchěd něščto čžadžom pschidžje wona do Šarlinškej šhorownje. Šdyž bešche do šale šaššupila, hdyž mlody wušchł šhoru ležesche, da wona wšchitkim nahladowarjam a šaššojnikam wuššupicž a potom šo wona woprašča: „Nětko mi pošjedajcže, kaš š Wami tudy wobšhadžuja? Šajke je jěčž? Šajke hladanje? Ale prošču, ničžo nješamjelcžcže!“ To tola jašnje dopokasuje, kaš šhutna je šhěžoržy wutrobna pschiššušchnošč, ša dobre šastaranje šhornych šo šaracž.

Dalšche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty a mižionštw w raišchim kraju:

Š Rakčžanškej wošady:

M. M. še Štróže	1	„	—	„
M. M. še Štróže	1	„	—	„

Šhromadžje 2 hr. — np.

W mjenje wobohič šyrotow wutrobny džak.

Gólcž, redaktor.

„Šombaj Wóh“ njeje jenož pola knješow duchownych, ale tež we wšchěch pschědawarňjach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na šchtwórcž lėta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschědawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočů ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy łobotu w Ssmolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

19. njedzela po swjatej Trojizny.

Jap. skutki 20, 17—38.

Japofchtol Pawol so s tymi starschimi wošady w Cfesu rozžohnuje, kotrychž je w Milecze wokolo šebje šhromadžil. Duž čini wón rachnowanje wo swojim skutkowanju. Jeho skutkowanje a wón tón wulki japofchtol steji psched naschimaj woczomaj a wón napomina: „Budžće moji našlědnizy!“ — niz jenož čzi pastyrjo, ale tež kóždy staw wošady dyrbi wuczobnik teho Knjesa byč, so by so napofšledku tak rozžohnowacž mohł.

Kak so šwěrnny Knjesowy wuczobnik rozžohnuje?

1. Wón hlada wróczo na swoje skutkowanje w tym Knjesu;
2. Wón spomina stroschtuje na swoje čzěrpjenje sa teho Knjesa;
3. Wón hlada w nadziji k temu Knjesej.

1. Kncžet psched tym Knjesom běšce Pawol. Wón pak čzynšce w swojej ponižnosći jenož wotrocžk byč: „Ja šym temu Knjesej šlužil je wschej pokornosću.“ Jeho rozžohnowaza rěč dawa jeho zylé skutkowanje hišcže jun-krócž nimo čzahnyč. To dyrbjesche hluboki sacžišcž čzinič, kaž wobras mrějazeho, kotryž we wopomnjecžu woštanje. Tole wopomnjecže wošta. Tak dyrbi to tež kšescžijan čzinič, hdyž so s tymi swojimi rozžohnuje. Kanzler Bismark njehašce ničzo druhe na šwój pomnik napišane mēč hacž: „Šwěrnny šlužobnik křězora Wylsma I.“ Wón wjedzěšce, so so na šastojnikach ničzo druhe njepyta,

hacž so bychu šwěrnni byli. Njedyrbi tež to nasche naj-wyššcše žedženje byč, so mohło so wysche nascheho žiwjenja napišacž: „Šwěrnny šlužobnik Ješom Křysta.“ Potom móžesh tym šwojim šwój pschiklad na wutrobu položicž, hdyž mrějo jako nan abo macž wot tych šwojich so džělisch. Šichi džělenju so praji: „Škřowajcže nje w dobrym wopomnjecžu!“ To čzedža starschi a jich pschiklad dyrbi džěczom psched woczomaj stejecž. K temu pak je nusne, prawe bohabojašne žiwjenje wjescž w tym Knjesu, so móže tež s pschikladom tym naschim byč jako žiwe wopomnjecže. Šchikhadžaza našyma naš dopomina na džělenje. Duž čzemy so tež w prawym čzaku na nje hotowacž. W šwěrnosći stejecž, w ponižnosći šlužicž, tak šestajej nětko hižom šwój wobras, kotryž čzesh tym swojim šawoštajicž. Na čzo mohł so nětko powołacž, hdy by dyrbjal wotkal čzahnyč? By šnauo prajicž dyrbjal: „Džěczi, njecžinčze tak, kaž šym ja čzinił!“ W prawym čzaku so hotujmy, so bychmy so jako šwěrnni šlužobnizy teho Knjesa rozžohnowacž mohli.

2. Najrjenišce šwědčjenje je Pawol wotpožžil wo swojim čzěrpjenju. Ššes tyšcnosće je wón šchol a wón wě, so šwjaski a tyšcnosće na njeho čzajaja. „Ja wēm, so moje wobliczo wjazy njebudžecže wobladacž.“ Wón wě, so wón šmjerczi napschecžitwo dže. Kajke to šmužite, w čzěrpjenju čziche kšescžijanštwu porno bojosczi a čzě-kanju psched kšizom w naschim kšescžijanštwje! Pawol je w duchu šwjasaňy. Ty šy tež tole pruhowanje pscheshol, so twoja dušča tšchepotašce w šnutštownym bēdženju.

Tehdom je nufne, so šebí wěšte stejnišćežo dobydžemy, so šo pošbėhnyemy na horu cžicheho poddacža do Božeje wole w czerpjenju. Sžyła šwėdkow s cžaša naschich wótzow nam přėduje tule sčerpliwosć. Kaž Pawoł nawukńmy prajicž: „ja šo njeboju!“ A kaž naschi wótzajo nam, dyrbymy tež my bycž šwėdkojo, kiž se šwojeho žiwjenja přėduja sčerpliwie poddacže do Božeje wole w cžašu tyšchnosćow. Kunje tehdom, hdyž pucže a wutrobny šo džėla, dyrbymy hotowi bycž, tež šwėdcjenje Pawołowe wotpołożicž, potom budžemy tym šwojim tež wójwodojo ša wojowanje w tšchizju a šrudobje s tym wubudženjom: „Wachujcže!“

3. „Ja waš porucžam Bohu,“ tak Pawoł praji, hdyž wón šo džėli, a jako to powjedał bėšche, klatny wón na šwoje kolena a modlesche šo s nimi wšchitkimi. Kajki to šwjatocžny wofomik! Wón jich horje nješe t wutrobje Božej. Wam, lubi staršchi, wam naleži, něšcto t šbožu šwojich džėcži cžinicž. Sžyn dže do zuby a staršchiška wutroba šo prascha: „Wostanje wón tež šwėrny? Ach, šo by w tajkim wofomiku to roszohnowanje w Wilecže šo w naschich domach šašo mělo! Tajke modlenje je jandželška straž, kotruž tym šwojim šobudacže na pucž.

Se šylšami woni rósno džėja a woni Pawoła pschewodžichu hacž t kódzi, kiž jeho do Jerusalema wjeselche. Se šylšami šo my roszohnujemy a pschewodžamy tych šwojich hacž t rowej. Ale je nasche roszohnowanje bylo kaž Pawołowe, potom woni nam křwaja a my jich s rukomaj modlitwy witamy a šo strowimy: Na šašowohladanje w Jerusaleme horjekach w njebjekach!

Šamjeń.

Nabožne sonetty.*

Wofebnosć a wolkchew Božeho šadla a jeho pastyrjow.

1. Pėtr 5, 2.

Se šadło Bože, droho wufupjene
S křwju Šhrystuškowej, — žyrkej Boža šwjata;
Sej połnosć šboža w Šhrystušku je data,
So herbstwo jeho rėka wufwolene.

Psches Duchu jeho s Bohu wufwjećžene
Do pschekrašnjenja pschichodneho šhwata,
Šdžež junu šlabosć s njeho budže wšata
Wšcha, s kotrejž tu je hišće wobcžežene.

Šascž na selenej křwju Božoh' šłowa
So dyrbja pastyrjo, kiž powołani
Ssu psches Šnješa ša pomocnikow jeho.

Šrjecž s njepokoja do šbóžneho šthowa
Ššchi Šnješu połnje junu wufhowani
Se šadłom pastyrjo šo kšchewja s njeho. —

* S njeđželškich šłowow bibl. pucžnika na 4. šchwórcžlėta 1907 — njech šo tu dale ša šobu šlicžėja.

U.

Njeđžela.

Nėhdy bėchu šedmjo bratsja hromadže živi. Šchescžo křodžachu na džėlo, šedmy pał dom wobštara. A hdyž cži šchescžo bratsja špróžni a wotpjecži s džėla domoj pschidžechu, namakachu woni dom wudebjeny, wjecžet pschihotowanu a šwėžu šašwėcženu. Nad tym šo woni šradowachu a šhwalachu šedmeho bratra. Ale jedyn

bėšche mjes nimi, tón cžyšćhe mudrišćhi bycž, dnyžli woni wšchitžy, a šwarjesche na šedmeho bratra jako lėnicha a cžašpschecžinjerja, kotruž by měl šobu na džėlo křodžicž a šebi šwój křlėb šašlužicž.

Tole ške šłowo pola druhich bohuzel pschipada namaka a woni nufowachu špomnjeneho bratra, šo wón šekeru a šopacž wša, kaž woni, a s nimi rano šaše na džėlo džėšćhe. Wjecžor woni šwój domojpucž nastupichu. Žana pschecželna šwėža jim s dala nješiwasche, žana starobliwa ruka njebėšche domowštowo šrijadowala a bliđo křyka, žadny bratr jich s cžoplej ruku a wutrobny šłowom njewitasche. Woni nětko phtnychu, tak njerosomnje bėchu škutkowali, a šačuwachu šo, dokelž bėchu šami na tym wina, dwójžy hubjeni a wopusčženi. Wot nětko wosta tehodla šedmy bratr šašo doma, a šhubjene šbožo bratrowštwa šo s nowa wrócži.

Tak je njeđžela mjes šwojimi bratrmi tón džėń, kotruž šchescžim wšchėdny m dnjam šwėtko, šbože a žohnowanje nošy. Pschidnu-li ludžo, kotřž čžedža mudri bycž a na tehole bratra jako lėnicha a cžašpschecžinjerja šwarja, jeho tež t džėlu nufuja a čžedža jemu jeho šwjate prawo wšacž — njewėrcže jim! Wy šebi šami najšbole šschłodžicže a šebi žohnowanje rubicže; wy šhubicže šwojeho domu šwėtko a porjad, radošć a měr.

F.

Wėrobratska lubosć.

(Šyrkwinski špėw, na Gustav-Šdolfskim šwjedženju w Butežach špėwany a na žadanje pscheloženy wot F.)

Šłaj, bratska lubosć ženje
Šso s dušchow njeshubja.
Ša dawa polóženje
Ša pucžu žiwjenja.
Šež šobu cžerpi rady,
Ša žyłu wutrobu
A njewostawa šady,
Šdyž widži šrudobu.

Tale šwėrna lubosć wot Bohu wufhadža.
Duž jemu džak, duž jemu džak a nadžija!

Wšchėch wėrobratrow šitacž
W jich cžežkej cžešnosći
A s pomožu jich witacž,
Ššmy štajnje hotowi.
Šołnožnoh' rjeka šyly
A wėry šmužitoscž,
Šbudž tež našch narod žyly
Ša šdobnu wopornoscž.

Tale šradna lubosć wot Bohu wufhadža.
Duž jemu džak, duž jemu džak a nadžija!

Škutk šwjaty je šo radžik,
Škutk bratskej lubosće.
Wóh šam je tón šchtom šadžik,
Šak jemu šrosčjenje.
Wy šhudži, šbohacženi
Še štawa kóždeho,
Š budžće nawabjeni,
Šo lubosć hori šo.

Tale šarna lubosć wot Bohu wufhadža.
Duž jemu džak, duž jemu džak a nadžija!

Šdžež žana žyrkej njeje,
Škř šhula, šarški dom,
Šso pomoz horžo pscheje:
Šam džicže je škutkom!

Mh darh wudžělamy,
 Kiž Bóh nam hnadnje da;
 Duž t temu samyšk mamy,
 Bóh nam jón safchczěpja.
 Tale službna luboscž wot Boha wuthadža.
 Duž jemu džaf, duž jemu džaf a nadžija!

Čšepjetaj, hracžko!

Powjedańcžto wot Jana Wjele.
 (Skónčenje.)

Richiti a šchrěti pěstoncze nahnachu stróženych ludži. Wona jim wujachli t lětatym rtom, kajka skáženza howri, kať šo knjes čžercži. —

Tšjo mužojo slecža po šthodže horje a chžedža do jstwy. Ale samtowy šumacžk jim nuts wobara. Ššo šahnawšchi t mozu wustorcža durje, šo štrjeknu.

Šu, kajka žadlawoscž psched nini macha! Kaž mjedwjedž šo přeni muž do teho šurowza wali; drubi jemu njemdrje to mordarške želešo wudrě; tšecži jeho ša nohu t semi potorhnye. Mjech šlobjenz kopa a kuša a klie: hnydom jeho tať špašaja, šo šo njemóže ležo hibernčž.

Šižom je něčto po lěkarja hnať. Tón bóršy pschiběhny pomhacž. — — —

Šsmjercž njewša tu wobohu semjanku wotšal. Šdžež bě kónž tešaka na dušchu chžyl, runje tam wišasche šlocžany šchžik. A tón bě temu kaťakej šadžewł, šo přědka njepšchekł.

Šrej wšchat ji čžecžesche t nakłóteje rany, tola ta njeběšche t šmjerčži. A druhe rany na stawach šu po něčžim žile.

A tež ta mlódscha džowčicžka žiwjenčžto šthowa. Ale njedyrbi šłaba a štróžliwa wostacž, dolhož tu na šwěcže budže? Ša knježnicžku šanku pať t žyła pomozny njebě. Tón štorť do štrónje bě ju morit. Šu šmjerčž wotnješe. —

A tón njebóžny bjesbóžny hracžk? Winowa pianoscž bě po čžafu t njeho; tórnoščž ša hracžom bě t njeho; šlobjenzka běšche tež t njeho: a tola bě žyly kaž pjany, a wosta wšchitkón kaž pjany.

Šako bě potrochu rošoma dohnył, mějesche šcherjate myšle. Te jemu psched wocži štajachu: tu dušchnu a tola tať wobohu trapjenu žonu, wobohu krawatu šuditu, wobohu morjenu šanku, a žalošnu njewuhašniwu hańbu a na čžaf žiwjenja jastwo. A wšchitke te wobrašy štejachu psched nim pschezo a pschezo, wufajo na njeho hrošnje wodnjo a w nožy. A šchto běšche kónž? Čžorna dłón wrótnoscže jemu do mošhow šajěwšchi rošmjecže do žyła rošom. Duž dnybjachu jeho do bludnižy dowjesčž, a do teho rjada, ša kotryž žadneje rady a pomozny njeje.

Tu je t putami šwjafany byl, šo nišomu šeschłodžicž njemohł. Druhdy je šakrujo wolať, jako mjes hracžkami šedžo; druhdy je žaloštnje wul, štoržo wo kaťanej žonje, krawawej šudicže a morjenej šanzu. A pschi tym je šchipil a na stawach tšchepjetal, jako tež njemdrje ša puta torhať. —

Šacž je hišcže živy? Šdnyhujmy ša tu hubjenu dušchu:

Božo, budž temu šhubemu hrěšniklej hnadny! A ša šebje šamych a ša wšchitkich prošchmy: Šwarnuj naš, Šnježe, a njedaj nam do žanych čžertowych lecžwow padnyčž!

Štawišna Šhryštušoweho čžerpjenja.

(Šokracžowanje.)

4.

A blidu hrono — do wječerje.

Mat. 26, 21—25. 29; Marť. 14, 18—21; Šul. 22, 15—18. 21—23;
 Jan. 13, 21—30.

A t nim džesche wón: Šsebi ja šym juntrócž
 Šožadať hišcže, šo bych t wami pojědł

Šehnjo jutrowne, přjedy dnyli čžerpicž
 Šmēju ja bóršy.

2. Ššchetož ja praju wam, šo dale wjazny
 Njebudu je jěscž, doniž dopjelnjene
 W raju njebudže Božim, na čžož wucži
 Šedžbowacž šnamjo.

3. A wón šhelich wša a šo džakowawšchi
 Džesche t nim: Ššmicže tón a wudžělejčže
 Něťk jón mjes šobu! pschetož ja wam wšchitkim
 Šurasnje praju:

4. Njebudu wjazny ploda winoweho
 Šješka picž t wami, doniž njenastawa
 Šbóžny tamny džek, hdyž jón nowy piju
 W kraleštwje Božim.

5. Tola hlaj! ruka tu je pscheradnika
 Ša blidom šo mnu. A bu šrudny w duchu
 Šesuf, hdyž džesche: Ša wam wobšwědcžuju
 Šawěcže wěrnoscž;

6. Ššcheradži bóršy jedny mje mjes wami! —
 Šuczobnižy duž jedny na druheho
 Štruchli hladachu, a bu jara šthštno
 W hromadže wšchitkim.

7. Šočžachu šrudni t njemu kóždy prajicž:
 Šnježe, šym to ja!? — A wón wotmolwjejo
 Džesche: Š dwanačže jedny, kotryž šo mnu
 Še šchli kuš macža! —

8. Jedny póbłow běšche tam ša blidom
 Šliško pschi Šnješu, jeho lubowany,
 Teho krawasche Šeter, šo by šhonil,
 Šo kim Šnješ rěčži?

9. Duž na wutrobno šo wón lehny Šnješej
 Šraščejo jeho: Šchto je, Šnježe? — wošjeu!
 — Šesuf wotmolwi: Tón je, kotromž něťko
 Macžany kuš dam.

10. Šomacžawšchi kuš na to jón tam poda
 Šudaškej Šesuf, a něťk dale džesche:
 Šsyn tam čžłowjeka derje dže, kaž šteji
 Šiškane wo nim;

11. Šěda temu pať, kotryž poda jeho;
 Čžłowjelej lěpje temu by woprawdže
 Šylo, šo nihdy by šo njenarodžil
 Do šwěta šhrobly.

12. Wotmolwjejo tu džesche šam tež Šudašch:
 Šsym to ja, Šabbi?! — na čžož Šesuf džesche:
 Šy to prajišč šam! — A hlaj! hnydom šatan
 Čžehnišche do njoh'.

13. A njemu Šesuf pať džesche: Šchtož ty čžinišch,
 To džě ščžin bóršy! — Tola njemjedžišche
 Ničto ša blidom, na čžo wón t tym jemu
 Šokiwnył běšche.

14. Něťotši t póbłow šebi pomyšlichu,
 Dofelž mějesche móscheň ša wšchěch Šudašch,

So knjes mēnjeſche: Kupuj, ſchtož je trjeba
Nam na čzaſ rócžny!

15. Albo ſo khudym by wón něſchto ſticił.
— ſako wſał kuſ bē, wón nětk hnydom wuńdže
Tam wot wječzerje a je njeſtutk ſtonjał;
— Wono bē w nožy! —
(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Œ Bukež. Sańdzemu njeźelu, 29. ſeptembra, Guſtav-Abolfſke poboczne towařtſwo w Lubiju ſwój lětny ſwjedžen pola naſ ſwjeczjeſche. Njenje ſ Boha radženy ſwjedžen poľaſa, kať je ſebi Guſtav-Abolfſki ſtutk, ſtutk podpjeranja ewangeliſkich wěrobratrow w roſpřoſchenju, dale bóle kaž w zylkej ewangeliſkej zyrkwi — w lěcže 1906 je wſchať towařtſwo přeni krócž pſches 2 milionaj hritnow mjeſ ewangeliſkimi a ſa ewangeliſkich nahromadžilo — tať w naſchich Œserbach ſebi měſto we wutrobach luda dobył. Woprawdže, to bēſche rjane ſnamjo ſa nutrných ſwjedžeńſkich hoſczow: Kaž něhdy, jako Guſtav Abolf pſchikhwata wěrobratram na pomož, jena była po druhej jemu ſo pſchifałny, tať lubi pſcheczeljo Guſtav-Abolfſkeje wězy je wſchěch ſtron woſadny ſ wulkimi čyrjodami pſchikhwataču do lubnych Bukež, tež mnoho hoſczi ſ druhich woſadow, ſo bēſche Boži dom pſchepjelny. Khorhowje, na wěži ſmahowaze, rjany čzah mlodžiny, na kotrehož čzelo ličba ſerbſkich a němſkich duchowných a zyrkwiniſke přjódſtejerſtſwo ſtupi, mōžne khěrluſche, poſbēhowazaj khoriſkaj ſpěwaj — kiž woſadny měſchany khor pod wodženjom k. kantora Kečka ſ dobrym wurajoſ pſchednoſchowawſche — dopomnjeſche na khorhowje a khěrluſche, něhdy w pobožnym ſchwědſkim wōjſtu ſanoſchowane.

Guſtav-Abolfſka wěz je ſo ludowa wěz mjeſ nami ſczinila. Ale ſwjedžen nam to tež ſjewi, ſo je Boža wěz: Lube Bože ſlōncžko, kiž jōn poſlōcžeſche, kraſny wupnyſcheny Boži dom, w blyſchczu ſwězow ſwjedžeńſzy ſo ſybolazy woltať přēdowawſche: Saſtupujmy Božu wěz, wěz wěry a luboſczi! a ſe wſchěch ſwjedžeńſkich ſlōwow klincžeſche: Luboſcž Jeſuſowa budž jadro a mōž naſcheho ſtutkowanja, kaž tež ſo ſerbſke přēdowanje ſlōncži ſe Œbōžnikowym ſlōwom: „Œchtož ſcže wy čzinili jenemu mojich najmjeńſchich bratrow, to ſcže wy mi čzinili.“

Na ſerbſkim kemschenju, w 2 hodž. ſo ſapoczazny, k. ſarať Matek-Bartſki přēdowawſche. Sapoczawſchi ſwoje wutrobu poſbēhowaze ſwjedžeńſke ſlōwo ſ praſchenjom: Komu ma ſwjedžen płačicž? wotmolwenje da: Naſchemu Bohu, naſchey ewangeliſkej zyrkwi, naſchym bratram w roſpřoſchenju, a potom, ſam ſyn Bukežanſkeje woſady ſ wutroby prawje k wutrobje woſadny rēcžo, ſ bohatymi, pſchebohatymi ſlōwami a pſchikladami ſwēdčjenje wo Guſtav-Abolfſkej wězy da a po tekſcže Rom. 12, 12. 13 (Budžcže wjeſeli w nadžiji, ſcžerpliwi w čžepnoſczi, wobſtajni w modlitwje. Bjerčže ſo po potrebnocžach tych ſwjatých horje). Woſada ſ napjatej kēžblimoſcžu kēžbomawſche na přēdowanje, kiž wotmolwenje na to praſchenje poda: W kajkej ſwjatej pnyſche ma Guſtav-Abolfſka woſada pſched teho Knjeſa ſtupicž? 1. Œ wjeſetej myſlu: jejna mōž je ewangeli; 2. je ſcžerpliwěj wutrobu: nuſa bratrow to wucži; 3. ſ modleřkim rtom: tōn Knjeſ je jejna pomož; 4. ſ darniwěj ruku jako Boža pomožniza. Na woltařju Božu ſlůžbu k. duchowni ſ wokoliny wobſtarachu, na ſerbſkim ſ Lubija a ſ Maleſchcz, na němſkim ſ Horných Kundračiz a ſ Kotež.

Wulka była ſerbſkich a němſkich poſluchariow ſhromadži ſo w 4 hodž. k němſkej ſwjedžeńſkej Božej ſlůžbje. Knjeſ ſarať Bjarnat ſ Kottmarſdorfa ſa jakož ſwojeho přēdowanja tamny

hlōſ wſa, kiž ſo ſwjatemu Pawolej ſta: „Pſchidž dele a pomhaj nam“, Sap. ſk. 16, 9. a jōn jako přōſtſwu wo pomož naſchich wobohich wěrobratrow ſ jaſnymi a mōžnymi ſlōwami wulkadowawſche. Po Božimaj ſlůžbomaj ſo hiſchcže ludowej ſhromadžijnje w dwēmaj hoſczenzemoj dzeržeſchtej. We pſchepjelnyemaj ſalomaj knjeſ pſchedſyda Lubijſkeho Guſtav-Abolfſkeho towařtſwa, primarius Kozor ſ Lubija, a pſchedſyda žōnſkeho Guſtav-Abolfſkeho towařtſwa, Hauſa ſ Wōſportka žiwe wobrašy ſ pola podawawſchaj, na kotrež bēſche hižom Boži dom wjedł. Tež jimaj džak woſady ſluſcha.

Œ džakownej wutrobu ſa wſcho, ſchtož bēchu wot popoľbnja hacž do wječorneje hodžiny ſlyſcheli a wužiwali, ſo woſadni domoj wrōcžicu, kož bēchu to tež hižom ſ nahladnym woporom wuprajili, kotryž po ſerbſkim 332 hr., po němſkim 128 hr. wucžinjjeſche. Wōh žohnuj tele 460 hr. ſa potrebných bratrow a ſotry wonkach, ſo bychu ſo tež dale bóle nad Božimi ſlůžbami a ſwjedženjami wjeſelicž mohli. Kunje na ſwjedženjach ſo ſačuwta, ſchto kraſne ſchecžijaniſke ſtowařſchenje je. Œbožowny bēſche kōždy wopytar lubeho Bukežanſkeho ſwjedženja. Džak budž zyrkwiniſtemu přjódſtejerſtſwu, a pſchede wſchēm jeho pſchedſydze, k. ſararjej Kubizy, kiž je po dwēmaj lětomaj hižom ſaſo tōnle ſwjedžen wſhotowal ſ tať někotrežſkuli pomožnej ruku. Œara bohacže je ſo dobre ſymjo wuſhwalo. Tež pſches roſprawy, kiž ſo čžiſchcžane pſchi zyrkwiniſch durjach kemscherjam roſdžēlowachu, a Guſtav-Abolfſke knižki, kotrež ſo tam pſchedawachu, ſo to ſta. Njech wono ſ Božej pomožu ſhadža kaž wuſhw nětkle na naſchich honach wonkach. — Œsrētnje ſwjedženje ſu ſ wjeſcha ſa wōkomiſnjenje, zyrkwiniſke ſwjedženje pſchezo bóle ſa pſchichod a čžedža žyłu woſadu a ſ tym zyrkej poſylnicž a dale wjeſcž w ſtutku luboſcže. Knjeſowa miłocž dopjeli tež nad nami to ſlōwo: Œa čžu tebe požohnowacž, a ty budžeſch požohnowanje.

— Wōndželu 30. ſeptembra bēſche 40 lět, ſo je ſo krajne towařtſwo ſa ſnutſkowne miſionſtſwo ſačožilo, kotrež je ſ bohatym žohnowanjom w ſmilnej luboſczi na ſabludžených a hubjených w Jeſuſowym duchu ſtutkowalo. Džen 30. ſeptembra ſeńdžechu ſo čži mužojo, koſiž bēchu tu wulku potrebnocž ſpōſnali, ſo pōdla ſwonkowneho miſionſtwa, kotrež wonkach mjeſ pohanami ſtutkuje, do ſtutka ſtupi ſnutſkowne miſionſtſwo, kotrež w Khrystuſowym duchu khodži k ſabludženým a jich ſaſo wōla, kotrež khudym a hubjeným pomož pſchinoſchuje a ſe ſwonkownej pomožu tež wutrobu hnije, kotrež ſaſtaranje a hladanje khorych a bēdnych w ſamaritiſkej luboſczi wobſtara. W ſačōženſkej ſhromadžijnje w Draždžanach poſtaji ſo wubjerť wot 9 mužow, kiž mējeſche daliſche wuwjedženje tuteho wotmyſljenja do rukow wſačž. Mjeſ ſobuſačōžerjami bēſche tež Œserb, naſch njeſapomnity ſarať Œmiſch, kiž bu tež do wubjerka nowoſačōženého towařtſwa ſa ſnutſkowne miſionſtſwo wuſwoleny. Tuczi wubjerkownižy, na kotrychž pſchi 40 lětnym wopomnjeńſkim ſwjedženju w džakownej luboſczi ſpominamy, bēchu k. ſwobodny knjeſ ſ Welk; rytmiſchtr ſ Junke, ſwobodny knjeſ ſ Rechenberg, profeſor Kunza w Lipſku, mēſchczanoſta Frōhlich w Richtenſteinje, dwōřiſki přēdar Kūhling, ſarať Œmiſch w Ģodžiju, ſarať Nychtar w Nieſh a duchowny Niekman, kiž bēſche tehdom ſ pomožnym duchownym pſchi diaconiſtyſkim wuſtawje w Draždžanach.

„Bombaj Wōh“ njeje jenož pola knjeſow duchowných, ale tež we wſchěch pſchēdawarňjach „Œserb. Nowin“ na wſbach a w Budyſchinje doſtačž. Na ſchtwōrcž lēta płačzi wón 40 np., jenotliwe čžiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjež knihicziščezěrni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

20. njedžela po šwjatej Trojizny.

Šap. štutki 21, 8—14.

Šawoł cžehnje do Jerusalema. Šched nim leži martraški pucž, kotryž ma hieč. Čžaš tu je, hđžež ma se šwojim žiwjenjom ša wěru šastupicž, a wón je hotowy. To jeho šadžeržecž njemóža žane proštwy, žane wabjenja, tu dyrbi lubosć mjelcžecž. Woni dyrbja šo š nim poddacž do Božeje wole, a prajicž: Wola teho Anjesa šo štań! To budž tež našche šłowo na pucžu našcheho podrožništwa:

Wola teho Anjesa šo štań! To prajimy

1. š poddacžom, hđyž tež čže lubosć wobaracž a našche cžěło čže šadžěwacž;

2. š dobrej nadžiju, dokelž je Anjesowa wola najwyschšcha.

1. Boža wola dyrbi pucž šchescžijana bncž. Šizom w Šyrubku šu Šawoła wabili, šo njedyrbi do Jerusalema cžahnyčž. A nětko dyrbi šašo šlyšhecž se rta prošety Agaba, kajke štyšnosće w Jerusalemje na njeho cžakaja. Duž prošachu jeho, šo by do Jerusalema njeshol. Našchi pschecželjo nam njechadža hieč dacž do šrudoby a tyšchosće a wěšće derje myšla. Šhryštufej, hđyž wón wo šwojim cžerpjenju rěcžesche, praji: Šětr: „Wóh cže šwarnuj!“ Tehdy wotmolwi tón Anjes: „Šběhń šo wote mnje, šatanje, ty šy mi š pohórschenju!“ Kaž Šawolej — tak šo to pschezo šašo štawa w žiwjenju. Šolykarpej jeho pschecželjo rěcžachu: „Šomyšl šebi na šwoje šchědžiwne wlošy! Dyrbjal ty na šchčěpowžu wumrjecž?“ Šutherej rěcžachu, šo njeby do Wormsa šchol. Tak šu hlošy

šlyšhecž: Ty šo njetrjebasch tak napinacž. Šdžerž šo šwojej šwójbje. Wostań domach, pohanam njeh drusy přěduja. A temu ja šwoju džowku woczahnyła nješšym, šo by nětko niskim a hubjenym w niskim džěle šlužila; jow domach je jejne město. Šchto čžesch šo njetrjebawšchi woprowacž? To šo tebi ničtó njepodžakuje. A tež to cžěło šamo to šadžěwa. Šđyž cžěžke cžakšy po dobrých dnjach, štrachoty kaž hrožaze mrócžalki šo hromadu cžahnu, je w tebi hloš šlyšhecž, kiž tebi praji: „Še woprawdže nusne, tónle pucž šebi wušwolicž? Šměje to š žyła wužitka?“ A to cži pucžik pokazje, runjež je šchizny; Šóh tola tebi pomha, šo by šo tych cžěžtotow šminył. Tež Šawoł cžujesche šłabosć cžłowškeje wutroby. Teho dla wón praji: „Šchto cžinicže, šo wy plakacže a tyšchicže moju wutrobu?“ Š tym wón šjewi, tak je jemu šamemu wutroba cžěžta a tak hórke je jemu džělenje. A tola dyrbi wěra nad bolosćžu dobyčž: „Wótcže, niž moja, ale tvoja wola šo štań!“ Anjesowa wola placži, a šlužobnik mjelcži.

2. A šchescžijan šo w nadžiji teho trošchtuje: Šchtož cžini Šóh, wšcho dobre je. Anjesowa wola je najwyschšcha, najšěpscha a najmudrišcha. Šodarmo běchu šo Šawołowi pschecželjo prózowali, ale wón wěšty wosta. Boža wola běsche jeho pucž. A jako šo wón njeda narěcžecž, běchu špokojom a džachu: „Wola teho Anjesa šo štań!“ Woni šo rošžohnowachu a Šawoł cžehnjesche štrošchtny do Jerusalema. Tak dyrbjalo šo kóžde muradženje š pschecželemi škóncžicž, kaž to w Šesariji. Wny mamy w našchej žyřtwi došć krašnych pschilladow tajkeho měrneho poddacža do Božeje

wole. Tak czihi czehnjesche Khrystomuß i Konstantinopla, hdyž bu swojeho njebojajneho śwědčenja dla wuhnaty. Shtóž tak steji we wutrobje, je wěsty pod schitom swojeho njebieskeho Wótza. Shtóž pať Boža njesnaje jako Wótza nascheho Knjesa Jesom Khrysta, tón je styskny a bojasny, hdyž do srudoby dže. Wón je kaž džěcžo w rukomaj zuseho, kotryž chze jo i doma njesč. Wono woła a tšepoze na wšchěch stawach. Kšesčizian pať wě, kaž džěcžo w rukomaj nana, hdyž tež i nim pschińdže na cžemne město, wono jeho wokolo schije džerži. Shtóž ma Pawołowu wutrobu, temu je tak wokolo wutrobny. Knjesowa wola šo stan! Derje temu, kiž tak czehnje do praweho Jerusalema a temu Knjesej lóž wódzicž dawa. Njech Pawołowa wěra, kiž šo podda do Knjesoweje wole, šwój wothlób namaka w naschich wutrobach a w naschim žiwjenju, šo w lóždej hodžinje, w starosčach a stysknoščach nam i wutrobny a se rta klinczi:

„Wola teho Knjesa šo stan!“
Samjeń.

Pobožnych khwalbne wusnacze wo Knjesowej šwěrje.

Pl. 23, 3.

Šo prawym puczu wjedže Knjes mje šwěrnny
Dla šwojoh' mjena, — khwali štadło jeho,
Tu šastarane najlěpje psches njeho;
Wšchať dobry paštyť šam je šersčta měrnny;

Knjes Jesuß wobšbožet je pschezo wěrnny,
Pschi nim je žyła polnosč šboža wšcheho,
Šaj, wužiwanje mēra njebieskeho,
Duž drohať lóždy pobožny je šměrnny;

Do Kanaana cžer dže njebieskeho
Psches puscžinu a cžěšnosče tu jeho,
Dóžž domoj dozpil špróžny njeje i njemu;

Tam šbóžnosč wěcznu Jesuß šficiž jemu,
— To žywa pobožneho khwali wěra:
Mje Jesußowa domoj wjedže šwěra. —

Njedžela.

Dy wotpocžinko w pustych honach,
Wot palmow mēra wobdaty,
Dy cžerstwe žórlo w šuchich štronach,
Dnjo šwjatocžny, budž witany!

Šo šwjeczu i tobu Bože mjeno,
To mojej lacžnej duschi daj;
Njech Šbóžnikej ja šlužu jeno
A jemu šedžu i nohomaj.

Dženš starosč, horjo njesamože
Měi duschu jimacž i tysznotu;
Šo prawje šlyšchu šlowo Bože,
Šsej modlo šwjeczu wutrobu.

Šstysch, duscha, hižom klincza šwony
Tak jašnje i wěže žyrtwinskej;
Duž nětk šo nastaj na te štrony,
Kiž wjeddu i žyrtwi, i woltarjej!

K. A. Fiedler.

Dobri pscheczeljo.

Shtóž šo Boža boji a prawje cžini a ša Bože kralestwo škutkuje a cžerpi, temu Bóh tež pscheczelow šbudžuje. To je tež D. Luther nashoniť. Šsam wón šwój wulki šlutf šapocža, ale Bóh jeho džělo žohnowasche a jemu mjes wyšokimi a niskimi pscheczelow pschewjedowasche, kotšiz buch, we wěrje i nim šjednocženi, jeho šwěrnny pomoznižy. Tajny bēchu: Melanchthon, tónle wulki wuczer, kotryž i hlubokej wuczenosčzu runje tak hluboke pschecžowanje psched Božim šlowom šjednocžesche; Lukas Cranach, kotryž je šwojim barbicžom wuspěch a pschekrašnje žyrtwineho wucžisčjenja podpjerasche; Ulrich i Hutten, šmužly ryčer bjes bojosče a stracha, kiž cžyšche hnydom i mjecžom rubacž, ale Luther jemu wobarasche; Jan Bugenhagen, Justus Jonas a Dr. Creuziger, kotšiz pilnje pomhachu, jako Luther bibliju pschekožowasche; Miklawš Hausmann, wo kotrymž móžesche Luther wobšwědčicž: „Shtóž my wucžimy, to wón cžini“; Hanš Sachs, šchemž a bašnik i temu, kotryž „wo Wittenbergškim školobiku špěwasche, kiž nětko po wšchěch krajach šlyšecž je“, a wjele druhich. Luther wjedžische šebi to tež jako wulke a wyšoke šbože wažicž, wěrnnych, kšesčizianskich pscheczelow wobšedžicž. Šas wón prajesche: „Ššwěrnny a dobry pscheczel je najdrohotnišche šubło w žiwjenju, niz jeno dla šhromadneje a cželneje strachosče a nusy, w kotrejž móže jedyn pscheczel druhemu trošcht a pomoz wopofasowacž, ale tež duchownych špytowanjow dla. Pschetož hacžrunje šo tvoja wutroba wot šwjateho Duchu trošchtuje a pošlynuje, dha je cži tola tež to mulka šlužba a trošcht, jeli-šo mašch šwěrneho pscheczela, i kotrymž móžesch wo nabožinje rěcžecž a kotrehož trošcht móžesch šlyšecž. Ša mam to ša šnadnišche šškodowanje, wo wšcho šwoje šubło pschińcž, dnyžli šwěrneho pscheczela šhubicž.“

F.

Dobre lékařstvo.

Šhěžor Josef II. we Winje bēšche mudry a dobrocžimny wječch, kaž lóždy wě; ale niz wšchizny ludžo wjedža, tak je wón ras i lékařjom byl a jenu šhudu žonu wulětował.

Šena šhuda šhora žona džesche i šwojemu šhlopzej: „Džěcžo, doběhni mi po jeneho lékařja; ja njemóžu bolosčow dla wjazy wutracž!“ Šhlopž bēžesche i přenjemu lékařej a i druhemu; ale žadny nochžyšche pschińcž, pschetož we Winje wopyt šhoreho šchěšnať placži, a tón šhudy hólčez njemějesche nicžo hacž šlyšy, kotrež drje w njebju ša dobru hódnosč placža, ale niz pola wšchěch ludži na šemi.

Šako pať bē wón i šecžemu lékařej na puczu, jedžesche pomalu šhěžor we wotewrjenej šhorejče nimo njeho. Šólčez mějesche jeho drje ša bohateho knjesa, runjež njewjedžische, šo bēšche to šhěžor, a myšlesche: Ša čžu špytacž. „Šnadny knježe“, wón džesche, „njechacže mi šchěšnať daricž? Budžče tak šmilny!“ Šhěžor pomyšli: Šón chze krotšcho woteńcž a měni, jeli šchěšnať na jedyn ras dostanu, njetrjebam šchěščdžebacžkrotč wo krajzať prošecž. „Njeje i dwazhtarjom tež došč?“ šo šhěžor jeho woprašča. Šhlopž džesche: „Ně!“ a šjewi jemu, i cžemu te pjenjesh trjeba.

Duž jemu šhěžor tón šchěšnať dari a da šebi do drobna wot njeho wopišacž, tak jeho macž rěla a hdže wona bydli, a mjes tym šo šhlopž i šecžemu lékařej škoczi a šhora žona šo doma modli, šo ju luby Bóh tola wopušcžicž nochžyl, jedžesche šhěžor i jejnemu wobhdlenju a šawali šo trochu do šwojeho plascžca, tak šo jeho prawje šesnacž njemóžesche, šhtóž dokladnje na njeho njehladasche. Šako pať wón i tej šhorej žonje do jejneje štwicžki pschińdže — kotraž bēšche prawje prošedneho a šrudneho napohlada — mēnjeshche wona, šo je to lékař a rospowjeda jemu šwoju wobštejnosč, a tak je hišcže tak šhuda pschi tym a šo hladacž njemóže.

Khěžor rjekny: „Dha dha chzu wam nětko rezept napisać“, a wona jemu praji, hdže je khlopzowy pišnik. Tak napisa won tón rezept a rozwuczi tu žonu, do kotreje aptyki ma jón póbłacž, hdžž dźeczo domoj pschińdže, a položi jón na blido. Zako pať běšche wón lédma mjenščinu prjecž, pschińdže tón prawy lékar tež. Žona šo njemalo džiwašche, jako šlyšesche, šo je wón tež tón lékar, a šo samolwjesche, prajizy, šo je tu hižom jedyn pobyl a je jej něšcto wufasał, a šo je wona jeno šwojeho khlopza wozafowala.

Zako pať doktor na blidze ležazy rezept do ruki wsja, šo by widžal, ščtó je pola njeje pobyl a fajte lékarstwo abo fajte pille je jej wufasał, šo tež wón njemalo spodzjwašche a k nej dźesche: „Žona, wy šče dobremu lékarjej do rukow padnyła; pschetož wón je wam 25 dublonow* wufasał, w khěžorskej placžerjni wujběhnjomnych, a spody teho steji: Josef, jeli-šo jeho šnajecze. Tajkele lékarstwo wam ja njebudžich šapisać mohł.“

Duž khora šwojej woczi k njeju posběže a njemóžesche dźakownosče a hnucza dla žaneho šłowa wurjež. Te pjenjesh pať buchju potom prawje a bjes šastacza wot khěžorskeje placžernje wuplaczene, a tón lékar wufasa jej lékarstwo; a psches dobre lékarstwo a psches dobre wothladanje, kotrež móžesche šebi nětko wobstaracž dacž, wona ša krotki czaš šašo na stromymaj nohomaj stejesche. Tak je lékar khoru žonu wulékowal a khěžor khudu s nusy wumohl.

F.

Stawisna Khrystuškoweho cžerpjenja.

5.

(Potracžowanje.)

Wustajenje Božeho wotkasanja.

Mat. 26, 26—28; Mark. 14, 22—24; Lul. 22, 19—20; Jan. 13, 31. 32; [1. Kor. 11, 23—25.]

Zako woteschol běšche Judasch, rjekny
 Jesus: Nětk cžłowški je šyn pschekrašnjeny,
 A je we nim Bóh šobu pschekrašnjeny
 — Zako Wótž šwjaty —.

2. Je-li Bóh pať je we nim pschekrašnjeny,
 Budže pschekrašnjecž jeho tež šam w šebi
 Bóh a budže joh' — jako Wócžez prawy —
 Pschekrašnjecž šforo. —

3. Zako tam jehnjo woni wužitwachu
 Šutrowne, wsja šhléb s džakowanjom Jesus
 A jón šamasche a jón póbłam šwojim
 Škiežejo džesche:

4. Wšmicže tu, jěsče; to je moje cžěto!
 Šodate ša waš budže wone wščitkich.
 A wopomnjenju to — běchu šłowa jeho —
 Mojemu cžinče!

5. Šehorunja wsja s džakowanjom šhelich
 Šo wjecžeri tam a jón škiežo džesche:
 Šijče wščitžy wy s njeho! — běchu šłowa
 To jeho šamšne —:

6. Šhelich tón nowe je to wotkasanje
 Nětk we štwi mojej, šotraž ša waš tudy
 A ša wjele jich k wodawanju hřěchom
 Ššelata budže!

7. Cžinče to k mojom' pschězo wopomnjenju
 Šijo ju husto jako šwěrnj moji!

— Ššlowom běšche to jeho wopšhiječe,
 Šotrež je rěczal.

(Pschichodnje dale.)

Prawda dobywa.

Šowjedanježto s wješneho žiwjenja.

W khěžzy wudowy Šancžoweje mějesche wšcho tajki nětajki šrudny napohlad, hacž runje jeje dom wo wšy na pětnym měšče stejesche a to w rjanej šerbskej wšy Něhdžezach. Droha nimo wšy wjedžesche a tamnu štronu bě šwětky blyškotaty hat, wot ščiny a šelenych šekow wobrubjeny. A našdala posběhowachu šo módrojte šerbsko-łuziske horn. A tež pschi khěžzy běšche pěknje. Mała, derje wothladana šahrodka ju wobdawasche. Tu štejachu na derje šrijadowanych hrjadkach wšchelake wužitne šela ša dom a kuchinu. Mjes nimo pišanjachu šo róže a lewkoje, naliki a róžmarja, kaž tež wšchelake druge šwětki we šwojim lubošnym draščenju a rošpschěsčžerjachu dobru wón.

W khěžzy pať w tu šhwilu hórka šrudoba knježesche. Šancža běchu psched tždženjom na pohrjebniščežu do šemje khowali a nětko jeho šawostajena wudowa je šwojej žalosčežu a štarosčežu wopuščežena w štwicžy šedžesche. Džemjecž dźeczi bě Šancž šawostajil, kotrež mějesche nětko wona žiwicž a woblekacž, hladacž a woczahnyčž. Najmłódsche dźeczo jej na klinje špasche, najštaršche pať, 16lětna holecžka, ša pschajnym koleškom šedžesche a pilnje pschedžesche. Te druge dźeczi běchu šebi tu abo tam šwoje měštno wubraše, a jene něšcto dželāsche a druge šebi hrajšasche. Šenož jene měštno a to ša šlidom, běšche prošdne, hdžžž bě njebocžicžki nan a mandželški wšchědnje šedžal, hdžžž bě šo šwjatol pschiblišil. Tam woczi wudowy šhladowaschtej a šo potom s horžymi, hóršimi šylšami pscheliwaschtej.

Šancžowej běšche tak štyšknije wokoło wutrobje. Šej běšche, jako by wopuščežena byla, ale wona nadžiju njepuščežci; pschetož wona šo k Bohu, šwojemu šnješej, džeržesche, kiž je wudowam pomoznik a šhrotam šastarať. Wona šhěrlušchowne kniži, na šlidze ležaze, wotewri a špěwasche se šwojimi džecžimi rjany šhěrlušch: Ach, porucž Bohu šwěru šwój pucž a šrudobu atd. A cžim dale špěwasche, cžim wjazy trošča do wutrobje šaspěwa. Wšoha žona mějesche pať tež trjeba, šo k Bohu džeržecž a šwoje dowěrjenje na njeho štajicž; pschetož se wšchěm prawom w štarym šhěrlušchu rěša:

Šjetšcha šrudžba njeje žana
 Na šchěrošim šwěče tu,
 Šacž hdžž šhroty bjes nana,
 Wudowy bjes muža šu.

Šdžžž pať plót je roštorhany,
 Šóždy lohžy šalěše....

šo by šebi wupytal a wšal, ščtož šo jemu runje najlěpje špodoba.

A tak šo tež tudy mějesche. Šbbla Šancžez mašeje khěžki šchěrjesche šo nahladny burški dwór. Domške a hospodarske twarjenja šwědcžachu wo bohatswje šwojeho wobšedžerja. Burški šublet Šžornal běšche tež wo prawdže jara šamožity cžłowjek. Šeho pola běchu niž jenož najwjetšche, ale tež najrjeišche mjes wješnyimi šahonami. To wón derje wjedžesche a nad tym běšche wón wješety a horby we šwojej wutrobje. Šola njeběšche wón ženje špokojny, ale stejesche ša tym, šo by štajnje wjazy šebrał a wobšedžal. Na-šhrabnosčžž bě jeho wutrobu twjerdu ščžinila, tak šo šo ani psched Bohom ani psched ludžimi njebojesche, hdžžž móžesche něšcto na šo ščžahnyčž a šwoje šamoženje pschisporicž. Šeho dla chžysche tež hubjenstwo wšohęje wudowy k šwojemu wužitkej nalozicž. Šwón

* Dublona je šloty, pječž toleť placžazy; 25 dublonow běchu potajkim po našchich pjenjesach 125 toleť abo 375 hřiwnow.

běšče pšched ſchthrnacziimi lětami jeje nětko njebočzičkemu mužej kručy lěša pšchedač, kiž na hórzy ležesche a bě dalofo wot jeho druhich ležomnoščow. Wón bě ſ tym dobry dobytſk ſczinič, dofelž bě ſa doſtate pjenjeſy rjane plódbne pola, pola ſwojich ſahonow ležaze, tunjo kupicž mohł. Hancž běšče pač lěš ſbič, drjewo derje pšchedač a ležomnoščy ſ pilnej ruku do role pšchemobroczič. Próža bě ſo derje ſaplačzič, pšchetož tuta nowa rola kóždolětne bohate žně dawasche. To pač Čžornaka ſ kóždym lětom bóle mjerſaſche a wón njemóžeſche ſebi wodacž, ſo je tajki dobry kručy ſe ſwojeje ruki dač. A kaž kral Mhab něhdy ſa Mabothrowej winizu žedžesche, tač Čžornak po Hancžowej ſmjerczi wodnjo a w nozy na to myšlesche, kač by tu rolu, je-li niž darmo, dha tola tunjo ſažo do ſwojeho wob- ſedženſtwa doſtač mohł.

A hlaj! ſkónčnje je to wumyšlil. Wón do jſtwičzi k wudowje pšchińdže a jej rjekny: „Moja ſužodžinka, wy mi ſa ſko njeměječe, hdyž wam wěſtu wěž naſpomnju. Ale kóždy dyrbi ſo tola wo ſwoje ſtaracž a ſo na kědžbu bracž. Wi je žyle prawje byčlo, ſo je waſch muž moje polo tamle horſa hač do ſwojeje ſmjercze wotnajate měč. Nětko pač chzu je ſažo naſad waſacž. Sa chzych wam to jenož prajicž, ſo byſcheče ſo wy wjazy na tym polu prózowacž njetrjebali. Sa pšchenajecze mam ſ poſlednjeho lěta pjenjeſy hiſcheče doſtač, ja pač waſ čziſchečecž nochzu, dofelž ſo wam tač hižom hubjenje doſeč dže, ale woſmu žně, kiž na tym polu ſteja, jač ſaplatau a ſo ſ nimi ſpokoju.“

Hacž runje Hancžowa wjedžesche, ſo je jeje muž tón kručy kraja pšched ſchthrnacziimi lětami hač do poſlednjeho pjenješka ſaplačzič, dha ſo wona tola pšchi tajkich Čžornakownych ſłowach wul- žyſchnje poſtróži, dofelž wjedžesche, ſo ſebi Hancž njebě žaneje kwitowanſki dač dač.

(Pšchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Č Budyſchina. Schwórtk 10. oktobra wotně ſo naſhmſta hłowna ſerbska předaſka konferenza. Nimale wſchitke ſerbske a ſerbsko-němſke woſady běchu pšches 23 pšchitomnych (mjeſ nimi 3 emeritowaných) duſchowpaſtryjow ſaſtupjene. Konferenza bu ſ nutrnej modlitwu k. pšchedſydy, ſararja Mróſaka-Hrodžičečanſkeho a ſ pšched- noſchtom k. měſtopšchedſydy ſararja Domaſchki-Budyſchečanſkeho wotewrjena, kotryž poſleńſchi po ſłowje ſwjateho japoſchtoła Pawoła: „Nam ſo ſtyſcheče, ale my njesačwělujemy“ poſaſowasche na běh Knjeſoweho japoſchtoła, ſo by potom roſjaſnič, kač by w naſchim čažy ſamyſł k bojenju na polu kſheſčzijanſtwa byč, a ſbudžowač, ſo njebychmy nadžije ſbyli.

Na to ſo poſtaji, ſo měč ſo w pšchichodnym lěče miſionſki ſwjedžen w Klukſchu a ſwjedžen ſnutſkowneho miſionſtwa w Moſa- čziach ſwjeczič. Tež ſo wo ſaſtaranju Božeho doma w Čsmjecž- tezach ſe ſerbskej Božej ſlužbu w novembri t. l. wuradžowasche.

Ważny dypl běšče knižka ſa džecžaze kemschenja w naſchich woſadach džeržomne. Tele Bože ſlužby, dale bóle wažne pšchi liwtoſczi wjele ſarſchich w naſtupanju Božeje ſlužby, chzedža naſche ſerbske (a němſke) džeczi ſhromadžowacž, ſo bychu ſo hižom ſahe jač ſtawy lubeje kſheſčzijanſkeje žytwle ſwucžowale a ſo k Božemu domej mēcž nawucžile. Knižka, wot někotrych knjeſow duchownych pšchihotowana, ma kherluſche a ſpěwy w ſerbskej a němſkej rěczi wopſchijecž, jenož 20 nowych pláčicž a tač prawje bohacze w ludu ſo roſpšcheſtrēcž.

Hdyž běšče ſo na duchownſke wědomoſtne pobocžne konferenzy ſpominačlo, bu na naſch tydženiſki nabožny ſpiš „Bohſaj Bóh“ ſpo- minane a wón ſ nowa ludej a jeho paſtryjam na wutrobu kładženy. Mječ ſo dale bóle čžita a pšches njeho duchowna móž ſa naſch lud podawa ſ pjerom a wutrobu pilnych, ſwěrných ſpiſacželow. —

Konferenza mějeſche wjeſele, ſwojeho ſa čžeſneho pšchedſydu wu- ſwoleneho přjedawſcheho pšchedſydu, k. ſararja em. Saſuba w Budy- ſchinje, ſažo pšches Božu hnadu čžeſtweho w ſwojej přjedžijnje widžecž a jeho ſhonjenu radu, kač přjedy, wužiwacž. Hdyž běšče ſo jecho w Draždžanach 2. adventa ſańdženeho lěta džeržane wot- ſalne předomanje ſhromadžentym w čziſchczu do ruki podačlo, k. ſarač Saſub k wjeſelu pšchitomnych ſjewi, kač je teč dale w džele Knjeſo- weje winizy, woſebje na polu ſwjateho miſionſtwa, dželawy. Džat a pšchipoſnacze konferenzy pšchede wſchěm jeho prózowanje ſa ſdžer- ženje a ſ nowa-ſbudženje ſerbskich hodžin na Budyſkim gymnaſiju namaka. Č radoſczu ſlyſchachu, ſo je po Michale nětkle ſažo ſo roſwucženje we wyſchichim wotdželenju ſ 11 wucžomzami a w niž- ſchich ſ 13 ſapoczalo, a ſo chze k. ſarač bližſche pol lěta ſam wucžbu wodžicž.

Knjeſ pšchedſyda knihowneho towaſtwa, ſarač Gólcž w Kafe- zach, potom woſjewi, kač budže bórſy ſtara jadriwa kniha, Domaſcha Kempenſkeho „Rhodženje ſa Khrystuſom“, dočziſchečžana a potom mjeſ ſobuſtawami towaſtwa mjeſ ſerbskim ludom roſnoſchena. Pšchedſydyſtomny wubječ je w ſwojich poſedženjach ſa ſaměry towaſtwa dželawy.

Konferenza ſ nowa ſacžičečž poda, kač ſo wot ſtarych a mlodych ſtawow ſ napinanjom mozow ſa duchowne ſbože ſerbskeho luda džela. A hdyž hewač žana mſda jich dželo njemtyuje, njech je džakownoſeč wot nich ſwěru phtaneho ſerbskeho naroda jich rjana mſda.

— Won do džela! tač napomina naſche miſionſtwa, kač naſch Knjeſ a Šbóžnik ſwojej woczi poſbėhny a ſwojim wucžobnikam praji: „Wolo ſo běli k žnjam!“ Šo jecho woli čžinicž — to je wotpohlad a wotſchjenty kóž bratrowſkeho doma w Morig- burgu, kiž teč naſchich ſerbskich mlodženzow wola na žnjowe polo ſnutſkowneho miſionſtwa. Wo diaconach — pomoznikach w kſheſčzijanſkej žytwi, kiž chzedža k hudy a hubjenym pomhačž, — ſu nam japoſchtołſke ſkutki ſažo powjedale. A hiſtorija muž- ſkeje diaconije je tač ſtara kač kſheſčzijanſka žytwje ſama. Wot teho čžaža, ſo je Jeſuſ, Šbóžnik hrěſchnikow, pšchiſchol, niž ſo by ſebi ſlužicž dač, ale ſo by ſam ſlužil a dač ſwoje žiwjenje k wu- moženju ſa jich wjele (Mat. 20, 28), ſu ſo mužojo a žony wot luboſcže Khrystuſowjeje pšchinucženi ſacžuwali (2. Kor. 5, 14) k ſlužbje na k hudy a hubjenych, na ſlabych a pomozy potrebnych, na ſhubjenych a tych, kiž ſu w ſtrachocže. Mlůžſke powołanje diaconije je nowe žiwjenje doſtačlo pšches wótzow ſnutſkowneho miſionſtwa, pšches Glednera a Wicherna.

Na tym ſačožni ſo wotmyšlenje bratrowſkeho doma w Morigburgu. Tón dom chze ſkutkowarjom ſnutſkowneho miſionſtwa wuwucžowacž ſa wulki roſwity a wot teho Knjeſa po- žohnowany ſkut ſnutſkowneho miſionſtwa, ſo bychu k hmani byli, ſe ſłowom a ſe ſkutkom Bože kraleſtwa twaricž pomhačž přjedža w kſheſčzijanſtwje.

Čhtó je k temu powołanju kſheſčzijanſkeho diacona k hmany?

Čhtóž to ſwoje njephta, ale kotryž je Khrystuſa ſwojeho Šbóžnika dla w ſmilnej luboſczi wopravdže njeſebicžnje ſlužicž hotowy. Čhtóž je ſo teč pšches kſheſčzijanſke žiwjenje k hmany wopokaſač a kotryž ma ſtrowoſeč čžela a dary wot Boha.

Lubi ſerbszy mlodženzojo! tón Knjeſ wam poſaſuje tole polo, hdyž móžecze ſkutkowacž ſa Bože kraleſtwa. Wopomácze to we wutrobje! Muſa naſcheho čžaža wola wo pomoz! Tač wjele ſmilnych ſotrow ſteji w džele — njedyrbjeli teč mlodženzojo hotowi byčž? Wy wam próſtwu bratrowſkeho doma na wutrobu a ſwě- domje položujemy a w dalſchim powjedamy, ſchto budže waſche po- wołanje w bratrowſkim domje, ſo byſcheče kſheſčzijanſzy diaconojo (bratſja) byli.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóđu šobotu w Smolerjez knihičishežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

21. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Šap. štutki 24, 10—16.

Šawoł samolwjuje šo psched bohonom Felixom.

1. Wón směrom a š khorbloscžu wotpočasuje winowanja šwojich njepscheczelow;
2. Wón wusnawa š radoscžu wěru šwojeje wutrobny.

1. Šawoł ma dobre šwědomnje. Duž móže šo bjes bojosče samolwjecž psched bohonom w Jerusalemy. Jeho njepscheczeljo šu jeho winowali, šo je směsch činik — a tola je wón pošol měra byl. Woni šu jeho winowali, šo je templ wotšwjecžik — a tola běšče jenož do Jerusalema pschischoł, šo by šo modlik. Dale je pjecza nawjedowať šetty — a tola je wón šwěrnj šlužobnik Boha wótzow, předať wěrnosče, w šakonju a wot profetow pišaneje. „Woni njemóža to dowjesč, čehož dla nětk na mnje škorža.“ Šdnyž hlóš šwědomnja njewobškoržuje, tež škoržby, njepscheczelow špadnu a ty šo bojecž njetrjebaš. Šo pał by mohł šroschtny byč, dyrbiš šo prózowacž, šo by měl šwědomnje bjes poroła psched Bohom a psched ludžimi wšchudžom. Ššchi tym wščem móže šo štacž, šo njebudžesč šrosymjenu, šo tebe š njeprawdu pschescžehaju; to dyrbiš směrom šnjescž a šebi prajicž: jedyn je, kotryž wšhitko widži, tón šwěrnj Bóh, a mam ja psched nim dobre šwědomnje, potom šym derje wukhowany. Šotom

móžesč směrom woczi šandželicž, hdyž š dobrým šwědomnjom do šwojeho šandženeho žiwjenja hladaš.

2. Šawoł wusnawa š radoscžu šwoju wěru a hlada š dobrej nadžiju do pschichoda: „Ša mam tu nadžiju t Bohu, šo budže šo štacž horjestawanje mornych, prawych a tež njeprawych.“ Wěra do Šesom Šhryšta, kiž je wumrjel a horjestanł, je jeho móž, jeho šylnosč, jeho škala. Wón běšče Šbóžnika widžik w jeho krašnosčzi na pucžu do Damastona. Nětko mějesche wěstu nadžiju horjestacza a to prawych kaž tež njeprawych. Wšchitzny dyrbja šo šjewicž psched šudniškim štolom Šhryštukowym. Derje tym, kiž wuńdu w horjestawanju prawych: Šbóžni šu čzi, kiž šu čziščeje wutrobny, pschetož woni budža Boha widžicž. Dale wěšta nadžija čzinjesche Šawoła měrneho šřjedža mješ njepscheczelemi. Šajka je tvoja nadžija? To je šhutne praschenje. Šchto pomha tebi, hdyž čžesč nimo njeho šhwatačž? Wono tola na tebe štupi a potom šo jeho šminyčž njemóžesč. Šesuf Šhryštuf, kotryž je Šawołej ruku ššicžik, tež tebi ruku ššicži, šo by tebe wušwobodžik, šo mohł š měrom pošlednjeje hodžinje napschecžiwu hladačž. Šak je Šawoł š měrom čžahnył do njepscheczelškeho města Štoma; wěra do Šbóžnika běšče jeho šhorhoj. Šod kotrejž štejesche, nadžija jeho hwešda wysche šmjercže, Šak žitwy byčž, tak wumrjecž móž — je pucž do wěczneho žiwjenja.

Šamjeń.

Polna wahorunosć japoschtola swj. Pawoleje dusche.

1. Kor. 4, 3.

Wšcho wasche šudjenje mi wěz je hnadna,
Tež žadyt čłowŝki džej mje njesatama,
— To polna wahorunosć dusche hama
Se Anjesoweho japoschtola żadna.

Mŝda junu dostacž mi ho dyrbi hnadna,
— S tej wěstosću fej rycet Boži lama
Cžer t dobyczu, a njesphecželska khlama
Soh' žana njetrašči; wšchať duscha šradna

Se jeho, hdyž na pschichod wuhladije;
Do hnady Božeje ho porucžuje,
We nej ma šwěrnny šbóžne wukhowanje.

Sšo šhubicž čłowŝke dyrbi šatamanje,
Hdyž šwědcjenje jom' Boži duch šam dawa,
So winu wšchu je hnada šwuhaschaka. —

Hriwna a pjenježk.

Šo dróšy, do jeneho južno-němskeho městacžka wjedžazej, něhdy
hólczež džěšche. Semu ho po khwili knjes pschitowaršči; tón
w běhu rěcže rjekny: „Wěšch ty tež, šo je dženza mišionŝki šwje-
džen w městacžku?“

„Mišionŝki šwjedžen?“ tón džěšche, „šhto dha to je?“

„Nó, tón šwjedžen, pschi kotrymž ho wo čornych pohanach
prěduje.“

„Ach“, praji hólczež, „tam čžyl ja tež hiež“.

„Wěšče, ty šměšch a dyrbišch tam pschińcž; ja čžu či hriwnu
dacž, a hdyž móšchnicžka pschińdže, potom ju nuts čžišń sa mišio-
nŝtwo.“

Hólczež ho šradowasche a myšlesche, šo tam najšterje čžorno-
chom wohlada, džěšche t šwojej macžeri a jej šwupowjeda, šchtož
běšche jemu tón knjes prajil. Tola macž da jemu šlu radu a
džěšche: „Njedaj tu hriwnu; jowle masch pjenježk, a hdyž móšchnicžka
pschińdže, čžišń pjenježk do njeje ša mišionŝtwo!“

Hólczež tam džěšche a ho psches šhromadžišnu hacž do blisko-
seže klětki pschecžiščcža. Šrědowanje wopišowasche pohansku wu-
trobu, kajkaž je wona bjes Boha w tymle šwěcže, we šwojej žylėj
šlepocžiči a žalocžiči. Pschezo t wjetšchej napjatosću hólczež po-
šluchasche a psched šobu šambrcža: „To džě šym ja!“ Šotom
škylšesche wón wo lubocžiči Božej, kotraž najhubjeńšchich pyta, a
jeho wutroba bu špodžiwnje hnuta. A runje jako bu jemu tať
čžěščno a t dobom šchěroto wokolo wutroby — dha móšchnicžka
pschińdže.

Šchto mēnicže, lubi čžitarjo, šchto wón čžinjesche? Wón do
šhromadžišny nuts šawola: „Macžiči, macžiči, ja hinať njemóžu! tu
hriwnu a tón pjenježk!“ a čžišny wobej nuts.

F.

Wažišch šebi šwoju bibliju?

Šo by ty, luby čžitarjo, tola ras pschitomny byčž mohł,
hdyž do jeneje mišionŝkeje štažije trubla t biblijem t nowymi
testamentami pschińdže! Šaž woheń ho hnydom powjesčž wo tym
po wšchej wokolinje roššchěrja a placžiči jako najdrohotnišcha po-
wjesčž, kotraž móže ho pschijesčž. Šbóžny, kiž ju šaklyšchi, čžeri,
šchtož móže, šo jeno psche posdže pschišchol njeby, a najbóle to
lědma 24 hodžinow traje, dha je žylų šklad šwupšchewanų
— husto ša wyšoke placžičny — a kotřiž posdžišcho pschińdžechu,
móžesche husto hórte šylų placačž widžecž, dofelž běchu psche
posdže pschišchli.

A tať šebi woni potom Bože šłowa waža, hdyž je jako šwoje
šwójštwo wobšedža! Woni mjesje wšchěm šwojim wobšedženštwom
žanu wošebnišchu drohošcž njesnaja džyli lubu bibliju. Ša mišion-
škej štažiji Ga Šekalefale wali ho 10. septembra 1811 šurony
pohanŝki kapitān Claus Mokojen do šhromadžišny šwjecžazych
a młodych t heju won wubi. Mišionar praschesche ho potom
Móššafa, wobštarneho wupruhowaného šchescžana: „Dženza je
wón młodych bil; budže-li nětko štarych bicž, šchto myšlišch potom
čžinicž?“

Wón wotmolwi: „My to na ho wošmjemy a wuprošhny
šebi wot Boha móž.“

„Ale hdyž waš wón šarash, šchto potom?“

„My ho do teho podamy. My wošmjemy bibliju pod pažu,
a potom njech naš šabija. Wón pať žaneje možy nima, Šesuš
šam ma móž.“

Se šwojei lubej bibliju w rukomaj čžyšche wón radų wu-
mrjecž, jeli-šo by to Boha wola byla.

Šrať, luby čžitarjo, hacž masch tež ty šwoju bibliju tať lubo
a ša tať wažnu, kaž tamni pohansky šchescžijenjo? Šbo dyrbišch
ho ty šnana wot nich šahanibicž dacž?

F.

Bedjenje po wěcžnej domišnje.

2. Kor. 5, 2.

Ach, šo bych w Božim raju

Ša hižom doma byl!

We nješmjertnocžce kraju

Šsej hětu twaricž čžyl.

Hdžež Boha widži wěra,

Ša wěcžnje bydlicž čžu;

Tam wěja palmy mēra,

Škiž ženje njewjadnu.

Ššhes Šhryšta wumoženje

Tam Boha milocž da

Šmi krašne woblecženje

A šrónu žiwjenja.

Tam w jašnych honach šhodžicž

Ša budu t lubymi,

Ššo t jandželemi wodžicž

We wyschšchej radošči.

Wšchě šylų, kiž šym plakať,

Tam Bóh mi šetřeje,

A na čžož šym tu čžakať,

Wšcho duscha doštanje.

Duž nadže, kotruž noschu,

Mój Wótče, dopjelń ty;

Mje bórų, to čže prošchu,

Wšmi domoj t žufoby!

K. A. Fiedler.

Dobra rada.

Šedyn pjenježnik bu wot jeneho šwojich wotebjerarjom praschany,
šchto šu najlěpsche hódnošne papjery, do kotrychž mohł šwoje
pjenješy šapoložičž a kotrež móže wón jemu najbóle porucžowacž.
Wón wotmolwi: „Čžecže wy derje jěcž abo špacž? Šeli-šo
čžecže derje jěcž, dha kupujče pjenježnjowŝke papjery, kotrež
wyšoku dań dawaju; čžecže-li pať derje špacž, dha kupujče wěšte
hódnošne papjery, kiž drje nišu dań dawaju, ale wam poťoj španja
njerubja!“

Lubhy čitarjo, sčto ty mēnisch — sčto sda ƚo tebi lēpsche byč: derje jēsč — abo derje spac? Sa ƚebi myšlu woboje! a chzēsč-li ty woboje sdbom mōz — dha čžū po tym, sčtož w 6. stawje sčzenika Mateja w 19. a 20. sčtucžy steji, a njesapomū tež na ƚłowa, w Bschšłowach Gal. 15, 16 stejaze: „Lēpje je, mały kufč s bojosčzu teho Rnješa, hač wulki sčaz, pschi kotrymž wot-počžinč njeje,“ a we 8. sčtucžy 16. stawa: „Lēpje je, mały s prawdosčzu, hač wjele bohastwa s njeprawdosčzu!“

Troscht w četpjenju.

(San. 13, 7.)

Šlōš: Jesuka ja nepuščezu —.

Potom, potom! pošluchaj,
S tym Rnješ wēsty troscht čži dawa.
Madžiju ty na njoh' staj,
Je tež w čžmowej nožy mala;
Njech je, styřna wutroba,
Wulka twoja sruđoba.

Čžehodla? tač praschēsč ƚo
Šusto ƚwojoh' Rnješa w nušy
A hdyž w twojich šylsach ƚo
Wōn nētk tebi čžini zušy
A ƚo tebi potaji,
Šwētko ƚo čži nješwēcži.

Šlej, po šhwilžy čžafanja
Tebi ƚo twōj Šesuš šjewi:
Njewēsč dženk, sčtož čžinju ja,
Potom moja mōz čže šchewi;
Potom, potom šhonisch ty,
So bu krařnje wjedžent.

Duž dha strosčtnje pošbēhū ty
Wutrobu a wōčžko t njemu,
Njech twōj pučž je čžernjowh,
Dowēr ty ƚo jenož jemu.
Potom budžēsč džiwacž ƚo,
So mašch wēcžnje šhwalicž joh'.

Surij Brōšf 8./10. 07.

Prawda dobywa.

Powjedańčžto s wjeřneho žiwjenja.

(Pořracžowanje.)

Hancžowa tež derje wjedžēsche, so tehdy, hdyž Hancž Čžornakej pjenjesh wuplacži, njeje žadny šwēdf pōđla byl, kotryž by to pošžišcho wobšwēdčičž mohł. Tola pač wona Čžornakej na jecho ƚłowa wotmolwi: „Ale, luby řuřodže, ta rola je džē nasche wobšedžēństwo. Sa mōžu psched wschēhomōžnym Bohom wobšwēdčičž a na to pschibahacž, so je ju mōj muž wot wař kupil a wam sa nju placžišnu saplacžil. Wšy tež njejčže wschōn čžaf ani ƚłowčžka šlyščecž dali, jako by ta rola wascha byla. Mdy řmny ju kōžde lēto wobdžēłali a plody s njeje domoj řhowali, a wy sčže t temu mjelčželi, dofelž mējachmy t temu polne prawo a bē kufč dokonjana. A nētko, hdyž je mōj luby muž morny, sčže wy te mni pschischli a chzēcže mi tu rolu wsacž, řiž tola mi a mojim džēcžom psched Bohom a čžłowjekami řłuscha!“

Wona njemōžēsche dale rēcžecž, pschetož řylšy jej ƚłowa řahacžichu. Čžornač pač řurowje řhorđa wotmolwi: „Wšy njewēsčže, sčto rēcžicže. Sa rola je řtajnje moje wobšedžēństwo byla a wostala. Wařch muž je ju jeno wote mnje wotnajač a mi kōžde

lēto sa to wēsty pjenjesh řprawnje a polnje řaplacžil. Ženož sa pošlednje lēto sčže mi jōn dořžny. Šaj, to drje by jara tunjo bylo, s hōlymi řłowami pēknu rolu do wobšedžēństwa dostacž! Tač tunjo njeřřym řebi řwoje řublo kupil, ani řadny druhi bur wo wřy njeje tač řčžinicž mohł. Je-li ta rola wam řłuscha, dha pořačže mi tola kufny list, řiž je na nju wustajent!“

F.

„Řupneho lista drje nimam“, rjekny tu wobha řona. „Mōj njebohi muž je wař sa řprawneho a čžestneho řchēsčžijana džeržal a njeje řebi teho dla ani piřma ani řwitonki wot wař řadač. Ale wasche řwēdomnje wam wobřwēdčži, so je ta rola řižom dawno řaplacžena. řajka njeprawdosčž t njeřju wōla, hdyž chzēcže nētko mje a moje wbohe džēcži wo tu rolu wobřchudžicž. To by tola řadny Wōh na njeřřach njebył, hdy by t temu mjelčžal!“

„Ředžbučže na řwoje řłowa, so byčhu wam njeřřčodžile“, řuřod hņēwnje wotmolwi: „Mi řo njecha wot wař wobřchudžerja mjenowacž dacž. W nasčim kraju řiřčēcže prawo a prawdosčž řnježi a wasche wōtre řłowa byčhu wař, hdy byč ja řchžyl, do wulkeje njespōđobnosčže torhnyłe. Sa pač řo s wami dale wadžicž nochžu, dofelž njerōřomnje bledžicže. Duž njech řud wupraji, komu ta rola řłuscha. Mōje papjerh řu w dořřym rjedže. Štarajče řo teho dla, so řwoje wumyřlene prawo niz jeno s hōlymi řłowami wudawacže, ale jo tež psched wryřnosčžu dopořacže!“

S tymi řłowami řo bur rořhņewany wotřali a durje řylnje řaprařny. Wboha wudowa pač tam řłuboko řrudžena řawōřta, pschetož wona njewjedžišche, na čžo by řo mohla řepjeracž. Wona wřchač řebi řatajicž njemōžēsche, so s jeje wēžu jara řubjenje stejēsche, je-li-so Čžornač řwoje hroženje do řtutka řtaji. Psched Bohom a jeřnym řwēdomnjom bēšche jeje prawo na rolu jařne a polne. Ale wona ničžo w ružy njemējēsche, s čžimž mōžēsche tuto prawo psched řudom dopořacž. W řwojej řyřčnosčži t řtaremu wjeřnemu řara-řej řhwatařche, so by řwoju wutrobu psched nim wuřypaka a jecho wo dořru radu pořřyla. Rnješ řarač řrudnje s řłowu řatschāře, jako bē jemu Hancžowa tu žylu wēž řwēru wupowjedala. Wōn ju potom woprařcha: „Řimacže, dha woprawdže řaneho piřma, s kotrymž byřčēcže řupjenje teje role dopořacž mohli? Řimacže-li ani jeneho jenicžkeho řwēdka, řiž wo tej wēžy wē, a na kotrehōž wuprajenje byřčēcže řo powōlacž mohli?“

„Nē, řnješ řarařo!“ wudowa řrudnje wotmolwi. „Mōjemu mužej řo řenje ani ředalo njeje, so by nasč řuřod na řajku řlōřčž hotowy byč mohł. Wōn je řo jecho řładkim řłowam dowēril a njeje teho dla řaneho piřma wot njeho řadač. A wschē řchyrnacže lēta, so tu rolu mamy, njeje řuřod řaneho řłowčžka piřnył, jako by rola jemu řłusčala. Sa mōžu s dořřym řwēdomnjom na to pschibahacž, so ta rola nam řłuscha, a by wulka njeprawda byla, hdy by ju řud tutemu njeřprawnemu a nahrabnemu mužej do mozhy dal.“

„Čžłowjek řo druđdy myli“, řnješ řarač džēsche, „a řłōřčba je jako řamjeń, řiž nēčtō je řwojej řuku wot řo čžiřnje. Řiřtō njemōže prařicž, hđže a na kōho řnadž řamjeń padnje. To pač je a tež řawēsčče wēřno wōřtanie: Štary Wōh je řiřčēcže řiřny, řiž je pomoznič a řafitacž wudowow a řyřotow. A runje tač wēřno je, řaž w řtarym řhēřłusčhu řēka:

Wōn dobre pučže wřchudže
A pomoz wudžēli;
Wōn pořohnuje ludži,
řim řwētlo řařwēcži.

Teho dla njedajče řwojemu dowērjenju řhablacž, ale řpusčēcžeječe řo na Bože wjedženje. S tej wēžu wřchač po řdacžu řubjenje steji, to njemōžu přēcž. Ale ja mam tu twjerdu nadžiju, so čžaf pschihđže, hđžež tež wy s bohobojasnym řoseřom rjeknjecže: „Wšy sčže řlē so mnu myřłili, ale Wōh je so mnu derje myřłil“. A teho dla njebojče řo a řytajče teho Rnješa! Ale jene je, wo čžo

waš jako dušepastryš pschede wschém proschu, a waš k temu napominam: Redžbujče a modlče so, so žana njetschesčijanska škšč pschedžiw wašchemu šušodej do wašcheje dušche njepščińdže! Spominajče stajne na Šbóžnikowe šlowo: „Lubujče wašchich njepšchedelow; žohnujče tych, kiž wam škčobža a pschesčehaju waš, taš so byšchče džėči byli wašcheho Wótza w njebješach!“

A to Šancžowa knjesej šararjej tež se rtom a š ruku šlubi, a dobreje myšle šašo domoj džėše.

(Wschichodnje dale.)

Štawišna Šhryštufoweho čėrpjenja.

6.

(Šotracžowanje.)

Wot blida hrono — po wječeri.

Mat. 26, 30—35; Mart. 14, 26—31; Łuf. 22, 31—39; Jan. 13, 33—38.

Sako bėchu paš woni šhwalbnj šhėrlušch
Wušpėwali tam, woni woteńdžechu
A horje Wol'jowej, hdyž najprjedy prajil
A pošlam bė Šesuf:

2. Džėčatka lube, ja šym hišchče šhwilu
Šola waš mału! Wy mje wuštróžene
Šytacž budžecze. A kaž židam prajach,
Wam nėtk tež praju:
3. Šdžėž du ja, dozpicž tam wy njemóžecze! —
Ššhikafnju nowu ja wam dam, so byšchče
Ššo wy mješ šobu lubowali, jako
Lubowach ja waš;
4. Šedyn so druhoh' šo tež lubujecze!
Šošnawacž kóždy na tym budže, so wy
Moji pošli seže, hdyž wy lubošč sprawnu
Mješ šobu macze. —
5. Nješny Šėtr Šchiman k njemu: Šdže džėšch, Šnježe?! —
Wotmolwi Šesuf jemu: Šdžėž du ja, tam
Sa mnu njemóžesch ty nėtk hič, paš pošndžesch
Druhi čaš ša mnu.
6. Nješny k njemu Šėtr: Čžehodla ja, Šnježe,
Njemóžu nėtk hič š tobu?! Čžzu wopravdžė
Šnydom žiwjenje ja ša tebje šwólny
Wostajicž šwoje;
7. Šotownj šym ja š tobu hič do jastwa
A tež do šmjerče! — A njemu Šesuf džėše:
Dyrbjal žiwjenje šwoje ty wopravdže
Wostajicž ša mnje?!
8. Šchimanje wobhi, šebi hlaj! je žadaš
Šatanaš, šo moht by waš šacž kaž pschėnžu;
Ale prošyl šym ja ša tebje, šo by
Wėra čži trala!
(Wschichodnje dale.)

Wschelake š bliska a š daloka.

— Šdyž je šo w pošlednim čžikle na pschiblušchnošč mužškeje diaconije jako na wažny škut šnutštowneho mišionšwa pošlasako, dženkša rosprawujemy wo bratrowskim domje w Morizburgu, hdyž móža mlodženzj ša wažne šutkowanje šwoje wuwuczenie

dostacž. Woni maja šchesčijanske domjaze towašstwo š tymi, koltž maja tón šamj wutšhynny tónž. To je žiwjenje, psches Bože šlowo a modlitwu šwjecžene, psches džėko a natwarjenje wupjeljnene žiwjenje, šdalene wot rospróščenja šwėta. Čži, kiž jastupja, maja šobu pomhacž pschi woczėnjenju tych 65 džėči w špomóžėškim domje po Mat. 18, 5: „Šchtóž jene tajke džėčžo horje wosmje w mojim mjenje, tón wosmje mje horje.“ Dale maja woni wucžbu w dnrėmój rjadownjomaj a wucži šo: Šnajomštwo biblije štareho a noweho šluba, wukładowanje biblije, žyrtwinstwe štawišny, diaconija, liczenie, nėmšta rėčž, špėwanje, hračze na harmoniju atd. Ššchetož to polo, hdyž maja šutkowacž, je wulke. Duž praschėmny šo: na šctnych šutkowanskich polach šu wuwucženi bratšja šutkowacž? Wy nčdėndžemy jich we wjetšchich a mješchich špomóžėškich domach, drušj šu w šrotownjch. W džėlacžėškich kolonijach (kaž w Łėškej pola Wóšlinka) šo mužojo hładaja a do džėla šwucža pod jich nahladowanjom, šo bychu šašo do porjadnych wobštejnosčow pschischli. W ašplach k wuhojenju wopíšow džėlaja na wšohich šakłudženzjch. W hospėdach „k domišnje“ móža škut mišionšwa došonjecž na wokoło čžahoznych, hušto šhubjenzjch šynach našcheho luda. Sako mješčėnšj mišionarojo šluža woni w hładanju šhudnych a mlodnych, šhodža ša tymi, koltž šu š jastwa pušchčeni a pomhaja šwėtko pschijnjecž do hušto žalostneje čžmy mlkomješčėnškeho žiwjenja. W šchesčijanskich šhorownjach šluža woni šhorym a tež we wustawach ša bėdnjch šu džėlawi. Našch luky Šbóžnik prošji: „Šně šu nulle, mało paš je džėlacžerjow; prošchče Šnješa žnjow, šo by džėlacžerjow pošlal do šwojich žnjow.“ „Ššto štejicze wy tudj žylicžki džėń prošdni? Džicze tež wy tam na winizu, a šštož prawe je, dyrbicze dostacž!“ Ššlyšchče wy, šerbšj mlodženzj, to wubudženje! A šštož je šo rosšudžil, tón dolišche šhoni, hdyž piša na bratronški wustaw w Morizburgu pola Draždžan a tež kóždy knjes duchownj budže wam rad k pomozj, šo byšchče bliššche našhoni.

— Šonđzenj tyđžen je šakški šejm w Draždžanach hromadu šstupil a je šo šchtwórtk psches krala šwjatocžnje wotewril. Wón šo přeni kóčž šhadžuje w nowej šejmowni. Najwažnišche wuradženje budže nowj wólbnj šakon a je pschecž, šo by š knježėštwoweho nacžiska šhmany šakon naštal. Šacž dotal wschaf šu nahladj wo tym šakonju jara wschelake. Šdyž paš šmėja dobru wolu a kóždy wot šwojich nahladow nėššto dobreje wėžj dla pušchčji, je nadžija, šo wólbnj šakon šo wukonja.

Š Wochošow. Šjedželu, 27. oktobra, šo tudj šermušchny šwjedžen wóšėbe šwjedžėnšj wobeńdže, dofelž budže tehdy runje 100 lėt, šo bu našch Boži dom po šwojim wolnowjenju do trėbanja wsaty. Našcha wóšada, drje nojšhudscha w Ššerbach, bėšche jara šwólniwa, tež nėtko pomėrnje wulke dary ša wudėbjenje šwojeho lubeho Božeho domu wopravacž. Šako hoščo šo woczakujaja knjes patron hrabja Arnim, knjes šuperintendent Šrobėš a drušj. Wóšada hotuje šo hižom dčłhi čžaf na tónle šwjedžėnški džėń.
R.

Dališche dobrowólne dary ša wóšė armeniške šhrotj a mišionštwo w raišchim kraju:

Š Rakečanskeje wóšady:
M. N. se Štróže 1 " — "
W mjenje wobhich šhrotow wutrobnj džaf.

Gólčž, redaktor.

„Šombaj Wóš“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschėch pschėdawarńjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihiciziscežerńi w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

22. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 24, 24—27.

Šrudžaze je Felixowe šadzerženje. Wón khwile nje-mějesche, so by šbóžny byl, duž bě na wěczne šhubjeny. Wón chyzsche to wotštorczič na čaš, kiž by jemu špodo-bnišchi byl. Pšchi tym pschehlada, so běšche tu nětko tón čaš, kiž běšche jemu ja hnadny čaš špóžčeny. Šelko čłowjetow našeho čaša runa so Felixej! Šhwile woni maja, hdyž so wo šemške wězy jedna, khwile ja džěło, ja wjele; ale tehdom khwila njeje, hdyž so wo dušchu jedna. To so na špodobnišchi čaš wotštorcziuje.

W Felixu mamy šnamjo našeho čaša!

1. Felix ma žadanje, něšcto wo šchesczianštwe šlyšhecž se rta muža, kotryž šrijedža w šchesczianškim šibanju štejesche. Kaž běšche Šerodasch wješkelu, hdyž Šilatusš Šesufa k njemu pókla, tak běšche tež Felix ja tu nowu wěz šahorjeny. Šibanje džěšche pšes kraj a lud. To šebi ludžo dowukladowacž njemóžachu, so pšchwiškowarjo Šhryštufowi pšchi šwojej wěrje tak twjerdze a kručze štejachu. Nětko běšche Šawol w rukomaj Felixa. Wón dyrbjesche tola najšlepje wjedžecž, takje je š schesczianštom. Wty to šrošymimy, so chze Felix wo šchesczianštwe roš-jašnjeny byčž, kotrež so w ludu mózne wopokašowasche. Wo tym chyzsche so wón we šwojim powošanju wobhonicž. A wot koho móžesche šepšeho wobhonenja dostacž, šhiba wot Šawola šameho? Š teho pšnatwamy, so to pola Felixa njeběšche, kaž pola Židow, šame nješchecželstwo

pschecziwo Šhryštufkej, ale wěšte šajimanje, něšcto wo nim šlyšhecž. Takje šajimowanje so tež w našim čašu po-kašuje. Šchesczianštwo ma šašo šwoje wobšedžbowanje pšched ludom a so jako móž w žiwjenju wobhladuje. Wono je šebi šašo móž dobyło w towaršchnym žiwjenju — w džělacžerškich, w mlodženzownych towarštwach — a to je wěšče dobra krocžel do přědka.

2. Šawol wě, šchto je Felixa wabiło, jeho pšched so žadacž. Wón pať njeje wot šwojeho Šbóžnika pókłany, něšcto šajimawe wupowjedacž. Wón ma ja teho Šnješa dušche dobywacž. Duž njepowjeda wón wo nowinkach — ale wón powjeda, šchtož je Felixej nusne — wo prawdošczi a pšcziwosčzi — šchtož dyrbi wón nawuknyčž, so by so jeho dušcha wuštrwila — a škóncžnje wo pšchichodnym šudženju. To štoje dyrbi Felixa naštróžicž. Wón dyrbi so we šwojim šwědomnju šastróžicž; — ale wón so njecha pšcheměnicž. Š temu njeje dať Šawola šawolacž. Šdyž je tole šchesczianštwo, je wón doščž šlyšchal.

Šjerunaja so čłowjekowo našeho čaša tež Felixej, so njechadža šhutne, šnutštowne, so šwědomnja dótkaze wězy šlyšhecž? Powjedasch-li jim wo prawdošczi, chzedža šebi ju šami dobyčž — wo pšcziwosčzi, wo šudženju — to woni nješlyšcha a šrošymicž njechadža. Šdyž Šože šłowo jim praji: Ty šy tón muž, woni šwojej wušchi šamšnu. Šich wjele chze jenicžy šlyšhecž, šchtož jich šajimuje; ale to wutrobne praščenje jich ničžo nještara: šchto mam činičž, so budu šbóžny? To bóle a bóle našhonjamy, so čłowjekowo to šlyšhecž nochzedža, šchtož je jim trěbne.

Šhto chješ ty s Božeho słowa klyšec? Stej směrom, hdyž wěrnosc Božeho słowa tvoje šwědomnje trjechi. Šhibuj šo, pošluchaj, prjedy hač šo hnadny čaš minje.

3. Na špodobny čaš šo njeda wotštorčic, wěrnosc klyšec. Šdy pschińdže špodobnišči čaš? Těhdy rěčješke šhrobly šwěd wěrnoscje. Nětko mōžješke wěrnosc klyšec a pošnac. To bēške wurēc, hdyž wón wo špodobnišchim čašu rěčješke. Wón njehaške wěrnosc klyšec.

Špodobny čaš je dženša hišče ta hodžina, w kotrejž Bōh čłowjekam škladnoc dawa, šo t njemu wobrocic. Šdžežkuliz šo šlowo wěrnoscje předuje, tam je to wubudžaze šlowo Bože: nještwerdžče šwoju wutrobu! Ach, šo bychu wščitzy pošnali, šhtož šo t jich mērej hodži! Wón pschińdže, tón čaš „pošdže!“ Kaš dołho hišče hnadny čaš traje, šhto to wē?

Nětko je tónle špodobny čaš! Nětko je džen šboža!
Šamjen.

Džeczi šwětla, — khodžče we šwětle!

Šan. 12, 36.

Dofelž šwětlo macze, s njebeš wuhadžaze,
Wěrcze do šwětla, šo džeczi šwětla byšče
Byli! — tole s kēžbliwoscju šlowo klyšec,
Kotšiz šwětlo dostali šče roššwētlaze.

Š Božej mišocju waš šwětlo wošchewjaze
Troštuje, hdyž wam šo w nusy hrēšnej štyšče
A wy šrudni šdychujecze: Šomhaj Šhryšče!
Špožč nam s wškošocze mozy pošhlnjaze! —

Šako džeczi šwětla chžemy w šwětle khodžic;
Šowolala naš je t temu mišoc Boža,
Šdyž je s hrēchow droho wutupil naš šebi.

Šwój Duch dobry chžyl po prawym puczu wodžic
Naš, hdyž blud a štrachoty nam wšchelle hroža.
— Daj do šwětla wēžnoh', Šnježe, pschińč nam t tebi! —

Kōždy njedh hlada, kak twari.

1. Kor. 3, 10.

Na Božim twarje wošady džēla kōždy štat s džēkom na šebi šamym a na žylm, jeno niz pschēzo na prawe wašhnye. Čłowjek mōže wutupnje džēlac a kamjenje rošbijec, kotrež maja šo šašadžowac. Ty mōžješ šebje šameho štašč a druhich šadžewac, šwoje powołanje wobtwjerdžic, taš šo šo woni njekničomnoczi podčžšnu. Šwarnišččo nēkotrežkuli šwontowneje wošady je jeno šrudne rošpadlišččo pošneho njekšmaneho materiala. Wjele je powołaných, ale malo wušwolonych. Woni šo čaš žiwjenja njedželške ranje „natwarjeju“, ale ženje tžtemu njepšhĩndu, šwoje žiwjenje w roššudnym wobrocenju na Šhryštusa šažic a potom tež druhim t temu dopomhac, a tola je jeno to biblijške natwarjenje. — Ale tež potom hišče rēka: Šladajče, ta t wy twaricze. Šwaricž tež njerēka bješmšhlnje kamjenje natopicž, ale je po čzarach twarškeho nacžška šadžecž, kotrež rōžluy kamjen pošafuje. Wly njekšmēmny po šamšnej woli a w šamšnym duchu twaricž, ale jeno pod nawjedowanjom twarškeho Šnješa.

F.

Ša reformazniški šwjedžen.

Šbēh šo!

(Quandt.)

Šbēh šo ty, ::
Šion, šbēh šo se španja!
Naš čaš trjeba jašnej woczi,
Šašpanž ničšo njepomha;
Ššyla štražnikow šo hodži.
Šion, hladaš wšchaf šo womorh
Šbēh šo ty!

Šedžbu mēj, ::
Šion, šedžbuj šhrobly ty
Na lešneho pschēščēharja,
Šiž je t bitwje hotowy;
Šjebqi šo, hdyž lēni šwarja.
Šion, mjecž a šchit džerž šwētlej šej,
Šedžbu mēj!

Šhromadž šo, ::
Šion, šhromadž t šēdženju
Wšchittich, kotšiz lubo maja
Ššwojoh' Šnješa s wutrobu;
Wab jich, šo čži pomoz štaja.
Šion, njepšchecžel kaš hrošy žno;
Šhromadž šo!

Šošhln šo, ::
Šion, pošhln w Bošy šo!
Šajprjedy paš na kolena,
Wšchēd Bohom šaš' pošucž šo,
Wobnoš wēry polubjenja.
Šion, t Bohu šdychuj
Šošhln šo!

Šawššaj, ::
Šion, šawššaj nēt tu!
Šwój kral, kiž je s Šnješom pošhł,
W šwojim štwawnym šēdženju,
Še tež tebi pošmu došhł.
Šion, duž na njeho wēru štaj,
Šawššaj!

Šalomon twarješke šhēžu a ju došonja.*

Ša twarich šhēžu šej,
A hdyž bē hotowa,
Dha pošožichu mje
Tu hižom do šaščža.
Tak bēč ja došwaril!

Ša šnještwo natwarich
A pošhach kōždemu,
Tež prawo, prawdu šhym
Ša hajil we šraju.
Tak nēšhto natwarich!

* Šele šchucžki, wot Šnješa šararja Šrōška pschēložene, šteja na domje přašidenta Šoefnera w Šorunje, kotremuž bu jašo maršaršej dla wušnacža wěrnoscje w lēčze 1724 na nadpjeranje Šesuitow wot Šolatow šlowa wotčata

Sa twarich na febi,
 A s mojim živjenjom
 Chyžich druhich natwaricž
 Tež i dobrym pschikladom.
 Tak wjele nještwarich!

Duž twarich na Boha,
 Kiž wěšće Khrysta dla
 Sa čaš a ja wěčnošč
 Mi kwoje sbože da.
 To bě najrjeńšchi twar!

Schtóž twari, tón twar tak,
 So ludžo wupraja,
 Sdyž junu pschimusni
 Wo njeho žaruja:
 Tón derje twarił je!

Jurij Brósk.

Sly kušod.

W jentym wulkim měšće Sakškeho kralestwa běšće psched
 dlějšchim čašom bohatty mydlat žiwj, kotryž běšće wjazore kžeže,
 porno febi ležaze, po nēcim ja febjie spokupował. To waschnje
 pať, kať běšće tónle muž k wšchěm tutym kžežam pschichoł, bě
 wopradowže žablawe. Kať dha wón to sapocža? Seho kušodža,
 to wón wjedžišče, njeběchu žani bohaczi ludžo a mējachu dolhy
 na kwojich kžežach. A tym wón nětko džěšče, činješče, kať by
 džěl brať na jich čěšnych wobstejnoscžach, a poskiczi jim nahladny
 kapital, so mohli febi lěpje s čěšna wupomhacž. Tole poskiczenje
 kušodža i radoscžu pschijachu. Ale bórny na to wón k jich
 druhim wěriczelam džěšče, powjedasche jim, so ku jich dolžnižy
 tež pola njeho pjenješy požčowali, a pohnu jich i tym, so woni
 tym khdym ludžom kwoje kapitale wupowjedžichu. Tucz i pať
 njemóžachu nětko žanych pjenješ swjescž a dhyrbjachu kwoje kžeže
 k subhastaziji pschicž dacž. Schtóž je dosta, běšče — tón bohatty
 mydlat. Tónle muž njebě Božu kafeń: „Ty njedhyrbich požadacž
 kwojeho bližšeho domu“ wěšće ženje prawje k wutrobje brať.
 Duž tež nad tajkim kublom, kotrež bě wón „i lěšnosčju sa pramo“
 na so pschinješł, žane Bože žohnowanje njewotpocžowasche.
 Swonkownje wšchal wón k najšbožownišchim čłowjekam kłuschesche;
 ale Bóh jeho i druhim khostanjom sibi, — i dospoknej njewěru a
 twjerdowutrobnosčju napschecžimo Božemu kłowu. Wón drje
 hiščeže kemschi khdžesche, kať so stupžy najbóle k swonkownym
 žyrtwinski waschnjam džerža; ale Bože kłowo njemějesche nad
 jeho wutrobu žaneje mozy wjazy. A w tymle postajenju je wón
 tež wumrjeł. Seho i njeprawdu nahromadžene kublo pať njeje
 hacž na tšecžeho herbu w jeho kwojby pschichoł.

F.

Sastojństwo khoroscže.

Něhdy rjekny wošebna knjeni k kwojemu duchownemu wótzej:
 „Sa móžu so jeno čezlo do teho namakacž, so kwojeje wobstaj-
 neje khorowatosče dla kwoje pschikłuschnoscže jako mandželka a
 macž wjazy tať dopjelnicž njemóžu kať prjedy.“

Duchowny wotmolwi: „Knjeni, Wy seže nětkole wyšofe a wažne
 sastojństwo wot Boha dostala, mjenujžy sastojństwo, khora byčž.
 Sastawajče tožamo k jeho čjesčzi!“

F.

Stawisna Khrystušoweho čerčjenja.

6.

(Bofracžowanje.)

9. A hdyž — hordžazy so nětk kbrole — ty so
 Kafasach něhdy, — kwojich bratrow pošylá! —
 A k nim džesche wón: Wy so pohórschicže
 Nóz tule wšchitzy!
10. „Pastyrja sbiju“, — steji wobkwođcžene,
 „Womzy tež tehdy so džě roscžěfaju!“ —
 Sdyž pať stanu ja, prjedy waš ja póńdu
 Do Galilejskej. —
11. Ale Pětr k njemu džesche: Sdy so runje
 Pohórscheli tež bychu wšchitzy, tola
 Sa so njebudu nihdy pohórschowacž
 Nad tobu, Mischtrje!
12. Jesuš džesche pať k njemu: To čži praju
 Sawěrnje ja: Dženš w nozy tutej prjedy
 Tsi krocž saprějesch ty mje, dnyli kapon
 Dwójžy je spēwať!
13. Tola Pětr hiščeže dale rěči taťle:
 Haj, hdy bych dhyrbjal ja tež wumrjecž i tobu,
 Njechal saprěcž čže! — Tehorunja póšli
 Wšchitzy tež džachu;
14. A Knjes džesche k nim: Sako čžasto póšlať
 Waš kym bjes móšchnje a bjes sastaranja,
 Seže tež nusu hdy měli? — Woni džachu:
 Nihdy my žanu!
15. Duž wón džesche k nim: Ale nětko, schtóž ma
 Móscheń, tón wšmi ju, tehorunja wacžof!
 A schtóž nima to, kwoju draštu pschedaj
 A febi mjecž kup!
16. Pschetož ja praju, so so hiščeže na mni
 Dotonjecž dhyrbi, schtóž we pišmje steji:
 „Był mjes kłostnikow je wón rachnowany!“
 Kónž směje wšchitko,
17. Schtóž je pišane! — Na čžož woni džachu:
 Knježe, hlaj! mjecžej tudy dwaj staj k ruzy;
 Wón pať džesche k nim: To je dosčž! — A dale
 Kěčesche hiščeže,
18. Rosžohnowajo so nětk i nimi, Jesuš
 Lubosne kłowa, kotrež trosčt a pokoj
 Wšchitkim wěrzazym jeho poskicžuja
 Na wšchitke čžasžy.

(Pschichodnje dale.)

Prawda dobywa.

Bowjedańcžto i wješneho živjenja.

(Bofracžowanje.)

Čžornak čžinješče, kať by hrosžł, a wbohu Šancžowu psched
 křudom wobkřoži Wón i pišmami, šobupschinješentymi, dopołasa,
 so je ta rola hižom wot jeho džěda kupjena a i tuteho čžasž a jeho
 kublu kłuscha. Wón tež twjerdže wobkřucžesche, so je psched schty-
 nacžimi lětami tu rolu kwojemu kušodej jenož pschenajal, so pať

ju na žane waschnje pschedal njeje, a so je Hancz pjenjesy sa wotnajate polo hacz do poslednjeho leta tež stajnje w prawym czaŕu saplaczil. Hanczowa paŕ temu napscheczivo wobtwjerdzjesche, so je jeje njebozcizki muž tu rolu wěcže wěrnio kupil, tež saplaczil a hacz do swojeje smjercze wobšedzał. Ale wona njemózesche ani jeneje papjery ani jeneho ryczka pschedpołožic, i czimž by swoje słowo psched ŕudnitom dopoŕasacž mohła. Skóržba tobščito měřazom trajesche. Hanczowa dyrbjesche teho dla wjele czaŕa skomdžicž, dokelž ju husto došcž na ŕudniřtuo žadachu. Wjele řwědkow bu pschěřtyřchanych a wjele listnow papjery popiřbanych. Skóncznje bu wuřudjenje wuprajene —, so ta rola burej Čžornakej řluschy, a so ma ju wudowa Hanczowa se wschěm, řchtož je na nej narošto, Čžornakej bjes dalscheho řpjeczenia řařo wotřtupicž.

To bē řrudna powjescž ja wbohu žónřku. S plodami tuteje role bē řo hacz dotal se řwojim mužom a i džěcžimi tak něřak řežiwila. Čhcho mějesche něřko řapoczecž a i czim řo žiwicž? S cžeho by řudniřte řhóřty řaplaczicž měla? Wona njemějesche telko řlěbornych kroschłow, řaž mějesche toleř dacž. A se řtrachom řpominasche na hodžinu, hdžęž bęř pschidžę a jej wscho wuczasa. Wona ředžesche a pschedžesche, a jej trjeba njebē, porřt pschidžęniju w nopaschlu wodny namacžecž, pschetož řhřh jej i woczow na porřty řapachu.

W jeje mařej řtwicžy bē cžicho, teho řunja tež cžicho psched řhęžu. Skóncžto bē řo řchowalo a hižom řmęřkasche. Hanczowa bē wot džęła a řrudoby mucžna, tak řo woczmi řandželi a wuřny. Sej řo džijesche, řo cžapniř pschęzo ručijichu bęžesche, řo řo džęř po dnju miny, ale wona řudniřte řhóřty řaplaczicž njemózesche. Sej řo dale džije, řo je bęř pschidžę a jej a jejnych džęcžmi pořlęsčęza wřal a je pschedal. Sej jejenicžka řruwa, jeje domjaza nadoba a njedželska drařta, wscho řo pschęda, ale pjenjesy tola hiřcęze na řaplaczenie řhóřtow njedobahaja. Skóncznje jej tež řhęžu pschedadž. Něřko ta wboha žona — řaž řo jej džije — se wschěmi řwojimi džęcžimi i pschedateje řhęžti džę. Wona na řchěřkim řwęcže dale nicžo nima hacz řwoje džęcži, řwoje řubjenřtuo a řwój jenicžki pořlad — řwoju bibliju, kotruž pod pažu njeře. Wonka pař jej wo řnje řpyřowař napscheczivo řtupi a praji: „Widžić tónle wós pořny pjenjes? Daj mi tu řturu řniřu, řiž pod pažu njeřesč, — a wscho dyrbi twoje bęč!“ Ale wona bibliju cžim twjerdšcho džęřži a praji: „Sbęřń řo wote mnje, řatanje!“ Tón pař řmęřizy wotmolwi: „Sa wschaf hiřcęze tuňřcho řęzinju. Wřcho dyrbi twoje bęč; ale daj mi jenož to jene řłowo, kotrež w bibliji řtej, i njeje wutorhnyč!“ Wona pohlada, hdžęž wón i porřtom pořasa, a wuhlada w psalmach řłowo: „Porucz temu řnjesej řwoje pučę, a mėj nadžiju ř njemu; wón budže wschitko derje cžinicž.“ Tola wona řebi ani wofomifnjęcžto njerosmųřli, ale řtroščiny praji: „To řłowo dyrbi moje bęč a wostacž; řatanje, řbęřń řo wote mnje a dži w řwoju řtronu!“ A potom móřje řawořa: „Porucz temu řnjesej řwoje pučę!“ — a pschidžę tym wotucži se řwojeho řona, a jejna duřcha je pořna wulřeho řroschta a wjeřeleje radosčę. Stųřnyřřchi ružy řo wona modli:

Sčo domęř, luba duřcha,
Sčo řpusčęznej na Boga,
To Božej ružy řluschy,
So pomųa i njesbožy;
Hđyž tebe řrudnosč tyřchi,
Prořch jęho řa pomoz,
Wón twoju proštu řhųřchi,
Da řwěřko řa tu nõž.

A potom wona wutrobnyje hnuta řjekny: „Řamjen; řnjęže, ja węřju. Ach, pomųaj mi!“

(Pschidžędnje skónczenie.)

Wřhelake i bliska a i daloka.

— W řandžęnym řhđęniju mějesche řo pruhowanje wólbořhmanosčę řa řandidatow duchownřtwa w Drařđžanach. Wřes tyimi, řiž řu pruhowanje řhwalobnyje wobřtali, bęřchtaj tež dwaj řserbaj: řnjęř duchowny řapleř wę řupoji a řnjęř pomocny duchowny Bojž w Budeřtezach. W tu řhwilu, řaž je na wučęřjach pschępjelnjaze, řapoczina řhęřto na duchownych pobrachowacž, a řaž je pschewidžęcž, budže tale nusa řęto a wjęřcha, dokelž je řicžba na duchownřtuo řtudowaznych řęto wot řęta woteřjerařa a bęřche n. pschidžę jutry wjazy řymnařřiw, wot kotryčž ani jedyn wuczomž, pruhowanje wobřtawřchi, řo řtudowanju duchownřtwa njęřřchiwobrocži. Węcžę je tež mųřl narschego czařa wina, kotraž je na wuřiwowanie řwęřta řłožena a duž řo mladži ř duchownřtuo njewobrocžę, dokelž řebi wone węřte řdalowanje wot řwěřneho řiwjenja řada.

— Hđyž w řruskej na wučęřjach pobrachuje, je w řařkej řicžba pořřebu pschęřcžika. Řich wjele na řtatne wučęřřke řasřojňřtuo cžafa, hacž řunje řu hižom dlęřřchi czař pruhowanje wólbořhmanosčę wobřtali. A pschidžę pschidžę hiřcęze řrudniřte czařy. Řicžba řeminarow je řo powjęřřchila dla něřduřęjeje wučęřřkeje nury a pschidžę něřotrych řeminarach řu řo dwójne řjadownje řarjadowale. Řajke řrudne czařy na tyř cžafaja, kotřiž w bliřřchich řęřach se řeminarow wuřtupuja!* Węřo je něřko pschęřhóř prusřich wučęřřow do řařkej řawřjeny. To pař řmęře tón wuřitř, řo řruska řkerje a řęřje nad wučęřřkej nury dobųwa. A tež řa narsche řerbřte řchule řmęřeny to polęřřchęne, řo njebudža wjazy řerbřřy wučęřę i narschich wjęřnych řerbřřich řchulow do měřřtow cžahnyč. To tež řim trjeba njebudže, dokelž řo po namjecžę wřřchnosčę w tuty řejmje dořhodny wučęřřow tak powřřcha, řo móřa derje na wřach wobřtacž.

— Řak bohųřel duřahhorowčž pschidžęra, wo tym dawa rosprawy pschęřlad řhorownyřow řa duřahhornyř w řařkej i pořlędnjeho řęta. W nich bęřche 2190 (2177) mužřřich a 2627 (2516) žónřřich, to je řromadže 4817 (4693). Řicžba w řpincach podawa řicžbu pořjedawřschego řęta a pořasuje, řaž budže řęto a wjazy řhornyř.

— S řwarom řęlesniřy i řakež do Wójerez je pschidžę tym řjany řwjedre tak pořrocžilo, řo je nadžija, řo řęlesniřa hižom w nalęcžu pschidžędnjeho řęta řęřđicž řapoczņje.

* Sa řerbřřich wučęřřow pař řajřa nusa řenje njenastanje, dokelž řu woni w narschich řserbach na řóřdy pad řrębni. Pschetož řerbřřte řchule dyrbję wučęřřow mėčž, kotřiž řu řerbřřteje řęcę pořnje móřni, dokelž wone pädagogiřřich a didaktiřřich pschidžęřnw dla dwójoręcžne ros#wuczowanie řadaju, bjes kotrehož tudy wučęřřke džęřlo řaneho praweho řohnowanja mėčž njemóžę. To dopořasuja řajře řerbřřte wučęřřnye, hdžęž w tu řhwilu dla njedostatka na řerbřřich wučęřřjach hiřcęze řerbřřteje řęcę njemóřni wučęřę řřřřřu. Duž, lubi řerbřřy řarřřchi, njedaję řo dla řrožęzeje wučęřřkeje nury wotřařřicž, řwojich wobřarjeny řynow na řeminar řlacž; woni w řserbach bjes řasřojňřtwa njewořřtanu.

F.

Daliřche dobrowólne darj řa wbohe armeniřte řyřoty a miřionřtuo w řařřřim řraju:

S řakečžansřeje wořady:

N. N. ř Komorowa	4 hr. — np
N. N. ř řermanęř	1 " — "

Řromadže 5 hr. — np.

W mėnję wbořich řyřotow wutrobny džaf.

Gólcž, ředaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

23. njedźela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutki 26, 24—32.

Do Zesarije běšče romski bohot Žestuf nahladnu šhromadžisnu pomolał; pschetoz kral Agrippa běšče jeho wopytał se škwojej šotru Bernize. Duž šo durje wote-
wrichu a Pawol š rjeczafami šwjafany šastupi. Wón šmuzicze rěczi. My njeczitamy to přědowanje šamo, kotrež je psched šhromadžisnu měł, ale my šhonimy, kajki je wono šaczišcž činiko. Pawol w mjenje škwojeho šnješa a Šbóžnika š roššudženju napomina. Žestuf wostawa šymny a jemu pschwoła: „Własniš šo, Pawole!“ Pawol wobroczi šo na krala Agrippu. Na njeho je přědowanje šaczišcž činiko, šo dyrbi wušnacž: „Mało je trjeba, dha by mje narěczał, šo bych šchesczijan byl.“ Dale wón njepšchindže. Pawol š roššudženju wobudžuje. Wopomńmy:

Šodžina roššudženja.

Šhto je 1. ša šymneho Žestufa,
2. ša položcžneho Agrippu.

1. Pawol je rěczał. Žestuf je jeho šlyšchal. Wěšty šaczišcž je tež dostał wot jeho hnujazyh šłowow, ale žyly šaczišcž wopšhija šo do tych šłowow: „Własniš šo, Pawole?“ Jeho šameho to niczo njehnuje. To „ty“, kotrež š Pawoloweje rěcze šlincžesche a jemu płacžesche, to wón šlyšchal njeje. Tónle Žestuf ma wjele towaršchom hišcžesche džěńšnišchi džěń. To šo na přědowanje pošłucha a potom šo praji: „Tón muž hubjenje njerěczi, tón rošymi škwoju wěž šajimawje činicz“, abo woni šhwala teho

pređarja, prajizy: „To je dobry pređar, tón ma dobry dar.“ Ale šo chze pređar jim něšcto do šwědomnja prajicž, šo jim š kóždeho přědowanja napominanje napschecžimo šlinczi: „wobrocžze šo!“ to mnošy njepytnu. A drusy džěja tak daloko kaž Žestuf, šo praja: „Ty własniš.“ Woni rjeknu: To wšchak je powołanje duchowneho, šo dyrbi to přědowacž; ale wěricž my tola wšchitko njemóžemy, to je našch czaš tola dale pokraccžowal. A kaž tuczi Žestuf šo je přědowanju, šteja tež š šwjatemu pišmu. To woni hinał njemóža, šo dyrbja tele knihi wobdžiwacž, kotrež šu šo wot 40 wšchelakich muži špišale, a tola jedyn duch psches nje džě; ale šo šu wone ša nich š powucženju, š polěpschenju, š khostanju, to woni njepytnu. Woni te knihi na boł položza a praja: „ty własniš“. Woni přecž njemóža, šo je šo ewangelij jako pschetworjaza móž wopokafal w ludowym žiwjenju; ale šo chze ewangelij pschetworjenje jich wutrobny, woni šlyšcžech nochzedža. Šhto pak praji Pawol š temu wšchemu? „Mój drohi Žestuf, ja šo njebłasni, ale ja rěcžu prawe a mudre šłowa.“ Wón rěczi šamu wěrnosć a pravu mudrosć, psched kotrež dyrbi wšcha cžłowška mudrosć wobłědnyč. Ša to je to najlěšche šwědčjenje: Pawol je wostał se škwojej wěrnosću, ale Žestuf je šo minł. Šdyž jeho mjeno njeby š Pawolowym mjenom tu šjednoczene bylo, šcto by jo džěńša hišcžesche mjenowal? To je tón puč, kiž šo šwětku wotwobrocza — woni padnu do nožy wěcžneje šmjercze.

2. Pawol šo na Agrippu wobroczi, na kotrehož běšče nadžiju štajił. Wón je pošnal, šo je přědowanje na

njeho sacziščez činičo, wón póna, so w nim sly a dobry duch wojujetaj, so je tón wołomik pschischol, kiž ma rošbudžicž sa čaš a wěcznoscz. Teho dla wón wótsje sawoła: „Tón kral wo tym wschitkim jara derje wě, ke kotremuž ja tež khroble rěczu. Pschetož ja mam sa to, so ničzo tuteho njeje jemu potajne; pschetož to w kucze so stalo njeje. Wěrišč, kralo Agrippa, tym profetam? Ja wěm, so wěrišč.“ Agrippa saczuwa, so hiščezze ničo tač k njemu rěczal njeje. Šchto dyrbi wotmolwicž? Pawol je jemu wotmolwjenje drje do rta položil — ale hiščezze je kroczel k pschipónaczu tych skutkow Božich, kotrež je Pawol runje pschipowjedač. Wschitzy na njeho hladaja — šchto budže wotmolwicž. Wón wotmolwi: „Mało je trjeba, dha by mje narěczal, so bych kšesčizijam byl.“ Wón je wot Pawolowych słowow trjeheny. Wón čuje, so dyrbi „haj“ abo „ně“ prajicž. Wón pač khabla a rjeknje: „Mało je trjeba“. Wón njewupraji, kelto je trjeba. Wón wě, so je něhdže hiščezze swjasany, so so rošbudžicž njemóže — hacž je to napohlad jateho Pawoła, so so boji, so bychu tež tajke swjastki na njeho čalake. Wón pač njewopomni, so wón we swojej položejnosczzi šhubi kónu wěczneho žiwjenja a so so psched durjemi njebjesteho kralestwa sašo sawróczji. Rač ty, luby kšesčizijano? Daj so wot Pawoła wumopraschowacž: „Wěrišč ty, šchtož w Božim słowje steji?“ Ja čzu sa tebje wotmolwicž, ja wěm, so ty to wěrišč, hdyž tež rječashy tebje hiščezze na šwět wjasaju. Čhzešč ty tež prajicž: „Mało je trjeba?“ Čzhodla nječasch so žyle rošbudžicž? Kosjast žebji, šchto hiščezze pobrachuje, šchto tebje wotdžeržuje. Je twoja šandženoscž, šu twoji towaščhojo, šwot kotrychž so dželicž nječasch? Abo džerži tebje něčzišče žiwjenje, do kotrehož šy so šwucžil, potajna hrěščna pschithilnoscz, kotrež so wostajicž nječasch? D daj žebji prajicž: Položejnoscz psched Bohom ničzo njeplacžji. Wobrocž so, so njeby so hnadna hodžina na wěczne minyla, kaž pola Agrippy. Njewotmolw bójškej wěrnosczi s položejnym pschihlošowanjom, ale šapschimá ju s polnej wěru Pawolowej:

„Ja so njehanibuju ewangelijona wot Šhrysta, pschetož móž Boža je, šbóžnych čzinič wschitkich, kiž na to wěra.“
Šamjeń.

Boža hluposcz je mudrišča, dnyžli wscha čłowška mudrosč.

1. Kor. 1, 25a.

Boža hluposcz mudrišča je, dnyžli wschitzy
Ludžo, kotřiž s hordoscžu so naduwaju
A sa mudrych jenicžy so šamych maju,
Runjež psches šwět motaju so jako špizy;

Kotřiž wbohy tu šu pschezo žufobnizy,
Wišči wschej wědže bludžazy we čznowym kraju,
Dokelž mudrosč Božu ženje njepónaju
Čžile nablašni a šlepi podrožnizy.

Boža miloscž wumóz šhubjentych čže s pada
Šrěščneho psches najšbóžnišche předomanje,
Šdyž jim mēr a wumóženje posticžuje;

Tola hluposcz šda jim byčž so Boža rada;
Šim so njespodoča, šchtož je spodobanje
Bože; hordoscž Božu hnadu šanicžuje. —

Najlěpscha pomoz w nisy.

W 7lětej wójnje pónla pruski kral Wjedrich Wulki k swojemu generalej Žiethenej offizěra s pomjesčzu: „Njepšhecželej je so šla leknoscž poradžila, kralowe stejischczo je tehodla we wulkim štrachu“. Žiethen khwatasche khětsje do burškeho domu, hdyž lěhasche. Tamny offizěr pomalku sa nim kroczesche, na wotmolwjenje čalajo. Duž wón bóršy psches wočno widžesche, kač so Žiethen na kolenomaj klecžo modlesche. Šnuty so wón tehodla wrócžo poda a šměrom čalajesche. Šo někotrych wołomikach štupi modleč čžishe se šwojeho domu a rjekny: „Wotmolwěče kralej, njepšhecželej jeho šbože ničzo njepomha, my jo jemu bóršy wotdobudžemy.“ A tač so šta.

W 80. lěče šwojeho žiwjenja rjekny tónšamny Žiethen: „Bóh je mi wschitko spožčil, wo čžož šym jeho prošyl. Moje doměrjenje so ženje njeje šahanibilo.“

Njedyrbjalo tuto šwědcženje se žiwjenja tehole wulkeho modlerja naš něščto nawucžicž?

Kř.

Wothlób s reformazniškeho šwjedženja: Božylámy so w tym Šnješu a w mozy jeho šylnoscz! — (Čsej 6, 10.)

Šlób (231): Šed'n twjerdy hród je našč Bóh šam atd.

Še šwjedžen reformazniški
Maš wubudžowal s nowa
Še španja, kaž hlób budžetški,
A šacžucž nam dač šłowa
Móz šylnu Božeho,
Šo hotowali so
Wiščač byčmy k bēdženju
A šhmani k dohycžu
Šso ščžinicž wschitzy dali.

Duž, kšesčizijeno lutheršy,
Brón Božu žyłu wšmimy
A wustupujio rycžetřy
Do bitwy mužnje džimy! —
Maš wotžer Šesuš je,
Wón s kralom wostanje
A njepšhecželow wschěch
Šam ščžini šam sa šmēch,
Šo dohycža šmy wěščzi.

Móz jeho Boža dobywa
Šad njepšhecželskej lešču,
Maš s wyškosčže pošylnja,
Šo wobštejimy s čžesčzu,
Šdyž bēdžicž s njewěru
A s dohom pschiwěru
Šso mamy wobštajnje
A pyščicž žiwjenje
Šsej šwěru se šwjatoscžu.

Nječ šłowo Bože wostanje
Šam ducha mjecž a manna,
Šo wježeloscž nam nješhinje
Wišči štyštnym hosianna! —
Nječ Šesuš wofšewja
Maš, šam nam pschepomha
Wišes čžafne čžěšnosčže
Do wěcznej šbóžnosčže,
Šdžez klinežji halleluja! —

U.

Turko, stej twjerdže!

Tako dyrbjachu w lécze 1837 Zillertalszy swojeje wěry dla s kraja wuczahnyč — tak duchowny Wehrenpfennig s Innsbrucka na hłownej šhromadźišnje ewangeliškeho swjasta w Ulmie powjedabše — pospytowasche jedyn romski mješnik, khudeho protestantu, na khorožžu ležazeho, se wšchēm wobrěčenjom do křina romsfeje zyrkwe wróczo pschinješč. Ale tón twjerdže wosta; pschetož pschi kožu khoreho stejesche ewangeliški burski khlopz, kiž do wšchěch wabjenjom romskeho mješnika wolasche: „Turko, stej twjerdže!“ —

Kak někotry muž a kak něotra žona dyrbi šo wot tuteho khlopza sahanibieč dacž! Borno tak mnohim, kofsiž chzedža młodych a starych, khorych a strowych s wabjenjom a hroženjom do khabla- nja pschinješč, nimo tych, kofsiž s Rainom praja: „Šym dha ja mojeho bratra wajchtat?“ je bohuzel mało tajkich, kofsiž khabla- zych njepschestsajnje pohylujuja s tym napominanjom: „Stej twjer- dže!“ Kak něotremu njeje hišcže ženje něchtó rjeknył, šo dyrbi twjerdže stacz! A jeno tuteju słowěčkow budźišče trjeba bylo, jeho psched šym wobarnowacž. Čitarjo, w kajsichškuli wobstej- nosčzach abo spytowanjach ty tež šy, hacž ty Jan, Jurij, Hanža abo Marja rěkasch, daj šebi nětk pschivolacž: „Stej twjerdže!“ —

F.

Stawisna Khrystuſoweho čerčpenja.

(Pokrəcəwanje.)

6 b. (Młaiške hrono.)

Rnješowe roszohnowanje se šwojimi pšklami a jeho wyschšhoměšnišla modlitwa:

— Jan. 14, 1—17, 26.* (3 hodžiny, wot 9—12 w nozy) —

A. „Wascha wutroba šo nještróžej ani šo nještrachuj!“ — Jan. 14.

A k pšklam šwojim Rnješ džesche lubošny:

Šso nještróž wascha wutroba tyschena!

Do Boha wěrcže, tež wy wěrcže

Do mnje! — Še wjele tam wobhydlenjom

2. We domje Wótza mojeho blyšcžazym;
Šdy tak by temu njebyło, bych k wam rjekł:
Ša tam du město pschihotowacž
Wam, — w domje šwojeho Wótza šbóžne. —

3. A hdyž tam dóndu a wam šym šhotował
Tež město, pschińdu šašo a wošmu waš
Ša k šebi, šo tež byli blyšcže,
Šdžež ja šym, — w krašnosčzi nješachodnej.

4. A hdyž ja čahnu, wěcže wy; wěcže tež
Pucž šamny. — Džesche wuczobnik Domašch k njom':
Wly njewěmy to, Rnježe, hdyž džesch,
A kak my pucž wjedžicž samóžemny!?

5. A njom' Žesuš džesche: Pucž šam a wěrnosčž šym
A žiwjenje ja; k Wótzej džě njepschińdže
Tak hewał ničtó, křiba psches mje.
Šdy blyšcže šnali mje, blyšcže šnali —

* „Tale roszohnowanška rěčž žadyn džěl ludoweje ertneje rošprawy w japoschtoškim čašu njebž; wona je s powschitlowneho pschijowjedanja šo pohubila, čehoždla jeje čzi přeni tšjo šwj. ewangelištojo njenaspomnja, ale šwj. Jan je ju šašo na šwětko sešahnywšchi šobu do ewangeliša (a šwojeho seženja) šašadžil“ (hl. A. Dächsel, „Nowy šaton“ atd., str. 867). — Duž njedž tež tudy pod čzo. 6b šo šticža, hdyž a hdyž ma šo „šharmonisowana rošprawa“ po wšchěch 4 šwj. seženjach dospołnje podacž! —

6. Tež mojoh' Wótza, a jeho šnajecže
Wot nětk a šami widželi jeho šcže. —
A njom' džesche Žilip: Rnježe, pokaž
Wótza nam, dha mamy špokojenje!

7. A njom' džesche Žesuš: Pšchi waš tak dołho šym
A šejnał nješšy hišcže mje, Žilipje?!
Šchtóž widži mje, tón Wótza widži;
Kak dha ty prajišch: Mam pokaž Wótza?

8. Ša šym we Wótzu, — ja jeho podobnosčž, —
A Wótž je we mni, — njewěrišch tole ty?
Še šłowa, kotrež ja k wam rěčžu,
Mjerěčžu wot šebje šam ja ženje;

9. Šaš Wócžez, kotryž wostawa we mni šam,
Wšchě škutki čžini. Wěrcže mi, šo ja šym
We Wótzu, kaž je Wócžez we mni;
Še-li pał niz, mi dla škutkow wěrcže!

10. Ša šawěrnje wam, šawěrnje praju to:
Šchtóž do mnje wěri, budže te škutki tež
Šsam čžinicž, kotrež čžinju šjawnje,
A budže wjetšche, hacž tele, čžinicž;

11. Wšchaf čžahnu k Wótzej domoj ja šwojemu,
A šchtož we mjenje mojim džě budžecže
Wly prošycž, to čžzu lubje čžinicž,
Šo by Wótž čžejčženy byl we Ššnu.
(Pšchichodnje dale.)

Šlutniwosčž.

Šy móžesch wjele dołhodow męcž; hdyž pał wjazy wudawasch, dnyžli šebi šašlužišch, šy pschezo khudy. Šehodla bjeť šo na kědžbu psched pschewjele potrebnosčžemi! Šunje tak khudy pał je nahrabny; pschetož jemu šamoženje, kotrež je kaž morwe, žaneho wužitka nje-pschinješe. Ale tón je bohaty, kotryž ma mało potrebnosčžow ša šwoje čžělo a wulke wopory pschinješe ša derjehicže čžłowjestwa. Šaprišmo na starym rownym kamjenju rěka: Šchtož šym psche- trjebał, to šym měl; šchtož šym nalutował, to šym šhubil; šchtož šym dobročiwje rošdaril, to hišcže mam.

Kř.

Pravda dobywa.

Powjedancžlo s wješneho žiwjenja.

(Škóncženje.)

Šasajtra psched wječzorom wudowa Šancžowa šašo ša kolwro- tom šedžesche a pschi šebi na tón lubošny šón špominasche, kotryž běšche šo jej wčžera džal. Mjes tym wona s wofnoni won po- hladuje a widži, kak šušodowy wotročł s woběmaj konjomaj do hata jěcha. Wón na jenym konju šedži na druhim pał Čžornakowy jenicžki šyn, strowy wobšomlětny hólčez. Šonjej pomatu do hata džetaj a šo dale a bóle k jeho šrijedžišnje bližitaj. Woda je s kóždej krocželu hlubšcha. Ša jene dobo šón, na kotrymž hólč šedži, po- štocžzi a jeho do wody čžišnje. Wotročł šo šastróži, wubrodži s konjomaj s hata a s nimaj kaž wrótny domoj čžeri, šo by tam wo pomož wołał. Šancžowa pał šebi dołho njepschemyšli. Wona s domu wustocžzi a běžesche tak rucže hacž móžesche, psches pucž a šleje do hata a pschińdže do tajšje hlubiny, šo jej woda hacž k hubje šupa. Šólčez je runje šašo horje špuwnył. Wona jeho s ruku twjerdže šapschimmnje a špěschnje do šwojeho doma nješe.

Tam jeho do swojeho kamfneho lóža položi a jeho se wšchej lubošću hlada. Hólz woczy wotewritwichi na swoju wumožerku, kiž wšcha moŭra pšched nim ſteji, ſpodživajó ſhladuje. Seje wutroba wot ſbóžneje nadžije pufoze, ſo je ſo jej tón ſkutf taf derje radžil. W tym wotomiſnjenju ſo durje wotewrja, a Čžornaf ſaſtróženy a žalofczo dó jſtwy ſkoczi. Wona paſ jeho pšhecželniwje wita, prajizy: „Njeſtarajče ſo, kuſodže, ale budžče wjeſely a džakujče ſo Bohu! Waſche džeczo je žiwe a ja ſebi myſlu, ſo jemu ſtróžele ničzo wadžic njebudža.“ Čžornaf ſhwataſche k lóžu, w kotrymž jeho ſhnyſ ležeſche a jemu ſwojeje ružy radoſtnje napsheczhiwo tykaſche. Wón teho hólza k wutrobje kóčžeſche, njemožeſche paſ žaneho ſłowa prajicž. Hancockowa jeho proſheſche, ſo by to džeczo pšhes nóz pola njeje woſtajiſ, dofelž budže to ja nje wěcže najlepje, a ſłubi, ſo chze teho hólza hačž k jutſijchemu ranju ſwěru hladacž a pytačž. Čžornaf ſ hłowu kwny, ſchtož bē ſnamjo, ſo je ſ tym ſpokojom. Potom paſ woteńdže, ani ſłowczka njeprajawſchi. Pšchetož na jeho hłowje paleſche ſo žehliwe wuhlo, kaž japoſchtoſ rjekny (Nóm. 12, 20), a jemu ſo ſeſda, jako budžiče ſo jemu wulki róžk wot jeho kuſnje wotreſnyſ, kaž něhdy tamniſchemu iſraelſkemu kralej (1. Sam. 24, 5), a jako dyrbiat wón Saulowe ſłowa, Davitej prajene, tež tej wbohej wudowje prajicž a jej rjeknyčž: „Ty ſy prawišča dnyſli ja!“

Najajtra rano běſche hólčež ſtrowy a čižſtowy. Wón wjeſely do ſarſchiſkeho domu běžeſche. Tola ani Čžornaf ani jeho žona njepſchińdžeſchtaj, ſo byſchtaj ſo wumožeržy ſwojeho džěſča džakowaloj. Wona paſ tež na to wocžakowala njeběſche, dofelž mějeſche wſhaſ hewaſ doſčž ſtarocže, taſ by kſóſty, ſe ſtóržby naſtate, ſa-
placžicž mohla. Džeń po dnju a tydžeń po tydženju ſo miny, ale ſe ſudniſtwa ničto po pjenjeſy njepſchińdže. Čžaſ je dawno nimo. Wona njewē, ſchto dyrbi ſebi w tajkim napohladže myſlicž. Jedny pšhecžel jejneho njeboheho mužja je jej te pjenjeſy ſtóncznje požčžiſ, a wona ſama na ſud dže, ſo by tam kſóſty ſaplacžila. Tola jej praja, ſo je to hižom dawno wobſtarane a w dobrým porjadku, a ſo je jejny kuſod kwiſtonku ſobu wſaſ. To je jej radoſtna powjeſečž. Wona ſaſo domoj ſhwata, ſo by potom k Čžornafej doſchla, ſo pola njeho wobhoniſala a tež jemu džak prajila. Ale lėdom je domoj pſchiſchla, dha Čžornaf ſam k nej pſchińdže. Saſo chze ſo jemu džakowacž, wón rjekny: „Teho dla njeſkym nětko k wam pſchiſchoſ; ale ja chžnyſ ſo jenož praſheczž, čiheo dla ſwoju rožku tamle na roli njepožněječže?“

„Moju rožku?“ wotmolwi Hancockowa poľna ſpodžiwanja. „Schto chzeče ſ tym prajicž, kuſodže? Kola je džē waſcha, a ja nimam na nej ničzo wjažy pytačž abo žnjecž.“

„Sa wſhaſ ſym tón prozeſ dohyſ“, wotmolwi bur. Wy paſ ſeže ſo pšhecžiwó tutemu wuſbudženju na wyſchiſchi ſud powolaſa a mi tu rolu ſaſo wotdobyſla. Tamle w hačže je ſo druge wu-
ſbudženje wuprajilo a wone reſa žyle hinaſ, hačž prěnje. Ta rola je a woſtanje waſche wobſedžeńſtwa. Sa ſym te kſóſty ſaplacžil, kiž ſym wam ſ njeprawdú nacžiniſ. A nětko je mje moje wumožene džeczo hiſchče k temu ſaſudžilo, ſo mam wam žně domoj ſwoſyčž a potom polo ſ nowa ſaſhyčž. Dajče mi ruſu, kuſodžina, a wo-
dajče mi wſchu kſóſečž, kotruž ſym wam ſežiniſ!“

A Hancockowa jemu ruſu ſe ſwólniweje wutrobu da. A jako potom přeni wós ſe ſkoczanyſ žitom do dwora jėdžeſche, dha běſche jej, jako by tón wós poľny ſłota widžala, kotryž bē ſo jej wo ſnye ſjewiſ. Wona na to do ſwojeje komory džěſche a modleſche a džakowawe ſo temu Ānjefej. Sejna draſta bē dawno ſucha, ale jejnej woczy běſchtej mokrej wot ſylſow radoſče. A tež na kuſodowej hłowje ſo žehliwe wuhlo wjažy njepaleſche. Wobaj bēſchtaj ſpokojnaj a wjeſelaj, pšchetož wobaj bēſchtaj ſwoju ſtóržbu dohyſloj. A to bē derje.

Wſchlake ſ bliſka a ſ daloka.

— Hdyž ſmy w poſlednim čižſle naſpomnili, ſo je w Saſſkeje pšhepjelnjenje na wučerjach, džiwachmy jenicžy na němſkich wučerjow. Tchoſla tež tu nadžiju wuprajichmy, ſo nadžiomnje nětko wjažy ſerbižy wučerjo do Němžow njepóndu, ſo bychu ſo potom ſerbiſke wučerſke města ſ němſkimi wučerjemi wobſadžicž dyrbiſale. Na drugi njedostatk ſmy hižom pšched krotkim pokafali, ſo ſo pšchi pšchijimanju wučomžow do Budyſkeho ſeminara na naſche ſerbiſke potrebnocže doſčž njedžywa, dofelž ſo pšchemalo Āserbow pšchijimuje. A my ſo nadžijamy, ſo ſo w tym naſtupanju nětko pšcheměnenje ſtanje, hdyž je pšhepjelnjenje na němſkich wučerjach. Pšchetož na ſerbiſkich wučerjach hiſchče jara pobrachuje a my ſerbiſkich ſarſchich ſ nowa napominamy, ſo bychu ſwojich wobdarjenych ſhynow na Budyſki ſeminar ſamolwili. Po woſjewjenju wo-
džeſtwa Budyſkeho ſeminara ma ſo ſamolwjenje taſ derje do po-
ſlednjeje rjadownje ſeminara kaž tež do pſchihotowacnje (präpa-
randy) hačž do 10. dezembra ſtačž! Sa pſchijecže do ſeminara ſu pſchichodne jutry na Budyſkim ſeminarje woſebje pſchihóſne, dofelž ſo dwójna ſcheſta rjadownja ſarjaduje, taſ ſo móže ſo juntrócž wjeſcha ličžba wučomžow pſchijecž. Duž, lubi ſerbižy ſarſchi, wopomņče to w prawým čižbu, ſo njebyſheče ſe ſwojim ſamol-
wjenjom pſche poſdže pſchijchli.

— Hłowna wučerſka konferenza mějeſche ſwoju lėtuſchu ſhromadžiſnu ſańdženu wutoru w Budyſchinje pod wodženjom knjeſa wyſchiſkeho ſchulſkeho radžicžela Schüky.

— Diözeľanſka ſhromadžiſna Budyſkeho wokreſa wotdžežži ſo pſchichodny ſchtwótk dopoľdnja w 10 hodž. w ſali hólčazeje měſchczanſkeje ſchule w Budyſchinje. Na nej njeſkhdžuja ſo jenož duchowni, ale tež žyrkwinyſy pšchedſtejiczerjo kaž tež woſadmi, kotřiž ſo ſa naſche žyrkwinyſke žiwjenje ſajimuja, ſu pšheproſcheni.

— Se wſchěch kónžow pſchihadžėja naſtróžaje powjeſečže. Sańdženy tydžeń pſchinjeſe ſrudnu powjeſečž wo žalofstnyſ ſemjerženju, kotrež je Kalabriſtu w Italſkeje domachpytalo. Nětko ſo ſaſo ſ Tirolſkeje piſche, ſo je wulke powođenje moſty a drohi ſa-
nicžilo. W Borgeſy ſu ſo kaſarmy hromadu ſhpyle. A kaž je ſ wjeſcha pſchi tajkich ſemju hiſchchych podawkaſ, tež woheńpluwaza hora Beſuw ſaſo ſwój ſkutf ſapocžina. Lawa ſo ſ njeje wulawa, ſo ſu wobdylerjo w bliſkoſči we wulkim ſtraſche.

— Pſchedženaſ, ſerbiſka protyſka na lėto 1908, je wuſchla a je w Āsmolerjež kmičizjiſchžeńni kaž tež pola dotalnych pſche-
dawarjow ſa 25 np. doſtačž. Wona je tež ſaſo lėta jara bohateho wopſchijecžja. W nej namaſaſch wjele ſabawjažeho a powucžazeho, hermanki, fermuſche, wſchelake tabelle a woſebje wjele rjannych wobraſow, tež jedny ſe ſwjateho miſionſtwa. Njech ſebi tola kóždy Āserb tutu protyſku do domu lupi. Tón maſy wudawſ, kiž ſo na tutu protyſku waži, kóždemu rjanu dań pſchinjeſe.

Daliſhe dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke ſhroty a miſzionſtwa w ruſſkim kraju:

Ā Kateczanſkeje woſady:

M. N. ſe Ātróže 1 hr. — np
M. N. ſ Hermanež 2 " — "

Hromadže 3 hr. — np.

W mjenje wobohich ſhrotow wutrobny džak.

Gólcž, redaktor.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchěch pſchē-
dawańjach „Āserb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtačž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

24. njedžela po swjatej Trojizy.

Sap. skutki 28, 16—31.

Dženka blyšchimy kónz japoschtolskich skutkow. Wot Božeho spěcza su naš pschewodžale. Dženka nam kónz powjeda: Pawoł cžehnje jaty do Roma; srudne to wobsamtnjenje. Ale w Božim kralestwje njejsu wošoby, ale wěz najwážnišće. Čłowjetojo so minu, ale knjesowe słowo woštanje wěcžnje. Póskłow ewangelija móža swjasacž, ewangelijon sam je swobodny. „Bjes sakasanja“ je pošledne słowo japoschtolskich skutkow. To kłinczi kaž kłubjenje. A wono je so dopjelniło. My wježelimy so wěrnosće:

Ewangelijon je swobodny!

1. Dokelž chyzchu židži jemu wobaracž, pschinjeke jón Pawoł do Roma;

2. dokelž chyzsche bamž jón swjasacž, wuřwobodži jón Luther wot Roma.

1. Šhto chze Pawoł w Romje a cžehodla je wón jaty? Wón to sam wupraji w šcht. 17—20 Židow dla. Židži w Jerusaleme chyzchu wulkeho japoschtola wotstronicž, kaž běchu Jesuša kameho pschescžehali. Šzwoje dla by Pawoł hotowy był wumrjecž, ale ewangelija dla, so by wón swobodny woštal, je so na kžězora powolał. Šo by jeho wuřud dostał, bu do Roma póskłany. Ale tež tudy, kaž wšchudžom na swojich miřionskich pučowanjach, wobroczi so najprjedy na Židow a jim swoju wěz pschednjeke. Na postajenym dnju jim ewangelijon pschicpowjeda. Šcht. 23. Wuspěch bě tón: někotři wěryachu, někotři pak

njewěryachu. Šcht. 24. Jako pak jich Pawoł na staru štwjerdzenosć Izraela dopomni, wóni wotendžechu. Šcht. 25—27. A Pawoł wobroczi so k pohanam. Šrudny je to wobraš židowskeho luda. Něhdy štoržachu profetojo (šcht. 27), potom žarowasche Jesuž: „Jerusalem, Jerusalem“ (Luf. 13, 34); nětko je tež Pawoł ke kónzej se swojimi pošpytami, tón lud dobyčž. Šsłowo wo kłiču je jim pohórščenje; wóni hidža Šbóžnika kwěta a pytaju jeho ewangelijon podcžisčezecž a swjasacž. Dokelž pak dyrbi swobodny byčž, pschinjeke jón Pawoł do Roma. Pohanske město bu město jeho skutowanja. Pohanska wyschnosć da jemu tu swobodnosć předomacž, kiž jemu jeho lud sapowjedži. A wón se žohnowanjom skutkuje we wulkim hlownym měšće. Šcht. 30. 31.

2. W Romje ewangelijon domijnu namala. Ššchi wšchěch pschescžehanjach wošta dobyčžer. Škžězorske hrody rošpadžechu, ale zyrkwoje, š kłičom pschene, nastachu. Duž poštaže w lěhwoje samym njepschecžel. Romski biskop šczini so bamž. Wón bu sam knjes nad zyrkwju a chyzsche tež w swětnych kralestwach š knjesom byčž. Dokelž pak tajke žadanje š ewangelijom psches jene njeběšče, bu ewangelijon swjasany a sputany. Něhdy běšče Pawoł swjasany, ale ewangelijon swobodny; nětko běšče bamž swobodny knježer, ale ewangelijon swjasany. Biblija so sakasa: Šo tykazach buchu biblije na bamžowu pschikasnju w Romje spalene. Šschistup k Škřystušež so sakaczi: na to město štupi kłuzenje swjatym a relikwijam. Šswobodna hnada so wotšankny: wotpuř na jeje město štupi. Šajke

to pschemenjenje! Duž póšla Bóh wuřwobodźerja: Luthera. Dženša je jeho narodny dzeń. Kaž Pawoł Židow, chyzjsche Luther najprjedy bamža pscheřwědcizč, a wobrocizč. Wón cžehnjesche ham do Roma. Město wohladawšči, padže na semju a sawoła: Budź postrowjeny, ty šwaty Romje! Wón řhodžesche psche wšchě zyrkwje a řhapalki, ale cžim dale pschińdže, cžim bóle řo dživawšche a řastróži. Wón póřna, řajša je w Romje bjesbóžnosč a njewěra. Wón řo wróczi a běřche řo pscheřwědcizč: Jeli řo dyrbi ewangelion řařo řwobodny byč, dyrbi prjecž wot bamža, wot Roma. To wón pschipotjedawšche w řłowje a piřmjje. Wón da ludej bibliju do rukow, řo by řam ewangelion cžitacz mohł. Duž pschińdže nowe nalěčzo: řwobodnosč řa ewangelijon. Wo Lutheru placz, řchtož wo Pawole řcht. 31. Psches njeho je ewangelijon řařo řwobodny.

Mny mamy řwobodny ewangelijon, dokelž řmy prjecž wot Roma. Dženša na Lutherowym narodnym dnju chzemy řo teho wjeřelicz, ale tež řlubicz, řo chzemy dđeržecz, řchtož mamy. Pawoł je naš řschiklad. Šwobodny ewangelijon we wutrobje, je wón jatny. Čzeji jatny? Řhěžorowny? Čak řo njemjenuje, ale řtajnje jatny Řhryřtuřowny řesušowny (Čř. 3, 1). Čak chzemy tež my byč. Šwobodna našča wěra, našche řwědomnje, řwobodny ewangelijon, prjecž wot Roma, řadny bamž řrijedž Boha a našchich duřchow. Ale we řwědomnju řmy řwjasani na řesom Řhryřta, našcheho jenicžkeho Řnjesa. Čak řmy prawje řwobodni. We wopomnjeczju Pawoła w Romje řpěwamy na Lutherowym narodnym dnju:

Duřcha ř duřchu řjednocžena
Měr we Bosh pytaju.
Řamjeń.

Čsoje řhutne „memento (wopomń)!“ —

Hebr. 13, 7.

Špominajče, ředžbujče a cžinče rady!

— Še „memento!“ řchescžijanske řhutne řsoje,
Š kotrymž řtadko napomina pařtyř řwoje,
Dokelž dostat řožeje řom' pscheje řnadny.

Řjech řo džatnje myřle řložejju na řady,
Řwopomń, řchescžano, řej řwěru něřchto dwoje,
Šchtož byč wolřchewjenje dyrbi pschezo řwoje,
Řdnyž řli ludžo řyřcha cže a řreřchne řady:

Řože mbžne řlowo a řónž řbóžny wěry,
Řamne psches póbłow cži Božich řředowane,
Čónle ř wulřodom řich potařany řebi! —

Šwěrnym řnadnu řřdu je Řnjės wřchěm řlicžil řwěry,
Řrařnosč njėsachodnu jako řerbřtwo řjane,
— Řwopomń, wuřwol řy tež řónle wulřód řebi! —

Dwaj wobrašaj.

Psched wjele řetami mołeř džěčzo wohlada ř tak lubošnym woblicžom, řo wobřamřny, řo jako wobraš njewinowatořče mołowacz. Wón to tež cžinjėsche a řóždy běřche řhuty wot tuteho řjaneho džěřčza a ř tak řrařnymi řlotymi wložami a řařnymaj wóčžłomaj, a wón pscheda řónle wobraš řa wulki řjenjes.

Řo žřnym běhu řet pschińdže wobředžerjej wobraša myřlicžka, řebi tež nawopaczny wobraš dacž mołowacz, kotryž by řwinu a řłóřč pschedřtajal. Wón tole džěło řemu řamemu mołerjej pschepoda a řemu řdobom, řo by wulřočž wobraša wjedžal, řamny

wobraš „njewinowatořč“ pschipotčła. Řo něřchto póżowanju mołeř pschistup dořta do řařtwa, w kotrymž řo řłóřtnik řhowařche. Šeho woblicžo pscherađžesche džiwje řadocžče a řařaklu řłóřč a mołerjej řo řda řhmane řa řeho wobraš, a wón počza mołowacz. Čako bě ř džěłom řotowny, wobaj wobrašaj w řařtwje ředny póbła druheho pořtaji a chyzjsche widžecz, řajři řačžičč to na řak řtwjerdnjenu wutrobu řłóřtnika cžinjėsche. Mlađu řhwilku řaty na wobraš njewinowateho džěřčza řladařche, potom řtyřtaje wołajo řo na řlawku puřchčzi a ř rukomaj řwoje woblicžo pschitry. Psche cžo bě wón řak řhuty? Wón běřche řwój řamřny wobraš dwožny widžal, jako džěčzo a jako dorocženny. Řajře pschemenjenje!!

Kř.

Štawišna Řhryřtuřoweho cžěřpjenja.

6 b. (Řřkřiřte řrono.)

(Řofračžowanje.)

12. Šdnyž pofřycz w mjenje mořim řchto budžecže,
Čo čžu řa cžinicž. Še-li mje woprawdže
Wy lubujecže, dha tež džeržče
Řschitařnje moje — mi ře wřchej řwěru!
13. Ř Wótza pofřycz čžu řa, a Črořčtarja
Wón da wam druhoh', řo by džě pola wař
Wón wořtal wěčžnje, Duřha prawdy,
Řotrehož dořtacz řwět njėsamóže;
14. Wřchaf řeho řenje njewidži ani řoh'
Čež njepóřnaje; wy pař řoh' řnajecže,
Wřchaf wořtanjje wón ř wami pschezo
Ř řměje we wař řam wobřdlenje.
15. Wař njewořtaju řřrotow; pschińdu ř wam.
Řo małej řhwili řwět wjazy njebudže
Mje widžecz, wy pař widžecz wěřče
Budžecže mje; pschetož řiwny řudu, —
16. Ř wy woprawdže tež řivi budžecže!
Řa řym dnju řamym póřnacže řmějecže,
Čo řym we Wótzu, a wy we mni,
Ř we wař řa — ř wami řjednocženny.
17. Šchtož řajnje moje dořtawšči džerži je,
Še tež řónřamny, kotryž mje lubuje;
Šchtož lubuje pař mje woprawdže,
Wot Wótza budže wón lubowany.
18. Ř řam tež řeho lubowacz řudu řa
Ř řom' řo řjewju. — Džesche ř njom' řudawř nětč,
Řiz řřcharyjota: Šchto je, Řnjěže,
Čo čželč řo řjewicz řam, řiz pař řwětej?!
19. Ř řesuš řemu wotmołwi pajiřny:
Šdnyž řchto mje řaji ř wutrobnej lubořčžu,
Wón džeržecz řłowa budže moje,
Ř řeho lubowacz Wótž mój budže.
20. Ř duž mój ř njemu pschińdžemoj, řo byřčmoj
Čzej wobřdlenja řčžiniłoj pola řjoh';
Šchtož njelubuje mje, řón řłowa
Řjebudže řrucže džě džeržecz moje.
21. Ř řłowo tole, řotrež wy řlyřchicže,
Čo njěje moje, ale je Wótžowe,

Niž mje je pòpłal. — To hym rěczal
 A wam ja sam pola waš pschebhwajo;

22. Pať Trošchtar tamny, hwyaty Duch, kotrehož
 Wótž w mjenje mojim pòsczele wěrjazym,
 Waš wuczicž kamj wschitko budže
 A wscho wam spomni, sčtož hym wam prajił.

23. Měr samostajam wam ja, hwoj dawam měr
 Wam mojim lubym; njedawam jako hwět.
 Eso nještožej a nještochuj so
 Wutroba wascha — dofcž wobcžežena!

24. So wam hym prajił, hlyscheli tola scže:
 Ja wotbal czahnu a sažo pschiindu t wam!
 Hdy hyscže wy mje lubowali,
 Hyscže so woprawdže wješelili, —

25. So czahnu t Wótzej hwojemu; pschetož mój
 Ze wjetšchi Wócžez džiłi ja, — jeho Szyn.
 A nětł wam prajił to hym, prijedy
 Džiłi so stanje wscho, kaž wam prajach,

26. So, hdyž so stanje, wěrili hyscže wy;
 Niž dale wjele njesměju rěczecž t wam
 Ja wjazy; pschetož fěrschta hwěta
 Dže a mje winowacz ničžo nima.

27. So hwět pať pòsnał by, so ja lubuju
 Woprawdže Wótža a jeho dopjelnjam
 Ja porucznošč, — duž — postanywschi
 Wotbal nětł džimy! — Čžaš postupuje.
 (Pschichodnje dale.)

Wuśud nad pokutnym hrěšnikom.

Wěrna podawisna staršeho čaša.

Pšched nimale poľdra sta lětami běšče w derje snatym a bohatym měscze, pschi naranšchim morju ležazym, pschekupž žimy, po mēnjenju jeho hōbuměšcžanow jara bohaty muž. W jeho pišarņi hēdžesche na pjatnacze mlodych ludži, kotřiž sa njeho pišachu a licžachu. Jeho łōdže na wschěch morjach pluwachu a jemu tworj i zupych krajow pschimožowachu. W najrjenškej stronje města mějesche wōn wošebny dom a pschi nim wulku rjanu sahrodu. We woczomaj hwěta mějesche wōn wscho, sa čimž hēbi wutroba žada. Hdyž so we hwojim krašnym wosu wjesesche, kotryž hordaj snoschowazaj tonjej cžehnjeschtaj, ludžo i džiwanjom abo tež se samiscžu sa nim shladowachu. A nēlotryžkuli, tule pnych widžimšchi a mužome bohatstwo we hwojich myšlach woblicžimšchi, pschi hēbi šdychny: „Ach, hdy bych so tola tež tak derje mēł, kaž tōnle bohaty, sbožowny pschekupž!“

A tola bē pschekupž jara khudy wbohi cžlowjeł. Wōn nje-mējesche žaneje wěry a bohabojošče we hwojej wutrobje, ale runasche so bohacžkej we hwojatyh scženju, kotryž mějesche so wschēdnje derje w krašnym wješelu, i kotrymž pať so wbohi Lazaruš we wēcž-nosčzi mēnił njebny. Běšče pať hyscže nēščto, sčtož bohatemu pschekupzej wjele starosčzow cžinjesche. Jeho wulke pschekupstwo bē hacž dotal derje sčło. Ludžo jeho cžesčzachu a wōn so jich dowěrjenja wješelesche. Mnoshy bēchu jemu hwoje pjenjesy psche-podali, so by i nimi wifowal, a wōn bē hacž dotal pschezo po-rjadnje dań płaczil. Pōšledni čžaš bēšče wōn, dofelž bē stajne sbože jeho sčhrobliko, wulku kup scžinił. Wōn bē sa wjele stow tyšaz tolet drohich tworow w Lipsku nakupil a je po hwojich łōdžach psches morjo do dalolich krajow pòpłal. Tele tworj dyrhjesche

pschi pschichodnej jutrownej mašy w Lipsku sapłaczicž. Wo to wschať žaneje nushy njebē, hdy bychu so łōdže sbožownje domoj wrócžile. Tsi hižom dwē njedželi dolho łōdžicžki džen woczako-wasche, tola nochzychu pschišč. Sato pať so jedyn džen sa druhim miny, a žana łōdž so w pschistawje njepokasa, wulke a cžezke starosčze jeho wutrobu napjelnichu. Njebē mōžno, so je hnadž wichor, kotryž je hižom njelicžomne łōdže roslamał a jich bohatstwa w mōrškej hlubinje pohrjebał, tež jeho łōdže sanicžil? Njebē hnadž woheń, kotryž je hižom na wjele łōdžow a jich mužstwa sahubjenje pschinjesł, tež jeho nadžiju sčahyl? Abó bēchu hnadž so jeho muž-stwa pschecžimo kapitaney sběhnpli, jeho skōnzowali a łōdž a drohe tworj pschedawšchi, do dalolcho njesnateho kraja cžeknyli? Wschē tele tyšazy praschenjom jemu kaž kamjeń na wutrobje ležachu, jako jedyn džen sa druhim sanđže a žana i jeho łōdžow njepšchipluwa. Džen a bóle jeho starosčze roščezchu. Drohe jēdže, na jeho bohatym blidže stejaze, jemu wjazy hōdžicž nochzychu. Dobre wino, psched nim na blidže w sčklenžy so blyškotaze, njemōžesche jeho wutrobu trošchtowacz a sawješelicž. Žaneho spanja do jeho woczow nje-pschiščdže, bjes mēra so wbohi pschekupž we hwojim wošebnym mjehkim ložu walesche. Pschetož jeli so łōdže w postajentym cžachu njepšchiščdžechu, bē jeho bohatstwo i jenym dobom sanicžene. Wschē te hwojby, kotrež bēchu jemu pjenjesy dowērile, bēchu wo hwoje sa-moženje sčebane. Semu samemu pať ničžo druge wysche njewosta, hacž do dolžnišeho jastwa hieč abo proščerški kij do ruki wsacz.

Wbohi bohacžł wschēdnje wjele krócž t pschistawej won khwa-tasche. Nēkotra łōdž drje tam pschijēdže, tola žana jemu nje-šluschesche. A hdyž so kapitanow, kotřiž nad tymile łōdžemi ros-kašowachu, praschesche, dosta wot nich njewēšte wotmolwenja. Žadyn i nich njebē žanu i jeho łōdžow wohladał, žadyn ani jenu na morju setkał. Ničto njebē wo jeho łōdžach w zupbye nēščto hly-schal abo shonił. Pschezo sažo dyrhjesche so pschekupž i cžezkej myšlu do hwojeho wošebneho wulkeho doma wrócžicž.

Junu we hwojej tyšchnosčzi do Marijneje zyrkwoje pschiščdže. Běšče, kaž by Wōh luby Anjes hyscže ras jemu do wutrobje rěczecž cžył. Nad nim so krašny Boži dom we hwojatej majestosčzi a cžichim mērje wupinasche. Tam woltať stejesche, hdyž so psches Božu milosčž hrěšchnemu cžlowjekej hrěchi wodawaju. Tam jeho woczki klētku wuhladaschtej, i kotrejež so hłowa trošhta a huady předuja. Tam wišasche hwoječžo sčhizōwaneho Sbožniķa, kotryž je wschēnt cžlowjekam wumōženje, trošcht a mēr pschinjesł. Budži-sche-li hyscže sčkricžka bohabojošče a wěry we wutrobje woboheho muža byla, wōn by so klastnywschi ruzy t modlitwoje stynyl. Ale njesbožowny cžlowjek sa to žanych myšlow njemējesche. Jeho woczki bjes mēra w rjanym krašnym Božim domje bčudžeschej, njewjedžo, sa čim pytatej.

Pschekupzej wulki Boži kaschcz, pōdla woltarja stejazy, psched woczki stupi. W tymle kaschczu so dary lubosčze khowachu a po łōdžej Božej hlyžby so wone do njeho hwpachu. Šakle tōnž lēta jōn wotewrichu a pjenjesy, w nim nahromadžene, won wsachu, kotrež so potom wošadžintym khudym wudžēlichu. Tamnišchi mēšcženjo šu wot starych cžasow hēm khwalbu darnimosčze a dobrocželstwa mēli. Žadyn, kotremuž so nēkať hodžesche, i Božeho domu njestupi, so njebny sa wošadžintych khudnych a bēdných swōlniwje hōdny dar lubosčze woprowal. Tak hinať hycž njemōžesche, so tōnž lēta łōdžy krócž wulku, nahladnu summu w Božim kaschczu namakachu. To łōdže džēcžo w mēscze wjedžesche, to bēšče tež khudemu njesbožow-nemu pschekupzej snate.

Čžeho dla so pschekupzowej woczki se hapatatej žadliwosčzu na želesny kaschcz wudžeratej? Čžeho dla jeho wutroba tak njemērnje klapa? Žadława myšl je psches jeho duschu sčła, kaž junu psches Šudaschowu duschu, jako cžyšche hwojeho Sbožniķa sa tšiezčzi hlēbornikow pscheradžicž. Pschekupž je pōšlednje njedžele a dny

švojim pshečzelam jemu hosćinu sa druhej wuhotował, so by stajni starosć na khwilu podtkóćił a tať dolho hacž móžno psched ludžimi šatajł, so je po jeha bohastwje. Šeho móšćen je šo psches to žyle wupróšdnika. Wona je próšdna, hacž na dno próšdna. Šdy by dženka abo jutše sto toleť dyrbjał šaplacžić, jemu to njeby móžno bylo. Wón je šo se šadwelowanjem praschał, kať by mohł nušy kónz čžinicž a hrožaze nješbože wotwobrocžić. Pschi tnychle myšlach je jeha móčžo Boži kasčez wuhladał, kotryž je wěšće derje š pjenjesami napjelnjeny. Šty duch do jeha dusče šhepta: Šdy by pjenjesh mēł, kotrež tam nutska leža, by tebi na dołhi čžaš wupomhane bylo a žane starosće tebe dlěje čžwilowale njebychu. Pschekupž šo š woprědka štróži pschi myšli, kotraž šo do jeha wutrobny dobywasche. Wón tschepotajš psched njeskutkom, š kotrymž dyrbjeshče šo womasacz. Tola wón šo njemodlesche: Njewjedž naš do špytoranja! Šty duch jeha wobkušł je švojim lišczatym, lešnym hłošom. Wón jemu rjekny: Pjenjesh drje šhudym šluscheja, tola nješšy ty tež šhudy, nješšy ty jedyn š najšhudšich w mēšće? Tam leža mormwe a bjes wužitka w želešnym kasčezu a žanemu čžlowjesej ničžo njepomhaju. Tebi pať bychu se wischeho hubjenstwa a nušy wupomhale. A ty džě je njetrijebašch kradnyčž, ale jenož šebi je požčicž. Šchtó wě, hacž šo jutše abo sa jutšichim twoje kóžde š bohastwom napjelnjene njewróčža! Šotom šy šašo bohaty muž. Pjenjesh móžesh šašo š wulkej danju do kasčezu položicž. Ničto njewě, ničto nješhoni, ššto šy čžinił. Šhudym hiščeze wulku dobrotu wopokasajšch, dofelž hromadu pjenjes na tajke waschnje powjetschisch. Njebudž hłupy! Pomhaj šebi šam, a tebi budže pomhane!

(Pschičhodnje dale.)

Wšhelake š bliska a š daloka.

Š Čžělneho. Nascha lětuscha fermuscha, 27. oktobra wotmēta, bēsče sa našchu gmejnu radošny šwjedžen; pschetož tehdy bě runje 100 lět, šo bu našch Boži dom, kiž je šotrowšča žyrkej Wochožanščeje wošady, po jeha wobnowjenju psches tehdyšcheho žyrkwineho patrona hrabju Bücklera šwjedženšy pošwjecženy a šašo do wužiwanja wšaty. Šdy bu wón natwarjeny, njeje šnate. Šo pať je šo to hižom psched lětštotkami stał, pošnarwany š teho, šo šo w nim hiščeze š katholickeho čžaša wšhelake šwjecžata wuhowale. Wo stolětnym wopomničškim dnju ponowjenja našcheho Božeho domu šhonowšchi, rošbudži šo tež jeha nēcžišchi patron, hrabja Arnim-Mužakowški ša wurdadne šwjecženje tuteho dnja a dari nam š dobom luboščiwje rjane drohotne šlēborne, šnutska pošłowczane šudobje sa Bože wotkasanje. Tež šabrikant Glöckner porjehšchi žyrkej š drohotnym woltarnym pschitrywadłom, a wošadni bēchu radlubje telko nasładowali, šo móžeshče šo dupa a nowe čžerwjene woltarne wodžecze wobstaracz, woltarnišczžo ponowicž, bēhacz kupicž a pucž š žyrki, na hóržy wošrjedž pohrjebnišczža stejazej, wumurjowacz a zementowacz. Boži dom a pucž do njeha bēsčtaj š pletwami a krašnej šeleninu rjenje a bohacže wudebjenaj a nad žyrkwinymi durjemi wišasche wošebje wulki wēnz š licžbu 100. — Šo pschitahdže šwontownych hosći nastaji šo wot noweje šchule š žyrki šwjedženški čžah pod špěwanjom džēczi, jón wotewrjazyč. Šim šlēdowachy w pschnej šerbškej drašče žony a holečli, potom pschiždžechy žyrkwinšy a gmejnšy šastupjerjo, a tutym šašo pschisamknychy šo patron žyrkwe, k. hrabja Arnim-Mužakowški, a wysche městneho duchowneho, šnješa Rycžerja-Wochožanšcheho, k. šuperintendentaj Šroboeš š Bēleje Wodny a Šuring š Wožerež, a k. šarať Rycžer sen. š Delnjeho Wuješda, pošlēnišchej dwaj jako nēhduschaj městnaj duchownaj. Škónz nahladneho čžaha tworjachu šbytłni wošadnižy a wulka licžba šwjedženškich wobdželerjow se šušodnyč wšow. Šēdma móžeshče šo tať

wjele šemscherjow w malej žyrkwičžy městnicž. Patron, duchowni, žyrkwinšy a gmejnšy šastupjerjo šo we woltarnišczchu šehudachu. Ššwjedženška Boža šlužba šapoczža šo š wušpěwanjom šhwalbneho šhěrlušča, na čžo k. duchowny Rycžer-Wochožanški šawodnu liturgiju wotdžerža. Šnješ šup. Šroboeš wupraji na to w mjenje najwyschšcheje žyrkwinšche wyschnošče a wyschčeh wošadow druheje Ššborškeje diözesh Čžělnjanškej gmejnje najwutrobnišche šbožopšchecžža a ju čžople napominasche, šo by šo šwērnje š šwojej žyrkwi džeržala, pschi tym š wubjernymi šłowami na te wulke počžahi pošasujo, w kotryčž žyrkej š nam šteji sa čžaš našcheho žyłeho žiwjenja, pschi šschčženizy a šonfirmazi, pschi wērowanju a pohrjebje. Šta to wotewri šo š wušpěwanjom šerbškeho šhěrlušča, kotryž džēšacz wočžerjo š wotolnošče š hušlemi pschewodžachy, šerbški džēł Božeje šlužby, pschi čžimž k. šarať Rycžer sen. š Delnjeho Wuješda přēdowasche, na podložku Łuk. 11, 28 rošestajejo, kať Bože šłowo se žohnowanjom šlyšchimy. Šaťo bēchu wučžerjo po přēdowanju šerbški quartett „Dha wšmi nētł mojej ruzy“ wušpěwali, mēšesche k. šup. Šuring-Wožerowški š woltarja wutrobu jimazu rēčž, w kotrež na šwjatu šschčženizy a Bože wotkasanje pošasowasche. Šo njej k. duchowny Rycžer jun. Božu šlužbu se šerbškej liturgiju wobšamkn. Šschitko bēsče šo š Boha derje poradžilo, a tež nēšny hosćo hacž do kónza wudžeržachu. — Š žyrkwinšemu šwjedženju pschisamkn šo w hosćenzu šwjedženška hosćina, kotruž bēsče k. hrabja Arnim wuhotowacz dał a pschi kotrež najpriedy k. duchowny Rycžer-Wochožanški žyrkwinemu patronej, k. hrabi Arnimej, jako šakladnišej rjaneho šwjedženja w mjenje Čžělnjanškej gmejn najwutrobnišchi džak wupraji, kotryž bu š ššitkročžnej šławu wobtrucženy. Šnješ hrabja Arnim džakowasche šo na to k. duchownym sa jich šobuškutlowanje pschi šwjedženju. Šnješ šup. Šroboeš da šwojej rēčži wuklincžecz w ššitkročžnej šławje na Čžělnjanšku gmejnu a jejneho duchowneho, k. šararja Rycžerja-Wochožanškeho. Š žortnej rēčži rošestaješche hiščeze k. šup. Šuring, š kajšimi čžežkotami je šo wón pschi nadewšaczū šwojeho duchownštwi we Wochošach bjes šnacža šerbškej rēče w tutej šerbškej wošadže bēdžicž mēł, kotrež pať je š energiškej wolu šbožownje pscheminčž mohł. Še štrony přjedawšcheju městneju duchowneju, k. Čžicholda a Šencžki, kaž tež wot přjedawšcheho wučžerja Šulišča pschiždžechy šbožopšchejne telegramny, a jena deputaziya, š šjoch Šserbowłow wobštejaza, pschepoda pschi hosćinje k. hrabi Arnimej nēkotre talerje Čžělnjanškich pošlonych a šahrodnych plodom, pschi čžimž jena š nich poštrowjazhy špěw w šerbškej rēčži pschednješe, šštož bu š wješetym džakom pschijate. A tať dha tónle našch stolětny fermuschny šwjedžen, kiž je šo tať wubjernje radžil a ša kotryž bē nam tež krašne škóncžne wjedro wobradžene, wēšče pola wschitkich, kotšiš móžachy jón šobu šwjecžicž, w trajazyh dopomnjecžu wostanje.

F.

— Pschičhodnu pošdželu budže šo pschi škladnošči fermusche 50lětne wobnowjenje Šinakalškeho Božeho doma šwjecžicž.

— Šibliški pucžnik na lěto 1908 budže w bližšichm čžašu dočžišczžany. Ššobuštarwy knihowneho towarštwi jón darmo doštanu. Drušy plačža 15 np. Šibliški pucžnik šlušča do kóždeho šerbškeho doma.

— Š Ruskej šu šo nowowólby do dumsy, kotraž bēsče šo dla pschecžiwjenja pschecžiwno wyschnoščči šašo rošpuschčicž dyrbjała, mēle. Šón šróčž šu wone lěpje wupadle, tať šo budže wjetschina w pschewošenošči š wyschnošczu džēlacž.

Šaljšche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty a mišionštwu w ranšchim kraju:

Š Šošaczanškej wošady psches šnješa šararja Šičžasa:

M. N. 10 hr. — np
M. N. 6 „ — „

Šromadže 16 hr. — np.

Šólcž, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

25. njedžela po šwjatej Trojizy.

Jap. skutki 3, 1—6.

Knihy šjewjenja Jana su knihi potajnstwow. Ale psches tele potajnstwa rěczi Boži hlóš. Tak tudy šhutnje Boži hlóš rěczi k Sardiskej wošadze. Tón hlóš tež rěczi k našim wošadam, wošebje nětko sažo na kónzu zyrkwineho lěta: „Ja wěm twoje skutki; pschetož ty mašch mjeno, so šy žiwj, ale šy mornj.“ Pschecziwo wšchemu swonkownemu kšesczijanstwu posběhuje so Knjesowy hlóš napominajo: „Wobrocž so a budž žiwj!“ „Budž šbudliwj a pošylń to šbhtkne, kotrež chze wumrjecž.“ Ale tež krasne šlubjenje ma tón Knjes: „Šhtóž pschewinje, tón budže woblecženy bělu draštu.“

Ja wěm twoje skutki!

tak rěczi Boži hlóš k wošadze.

1. Wobrocž so a budž žiwj!
2. Budž šbudliwj a pošylń bratrow!
3. Pošylńjeny pschewin šwět!

W Sardešu běšche wjele swonkowneho kšesczijanstwa. Duž dyrbjěšche so jemu prajicž: „Ja wěm twoje skutki; pschetož ty mašch mjeno, so šy žiwj, ale šy mornj.“ Šswětna myšl běšche so šašydlika. Na swonkowne waschnje so pschi Božej šlužbje džeržěšche, ale duch pošbrachowasche. Tehodla praji Boži hlóš: „Ja wěm twoje skutki!“ Bóh šlyšchi wysche modlitwow tež wjele morkotanja a widži te města njecžěšče. Duž rjeknje wón: „ty šy mornj, hacž rúnjež mašch mjeno, so šy žiwj.“ Duž

wobrocž so a cziń pokutu! Budž šsprawny, šwědomliwj we šwojim kšesczijanstwe! Ty njewěšch ani dnja ani hodziny, hdžez šudjenje pschindže; wono móže pschincž kaž paduch w nozy — a ty mohł spacž a drěmacž.

Nješlyšchimy tež my tónle hlóš, kotryž k nam rěczi? Kač wjele swonkowneho kšesczijanstwa je tež mješ nami šohladaimj do domow! Šhdli w nich tón mēr, kotryž dyrbi šwoje město mēcž w kšesczijanškim domje? Kač šhabla wěra, hdžž nekajke pruhowanje na naš pschindže! „Ja wěm twoje skutki! Šhdžž šmy na šwjatym mješče šhromadženi, wón je tón Knjes pschi naš, kiž našche wutrobj šnaje a wón tež š nami dže do našchich domow; wón so tebe prascha ša twojimi džecžimi, kač je woczehnjěšch; wón so prascha ša twojej bibliju, hacž ty w nej czišach. Ššy ty žiwj? Ššy ty mornj? Š tym doščž njeje, so šo swonkowneho zyrkwinskeho porjada džeržimj; doščž njeje, so šy zyrkwinski psched woczomaj — wutroba wuczini kšesczijana. Ššlyšchmy hrozazy hlóš šudjenja! Wobrocž so, potom budžěšch žiwj. Daj šebi wumrjecž šwoju šutnju w křwi jehnjecža!

2. „Budž šbudliwj a pošylń to šbhtkne, kotrež chze wumrjecž; pschetož ja nješšym twoje skutki pošne namakał psched Bohom.“ W tym dyrbi so našche šnutškwone žiwjenje šjewicž, so móžemy tež druhich pošylńicž. Pošylńicž tych mrějožych, to je našche ewangelske powołanje. Kač wjele šmjertnych ložow kolo wokolo! To šu mužojo, drje cziłi a štrowi po cžěle, ale tola bješ šnutškwoneje možy a praweje špokojnosče. To šu mandželštwaj, hdžez

ſu wutrobny roſſchczepjene, meſto teho ſo bychu ſjednoczene bylo w tym Anjeſu. To ſu khori, kiž nicžo njewjedža wo prawym lękarju. Poſylni jich! napomina Ebóžnik. Bože ſłowo tebi dawa rjane ſchpruchi, kotrež móžeſch jim jako lękarſtwo pſchinjeſč. To leži někotry Lazaruſ pſched twojimi durjemi. Wón je wot ſwěta wuſtorczeny a potreba twojeje ſmilnoſcže. Čzinimy my tež ſwoju pſchiſluſchnoſč na khorych bratrach a ſotrach? abo płaczi nam: „Ja njeſyhm waſche ſtutki polne namaſaſ pſched Bohom.“ Na wjele ſmilnych ſtutkach wiſa hordoſč. Potom płaczi: „Schtož w ruzny kaž tolet ſo ſda, bywa pſcheſ ſymny roſom, kiž čže jón dacž, kroſch. Tak ſo naſche dary hromadu ſeſchkręja, hdyž njepſchińdu ſ čzopleje wutrobny. Duž budž ſbudliwy a poſylni bratrow!“

3. Potom ſmęjeſch tež móž, ſwět pſchewinječ! Jako pſchewinječ ſwěta je Ebóžnik pſched nami. Na kſchiz njeſe wón winu čłowjeſtwa, a jeho wumrjecže bywa žiwjenje ſa bratrow, ſa wſchitkich będžerjow. To je nam napominanje: „Wojuj to dobre wojowanje, ſo by tebi ničto njewſaſ twoju kónu!“ Sa pſchewinjerjow płaczi to kraſne ſlubjenje: „Schtož pſchewinje, tón budže wobleczeny bęlu draſtu a ja njebudu jeho mjeno wumaſač ſ knihow žiwjenja, ale čžu jeho mjeno poſnacž pſched ſwojim Wótzom a pſched jeho jandželemi.“ My durbinmy wojowač pſchecžimo wſchej ſamoprawdoſcži, ſo bychmy ponižnje ſwoje kolena pſched tym Anjeſom ſhibowali a wot njeho pſchezo nowu móž doſtawali. Wojuj, kaž dolho je twój hnadny čžaſ. Ty njewęſch, kotru hodžinu tón Anjeſ pſchińdže. Pſchewinimy ſwět wokolo ſebje a w ſebi, ſo by to ſlubjenje naſche bylo. Anjeſowy hłóſ naſ wubudžuje: „Schtož ma wuſchi, tón njech poſluha, ſchto Duch tym woſadam praji“.

Samjeń.

Sbóžny domkhód.

(Ejew. Jana 3, 5.)

Ach, ſo junu pſchewinu,
Spožč mi Bóh pſcheſ Khryſta rany!
Dha ja ſbóžnje domoj du,
Hdyž mój bęh je dokonjany
A ſo čžaſna będženja
Sa duſchu je ſkónčila.

Je-li moje bitwiſčęzo
S Khryſta krowu tu wobarbjene,
S kotrež wón mi doby wſcho,
So buch džęčęzo wobhnadžene,
Dha mi junu ſiwaja
W njeju palmy dobyčę.

S bęlej draſtu woblecže
Mje mój Ebóžnik w Božim raju,
Hdžež wón wſchitkich powjedže,
Kotſiž tu ſ nim dobywaju;
Tam we bydlach žiwjenja
Będžerjow wón woſchemja.

Haj, hdžež w ſbóžnym Salemje
Njeſmjertnoſcže dychi węja
A po ſylnym wuſywoje
Móže radoſcže ſo žněja,
Nam po čžaſnej čžemnoſcži
Węcžne ſwětlo jaſwęcži.

So tež moje mjeno je
W tymle njeju ſapiſane,
A ſo wono njebudže
S knihow Božich wumaſane —
Kajki troſcht to ſa duſchu!
S tym ſo ſmjercže njeſtróžu.

So čže Ebóžnik poſnacž mje
Pſched Wótzom a jandželemi,
Pſchewinu ja będjenje
W žiwěj wěrje tu na ſemi —
Kaſ to ſbóžni wutrobu,
S Božim měrom pjelnjenu!

Duž ja wo ſwět njerodžu,
Teho ſboža njepožadam;
A njeju wocži ſložuju
A ſa domom duſche hladam,
Hdžež ſo kóna ſyboli
W njewuprajnej ſbóžnoſcži!

K. A. Fiedleſ.

Čzinisch ty tež tak?

Młody muž, kotryž ſwoju čzetu wopyta, bęſche runje na tym, ſo ſ njei roſžoſnowač, jako widžeſche, ſo ſo počžina deſčęzowacž. W jenym kucžiku wuhlada wón pſchedeſčęžnik, ſtarobliwje ſ futteralom počžęnjeny; wón proſčęſche wo domwolnoſč, ſo ſmęk ſebi jón ſobu wjač; ſ poſtróženjom paſ ſtara knjeni džęſche: „Ně, ně, to njeńdže; 23 lęt mam nětko tónle pſchedeſčęžnik a ženje njeſyhm jón wot deſčęžika pſchemacžecž dača. Ně, tón njeſmęcže ſobuwſač.“

Eſu ludžo, kotſiž ſe ſwojej nabožinu čžinja, kaž tale ſtara čžeta ſe ſwojim pſchedeſčęžnikom. Žich nabožina je jim ſpodžiwna ſwjatniza, kotruž w někaſkim kucžiku potajenu džerža, ženje paſ na hólý powętr a na wjedro wſchędneho žiwjenja njepſchinjeſu. Woni ſwoju nabožinu ſa węſte ſwjatocžne ſkłađnoſcže lutuja; pſchi ſmjertnych podońdženjach, kſchčęſinach, ſbožopſchęjnych ſkłađnoſčęch woni malinku ſ kucžika pſchinjeſu. We wſchędnyh žiwjenju paſ ju woni ſ žyła njenatožuja.

F.

Sso ſamych ſudžiwſchi ſmy wuſprawnjeni.

1. Kor. 11, 31.

Hdy bychmy ſwěru my ſo ſamych poſbudžili,
Dha bychmy ſudženja ſo bojecž njetriebali
A bychmy pſched hńęwom ſo Božim wuſchowali;
Wſchaſ nad poſkutnym hręſchnikom ſo Ebóžnik ſmili.

Hdyž njepoſkutny węcžnej njewucžętnje čžwili,
Eſu ſ hnady wuſprawnjeni pokoj namaſali
A Jeſuſej ſo jako ſami jeho dali,
Pſcheſ njeho ludžo wuhojeni, ſtrowi, čžili;

Eſo ſamych ſudžiwſchi ſmy mile wumoženi
Se ſuda Božeho, ſo pokoj ſačuwamy
Pſchi bliženju dnja ſuda Božoh' pſchichodneho;

Eſmy hręſchnizy pſcheſ Wujednarja wobhnadženi,
Kiž ſawdawſ ſbóžny herbſtwa w Božim raju mamy,
Pſcheſ Ducha ſawęcženeho nam ſhnady jeho. —

Sa pokutny dzeń.

(Sjew. Jana 3, 3.)

Ty warnujesich, o Ebóžniko,
Mje w tymle frudnym czasu;
Ty chzesich, so k tebi wróćzu so
A hrěšenja so pašu;
Ty napominasich k potucze
A so so hladam wěstoscze,
Dóž hišćeje je čaš hnadu.

Ty nochzesich moje sfaženje,
Ty chzesich, so bych byl žiwy;
Duž psched kudzjenjom warnuje
Mje twój hlób milosćiwty.
Ach, husto na njón njedžiwach,
Eso śwětnym myšlam wodžić dach;
Mi tajki njedžal wodaj!

Rač husto se słowom by mi
Ty dawal dobru radu
A mje po swojej šmilnosći
Eso wutorhnycž chzył padu!
Haj, wšchudžom twój hlób klyšćež bė,
Rač moja duscha derje wě;
Sa wutrobu pak stwjerdžich.

Duž spožecž, so steju na straži
A šmiercž mje njepšehwata;
Eby spat pak jima duschu mi,
Budž mi ta šmilnosć data,
So Boži Duch ju sbudži saš
Sa jejny hot na wěczny twaš,
Ebyž namožen ju čaka!

K. A. Fiedler.

Wušud nad pokutnym hrěšnikom.

Wěrna podawisna starscheho čaša.

(Poćracžowanje.)

Tak čertowny hlób do jeho wutroby rěčesche. Wbohi muž
drje so jeho dolhi čaš wobarasche. Tola wón njeproschese:
Njewjedž naš do spytowanja! Tcho dla klabšcho a klabšcho psche-
čiwno stemu dučeje stejesche. Njepschežel jeho dusche dyrbišesche
i dobuczerjom bycz. Pschefupz i zyrkwoje domoj bėži. Wón hrabnje
sa latačnju, klěschčemi, hamorom a želešnej žerdku. Wón wšcho
k hebi tyknje a k zyrkwiny durjam, wo dnjo kóždy čaš wotew-
rjenym, škradžu bėži. Tu so w čymowym kucze šhowa a hač do
wječora čaka. Stónčnje so čmi. Zyrkwine durje so samtnu.
Njebóžowny pak hišćeje dlěje čaka, doniž čašnik dwanacze nje-
čepje. Wónka na hašy je wšcho wotmjelko a woczichlo. We wy-
šořich starich kěžach do tola wokoło so wošče kwežy wuhakle.
S měrom a čichjo je tež we wulkej zyrkwi. Bjesbóžny njestutk
čorneje nozy móže so sapocžecž. Pschefupz latačnju wuczehnje,
kotruž je k hebi tyknul. Wón ju sašwězji. Teje bluke šwětko dosč
jajnje na jeho kóstniški pucž šwězji. Wón k woltaršej lěse. Wón
špota šobupšchinješene klucze w samtu Božeho kašćaja. Sedyn so
hodži, wón samk woczini. Pschefupz wětko šběhne, jeho čorna
wutroba so wjekeli: w kašćaju wulka summa pjenjes leži.

Sa wšchal je nochzu kradnycz, čzu hebi je jenož poččicž!
S tutej wurěčzu bjesbóžny čłowjeť warnowanški hlób šwojeho
wotzucženého šwědomnja šměruje. S tšepjetazej ruťu do Božeho
kašćaja pschimnje. Šorsčecž pjenjes sa drugej won bjerje a pjenjesy
pschelicžiwšchi a summu napišawšchi je do šobupšchinješenyč měchow

šhowa. Stónčnje je kašćecž próšdny a pschefupz stupi psches maķe
burćčla i zyrkwoje won, psches kotrež hewak zyrkwinski bėrka kłodži
a kotrež móže wot nutška lohko wotewricž. Semu je na dolhi
čaš pomhane. Wšchón dolh móže saplacžicž a pschezo so hišćeje
jeho kaša njewupróšdni. Nětko móže hišćeje šměrom nětkore
njedžele woczafacz, doniž jeho kłodže njepschijědu. Šměrom? Ně,
šměrom pschi wšchěch pjenjesach njembže bycz. W jeho šwědomnju
wafa žerje, kotraž njembže wumrjecž, pali so kaš wohen, kotruž nje-
hašnje. To šu žalošne šlowa, kotrež w nozy a wo dnjo klyšchi.
Nihdže měr a pokoj sa šwoju duschu njenamata.

Sunkróč njebóžowny pschefupz frudny, samyšlenny we šwojej
ištwe šedžesche. Na jene dobo so durje wotewriczu a jeho přeni
pišat štoku i wjekelšym woblicžom nuts šupi. Wón pschefupzej
powjescz pschinješke, so šu so ši jeho woczafanyč kłodžow i boha-
tym kubkom domoj wróćite. Šeho kunes, kotruž bė hižom wšchu
nadžiju špuchczil, šwojimaš woczomaš wěricž nochze, jako wjekelu
powjescz sašlyšcha. Stónčnje pak dyrbi ju tola wěricž, dokelž so
jemu powjescz tež i drugeje štrony wotwjerdži. Wón sa šwój
klobuť šhrabny a i domu k pschistaweš won čžeri. Woprawdže!
Tam šu runje jeho rjane wulke kłodže pschijěte a šu runje šotwizy
na dno morja pušchčile. Šeho wutroba juška i njewurjekniteš
wjekelošczu. Wščeje nušy je nětko šonz. Twory so i kłodžow
noscha. Kupy šu bóršy sa nimi prasčaja. Šromady pjenjes nětko
rucze jeho kašćecze a kšchinje pjelnja. Wón je šašo najbohatschi
muž města.

Pschefupz njeje na to šabyl, ščtož je hebi w tamnej čymowej,
hróšbnej nozy šlubil. Wón da ščtyřjom klyšnym mužam pschišč.
Wón summu, kotruž je tehdy i Božeho kašćaja wial, šžizecž króč
nalicž. Wón čže i bohateš měru šašo šarunacz, ščtož je tehdy
rubil. Mužoyo měchi pošne pjenjes na ramjenja wošmu a psches
měschčžanske hašy du. Sa nimi šupa bohaty pschefupz. Lud so
džiwajo stejo woštanje, jako špodžiwony čaš widži. Šdže hromady
pjenjes nješy? to je prasčenje, kotrež se rta k rtej dže. Wščipni
sa nosčerjemi du. Šžim dale pschitadu, čžim ššele ludowa šyla
rosče. Stónčnje pschefupz se šwojimi pschewodžerjemi psched
durjemi Marijeje zyrkwoje šteji. Mužoyo na jeho pschitajnju
měchi i wulkej summu do zyrkwoje nješy a je tam psched Boži kašćecž
štaja. Lud je sa nim šchol a pjelni wšchě rumy Božeho doma.
Bohatty pschefupz nimo woltarja dže. Wón k Božemu kašćeczej
šupi. Wón hraba do měchow a da wšchěm šlotym so psches
džeru Božeho kašćaja kulecz. Stónčnje šu měchi próšdne a želešny
kašćecž hač do wětko pošny. Pschefupz so i mužemi domoj wróći.
Na jeho pucžu jeho wyštanje luda pschewodžuje, kotruž jeho jako
dobročžela kładnyč wita a khwali.

Šeho šlubjenje je dopjeljnene, hrosny njestutk wotpocženy,
woprawdže wotpocženy? Pschefupzej so nochze tak šdacž. Šžim
wóřiščho a wjekelšcho lud na wšchěch hašach a we wšchěch domach
jeho mjeno khwali, čžim šrudnišcha je jeho wutroba a šwědomnje.
Boži hlób hišćeje pschezo njemjelcz. Ššy njekničomny paduch,
hanibny zyrkwinski rubježnik! tak wo dnjo a wo nozy jeho šwědomnje
rěčji. Ščtož tež čžini, so by tutón hlób pošluschil a so čžiwiluzy
porokow šminyť, jemu so to njeradžji. Šeho štrach je hišćeje
wjetschi hač je přjedy byl. Čžezju wjazy dlěje šnjescž njembže a do
čžezžejke šhoroscze šapadnje. Wjele njedžel dolho na šhoroložu leži.
Wot šmy ššacheny wo džiwich šonach wupowjeda, so je w tamnej
nozy Boži kašćecž wurubil. Šeho šwěrna mandželška pošna štracha
wo žadławym njestutku klyšchi. Wona nochze, so by něčto drugi
wo tym něčto šhonil. Wona wo dnjo a wo nozy pschi nim wo-
štawa a jeho žyle šama wothladuje. Wona i nim wo hromadže
žalošnu čžwilu jeho wutroby čžerpi. Stónčnje so čžezka šhoroscž
šhubjuje. Wón i džiwich šonow wotzucžji a pomalu wothori.
Tola čžehož je so přjedy njewólne wušnal, k temu nětko šwojej

mandželskej f roskatej wutrobu steji. Wboha žona ho stróži pschi tymle hrosnym wusnaczu. Wona chze jeho směrowacž, so džě je swoje pschestupjenje sažo wurunał a wotpofucził. Tola jejne słowa jemu žaneho troschta njedawaju. Skóncznje da na jejnu radu spowjednika pschińcž. Měichnikej ho swojich cžěžkich hrěchow spowjeda a cžini wschón roskaty pokutu. Wón jemu wscho wupowjeda a jemu sforži hubjenstwo a tšchnosć swojeje dusche. Duchowny jeho f pokucze napomina. Jeho słowa padaju kaž roša f njebjě na wobohu cžwilowanu duschu. Pschekupž wufnje wěricž do wodacža hrěchow, wón wufnje ho modlicž f Šbóžnikej. Wón ho słowa džerži: „Schtož swój hrěch přeje, temu ho to njebudže radžicž; schtož pak ho jeho wusnaje a ho jeho wostaji, temu ho dostanje šmilnosć.“

(Pšchichodnje skónczenje.)

Stawisna Khrystusoweho cžerpjenja.

6 b.

(Pštracžowanje.)

B. „Wostanće we mni!“ „Nječ swět waš hidži!“
„Wam troštarja póiczelu!“ —

Jan. 15, 1—16, 11.

Pjeńf šym ja prawy winowy; winizar
Pał mój je Wóczěz. Winowu haloša
Wón na mni kóždu, kotraž ploda
Njenježe, wosmje precž jako morwu.

2. A kóždu, kotraž plód nježe witany,
Wón cžisćicž budže, wjazny so pschinješla
By ploda. — Cžisći scže wy hižom
Słowa dla teho, f wam rěčžaneho.
3. — Tak Jesuš praji: — We mni džě wostanće,
A šam ja we waš! Runje kaž haloša
Wot šebje šama pschinješć ploda
Njemóže žaneho, šhiba w šwjasfu,
4. So f pjeńfkom šamym winowym wostanje,
Tak tež wy šami niž, šhiba so we mni
Wy wostanjeće šašadženi;
Ša šym pjeńf winowy; wy scže halšy!
5. Schtož sawostanje we mni, a ja we nim,
Tón ploda wjele pschinježe plódnimy;
Wšchal njemóžecže hjes mje ničšo
Cžinicž — to ženje džě njesapomńcže! —
6. Schtož njewostanje we mni, tón cžišnjeny
Precž budže jako haloša njeplódna
A wuššnje a je šesbėraju
A je do wohenja cžišnu na pal.
7. Šdyž wostanjeće we mni, a wostanu
We waš te słowa moje, f wam rěčžane,
Wšcho, schtož wy prošecž po žadanju
Budžecže, wěšcže tež dostanjeće.
8. W tym Wótž mój budže cžesćženy, so byšcže
Wy ploda wjele pschinješli džakowni
A byli moji wučžobnižny,
— To nječ je žiwjenje wasche młódně! —
9. Kaž mje mój Wóczěz lubował je, tak ja
Tež waš wopravdže lubował pschezo šym.

Duž sawostanće — hjes pschestacža —
W lubosći mojej hač do skónczenja! —

10. Šdyž džeržecž moje pschifasnje budžecže,
Dha wostanjeće w mojej wy lubosći,
Kaž kasnje Wótža šašowawšchi
W lubosći wostawam jenaf jeho.

11. To f wam šym rěčžak, so moja wješelošć
Nad wami byla pschezo by trajaza,
A dopjelnjała — wožiwjena —
Wješelošć wascha ho — dale bóle.

(Pšchichodnje dale.)

Wšhelake f bliska a f daloka.

7. novembra mějesche ho diózesansta šhromadžijna Budyšteho wofrješa pod wodženjom knjesa tajneho žyrkwinskeho radžicžela Weiera w Budyščinje. Dofelž ho na diózesanškich šhromadžijnach wo naležnosćach našchich wošadow jedna, maja tež žyrkwinsžy pschedstejiczerjo pschistup. Šich běšche ho tež nahladna licžba šesčla. Najprjedy mějesche knjes pschedšyda narěčž a wuložowasche te słowa, kotrež šu na starym Gustav-Wdolfškim pomniku napišane, na žyrkwinskich pschedstejiczerjom. Knjes šarať Dillner f Šasonžy džeržesche pschednoschf wo myšli: Šerbštwo reformazije wobarnowacž, najwážnišchi nadawf žyrkwinskich pschedstejiczerjom. Dale mějesche ho wo tym jednacž, hač maja ho pohrjebne šwjatočnosće jednorishe šcžinicž. Knjes šarať Mateš-Bartški, kotrež wo tym pschednoschesche, postaji něhdže 3 šady: 1. Dobre stare waschnje, so duchowny, wučer a šchula pschińdu f žarowazemu domej, ma ho powšchitkownje žyrkwinskeho žiwjenja dla šdžeržecž; wobmješowacž abo wotštronicž ma ho tam, hdžez ho pschewjele trjeba a možny pschegara napina. 2. Pšches wufasnju wyschnosće pschi wšhelakosći wobštejnosćow ho to wufonjecž njehodži a bychu ho wošady pschecžiwile. 3. Pšhecž pak je pschifasnja žyrkwinskeje wyschnosće, kotraž džiwajo na přjedawšche wufasnje žyrkwinskim pschedstejiczerjam pschišluschnosće nakladže, jich pohrjebne porjady f nowa pschehladacž, hač nušne njeje je pscheměnicž. Teke šady buchju po dlějšchim rosrěčžowanju pschijate. Skóncznje knjes duchowny Šas rošprawu poda wo šutkowanju towarštwu ša šastaranje f jastwa pušcžženyh.

— Šhěžor a šhěžorka buschtaj pschi šwojim wopnyče w Šendželskej wot jendželskeho luda najpschecželnišcho powitanaj. Šhěžor, kotrež je ho pschi pošlednich manevrach našymnił, chze f šwojemu wocžerstwjenju hišcže něšcho cžascha na jendželskej šupje Wihht pschebymacž, šhěžorka pak ho domoj wróczi. Wulke wješele je ša šhěžorski dom, kaž tež ša žyly lud, so je ho w šańdženym tyžženju šronprynzej šynt, mały prynž, narodžil.

Dalšche dobrowólne dary ša wbohe armenishe šyroty a mižionstwo w rańšchim kraju:

Š Nječwacžidšleje wošady
psches knjesa šararja Waktarja 3 hr. — np
Š Buděščanskeje wošady psches f. duch. Šojza:
Kecžka f Wulšich Debšez 1 „ 60 „
Šromadže 4 hr. 60 np.

W mjenje wobohich šyrotow wutrobnny džak.

Gólcž, redaktor.

„Bombaj Bób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschewawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyšcinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Ssmjertna njeđzela.

Sjew. Jana 7, 9—17.

Dženka, šwjedžen semrjetnych, so my dopomnjamy na lubnych semrjetnych. Žedžo našče myšle k nim džeja a my so praschamy: hđže šu pschischli a tak šo nětko maja? Tu w tekšće šo schlewjet posběhujće a to, šchtož šo nam šjewi, móže naš móznje trošchtowacž. Šdnyž wěmy, šo šu našci lubi tak derje wukhowani, potom njetrjebamy šo w tajkej šrudobje tyschicž a móžemy šebi jeno pschecž, šo bychmy tež junu tam došchli.

Duž pohladajmy w duchu dženska k šbóžnje wušnjem!

My šo praschamy:

1. Šchto woni šu a š wotkal šu pschischli?
2. Šchto šo wot nich wošnje a šchto woni doštanu?

1. Šchto woni šu? „Wulki lud, kotrehož ničtó njemóželče pscherachnowacž, se wschittkich pohanow a rodow a ludži a rěczow.“ Se wschěch ludow a krajow. Šbóž- nitej ničtó pschěhubjenny njeje, ja wschittkich je šo wón krawił; a jeho ewangelij je móžny, wschittkich k šebi czahnyč. Tež ćzi, kiž w pohanstwje šo po šdacžu škozatam bližachu, woni buch wot ewangelija šapschimnjeni. Pohanske mi- šionstwo nam wo tym džiwone wězy powjeda.

Šdnyž pak šo praschamy: „š wotkal šu pschischli?“ njepraschamy šo jeno, š kajkeho kraja šu wuschli, ale tež, š kajkich wobštejnoscžow žiwjenja šu pschischli a šo k měrej

šbóžnych namałali. Žedyn tych štarschich, na kotrehož šo to praschenje staji, wotmolwi: „Woni šu pschischli š wul- keje tyschnoscže.“ Kak šebi to myšli? Šo šnano ćzi, kotšiz šu tudy schli psches wulku nusu, maja prawo na njebjeka. Bóh pyta domach psches tyschnoscže, tola kak wjele šo namałacž a nałacž njeda, ale šo šterje wot Boha šdaluja! A tych dnybjak wón do njebjek wsacž? Čizkami móža k Bohu pschicž, kotšiz šu tyschnoscže prawje šrošmili, kiž šu šo psches tyschnoscže k Bohu dowjesč dali a to po jenicžkim prawym pucžu: „kiž šu šwoje drašty wumyli a je wubělili w šehnečzowej křwi.“

2. Kak šo šmėja?

Šchto budže wot nich wsate? Woni wschizy pschindu š cžežkej wobčežnosčzu, kiž maja na šwěcže nošnyč. Kóždy wě powjedacž wo šrudobje a bolosczi. Šrudoba tu wo- tolo křodži w tyšaz podobach a šo namałaka psche wschitke durje, tež psches durje tych, kotšiz šo šdadža šbožowni byč. Tež ćzi, kotšiz šu psches wěru do šesom šhryšta Bože džěczi, njebudža pschepuschčeni. A hđnyž tež praja: šrudoba je nam nušna, hórka tola je a dušcha žada šebi po wumóženju, po kraju, hđžež šrudoba a wołanje wjazy njebudže. — Še tajki kraj? Wón tu je, halallelujah! Tam nješku wjazy žane khoroloža — tam žani štuleni štari, kiž wobčeženi křodža. Tam njeje wjazy žana boloscž džělenja — nješku žane pohrjebniščeža š rowami, hđžež plakamy. Wumóženi šu wušwobodženi wote wscheje šrudoby šemje. A hišcže wjazy; woni křodža w bětej drašće! Woni šu šwobodni wot hřěcha, kiž naš czwiluje.

A sčto woni dostanu? „Woni su psched Božim stolom a služu jemu wo dnjo a w nozy w jeho zyrkwi.“ Woni su w towarštwje Božim. Tu na semi drje my tež bliskosć Božu sacjuwamy. My widzimy jeho stopy. Ale my hladamy tudy tola jenož psches schpihel. Wschelake praschenja wostawaju nam bjes wotmolwjenja a husto stejimy i tschepotazymaj, stynjnymaj rukomaj so praschejo: „Anježe, czechodla by nam to cžinił?“ — Kajke budže tam? Wumoženi steja psched Božim stolom, wobšwětleni wot šwětla jeho woblicza. W tym šwětlu woni pónajaja, sčtož bješče jim tudy cžemne. Woni hladaja do Božeje wutrobny a pónawaju wschitke jeho myšle. Wěra bu k widženju. Woni nětko pónawaja, kajke myšle won i nimi mješesche. Tam budža spěwacž a khwalicž: Jeho rada je dživna, ale stajnje mudra.

Ale niž jenož roššwęczeni, ale tež šhrěcži a sčhowani we węcžnym wješelu; pschetož to Sehnyo, kiž je šrijedža stola, budže jich pasć a pschemodžecž k žiwym žórlam wody. My wschak nam tudy hižom, hdžež mozy pschichodneho šwěta woptawamy, hdžež na naš duwa ranjšchi powětr węcžnosće, hodžiny, w kotrychž je nam, kaž bychmy se šurwego šwěta wušbėhujeni byli a šwět se šwojej žalosću hluboko spody naš ležak: hdžž naš tón Anješ žohnowasche, hdžž nam njedocžakane wješele šakčecž da, hdžž naš kaž psches dživ we wulkej nusy wukhowa a hdžž we šwjatej wjeczeri stynstnej duschi šawěscž: „Twoje hrěchi su tebi wodate!“ Ale to bėchu šame wofomitnjenja. W našej duschi pali so to žedženje, so bychmy dokonjeni byli do tamneho dokonjenja, w kotrymž žane pscheměnenje wjazny njeje — do nalěcža, hdžež węcžne róže kčēja. A my wěmy, so so tole žedženje dopjelni. Tam w njebjesach so šlónčžto wjazny njekhowa.

Nascha wutroba spěwa:

S Babela, i Babela
Pocžahnu do Salema,
Do tych šlotyč krašnyč hašow
S tutyč krótkich bėdnyč cžakow,
Duscha poľna wješela.

Šamjen.

Sbóžnosć našich semrjetnyč.

(Sjew. Žana 7, 13—17.)

D kaš wam węcžnje berje je,
Wy šbóžnje dokonjeni!
Kiž wy psched Bohom stejicže,
Schat bėly woblecženi.
Wy, mēra palmy w rukomaj,
Nětk wužiwacže Boži raj
Pod spěwom wyšchich psalmow.

Tam šče po wulkej tynchnosći
Wschinčž i Božeje hnadu cžyli;
Duž i wěru w Sehnyecžowej kwi
Sče šwoje drašty myli.

Nětk debi waš tam njewina,
Šrěch, nusa, kščiž waš njeima,
Šlónž ma wscho bėdowanje.

Wam su psched trónom Węcžneho
Nětk wyšchiche služby date;
Cžescž, khwalbu spěwacž, modlicž so
Se wasche džělo šwjate.

Tam jěscž a picž so nježaba
A žane šlónžo nježaha,
Dych šalemski waš kšewi.

Tam Bože Sehnyo paše waš
Na jašnyč honach mēra,
Waš k žórlam wodži pschego šak,
Wam žiwu modu cžera.

Tež šylšy, kotrež pľakajcže,
Wschě Boža hnada šetreje
Wam i woczow šylšojteju.

Bóh daj, so bych tež junu ja
Był w bėlej drašče i wami!
Wschak šnješech tež došć tynchenja
A bėdy i njehodami.

Šrěch, šlabosć cžujo, pľokam ja
W kwi Šhrysta šwoje draščenja
We potucže a wěrje.

Duž nadžej mam, so wotantnje
Mi Salem junu wrota,
Hdžež ja teho, kiž pschewinje,
Szo blyšcžki kóna škota.

Tam hlód a lacžnosć njesměju
A njecžerpju pod tužnosću,
Hdžž póndu k žiwym žórlam.

Mam paš tu hišcže dlěje byčž
We kšescžijanskim štamje,
Cžzu cžišche dale šylšy šncž,
Kaž to je Bohu prawje;
Cžak pschindže, hdžež i nich róže žnju,
Hdžž Bóh mje woła k wješelu
Psches hnadu Šesom Šhrysta!

K. A. Fiedler.

Węcžna domišna.

Sena džělacžerka bu něhdy wot šwojeho knjesa, w kotrehož šahrodže wona džělasche, namolwjena, so by šebi jeho nowy, rjany dom wobhladała. Šo sčhodže horje, po sčhodže dele, psches krašne šale a rjenje naprawjene stwy ju wobšedžet wodžesche, kotryž ju wyškowawesche dla jejneje bješludacžneje, šprawneje pobožnosće. Wona šebi wschitko žyle šmėrom wobhladowasche, bjes teho so by šwój wobdžiw abo šwoje špodžiwanje k wurasěj pschijnješla. Šlónčžnje so ju bohaty muž woprašča: „Nó, Marja, sčto dha wo mojim nowym domje myšlišč? kaš so cži w nim špodoba?“

Duž džesche khuda džělacžerka: „„To wschak je wschitko prawje rjane, a ja so Wam wjeletrócž džakuju, so šče mje wokoło wodžili; ale to tola žyle ničžo njeje porno temu wobdlenju, do kotrehož šym šebi ja bóršy šacžahnyčž wotmyšliła.““

„A, sčto dha to do kšěže je?“ praschesche so bohaty i najwjetšchim špodžiwanjom.

Duž wucžeže štara Marja šwój mały Nowy Testament i dylšala a cžitasche Žana 14, 2: „W mojego Wótza domje je wjele wobdlenjow,“ a w Sjew. Žana 21 to, sčtož je tam wo njebjeskim Šerusalemje pižane, a šlónčžki: „„Ša pscheju Wam prawje wjele wješela a šboža we Waschim nowym domje; tola Wy džě wěscže, so na kóždy pad njebudžecže doľho tudy bydlicž; ale w mojej domišnje tam horla ja węcžnje wostanu!““

F.

Ršchesczianska spokojnosť.

(Psalms 39, 14.)

Tvoj zúsobník a podrážník bym, — praji,
Kaž wšchitzy moji wótzojo na semi,
Dóž stowaršchenty njeb'du s jandželemi,
Schtóž doměru na Boha počnje staji;

Wón nadžiju fej w duschi sbóžnu haji
Na wumóženje, so slóscz njerostlemi
Su žana jom', njech často s čěžnoszczemi
Soh' najhóršchimi nablasny śwět daji,

Dom wěczny w njebježach a kraj ma wótzny
Tam pschi Bohy, hdžez wotpocžinł jom' kawa
A počne wumóženje po bédženju.

Duž jako drohať psches puščinu spróžny
W dom khwata spēšchnje tam, hdžez wěra žywa
Na wěcznje dozpiła je k wofichewjenju. —

Troschtny khěrlusch.

(Dr. J. Höfel † 1683.)

Glób: O Jesu, śwětko žiwjenja.

O njeplacz! Słowo słódke mi,
Kiž Jesuś džesche k wudomi,
Mi ženje s myšlow njepešchindže,
Sdyž srudoba mje nadpadnje.

A hdž mje nusa potrejchi,
Mój Jesuś hnydom pschistupi:
Ach njeplacz! Bohu porucz wšcho,
Kiž wot wšchěch da rad nam'facž bo.

Sšym njemóžny a thory tu
A čerpu thorošč wšchelaku,
Dha rjetnje Jesuś: Njeplacz mi;
Sšym lékař twój, ja pomham či.

Sdyž rubi njepeščezel mi wšcho,
So mam ja dale bédžicz bo.
Saš' rjetnje Jesuś: Njeplacz wšchať,
So Hiobej tež seščlo tak.

Sdyž ludžo sli mi hrožeja
A pschebntk popščezč nochzedža,
„Ach njeplacz!“ S tym mi krašnišche
Mój Jesuś město połaže.

Sdyž šmjercž mi wosmje najlubšche,
„Ach njeplacz!“ Jesuś troschtuje,
„Wšcho saš' či dam! wšmi k wutrobje,
Schtož činil bym tam w Mainje!“

Mam se šmjercžu šam wojowacz,
Mje wě tež Jesuś troschtowacz:
„Ach njeplacz! Ja bym žiwjenje,
Schtóž do mnje wěri, živy je!“ —

Ach njeplacz! Słowo šnjese
Mi we wšchěch nusach slódke je;
Mi pschezoz klincž we wutrobje!
Tak horjo wšcho bo pomnije.

Surij Bróšf.

Wuřud nad pokutnym hrěšchnikom.

Wěrna podawisna staršeho čaša.

(Skóncženje.)

Pšchekupž je na čěle a na duschi jašo stromy. Nětko pať
dyrbi a čže pošlednje čžinicž, schtož k jeho počezze šluscha. Ras
je měščczanska rada we wažnym pošedženju na radnej thěži počnje
šhromadžena. Senož město bohateho pschekupža, kotryž je teho runja
šobustaw rady, je wot jeho thoroščezze prošne wostalo. Na dobo
šo salowe durje wotewrja a wón do sale stupi. Wšchitzy se šyđka
stanu a jeho wješele witaju. Wšchitzy měščczanosta jemu šwoju
ruku napscheczoz džerži, so by jeho na stol wjedł. Tola wón
pscheczelowu ruku a postrow šwojich towaršchom s wulkej šhutnoszczu
wróczoz počasa. Šlafnywšchi šo psched radžiczelemi, praji jako rošč-
katy a počutny hrěšchnik šlěduje šłowa: „Šnježa s rady, šlyščeze
wusnacze čěžkeho hrěšchnika! A potom mje do jaštwa čžičnyčez a
wuprajczze wuřud, kotremuž čžu šo rad podwólne počžičnyčez!“
Nětko wón zyly podawł, kaž bē šo stal, powjedasche. Wón wo-
pišowasche šwoju nusu a šadwělowanje, kotrež je jeho čžičczalo.
Wón šo wusna šwojeje njeměry, so njeje k Bohu doměrenja měl
a wot njeho pomoz woczakať. Wón počasa na špytowanje, kotrež je
w tamnej čěžkej hodžinje na njeho pschischlo, na wojowanje, kotre-
muž je podležal, na šwój hluboki pad a žáđawny nješutk. Wón
wopiša strach a njeměr, kotryž je jeho tak doľho čžiwilowať, tola
tež hnadu, s kotrež je jeho šmilny Wóh skóncžnje domaphtať a jeho
duschu se šahubjenja wumohl. Wón powjeda, so drje je kradnjenu
šummu tšžeczi ras wróczoz počazil, so pať je tola po Wóžim a čžlow-
škim šakonju zyrkwinški rubježnik a so čěžke thostanje šašluži. Wón
skóncži s thmile šłowami: „Ja ničoz dale nježadám, hačž šurowe
prawe thostanje, kaž bym šebi ja šašlužil. Šwólniwje položu
šwoju głowu pod katowu šekeru, so by moja duscha wumyta byla
a w njebježach hnadu namařala!“

Radžiczeljo buchuz psches wusnacze a powjedanje bohateho psche-
kupža hluboko hnuczi. Šchědžowy měščczanosta šo přeni šhraba.
S šhutny a twjerdy hłozom radnemu šlužobnikaj pschitasa, so
dyrbi pschestupnika do jaštwa čžičnyčez. Žadny s radžiczelow šebi
nješwaži, šo pscheczowo tej pschitajni šbēhnyčez, a woboheho muž-
a hnydom do čžmoweje klódy domjedzechu. Měščczanosta, psche-
prošhwšchi radžiczelow na druhi džēn k nowemu pošedženju, so by
šo wo pschekupžu šudžiko, šhromadžisnu wobšamny, a pschitomni
šo dom podachu. Se spēšchnoszczu šlyška powjescž wo tym, schtož
bē šo na radnej thěži staťo, psches město šleczi a bórny šóždy wo
tym podawku powjedasche. Ludžadache, so by šo pschestupnikaj
hnada město prawa dala. Ludžo špominachu na bohate šarunanje,
s kotrymž bē paduchstwo wurunal. Počasowachu na jeho šprawne
a wěrne wusnacze, na jeho wutrobnu, nutnu počutu. Šromady
luda šo šbēžachu psched měščczanostowym domom a wolachu
wo hnadu ja jateho. Žyle město bē w wulkim njeměrje. Psche-
kupške a rjemješniške šjednocženštwu mėjachu šhromadžisny. Pošel-
stwo ša pošelštwom k měščczanostej pschitadžesche a prošesche
wo hnadu ša hrěšchnika. Wón je počutu činil a čžerpiť. Wóh je
jemu psches Šbóžnika wodať. Čžlowjekojo njemědža šurowišchi
bnyč, hačž Wóh luby šnješ, pscheczowo kotremuž je hrěščil. To
bēchu šłowa, kotrež se rta ke rtej džěchu, to bēšche jenohłóžny wu-
řud, kotryž šo wot žyleho města wupraji.

Skóncžnje bē džēn pschischol, na kotrymž mėjesche měščczanska
rada wuřud prajicz a pschipowjedžicz. Wšchē durje a šthody k radnej
thěži a pošedženštemu šalej wjeduje, bēchu husto wot luda wob-
stupane. Šo nješczepnym čžatanju rada pschindže. Pošedženje
bē skóncžene, wuřud bē wuprajeny. Měščczanosta jón šhromadž-
nemu ludej čžitasche. Wón reřasche: Ššmjercž psches katowu
ruku. Čžesčedostojny šchědžowy šchepjetasche, jako jón čžitasche, a

na to pschistaji: „To je wuſub, kajkiž dyrbiješce po prawym a po ſakonju bycz, tola —“

„Hnadu! hnadu!“ wołachu ſudniſzy, ſtanywſchi je ſwojeho ſybdla. „Hnadu! hnadu!“ wołafche i tyſaz hloſkami ſhromadženy lud.

„Hnadu! hnadu! taſ tež moja wutroba praji“, rěczješce meſchczanoſta i hnutym hloſkom dale. „Hnadu pokutnemu hrěſchnikej, tola ſakonjej dyrbi ſo prawo dacž. Wón dyrbi pschi Božim kaſchczu, kotryž je wurubił, ſwoju poſtawu do kamjenja wurubacz dacž, kaſ pjenješy i mecha ſaſo do kaſchczu wróczy płaczi. To njedch je khoſtanje a i dobom wěczne warnowanſte ſuamjo psched podobnymi ſlōſniſkimi žadoſczemi.“

Pſchekupza i jaſtwa pschijwedžechu a jemu wuſub pschijowjedžichu. ſako bē jōn ſlyſchal, ſo ſtytnywſchi ruzy mjelczo modleſche. Potom ſo radže džaſowafche ſa wopofaſanu hnadu a wopuſchczu ſalu. ſemu pschijowſtajo, lud jeho domoj pschewodžješce, hžezž ſo nētlo ſaſo mēr a pokoj wróczy. Pſchekupz da hnydom wuſtojnemu rēſbarjej i ſebi pschińcz a pola njeho poſtawu ſaſa, kaſ bē ſebi radžiny wuſub žadał. Někotre mežazy ſo minychu, prjedy hacž bē wona doſonjana. Pſchekupz w radže wjazy njehydaſche. S tym ſebi hiſchczje wjazy luboſczje a nahladnoſczje pola ſwojich ſobu-meſchczanow dobu. Woni jeho jenohloſkije ſa radžicžela wuſwolichu. Meſchczanoſta ſam ſe ſwojimi jaſtojniki do jeho domu pschińdže, ſo by jemu wōlbu ſdžělil a jeho proſył, ſo by ju pschijał. Tola podarmo. Pſchekupz i roſſudženoſczu wotmolwi: „Niſdy njehyſym tajkeho czjeſtneho ſybdla hōdny. Jenje njehmēm ſo na tutōn ſtol ſydnycz. Rōždy wuſub, kotryž bych mēł prajicz, by ſwēdčjenje pschecžimo mi ſamemu był.“ Wōn wōlbu njepſchija. ſako bē ſlōncznye poſtawa hotowa, wōn horze ſyly pscheliwajo pōdla njeye ſteješce a ſhromadženy lud napominaſche: „Njeſabudžczje ženje, kōždy džen ſo modlicž: Njemjedž naſ do ſpytowanja, ale wumōž naſ wot ſeho!“

Stawisna Khrystuſoweho czerpjenja.

6 b.

(Wotraccžowanje.)

12. To kaſnja moja, psches mje wam data, je,
So lubowali byſchczje ſo njeh ſobu,
Kaž lubował ſym ja waſ ſprawnje;
Wjetccheje luboſczje nihto nima, —
13. Hacž ta je, i kotrejž žiwjenje wotſtaji
Schto ſwoje i ſbožu pschecželow — wolenych.
Wy pschecželjo ſeže moji lubi,
Se-li ſo czinicze, ſchtož wam kaſam.
14. Waſ njemjenuju dale ja wotrocžtow;
Wſchal wotrocžł njewē, ſchto jeho czini knjes;
Paſ pschecželow ſym mjenował waſ;
Pſchetož wſcho i wjedženju ſym wam ſczinił,
15. Schtož ſam ſym ſlyſchal wot Wōtza ſwojeho. —
Wy wuſwolili njecžje mje, ale ja
Szym wuſwolil waſ a waſ ſtajił,
So byſchczje wuſchli a plody njehli.
16. A ſo by wotſtał plōd to waſch — wobſtajny,
Taſ ſo, ſchtož Wōtza proſyčž wy budžeczje
We mjenje mojim, wam by dawal. —
To kaſam wam, ſo ſo lubujeczje!
17. Hdyž ſwēt waſ hidži, wēſczje, ſo prjedy mje
Hacž waſ je hidžił. Hdy byſchczje ſe ſwēta

Wy byli, by ſwēt lubował to,
Schtož jeho podobnoſcz pofaſuje.

18. Paſ dofelž njecžje ſe ſwēta, ale ſym
Waſ ſebi wubrał ſe ſwēta — blaſneho,
Dla teho ſwēt waſ ſlōſtny hidži.
Spomūczje na ſłowo, kiž wam ſym prajił:
19. Njey' wotrocžł wjetcchi dnyli knjes jeho je,
Hdyž pschecžehali mje ſu, tež pschecžehacz
Waſ budža; ſu-li ſłowo moje
Džerželi, budža tež waſche džeržecz.
20. Paſ to wam czinicž mojeho mjena dla
Wſcho budža, dofelž njecžje teho wſchal,
Kiž mje je pōſlał — tu do ſwēta,
So bych jōn pschewinył i mozu Božej. —
21. Hdy budžich ſchedschi njeprajil to jim ja,
Dha bychu hrēcha njemēli žaneho;
Paſ nētlo i ničim njecžamōža
Samolweczž hrēch ſwōj — dže ludžo blaſni.
(Pſchichodnje dale.)

Wſchlake i bliſka a i daloka.

— W Kateczanſkim Božim domje meješce ſo ſaſdženu njedželu wuſwolenje žyrkwinskiſch pschedſtejczjerjow. Swjeſelaze beſche, ſo ſo wſchitzy ſtari jaſtupjerjo hacž na jeneho i nowa wuſwolichu. Woni rētaja: k. žyrkwinski poſtadnik Klimand w Kalezach, ſahrodnik Meſcher w Sitku, ſahrodnik Kuczant w Trupinje a khezkač Duauka we Wyſkolej. Sa ſeſchczy wuſwoli ſo jako nowy jaſtupjer i. ſahrodnik Schwurał. Pschi teje wōlbje meješce ſo džitowy pschijpad. Jenož dwaj wuſwolerjej beſchtaſ ſo ſapriſacz daloj. Wonaj wobaj na wōlbu pschińdžeschtaſ a kōždy doſta jedyn hloſ, ſo meješce hloſ roſriſacz. W Kateczanſkim žyrkwinskiſkim pschedſtejczjerjowje je jedyn jaſtupjer, knjes Senda i Hermanez, kiž je ſobuſtaw žyrkwinskiſkeho pschedſtejczjerjowa wot ſapoczatka jeho wobſtačža, wot lēta 1868, tjjo ſu hižom psches 30 lēt w žyrkwinskiſkim pschedſtejczjerjowje: knjes Schelzig w Nižej Wſch, knjes Klimand w Kalezach a knjes Meſcher w Sitku.

— Naſchim lubym czitarjam mōžemy ſjewicz, ſo budža w nowym žyrkwinyſkim lēczje tekſtowe wuſkladowanje ſa naſche „Pomhaj Wōh“ ſaſyž knježa ſerbsyž duchowni pschecželniwje ſpiſacz!

— Se ſrudobu ſym we Ružyžy powjeczž ſlyſcheli, ſo chze kulturny minister ſe Schlieben, kotryž beſche prjedy i wotrjeſnym hejtmanom w Budyſchinje, wot miniſterſtwa khorowatoſczje dla wotſtupicz.

— Bruſka generalna ſynoda ſo 7. dežembra w Barlinje ſeńdže a budže wo naležnoſczach pruſkeje ewangeliſkeje žyrkwije wuradžowacz.

Daliſche dobrowōlne darj ſa wbohe armeniſke ſyrotj a miſzionſtwa w ruſchim kraju:

W Kateczanſkeje woſady	
Marija Schimanež i Kalez	2 hr. — np
A. K. ſe Strōže	2 „ — „
	<hr/> Gromadže 4 hr. — np.

W mjenje wobohich ſyrotow wutrobnj džał.

Gólcž, redaktor.

Porjedjenje: Tydženja je ſo njedželſki tekſt wopaf woczješczal. Tam ma Sjew. Jana rēcacž (niž: Zap. ſtutki!)

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwał,
Swěrnje džěłalš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatý,
Duši datý,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežetni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedyłatu 40 np. dostacž.

1. Advent.

1. Tim. 1, 15.

Nowe žyrtwino lěto džěnka nastupimy. Šako naš stary adventski hlóš postrowja: „Powjesće džowzy Zionškej, hlaj, twój kral pschidže t tebi š czichej myšlu.“ Jesuś t nam pschihadža, niz kaž w dnjach šwojeho czěła na młodym wóšle pschuwčeneje wóšlize, ale w Šswjatym Duchu psches šłowo a šakrament. To je naša adventska radosč, šo tón Knjes, kotryž je něhdy š njebjes pschischoł, pschezo šako a šako t nam pschihadža; to je ta myšl žyrtwineho lěta, šo tón Knjes šwoje wobydjenje mjes nami czini, kóždu njeđželu do našeje šřjedzišny šastupuje a šprózných a wobczěžených wóšchewja; to je ta šwjeczšna našich Božich šlužbow, šo je šwjeczšny w šbóžnej pschitomnosčzi našeho Šbóžnika, kotryž njeje wot naš šbaleny horjeka w njebjesach abo deleka w rowje pola mormých, ale kotryž š nami we šwojim šłowje řeči a we šwojimaj šakramentomaj šo š nami šjednacza.

Me što chze dha tón Knjes pola naš?

Šhrystuś Jesuś je do šwěta pschischoł, hrěšnikow šbóžnych czinicž.

To je

1. špodžimna,
2. wěrna,
3. wscheho pschijecža hódna powjesč.

1. Hrěšnikow chze Jesuś šbóžnych czinicž? To je tola špodžimna powjesč. Hrěšnik a šbóžny — to šo

tola nješneke, to je tola pschecziwo wschej prawdže. Šo šo hrěšnik šakudži a šatama, to my šrosymimy, temu pschihłošujemy, ale šo moht hrěšnik šo šbóžny šczinicž, to tcla škoro možno njeje. Šcho bychmy wo šudniku prajili, kiž něšto runeho czini? Šdnyž je wina wobštorženeho šjawna, hdyž je jemu dopokasane, šo je šo pschecziwo šakonjej pschehrešit, a šudnik njeby jeho šakudžil, ale pusčezit, haj jeho hiščeze na wurjadne waschne czešezit, jemu wóšebite wušnamjenjenje wopokasał, njeby kóždy rjeknył: To je njeprawy šudnik, tón šwoju pschisłušnosč njeje dopjelnił, tón je prawo šchimił? A něšto podobneho dyrbjal naš Šbóžnik czinicž, jeho wotpohlad dyrbjal byč, hrěšnikow šbóžnych czinicž? Wón, tón šwjaty a prawy, može tola jeno we wobthadže se šwjatymi šo špokojeny šaczuwacz, a niz š hrěšchitami.

Tajke myšle šu něhdy Šarisejšny a pišmatuwčeni měli, kotřiž mórczachu, jako šo t Jesuśej wschelazy žlonizy a hrěšchizy pschiblizowachu, šo bychu jeho pošłuchali: Tón bjerje hrěšchikow horje a je š nimi! Jesuśowe šadžerjenje je jim nješrosymliwe, a woni šo nad nim pohórschuja: pak wón njewě, kaž to ludžo šu, š kotrymiž towaštwó džerži, pak wón njeje tón wot Boha šlubjeny Mešiaš; š najmješča woni š tajkim Jesuśom, kiž šo tak šadžerzuje, žaneho wobthada mēcž nočzedža. A njeje dha hiščeze džěnka to ewangelijon, ta wješela powjesč, šo može tež hrěšchny człowjet psches Jesuśa hiščeze šbóžny byč, mnohim t pohórschenju? Hrěšchizy woni nješku, duž tež Jesuś ničzo ša nich njeje, a woni šo wo njeho nještaraju.

Alle dyrbi dha Jesuſ, dokelz jich wjele jeho wotpo-
hlad njesrosny, wot njehe wotstupicz? Kak wjele wyschſche
njejbeſa ſu dylzi ſemja, taſ ſu teſ jeho myſle wyschſche
dylzi naſche. So je Khrystuſ Jesuſ do ſweta pſchiſchol,
hręſchnikow ſböznych czinicz, to je a woſtanje

2. ſawęſcze werno. Hdyž Pawol to w naſchim tekſcze
pſchipowjeda, njeje jemu to jeno człowſke ſdacze a wumyſlenje,
wón rēczi jako powołany ſwędſ ſwojeho Sböznika, wón
wupraja, ſchtož je ſam na ſebi naſhonik. Za bęch przyedny
hanjeſ a pſcheſczęhaſ a ſaniczeſ, wón wuſnawa, ale mi je
ſo ſmilnoſcž doſtala; ja ſym mjes hręſchnikami pręni, ale
Khrystuſ Jesuſ je do ſweta pſchiſchol, hręſchnikow ſböznych
czinicz. Njebę to Jesuſowy wotpohlad? Wón ſam wob-
ſwędcža: Człowſki ſyn je pſchiſchol, ſo by pytał a ſböžne
czinik, ſchtož ſhubjene je (Luk. 19, 10), a ſwojim pſche-
czinikam wón wotmolwi: Czertwi njepotrjebaju lękarja,
ale khorj; ja ſym pſchiſchol, ſo bych hręſchnikow k pokucze
wołał, a niz prawych (Luk. 5, 31. 32).

Alle kak dha Jesuſ hręſchnikow ſböznych czini? Dwoje
wón nad nimi dokonja. Wón jim czežu jich hręſchneje
winy ſe ſwędomnja bjerje; pola njehe namataju wodacze
ſwojich hręchow, to je to jene. Schtož w ſacžuczu ſwojeje
njemozy a winy pola njehe wuczeſ pyta, teho wón njewu-
ſtorczi. Na nim mamy wumoženje pſcheſ jeho krej, hręchow
wodacze, a ſ tym męſ ſ Bohom. Alle Jesuſ njecha
hręſchnikow, kotřiž chzedža ſebi wot njehe pomhacž dacž,
jeno ſe ſwojimaj ſchidłomaj pſchikrywacz, wón teſ jich
ſ ſchidłami wuhotuje, ſo horje ſlecža, jako hodlet, ſo bęža
a njewuſtanu, ſo khodža a njewoſtabnu (Jeſ. 40, 31),
to je to druhe. Wón jich ſe ſwojimi mozami napjelnja,
ſo knejſtwo hręcha pſchezo bóle pſcheminu, w ſpytowanju
wobſteja a w dżakownej luboſczi ſa nim khodža. Njehaſ
ty tuto wobſbožaze ſkutkowanje Jesuſowe teſ na ſebi
ſhonicz? Dži jemu napscheczimo; powjeſcž, ſo chze Jesuſ
hręſchnikow ſböznych czinicz, je

3. wſcheho pſchijecža hódna. Schto by czi pomhało,
chyzk-li Jesuſ k prawym a dokonjanym pſchiničž, hdyž ty
tola prawy a dokonjany njeſy? Kelko ſkomdženjom a pſche-
ſtupjenjom w twojim žiwjenju njeje czi ſažo ſaſdženy
pokutny džen pſched woczj ſtajil! Alle nětk maſch węſtoſcž,
ſo je nowe žyrtwine lęto ſa tebe nowy hnadny cžak.
Njeſkomdž jón, njeſadžewaj ſkutku ſwojeho Sböznika na
ſwojej wutrobje, njeſapomni jeho luboſcže, powitaj teho
Knjeſa ſ tym ſlubjenjom, ſo chzeſch ſo wot njehe ſwjezcicž,
ſ jeho pocžinkami ſo pſychicž dacž. Njech njeje twoje
dalſche žiwjenje nicžo druhe, khiba wutrobne dżakowanje
ſa to, ſo je Khrystuſ Jesuſ do ſweta pſchiſchol, teſ tebe
ſböžneho ſczinicz.

Samjeſ.

M. w Hr.

Hoſianna ſynej Dawitowemu! —

Mat. 21, 9.

Cžak hnadny bliženja k nam Knjeſoweho
Je ſažo tu! — Bucz Knjeſej pſchihotuježe!
Eso ſ „hoſianna“ k njemu pſchibližuježe!
— Tak ſ předomanja ſ nowa klineczi wſcheho.

Se žórlom ſboža pſchiſdženje je jeho
Sa waſ, wy hręſchnizy! — Duž wottſchakujcže
Se ſebje njehódnoſcž a wuhotuježe
Eso ſ prawdoſcžu, wam ſkicženej pſcheſ njehe!

Budž khwaleny, kiž pſchiſdže w Božim mjenje
K nam jako pomoznik a Sböznik ſwěrný!
Njech hoſianna naſche wita jeho! —

Pſcheſ njehe ſkicža nam ſo wumoženje;
Esyn Dawitowy ręka ſęſchta męrný,
Kiž ſ raja bliži k nam ſo njebeſkeho. —

U.

Pſche poſdže.

Na jenym wjeſnym pohrjebniſchcžu ſteji pſchi jenym rowje
ſchiz ſ napiſmom: „Eswěrnemu wuczerjej dżakowna woſada.“
Jako ras duchowny ſ žyrtwoje pſchiſdže a ſo tutemu rowej bližeſche,
tam wón mlodeho człowjeta ſtejo wuhlada, kotřiž plakaſche. Du-
chowny jeho ſpóina, bęſche džę wón w przyedawſchich lętach jako
lohkomyſlný khlopž huſto doſcž wo wky w ludžaznych ręcžach byl;
nětko tu wón, ſtorhany a ſedrieny, na ſchiz ſlehnjenty ſtejeſche.
Džęlbjernje duchowny pſchiſtupi a ſo wopraſcha, cžehodla placže.
„Budžich-li ja na teho tule deleka poſkuchał, njepſchiſdžech nětkole
ſ khoſtaſnje“, khlopž ſbóncžuje ſ poduſchenym hloſom wurjekny,
pſchi tym na row pokawoſchi.

To bęſche rjane wopiſmo ſa tehole ſwěrneho wuczerja; ale
njemyſliſch ty pſchi tym na teho, kotrehož pytažy, napominazy hłóſ
je tebe ſa twoje žyſte žiwjenje ſcžęhował, kotremuž twoje cžęſne
khodjenje a węcžne ſbože hiſchcže bóle na wutrobje leži, dylzi naj-
ſwěrnichemu człowſkemu nanej abo wuczerjej ſe wſchęmi jeju na-
pominanjemi a wucžbami, a kiž ſwojej ruzy teſ po tebi „wupſche-
ſtręwa žyliczi džen?“ N myſliſch ty teſ na to, ſo wón něhdny
ſtoržeſche: „Kak huſto ſym ja chyzł twoje džęczi ſhromadžicž, jako
pata ſwoje kurjatk a pod ſchidła, ale wy ſcže njehali?“

F.

Advent.

Sap. ſtutki. 3, 20.

(B. Gerhardt.)

Glóſ: W wſchej nuſy na Boha —

Cžak ſ Boha bliži ſo,
So pſchiſdžeſch, Jesuſo!
Hlaj, dživow, kotrež ludžom
Twój pſchichod ſjemja wſchudžom,
Je wjele ſo tu ſtało
N wot naſ wuhladało.

Schto mam nětk czinicž dha?
Eso na to ſpuſchcžam ja,
Schtož ty ſy, Knježe, ſlubil,
So wutorhnyčž ſy lubil
Mje ſ rowa potajnoſcže
N ſe wſchej' ſtyſknowoſcže.

Ach, Jesu, kak b'dže mi
Eso ſtač we węcžnoſczi?
Tam b'džeſch ſo ſ hnadu ſjewicž,
Mje lacžnoh' domoſchewicž,
Hdyž ſe ſwěta ſym muſchol
N k tebi ſböžnje doſchol.

Ach, duſche pſchecželo,
Kak tola budžeſch ſo
Nam w ſwojich ſłowach ſjewicž,

Kak budžeſch wſchaf ſo jewicž
Mi a wſchęm bratram ſwojim,
Kiž ſtał ſu w cžęle twojim?

Kak b'du ja ſ wjeſelom,
Hdyž junu pſchiſdu dom,
Móž ſwoju radoſcž tajicž,
N khljam mjeju ſtajicž,
So te wſchaf bjeſ pſcheſtačža
Mi liza njenamacža?

Kak w Božim kraleſtwi
B'dže twoje ſwětlo mi,
Wſcho tajne dorozjaſnicž,
Tw'e woblicžo mi kraſnicž?
Kak budže twoja miłoſcž
Dacž duſchi ſböžnu cžiloſcž!

Twój ert a bjeſwocže,
Tež cžęlo ſranjene,
Na cžož ſo dopuſchcžamy,
To wſcho tam wuhladamy;
Tw'e kluſny cžęſczi duſcha,
Kaž ſo jej węcžnje kluſcha.

Ozi kamom' snate je
 To swjate wjekele,
 Riz w paradisu twojim
 Sa jedz dacz budzesch swojim.
 Wicha twoja sbozna hnada
 Ze to, sctoz wera zada.

Schtoz ja swim weril tu,
 To wesce dostanu;
 Mje czaka herbstwo krasne,
 Kaz nihdze zane czafne;
 Wscho druhe kublo shinje,
 To pak so njepominje.

Ach, knjeze najlubshi,
 Kak budze krej wicha mi
 Tu i nowa moziwjena
 A i khwalbje wobudzena,
 Sdny junu wrota hnady
 B'dzesch wotewricz mi rady.

Bój jow! b'dzesch witacz mje,
 D dzeczno lubosne,
 Bój, woptaj, sctoz my mamy,
 A Wótz a ja czi damy.
 Na tutej pastwje pas so,
 Eso swjekeł pschezo safo.

Schto, khudy swecze, tu
 Wscho twoje schazy su,
 Slaj, porno tamnym kónam
 A porno stotym kónam,
 Riz khrystuf temu flubi,
 Sdny wón so jemu lubi?

Mětk spozcz, so wobstajnje
 Wschat twoja swernosc mje
 By mohla khutnje sbudzicz,
 Twój džen pak njemohł budzicz,
 Sdnez nusa ma so stonicz
 A sbozny mēr so shonicz.

Surij Brósk.

Dobry sawróť.

Powjedańczo se wschědneho žiwjenja.

Handrij Czumpjela bě muž nimale 35 lět stary, srjadny we swojim žiwjenju a tež pobožny; njeseše duschnu žonu, a jeho dzěczi běschtej pěknej a pochluchnej. Handrij bě czěpla a we swojim dzěle jara rosomny a wustojny. Tu na dobo so wscho pschemeni, Handrij da so do picza.

Zeho khěza, něhdy khudny ale spokoynych ludži wobydleńczo, bě prjedy kněhběla wobělena, nětko stejesche tu czorna, dzěrawa; w jahrodze roscjesche luta pjanka, plót wołoko jahrody do hromady padasche. Wó istwje bėchu něhdy nad wołkami sawěschki wižale, tola nětko bėchu hižom dawno pschedate; wołna šame bėchu dzěrawe abo tola jeno i papjeru salėpjene. Zeniczi pohlad na khudu khězku došahasche, so mohł stawišny wbohich wobydlerjow shonicz. Wó istwje bedzesche žónstka, hišcže mlódschich lět, ale róže na lizomaj bėchu ji wotczěle a wjekeły blyst woczow bě hašnył. Wboha Marja! něhdy bě tak sbožowna a nětko tak njesbožowna! Pódl njeje bedzeschtej dvě rjanej holczzy; bėschtej do rostorchaneje drašty swoblekanej, wobucza njemějeschtej.

Tu je kraj jandželow,
 Kaj sbožnych wutrowow;
 Tu šlyschu jeno spěwacz
 A mam so jeno dziwacz,
 Tu njej' kchiz, žalosczenje,
 Riz kmjercz, niz rosbželenje.

Ach, pschestań, rosomje,
 Szej czinicz myšlenje;
 Chzesch, šlabny, wuškědžowacz,
 Wscho tajnoscz wopytowacz,
 Riz njeje i wuškědženju,
 Zež ani i wuprajenju?

Ach, tebje, knjeze, tu
 Sa nihdy njepuschczu;
 Chzu wěcznje tebje khwalicz,
 Riz chzesch ty we mni kralicz
 A wjazny mi chzesch nadacz,
 Šacz duscha móže žadacz.

Ach, kak mi styskno je,
 Prjed' hacz ja widžu cze
 A nam tudy pschikhadžowacz!
 Chzyl hižom dženš mje wołacz,
 Mi stojicz moju žadošč
 A duschi spozczicz radoscz.

Ty wěsch czaf najšepshi;
 Duž mi so salezi,
 Eso swěru pschihotowacz
 A tak so sadzeržowacz,
 So byla hot'wa duscha
 Tu pschezo, kaz so šluscha.

Hižom dlěje dyžli dvě lěcže dnyrbjesche Marja se swojimai rukomaj znyl swójbu sežiwicz. Šakluži šebi i pfołanjom a schicžom něschto pjenes, a ludžo, kotrymž dzělasche, dawachu ji druhdy jěcž a draštu. We wutwuczowanju swojeju dzěczi, w paczerjach a w Božim domje pytasche šebi troschta.

Bě runje czaf i wjeczeri, hdyž Czumpjela khablajo domoj pschińdže. Džen prjedy bě stare twarjenje potorchacz pomhal a i tym šebi něschto šaklužil, so mějesche nětko šafo na palenz. Lědma bě šastupil, sthowaschtej so dzěczi sa macžěnu šuknu, šama macž so střiži, dokelž bě jeje muž pjany jara nahly a šaklobjeny.

D kak bě so tónle muž sa tej dvě lěcže pschemeni! Prjedy bě rjany strowny muž byl, nětko bě jeho hewak šylne czětko pohilene, stawy jemu tšchepotachu, wobliczo bě kaz šaczětkle; wón njebe wjazny kaz prjedy lubny mandželski a staroscziwy nan. Bě kaz se želesom i swojim palenzowym towarščam pschikowany, telko mozy wjazny njemějesche, so by so wot nich dzělil. Šwěrna macž a dzěczi bėchu plakale a paczerje spěwale, ale wscho šdasche so podarmo.

Dženš wjeczor Marja niczo njejedzesche; kuf jědže, kiž hišcže mějesche, došahasche lědma mužej a dzěscžowaj. W nozy so macž šafo pobožnje a i znylej wutrobu modlesche a dzěczi modleschtej so šobu.

Našajtra dzěsche Czumpjela, lědma so bě stanył, šafo do korečny, tola njebe jemu dženš tak prawje derje, a palenz tež njepomhasche, dokelž jón žold šnjescz njechasche. Telko hišcže wo šebi wjedzesche, so by jemu mēr a špat strowschi byl. Dzěsche teho dla domoj, tola duzy po puczju swjese so pod starej murju a bórny ležo wušny. Sdny stoncžnje šafo wotuczi, šaklyšcha blisko nětko powjedacz. Wczipny pohlada psches šchmaru murje a tu wuhlada na druhej stronje swojej dvě dzěczi a njedaloko njeju druhej dvě šukodowej holzy.

„Bój šhatka“, rjekny jena teju zuseju, pójmoj dale; hdyž naju něchtó pschi tutymaj dzěscžomaj wuhlada, budža šebi napošledku myšlicz, so i tymaj rostorchanymaj dzěscžomaj pjaneho Czumpjela hrajemoj.“ — Na to so zusej holzy wotšališchtej; Czumpjeliz dzěczi, kiž bėschtej to šaklyšchaloj, šaplakaschtej.

„Njeplakaj, luba šanka“, rjekny pak staršcha a položil mlódschej šotije ruku wołoko šchije.

„Čeho dla jeno na naju šwarja“, rjekny šanka, swojej šotije do woczow hladajo. Mój so tola pschezo prózujemoj, so bychmoj pěknej byloj, a nikomu žaneje kchidny njeczimimoj. D ja chzyla rady, so by naju něchtó prawje lubowal.“

„D šanka, něchtó naju lubuje; pomyšł šebi na macž. Schto mohł naju tak lubowacz, kaz wona?“

„Ja to wěm — ja wěm, šanžka; ale mohlo hišcže hinaš byč. Čeho dla naju nan wjazny tak njelubuje, kaz prjedy? D so by tola šafo namaj dobry byl!“

„Wón budže sawěsče šafo dobry, šanka, a hdy by wjedžal, kak rady jeho mamoj, by hndom šafo namaj dobry byl. Niamamoj dha dobrocziweho Boha? Sawěsče wón namaj šafo pomha.“

„Šaj, to ja tež wěru“, wotmolwi šanka; „ale lubny Bóh budže bórny naju nan a macž byč dnyrbjecz. Dopomniš so, so namaj macž njedawno prajesche, so naju bórny wopuschczi?“

„Ach, njepowjedaj tak, šanka; ty mje rudžijš!“

Na to wbohej dzěczi womjelnyšchtej, tola jeju placž jeju wulku šrudobu wušnawasche. Štoncznje stanyšchtej a wotšališchtej so, dokelž so druhe dzěczi bližachu.

Sdny bėschtej dzěczi woteschloj, stany Czumpjela. Zeho ruzy so špinaschtej a woczil bėschtej do semje škozenej. „D Božo, kak hubjeny šym ja człowjel!“ šakorži Czumpjela. „Do kajšeho hubjenstwa šym so šaběžal! Schto šym wscho woprowal, so byč so tak hluboško šapadnył!“ — Na to womjelny, tola woczil po-

šbže t njebu, stynwšchi ruzh wosta tóhdy stejo, kaž by šo chyzł modlicz, ale tola šebi njeswéril. Škónčnje džěšche dale.
(Šchichodnje škónčenje.)

Stawisna Khrystufoweho czerpjenja.

6 b.

(Bofracžowanje.)

22. Šchtóž mój je hidžet, Wótza tež mojeho
Tón hidži šłótny. Šdy budžich njeczinił
Mjes nimi skutkow, zushch druhim,
Njeměli žaneho bychu hrěcha;
23. Pať nětko skutki widžili moje šu
A tola t hidu, kaž mje, tež mojeho
Šsu Wótza šłótni pschescžehali;
Ale šo bylo by dopjelnjene —
24. To šlowo, kotrež w šafonju pišane
Šich steji: Woni hidža mje bjes winy!
— Ach, to je hluposcz hacž najhóršcha,
Nórjenu do njeje šwět je šhrobky. —
25. Šdyž pschińdže bórny Troschtar pať, kotrehož
Wot Wótza šwojoh' pócšzelu šrudnym wam,
Duch wěrnoscze, šam wukhadžazy
Wot Wótza, šwědczicž wón wo mni budže.
26. A wy tež šwědczicž budžecze; pschetož wy
Šcze šo mnu byli wot wscheho špoczatka. —
To šym t wam rěčal, šo šo štruchli
Njebyschecze pohóršhecž dali ženje.
27. Waš wušamkowacz je šwojich towarštwow
Lud budže. Pschińdže czaš pať, šo pomyšli
Šsej, šchtóž waš mori, šo t tym Bohu
Pošluži — t jeho džě špodobanju.
28. A to wam cžinicž budža — došč nablašni,
Šdyž ani Wótza ani mje njesnaja;
Pať wam šym tole t czašom prajił,
— Šo by wam t lěpschemu šlužicž mohło. —
29. Šo, hdyž czaš pschińdže, byschecze šej špomnili,
Šchtóž wam šym prajił. Njeshym pať prajił wam
To wot špoczatka — hnydom šjawnje,
Dokelž běch pola waš — dotal štajnje, —
30. Nět du pať t temu, kotryž nje pópłak je,
A njewoprascha ničtó mje mjes wami:
Šdže džěsch? — Pať, dokelž prajił tole
Wam šym, je wutroba wašcha šrudna;
31. Ša wam pať prawdu praju: Še dobre wam,
Šo ja du wotšal; pschetož hdy njeschol bych,
By njepšchischol t wam Troschtar tamny;
Šdyž pať du, pócšzelu t wam ja jeho.
32. A hdyž tónšamy pschińdže, wón pokhosta
Šswět šhrobky hrěcha, prawdosczje, šuda dla.
Dla hrěcha, šo šu njewěrjazy
Do mnje; dla prawdosczje, šo du domoj —

33. Ša t Wótzej šwojom', šo dale widžecž mje
Wy njebudžecze, dokelž šym woteshol;
Dla šuda, šo je šafudženy
Šerschta šam tuteho šwěta móžny.

34. — To Njes je rěčal je šlowa dorasnym.
Duž pošluchajmy na jeho šwědczenje
A njedajmy šo mylicž ženje,
Šdyž chze naš šwět trašchicž t cžěšnosczjemi! —
(Šchichodnje dale.)

Wšhelake t bliska a t daloka.

— Na njedželu 2. adventa, to je 8. hodownika, chze šchizna zyrkej šašo hospodlwyje šwoje durje nam Ššerbam wotewricž, šo bychmy šo do Božej šlužby šhromadžili a špowjednu wuczbu a předomanje šašo w lubej macžernej rěčzi ššuscheli. Šemščenje je, kaž hewat, pošodnjo 1/2 12 hodž. Šbždy, liž ma šnathch a pscheczelow tu w Dražžžanach abo we wokolinje, chyzł jim hnydom pišacz a jich napominacz, šo bychu tola šerbšku Božu šlužbu wopytali. Špowjednu rěč šmėje t šarat Šubiza t Bufež, předomanje knjes šarat Domašcha t Budeštez.

— Šowe knihi našcheho lutherškeho knihowneho towarštwu „Domašcha Šempenskeho šhodjenje ša Šhryšufom“ šo nětko wšasaja a w bližšich tydženju móžetaj pópšelnikaj wuńcz. Ššobustawy našcheho knihowneho towarštwu doštanu tele rjane natwarjaze knihi ša šwój lětny pschinoschł na lěto 1907. Wy lubyh šobustawow prošymy, šo bychu tež šwojich šnathch a pscheczelow na to šedžbnych cžinili, šo pópšelnikaj našcheho knihowneho towarštwu w bližšich cžaku pschińdžetaj a šo je tehdom škladnoscz, šo jako šobustaw šapišacz dacž. Tež pschineschetaj pópšelnikaj druge rjane dobre knihi, wot našcheho towarštwu wudate, šobu na pschedań. Wone móža bycz rjany duchowny hodowny dar, kaž n. psch. Šionške hłošy a Domjazy woltať, wošebje ša našche džěczi, ša našchu mlodoscz.

— We Wjeleržanskej wošadže je wošadna diakoniša do škutkowanja šupika, diakoniša Emilia Weinholdez. Šdyž běšche ju rektor diakonišyškeho wustawa w Dražžžanach, knjes zyršwinski radžicžel dr. Wolwiz, do Wjeleržina pschewodžal, bu wona njedželu 17. novembra we hłownej Božej šlužbje psches wošadneho knjesa šararja wošadže pschedštajena a do šwojeho powołanja šapokasana. Šbž chyzł jeje škutkowanje w šmilnej lubosczi bohacze žohnowacz. Wošadni, hdžez wošadne diakonišy škutkujaj, powjedajaj wo wulkim žohnowanju jich škutkowanja. Duž je pschecž, šo bychu po móžnosczzi te wošady, hdžez šo to wuwjescž hodži, bórny na to džělali, šo by wošada wošadnu diakonišu doštala. Š dobom pať ma šo na to pokasacz, šo w diakonišyškim wustawje šo na to šforži, šo pschemalo mladych knježnow šo do šlužby diakonišyštwa podawa. A hdyž našche šerbške wošady diakonišy trjebajaj, je tola jara wažne a šamo nusna wěž, šo tež diakonišy šerbški rošymja, šo bychu t wbohimi šhorými w macžernej rěčzi powjedacz a jich troschtowacz mehli. Duž šerbške holžy, liž maja pohnuwa w šebi t škutkowanju šchescžijanskeje šmilnosczje, namolwjamy, šo bychu šo rošbudžike, do diakonišyškeje šlužby šstupicz. Wšchitko bližšche wone šhonja psches šwojich knjesow šararjom.

„Bombaj Šbž“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje doštacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedžělske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam ja shtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. Advent.

1. Theřal. 5, 1—11.

W poslednich shtucžkach řwjateho piřma w Sjewjenju řwjateho Jana je w nastupanju pschichoda nascheho Sbožnika wopřbane poslednje wulke řlubjenje Anjesa Jesuřa na řwoju zyrkej a jeho zyrkwje wotmolwjenje na to. Jesuřowe řklowo řlubi: „Ja pschińdu bórny“ a zyrkej wotmolwi: „Haj, pschińdž, Anježe Jesu!“ To je to wuhladne wulke řkónčenje Božich řjewjenjow wo řkřystuřu a jeho zyrkwju.

Řotajřim Jesuř řařo pschińdže. Nowy druhi advent mamy docžakacž. řa wěřtosč řo nam na řónzu Božeho řklowa řwjatosčnje wobtwjerdža wot njeho řameho, řiž je řnamjo njewidomneho Boha a řklowa zyrkwje: „Njebjo a řemja řańdžetej, ale moje řklowa njesařinu“ a řenje řwoju móž njeshubja. řeho dla je Jesuřowy posledni advent pschiwřaty do nascheho najřwjecziřkeho japoschtolskeho wěruwřnacžca powřchitkowneje řřchecziřkanskeje zyrkwje na řemi: „wotřal wón pschińdže řudžicž řiwnych a mownych,“ a džęńřniřka njedžela druhého adventa čže a dyrbi nař na to dopomnicž, řo Čłowski řsyn na poslednim dnju ř wulkej mozu a řařnosčju řařo pschińdže.

Wo tym řež řwjatosok japoschtol řawol we řwojich napominanjach na řheřalonisřkich řeczi a nasch řekřt njeře, řaž řřly ř. řaw, napřřmo: „wo řudnym dnju a pschihotowanju ř njemu.“ řsudny džęń: řařřna wěž je, řapadnyčž do řukow řiwého Boha! řola njebjmy řo, wjeřelmy řo jeho pschińdženja! řesuř je nasch řudnik: Čłowski řsyn,

řiž řnaje čłowřku řkłabosč. Ale pschihotujmy řo na řud a na řesuřowy posledni advent, nawobłekani ř kłabatom wěry a lubosčje, a ř kłobukom nadžije ř řbožnosčzi a wobronjeni ř mjecžom řwjateho řucha. řak řudžemy řo dořtojnje hotowacž na jeho pschichod, řwojeho řřchecziřkeho wobhnanženja wěřczi řřes řiwu a wjeřetu wěru, řwojeho wobnowjenja a řwjecženja wědomni řřes lubosč ř řesuřej a ř jeho zyrkwji a řak čžakajo na řeho Anjesa a na řwoju wěčřnu řbožnosč w nadžiji.

Duž wachujmy!

1. řo řo jako džęczi dnja řřařřneho řpanja řladamy;
2. řo řo ře řwjatosokmi řronjemi pschecziřwo wřřchemu řpyřowanju ř nožy wobronimy;
3. řo řo wřřčędne w ředžřniweje řwěrnosčzi na řudny džęń hotownych džęřimy.

1. Wachujmy jako džęczi dnja, a njepřimy jako čzi drušy, řekdy w řawolowym čžaku wřřebje pohanjjo, džęńřniřki džęń pař wřřchitřy čzi, řiž wo řanym řiwym řřchecziřkanceje nicžo w řebi njecžuja, řačž řunjež řu řřchczeni. řoni maja mjeno, řo řu řiwji, ale řu mowwi. řoni nejřřu řřořřbi, ale řeža jako džęczi nožy a čžmy w duchownym řpanju. ř nožy, řdny řy wřřnył, je jako by wřřřa móž, řiž bę wodnjjo řyłna, ř řwojich řřawow wucžahnył a řaž by řy na řene dobo na čžele a na duřři a na wřřčęch řřawach wokłabnył. Wřřřo řhibanje řařřanje, wřřčę myřřle mjelcža, řřly čłowřek je řaž mowwy. řřmjercž je řotra řpanja. řeho řunja řu čzi, řiž řu duchownje řpřyř, řaž mowwi řa wěčřne řiwjenje, a řapomnja, řo je wřřchitřon

čas do budneho dnja hnadny čas. Woni wo hnadu njesdychuja, so njeprafcheju a njewojuja, dokelz niczo nje-
 flahsa, shtoz Boh duschi kasa. Woni dadza swojemu
 ziwjenju precz hicz, jako smuczena masana rekla precz dze,
 a su jako kon a swoje leta dokonjeja jako prisdnu recz.
 Zich czas so minje, kaz njebyl sa nich niczo, dyzli hohy
 czas swetneho rosproschenia: bjes Boha, bjes Sboznika,
 bjes swjateho Ducha a bjes Bozeho slowa a Bozich sa-
 kramentow a skoncznje bjes Bozeho swjeczenja a ziwjenja.

Tajzy nejshu dzeczi dnja, ale nozy: jim njeje so
 zadny dzen sboza a Sboznika pschiblizik, jich noz so njeje
 minyla. Zich czemnoscz je njewera, kotraz duschu saklepja
 a wutrobu saczemnja a wolu k hrachsenju swolnihu stwori.
 Woni njesnaja bliskoscz teho, kiz je sweta swetlo. Czemnoscz
 w nich drje so tez hiba a je dzelawa. Swoje dzelo
 wona czeri w zhytm czlowjeku, w mozach dusche a czela
 a runje tak tez we wutrobje a w myslach, potajkim we
 wschych duchownych mozach a we wschych stawach czela.
 S teho wurostu skutki czemnoscze.

Szwjaty adventski czas nam s nowa pschimoła: „Wot-
 polozcze skutki czemnoscze, budzce dzeczi dnja!“ Srudnje
 je, hdyz dyrbisch so w nozy wokolo schmatacz a zaneho
 pucza a zaneje schczezki njewidzisch a njenamafsch. Kak
 swjefelaze a wofschewjaze pak je, hdyz Boze skonczo sthadza
 a s nim nowe swetlo a dzen. Pod zohnowanjom skonza
 a dnja wschitko stawa a so woziwja. Duž budzmy
 dzeczi dnja!

2. A wobronmy so se swjatyimi bronjemi. Esu to
 bronje Boze, kotrez nam Bozi Duch do rukow dawa a
 kotrymiz won nas debi: s kabatom wery a luboscze a
 s klobukom nadzije k sboszczu. Pschetoz Boh nas njeje
 k hnewu, ale k wobshydnjenju sboszczu postajik. Wola
 njeho njeje zane wotmenjenje ani wobroczenje swetloscze a
 czemnoscze. Won nam se wscheho sabludzenja, nabbehowanja,
 spytowanja a wofslabnjenja wupomha a je blisko wschitkim,
 kiz so woprwdze k njemu wolaju. K wolanju a modlenju
 dyrbimy strósbu bycz. Strósboscz stwori cziste a jakne
 myhle a sadzewa luboscz k swetej a duchowne spanje a
 wofslabnjenje w czasu spytowanjom, mjes tym so je ton
 wot czelneho loshta a swetneho wjefela wschon jaty kaz
 pjany a woprwdze spizy. Sly njescheczal tajkeho klabeho
 lohzy pschewinje, kiz zanych bronjom nima a njewojuje kaz
 wobronjenu wojak. To je poklecze wscheho hracha, so dale
 hrach plodzi a so kazenje sa duschu a czelo porodzuje.
 Gotowy hrach, kaz s zyta niczo, shtoz je so stalo, so nje-
 hodzi njeczinjenu czinicz. Won steji pod Bozim sudom.
 Ale hrozazy hrach, to je spytowanje, je minjomny a wot-
 wobrocjomny, hdyz wojujemy s Bozimi bronjemi. Boh
 sam je bron dobra, bylina stala. Won nam se wscheje
 duchowneje nusy wupomha, se wscheho nabbehowanja, spy-
 towanja a wofslabnjenja. Won wuhotuje kóždého sch-
 sczijana se byllymi bronjemi, so so mohk jako dobry
 wojowat Jesom Khrysta bedzicz: s klobukom nadzije k dusche
 sboszczu, to rekla: nascheje schczenskeje wstoscze, so
 smy s Bohom sjednoczeni a so smemy na Boha twaricz,
 jako so dzeczi wotzej dowerja. Dale pak, kiz my teho
 dnja smy, budzmy strósbu, nawoblefani s kabatom wery
 a luboscze! Wera je najshlynschi wojekski kabat.
 Wona swet a jeho spytowanje pschewinje. Luboscz je
 kabat. Wona k wobaranju pscheczimo skemu njescheczalej
 prawe a cziste bronje radzi a je swjast dokonjenja dobrego
 bedzenja a wery dzerczenja. S wery, luboscze a s nadzije

k sboszczu wurostu ziwie Knjesowe mozy. Shtoz jich
 moz ma, nad sweta wjetchom dobywa! Tak

Dzerz so, ducho, hotowy,
 Stan, wsmi swoje bronje;
 Wachuj, modl so, czas je sly,
 Gusto so netk shoni,
 So tez tych weryazyh
 Satan druhdy spyta
 A jich sawjescz pyta.

3. Duž budzmy swerni we wachowanju. Knjesowy
 dzen tak pschindze, jako paduch w nozy, nahle. Na tutym
 Knjesowym dnju smija czlowste dny swoj konz, czas je
 pozrjety do wecznoscze. Paduch rubi. Knjesowy budny
 dzen sebjerje tym, kiz w twjerdym duchownym spanju leza,
 jich weste wobbedzenstwo a jich wutrobnu czasnju, swetnu
 luboscz. Ssudnik pschindze w nozy: njenadzujzy, hdyz
 netotry budze w twjerdym duchownym spanju lezecz.
 Shtoz budze pschewatany? Kiz njebe we wachowanju
 wobstajny a kiz so njeje bjes pschestacza s kedsbnivej swer-
 nosczu na Knjesowy budny advent hotowy dzerzak. Teho
 dla budzmy temu Knjesej sami swerni. My drje njewem-
 ny, hdy ton Knjes pschindze. My tez njewemy, hdy nasch
 smjertny dzen pschindze. Shtoz we swoj konz? Niczo
 tak njeweste njeje hacz to, hdy budny dzen pschindze. Ale
 niczo tez tak weste njeje na swecze, hacz so won pschindze
 a junu rachnowanje s nami dzerzi. Duž khodzmy jako
 dzeczi dnja kóždyczki dzen, czimny, so bychmy junu sboszni
 byli s bojosczu a se rzenjom, se wschednej pokutu, wojujmy
 sa swoju sboszcz se swjatyimi prawymi bronjemi a
 budzmy swerni w tutym najswjeczischim adventskim pschi-
 hotowanju a wachowanju hacz do smjercze, so by ton
 Knjes nam junu, hdyz won pschindze a jeho msda s nim,
 kronu ziwjenja a sboszczu dacz mohk! Sbozny budze
 kóždny, kiz tehdy wobsteji psched swojim sudnikom!

Won pschindze k swetnom' budu
 Tych njepokutnych dla,
 Se zohnowanjom k ludu,
 Kiz jeho Ducha ma.
 Bój, Jesu, nascha jaknoscz,
 A wjedz nas se sweta;
 Ach, daj nam tvoju krasnoscz,
 Nas pschijjedz do njebja!
 Hamjen.

R.

Budzmy mudre knježny! —

Luk. 12, 36.

Budzmy ludjom podobni, kiz woczafuja
 Na Knjesa, so s kwapka domoj wróczaheho,
 So bychmy, hdyz pschindze, powitali jeho!
 — Mozy njebjekow so tehdy wschitke hnuja.

Wumozeni khersusch nowy sanoschuja,
 Kotsiz pschichod Knjesa widza njebjeskeho,
 S krasnosczu so k budej sweta blizazeho;
 Teho wita radoscziwych halleluja.

Jako mudre knježny woczafajmy sweru! —
 Hdyz Knjes klapa, jemu hnydom wotewrejmy,
 Sewak na kwap njebjeski s nim njedozpimy! —

Ziwu pschezo sebi wufhowajmy wery,
 S mozu Bozej w bedzenju so pokhynjajmy!
 — Takle nawozeni napscheczimo dzimy! —

U.

Bydleńska naprawa.

Nas bëchu jeneho stareho wuja pscheprošyli, so by hebi wulfotnje naprawjene wobhydjenje mlodeju mandželsteju wobhladał. Wón bu psches mnohe wyšokte krašne stwy wjedženy. Bjes wobdžiwanja a bjes khwalby wón na žyłu krašnoscž shladowašche.

„Mó, luby wujo“, so jeho skónčnje mlody mandželsti woprascha „šyto dha k temu prajiš? Daj šwoje měnjenje šlyšhecž! Šsy f naju domjazej naprawu spočojom?“

„Džěczi““, šnapšhecžiw starz, „to wschał je žyly rjenje tač; ale njesabudžtej jeno dwojake pschi tym! Š přenja njesapomítej šwojich bratrow a šwoje šotry, kiž ani džěbath džěl tač rjenje bydlicž njemóža kaž Wój; ja měnju Waju bratrow a Waju šotry w pincžnych bydlač a w komorach pod třěchu. A f druha njesabudžtej tamneje maleje wuskeje komorki, kotruž na pošledku wobczehnjetej, hdyž so Waju wocži ja tónle šwět a wschitku jeho krašnoscž na pschezo šandželitej.“

Młodaj mandželstaj na so pohladnyšchtaj a žyly womjelknyšchtaj.

„A jene ja we Waju nowym naprawjenju f žyła njewidžu““, starz pokrəcəšche: „Wój staj najlěpsche šabyloj: šchpihel po-brachuje.“

Mandželstka pokaja na elegantny šchpihel, kotryž w korridoru wišasche.

„Ach, tón je ja czěto““, šnapšhecžiw starz; „ale šchpihel ja duschu Wój nimataj. Ša ani w knižnym šhamorje ani něhdže na blidže bibliju njewidžach.“

F.

Pšchindž, Knježe Jesu!

(S. Sturm.)

Chzešch hišcheže dlěje wotach stacz,
Ty požohnowany?
Ša wěm, so chzešch so pokasacz,
Šaj, so mi bliski šy.

Šlaj, durje wotewriene šu,
Mój hoščo najlubšchi!
Ach, njehladaš na šhudobu,
Šow pschebytł hebi wšmi.

Šso k tebi hori wutroba,
Chze tebi šwjecžicž so;
D Jesu, pšchindž mi do doma,
Čži pšchihotowanoh'.

A wusant' šwět, tón wohidny,
Kiž naju rosdžěli;
Čžin moju duschu k šwjatnižy,
Šu wěčnje šwjecžu čži.

Suriž Bróšf.

Na pruhu stajeny.

Do jeneje šhromadžiny derješmyšlennych mužow bëchu tež nětotši šozialdemokratojo pschischi f tym wotpohladom, so njebychu rěčniktej k šłowu pschincž dali abo jeho tola na kóždy pad w pschednoščku myšili. Šižom wjaznykrócž bëchu woni jeho f pschimołanjemi pschetorhnyli. Nětko naspomni rěčnik, kiž so f tym myšicž njedawašche, bibliju a pomjenowa f njeje šłowo, so by to, šytož praješche, f nim wobkručžil. „Šlupe wěžy!“ jemu jedyn se šozialdemokratow wótšje pschimoła. „Šchtó bibliju wěri? ja niž!“

Rěčnik so pschetorže a na tu stronu hladašche, f kotrejež tuto šłowo šakšincža. „Wšy bibliju njewěriče?“ wón ločr šawoła. „Kaž so mi šda, drje Wšy tušamu žyly derje šnajecže?“ Na to dwazhčžihriwnat f dšbsaka wuczahnywšchi, jón w pošbčhjenej

ružy džeržesche a so šašo na teho wobrocži, kotryž bë rěčal a wuwabjamje na njeho hladašche. „Ša Wam na měščze tónle šloty dam, móžecže-li mi dwanacže biblišskich hróncžkow mjenowacz!“ Tón muž mjelčesche a pytašche so šesady šwojich towaršchom potajicž. „Ša jón wam ja šchěcž hróncžkow f biblije dam“, rěčnik pokrəcəšche. Wšchitko mjelčesche. „Mó, dha ja šchtyri hróncžka, ja dwě bibliškej hróncžy“, wón pokrəcəšche. Ale ani telko jich tón muž we šwojim pomjatkú hromadu šwjescž njemóžesche. Wokołštejazy počzachu so šmjecž a mēřkažerjej to hódž njebē. Wón so f čžicha se šale šuže a rěčnik móžesche njemhlyny šwój pschednoščk doškončicž.

F.

Štawisna Křyštufoweho čžerpjenja.

6 b.

(Pokrəcəžowanje.)

C. „Duch wěrnosče budže wam puč do wscheje wěrnosče (pokasowacz!“ —

Šan. 16, 12—33.

Knjes dale džesche: Šiščže mam wjele ja
Wam prajicž, ale runje nětk šnjescž wy jo
Džē njemóžecže w šrudžbje šwojej;
Trosčtar pač pšchindže k wam f wyšokosče.

2. Šdyž wón pač pšchindže, Boži Duch wěrnosče,
Tón pokasowacz do wscheje wěrnosče
Puč budže wam, — wy šłabe džěcži;
Pšchetož wón Trosčtar je, f njebjē daty.

3. Wón šam se šebje njebudže rěčecž k wam;
Pač, šytož je šlyšchał, to budže rěčecž wón
A pšchipowjedacz budže pšchichod
Wam — jako witany wodžer Boži.

4. Tónšamy krašnicž budže mje; pšchetož wón
To wosmje f mojom', šytož budže šlicžecž wam;
Wšcho, šytož ma Wócžez, to je moje,
Tehodla tole šym šjawnje prajil:

5. Wón wosmje f mojom', šytož budže šdžělecž wam. —
Šo malej šhwili njeb'džecže widžecž mje
A šaš' po šhwili dale malej
Budžecže widžecž mje k Wótzej čžahnyčž. —

6. Duž džachu f pošłow nětotši mjes šobu:
Šyto je, so praji: Šo malej šhwili wy
Mje njebudžecže widžecž a šaš'
Šo malej šhwili mje wohladacže?

7. A dofelž čžahnu k Wótzej ja šwojemu? —
Duž džachu woni: Šyto je, so praji nam:
Šo malej šhwili? — wospjetojo;
Njewěmy prawje my, šyto wón rěčži.

8. Duž špšna Jesuš, so čžychu prašhecž joh',
A k nim nětk džesche: Šo tym wy mjes šobu
Šso prašhecže, so wam šym prajil
— Našdacže potajništwu jara džiwne:

9. Šo malej šhwili njeb'džecže widžecž mje
A šaš' po šhwili malej wy budžecže
Mje widžecž, — kaž wam wobšwědcžuju, —
Šawěrnje, šawěrnje ja wam praju:

10. Wy ſ płacžom hórſtim budžecze žalofczič,
Paſ ſwět ſo budže njemdry wſchbn wjeſelicž,
Wy budžecze paſ na doſcž ſrudni,
Ale ſo pſchemëni bórſy wſchitko;

11. Hlaj! ſrudžba waſcha ſ wjeſelu wubëhuje. —
Ma žónſta ſrudžbu, hdyž dyrbi porodžicž;
Wiſchaſ jeje ſchtunda jej je pſchitſchla!
Hdyž paſ je džeczatko porodžila,

12. Wjaz' njewopomnja tyſchnofcze hórſkeje
Dla wjeſelofcze, ſo je ſo narodžil
Do ſwëta cžlowjeſ — ſ Boha cžerſtwy.
A wy tež ſrudobu macže nëtko;

13. Paſ ſaſowidžecž želaznych budu waſ,
A ſawjeſeli wutroba waſcha ſo,
A wjeſele dže rubicž waſche
Njebudže ničto wam — do wëcžnofcze.
(Pſchichodnje dale.)

Dobry ſawrót.

Powjedańczo ſe wſchëdneho žiwjenja.

(Skónčenje.)

Domoj pſchitſchëdſchi, namata Czumpjela žonu a džeczi płacžnych, tola pſchewiny ſwoje cžucža a cžinjefche, jaſo by to njepytnył. Wucžahnu ſ kaſny pjenjeſ — bë to jeho poſledni —, poda jón žonje a rjekny, ſo by ſa to jeſcž pſchitotowala. Wboha žona ſo ſloro jeho rëcže ſtróži; ſdaſche ſo ji tón ſamý hlób, kotryž bë nëhdy w ſbožowniſchich cžaſach taſ huſto klyſchala.

Wjeczor džeſche Czumpjela ſahe lehtyčž, naſajtra ſaſo ſahe ſtany. Bórſy džeſche ſ domu a to hnydom ſ murjerſtemu miſchtrej, kotryž runje wulku khëžu twarjeſche.

„Miſchtrje!“ rjekny ſ njemu, „poſlednje krjepki palenža je mój jaſny woptał, ja ſo jeho ſa ſwoje žive dny wjazy njedótknu. Njepraſcheječe ſo mje dale, ale wëcže mojim ſłowam, hdyž mje tu ſtróžbeho pſchëd ſobu widžicže. Chžecže mi džeło dacž?”

„Rëcžicže wy prawdu?“ ſo miſchtr dživajo praſchejeche.

„Haj, rëcžu taſ prawdu, miſchtrje, ſo bych hnydom, by-li ſmjercž na mojej prawizy a tamle forczma na mojej lëwizy ſtala, do ſmjercže ſchoł.“

So bychmy to ſ krótka wupowjedali: Czumpjela doſta wſchë cžëſtliſke džeło na nowej khëži a ſo tež hnydom do džeła da. Na wjeczor po ſkónčënym džełe wopraſcha ſo miſchtra, hacž njebý jemu poł tolerja miſdy do cžaſa ſapłacžik. „Poł tolerja?“ wotmolwi miſchtr. „Wy ſcže wjazy ſapłuzili, ja chžu wam ſa kóždy džen toleť ſapłacžicž, budžecze-li dale taſ ſwëru džëlacž kaž dženſa.“

Czumpjela njemžefche ſe ſłowami ſwój džał wuprajicž, ale jeho woczi wjazy wuſnawaſchtej, hacž ſłowa, a miſchtr jemu roſymjeſche. Czumpjela doſta ſwój toleť. Duży domoj kupi korb, tſi pokruty khlēba, nëſchto butry a kruč mjaſa; ſ tym wróczi ſo domoj. Trjebaſche khëtru khwilu, doniž ſo trochu ſhraba; ſkónčnje ſtupi do khëže. „Marja“, rjekny, „njeſu tebi nëſchto ſ wjeczeri. Wój, Hanižka, wſmi hornž a dži po nëotre khany mloka.“

Na to da ji nëotre ſlëborne a holecžka bëžeſche wjeſele ſ domu. Marja ſo ſpodžiwafche, hdyž bë korb wotwodžela a wſcho, ſchtož w nim bëſche, wuhladała; tola njewëri ſebi ſłowa prajicž. Khodžeſche kaž poł ſpizy pó jſtwej, jeno dyſ a dyſ pohlada ſkradžu na ſwojeho muža. Mluž njebë pił, to derje widžeſche, hacž runje bë doſcž pjenjeſ na palenž mël.

Hanižka pſchinjeſe bórſy mloka a Marja hotowaſche nëtko

wjeczer. Hdyž bë po wjeczeri, džeſche Czumpjela hnydom lehtyčž. Naſajtra po ſnëdanju waſa Czumpjela hnydom grat, ſo by na džeło ſchoł; bë hižo w durjach, tu pſchemoh jeho cžucže. Njepraji drje ſłowa, tola wupſcheſtrje ſwojej ruzy, a jeho mandželſka ſlehny ſo płacžo na jeho ramjo. Czumpjela wokoſchi ju a domjedže ju ſ ſtólzej; na to wopuſchcži dom. Hdyž dženſa na džeło pſchindže, cžujefche ſo taſ ſbožowny.

Pſchindže ſobota a Czumpjela bë zyly tydžen bjeſ palenža byl. Bë ſa tydžen ſchëcž toleť ſapłuzil, ſ kotrychž bë jemu hiſchcže tójiſchto ſwoſtało. — „Marja“, rjekny po wjeczeri, „tule maſch ſchthri tolerje; kup ſa to ſebi a džeſcžomaj nuſneje draſty. Eſhm ſa tydžen ſchëcž toleť ſapłuzil; miſchtr dawa mi toleť na džen. To je dobra ſapłuzba — njeje wërno?“

Marja ſ njemu pohladny, jeje ert ſo hibaſche, tola njemžefche ſłowa wuprajicž. Wona chžyſche ſo ſ mozu pſchewinyčž, tola byly ju pſchemochu. Mandželſki pſchimny ju ſa ruku. „Marja!“ rjekny a pódla kulachu ſo jemu byly po ližomaj, „ty ſo njemyliſch, ja bym ſaſo tón prjedawſchi a nadžijam ſo, ſo ſa zyłe žiwjenje tajki woſtanu. Žadyu mojih ſańdženych ſtutkow njëmë twoju wutrobu ſrudžicž.“

Na to powjedaſche ji, taſ bëchu jeho Hanyne a Hanižyne ſłowa tehdom taſ pohnułe. „Ženje prjedy“, pſchitſtaji, „njecžujach, taſ hlubofo bëch padnył, tola po ſłowach mojeju džeſcžow ſpóſnach to; moja duſcha ſpuſchcžeſche ſo ſaſo na Boha, ſ kotrehož pomožu móžemy wſchitko dokonjecž. Wbý je waſchu modlitwu huadnje wuſklyſchala. Džakujmy ſo jemu a proſchmy jeho, ſo by moje pſchëdewſacže dopjelnjał.“

Cžaſ ſo miny a Czumpjeliz khëža ſo pocža ſaſo pëtnje ſwëtlicž; kwëtki w ſahrodže ſaſo ſacžëwachu a wſchudže kčžejefche ſbože a ſpokojnoſcž.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Naſchim lubym Eſerbam bu wobradžena rjana knižka wot ſararja em. Urbana w Budyſchinje pod napiſmom „Wofſchewne wonjeſchko“. Se to nowa ſberka wótcžinſkich ſpëwom, na kotruž lubnych Eſerbow kęžbnych cžinimy a jich wabimy, ſo bychu ſebi ju prawje bórſy mnoſy kupili a pilnje cžitali, a to, ſchtož je w tych ſpëwach ſ wutrobny jim ſpëwane, ſebi tež hlubofo do wutrobny ſaſchcžëpili, we nej ſtajnje ſakhowali a hajili, taſ ſo bychu dobre plody njeſle. Zuta knižka, kotraž je ſ cžifchëžom a naſkladom Marka Eſmolerja jaſo 5. cžiſkto ſerbskeje ludoweje knihownje Eſerbomila Tuchofſkeho wuſchla, wobſahuje ſchëcž trójnikow wótcžinſkich ſpëwom, wſchitke hloſowane na ſilianowu próſtwu: „Eſerbja, ſakhowajcže ſwëru ſwojich wótzow rëcž a wëru!“ — Dubi Eſerbja, tajtu wótcžinſtowo hajazu ſberku ſpëwom dyrbicže ſebi pſchifwojicž, dyrbicže pilnje cžitacž, we hłowje wobmnyſłowacž a we wutrobje hajicž. Zyła knižka płacži hacž do hód jenož 10 np. (potom pał 20 np.), a duž móže ſebi ju tež kóždy khudſchi Eſerb kupicž a ſ tym ſebi raſ nanajtuńſcho nadobne cžitanje dobnyčž.

— W ſaſkim ſejmje je ſo wo powjetſchenju dokhodow wuczerjow jednalo, kotrež je nuſne, hdyž na druhich ſtatnych ſaſtojnikow dživamy. Saſtupjerjo wſchitkich ſtronow ſo ſa to wuprajichu, duž je nadžija, ſo budža ſo dołholëtne pſchecža wuczerjow, kaž daloko budže móžne, dopjelnicž. S dobrym prawom ſerbski ſapbžlanž Roſla wuſbëhny, ſo maja naſchi ſerbszy wuczerjo we ſwojich dwojow rëcžnych ſchulach wobcžežniſche džeło a ſo mël ſa to tež ſapłuzene ſarunanje doſtačž. — Sańdženu ſrjedu je ſo wuradjenje noweho wólbneho ſatonja ſapocžalo. S rëczow ſaſtupjerjow bëſche ſacžucž, ſo ſo ſakon tajki, kajkiž je jón wſchnoſcž namjetowala, njepſchimoſmje, ſo pał chžedža konſervativni a nationalliberalni na tym ſobu džełacž, ſo ſo pſchijomny ſakon poſtaji.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihiczišczećni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. Advent.

Jej. 42, 1—4.

Šdnž šo šchtó do žaneho domu pschipowjedzi a domjazny na njeho čakaju, dha šo wschitzy šami pschi šebi prascheju, tajki drje wón budže, šchtó budže t nam rěczecž a tak budže šebi naš wazicž. Njemjedža woni nicžo wěšte wo nim, dha je jich wješele mało, haj, wěšta bojosčž jich pschewosmjje. Duž drje wo nim wěšta powjesčž do domu dóndže, a š tuteje powjesčže šhonja domjazny, šo je tón, na kotrehož čakaju, měrnny, pobožny, lubosčžitny muž. Nětko šu wješeli, nětko wjazny jeho pschichod doczakačž njemóža a š radosčžu šo na njón hotuja.

Šhrystuš bu wot Boha šameho čłowještrow pschipowjedženy. Šo pak bychu se žadanjom jemu napschecžiwu hladali a jeho potom š wysťkanjom do šwěta witali, teho dla je Bóh profetow póšłak, kotšiz šu teho šlubjeneho we wschej jeho lubosčži a pschecželnosčži wopišowali a jeho ludžom psched jich duchownej woczi šwobrasowali.

Tak jeho tež Šesajafš wopišuje.

1. „Ša čžu jemu dacž mojeho Ducha, praji tón Šnjes.“

Wón směje po tajkim Božeho Ducha w šebi. Njensche porucženje jemu ničtó na pucž do šwěta šobu dacž njemohł. Kóždy šchtomicžł ma wěštu móž w šebi. Še tak šama dobra, dha směje wón dobre plody. Ty džesčž šebi t šahrodnicej po mlódy šchtomicžł ša šwoju šahrodu a wón čzi jedyn da a čzi wobšwědczi, šo je to šchtom dobreje

družiny. Tajki njesčch wješeli dom a jeho plody pódzišcho tebe a twojich potomnikow woschewja.

Runje tak je nětajki duch w kóždym domje; bohužel je w někotrych duch hněwa, hidženja, nahrabnosčže abo njepózcžiwosčže š knjesom. W druhich pak šašo duch lubosčže, pschecželnosčže, bohabojosčže a šmilnosčže knjezi. Tón, kiž je š tajkeho dobrego doma wustupil, namaka wschudžom durje wotewrjene. Kóždy jeho rad do domu bjerje; pschetož kóždy wě, šo š nim šobu žyly poklad dobrnych pocžinkow dostanje, kiž budže žylemu domej ša šbože.

A w Šhrystušbu bydli Duch Boži šam. Šo šlyšchawšchi wjedžichu Šraelszy: Budžemy šo jeho praschecž, budže jeho wotmolwjenje tak prawe, jako by Bóh je šam dał. Budže jemu šchtó nusu škoržicž, budže wón pomhacž š bójškej mozu; budže šo šchtó praschecž ša pucžom do wěczneho žiwjenja, budže wón, roššwětlenny psches Ducha Božeho, tón prawy pucž pokasacž móž. A tajki je potom Šhrystuš tež wo prawdže byl.

2. Ale Šesajafš wě wo nim hišcžže wjazny powjedacž. Wón šwojich rojenkow do Božej šahrodki wjedže a jim w duchu šstupicž dawa psched Šhrystuša, tón prawy šchtom žiwjenja, šo wschě te plody na nim wohladaju.

„Wón njebudže hawtomacž ani wólacž a jeho hłóš njebudže na hachach šlyšchany. Wón šo njebudže wadžicž a hrosnje hladacž.“ Tajki je tež tón Šnjes wo prawdže byl. Čzichi je wón kłodzil a pschecželnje jeho ruka bližšeho witašche, a tež ša njepschecžela mějesche wón lubosčžiwie šłowa. Tajzy šu hišcžže dženkša jeho wěrnny wucžobnizy.

Hdžež pač so wołanje a hamtowanje blyšchi, hdžež žane wóczko hrosnje hlada a žadny rôt so s bližšim wadži, tam wschať hiščeže tajki kšesćijan sapisany wołtanje do kšesćianskich knihow, w durjach jeho doma pač steji Khrystuś, srudny a hotowy, so by s njeho wuschol, a s nim so setka sly njepšeczel, so by do domu sastupil.

„Malemjenu sczinu njebudže wón dolemicž a žehliwy bužoh njebudže wón wuhašnyč.“ Tajki je Khrystuś byl. Malemjena sczina bėšche ta hrėšchniza, kiž Khrystuśowej nosy se blyšami pokuty maczešche, a Farisejszy bychu ju najradšo satorczili a tač dolemili, so sa tym njepraščejo, šcho s njeje budže. Tón Anjes pač je se swojim miłym kłowom ju sbėhnył, so so šhraba a so je potom pobožnje swóji semski pucž wukhodžila. Žehliwy bužoh bė tón słóštnik na kšičižu; jenož hiščeže mała šchricžka wėry a nadžije so w nim žehlešche, a pšched ludžimi bė wėšte, so tež ta bóršy hašnje a wėczne šatamanstwo jeho šjimmje. Ale tón Anjes je do šchricžki jeho wėry se swojej mozu sadunyl, so je wón pokutny wėrjazny s kšičiža na prawizu Božu šchol. Tajki kšodži tón Anjes hiščeže pšches našche krajiny. Wón steji pšchi tych hubjennyč a šazpjennyč a pokutnyč a kšudnyč a kšornyč, wón blyšchi jich wołanje a liczi jich blyšy. Spuščeječe so na njeho a dowėčeže so jemu; pšchetož wón budže tež waš sbėhacž a tež wy tón džen doczafacže, hdžež budže wješele na waschej hłowje! „Wón budže wucžicž swóje prawo šwėru dzeržecž a kupny budža na jeho wucžbu cžafacž.“ Ššlónzo swóje pruhi ženje na niťoho laťo njeje, kiž by tač rjane kłowa rėcžal byl, kač Khrystuś. To bėchu kłowa wėczneho žiwjenja. A wón je je dzeržecž wucžil. Hiščeže dženša je wón tajki wucžecž, kiž ma kłowa, kotrež do wėczneho žiwjenja wjedu. Jeho rôt je žyrkej, biblija, spėwaťske a tež kóždy cžłowjek, kiž bližšemu cžerstwu wodu s krašneho žórta Božeho kłowa nošy. Wny pač čzemy tež na njeho pošluchacž, so mohł wón, tón najlėpšchi wucžecž, swóje džėlo nad nami cžinicž s wješelom a niz se šdychowanjom; pšchetož to sa naš njeby bylo.

Tón pšchipowjedženy je nėtko pšchishol. Kóždy swut žyrkwinyč swonow, kóždy šchpruch s biblije, kóžde „Pomhaj Bóh,“ kiž dužy na pucžu wot bližšeho blyšchisch, je porst, s kotrymž so wón wo durje twojeje wutrobny klapje. Popschej swójej wutrobje, swójemu domej a swójej dušchi to najwjetšche sbože, kiž na swėcže je, so Khrystuśej wotewrišch a wón je a wołtanje twóji — Anjes a Šbóžnik!

Hamjeń.

J. K.

Wješel a šraduj so, dušcha, nad Anjesowej bliskoscžu! —

Sach. 2, 10.

Šso wješel, džowka Zionsta, — so šraduj jara!
Šlaj! pšchishedšchi čžu bydlieč, praji Anjes, pšchi tebi
A wupšchicž kač rjanu njewjestu cže šebi;
Wšcha wobidnosčž so dyrbi s tebje šhubieč štara!

Nječ w dušchi hołk wšchón wonėmi a šwėtna hara,
Nječ ponižnosčž a cžichosčž ju najrjeńšcho debi,
Šo lubosčž docžehnje cže Šesufowa s šebi,
A njepotoj wšchón šhubi so kač dym a para! —

Advent je cžaš a džėn najspodobnišchi sboža,
Šdžež dušche dobywa šej jeho miłosčž Boža,
Duž hosianna spėwaj šbóžnje wobhnadžena!

Šsy s jeho hnadnej bliskoscžu wšchať wobšbožena,
— Dži jemu napschecžimo! Witaj lubje jeho! —
Wón žiwe žórto žiwjenja je sbožowneho. —

U.

Sswėtnje a duchownje.

(Dwaj njerunaj wobrasaj.)

Štwa pšchi polna je a bohata,
W njej leži wobłėdnjena knježnicžka;
Šu debi blyšcž, šchat krynje drohotny,
Šcho do bleski pač dzerži we ruzy? —
Šlej, s njeje wona wošrjedž krašnosčže
Šswóji šmjertny napoj s šebi wšala je.

Šraj wšchať, šcho bėšche s temu pšchicžina?
Wšmi, cžitaj papjertu, kiž napiša:
„Šswėt dzeržak njej mi swóje šlubjenje,
Wón šnicži mi najrjeńšche nadžije.
Šcho nėtko dale w tymle swėcže čžu?
Ššmjercž špėšchnu moje myšle žadachu.“ —

* * *

Tam kšude holcžo leži w kšorowni
A hižom mrėje w swójej bolosčži;
Duž bliži so s njej knjeni wyšoka:
„Kač mohła byč cži nėkať pomozna?
Šraj, šcho šnadž móžu tebi pošicžicž,
Š cžim twoju tyšchnosčž trochu polóžicž?“

Šlej, kač so kšorej wóczko rosjašni,
A blyšch, šcho wona cžišche wotmolwi:
„Móji pastyr kłóšchi mi šyťk žiwjenja;
Ša šraduju so na kwaš do njebja.
Duž Khrysta prawdosčž jeno požadam,
Še swójim Šbóžnikom ja wšchitko mam!“

K. A. Fiedler.

Adventski hlóž.

Hosianna Šsynu Dawitowemu! Šhwaleny budž, kiž pšchindže w Anjesowym mjenje! Hosianna we wyšokosčži! — Tač wyška kšesćijanstwo, tač wyška jenotliwa kšesćijanška wutroba we swójtym adventskim cžašu. Pšchetož wėrjazej wocži widžitej Anjesa pšchincž; pšchincž s jeho jašneje njebješteje wyšokosčže dele na našču cžėmnu semju; pšchincž s jeho šwjatnižy do našchich kšudnyč, trošchta-potrėbnyč wutrobow; pšchincž jaťo teho, kiž je cžichomyšlny a pomoznik; kotryž niťoho won njewustorcži, kiž s njemu pšchindže; kotryž špróžnyč a wobcžėženyč s šebi woła, so by jich wošchewil; kotryž šdychowanje a štonanje kšornyč wušlyšchuje a jim zunje a nėžnje hojazu ruku pod špróžnu hłowu položa; kotryž mrėjaznyč so minjazej wocži dosandžela ša krotki šmjertny špať, so bychu bóršy šašo wotuczili s wėcznemu žiwjenju; kotryž kšudnyč w jich nušy trošchtuje, so šu špokojom se swójim šuchim kšlėbom, dofelž wjedža, so je hiščeže wšchich kšlėb džyli tón na šemi; kotryž džėcžatka miłosčžiwje na swójej ruzy bjerje, je wošoscha a žohnuje. Šeho, Šbóžnika šwėta, na kotrehož wótzojo cžafachu a nadžiju štajachu, ša kotrymž woni žėdžiwje prošchazej ruzy wupšchėšczerachu; jeho, kiž je w Bethlehemje rođeny, na kšičižu wumrjek, se šmjercže štanył, wot šemje šašo do njebja špěl; jeho, wšchitko napjelnjazeho, njebješy pšchekrašnjeneho, jeho widžitej wėrjazej wocži pšchincž, miłosčžiweho a pšchecželniveho, lubosčže- a hnadypokneho, dobrocžiweho a na šmilnosčži bohateho; pšchincž do domu a šwóšby, pšchincž do žyrkwoje a šchule, pšchincž do wutrobny a dušche, a tehodla wyška

šchesczjanstwo, wysła kóžda šchesczjansta wutroba: Gosjanna Ššynu Davitomemu! Šhwalenty budž, kiž pschińdže w Šnjesowym mjenje! Gosjanna we wňšokofczi!

F.

Pohlad k njebju.

Mi je to hišcže tak jažne, kaž budžišche to haſle wčera bylo, kaſ tón wbohi muž k woknej pschińdže, jako jeho dwór wopušcžichmy. Pod špěwanjom šmjertneho šherlušcha a klinčženjom šwonow jeho drohu mandželstu a jenu dorosčenu lubu džowtu na dobo w kašcžu s dwora won nješechu. Š najwutrobnišchim dželbracžom pohladowachu šhromadženi pschemodžerjo, tež my šchulšy hólzy, pschi wotkhađže hišcže juntrócž na žarowanški dom; a wěšcže je tak nětotry čžišche šdychny, šo čžył Wóh je šwojim njebjeskim troštom pschi tym wbohim mužu byčž w tutej njewuprajnje čžezkež hodžinje.

Ach, my šebi druhdy myšlimy, šo šo žanemu čžlowjeſej šrudnišcho njeńdže dyžli nam, a my njewopominamy, kaſ nimo měry wjele ma taſ nětotry našchich bratrow porno nam čžerpicz.

Tón wbohi muž njemóžesche šlědowacz; wón bešche šam šhoru a be šo jeno hačž k woknej dowlekl. Š šhto mohł tu jěru bolosčž wopšhijecz, š kotrežž wón ša woběmaj kašcžomaj hladašche! Ale ja to ženje nješabudu, kaſ wón šwojej ruzy na wutrobnu štylny a blěde woblicžo k njebjesam šloži. To bešche jeho wotmolwjenje na našche štyfne praščenje, šhto nětko doma š njeho budže. Wóh wě, šhto je jeho wutroba š hlubiny wołala. My nješechmy žonu a džěcžo won na pohřebnišcže; ale wutroba a wóčžlo tyšchneho muža šlědowašche ša nimaj horje a pytašche jej w tej domińje, hđžez žana šrudoba wjazny njebudže.

Š, njebychmy-li tónle pohlad k njebju měli, šhto by š naš bylo w čžemnym dole! Š my njebychmy jón měli, njebudžichmy-li Šehšowi wuczobnižy ša šwojim a našchim Šbóžnikom hladačž šmeli, jako bu wón horje wšaty do njebjes.

F.

Wón pomha.

(M. š Paniza.)

Šdyž woło ničžo njewidži
Hačž jeno tolstu mytu,
Dha widži tola w nadžiji
Žno šlónčžto w šwitanju.

To tebi Šnješa pokáže,
Kiž ženje njedřema
Š šwojim rady bliško je,
Šich hnadnje wobšboža.

Šaž dołho šmy tu na šwěcže,
Bě pschi naš š pomožu,
Šajbohatscho paſ pomhał je
Šam w lubym Šbóžniku.

Ma šmilnu, šwěrnú wutrobu
Dženš hišcže ša tebe
Š do wješela šrudobu
Wšchu pschemobrocžicž čže.

Duž wješeli šo wutroba,
Šo w šwojim šlowje je
Šam Wóža hnada šlubila:
„Šhtóž prošy, doštanje!“

Do šnadnoš' wón rad potaja
Móž šwoju Šnjesowu,
Š w mólcžkich wěžach wošjewja
Čži pomož najwjetšchu.

Šaj, rańšche šwětko škhađža čži,
Š pomož doštawašch,
Šdyž w prawej šhrobkej nadžiji
Šy šměrom woczakašch.

Šurij Wóšf.

Wošamotnjenaj šarschej.

Šodowny wobraš.

Dwaj mandželstaj, wobaj w tšizhtych lětach štejazaj, šašwěcžowašchtaj wječor do Wóžeje nožy šodowny šhtom. Šhto je to

dale wošebiteho? Š tola bešche něšcto wošebiteho pschi tym. Wlido pokajowašche šo žhle próšbne wot darow, kaž tež tu wopravdže žanych džěcži njebe, kotrež budžichu na nutšawołanje čžakale. Čžorne rubiščko wotoło žonineje šhije a bolosčž, kotraž bešche ša hlubšcheho wobšedžbowarja na woczomaj mandželstaju špóšnacž, bližšche rošjašnjenje dawawašche. Šaj wěšo, pschi lońšchim šodownym šwjedženju, dha bešche to žhle hinał bylo! Šaſ bešchtej šo tehdy w tejšamej štwě dwě lubošnej džěšcži, pjeczłětny hólčžik a tšilětna hólčžka, wješelitej, a kaſ bešchtaj šo tehdy šarschej je šwojimaj džěšcžomaj a nad nimaj wješelikož! —

Šedyn lěkar wotmolwi ras na praščenje po štraščnošcži meningitis (šahorjenje mošhow): Šhorosčže na itis šu wšchitke štraščne. Šunje w minjenym lěcže bešche šo jena druhu šhorosčž, kotrežž njeno tež na itis wukhađža, jako jara štraščna wupokafala. Š mašej Šaškež liežba džěcži, wob lěto na tule šlu šhorosčž šemrjetnych, na wóšom tyšaz poštupi. Do taſ wjele šwójbom a wošebje do taſ wjele šarschiškich wutrobom bešche želenje šastupilo! Š taſ mnohich domach budže tež pschi lětušchim šodownym šwjedženju radoščž nad wobšedženištwom šawoštatych džěcži š šubšcžišwymi dopomnicžemi na wšate wopory tamneje šhorosčže šačžem-njena! —

Š tajkimle čžezko potrečenym šarschim škusšeschtaj tež mandželstaj, kotrežž my pschi šašwěcžowanju šodowneho šhtoma na-deńdžechmy. Wonaž bešchtaj šo mješ šobu prašchalož, hačž by šo ša tón krocž š žhla žadny šodowny šhtom wobštaracz mēł, ale škónčžnje bešchtaj šo tola ša to roššudžikož, a rošrišna pschicžina bešche najškerje ta byla, šo mandželstka šašo džěcžatko pod wutrobu nošchesche. Duž nočžyšchtaj tole wašchnje, kotrehož bešchtaj šo wot špoczatka mandželstwa šem džeržalož, pschetorhnyčž, hdyž tež móžesche šo na nětko šašwěcženym šodownym šhtomje pytnyčž, šo drje je lońšchi wjele rješšchi byl a šo be tu lětušchi mjenje wješela dyžli porjada dla. — Šjane woblecženja džěšcžow bechu š wjetšcha mješ druge džěcži rošdžělene, ale tutón šodowny wječor čžyšchtaj taj mandželstaj šamaj byčž. Šhto mohł wopišacz, kaſke myšle a ša-čžucža psches jejnej wutrobje džěchu! Wobaj to wo šebi wjedžišchtaj a še šobu čžujeschtaj, ale pschi tym dyrbjesche tola kóžda teju wutrobom šwoju luboščž šama ša šo nješčž. —

Š tyšchym pošměwkom šo muž nětko ša šwojim darom woprasha. Šmandželstka šrudno-pschecželnimy pošměwł šnapšchecžimi, džěšche š pošpěšchentymi krocželemi še jštwy a šo jara bóršy šašo wrócžiči, rjany župan š woběmaj rukomaj wňšoko džeržiwšchi. Wob-darišny dyrbjesche šo tež hnydom šwój domjazny wobleł, w kotrymž bešche, wušlez a nowy župan woblez, a daricželka njemóžesche šo prjedy šměrowacz, doniž njebe wošpjetne wobkručženja doštala, šo župan psche wuški ani psche šchěroki, psche jašny ani psche čžemny, psche tolsty ani psche wjetki, psche dołhi ani psche krotki njeje, ale šo je wón, š krotka prajene, runje žhle prawy a wulžy witany. —

Nětko džěšche muž w nowym županje won, pschinješe tšaninu k šchěremu šchatej a šamolwjesche šo dla jeho wólby, došelž je jón jeno na dobre šbože kupil; tón šchat šmē šo tež wuměnicž, tola šda šo jemu, šo šo jeho barba runje k jeho županej pschihodži. Žona nočžyšche wo žanyh wuměnenju ničžo wjedžicž, wobja š dołhim košchom mandželsteho do šwojeju rukow a džěšche pschi tym: „Š ja derje rošymju, šhto ty š tym šchěrym šchatom čžezsch; ja dyrbju k wužarowanju pscheńčž. Šó, wěšch ty? šechze-li Wóh, šam šebi tón šchěry šchat k jutram šhotowicž. Ach, naju džěšcži namaj w tymle žiwjenju šašy njepšhĩndžetej; ale kaſ džatownej dyrbimož tola lubemu Wóhu byčž, šo šo mój š najmješšcha hišcže mamoj!“

F.

Stawisna Khrystufoweho czerpjenja.

6 b.

(Potraczowanje.)

14. A na dnju hamym prashecź mje njeb'dżecze
Wy niczo wjazny, dofelż scze w radości;
Sa jawernje wam wernoscź praju,
— Wsmicze fej ł wutrobje słowo moje:
15. Sa czoż hdy Wótza proſhecź wy budżecze
We mjenje mojim, to wón wam lubje da!
Hacź dotal njejcze ženje hiſhcze
Sa niczo proſyli w mojim mjenje.
16. Ach, proſhecze lubje, doſtawacź budżecze,
So dopjelniło wam by ſo wjeſele.
To w pſchiſłowach ſym ja ł wam rēczał,
Pſchińdže pał czaſ junu pſchekraſnjenja,
17. So rēczecź ſ wami njebudu w pſchiſłowach;
Pał pſchipopjedacź ſjawnje ja budu wam
Wot Wótza mojoj' tehdy wſchitko,
— Echtoż dotal potajniſtwa wam bė dżiwne.
18. Na dnju tymhamym proſhecź wy budżecze
We mjenje mojim. A ja wam njepraju,
So bych chyzł Wótza ja waſ proſhecź;
Pſchetoż ham lubuje Wótz waſ miły,
19. Hdyż lubowali mje ſcze a wėriłi,
So ja wot Boha wuſchol do cżłowſtwa ſym;
Wot Wótza ſchedſchi ſym do ſwėta
Pſchiſchol ja, ſaſo ſe ſwėta póndu.
20. A cżahnu ł Wótzej — domoj do kraſnoſcze. —
Zoh' wucżobnizy dżachu ł njom' ſpokojni:
Haj! rēcziſch nėtko zyle ſjawnje,
Pſchiſłowa žaneho njetriebajo.
21. Nėtk wėmy, ſo ty wſchitke wėſch potajniſtwa,
A njeje trjeba tebi, ſo praschal cze
By ſchtó ſa pſchichod, duż my dale
Wėrimy, ſo ſy wot Boha wuſchol. —
22. Duż miłoſcżiwje Jeſuſ jim wotmolwi:
Nėtk macze wėru? — Echunda, haj! pſchithadża
A pſchichła hižo je ſem — ſhutna,
So wy ſo ł ſwojemu roſproſchicze;
23. Wje wopuſhczejo jedyn tu po druhim;
Pał ham ja njeſym; pſchetoż Wótz ſo mnu je. —
To ſame ſym ja ſ wami rēczał,
So byhcze połoj wy we mni mėli.
24. Na ſwėcze macze cżėknoſcź wy žalobnu,
Pał budżecze pſchezo dobreje nadżije!
Sa pſcheminył nėtk ſwėt ſym hižo,
— Tehodla ſraduj, ſyła Boża! —
(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Œ Budyſchjina. Njana ſwjatocżnoſcź ſo ſańdżenu pónđzelu
we wobydlenju ł. ſararja em. ſaſuba w Budyſchjine wotmė.

Œsobuſtawych ſerbskeje głowneje předarſkeje konferenzy bėchu rjany, wumjelſzy napravjeny album ſ wobrasami wſchitkich ſobuſtawow konferenzy ſhotowacź dali, kotryž mėjeſche ſo ł. ſararjej ſaſubej, nėhduſchemu wodżerjej a nėtko cżestnemu pſchedſyđže konferenzy, jako wobſwėdćenje luboſcze a dżakownoſcze pſchepodacź. To ſo na naſpomnjnym dnju pſches woſebitu deputaziju ſta. Pſchedſyđda ł. ſarať Mróſať-Œrodżiſhcżanſki w ſwojej wutrobnej narėczy na to ſpomni, kať ſu ſtawisny zyrkwineho žiwjenja ſerbskich ewangelſkich woſadow w ſańdżenyh lėtdżekatkach ſ dobom ſtawisny ſerbskeje předarſkeje konferenzy, a kať ma w ſtawisnach konferenzy mjeno ł. ſararja ſaſuba wurjadne mėſtno. Wón je, hdyž bėſche D. Œmiſch ſ wodżerjom konferenzy, jako mėſtopſchedſyđda je ſwojej radu a je ſwojim pjerom konferenzy ſlużył, je na to nimale 10 lėť dołho ſ wulkej ſwėrnoscżu a njetuſtawazej luboſcżu konferenzy wodžil a ſwoje bohate darj do jeje ſlużyby ſtajil, je woſebje dozpil, ſo je konferenzy prawo juristiſkeje woſobny a ſ tym prawo, wotkaſanja a darjenja pſchijimacź, doſtała. Njes ſarať ſaſub bė pſches tuto ſnamjo bratskeje luboſcze zyle pſchekwapjeny a ſo ſ hnutymi ſłowami dżakowaſche. Œ jeho ſtrowoſcżu je ſo, dżakowano Bohu, ſaſo polėpſchilo, ſo móže niz jenož ſerbske hodżiny na gymnaſiju, kotrež ſu ſo na jeho prózowanie wot Michala ſem ſaſo ſarjadowałe, dawacź, ale ſo je teź druge ważne dżėla mohł na ſo wſacź.

Œ Draždżan. Sańdżenu njedzeli 2. adventa ſo ſaſo w ſchiznej zyrkwi do ſerbskeje Bożeje ſlużyby ſhromadżichmy. Œ kajkej wutrobnej radoſcżu ſo tute ſemſchenja wot naſ Œserbow tu witaja, nam woſebje poſlednja njedżela ſaſo pokaja. Wopyt bė po mėrje jara bohaty; 190 ſpowjednyh ſo pſchi Bożim woltariju ſhromadżi. Tu w Draždżanach je hiſhcze wjele Œserbow, kiž ſwoje Œserbowſtwa ſapomniłi njeſy, ale ſwoju macżernu rēcź ſprawnje lubuja a wjedża, ſo jenož w nej přėdowane Bože ſłowo ſo do wutrobny ſaſhcżėpja. Œpowjednu wucżbu mėjeſche ſarať Œubiza ſ Bufež, přėdowanie ſarať Domaſchka ſ Budėſtež. Boża miłoſcź je nėtko hiżom lėtdżekatki dołho na naſchich ſerbskich ſemſchenjach wotpočżowała a bohate žohnowanie je ſ nich ſa naſ a ſa naſchich přėdownikow wukhadżowało. Tón Njes budż dale miłoſcżiwje ſ nami a twať ſwoje kraľeſtwa kať w domiſnje, kať teź tu mjes nami dżėczimi Œserbowſtwa w zuſbje.

— Bibliſki pucźnik ſo w bliżſchich dnjach roſeſczele. Œsobuſtawych knihowneho towaſtwa jón darmo doſtanu. Drusy móža ſebi jón pola ſwojich knjesow duchownych ſa 15 np. kupicź. Bibliſki pucźnik jako wodżec pſches wſchitke dny lėta pſches pruhu ſ Bożeho ſłowa ſluſcha do kóždeho ſchėſcżijanſkeho doma.

— Wucżeniſki miniſter ſe Œchlieben je ſwojeho cżėkeho ſkhorjenja dla dyrbjal wot ſwojeho ſaſtojniſtwa wotſtupicź. W februarje 1906 je ſwoje ſaſtojniſtwa naſtupil. Duż njeje zyle dwė lėcze w ſwojim wyſokim pomołanju pſchėbył. Woſebje Lużiza, na kotrejež cżole je dołhe lėta ſtejal, wobżaruje jeho ſaźne wotſtupjenje. Na jeho mėſto je ſo wot kraľa powołał knjes wyſchſchi mėſhcżanoſta Bed w Kamjenizach.

— Œara dobre ſu ewangelſke dżėlacżerſke towaſtwa w mėſtach jako murja pſchecżiwno nawalej ſozialdemokratow. Teź w Budyſchjine tajke towaſtwa ſbożownje kėžje a ſwjecżesche 3. dezembra ſwój 6. ſałoženſti ſwjedžen. Sala a galerija bėchu w „Albertowym dworje“ napjelnjene. Œ teho bėſche pónnacź, kať ſylnje je tole dobre towaſtwa. My ſ dobom ſerbskich dżėlacżerjom w Budyſchjine na tole dobre ſchėſcżijanſke towaſtwa kėdżbliwých cżinimy, ſo bychu do njeho ſaſtupili.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihiczišcežerńi w Budyšcinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. Advent.

Jap. štutki 3, 22—26.

Adventski čas je k temu, šo bychmy šo na Boži džeń pschihotowali. Šchtóž to čini, šo tež wošebje ša tym prascha, šhto je Šhrystuš byl a šhto je wón nam pschinješt. Něchtóžkuli nětko na nim nicžo wošebiteho njemata. Tajki šo runa pucžowarje, kiž je drohotny dejmant ježo widžal, je pak jón ša wschědny kamuschł džeržal, šo jemu hódno njebě, šo po njón šthilicž a jón šběhnyčž, a je dale šchol — šhudy, kaž přjedny a mohł tola najbohatschi w zylým kraju byčž. Šchtóž pak š woczomaj wěry pschezo kruzischo na Šhrystuša hlada, tón w nim to nadróžishe kublo na šwěcže špósnaje, Šbóžniša šwojeje dusche, ale pak tež najlěpscheho wuczěrja, najmóžnišcheho profetu, kiž je hdy na semi poškodžil. Žadny mjenschi, hacž Šětr šam je tu nam ša šwědka. We šwojim předomanju, k Židam džeržanym, wón Šhrystuša jako teho praweho profetu wopišuje.

1. Wón je to wopravdže byl. „Mójsaš je derje k tym wótzam rěčal: Profetu budže wam šbudžicž tón Anješ, wasch Bóh, š waschich bratrow jako mje.“ Mójsaš bě profeta. Šdnyž w bibliji wo nim čitamý a šebi jeho psched woczi štajamy, je nam, jako by móžna škalna hora psched nami štala; a hdyž jeho rěčecž šlyšchimy, šo nam šda, jako by hrimanja hłóš šaklincžal a šo wot horow wotražowal. Tajki móžny šacžishecž jeho wošoba hišcže dženska na naš čini. Ale Šhrystuš bě tola hišcže wjazy.

Šchtó je Božu wolu hdy tak rjenje wuložowal, kaž Šhrystuš we šwojim předomanju na horje? Žemu běchu wot Boha klucze do bójškeje wědomnosče date. Šchtó je ludži k džerženju Božich kasnjow tak lubosnje wabił, kaž Šhrystuš we šwojich šbóžnych-šhwalenjach na horje? A je šo hdy žanemu čłowjetej poradžilo, psched šlym šhodženjom š tajkej wótroscžu warnowacž, kaž je to Šhrystuš činił we šwojim pschirunanju wo bohatym mužu a šhudym Lazarje? Šdnyž tamne šlowo: „Póšćel Lazara, šo by wón tón škónczil šwojeho poršta we wodže womacžal a wotšłódzil mój jasył; pschetož ja čěrpju čzwilu w tutym płomjenju,“ čitamý, je nam tola, jako by šo nam wótry mjecž pschěz wutrobu drěł, a my dnyrimý šo prózowacž, po Božej woli šhodžicž. — Profetojo mějachu pak tež nadawł wěšcženja. Bóh bě jim woczi wotewrił, šo do dalscheho pschichodał hladachu. Woni widžachu, kaž šo nad Bethlehemom jafni, woni šlyšchachu tych pastyrjow wyštanje a widžachu to lube džěcžo w žlobje ležo, potom roscž, hacž bu muž š njeho, kiž bu škóncžnje woporne jehnjo ša zylý šwět. Šhrystuš pak je dale hladał: Kaž mróczele nimo naš čahnu, hacž šo škóncžnje nózna čzmowota na šemju pschestrje, tak widžesche wón, kaž ludý a narody a lěštotetki nimo njeho du; ale wón widžesche hišcže wjazy; pschetož psched nim bě tež šjawný šudny džeń a wscho, šhtož šměje šo na nim štacž. A wón je tež nam še šwojimi pschirunanjemi wołno do šudnišeho hrodu pošlednjeho šuda wotewrił a do tuteho šudženja pohladacž dał. — A pschi tym wschěm je wěrnosčž šwojich šlowow š naj-

wjetšimi dživami wobtrucit. My rosymimy, so lud, jako bě tón Knjes brjedža mjes njón stupit, wyskafche: Wulki profeta je mjes nami poštanyl a Bóh je k swojemu ludkej pohladal! Nam je s wutrobny rěčane, sčtož taj puczomarjej na puczju do Emmauša džeshtaj: Jesuś bě profeta, móžny w skutkach a słowach, psched Bohom a pschede wěšchem ludom." Wón bě profeta.

2. Duž pak mamy jeho posłuchacz. „Teho macze wy posłuchacz we wschitkim, sčtož wón k wam rěčecž budže.“ Na šwěcže je jara wjele knihow a wone šo tež čitaju. Čzomu šu pak pišane? K temu, so bychy cze w nēcžim powuczile, abo czi dołhi czaš pschifrótschile abo cze wo twoju wěru, pobožnosć a spočnošć pschinješle a czi tak schodžile. Něchtožkuli šebi pod pažu knihi domoj nješe, a njewě, so ma jěd sa duschu w nich; Khrystuśowe šłowa pak šu w bibliji a te šu rěčane, niz so bychy nam czaš pschifrótschile, abo nasche czeło wofschewile, ale so bychmy jim posłuchali. Čzi jeni to njecžinja. Tym pak hrosy tón Knjes: „A budže šo stacz, so kóžda duscha, kotraž njebudže posłuchacz teho šameho profetu, budže wutupjena s teho šameho luda.“ Džecžo, kotrež njeposłucha, šwoje město šhubi. Starschej jo njemožetaj wobthowacz, pschetož wono by žyly dom do nješboža pschinješlo. Ale tež w druhich domach žaneho wobstajneho města nima. Kóždy sa nim radšcho durje samkne, hacž jemu wotamkne. Štónčnje drje po drohach cžaha — njewobstajne kaž Rain. A sčtož Khrystuśej njeposłucha, nima žaneho města w jeho žyrtwi. W šchcženškich knihach drje je jeho mjeno hišcže šapišane; hdy bychmy pak knihi měli, w kotrychž bychy mjena tych štale, nad kotrymiž ma tón Knjes špodobanje, nad kotrychž šłowach wón hižom nješachodnu kónu žiwjenja džerži, hotowy, jim ju na šłowu štajicž, dha bychmy jich mjena podarmo pytali, a hdy bychmy žyly knihi pschewladali. Woni do jeho njewidomneje žyrtwje wjazy nješluscheja. Na šudnym dnju budža drje woni tež se šwojich rowow šlawacz a s wutrobny žedženjom nuts hladacz do krašnosćow nješesthego Eden, ale tón Knjes budže jim wobaracz a šmeje sa nich to hórke šłowo: džicže prjecž wote mnje, pschetož ja waš nješnaju. Tehdy šo to šłowo „kóžda duscha, kotraž njebudže posłuchacz, budže wutupjena s teho luda“ počnje dopjelni, a hdyž tute šłowo nětko tak měrne w bibliji šteji a ludžo šo jeho nještróža, dha wone jich potom porašy kaž blyštowy kof, so budža na pschezo šhubjeni.

Sbože pak kima temu, kiž po jeho šłowach cžini. „Wam je Bóh šbudžil šwoje džecžo Jesuśa, so by waš žohnowal.“ Šnate je to stare pschifšłowo: „Sčtož rěčzi, tón šhyje, sčtož šłucha, tón žnje.“ Šdyž pak je tak hižom wjele winojte, na druhich, šhonjenych ludži posłuchacz a po jich wuczbyje cžinicž, dha došonjane šbože a napošledku šbóžnosć wukhadža s posłuchanja na Khrystuśowe šłowa a pschitafnje. Čhzech-li to dopofafane widžicž, dha trjebašch jenož na šwojich bližichich hladacz. Sbože pod tej tšechu bydli, hdyž niz jenož w domjazej bibliji, niz jenož na konfirmazijskim wopišmje, ale tež w žylym žiwjenju šteji: „Ja a mój dom čžemy temu Knjesej šlužicž.“ Abo štuš ke šhoremu a mrějazemu a praschej šo jeho, sčto je jemu najwjetšche šbože dało a nad cžim šo nětko na kromje rowa najbóle wješeli. Wot teho wěšcže šhonisch, so je tež jemu bohabojošć najwuzitnišcha byla k wschemu a jemu sa pschichod wjazy lubi hacž sčto druge. A tajkemu mrějazemu móžesh wěricž, tón czi kacz njebudže. Duž posłuchajmy šłowu nascheho wulkeho profety!

Wóšafš je šwój lud do šlubjeneho kraja wjedl a je wšchaf na puczju do njeho šam wumrjel. Našch prawy profeta, Jesuś Khrystuś, naš do nješesthego Šanaana wjedže. Wón pak je tam prjedy naš došchaf a cžaka na naš. Bóh daj, so by na tebe njecžakaf — podarmo!

Šamjen.

J. K.

Póšnajmy a pschifšwojmy šebi Božu hodownu wobradu! —

1. Tim. 3, 16 a šherl. cžo. 74, 10c. — Šłóš (277): Jesuśa ja njepušcžu atd.

— Šchworake šłowne akrostichon.* —

Šlaj! k nam Šbóžnik pschifšhol je,

— **To** je šbóžne předowanje:

Daj šo wumóž se šmjercže,

Duscha, šašlyšch šradowanje! —

Taf czi radošć šesthadža,

Šdyž je Jesuś wobrada.

Bóh je cžlowjel ščiniš šo,

Džecžatko we žlobje leži;

Ty do šwětkla wěčneho

Šladafch, kotrež w hródži knježi;

We najnižšchej podobje

Widžecž měrný šeršchta je.

W czele šjewiš cžlowškim je

Ššo kral raja nješesthego,

Ššo k nam podaf s wěčnosće,

Kotryž štworicžel je wšcheho;

Nim, we žórle žiwjenja,

Nam šo duscha wofschewja.

Šjewi jako bratsiš tam

Tebi Šsyn šo Boži wěrný;

Jemu sa wopor šo šam

Daj, budž w jeho šlužbje šwěrný! —

Šbóžna, duscha, w Knjesu šy,

Našch-li doštatš hodowný! —

Ššo sa dar czi pošćicža,

Da sa Šbóžnika šo tebi,

Wutroba, Knjes kraleštw, a

Kotryž pschekrašni cze šebi! —

Budžech-li joh' šwjatniža,

Krašnosć wón czi wěčnu da. —

U.

* Šlaj! Bóh w czele šjewi šo. —

„To džecžatko šo tebi da,

Daj ty šo jemu, wutroba! —

Taf we nim šbóžna budžech.“ —

Š Biona rjana jašnosć Boža škhadža! —

Ššalm 50, 2.

Šlaj! s Biona do šwěta šhubjeneho

Džen Boži škhadža rjana jašnosć Boža;

Nam žiwa wotewrja šo šudžen šboža

S nim, kotryž kral je raja nješesthego! —

Šsyn Wóžowy a wofnam bycža jeho

K nam do hubještw, mile nohu šloža,

Šdžez hřeči cžlowštw, jom' se šmjercžu hroža;

— Nam doštatš žiwjenja šo šćicža s njeho.

Šyn Boži, w Bethlehemje narodženy,
We ſchtalcze wotročkowym t nam ſo niži,
So ſhubjenym by pſchinjeſt wumoženje.

— To ſawěrnje je džiwne poniženje!
A nam ſthadjenje ſo ſ wyſkoſcze bliži;
Wóh w Ebóžniku je ſ nami ſtowaſcheny! —

Boži džen.

„Wam je ſo dženſka Ebóžnik narodžil!“ taſ rěkaſche prěnje hodowne přėdowanje, dzeržane w Bethlehemskej zyrkwi, ſ Anjeſoweje jaſnoſcze do czėmneje nozy natwarjenjeje. Wono ſ wyſoka pſchindže ſe rta njebjefkeho póbła a bu pſchewodžene wot ſhwaloſpěwa njebjefkich wójſkow. Wot teho čaſa ſem tole přėdowanje pſches ſwět klineži, a hdžež wono pſchihadža, tam ſo nóz ſwětli, tam wobſwěćuje Anjeſowa jaſnoſcz ſprózuu a wobczěženu wutrobu, po Woſy lacžnu duſchu, tam ſo tón ſwjaty hłób ſaſo ſlyſchi, kotryž pſchipowjeda, ſo je człowjeſt ſwojeho Boha a w ſwojim Woſy ſhubjeny měr a ſhubjene njebjefke, bójſke žiwjenje ſaſo namakaſ. Wam je ſo dženſka Ebóžnik narodžil! Wulkoſne, kraſne ſłowo! Š njebo ſwěćzi ſo w njebjefkej kraſnoſczi wſchitko, ſchtož je bohaty, miłocziwoy, wſchekomóžny Wóh człowſkim džėczom cziniſ a daſ, ſo by je ſ czėmnoſcze wutorhnyſ do ſwojeho ſwětka; haj, ſ njebo ſwěćzi ſo jaſnoſcz, kotraž móže žyly czėmny ſwět roſſwětlicz a do jaſneho Božeho domu pſchewobroczičz, w kotrymž prawdoſcz, měr a radoſcz bydli, a hdžež rěka: Nóz je ſo minyſka, džen paſ je ſo pſchibližiſ. Nėtko tu ſwjaty hodowny ſwjedžen ſaſo je. Njebjefke wójſka ſu jón najpriedy ſwjecziſke ſ ſhwaloſpěwom, kiž hiſchcze dale klineži na ſemi a budže junu pſcheklinečowacz do noweje ſwórbny, ſo njeby ženje wonėmil. Na měſto njebjefkich wójſkow ſu człowjeſkojo ſtupili; pſchetož jim je tónle ſwjedžen wobradženy. Nam je Wóh to ſwětlo daſ, kotrež ma wěćznje ſwěćzicz; do puſcziny tuteho ſwěta je wón ſchtom žiwjenja ſadžiſ, kotryž naſ wot ſmjercze wumoža; naſ je wón ſ darom wobdariſ, w kotrymž ſu wſchė poſklady wopſchijate, kiž naſ ſhudyh wobohaczuja. Tehodla ſeleni ſo woſprzedž ſymy hodowny ſchtom, ſwěćza ſo w hrodach a hėtach njelicžomne ſwězy, wobſwětlujo dary luboſcze a radoſtne woblicza człowſkich džėćzi, a džėſch-li ſ domu do doma a praſchėſch ſo: Czėhodla? ſlyſchiſch jeno tu jenu wotmłowu: Nam je ſo Ebóžnik narodžil! Duž wołajmy a wyſtajmy tež my: Czėſcz budž Bohu we wyſkoſczi, měr na ſemi a człowjeſkam dobre ſpodobanje!

Požčėrnja.

Hodowny wobras.

Šeno hiſchcze malo njeſchinow t pjećzi hodžinam popoldnju pobrachowachu. Gaſtojnizy wulkomėſchczanſteje požčėrnje ſo na dompućz hotowachu, a poſkladnik bėſche hižom ſamknyſ. Duž hiſchcze muž ſ brėmjenjom pod pažu pſchindže a powjedafche, ſo je ſe ſmjerczu ſwojeje žony do wulkeje czėbnoſcze pſchichol, je nimo teho bjeſ ſwojeho ſawinowanja ſwoje pohoncžowſtvo ſhubiſ, je ſa nowolėto nowu ſlužbu ſlubjenu doſtaſ, je ſwojemu dobremu ſydomlėtnemu džėćzu, kotrež je ſo dženka ſe ſamymy bėrnami bjeſ butry ſpokojicz dyrbjaſo, hodowne wobradjenje ſlubil; a doſelž ſebi nėtko ſ žyſka žaneje rady njewė, dha njeſe tudy ſwój njedželſki ropr ſ tej próſtwu, jemu na ſchėſcz njedžel toleſ požčėćz.

Wólkadnik myſleſche: Přjedy hacž ſaſo wotankam, dam jemu nėkotre kroſche; dha dyrbi ſaſo hićz. Hacž paſ ſo wón tola tuteho waſchnja nadobnoſcze hanibowafche, abo hacž to pſched ſwojim jaſtojnizim ſwėdomnjom ſamolwicz njemožefche, teho muža prjećz

póbłacz, — wón ſebi tón nimale nowy ropr wobhlada a ſamo mėnjefche, ſo chze ſa njón pjećz hriwnow dacž. Šako paſ Šawſchthn, taſ próſtwaſ rėkaſche, naſpomni, ſo ſo pjećz hriwnow czėſchcwo wróczo płacza dnyli tji hriwny, njemėjefche wón tež nićzo pſchecziwo temu, ſapiſa tón pad do ſwojeje ſolijofknihi, wuplaczi ſe ſaſo wotanknjeneje poſkladnizy twjerdy toleſ na licžnu deſku, ſchtož wjele čaſa nježadafche, a chzyſche runje ropr ſlužbniſej pſchepodacz, ſo by jón tón ſ czėbłom poſnamil a t druhim jaſtajenym draſtam powiſnyſ, jako ſo ſaſo klapafche.

U.

Přjedy hacž móžefche wonkaſtejazy trochu njepſcheczelniwe „jaſtupicz!“ ſlyſchecž, ſo durje wotewrichu, a bėſche jaſtupjazy tež po napohladže jeno knježi ſlužobnik, ſamožefchtaj tola jeho liwreja a tón wulki liſt, kotryž we ſwojej ruzy njeſefche, ſo ſo ſnamjenja njepokojnoſcze nad nowym wobczěžowanjom t woblicza minyſchu.

Niz hola wczipnoſcz, ale nėkaſje czucze, ſo mohła ta nowa wěz tež na njebo počah mēcž, Šawſchthnej prajefche, ſo njeſmė hnydom wotećz. Wón teho dla ſwoje jaſtawne wopiſmo pomaſu do akkuratnyh ſaldow łamaſche a tykny jo najpriedy do teho a potom ſaſo do drugeho dnyſaka. Na to wón ſ dobrej ſhwilu rubiſchczo hromadu kladziſche, kotrež bė jemu t ſawalenju ropra ſlužilo. Hiſchcze njebė wón ſ tym žyly hotowy, jako poſkladnik ſ pſcheczelniwym hłobom džefche: „Duby Šawſchthno, runje doſtawam piſmo ſ ministeria kralowſkeho domu ſ wojemjenjom, ſo je Šeho Kralowſka Majeſtoſcz miłocziwoje wobſamka, t czėſczi hodowneho ſwjedženja wſchė hacž do tjiſoch hriwnow jaſtajene čaſy wulobowacz. Wy móžecze ſebi tehodla ſwój ropr hnydom ſaſo ſobowſacz; jeno jaſtawne wopiſmo dyrbićze mi wróczić.“ —

Šawſchthn njewjedziſche, ſchto ſo jemu ſta. Wón džakowafche ſo ſ wjele ſłowami a wutrobnym tkočženjom rufi najpriedy ſlužbniſej, taž budžiſche wón tón wulkomnyſkny pomoznik byſ, a potom tež poſkladniſej, kotryž, ſo by ſo tajeho džaka hódny wopofaſaſ, t njemu džefche: Ša mam we ſwojim dworje ſažen drjewa ſtejo; Wy móžecze mi ju po ſwjatnyh dnjach roſdžėlacz, jeli-ſo žaneho drugeho džėla njefmėjecze. Duž drje dyrbjeſche ſo Šawſchthn hiſchcze raſ džakowacz počecž, ale potom wón ſe ſwojim roprom a ſwojim tolerjom taſ ſpėſchnje ſ domu wubėža, ſo ſkoro jenu pola ſhėžnyh duri nimodužu knjeni ſ jejnymaj džėſczomaj potoriže. Ša knjeni wóttije ſawola: Njehańbicziwoje! ale Šawſchthn ſo ranjeny njefacz.

Šchto wón nėtko ſe ſwojimi pjenjeſami czinjefche? Wólkoju wón ſa hoſpodaſtvo poſtaji, ſchtož dyrbjeſche hacž do noweje ſaſlužby doſahacz. Ša žyly druhu wólkoju bu ſa wobradjenje a t ſwjatnym dnjam kupowane. Wón kupi ſa 25 pjenjeſkow koſacz, ſa 9 pjenjeſkow jablukow a worjechow, ſa 3 pjenjeſki jedyn ból, ſa 20 pjenjeſkow jenu klanu, ſa 15 pjenjeſkow khoſeja a zoſora, ſa 30 pjenjeſkow wołmjanu ſchjnu mižlu, ſa 10 pjenjeſkow dwė wobraſnej liſtnje, ſa 3 pjenjeſki poprjanz, ſa 5 pjenjeſkow tobafa a ſa 30 pjenjeſkow drjewa. Šo wſcho do hromady runje 1 hriwnu a 50 pjenjeſkow wuczinja.

Njebudžiſche Šawſchthn wot drjewoweje žony ſorb požčėny doſtaſ, wón njeby ſwoje bohatſtvo na dobo wotnjefcz mohſ. Šaſ wjeſele wón ſwoju czėžu domoj njeſefche! Wón ſorb pſched ſtwinymi durjemi pó czmje ſtaji, póbła ſwoju ſe ſymu dyrkotazu Maſku, doniž wſcho hotowe njebė, t ſuſodej a roſwimafche nėtko wulkoſnu czėnitoſcz. Wón w ſhachlach ſatepi, zoſor ſchczipafche, khoſej warjeſche, pſchinjeſe ſ komody kruch bawłminy, kotraž bė ſa njebohu žonu t jeczny poſtajena byſka, ale nėtko po jeho mėnjenju t ſchatej ſa Maſku doſahnje, a ſkladže na to wſchitke rjane dary ródnje na bliſo. Hiſchcze raſ wón na wſcho ſpokojnje pohlada, ſažehli ſebi trubku a džėſche nėtko po ſwoje džėcz, kotrež pſchi jaſtupje do czopleje ſtwicziſki a pſchi napohladže tajteje kraſnoſcze njewė, hacž hižom do njebjef pſchindže abo hacž je hiſchcze na ſemi. Š wėſtym

F.

spodzivanjom Marfa na swojeho nana hlada, kotryž mózuje pachajo a so pscheczelnje směwajo na swojim drjewjanym stólzu sedži, tola ju psche dolho w njewěstosci wostajicž njemóže, ale jej wobschěrnje swupowjeda, kať a s wotkal je pomoz pschischla.

Nasajtra rano pať Sawšchtyn we swojim tať bóršy sašo wu-
lósowanym ropu kemschi džěšče. — Haj, bychuli bohaczi a wo-
šebni pschezo wjedželi, kať wulka je husto s jenej dobrotu wopo-
kasana pomoz a kať wulke je nad tajkej pomozu sacžute wješele,
woni bychu wěšče hiščeže swólniwischi byli, hačž to druhdy šu,
šhudy a njesbožownym swoju pomoz pschiwobrocžowacž.

F.

Hodowny spěw.

(Budže šo hody w Grodźiščezaniskim Božim domje spěwacž.)

Tu džěcžo narodžene
Kať něžne, lube mi,
Sa krala wuřwolene
We bójškej šwjatosczi;
Niž purpur, žida jima
Šso jeho kolebki,
Šrób marmorowy nima,
Šdyž na šwět šastupi.

Se šměwkom milym, lubym
Kaž jandželk njebjeski
Na lěhwje w žlobje hrubym
Tam šwěta Šbóžnik spi.
Šso blyščiczi s njebjes dele
Tam hwěšba jašnišča,
Spěw pastyrjom pať ščejele
Džak, šhwalbu do njebja.

Kať klicža hlošy rjane
Psches šwjatu Božu nóž,
So bu s njej dořonjane,
Šchtož šwětej šlubi Šbóž!
Tež hymny šyla Boža
Pod njebjom šnoschuje
A šraduje šo šboža,
Niž Bóh dať šwětej je.

F.

Štawisna Šhryštukoweho cžěcpjenja.

6 b.

(Šokracžowanje.)

D. „Šswjaty Šwótcze, šdžerž tyč we swojim mjenje, kotryčž
ty mi dať šy!“ — Jan. 17.

To* dorěcžawischi Šesuf a šběhnywischi
Něť woczi šwoje; š njebjesam s modlenjom
Dať džěšče: Šwótcze! šchtunda pschischla
Še, šo by pschekrašniť Ššyna šwojoh’,

2. Dať, šo by tebję pschekrašniť tež twój Ššyn;
Kaž móž šy jemu nade wšchěm cžělom dať
Dať, šo by wěcžne žiwjenje dať
Wšchitkim tym, kotryčž ty dať šy jemu.

3. Pať to je wěcžne žiwjenje, šo bychy
Čže, Šwótcze, šo ty prawy šam Bóh džě šy,

* Šchtož Jan. 14–16 cžitamy.

A kotrehož šy póbšal s njebjes,
Šbšnali wopravdže, Šesom Šhryšta.

4. Ša šym na šemi tebję něť pschekrašniť
A šym škut šbóžny dořonjal, kotryčž mi
Ty dať šy, šo bych cžiniť tudy,
A něť mje pschekrašniť ty, Šwótcze mily!

5. We šebi šamym pschekrašniť mje s krašnoscžu
Tejšamej, kotruž pschi tebi mějach ja
Tam prjedy, džyli šwět je nastal,
— Še wščeje wěcžnoscže w raju šbóžnym.

6. Ša šjewiť mjeno tvoje šym cžlowjekam,
Šim, kotryčž mi šy wobradžil se šwěta,
Čži běchu twoji a jich dať mi
Ty běšče, — šo bychy moji byli,

7. A cžile šlowo tvoje šu džerželi;
Šlaj! něťko wjedža, šo je wščo wot tebję,
Šchtož ty dať mi šy — jako herbštw;
Pschetož šym tvoje jim šjewiť šlowa.
(Pschichodnje dale.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šandženu njedželu w rašichich hodžinach šandželi kralowa
Karola, wudowa njesapomniteho krala Alberta, šwojej woczi ša
tuto žiwjenje. Šluboťe žarowanje džěšče psches žyly kraj. Wona
džeržesche wopomnjecže krala Alberta žime a je šebi njesachodny
pomniť šajila psches šwoje šmilne škutkowanje na šhornych a hubjennyh.
Šdyž běšče cžežke domachpytanje našy kralowski dom potrijechiľo,
šo ta žona, kiž dyrbjesche se šakškej kralowu byčž, šo teho mjena
njuhódna ščini a dyrbjesche se Šakšteje wotšal cžahnyčž, běšče to
hiščeže kaž žakba na tule ranu, šo mějachmy kralowu wudowu
kotraž w kralowski lubosczi a milosczi w cžichim škutkomasche. Něťko
je šwojej woczi šandželila a džak šakšeho luda džę ša njej do
wěcžnoscže. Wutoru bu jejne cžělo w šwjatocžnym cžahu se Štrehlena
do dwóršteje žyrkwje dowjesene. Něťkotrhy šhudy štejesche pschi pucžu
se šylošitymaj wocžomaj. Šotremuž běšče njebočžicžka šmilnoscž a
dobrotu wopokajala. W dwórškej žyrkwje šo šakšcž wjažy nje-
wocžini. Šsrijedu wjecžor mějesche šo šhowanska šwjatocžnoscž,
ke kotrejž běchu šo šastupjerjo šeršcžezinskich šwójbom šeschli. Šdyž
šo šhowanska šwjatocžnoscž šónzej bližesche, šo šakšcž kaž wot
njewidomnyh rukow wušběhny a šo dele hibasche do pohrjebneho
mjelba dwóršteje žyrkwje, hđžež štawy kralowski šwóšby w šmjert-
nej cžičhinje špja hačž na džęń noweho ranja.

— Šakški šejm je w džakownym wopomnjenju na šmilne
šutki kralowy Karoly namjetowal, šo by kraj tele wuštawy, ša
kotrež je wona šwoje mozy a šwoje šamoženje woprowala, šdžeržal.
Šo je džakowny škut, ale tež jašne šwědcženje teho, šchtož je
wona cžiniťa w šmilnej lubosczi na džěcžoch šwojeho šakšeho
luda.

— Kať šhěšje móže cžlowjek do šmjertneho štracha pschicž,
wo tym powjeda šašo nahle minjenje wuštojneho šerbšteho lěkarja
dr. Nowaka w Šamjenžu. Wón šo po šhodže wobšuny a pschi
tym šo mošhy šakšakšychy, šo wón po króťim cžahu wumrje.

— Hiščeže junťróčž namóťwamy lubych Šserbow, šo džyli
šebi bibliški pucžniť na lěto 1908 pola šwojich šnjesow duchownych
šupicž. Wón pšacž 15 np. a dawna na kóždy džęń pruhu s Božeho
droheho lubeho šlowa.

Šorjedženje: W 50. cžišle ma na 199. štronje w 19. rycžku
2. šččžepka „š boloscžiwymi“ (měšto: s luboscžiwymi) řěšacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knižiczišćezěni w Budyščinje a je tam ja šćiwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela po hodžoch.

Př. 103, 1—18.

Dženšnišća njedžela šmě šo jako dohotowanje ša hody šwjeczicž. Hišćezě w šwětle šwjateje hodowniczi štejimy. Šašnosć teho šnjesa, kiž je š pastyrjemi tež naš wobšwětklika, wuhafnyła njeje a tež do komorkow šrudobny a šylšow, hrěcha a winy šu pschez hodowny ewangelij š nowa šwětle pruhi njebjeskeho trošćta padnyłe.

Tuta njedžela je pač tež pošlednja w lěcze. Šenož hišćezě někotre hodžiny a šašo je jene lěto našćeho šemšćeho podrožnišćwa došonjane. Měšaz po měšazu je nam špěšćnje šašćoh. Šdže je, hdyž wšćitko šańdže a hinje a pada, ša naš wěšća šhowanka? Šój a wotemě šebi Šože šłowo! Tu rěczi tón š twojej wutrobje, kiž bě a je a wostanje, wćzera a dženska a wěcnyje tón šamy. Wón cze pošylni, hdyž chyzł šhablacž. Wón cze šběha, hdyž padašć. Š nim šjednocženy, mašć žołmy czaša hluboko niže šebje. Š nim šapomnišć, šćtož delćah je na šhudej šemi, a pytašć, šćtož horjećah je. Šo prózach a czežach, po špytowanjach a bėdženjach šańdženeho lěta chze wón cze dženska hišćezě junćrócž wofšćemicž, chze š tebi rěcžecž a dušću czi móžnje pošylnicž na twój dalšći pučž.

Našć text je jedyn š najbóle šnatyč psalmow. Ššćed lětyšćazami je tuto šłowo rěcžane a tola nam šćinczi, kaž by tón pobožny špěwač halle dženska rano tu tón šćěrlicš na šwojej šaršće šanjekł. Š nim nama-

šamy wotmołwjenje na našće prašćenje: Šak chzemy šwjeczicž wjećzor lěta?

1. Š šhwalazyš rćom,
2. š wěryzaj wutrobu a
3. š šhibowanymaj šolenomaj.

1. Wřócžo hladamy dženska na šonzu lěta, a na cziš chyzł našće wóćžko najpřjódzy wotpořžowacž, hdyž niž na bohastwoje Šožeje miłosćze a hnady, kiž je naš pschez wódžala? Šehodla budž tón přeni šnył dženska na našćej šaršće: Šhwal teho šnjesa, moja dušća, a njesašomń je- ho dobrotow. Šam je nusne, šo šo na to pošasamy, pschetož šak jara njedžakowni tola hušćo šmy! Šny drje czežćo šapomnimy, hdyž šmy hdy druhim dobrotu wopokašali, ale my hnydom šapomnimy, šćtož šmy dobrego došćali. Šny njesašomnimy drje, hdyž je naš něććo šranik a nam bolosć nacžinił, ale my lošćo šapomnimy dobroty, š kotrymiž buchmy šwjekšeleni. Šławopał dyršćalo hnyč! Šdže pač je wješći dobročel ša tebe byl w šańdženym lěcze hacž twój Bóh je? Wón je wonćah našće pola nam šćezě- drje žohnował, wón je š njebjes desćez a plódne czašy nam dawał. Wón je štyšć a prut czežćich šchorosćow wot našćeho luda wotdžeržował, je jandžela mēra do wótžneho šćaja nam pošćal a našćim šmužityš wojowarjam w dalosćej zusbje šćonćžne došćezě špožćil. Wón je do šćřjedžišny wasćich džěczi hodowny šććom šćajil, je pod šććizom na martrownej hórzy Šolgatha našćeho wumo- ženja š nowa naš wěšćyč cžinił, je jutrowny ewangelij wo šćřšćta šćanjenju nam přėdowacž dał tu w tym šćaju

dželenja a smjertnyh styskow; wón je swojeho swjateho Ducha nam sdžeržal, kiž tych sprózných wofschewja, tych słabnych pošylnja, tych šasparnyh woła a tych wěrjaznych w prawej wěrje sdžerži. „D křwal teho Kņjesa moja dušcha a šchož we mni je, křwal jeho swjate mjeno!“

Ty pať stup dženska zyle wošebje i křwalazny rtoť pšched swojeho Boha! Šsy knano ty, mój luby čžitarjo, jedyn i tyh, kiž běchu w pošlednim lěče smjercži zyle blifto? Tvoja čželna mój bě šo šhubiła. Staž małe, słabe džěčo trjebasche wothladanja. Mało jenož bě hiščeže nadžije ša sdžerženje žiwjenja; ale hlaj, njewidomny stupi tón, kiž něhdy štejesche pšchi Lazarowym rowje, k twojemu křorožožu a nowa mój linu šo do wošlabnjenyh stawow a štrawa čžerwjena barba babri dženska šašo tvoje něhdy smjercžblěde woblicžo. Mój pšhecželo, hđže je nětk twój wyškazy, teho křwalazy rőt, kiž tež se smjercže wutorhnyčž mójže? — Šsy ty jedyn i tyh, kiž to ke kónzej křwataze lěto šapoczachu i pláčom a šdychowanjom, kiž mějachu pucž čžěžkich staroščow šady šebje a čžěmny doł přjedy šebje, ale hlaj, tón Kņjes da swojemu woblicžu tebi šwěcžicž a wopořasa šo jako tón, kiž „tvoje žiwjenje se škaženja wumože a tebe křonuje i hnada a se šmilnošču“. Praj, hđže je twój křwalazy rőt? — Šsy ty jedyn i tyh, kiž se šymnej a ša wšcho bójške morwey wutrobu to lěto šapoczachu, kiž kaž tón šhubjeny šyn se šlodžišnami šwětných lóšchtow šo špokojichu? Še knano nětk to šańđžene lěto tvoje narodne lěto ša teho šnutštowneho čžłowjeka? Šsy ty Bože šłowo šazpival, ale nětko šašo lubowacž nawuřnył? Šsy ty se swojeho šabludženja k swojemu Bohu šašo šo wróćil, kiž je kaž paštyř šabludženu womečicžku tebe pytał, kiž je wo tebe žarował a želil, hđžž křodžejche po radže bješbóžnyh a štejesche na dróšy hřěšnikow a šydasche na stole wušmězow, kiž tebi, jako škóncžnje k njemu šašo šo wróći, „wšhitke tvoje hřěchi woda a šahoji wšhitke tvoje křoroščže“? D křwal teho Kņjesa moja dušcha a njepomni jeho dobrotow!

2. Křwal jeho i wěrjazej wutrobu. Š molom niž wšhitkim je to lěto dopjelnilo, šchož je jim lubiło. Někotremužtuli je tón Kņjes šo šjewil we wichorach a štorfach, pod kotrymiž dom a wutroba šarža. Šsnano bě ty i njewuřtawazej pilnošču w šwojim šemškim powołanju džělał, wšche mozy šwěru napinał, šo by do přědka pšchifchoł, ale hlaj, dha pšchindže tamny njepbožowny džěň, kiž čži wša, šchož bě dobył, škašy a šahubi, šchož bě i prózu natwaril. — Ša špominam na druhich, kiž mějachu šwoje domjaze šbože a šwjaški šprawneje lubošče šjednocžachu wutroby; do tuteho domjazeho šboža pať stupi tamny šhutny pošol Boži w čžornej draščje, tón smjertny pošol, kiž šwój nutškřód namaša do kóždeho domu. Wóčžny šwěrneje maczerje štej hašnyłoj a lubym wbohim šyrotam wjazny njepšwěcžitej ša žiwjenje. Ššwěrna wutroba staroščiweho nana je wuřlapala a njebije wjazny ša tyh, kiž jeho nuřnje trjebaju. To pláčaze małe džěčžatko je škóncžnje pláčaz a šdychowacž pšchestało, dokež bu bitwa mólčžkeho wojowarja dobita. Šdnyž wy jich, kotrychž wašcha wutroba horzo lubowasche, won njepšchěče i domu na pohřjebniščžo, tehdy je jich mjelčžazy, w smjercži šamkņjeny rőt mójžne přědowanje džeržal wšchěm, kiž w domje běchu a ša kašččžom džěchu, přědowanje, kiž je tež tón pašmista šlyšchal a šhonil we šwojim žiwjenju, hđžž tu pišche: „Čžłowjek je jako trawa; wón kěže jako kwětk a na polu. Šdnyž wětr na nju šadunje, dha wona wjazny njeje a šwoje město

wjazny njepnaje.“ Teho modlerja wóčžko wotpoczuje tu na šachodnošči wšcheho šemškeho. Wón widži kwětki lubošnje šaščžewacž a bóřny wjadnyčž, lěšy šo šelenicž a po křwilžy padnyčž. Wón widži róže kěččž tež na čžłowškich woblicžach, rjenišche hačž w šahrodže šu, ale po małej křwili šo jich pyča a rjanoščž šhubi. Tu wšcho wjadnje a hinje a mrěje a pada, ale wšche tuteho šachodneho šwěta šteji tón njepšachodny, wěčžny Bóh, kotrehož našcha wěra šo džerži a kiž je najkřašnišcho šo nam šjewil w našchim Šbóžniku Šesužu Šhryřtužu. Šdnyž tu wšcho šańđže a hinje a mirje, „hnada teho Kņjesa! traje wot wěčžnoščje hačž do wěčžnoščje nad tymi, kotřž šo jeho boja.“ Kóžde lube ranje bě wona nad nami nowa tež w šańđženym lěče a jeje trón šteji njepowalny tež ša pšchichod. D křwataj we wěrje k swojemu Bohu! Šotom njepudžesč wjazny tať šrudny. Wón rany bije, ale tež hoi. Wón čži šaruna, šchož je čži wša. D čžikň dženska na kónzu lěta i nowej, džěčžazej wěru a dowěru wšhitku šwoju staroščž, wšchón šwój štyř a šwoje rudjenje na njeho! Wón naš džerži, hđžž štrachi hřoža ša čžělo abo dušchu. Wón naš šchituje, hđžž pšchi šlubinach džemy. Šsy ty podarmo šo prózował we šwojim šwonšownym abo, šchož je hiščeže hōrje, we šwojim šnutštownym žiwjenju, w Šesužowym mjenje štož pšchezo šašo ruku k pluhej, proš a hladaš, hačž ta njepšodna rola njebny tola šwoje plody njepščž čžyła. Wostaj wšcho njepšroščtne žarowanje! Šjer a čžerpaj šebi w Božim šłowje a ša Božim šlidom i njepšaprahniteho žōřla Božej hnady nowu mójž. Tón Kņjes čže tež tebe šašo šwěćlicž, šo ty šo wošpjet womłodžišch jako hodler. We wěrje wutroby k Bohu! We wěrje wóčžko k njepšeam!

Šesda šo mi runje druhdy,
Šo Bóh šwojich šazpi tudny,
Dha ja tola wěščže wěm,
Šo Bóh pomha šwojim wšchěm.

3. Našch špěwar pať nima jenož křwalazy rőt, wěrjazny wutrobu, ale tež šhibowane kolena. Šotutnje kaž tón žlonil w templu šteji wón pšched šwojim Bohom. Wón rěči wo tej wulkej šmilnošči a hnadže teho Kņjesa, kiž „njepšahadža i nami po našchich hřěchach a njepšapláčža nam po našchich šlōščžach.“ To je najšlubšchi šynt jeho křwalenja a džakowanja. My šlyšchimy i jeho šłowow to wěrumušnacže do teho, „kiž je mje šhubjeneho a šatamaneho čžłowjeka warbowal, dobył wot wšhitkich hřěchow, wot smjercže a wot čžertowškeje mozy, niž se šłotom a šlēborom, ale se šwojej swjatej a drohej křwju.“ Wjele próžy a džěla šmy jemu čžinili tež w šańđženym lěče. Ach, my šmy jeho kašnje pšchstupowali, jeho šłowo huřto šazpivali, jeho pošutnemu napominanju wutrobu štwjerdžili. Še to šańđžene lěto naš do přědka wjedło w šnutštownym žiwjenju abo wróćžo? Bě wono ša naš lěto šboža a hnada abo je ša wěčžnoščž nětk šhubjene lěto? Š šhutnym pruhowanjom šstupny pšched wóčžko našcheho swjateho Boha, kiž hřěch hidži, ale hřěšnika lubuje a jeho se škaženja wutorhnyčž pyta. Mješ šubłami Božej hnady je wodacže hřěchow najwjetšche. Wopořaz šo tón Kņjes tež nam kaž tutemu modlerjej jako šmilny a hnady! Do jeho ruki poručamy čžělo a dušchu, dom a wořadu, wóčžny kraj a wošebje našch žyly luby šerbski lud. Wón šwarnuj našch wonškřód se štareho lěta a pšchewodž našch nutškřód do noweho lěta. Wón budž pola naš šlyšcha

nasch hłóš, hdyž budžemy ſo k njemu wołacz w poſlednjei wjeczornei modlitwie a ſpewacz:

Ma to ja czije wuſnycz chzu,
Mój Jeſu, w twojim klini.
Mje pſchitryj i twojej ſmilnoſczi,
Ta jara derje czini.
Twój broſt je hłowak mi,
Mój ſón budź wo tebi,
Ja i tobu, Jeſu, lehnycz du,
Tak i tobu ſpju a wotuczju.

Samjeń.

M. D.

Próſtwa na nowe lěto: Mój Božo, ſetkaj mje!

1. Mójſ. 24, 12.

Hłóš: D Božo luboſny —.

Mój Božo, ſetkaj mje
Tež w tutym nowym lěcze;
Ach, wjedź mje ſa ruku,
Kaž dolho budu w ſwěcze.
Njech twoja hnada mi
Eso dale doſtanie;
Duž takle ſdychuju:
Mój Božo, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Dla nježata ſo tyſchu,
A ſkeho ſwědomnja
Hłóš wóſtje we mni ſlyſchu.
Duž i wuſadnymi nětk¹
Eže proſchu pokutnje:
Esmil wſchaf ſo nade mnu!
Mój Jeſu, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Tu ſym kaž w zuſym kraju,
Wſcho czma je pſchede mnu;
Mi pokaž, ſo ſejnaju
Pucz, kiž mam wuſwolicz;
A pſchewodź, roſwucz mje
Kaž Elieſera:
Mój Božo, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Kaž jem u žohnowanie,
Tak ſpožcz tež ſbože mi,
So moje džěło ſtanie
Eso k twojej czěſczi wſcho.
Tež wotewr ſanknjene
Mi durje wutrobju,
Mój Božo, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Hdyž ſo ja něhdže bładžu,
Kaž Saula ſetkaj mje²,
So khroble ſo ſaž' wróczju.
Tež towarſcha mi daj,
Kiž ſlabeho by mje
Wſak ſwěru ſa ruku.
Mój Jeſu, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje,
A tak tež lubych mojich.
Ežin ſmilnoſcz nad nimi,
A wobſobožuj wſchěch ſwojich.
Eczel jim tež jandžela,
So na nich fedžbuje
A je jim k pomozju.
Mój Božo, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Hdyž hroſny wojowanie
Tu i njeſcheczelemi,
Budź naſche wuthowanie.
Epožcz ſwojoh' Ducha nam,
So wón naſ troſchtuje
We ſchizju, tyſchnoſczi.
Mój Božo, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Kaž něhdy k wurudžentym
Njeť, Jeſu: Pomhaj Wóh!³
A k wſchitkim wopuſchczentym
Kaž Nainſtej wudowi:
Ach lubi, njeplaczcze!⁴
Tak wbohim bližuj ſo.
Mój Jeſu, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Hdyž twoja wola ſwjata
Eso wot naſ dopjelni,
Nam hnada budže data
Kaž Elieſerej;
Ty budžeſch bohacze
Wſchě próſtwy wuſlyſchecz.
Mój Božo, ſetkaj mje!

Mój Božo, ſetkaj mje!
Džak Jeſu, ſo naſ witaſch
Do lěta noweho⁵
A naſche ſbože pytaſch.
Duž wonthód požohnuj!
Echcze jene proſchu cze,
So domthód ſbóžny měť:
Mój Jeſu, ſetkaj mje!

Dokónčjenje lěta.

Šažo je ſo lěto pominyło, lěto, kotrež ſo nam w ſpoczatku tak dolhe ſdaſche, a nětko, hdyž je ſaſchło, nam je, kaž budziſche jeno ſón bylo. A tola, ſchto je někotryžtuli ſa tónle tak dolhi a tola ſažo tak krótki czaſ dožiwił a pſchětracz měť! Kaſ někotry je czeže czeže ſtaroſczow a horja noſyl, kaſ někotra hłowa je ſo wobělika, kaſ něotre wobliczo ſmorchcziło, kaſ něotre ſbože ſhpny ſo do rospadankow, kaſ wjele nadžijow bu ſniczenych, kaſ wjele wutrobow hłuboko ſranjenych, haj i boloczu roſtorhanych, kaſ něotreje mandželſteje hłowa bu i wudowjeńſkim ſchlewjerjom wobdata, kaſ mnoſy ſtarſchi ſhubichu ſwoje džěczi, kaſ wjele džěczi bu je ſmjerczu nana a maczerje woſhroczenych, kaſ někotryžtuli padže i wſchiny ſamožitocze bjeſ ſwojeje winy, kaſ někotry pať dyrbi ſebi tež porokowacz, ſo je i nim pſches ſamſnu winu i hory ſchło! Ach, kaſ někotra wutroba je czežo potulena, hłuboko ſtužena na kónzu wotkhadžazeho lěta, kaſ něotremu ſo wono czěmnemu rowej runa, kotryž jeho radoſcz a měr do ſwojeho klina ſawrě! — Ale njeſthadža tež nad rowami Bože kónzo? Njepſchindže po ſhmje rjane nalěcžo? Njewuroſtjuja i lodu a ſněha luboſne kwětki? Njeſlěduje ſa czežkim njejedrom jaſny kónczny blyſchcz? Hdyž je w pſchirodže tak, njedyrbjało to hiſchcze bóle tak bycz pola człowjeka, kotryž je i knjeſom pſchirody a ma i poſbėnjenej hłowu k njeju ſhladowacz k temu, kiž je tón prawy Wóczcz nade wſchitfimi, kotrymž džěczi rěkaſu w njebjeſach a na ſemi? Njeje naſ tón, kotrehož ſwjaty narod w Bethlehemje my hodowniczku ſwjeczachny, wuczil: „Echto je mjeſ wami człowjekami, hdy by jeho ſyn jeho proſyl pſche khlěb, ſo by wón jemu kamjeń podał? A hdy by wón jeho proſyl pſche rybu, ſo by jemu hada podał? Je-li ſo tehodla wy, kiž wy ſli ſcže, wſchaf móžecze ſwojim džěczom dobre dary dawacz; wjele ſterje waſch Wóczcz, kiž w njebjeſach je, budže dobre wězy dawacz tym, kiž jeho proſcha?“ Duž hladajmy i doměru k njemu!

F

Stawisna Khrystuſoweho czěpjenja.

6 b.

(Ełónčjenje.)

8. Teſame, kotrež běſche dať ty mi ſam,
A woni ſu je pſchijeli — poſlyſchni
A poſnali ſu i teho prawje,
So ja ſym wot tebje wuſchol i njebjeſ.
9. A wěria, ſo mje póſlal ſy do ſwěta. —
Sa nich nětk proſchu tebje, mój Wótcze, ja
A njeproſchu ja ſa ſwět khrobky,
Ale ſa tych, kotrychž dať mi běſche;
10. Wſchaf woni twoji pſcheczěſjo ſprawni ſu,
A, ſchtož je moje, wſchitko to twoje je,
A ja ſym we nich pſchekraſnjeny
— Wſches ſłowo twoje, jim woſjewjene.
11. A wjazny njeſym na ſwěcze tudy ja,
Pať woni hiſchcze na ſwěcze w zuſbje ſu,
A ja du k tebi. — Eswjaty Wótcze!
Eathowaj ſam jich we twojim mjenje!
12. W tym, kotrež mi ſy pſchekraſnjecz poruczil,
So bychu jene byli tak jako mój;
Hdyž pola nich byl ſym na ſwěcze,
Eathowal ſym jich we twojim mjenje;

¹ Luť. 17, 13; ² Zap. ſt. 9, 1—17; ³ Mat. 28, 9; ⁴ Luť. 7, 13; ⁵ Luť. 2, 21

13. Esym wobarnował tych, kotrychž dał mi bė,
A njeje žadyn šhubil šo — se stadla,
Hač jeno tamne džeczo schłódně,
So by wscho pišmo šo dopjelniło.
14. Ja nětk pač pschińdu t tebi do krašnosće,
A tole rěču tudy ja na šwěće,
So bych woni měli moju
Wjebeloscę we šebi dopjelnjenu.
15. Ja dał jim słowo twoje šym — pschekrašne,
A šwět jich hibi, dokelž i nim njedžerža,
Kaž ja tež towaršch nješym šwěta. —
Njeproschu, so by jich wšak se šwěta,
16. Pač so by šđeržal psched šym jich w czěšnosći.
Se šwěta nješbu woni, kaž tež niž ja
Se šwěta nješym. Šswjecę jich mile
We šwojei wěrnosći, — Wótčze miły!
17. Je twoje słowo wěrnosć wschak dospołna. —
Tak jako mje šy do šwěta póbłal ty,
Esym póbłal tež jich ja do šwěta,
— So bych šwědkojo byli prawdy.
18. A ja nich šwjecę šam ja šo — šwólniwje,
So tak tež woni bych wěrnosći
Džě byli žyle wušwjeczeni
— Šako lud Boži a šyla šwjata; —
19. Pač niž ja proschu jeno sa šamych nich,
Ně, tež ja tamnych, kotřiž psches słowo jich
Šdy do mnje kručze wěricę budža,
So bych wschitzy džě jene byli,
20. Kaž we mni, Wótčze, ty, a ja we tebi,
So tak tež woni w namaj šu šwjajani,
So šwět by wěrił, so šy póbłal
Ty mje, — o Wótčze, se šwojoh' stola.
21. A jim šym krašnosć daril tušamu ja,
Niž mi šy daril, so bych šwjajani
Tak jene byli, kaž mój jene
Šsmój, ja we nich, a ty, Wótčze, we mni!
22. So bych pońje byli tak na jene, —
A šwět by póbłal, so šy mje póbłal ty,
A lubował jich šy tak, jako
Lubował mje šy, — mój Wótčze luby!
23. Čhzu, šwjaty Wótčze! so bych pola mje,
Šdžez ja šym, byli tež woni, kotrychž mi
Ššy dał, so bych krašnosć moju
Widželi, kotruž šy mi ty šlicžil;
24. Wschak lubowašče ty mje, — najhorzyscho
Šrijed' hač šo stalo šwěta je štworjenje.
D prawy Wótčze! tež šwět tebje
Njesnaje; ja pač cze pońje snaju.
25. A cžile snaju to, so mje póbłal šy.
A mjeno twoje t wjedženju ščinił jim
Ja šym a dale cžinicę budu
A wjedženju to jim — po twojej woli,

26. So luboscę šama, i kotrejž šy lubował
Mje, we nich byla by, a ja šam we nich.
— Tak wyschšchi měšchnił našch je wěczny,
Šesuš, šo modlił, hdyž t šmjerczi džěšče!
27. D šajta krašnosć blyščezi šo se šłowow,
Niž šwjaty Boži rěčesche šwjatocžnje!
Wón podobnosć je bęcza Božoh',
Šašnosć šam krašnosće Wótčzoweje. —

Wschelake i bliska a i daloka.

Nasche njedželste łopjeno „Pomhaj Bóh“ je šašo t nam pschithadžało w tutym lěcze a my šo nadžijamy, so je šo w tutym lěcze šašo witalo do šerbskich domow, hdyž hšchče pschithadžało njeje, a šo budže tež w nowym lěcze dobry njedželsti pscheczel, kiž duchowne natwarjenje nješe do domu. Wty pač prošymy, so bych tež pscheczeljo našeho njedželsteho pošola jón šwojim lubym snatym porucžili. Nětko je prawy cžak, šebi „Pomhaj Bóh“ pola šwojeho knjesa duchowneho škasacę. Wobębje šhudži a šhori jón pola knjesow duchownych darmo dostanu. „Pomhaj Bóh“ hodži šo tež i dobom se „Šserbskej Nowinu“ na pócę škasacę. Šdyž je šo tež darmotnje t „Šserbskim Nowinom“ tam, hdyž bęšče hšchče njesnate, pschipožiko, so by šo šesnało, dha šo to dale štač njebudže, dokelž je nětko po Šserbach došč snate. Duž nochžyli šo cži na to špuschčezę, kotřiž šu tu a tam darmotne cžišlo i „Nowinu“ dostali, so šnano šo to tež w nowym lěcze štanje. Na nowe lěto je „Pomhaj Bóh“ jenicžy doštač psches knjesow duchownych, pola knjesa Šsmolerja w Budyščinje a w pschedawarńjach „Šserbskich Nowinow“. Se „Šserbskimi Nowinami“ jón jenož cži na pócę dostanu, kotřiž šebi jón tam škasaja. Duž je lěpje, „Pomhaj Bóh“ šebi pola knjesow duchownych wotebjeracę. Woni šu rad hotowi, wašče škasanje pschijimacę a wam kóždu njedželu našch „Pomhaj Bóh“ podacę. „Pomhaj Bóh“ čze jako špiš šnutštowneho mišionštwu Bože kraleštwu mjes Šserbami twaricę a duž móžemy šo nadžecę, so našch bohobojasny šerbski lud našče džělo, kotrež šo štanje w knjesowym mjenje a našchim lubym Šserbam t duchownemu žohnowanju, podpjera.

— „Bibliški pučžnił“ na lěto 1908, kotryž šobustawy knihowneho towarštwu darmo dostanu, móže kóždy Šserb doštač ša 15 np. pola šwojeho knjesa duchowneho.

— Decžaze łopjeno šwonštowneho mišionštwu, wot knjesa šararja Šakuba w Budyščinje šestajane, je šo wam t hodam rošdawalo. W hnutych šłowach waš dopomni na wašchu šwjatu pschiblyšchnoscę, po knjesowej woli twaricę Bože kraleštwu mjes pohanami. Čžitajcę jo i wotewrienej wutrobu, so wam šwjedžen tjoč kralow, hdyž šcže hody se šwojimi lubymi šwjecžili, byl šwjedžen šmilneje luboscę, na kotrymž pohanam wobradžicę hodowne wobradženje psches šmilny dar ša mišionštwu mjes pohanami.

A rozpominanju.

Šswoju pschiblyšchnoscę cžinicę, budž tebi najmjětšcha radošč.

Njemobelhaj druhich, ty šebi šam najbóle šeschłodžišch.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarńjach „Šserb. Nowin“ na wschach a w Budyščinje doštač. Na šchtwórcę lěta płaczi wón 40 np., jenotliwe cžišla šo ša 4 np. pschedawaju.